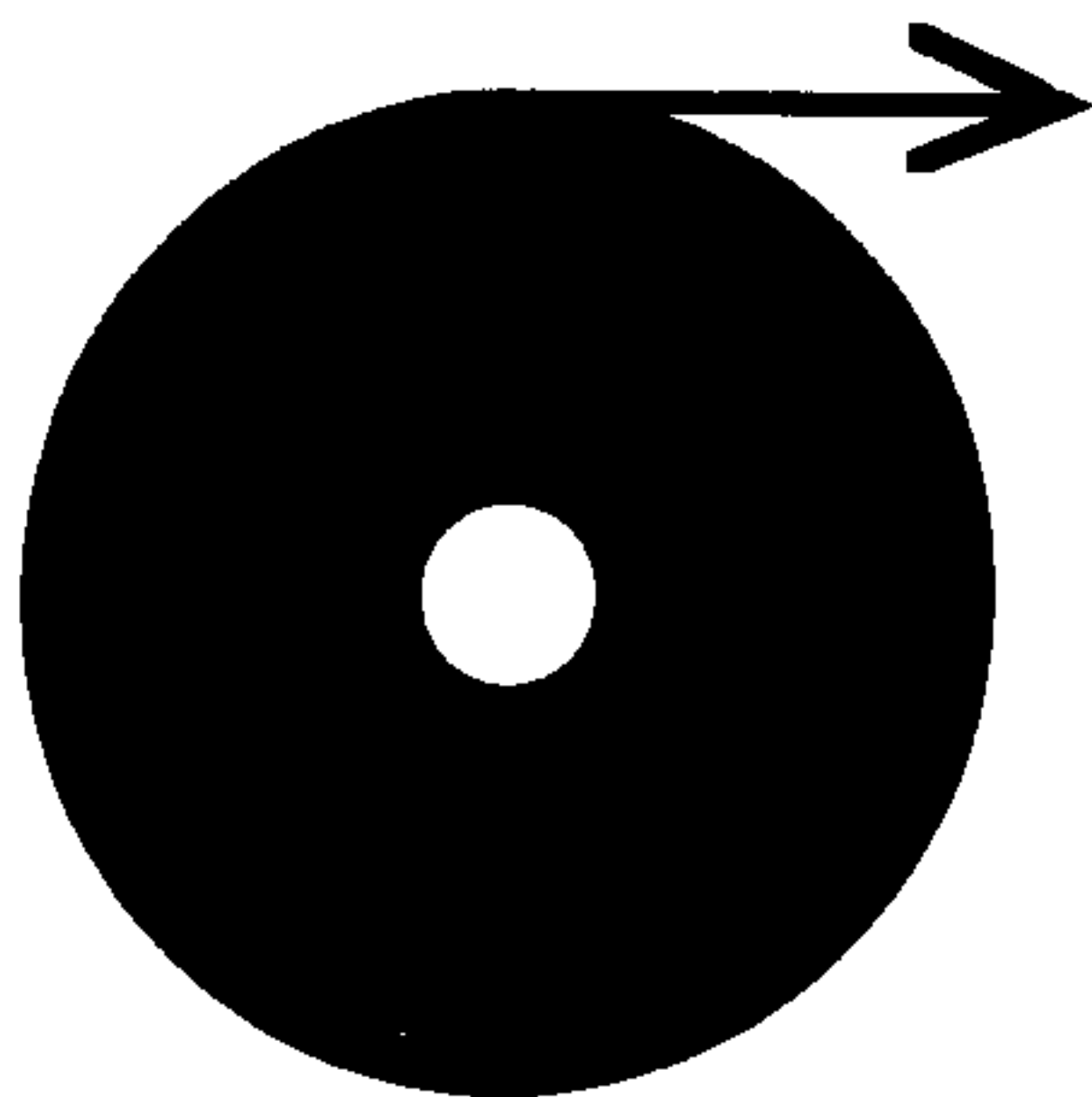
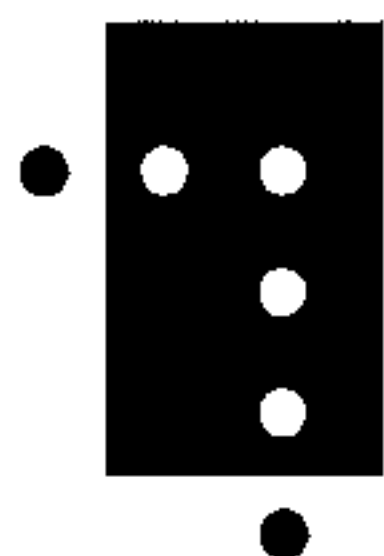

RED: 10 X

Nasjonalbibliotek

Nasjonalbiblioteket

National Library of Norway

Rana Division

N-8607 Mo i Rana

Telephone: +47 75 12 11 11 Telefax: +47 75 12 12 12

LØGTINGS- TIDINDI

1956

Løgtingstíðindi 1956

TÓRSHAVN MCMLVII
PRENTSMÍÐJA DIMMALÆTTINGAR

The first part of the paper discusses the importance of understanding the cultural context of the research. It highlights the need for researchers to be sensitive to the values and beliefs of the communities they are studying. This is particularly important in the field of education, where cultural differences can significantly impact learning outcomes.

The second part of the paper focuses on the methodology used in the study. It describes the process of selecting participants, collecting data, and analyzing the results. The authors emphasize the importance of using a mixed-methods approach to gain a comprehensive understanding of the research topic.

The third part of the paper presents the findings of the study. It discusses the results of the quantitative data analysis and the insights gained from the qualitative interviews. The authors conclude that there are significant differences in learning outcomes between the two groups, and these differences can be attributed to cultural factors.

The final part of the paper offers recommendations for future research and practice. It suggests that educators should be aware of the cultural context of their students and tailor their teaching methods accordingly. Additionally, it calls for further research to explore the underlying reasons for the observed differences.

INNIIHALD

ÓLAVSØKUTINGIÐ 1956

	bls.
Tingmenninir	1
Tingsetingin	1
Frágreiðing frá lögmanni	3
Tingnevndir	10

ALMANNAMÁL

Broyting í kunngerð um vanlukkutrygging	22
Ilækking av aldurs- og avlamsrentuni	79
Sjúkakassamarkið	77
Broyting í inntøkumarkinum í vanlukkutryggingarskipanini	83
Fólkatrygging	84
44 tíma arbeiðsvika	112
Betri tryggingarumstøður í Føroya vanlukkutrygging	114

LØGTINCIÐ

Løgtingslóg um ognartøku til vegir	63
Alment lýsingarblað	120
Endurgáva av munliga orðaskiftinum á tingi	123
Havnar skansi	168
Keyp av ognum Tryggingarsambandsins Føroya	174
Løgtingsvøllurin	209

LANDSFYRISITINGIN

Landsstýrismál	41
Fyrispurningur til landsstýrið	166
Normering tænaðumanna	183

FÍGGJARMÁL

Roknskapur og figgjarstandur landskassans og stovna	skjal 1
Figgjarløgtingslóg 1957-58	12
Skattalóggávan	13
Undantak frá landsskattaskyldu	28
Broyting í toll-lógini	124
Skattur til landskassan	182

HEILSUMÁL.

Dronning Alexandrines hospital	140
Klaksvíkar sjúkhus	145
Sinnissjúkhus	154
Skúlalæknar	178
Uppskot til samtyktar viðv. tannlækna	215

KIRKJUMÁL

Figgjarætlan fyri kirkjugrunnin	166

LANDBÚNAÐARMÁL

Uttanbýggjajørðin	99
Frágreiðing frá búnaðarnevndini	190

LANSAFYRGDIR OG LANDSKASSALÁN

Lán til vegabygging	31
Lán og kassakredittur til Telefonverkið	66
Lán til Dals—Húsavíksvegin	102
Bygging av strandfarabáti til Norðoya	104
Dronning Alexandrines hospital	140
Klaksvíkar sjúkhus	145
Hvalaveiðan	147
Lánini til Arbejdernes trawlerdrift	170
Keyp av ognum Tryggingarsambandsins Føroya	174
Farmagjaldsstudningur til Nordafar	206
Lán til Klaksvíkar kommunu til skúlabygging	212
Ábyrgd av láni til útgevingar av barnabókum	214

LØGREGLUMÁL

Politi- og varðhaldsskipan	156
Fyriskipanir fyri eldsvanda	173

TELEFONMÁL

Lán og kassakredittur til Telefonverkið	66

SAMFERÐSLUMÁL

Studningur til tunnelli og vegagerð millum Tvøroyri og Hvalba v. m. ..	101
Lán til Dals—Húsavíksvegin	102
Bygging av strandfarabáti til Norðoya	104
Áheitan til Føroya løgting um vega- og tunnelli gerð á Borðoyinni	106
Studningur til tunnel, brúgv og veg millum Klakksvík — Norðdepli v. m.	107
Postsigling í Norðoyum	108
El-streym frá S. E. V. til Norðoya	110
Rutusingling til Mikinesar	130
Umskipan av samferðsluni í Streymoy, Eysturoy, Vágum og Norðoyum..	134
El-verk í Mikinesi	136
Lending í Hoyvík	175
Vegir og lendingar	202

SJÓVINNUMÁL

Løgtingslóg um uppmáling av skipum	14
Sjómansheim í Reykjavík	30
Bygging av sjómannsskúla	32
Studningur til endurnýgging skipaflotans	37

Skattafríar avskrivningar av skipum v. m.	42
Fiskimarksspurningurin	44
Nevnd til kanningar av fiskimarksspurninginum	62
Óking av fiskiflotanum	75
Vaktaskifti á trólarum	88
Minstaløn til fiskimenn	91
Tollfrítt tubbak til fiskimenn	93
Sjómanaløgtingslóg	111
Sildaveiða á firðum	115
Viðbót til minstuløn og fiskaprís	117
Studningur til heimaútróður	118
Nevnd til viðgerðar av endurgjaldskrøvum av skaða á fiskireiðskap	121
Spurningurin »tey gomlu fiskiførini«	131
Hvalaveiðan	147
Snurrivád	155
Bygging av trólarum	161
Studningur til útróðrarmenn við deksbátum	176
Landing av kalva	195
Farmagjaldsstudningur til Nerdafar ..	206
Broyting í løgtingslóg um manning av skipum	210

SKÚLAMÁL

Undirvising av orðblindum	30
Bygging av hægri skúla við kostdeild	94
Skúlabóka- og orðabókaútgáva	164
Føroyskan skúla	187
Lán til Klaksvíkar kommunu til skúlabygging	212
Ábyrgd av láni til útgevingar av barnabókum	214

VAL V. M.

Val av áttismonnum og nevndum	72

VINNUMÁL

Løgtingslóg um starvsmenn	13
Landsbandilin	97
44 tíma arbeiðsvika	112
Broyting í lóg um vinnu v. m.	151
Uppskot til kanningar- og endurreisingarráð	152
8 viku frílið við løn	196
Broyting í lóg um saming	198

VÍSIND, BÓKMENTIR OG LIST

Løgtingslóg um útvarpsnevnd	19

Tingið var inni 113 dagar og hevði 95 fundir.

the 1990s, the number of people with a mental health problem has increased by 50% (Mental Health Foundation 1999). The prevalence of mental health problems has increased in the general population, and the incidence of mental health problems has increased in the prison population.

There is a growing awareness of the need to address the mental health needs of prisoners. The Department of Health (1999) has published a strategy for mental health services, which includes a commitment to improve the mental health of prisoners. The Department of Health (1999) has also published a strategy for mental health services, which includes a commitment to improve the mental health of prisoners.

The Department of Health (1999) has published a strategy for mental health services, which includes a commitment to improve the mental health of prisoners. The Department of Health (1999) has also published a strategy for mental health services, which includes a commitment to improve the mental health of prisoners.

The Department of Health (1999) has published a strategy for mental health services, which includes a commitment to improve the mental health of prisoners. The Department of Health (1999) has also published a strategy for mental health services, which includes a commitment to improve the mental health of prisoners.

The Department of Health (1999) has published a strategy for mental health services, which includes a commitment to improve the mental health of prisoners. The Department of Health (1999) has also published a strategy for mental health services, which includes a commitment to improve the mental health of prisoners.

The Department of Health (1999) has published a strategy for mental health services, which includes a commitment to improve the mental health of prisoners. The Department of Health (1999) has also published a strategy for mental health services, which includes a commitment to improve the mental health of prisoners.

The Department of Health (1999) has published a strategy for mental health services, which includes a commitment to improve the mental health of prisoners. The Department of Health (1999) has also published a strategy for mental health services, which includes a commitment to improve the mental health of prisoners.

The Department of Health (1999) has published a strategy for mental health services, which includes a commitment to improve the mental health of prisoners. The Department of Health (1999) has also published a strategy for mental health services, which includes a commitment to improve the mental health of prisoners.

The Department of Health (1999) has published a strategy for mental health services, which includes a commitment to improve the mental health of prisoners. The Department of Health (1999) has also published a strategy for mental health services, which includes a commitment to improve the mental health of prisoners.

the 1990s, the number of people in the UK who are aged 65 and over has increased by 1.5 million, and the number of people aged 75 and over has increased by 1 million (Office for National Statistics 1999). The number of people aged 65 and over is projected to increase to 6.5 million by 2010, and the number of people aged 75 and over to 3.5 million (Office for National Statistics 1999).

There is a growing awareness of the need to develop services to meet the needs of older people. The Department of Health (1999) has published a strategy for older people, which sets out the government's commitment to improve the health and social care of older people. The strategy is based on three main principles: (1) to improve the health and social care of older people; (2) to ensure that older people are able to live independently; and (3) to ensure that older people are able to participate in society.

The strategy is based on three main principles: (1) to improve the health and social care of older people; (2) to ensure that older people are able to live independently; and (3) to ensure that older people are able to participate in society. The strategy is based on three main principles: (1) to improve the health and social care of older people; (2) to ensure that older people are able to live independently; and (3) to ensure that older people are able to participate in society.

The strategy is based on three main principles: (1) to improve the health and social care of older people; (2) to ensure that older people are able to live independently; and (3) to ensure that older people are able to participate in society. The strategy is based on three main principles: (1) to improve the health and social care of older people; (2) to ensure that older people are able to live independently; and (3) to ensure that older people are able to participate in society.

The strategy is based on three main principles: (1) to improve the health and social care of older people; (2) to ensure that older people are able to live independently; and (3) to ensure that older people are able to participate in society. The strategy is based on three main principles: (1) to improve the health and social care of older people; (2) to ensure that older people are able to live independently; and (3) to ensure that older people are able to participate in society.

The strategy is based on three main principles: (1) to improve the health and social care of older people; (2) to ensure that older people are able to live independently; and (3) to ensure that older people are able to participate in society. The strategy is based on three main principles: (1) to improve the health and social care of older people; (2) to ensure that older people are able to live independently; and (3) to ensure that older people are able to participate in society.

The strategy is based on three main principles: (1) to improve the health and social care of older people; (2) to ensure that older people are able to live independently; and (3) to ensure that older people are able to participate in society. The strategy is based on three main principles: (1) to improve the health and social care of older people; (2) to ensure that older people are able to live independently; and (3) to ensure that older people are able to participate in society.

The strategy is based on three main principles: (1) to improve the health and social care of older people; (2) to ensure that older people are able to live independently; and (3) to ensure that older people are able to participate in society. The strategy is based on three main principles: (1) to improve the health and social care of older people; (2) to ensure that older people are able to live independently; and (3) to ensure that older people are able to participate in society.

Ólavsøkutingið 1956.

Ár 1956, mánadagin 30. juli kl. 13 var Føroya lögting sett. Tingformaðurin frá seinastu setu, Joh. M. Fr. Poulsen, lýsti, at ólavsøkutingið 1956 var sett sambært skriv lögmannsins frá 13. juli 1956.

Tingmennirnir eru hesir:

Hákuu Djurhuus, Klakksvík, ff.
Richard Jacobsen, „ jv.
S. P. Zachariasen, „ sj.
Johan Simonsen, „ tf.
Johan M. Fr. Poulsen, Strendur, sb.
Fredrik Hansen, Søldarfirði, ff.
Olaf Ellingsgaard, Eiði, ff.
Poul Petersen, Tórshavn, ff.
Jens Chr. Olsen, Toftir, sb.
J. Fr. Øregaard, Gøtu, jv.
Frederik Bláhamar, Vestmanna, ff.
Hans Iversen, Kvívík, sb.
Leon Joensen, Sørvági, sb.
Samuel Ellefsen, Miðvági, ff.
D. P. Danielsen, Miðvági, ff.
Richard Long, Tórshavn, sj., í valf. við ff.
Djóni í Geil, Tórshavn, sj.
Trygve Samuelson, Tórshavn, sb.
Hanus við Høgadalsá, Tórshavn, ff.
Kjartan Mohr, Tórshavn, frbf.
J. P. Davidsen, Sandi, jv.
Erlendur Patursson, Tórshavn, ff.
Kr. Djurhuus, Tvøroyri, sb.
Andreas Djurhuus, Vági, sb.
J. H. Danbjørg, Porkeri, jv.
P. M. Dam, Tvøroyri, jv.
Knud Nygaard, Tvøroyri, ff.

Til tingformann var Joh. M. Fr. Poulsen valdur.

Poul Petersen legði fram skriv, hareftir hin feroyski fólkaflokkurin (radikalt sjálvstýri), og sjálvstýrisflokkurin vóru gingnir saman í valbólk til val av næstformanni, tingskrivara og tingnevndum fyri tingsetuna 1956/57.

Til næstformann var so valdur R. Long.

Til tingskrivarar vóru valdir Jens Chr. Olsen og Fr. Bláhamar.

Tingformaðurin bað tingmenn rópa eltt 9 fál hurra fyri kongi og eltt 8 fál hurra fyri Føroyum. —

Løgtingstíðindi 1956. — 1.

8. januar 1957 legði tingformaðurin fram bræv d. 4/12-1956 frá tingmanninum fyri Norðuroyar S. P. Zachariassen, har hann biður um løyvi at geva tingstarvið frá sær, og at varamaður hansara Samuel Petersen lærari í Klakksvík tekur sæti á tingi í hansara stað.

Umsóku S. P. Zachariassens og val Samuel Petersens vóru samtykt 19—0.

1. februar 1957 fór Kjartan Mohr í valbólk við javnaðarflokkin um val av fíggjarnevud.

8. mars tekk Johan Poulsen farløyvi, og varamaður hansara Georg Lindenskov Samuelson tók sæti í hansara stað.

Frágreiðing frá lögmanni 30. juli 1956.

Nú lögtingið skal byrja eina nýggja setu, vil eg fegin landastýrisins vegna nýta høvi til at geva eina stutta frágreiðing um ymisk mál, harav summi avgreidd, og onnur koma fyrri í hesu tingsetu.

I. Løgtingsins fíggjarviðurskiptir.

Inntøkur landskassans hava tey seinastu áriní givið gott og væl tað, sum fíggjarlógin hefur ætlað inntøkurnar til, hvat eisini hefur verið neyðugt, tí ymsar rakstrarútreiðslur, t. d. til sjúkahús og strandferðsluna, serstakliga „Ternuna“, hava verið vaksandi.

Peningaviðurskiptini manna millum eru eisini batnaði, og hefur hetta gjørt tað møguligt, gjøgnum eina lúna innheinting, at fáa landskattaeftirstøður munandi niður, og hefur hetta aftur ávirkað landskassans líkviditet, soleiðis at eykaavdráttir av lánum hava kunnað verðið goldnir, og ymiskir grunnar, hvars peningur hefur ligið í landskassans líkviditeti, hava fingið peningin settan á serkonto í sparikassa-ella banka.

Eg skal geva nøkur tøl, sum lýsa hetta nærri:

Eftirstøður:	Landsskattur:	Fiskaskattur:
1/3-1952	2.749.448,73	
1/4-1953	3.617.555,88	
1/4-1954	3.998.700,44	
1/4-1955	2.706.145,81	574.940,24
1/5-1955	1.655.757,68	213.998,81

Á serkonto til ymiskar grunnar er avsettur fylgjandi peningur:

1) Felags byggigrunnur.....	kr.	677.579,55
2) Útvarpsgrunnur	-	76.000,00
3) Nýtt lögtingshús	-	805.215,39
4) Sjúkahúsbygging	-	301.104,00
5) Mentunargrunnurin	-	246.100,00
6) Skúlabyggigrunnurin	-	227.724,25
7) Laubbúnaðarskúlin	-	164.811,32

Tilsamans: kr. 1.997.583,81

sum við undantak av peninginum til sjúkahúsbygging, ið staturin hefur goldið, er farið av landskassans líkvida peningi. Aftrat hesum tølum, eg havi nevnt, koma tilskrivaðar rentur.

Av statsláninum í samband við rekonstruktión av Sjóvinnubank-

anum, hartil sambært lögtingslóg nr. 55 av 20. september 1951 og lögtingslóg nr. 8 av 23. febrúar 1952 læntar vórðu 3.600.000 kr. og 1.850.000 kr., tilsamans 4.950.000 kr., er nú bert eftir at gjalda 1.800.000 kr.

Tað landskassin hefur tilgóður frá „Oyrnafjalli“, um 907.000 kr., er ikki avroknað, men kann tó bert ein partur av hesum vantast afturgoldið gjøgnum tryggingiva.

Av vinnulánsgrunnslánum, upprunaliga um 9 mill. kr., er bert eftir 2,4 mill. kr., harav er enn tilgóðar hjá lántakarum um 1,4 mill. kr.

II. Endurnýgging av skipaflotanum.

Til hetta endamál eru samtyktar lógir, sum gera tað møguligt hjá felag ella einstaklingi við almennum lánum og studningi at fáa tilvega 80% og í elnstøkum ferum 10% eyka við landskassaábyrgd. Umframt er givin lóg, sum heimilar stóran skattalætta gjøgnum avskrivning í skipavirði.

Við hjálp av hesu lóggávu er játtað til niðanfyrirstandandi skip, harav nøkur eru komin til landið:

		Studningar:
P/f Dagsbrún	s-tr. „Fiskanes“	482.000 kr.
P/f Kjelbro	nýggjan trolara	687.000 -
P/f Kimbil	nýggja maskinu í „Kallsevni“	90.000 -
Hans Fonsdal	m-tr. „Jóannes Fonsdal“	450.000 -
P/f Stjørnan	s-tr. „Gullberg“	555.000 -
D. P. Højgaard	nýtt línuskip	um 127.000 -
N. J. Mortensen A/S	do.	um 127.000 -
A/S J. Dahl, Gørðum	do.	um 127.000 -
Thorvald Hjelm	do.	um 127.000 -
Samvinnufelagið	s-tr. „Jógvan Elias Thomsen“	630.000 -
Napoleon Smith	m-sk. „Lunar Bow“	20.000 -
Clement Ellasen	nýggjan motor í „Skálafoss“	um 18.000 -
Leon Joensen	nýtt 60 tons skip	um 47.600 -
P/f Kimbil	do.	um 67.000 -
Joensen, Klakksvik	nýggjan motor í „Leitið“	um 15.000 -
P/f Kimbil	nýtt línuskip	um 150.000 -
„	do.	um 150.000 -

Tilsamans: um 3.808.000 kr.

Umframt er umsókn um ein trolara til Fuglafjarðar og ein til Sørvágs.

Við játan á fíggarlógini hefur í tøkum peningi verið tilsamans 2,4 mill. kr., og er tað skilligt, at tað verður nýðugt at læna pening, fyri at landskassin kann greiða allar tann játtaða studningin, men hartil hefur landsstýrið elsini heimild sambært lögtingslóg nr. 11 av 22. mars 1956.

Av teimum omanfyri nevndu skipum er bert ein nýbygging til trolara, meðan talan er um nýbygging av 5—6 línuskipum.

Tann upprunaliga ætlanin við studningsveitanini var tann, at studningur bert skuldi latast til nýbyggingar, smbr. uppskoti frá millumtinganevndini, men er vikið frá hesum, har talan var um skip ikki eldri enn 5 ár, og har talan er um tekniskar installatiónir.

Við tað at vit longu nú hava nýtt stóran pening sum studning til ikki-nýbyggingar, og mark er fyri, hvussu nógv tað almenna er fært

fyrir at lata til hetta endamáls, vil landsstýrið halda, at tað nú má gerast ein lögtingslóg, so bert verður latið til nýbyggingar. Tó eigur at verða umhugsað, um møguleiki ikki eisini er at lata studning til teir kolafýrdu trolararnar til umbyggjag til dieseltrolarar í teimum ferum, har skips- eftirlitið, Lloyd's og okkara virðismetarar halda skrokkin vera skikk- aðan til hetta.

Um hetta verður gjørt møguligt, kann tað hugsast, at allir eigarar av slíkum trolarum melda seg til studningaveittan beinan vegin. Men deils við tað, at hetta er ein í Føroyum óroyndur vegur, og deils at peningaorka landskassans er avmarkað, iná tað ikki hendur, at vit leypa framav og umbyggja allar koltrolararnar beinan vegin. Her má farast hóluga fram.

Eitt annað øki, sum viðvíkir endurnýggjanini av skipallotnum, er, at roynt má verða, at roynt má verða, at flest møgulig skip verða hygd her heima. Í løtuni letur p/f Kimbil eitt byggja á skipasmiðjuni í Tórshavn. Men við tað, at tað orsaka ev eykafrakt er dýrari at byggja í Føroyum, enn har tilfarið er nærri við hondina, mugu vit gera okkum greitt, at tað kann verða neyðugt fyri at fremja føroyska skipabygging, at geva eykastudning til tilfara bygging fyri at útlíkna melraútreiðsluna til frakt. Landsstýrið fer at seta lógaruppskot um hetta.

III. *Okkaru handil og eksportur byggir á teir handlessáttmálar, sum Føroyar fáa part í gjøgnum teir sáttmálar, Danmark ger við úrheimin.*

Hetta hevur allarstørsta týdning fyri okkum.

Gjøgnum hesar sáttmálar hevur tað higartil verið gjørligt at sleppa av við allar okkara útflutningeverur til prísir samevarandi prís- unum á helmsmarknaðinum.

Skulu vit halda fram við útbyggjan av okkara fiskiflota og har- við økja um okkara eksport, mugu vit hava nøkurlunda tryggileika fyri, at keyparar eru til verur okkara, og at tryggleiki er fyri, at vit fáa peningin fyri tær seldu verurnar.

Seinasta ár lá eksportur okkara uppá umleið 81 mill. kr., harav tað fyri okkum nýggja marknaðarlandið Brasilien keypti fyri umleið 15 mill. kr.

Við tí nógva smáfallandi fiaki, nógva av teim føroysku fiskifør- unum nú veidda, er tað av størsta týdningi, at vit eru komnir rættiliga væl inn á taun brasilienska marknaðin, og verður tað neyðugt, at vit økja okkara eksport til Brasilien munandi. Vónandi letur hetta seg gera, men stendur hetta tó í samband við, hvat Danmark er ført fyri at importera frá Brasilien, serstakliga kaffi.

IV. *Fiskarímarkið.*

Við sáttmála við Bretland, ið kom í gildi 1. juli í fjør, er sett fyribils fiskarímark, ella sum fólk nevnr tað, sjómarkið. Sum eg segði frá í lögtingsinum tann 28. januar í ár, er tilkið fyrivarni, um millum- landa hugsan ella sáttmáli millum Bretland og Ísland brýtur tey prin- cippir, sum bigartil hava verið galdandi. Eg kann endurtaka tað, sum eg segði tann 28. januar.

III. *Lønjavningargrunnurin.*

Hesin grunnur er stovnaður smbr. lögtingslóg nr. 69 av 21. december 1949, sum broytt við lögtingslóg nr. 83, 21. december 1950, sum m. a. heimilar grunninum lntøkur av eksportinum. Umframt hetta letur landskassin 1.500.000 kr. sum rakstrarstudning.

Endurnýggingina av hesum studnugi vil landsstýrið seta fram í samband við uppskot til fíggjarlógina. Eg vil tó her taka uppáttur tað, eg fyrr havi sagt, at hesin peningur, ið nýttur verður til konsum, nationaløkonomiskt sæð var betri nýttur til studning í samband við endurnýgging av skipafloianum. Men vónandi koma vit burtúr hesi lóggávu um eykastudning til lønjavningargrunnin, so hvørt sum skipafloiti verður endurnýggjaður, og tey nýggju skipini geva fiskimonnum eina bampuliga inntøku.

VI. *Havna- og vegabygging.*

Í fíggjarárinum 1957/58 skuldu tey seinastu gjældini til 10 ára jattanir til havnar verið frá hondini og landskassin sloppin undan einari árligari útreiðslu um 500.000 kr., og skuldi tað so statt verið gjørligt nú at farið undir at planleggja tað, sum neyðugt verður og ráð sæst at vera til at gera í komandi árum.

Til vegagerð er peningur tøkur á fíggjarlógini, men má tað haldast at vera beint nú, t. d. við Hovs—Øravíkarvegin, at fara tað leið at byggja nakrar meginvegir yvir stytri tíð, eun fíggjarlógin kann lata eitt ár, og vil landsstýrið tí halda tað vera neyðugt at taka stuttfréistað lán til hetta endamál til at rinda aftur yvir nøkur fá fíggjarár. Landsstýrið vil seta fram uppskot um lóg hesum viðvíkjandi.

VII. *Flogsamband við útheimin.*

Sum kunnugt er flogvøllurin í Vágum í so ringum standi, at hann í løtuni ikki kann nýtast til flogfær, ið vanliga flyta ferðafólk.

Landsstýrið vil, fyrri at Føroyar kunnu koma í vanligt flogsamband við útheimin, taka upp samráðlug við ríkisstýrið um skjótast gjørligt at fáa útbyggt flogvøllin, so hann kann nýtast til flogfær, ið flyta ferðafólk.

Eftir teim fyrribils kanninum vil ein slík útbygging kosta fleiri fleiri milliónir av krónum, sum ríkiskassin vónandi vil átaka sær at úreiða.

VIII. *Telefonverkið.*

Telefonverkið er nú, aftaná ta sanering og umbygging, sum fram er farið, vorðið ein stovnur, sum hvíkur rættiliga væl í sær sjálvum.

Men sum kunnugt er enn nakað av umbygging, ið tørvar at fremjast. T. d. má tað trádleysa telefonin til Suðuroyar og Klakkevíkar umbyggjast, soleiðis at hon ikki framvegis kann avlurtast. Hetta kemur at kosta

Umframt hetta krevst;	
Nýggj 500 tala grúppa til Tórshavnar	200.000 -
Klakkevík automatiserað	300.000 -
Rúnarvík	150.000 -
Kaðal Skála—Strendur—Rúnarvík	80.000 -
Hálvautomatisering av Suðuroy	50.000 -
Til onnur arbeiðir	20.000 -

Tilsamans: 950.000 kr.

Í løtuni skyldar telefonverkið um 2.000.000 kr., harav um 1.200.000 eru stuttfréistaði lán. Kann tað oydnast at fáa hesi umskipaði til langfréistaði lán, vil telefonverkið av rakstrinum yvir 3--4 ár kunna greiða at útbyggja tey nevndu arbeiðini umframt at gjalda rentur og

avdrátt av lánum. Landskassin skuldi so stætt sloppið undan at galdið studning til telefonverkið.

Inntøkur telefonverksins vóru í seinasta fíggarári kr. 1.467.750,98 og útreiðslurnar kr. 1.186.761,98 ella eitt rakstraravlop uppá kr. 880.989,06.

IX. Sjómannsskúlin.

Landsstýrið hevur fyrirleikað bygging av einum nýggjum sjómannsskúla og vil seta uppskot um hettar.

X. Strandferðslan.

Sum kunnugt verður tann almenna strandferðalan í lötuni røkt av „Smiril“ og „Rituni“, meðan „Ternan“ er gingin yvir til vuktar- og bjargingarskip. „Smiril“, ið er kolafýrdur, kann ikki longur sigast at vera tðarhóskandi. Annaðhvørt má hann umbyggjast til olju ella diesel, ella má eltt heilt nýtt skip fáast í staðin, og kundi, um so var, eltt størri øki (fleiri pláss) notið gott av til almennu strandferðsluni. Í hesum sambandi má peikast á, at bygðirnar í útoyggjunum hava vánaligt ferða- og postsamband.

Landsstýrið fyrirleikar hetta málið og vil samráðast við fíggar-nevndina um hetta.

XI. Aldursrentan — avlamisrentan.

Sambært lóg nr. 146 av 31. marts 1949 letur staturin helvtina av útreiðslunum til aldersrentu og avlamisrentu í Føroyum.

1. juni 1956 vóru í Føroyum 1821 mál um aldersrentu
og 575 mál um avlamisrentu

tilsamans: 2396 mál

Hvørt málið umfatar antin hjún ella einstøk fólk. Onki yvirlið er yvir, hvussu málini býta seg millum hjún og einstaklingar.

Útreiðslurnar til rentu í Føroyum (incl. studningu frá statnum):

	Aldursrenta	Avlamisrenta
1953/54	2.981.000 kr.	950.000 kr.
1954/56	3.115.550 kr.	1.038.062 kr.
1955/56	3.188.540 kr.	1.146.870 kr.
1957/57	3.336.800 kr.	1.418.000 kr.

Í hinum partinum av ríkinum er uppskot sett um at broyta aldersrentu til fólkatrygging, og kemur hetta at kosta ríkiskassanum ógvulliga stóran pening.

Skulu vit her í Føroyum ganga somu leið, mugu vit gera okkum greitt, at hetta vil krevja nógvan pening úr landskassanum. Ein hækkan av alders- og avlamisrentuni má tó undir øllum umstøðum haldast neyðug. Men við tað at ríkiskassin rindar helvtina av útreiðslunum, kann ein broyting ikki fara fram uttan eftir samráðing við ríkisstýrið og aftaná lógarbroyting.

Við teimum taktum, sum nú galda, kann aldersrentan og avlamisrentan í 1957/58 væntast at koma uppí tilsamans 5.200.000 kr.; verður hetta hækkað við sama procenttali, sum aldersrentan síðani 1. apríl 1958 er hækkað í Danmark, 16,89 %, gevur hetta eina meiri útreiðslu uppá 878.000 kr., harav partur landskassans verður 439.000 kr., harav tær feroysku kommunurnar afturrinda landskassanum $\frac{1}{4}$ ella 78.000 kr.

Skal aldursrentan hækka við sama grundtali, sum væntast gjøgn-umfært í Danmark, vil hetta við eini hækking av grundtalinum uppá 600 kr. verða nm 1.580.000 kr. ella 790.000 kr. sum Føroya partur.

Hetta er so stórir peningur, at landskassin neyvan kann taka so stóra útreiðslu. Men vil landsstýrið fegin samráðast við flokkarnar um, hvørja leið gangast skal fólkatryggingini viðvíkjandi.

Landsstýrið er greitt yvir, at eftir hækkan má fara fram, og vil sum eina byrjan seta nakað av peningi av til hetta á uppskoti til fíggarlógina.

XII. *Kongsjørðin.*

Sambart lögtingssamtykt skal kongsjørðin yvirtakast, og er hetta mál til viðgerðar í einari millumtinganævnd, hvers limir lögtingið hevur valt. Nevndin er ikki liðug við málið enn.

XIII. *Útvarp.*

Lögtingið hevur eisini samtykt at seta á stovn útvarp í Føroyum; málið er til fyrireikningar hjá avvarðandi landsstýrismanni.

XIV. *Kostskúli.*

Kostskúlin er ein uppgáva, sum má loysast í næstu framtíð. Komandi skúlaár verða íalt ~~25~~ ²⁶ næmingar á studenta- og preliminar-skeldinum.

Landsstýrið hevur umhugsað at seta á stovn kostskúla í Høydølum og byggja tørvandi hús nærhendis Dronning Alexandrínes hospitali til toir — tóbetur — fáu tuberklasjúklingar, sum tørva sjúkahúsviðgerð.

Sum nevnt frammanfyri er nú á sparikessabók 760.000 kr. og serstakur byggigrunnur um ½ mill. kr. nufremt um 300.000 kr. til sjúkhusbygging, so tækur peningur skuldi ivaleyst verið til ístandseting av húsunum í Høydølum og bygging av tuberklasjúkhúsi í Hornabø.

XV. *Nýtt lögtingshús.*

Málið um bygging av nýggjum tinghúsi hevur fleiri ferðir verið viðgjørt á tingi, seinast í lögtingssetuni 1936, 1938 og 1943, sí lögtingstíðindi 1936, bls. 364, 1938, skjal 14 B og 1943, bls. 311.

Nakað av peningi er avsettur til bygging av nýggjum tinghúsi, og standa sum fyrr sagt frá á sparikessabók 306.000 kr.

Tað má haldast neyðugt í næstu framtíð at taka endaliga støðu til bygging av nýggjum lögtingshúsi og at útskriva kapping um tekning av einum slíkum.

Seinast kapping fór fram, stutt framanundan seinna veraldarbardaga, var Tinganes á útlendskum hondum. Í 1947 eydnaðist tað at fáa Tinganes til føroyska ogn, og skuldi tað tí nú liggja væl fyri at bygt lögtingshús á Tinganesi, har tað søguliga hoyrir heima.

Frá eldri tíð kann nevast:

Í 1692 samtykti lögtingið at byggja egið tinghús. Til tess skuldi hvør mærk í Føroyum rinda eitt skinn. Fyrr hevði tingið hildið til í gildishöllini í Tinganesi, tá ið tað var ikki hildið úti. Aftaná Tinganeseldin í 1673 helt tingið til í prestagardinum á Reyví til 1719, tá ið tinghúsið í Gongini varð tikið í brúk. Tað var 9×13 alin til støddar. Tá ið lögtingið varð lagt niður í 1816, varð tinghúsið í Gongini nýtt sum tingstova til rættarfundir til 1856.

Í fyrstu tingsetuni aftaná endurreisningina í 1852 samtykti tingið at byggja nýtt tinghús í Húsabø, har tinghúsið nú stendur. Tað var

14×16 alin til stöddar, og tað varð tikið í brúk í 1856 — nú á Ólavseku
fyri 100 árum síðan. Tinghúsið í Gongini varð tá selt fyri 240 ríkisdálar.
Tinghúsið í Húsabø varð í 1907 longt og umbyggt.

XVI. *Skansin.*

Til restaurering av skansanum er á fíggarlóg játtaður peningur,
umframt at ríkisstýrið og Tórshavnar býráð hava játtað pening.

Fyrirveikingar eru gjørdar til restaurering, og hetta er mett til
at kosta 135—145.000 kr.

XVII. *Premiering og uppsparing.*

Landstýrið hevur til umhugsunar at seta fram uppskot um eina
skipan, sum kann skapa hug til uppsparing hjá tí minna mannum, og
vil eventueli eftir samráðing við flokkarnar seta nærri uppskot um hetta.

Visandi til tað, sum her í stuttum er flutt fram, skal eg enda við at
vóna, at hendu tingsetan, sum nú er byrjað, má koma at halda fram við
einum góðum og sakligum samarbeiði.

Væl kann tað vera ymist, sum kann skilja politiskar flokkar, men tað
mugu tó vera nógv skir, har flokkarnir í einum fyrri samfelagið uppbyggjandi
anda finna hvønn annan og skapa livilig kor fyrri tað fólk, sum byggir hesar
oyggjar.

Fastar nevndir og aðrar.

Figgjarnevndin: Poul Petersen, Djóni í Gell, Johan Poulsen, Andreas Djurhuus, P. M. Dam, Kjartan Mohr og Erlendur Patursson.

Tiltaksnefndin: R. Long, K. Nygaard, Tr. Samuelson, Hans Iversen, J. P. Davidsen, Hanus við Høgadalsá og Frederik Hansen.

Umsóknanevndin: Frederik Bláhamar, Leon Joensen og Frederik Hansen.

Landsstýrismálanevndin: Knud Nygaard, Hans Iversen og Erlendur Patursson.

Lógarnevndin: R. Long, Poul Petersen, D. P. Danielsen, Tr. Samuelson og J. F. Øregaard.

Hanna- og veganevndin: Hans Iversen, S. Ellefsen, Knud Nygaard, Aruhold Nielsen, Olaf Ellingsgaard, D. P. Danielsen og P. M. Dam.

Fiskivinnunevndin: Frederik Bláhamar, S. Ellefsen, Jens Chr. Olsen, Johan Simonsen og Richard Jacobsen.

Utværpsnevndin: Djóni í Gell, R. Long, Tr. Samuelson, D. P. Danielsen og J. F. Øregaard.

Fiskimarksnævndin: R. Long, Samuel Petersen, Jens Chr. Olsen, Tr. Samuelson, Erlendur Patursson, D. P. Danielsen og J. F. Øregaard.

Tryggingarnevndin: R. Long, Poul Petersen, Tr. Samuelson, Frederik Hansen og P. M. Dam.

Skólanevndin: R. Long, Samuel Petersen, Johan Poulsen, Hanus við Høgadalsá og J. H. Danbjørg.

Sjómansskólanevnd: Frederik Bláhamar, R. Long, Jens Chr. Olsen, D. P. Danielsen og Richard Jacobsen.

Skúlabókafélaganevndin: R. Long, Samuel Petersen, Johan Poulsen, J. H. Danbjørg og Hanus við Høgadalsá.

Nevndin viðn. hægri skúla: S. Ellefsen, Samuel Petersen, P. M. Dam, Hanus við Høgadalsá og Tr. Samuelson.

Bláaðarnevndin: Poul Petersen, Samuel Petersen, Tr. Samuelson, Johan Simonsen og J. F. Øregaard.

Kirkjunevndin: Johan Simonsen, Frederik Bláhamar, S. Ellefsen, J. H. Danbjørg og Johan Poulsen.

Politismálanevndin: Samuel Petersen, Poul Petersen, Tr. Samuelson, J. F. Øregaard og Hannus við Høgadalsá.

Nevndin viðv. føroyskum skúla: Djóni í Geil, Knud Nygaard, Hannus við Høgadalsá, J. H. Danbjørg og Arnhold Nielsen.

Nevndin viðv. seming v. m.: Frederik Hansen, J. H. Danbjørg, Frederik Bláhamar, Djóni í Geil og Arnhold Nielsen.

1. Figgjarløgtingslóg 1957/58.

Ár 1956, 1. august legði lögmaður fram uppskot til figgjarløgtingslóg 1957/58 (embr. skjal 2).

1. viðgerð 7. august 1956, og 27. marts 1957 legði figgjarnovndiu fram uppskot til broytingar, sum innlimaðar eru í uppskotið (skjal 2).

2. og 3. viðgerð 29. marts 1957.

Formaðurin framlegði broytingaruppskot frá J. Fr. Øregaard til viðmerking § 22 — 5 — 5 og frá R. Long til § 19 p. 8 og § 20 p. 6 p. 13 kr. 2.000.— og 2. kr. 6.000.—.

§§ 1—14	samtyktar	18—0.
§ 15	samtykt	18—0.
§ 16	"	16—0.
§ 17	"	19—0.
§ 18	"	18—0.
Broytingaruppskotið frá R. Long til § 19	"	14—0.
§ 19 so broytt	"	15—0.
Broytingaruppskotið frá R. Long til § 20	"	20—0.
§ 20 6. 6.	fall	11—0.
§ 20 so broytt	samtykt	15—0.
§ 21 p. 8	"	22—0.
§ 21	"	16—0.
Broytingaruppskot frá Øregaard til § 22	fall	10—0.
§ 22	samtykt	16—0.
§ 23	"	17—0.
§ 24	"	16—9.
§§ 25—28	samtyktar	16—0.
§ 35	samtykt	16—0.
§§ 35—37	samtyktar	16—0.
Formaðurin legði fram broytingaruppskot frá Djóna í Gell til § 19 8. 4.		
Broytingaruppskotið	samtykt	21—0.
Lógaruppskotið so broytt	"	17—0.

2. Skattalóggávan.

Ár 1956, 2. august lagði lögmaður söljóðandi skrif fram:

Landstýrið leyvir sær at biðja tingið taka uppskot til skattalóg upp-
aftur til viðgerðar í hesi tingsetuni og leyvir sær at vísa til m. a. lögtingsmál
nr. 16/1955 (tingtíðindi 1955 bls. 87).

1. viðgerð 7. august og málið beint til fíggarnevndina.

3. Løgtingslóg um starvsmenn.

Ár 1956, 2. august lagði Edw. Mitens landstýrismaður fram söljóð-
andi skrif:

Landstýrið leyvir sær at biðja tingið taka uppskot til lögtingslóg um
starvsmenn uppftur til viðgerðar í hesi tingsetu og leyvir sær at vísa til lóg-
aruppskotið og viðmerkingar í tingmáli nr. 42/1955 (tingtíðindi 1955, bls. 95).

1. viðgerð 7. august og málið beint til lógarnevndina.

4. Løgtingslóg um uppmáling av skipum.

Ár 1956, 3. august lögði Edw. Mitens landsstýrismaður fram söljóðandi

Uppskot

til

løgtingslóg um máting av skipum.

§ 1.

Stk. 1. Øll føroysk skip skulu mátast, merkjast og hava málibræv samsvarandi hesi lóg. Sama skal galda uttanríkis skipum, sum koma í føroyska havn ella sum á føroyskum sjóki inn- ella útskipa fólk ella farn.

Stk. 2. Undantikin hiðani eru:

- a) herskip,
- b) útlendsk skip, sum hava málibræv, sum er góðkent eftir § 12, stk. 2,
- c) smá skip eftir gjøllari reglum, sum landsstýrið fyrilsetur.

Stk. 3. Eftir umstøðunum í einstøkum førum kann landsstýrið undantaka eisini onnur skip frá máting enn tey sum nevnd eru í stk. 2.

§ 2.

Stk. 1. Mátingin verður útínt her á landi eftir gjølligari reglum, sum fyrisetar eru av landstýrinum.

Stk. 2. Har serligar umstøður gera tað neyðugt, kann landsstýrið í einstøkum førum heimila mátkønnum monnum ella stovnum at inni mátningar í útlandinum.

§ 3.

Stk. 1. Við mátingini er ætlað at físa rúmíniholdið av øllum rúmunum skipslus.

Stk. 2. Við upptøku av málum skal enskur fótur nýtast — og decimalir av honum — ella meturin sum eind.

Stk. 3. Eftir teim málum, sum

løgtingslov om måling af skibe.

§ 1.

Stk. 1. Alle færøske skibe skal måles, påmærkes og forsynes med målebrev i overensstemmelse med de i denne lov fastsatte bestemmelser. Det samme gælder udenrigs skibe, som anløber færøsk havn eller på færøsk søterritorium ind- eller udskiber passagerer eller lading.

Stk. 2. Undtagne herfra er:

- a) krigsskibe,
- b) udenlandske skibe, for hvilke der fremlægges målebreve, der er anerkendt i medfør af § 12, stk. 2,
- c) skibe af ringe størrelse efter nærmere af landstyre fastsatte regler.

Stk. 3. Når omstændighederne i det enkelte tilfælde taler derfor, kan landstyre fritage også andre end de i stk. 2 nævnte skibe for måling.

§ 2.

Stk. 1. Målingen udføres her i landet efter nærmere af landstyre fastsatte regler.

Stk. 2. Hvor særlige omstændigheder måtte gøre det nødvendigt, kan landstyre bemyndige mállygskyndige personer eller institutioner til at udføre måling i udlandet.

§ 3.

Stk. 1. Ved målingen tilsigtes at udfinde rumindholdet af samtlige rum i et skib.

Stk. 2. Ved optagelse af mål anvendes den engelske fod — og decimaler heraf — eller meteren som måleenhed.

Stk. 3. På grundlag af de i skibet

tíkin eru av skipi og harav funna rúminuhold verður tonsatal skipsins at rokna í registaratonsum á 100 enskar kubikfót og í kubikmetur.

§ 4.

Mátíngin verður útínt, meðan skipið er tómt, við upptøku av málum innan (hín fullfíggaði mátingarháttur, „regla I“). Har viðurskiftini bráðfongis hindra upptøku av málum innan, kann mátingin tó fremjast eftir øðrum góðkendum hátti við upptøku av málum uttan (hín legnaði mátingarháttur, „regla II“).

§ 5.

Høvuðsúrslitið av mátingini verður ínt sum:

a) bruttotonsatalið, sum inniheldur tonsatalið av øllum luktum rúmum skipsins neman serstakliga:

1) dupultbotnstangar, sum nýtir verða til vatn ella brennioilju til skipsins drift, og eftir umstøðunum

2) omandeksrúm, sum gjerd eru til tryggingar av ella serliga nýtslu hjá manning ella ferðafólki ella inniheldur maskinur, ella sum tænar gongumaskinuni til ljós og luft (casingar), og

b) nettotonsatalið, sum kemur eftir frádráttum í bruttotonsatalinum fyri:

1) rúm til skipara og manning og rúm til navigerlogar og skipsins drift,

2) rúm til gongumaskinverkið.

§ 6.

Mátíng verður framd sum:

a) fyrsta máting av øllum nýbyggdum ella innfluttum skipum — eftir umstøðunum — av útlenskum skipum, smbr. § 1, stk. 1, 2. punktum,

b) umfarturmátíng, um so er at broytlogar verða gjerdar á máldum skipi — herundir í nýtsluni av rúmunum — sum nemur tøy mál,

optagne mål og de heraf undfundne rumindhold beregnes skibets tonnage, der udtrykkes i registrertons á 100 engelske kubikfod og i kubikmeter.

§ 4.

Mátíngin udføres, medens skibet er i ulastet tilstand, ved optagelse af indvendige mål (den fuldstændige målingsmetode „regel I“). Hvor forholdene imidlertid forhindrer optagelse af indvendige mål, kan måling dog udføres efter anden anerkendt metode ved optagelse af udvendige mål (den tillempede målingsmetode, „regel II“).

§ 5.

Målingens hovedresultat udtrykkes som:

a) bruttotonnagen, der omfatter tonnagen af alle lukkede rum i skibet med undtagelse navnlig af:

1) dobbeltbundtanke, der benyttes til vand eller brændselsolie til skibets drift, og efter omstændighederne

2) overdæksrum, der er indrettet til beskyttelse af eller særlig brug for mandskab eller passagerer eller indeholder maskineri, eller som tjener til adgang for lys og luft til fremdrivningsmaskineriet (casingar) og

b) nettotonnagen, der fremkommer ved i bruttotonnagen at foretage fradrag for:

1) rum for fører og mandskab samt rum for navigering og skibets drift,

2) rum for fremdrivningsmaskineriet.

§ 6.

Mátíng foretages som:

a) første máting af alle nybyggede eller indførte skibe samt — efter omstændighederne — af udenlandske skibe, jfr. § 1, stk. 1, 2. punktum,

b) ommátíng, sáfremt der ved et mált skib foretages forandringer — herunder í benyttelse af rum — der påvirker de til grund for

- sum eru grundarlag undir útrokningini av skipsins tonsatall,
- d) eftirmátling, um so er, at mátingarvaldið heldur tað vera neyðugt. Eftirlitsmátling kann eisini gerast eftir greinligari umsókn frá eigara skipsins.

§ 7.

Stk. 1. Til próvførlu av tí gjørdum mátingini og tí hareftir útroknaða tonsatalinum v. m. verður málibræv (tonsatalsbræv) givið, tó so, at eftir eini máting sum fyrsett í § 6, b. og c. kann eftir umstøðunum rætting gerast í tí fyrr givna málibrævinum.

Stk. 2. Í fylgi við hesum skal nettotonsatalið hoggast í dekkshjálka skipsins á afturkarmi stórlúkurnar við tølum, sum fáast ikki burtur ella á øðrum hóskandi stað, eins og tað kann fyrisetast at eisini merking av øðrum mátingardata skal fara fram.

Stk. 3. Málibræv skal finnast um bord og um tað krevst vísað viðkomandi valdi. Óviðkomandi má ikki gera rættingar í málibrævi ella yvirhøvur leggja nakað aftrat.

Stk. 4. Í serstøkum førum, tá ið tað hevur ikki borið til at givið málibræv, kann skipið fáa eina bráðfengis váttan um tess tonsatal v. m.

Stk. 5. Eftir kravi frá eigara skipsins kunnu harafturat tílk málibræv gevast, sum eru kravd til siglingar av serstøkum leiðum, sum Suez- og Panamaveitirnar.

§ 8.

Stk. 1. Fyri hvørt feroyskt skip, sum skal málast, verður skrivlig tilmelding at lata inn til viðkomandi myndugleika eftir fylgjandi reglum:

- a) Skip, sum stendur í gerð, skal tilmeldast, so skjótt tað verður larið undir byggingina. Mátingarmyndugleikin skal hava frásøgn um byggingina so hvørt, soleiðis, at mátingin kann byrjast so tidliga sum til ber.

beregningin af skibets tonnage optagne mål,

- c) kontrolmåling, såfremt målingsmyndighederne måtte finde det fornødent. Kontrolmåling kan endvidere finde sted efter motiveret andragende fra skibets ejer.

§ 7.

Stk. 1. Til bevidnelse af den foretagne måling og den på grundlag heraf beregnede tonnage m. v. udfærdiges et målebrev (tonnagecertifikat), dog at der efter en måling som omhandlet i § 6, b. og c., efter omstændighederne kan ske berigtigelse af det tidligere udfærdigede målebrev.

Stk. 2. I tilslutning hertil skal nettotonnagen med undsejtelige tal påmærkes skibet på dæksbjælken på storlugens agterkant eller på et andet hensigtsmæssigt sted, ligesom det kan foreskrives, at påmærkning af andre målingsdata skal finde sted.

Stk. 3. Målebrevet skal findes ombord og på forlangende forevises for vedkommende myndigheder. Der må ikke af uvedkommende foretages rettelsor i målebrevet eller gives det tilføjelser af nogen art.

Stk. 4. I særlige tilfælde, hvor målebrev ikke har kunnet udfærdiges, kan der for skibet udstedes en midlertidig attestation om dets tonnageforhold m. v.

Stk. 5. På begæring af skibets ejer kan der yderligere udfærdiges sådanne særlige målebrev, som kræves for besejling af visse vandveje, såsom Suez- og Panamakanalerne.

§ 8.

Stk. 1. Om ethvert færøsk skib, der skal underkastes måling, indsendes skriftlig anmeldelse til vedkommende myndighed efter nedenstående regler:

- a) Et under bygning værende skib skal anmeldes, såsnart bygningen påbegyndes. Målingsmyndigheden skal holdes underrettet om bygningens forløb, således at måling kan påbegyndes på det tidligst mulige tidspunkt.

b) Skip, sum innflutt verður, skal tilmeldast til mátingar seinast á fyrstu ferð skipsins í færoyskari havn.

c) Fær skipið broytingar gjørdar sum tilskilað í § 6 b., skal tilmelding gerast allar skjótast tilber.

Stk. 2. Tilmeldingarskylduna hevur í øllum førum eigari skipsins og fyri skip, sum verða bygd ella gjørd um á færoyskari skipasmiðju, elstni skipasmiðjan.

§ 9.

Eigari skipsins, skiparin ella eftir umstøðunum skipasmiðjan, har máting verður útlit, hava skyldu at geva mátingarmyndugleikanum ótarnaða atgongd til skipið og yvirhøvur at vera tí til handa undir mátingini og tað serliga til ruddingar av skipinum.

§ 10.

Stk. 1. Útreiðslurnar av máting, sum gjørd verður í útlandinum, ber hann, sum hevur kravt hana eftir gjølligari reglum, sum landsstýrið fyrisetur.

Stk. 2. Útreiðslurnar av máting av útlendskum skipi ber elgarin ella umboðsmaður hansara her.

§ 11.

Stk. 1. Fyri útgávu ella rætting av málibrævi, smbr. § 7, rindar eigari skipsins eltt avgjald eftir tonsaltinum.

Stk. 2. Avgjaldið fer í landskassan og eftirstøður kunnu heintast inn við panting. Fyri avgjaldskrøv hevst sjópanttrættur eftir sjólóginum § 267, nr. 1.

§ 12.

Stk. 1. Gjølligari reglur fyri meting av skipi og útrokning av tonsaltali tess, smbr. § 5, um málibrævsins anið og fyribils váttanir, geving, rætting og inndráttur eins og merkning, smbr. § 7, og annars tað sum tørvar til inutingar av reglunum í Lógtingslógini 1956. — 8.

b) Et skib, der indføres, skal anmeldes til måling senest ved skibets første ankomst til færøsk havn.

c) Foretages der i et skib forandringer som omhandlet under § 6, b, skal anmeldelse ske på det tidligst mulige tidspunkt.

Stk. 2. Anmeldelsespligten påhviler i alle tilfælde skibets ejer samt, forsåvidt angår skibe, der bygges på eller forandres ved færøsk værft, tillige værftet.

§ 9.

Det påhviler ejeren, skibets fører og efter omstændighederne det værft, hvor målingen foretages, at tilstede optællingsmyndigheden ubindret adgang til skibet og i det hele at yde fornøden bistand under målingen, således navnlig med hensyn til ryddeliggørelse af skibet.

§ 10.

Stk. 1. Omkostningerne ved målingsforretninger, der foretages i udlandet, udredes af rekvirenten efter nærmere af landsstyret fastsatte regler.

Stk. 2. Udgifterne ved måling af et udenlandsk skib udredes af ejeren eller hans henværende repræsentant.

§ 11.

Stk. 1. For udfærdigelse eller berigtigelse af målebræv, jfr. § 7, betales af skibets ejer en afgift, beregnet i forhold til skibets bruttonnage.

Stk. 2. Afgiften tilfalder landskassen og kan i mangel af betaling inddrives ved udpantning. For afgiftsskravet haves søpanteret efter sølovens § 267, nr. 1.

§ 12.

Stk. 1. Nærmere forskrifter angående bestemmelse og beregning af et skibs tonnage, jfr. § 5, angående målebreves og midlertidige attestationers form, udfærdigelse, berigtigelse og inddragelse såvel som om påmærkning, jfr. § 7, og de øvrige

hesi lóg fyrisetur landsstýrið. Her skal fyrílt havast fyrí góðkendum millumlanda reglum, soleiðis sum tær særliga vera fyrisettar í millumlanda sáttmálum um reglur fyrí máting av skipum, sum til einahvarja tíð eru galdandi í ríkinum. Gjælligari reglur fyrí stóddina av avgjaldinum eftir § 11, stk. 1, útrokning og riðing, verður fyrisott av landsstýrinum.

Stk. 2. Treytað av sínámillum sáttmála kann landsstýrið fyriseta, at málibrev, sum givin eru av útlendskum skipamátingarvaldi, verða góðkend sum gyldug við tí lögfylgju sum tilskilað í § 1, stk. 2.

§ 13.

Stk. 1. Brot móti reglunum í §§ 7, stk. 3, 8 og 9 í hesi lóg eins og undandráttur at fylgja nakrari fyriseting frá einum til tess heimilaðum mátingarvaldi, kemur undir bót, sum fer í landskassan.

Stk. 2. Tilík mál koma undir sjórættarviðgerð.

§ 14.

Stk. 1. Henda lóg kemur í gildi heinanvegin.

Stk. 2. Samstundis fara úr gildi lóg frá 13. marts 1867 um máting av skipum og lóg nr. 92 frá 4. mai 1927.

Viðmerkingar:

Eftir millumlanda sáttmála, gjørdum í Oslo 10. juni 1947, hava øll føroysk skip fingið egið millumlanda málibrev og eins og í hinum norðurlöndunum er tørvur á nýggjari löggávu her um máting av skipum, og hvussu hesar reglur skulu útinnast.

1. viðgerð 9. august, og 25. marts 1957 legði lógarnevndin fram soljóðandi

Nevndarálit.

Landsstýrið hevur lagt hetta uppskot fyrí lögtingið og førir fram, at at øll føroysk skip eftir millumlandasáttmála frá 10. juni 1947 hava fingið egið millumlanda málibrev, og at tørvur er á nýggjari löggávu um uppmáling av skipum og hvussu hesar reglur elga at útinnast.

til gennemførelse af nærværende lov forudse forskrifter gives af landstyre. Der skal herved tages hensyn til internationalt anerkendte regler, således som disse navnlig måtte være fastsat ved de til enhver tid for riget gældende internationale overenskomster angående regler for skibes måling. De nærmere regler for den i § 11, stk. 1, omhandlede afgifts størrelse, beregning og berigtigelse fastsættes af landstyre.

Stk. 2. Under forudsætning af gen, sidighed kan landstyre bestemme at målebreve, der er udfærdiget af udenlandsk målingsmyndighed, anerkendes som gyldige med den i § 1, stk. 2, omhandlede virkning.

§ 13.

Stk. 1. Overtrædelse af forskrifterne i denne lovs §§ 7, stk. 3, 8 og 9, samt undladelse af at efterkomme noget påbud, givet af dertil berettiget målingsmyndighed, medfører bøde, der tilfalder landskassen.

Stk. 2. Sådanne sager behandles som søretssager.

§ 14.

Stk. 1. Denne lov træder i kraft straks.

Stk. 2. Samtidig bortfalder lov af 13. marts 1867 angående skibes måling og lov nr. 92 af 4. mai 1927.

Lógarnevndin hefur viðgjört málið og er samd um at mæla tinginum til at samtykkja uppskot landsstýrisins. Tó heldur nevndin, at tað málsliga eigur at gerað tann broyting í tí føroysku tekstini, at orðini: „máling“ „uppmáling“, „mála upp“ og „máta“ verða at seta svarandi til „máling“, „opmáling“ „mál“, „opmále“ og „mále“ í tí dansku tekstini.

2. viðgerð 27. marts og 3. viðgerð 1. apríl 1957.

Lógaruppskot landsstýrisins við broytingum nevndarinnar samtykt 26—0.

5. Løgtingslóg um útvarpsnevnd.

Ár 1956, 2. august legði Edw. Mitens landsstýrismaður fram soljóðandi

Uppskot

til

Løgtingslóg um útvarpsnevnd.

lagtingslov om radioudvalg.

§ 1.

Sett verður útvarpsnevnd av 6 limum. Fyrstaðumaður studentaskúlans og landsbókavørðin eru fastir limir og lögtingið velur hinar 3 limirnar á hvørjum fyrsta tingi eftir lögtingsval. Landsstýrið útnevnr formannin limanna millum.

§ 2.

Útvarpsnevndin tekur avgerð um, hvussu dagskrá útvarpsins skal skipast í høvuðsevnum, og góðkennir hana, innan hon verður kunngjörd. Nevndin lýsatur reglur, ið hon heldur verða neyðugar við tí endamáli, at tað, sum útvarpað verður, hevur fjølbroytt, mentunarligt og upplýsandi innihald, og at hugsunarfrælsi, rættisinn og javnaður móti øllum flokkum og stovnum í almennum málum, vinnustovnum, felegum

§ 1.

Der nedsættes et radioudvalg bestående af 6 medlemmer. Forstanderen for studenterskolen og landsbibliotekaren er faste medlemmer, medens lagtinget i hver første tingsamling efter lagtingsvalg udpeger de øvrige 3 medlemmer. Landsstyret udpeger formanden af udvalgets midte.

§ 2.

Radioudvalget træffer bestemmelse om, hvordan udsendelsens programmer skal tilrettelægges i hovedtræk og godkender dem forinden offentliggørelse. Udvalget fastsætter sådanne bestemmelser, som det anser nødvendige med det formål, at udsendelserne får et afvekslende, kulturelt og oplysende indhold, og at der ved udsendelserne skal her ske tænkefrihed, retfærdighed og lighed overfor alle partier og retninger i

og einstökum monnum skulu ráða í útvarpinum.

Landsstýrið setur í reglugerð gjalligari skipanir um starv útvarpsnevndarinnar. Limirnir fáa samsýning og ferðaútreiðslur goldnar eftir reglum, sem landsstýrið fyrisetur.

§ 3.

Útvarpsnevndin kemur saman á fund regluliga eina ferð um mánaðin, og annars so ofta, tórvur er á. Formaðurinn boðar til fundar. Hann hefur skyldu at boða til eykafundar, tá fyristöðumaður útvarpsins ella tvair menn úr útvarpsnevndini krevja tað.

Fundur er samlyktarferur, um meiriluti av limunum er á fundi.

Útvarpsfyristöðumaðurin hevar sæti á fundum útvarpsnevndarinnar og hevur har rætt at fáa orðið og seta fram uppskot, men hevur ikki atkvøðurætt. Hann skal seta fram uppskot til dagskrá, harundir uppskot til fyrilestrar og samtalur og musik og sangútvarp.

§ 4.

Útvarpsnevndin tekur ikki seiðni 1. september avgerð um høvuðsevni fyrri dagskrá fyrri oktober—marts og ikki seiðni enn 1. marts viðvíkjandi dagskrá fyrri apríl—september.

Dagskrá skal til hvørja tíð verða samtykt í høvuðsdráttum fyrri minst fyra vikur. Dagskrá fyrri hvørja viku verður útgivin ikki seiðni enn fríggjadag í vikuni undan og lýst í útvarpinum fríggjadag undan.

§ 5.

Um maður, ið flyta skal útvarps-evni, fær forfall, ella aðrar ófyrissæddar umstøður gera broytingar nøyðugar av dagskrá, skipar útvarpsfyristöðumaðurin so vítt gjørligt í samráð við formannin fyrri útvarpsnevndin fyrri dagskrá á besta hátt samsvarandi teim høvuðsiljum, nevndin hevur samtykt.

§ 6.

Limir nevndarinnar hava tagn-

offentlige anliggender, erhvervssammenslutninger, foreninger og privatpersoner.

Landsstyret fastsætter ved reglement nærmere regler for radioudvalgets virksomhed. Medlemmerne får godtgørelse samt rejseudgifter udbetalt efter regler, som landsstyret fastsætter.

§ 3.

Radioudvalget holder møde en gang om måneden, men løvrigt så ofte, som dette måtte anses nødvendigt. Formanden indkalder til møde. Han er forpligtet til at indkalde til ekstraordinære møder, når radiolederen eller 2 af radioudvalgets medlemmer forlanger det.

Udvalget er beslutningsdygtigt, når et flertal har givet møde.

Radiolederen har adgang til radioudvalgets møder og har ret til at tage ordet og fremsætte forslag, men har ikke stemmeret. Han skal fremsætte forslag til program, derunder forslag til foredrag, samtaler og musik- og sangudsendelser.

§ 4.

Radioudvalget skal senest den 1. september træffe bestemmelse om hovedlinjerne i programmet for oktober—marts og ikke senere end 1. marts med hensyn til program for april—september.

Program skal til enhver tid være fastsat i hovedtræk for mindst 4 uger. Ugeprogrammer skal udsendes senest fredag i ugen forud og kundgøres i radioen fredagou forud.

§ 5.

Hvis en person, der skal medvirke ved en udsendelse, får forfald, eller andre uforudsete forhold nødvendiggør ændringer i programmet, sørger radiolederen så vidt muligt efter forhandling med radioudvalgets formand et program på bedste måde i overensstemmelse med de af udvalget godkendte hovedlinjer.

§ 6.

Udvalgets medlemmer har tavs-

skyldu. Tá avgerð er tikin í einum máli, kann tað tó frítt verða ummælt.

At enda á fundi í nevndini verður samtykt, hvørjir upplýsingar verða at senda bløðunum.

hedspligt. Når afgørelse er truffet i en sag, kan den frit omtales.

Efter et mødes slutning træffes bestemmelse om, hvilke oplysninger der kan tilstilles pressen.

Viðmerkingar:

Løgtingslóg nr. 28, 28. marts 1956 um útvarp § 11 fyriskipar: „Skipan av eftirliti við útvarpingini verður at viðgera og lógfesta á komandi Ólavsøkuetingi.“

Hervið verður sett fram uppskot um skipan av eftirlitinum.

1. viðgerð 8. august 1956 og 5. februar 1957 legði nevndin fram soljóðandi

Nevndarálit.

Nevndin, ið fekk hetta mál til viðgerðar (R. Long, T. Samuelson, D. P. Danielsen, J. E. Øregaard og D. í Geil), bað um og fekk frá E. Mitens landsstýrismanni upplýsingar um, hvussu útvarpsnevnd verður vald og skipað í Danmark og í Íslandi.

Nevndin heldur, at útvarpsnevndin elgur at verða skipað á so breiðum grundarlagi sum gjørligt innan Løgtingi, og nevndin er tí samd um at mæla tinginum til at greiða atkvøðu fyri uppskoti landsstýrisins við hesari broyting:

Fyri grein 1 í landsstýrisins uppskoti verður sett:

„Sett verður útvarpsnevnd av 5 limum. Hesir verða valdir av lögtinginum á hvørjum fyrsta tingi eftir løgtingsval. Landsstýrið uppnevnr formannin limanna millum.“

„Der ned sættes et radioudvalg på 5 medlemmer, der vælges af lagtinget i hver første tingsamling efter lagtingsvalg. Landsstyret udpeger formanden blandt udvalgets medlemmer.“

2. viðgerð 6. februar og 8. viðgerð 7. februar 1957. Uppskot landsstýrisins við broytingum nevndinnar samtykt 21—0.

6. Broyting í kunnngerð um vanlukkutrygging.

Ár 1956, 8. august legði tjóðveldisflokkurin fram soljóðandi skriv:

14. marts legði lögtingsmaður Erlendur Patursson fram lógaruppskot um broyting í „anordning for Færøerne nr. 161 om forsikring mod følger af ulykkestilfælde“, dagsett 29. marts 1939. Løgtingið samtykti at senda landsstýriinum málið til víðari fyrirsíkingar (løgtingstíðindi 1954, bls. 236).

2. august sama ár legði landsstýrismaður Edw. Mitens uppskot til broytingar í fyriskipanini fyri tinglð. — 18. august samtykti tinglð uppskotið (løgtingstíðindi 1955, bls. 11) og harafturat at lata „5-manna millumtinga sosialmálanævnd kannu alla føroyska sosialtryggjugarlóggevnu og socialhjálparlóggevnu og gera uppskot til ábøtur í hesi lóggevnu.“

Undir orðaskiftinum var stytting av hini dagpeningaleysu (karena) tíðini havd á lofti, men landsstýrið helt ikki, at gjørligt var tá at stytta karenstíðina.

Av tí at einki tilmæli um broytingar í bræði kann væntast frá sosialmálanævndini, men at skjót hjálp til fólk, ið er fyri vanlukku, er neyðugari enn nakrantíð, skjýtur flokkurin upp, at 24. gr. í fyriskipanini verður broytt, so gjørligt verður at veita hjálp beinanvegin.

Eftir okkara tykki fer hetta ikki at føra so mikið stóra hækking av tryggingargjaldinum við sær, at tað eigur at halda tuginum aftur til at samtykkja hesa broyting. Rímliga verður neyðugt at krevja ummæli frá Føroya vanlukkutrygging og viðkomandi vinnufeløgum.

1. viðgerð 10. august, og 9. apríl legði nevndio fram soljóðandi

Umhugsan.

6. august 1956 legði tjóðveldisflokkurin uppskot fram á ting um at broyta § 24 í fyriskipanini frá 29. marts 1939 um vanlukkutrygging, soleiðis at tann dagpeningaleysa tíðin verður styttil eina viku frá vanlukkuatilburðinum. 1. januar legði javnaðarflokkurin fram uppskot um at broyta lóglønina í § 44 frá kr. 2700 til kr. 7000, og inntøkumarkið eftir § 74 frá kr. 4200 til kr. 4860 (tingmál nr. 23/1956). Afturat hesum hava nevndir Havnar arbeiðsgevarafelags og Havnar arbeiðsmannafelags lagt inn á ting áheitan um at fáa ta dagpeningaleysu tíðina stytta til eina viku (tingmál nr. 40/1956). Øll hesi mál viðvíkja vanlukkutryggingini sum heild og eru víst til viðgerðar í somu nevnd, sum hevur viðgjørt tey undir einum.

Uppskot til broytingar í vanlukkutryggingarfyriskipanini var gjørt í millumtinganævnd 1949/50 og viðgjørt ógvuliga gjølla í tingsetuni 1951 (tingtíðindi 1951, bls. 160). Av tí at tær tilskilaðu broytingar høvdu ført við sær ógvuliga nógv hækkaðar útreiðslur serliga fyri fiskivinnuna, vóru ongar broytingar gjørdar undir teimum táverandi ringu peningavánum.

Málið var aftur til viðgerðar í 1955, og var tað árið samtykt at lógfesta dagpeningin til 6 kr. um dagin (karenstíð 13 vikur), hækka allar skaðabøtur (til o. u. tað dupulta), við tað at grundarlagslønin varð hækkað frá 1500 kr. til 2700 kr., jarðalerðastyrkur var hækkaður upp í 300 kr., og tryggingin var víðkað til eisini at umfata skaðatilburð, sum berst á á veg til

arbeiðspláss ella frá arbeiðsplássi, tá ið ferðin er orsakað av arbeiðinum. Útreiðslur av at styttu ta dagpeningaleysu tíðina niður í eina viku, vóru hildnar at vera so stórar, at tað var ikki tilráðiligt at leggja tær á arbeiðsgevararnar, tá ið premihækkingarnar av teim frammanundan nevndu ábótum fóru at vera í miasta lagi tilsamans 100.000 kr. og stríttíð var at fáa tey lægru gjøldini, sum vóru frammanundan, inn.

Nevndin hevur biðið harra Hans O. Hansen stjóra gera sínar viðmerkingar um, hvat uppskotini um at hækka lóglønina eftir grein 44 í vanlukkutryggingarlógini frá 2700 kr. til 7.000 kr. og lønarmarkið eftir § 74 frá 4200 kr. til 4800 kr. eins væl og styttu karenstíðina eftir § 24 niður í eina viku, hava at týða fyrí tryggingina.

Harra H. O. Hansen hevur svarað:

Eftir kgl. fyriskipan frá 22. december 1955 vóru skaðabøturnar hækkaðar til o. u. tað dupluta, við tað at lóglønin varð hækkað frá 1500 kr. til 2700 kr., meðan samféløis eginvandin lækkaðist frá $2\frac{1}{3}$ til $1\frac{1}{3}$. Tá var eisini havt frammi at styttu karenstíðina niður í eina viku, men hetta varð ikki gjørt, tí hildið var, at tað samfelagsliga galt meira um at hækka skaðabøturnar enn styttu karenstíðina.

Skaðabøturnar eru nú:

		áður
Skaðabót til einkju	kr. 9.720.00	(5.400.00)
— " børn (eftir aldur og tali) uppi....	- 3.645.00	(2.025.00)
— " foreldraleys børn (eftir aldur og tali) uppi	- 7.290.00	(4.050.00)
í mesta lagi tilsamans	- 17.010.00	(9.450.00)
Avlamisskaðabót (til 50 % avlami vantiga kapitalserað ársrenta):		
5 % (ársrenta 90 kr.) til 70 ára aldur, síðan javnt minkandi	- 675.00	(338.00)
10 % (ársrenta 180 kr.) do.	- 1.350.00	(675.00)
15 % (ársrenta 270 kr.) do.	- 2.025.00	(1.013.00)
20 % (ársrenta 360 kr.) til 67 ára aldur, síðan javnt minkandi	- 3.060.00	(1.530.00)
25 % (ársrenta 450 kr.) frá 9,7 minkandi til 4,97 ferðir árslønina fyrí ávikavist 14 og 80 ár.		
30 % (ársrenta 540 kr.) frá 10,52 minkandi til 4,97 ferðir árslønina fyrí ávikavist 14 og 80 ár.		
40 % (ársrenta 720 kr.) frá 11,80 minkandi til 4,97 ferðir árslønina 14 og 80 ár.		
50 % (ársrenta antin 900 kr.) ella frá kr. 13,29 minkandi til 4,97 ferðir árslønina fyrí ávikavist 14 og 80 ár.		
60 % (ársrenta antin 1080 kr.) ella frá 14,28 minkandi til 4,97 ferðir árslønina fyrí ávikavist 14 og 80 ár.		
80 % (ársrenta antin 1440 kr.) ella frá 18,77 minkandi til 4,97 ferðir árslønina fyrí ávikavist 14 og 80 ár.		
100 % (ársrenta antin 1800 kr.) ella frá 19,24 minkandi til 4,97 ferðir árslønina fyrí ávikavist 14 og 80 ár.		

Dagpeningur kr. 6,00 um dagin ($\frac{1}{300}$ av $\frac{3}{8}$ av lóglønini 2700 kr.) fyri 7 dagar í vikuni frá 14. vika byrjar til arbeiðsmeglin er aftur mest sum áður, ella málið verður avgjørt ella viðkomandi doyri innan avgerðina.

Jarðarferðarskyrur upp í kr. 800.00.

Orsakað av hesum hækkingum hava gjaldini í 1956 verið:

	kr.
Reiðaragjald fyri størri skip: 8 kr. fyri mannin um mánaðin, ársgjald	96,00
Reiðaragjald fyri minni skip: 6 kr. - - - - -	60,00
Egiðgjald fyri flakimenn (skyldugt)	15,00
Egiðgjald fyri onnur (ikki skyldugt)	9,00
Bonarfolk hjá arbeiðsgevarum á landi	frá 7.50—60.00

Longu áðrenn fyrsti roknskapur liggur fyri frá teim nýggju skaðabótunum og teim hækkaðu gjöldunum, er sett fram uppskot um uppáftur meiri hækking, nevniliga

1) dagpeningur skal verða goldin frá vikudegnum eftir skaðatilburðin (hesum hevur verið roknað við at skula tryggja í sjúkakassanum),

2) hækking av lóglønini til 7.000 kr. og hækking av inntøkumarkinum fyri at kunna fáa statsstundning til 4.860 kr.

ad 1) Hvussu mikið premiugjaldið má hækka, um karenstíðin verður lækkað niður í eina viku, kann sæst eftir teim útrokningum, sum Birkmose stjóri í dansku vanlukkutryggingini gjørdi í 1950 svarandi til elus lógløn upp á 3600 kr.:

	3600 kr.	2700 kr.
reiðarapremia fyri størri skip	96 kr.	72 kr.
reiðarapremia fyri minni skip	60 „	45 „
lógskyldugt egiðgjald (heimagjald)	15 „	11,25 „
sjálvkravt egiðgjald	10 „	7,50 „
bonarfolk á landi	10—75 „	6—50 „

Eftir hesum skuldi, um styttingin av tí dagpeningaleysu tíðini fer at fara so dánt sum útreiðslur við sær í mun til fólkatalið sum í Danmark, verið neyðugt at fyrisett hesi gjöld:

reiðarapremia fyri størri skip	kr. 168,00	uppá mannin	kr. 14,00	um mánaðin
reiðarapremia fyri minni skip	kr. 105,00	uppá mannin	kr. 8,75	um mánaðin
lógskyldugt egiðgjald	kr. 26,25			
sjálvkravt egiðgjald	kr. 16,50			
bonarfolk á landi	kr. 13,50	--	110,00	

Reiðaragjaldið verður á tann hátt fyri ein trolara við o. u. 30 monnum fyri sigling í 10 mánaðir kr. 4.200.00 afturímóti nú: kr. 2.400.00, fyri ein trolara við 50 monnum má gjaldast kr. 7.000.00 afturímóti nú: kr. 4.000.00.

Ein arbeiðsmissur upp á 3 vikur fer í dagpeningi at kosta tryggingin tað sama sam ársrentan til 5% avlamsmannin. Arbeiðsmissur upp á $5\frac{1}{2}$ viku fer at volda dagpeningaútreiðslu svarandi til ársrentuna fyri 10% avlami, og fyri ein arbeiðsmissur upp á 8 vikur upp um ársrentuna fyri 14% avlami.

ad 2) Hetta uppskotið tykist at hava gloymt eftirsitisskaðabøturnar, sum ikki vera mettar út frá úrslun, men eru tilskilaðar við fastari peningahædd eins og dagpeningur og jarðarferðastyrk.

Útrokningin av teim hækkaðu premiugjöldum er út frá tí sjónarmiði, at avlamsskaðabøturnar hækka í sama mun sum hinar skaðabøturnar og svara tey núverandi og tey sætlaðu hækkaðu gjöld til hvønnannan sum 21 til 82. Tað vil siga, at ein stytting av karenstíðini niður í eina viku fer at kosta nakað tað sama sum at hækka lóglønina frá teim núverandi kr. 2.700.00 til kr. 4.500.00.

Viðlagdar eru tvær yvirlitstalvur, onnur yvir skaðabøtur eftir núgaldandi skipan og yvir skaðabøtur, sum tær høvdu verið, um grundarlagslønin var hækkað upp í 7.000 kr., sum javnaðarflokkurin skjýtur uppá í tingmáli nr. 23/1956. Onnur talvan vísir premiugjaldið 1) sum tað er nú við dagpeningaleysari tíð upp á 13 vikur, 2) sum tað kundi hugsaast at farið at vera, um henda tíðin verður stytt til eina viku, 3) sum premiugjaldið má haldaast at fara at vera, um grundarlagslønin verðar hækkað til 7.000 kr. Um hesa hækking er at siga, at kemur hon í lag, hækkar reiðaragjaldið fyrri størri skip frá 96 kr. árliga upp á manni til 256 kr. við einari dagpeningaleysari tíð upp á 13 vikur, men til 448 kr. upp á mannin, um henda tíð verður hækkað niður í eina viku.

Málið er sent reiðarafelagnum og Føroya arbeiðsgevarafelag til ummæla. Seinna nevnda felag hevur ikki svarað, men reiðarafelagið skrivar: „Hesi uppskot bera við sær so stórar eykaútlægur fyrri viðkomandi reiðarar, at felagið loyvir sær við hesum at mótmæla, at nekur broyting verður gjord í teimum fyriskipanum, ið eru galdandi frammanundan. Eisini skal verða mint á, at skaðabøturnar vórðu hækkaðar so stutt síðan sum í fjør. Annars verður nevndin biðin um at spyrja seg fyrri hjá Føroya vanlukkutrygging, hvussu strevið tað gongst hjá nógvum reiðarum at gjalda tær premiar, sum eru frammanundan.“

Nevndin hevur fingið upplýst, at í lønarsáttmála frá 1. mai 1956 millum Havnar arbeiðsgevarafelag og Havnar arbeiðsmannafelag var sett henda grein:

„Verður upphaldari skaddur undir arbeiði og tessvegna er ikki arbeiðstørvur og fær ikki dagpening ella aðra peningaliga hjálp frá aðrari trygging, eigur hann at fáa upp í tvær vikulønir goldnar ávikavist helvt um helvt av arbeiðsgevara og arbeiðsmannafelagnum. Læknaváttan má tó vísast. Henda grein fer úr gildi 1. august 1956.“

Tann núgaldandi skipan við einari dagpeningaleysari tíð upp á 13 vikur byggir á tað grundarlag, at henda tíðin eigur at vera tryggjað eftir sjúkakassaskipanini. Eftir henni kann maður víssa sær 6 krónur í dagpeningi hesar 13 vikurnar, og premiugjaldið er o. u. 10 kr. um mánaðin. Hetta er høgt gjald, sum kundi fingist nakað lækkað, um fólk yvirhøvur tryggjaðu seg á henda hátt, og her átti ein kanning og eitt upplýsandi arbeiði at farið fram.

Fiskimennunum viðvíkjandi er at siga, at eftir núgaldandi skipan fáa teir úr lønjavningargrunninum minstuløn í 3 mánaðir, um teimum berst frá vegna sjúku (harundir skaðatilburði). So stutt nerver tann dagpeningaleysa tíðin ikki teir, so leingi teir eru mynstraðir. Um henda skipan heldur fram, er eittir at finna eina betri tryggingarskipan, enn nú er, fyrri arbeiðarar á landi og ikki mynstraðar fiskimenn. Ábøtur mugu kunnu fáast í lag við samvirkkan millum sjúkakassa, vanlukkutrygging, arbeiðsgevarar, arbeiðarar og fiskimenn, og verður víst til ta sjúkubjálparskipan, sum nú kemur í lag í Danmark. Nevndin mæltir til, at sverðin samráðing kemur í lag og setur fram hetta

Uppskot.

Landsstýrið ger sjúkakassasamskipanini, vanlukkutryggingini, Føroya arbeiðsgevarafelag og Føroya arbeiðarafelag kunnug við hesa umhugsan og skipar fyrri samráðing teirra millum um í felag at greiða hetta mál og leggja tað aftur fyrri tingið.

*Nugældende
Lovløn 2700 Kr.*

*Ifg. P. M. Dams Forslag
Lovløn 7000 Kr.*

	Aarsrente	Multipl.	Kapital	Aarsrente	Multipl.	Kapital
Til enke			9.720,00			25.200,00
Til Barn (variabelt efter Antal og Alder) indtil			3.645,00			9.450,00
Til forældreløst Barn (variabelt efter Antal og Alder) indtil			7.290,00			18.900,00
Samlet til Enke og Børn og mulige andre			17.010,00			44.100,00
5 % Invaliditet	90,00	7,5	675,00	233,33	7,5	1.750,00
10 %	180,00	7,5	1.350,00	466,67	7,5	3.500,00
15 %	270,00	7,5	2.025,00	700,00	7,5	5.250,00
20 %	360,00	8,5	3.060,00	933,33	8,5	7.933,33
25 %	450,00	9,7	4.365,00	1.166,67	9,7	11.316,70
30 %	540,00	4,97	2.238,00	1.400,00	4,97	5.798,36
40 %	720,00	10,52	5.680,80	1.400,00	10,52	14.728,00
50 %	900,00	4,97	2.683,80	1.866,67	4,97	6.958,00
60 %	1.080,00	11,8	8.496,00	1.866,67	11,8	22.026,67
80 %	1.440,00	4,97	3.578,40	2.333,33	4,97	9.277,32
100 %	1.800,00	13,29	11.961,00	2.333,33	13,29	31.010,00
Dagpenge: Lovløn 2700 $\times \frac{2}{3} \times \frac{1}{300}$		4,97	4.473,00	2.800,00	4,97	11.596,67
Begravelseshjælp		14,28	15.422,40	2.800,00	14,28	39.984,00
		4,97	5.367,60	3.733,33	4,97	13.913,00
		16,77	24.148,80	4.666,67	16,77	62.608,00
		4,97	7.158,80		4,97	18.554,67
		19,24	34.632,00		19,24	89.786,67
		4,97	8.946,00		4,97	23.193,33
		daglig	6,00			15,55
		ugentlig	42,00			108,85
		indtil	300,00			?

P r æ m i e r

Lovløn 2.700,00 Kr.

Forslag I Karenstid 13 Uger Tillæg for Talt Karenstid 6 Uger Karenstid 8 Uger
(auværende): Karenstid 1 Uge: antagelig: antagelig:

Rederipræmier for større Skibe	96,00	72,00	168,00	
Rederipræmier for mindre Skibe	60,00	45,00	105,00	
Pligtige Egeopræmier (Hjemmepræmier)	13,00	11,25	26,25	÷ 25 %
Frivillige Egeopræmier	9,00	7,50	16,50	÷ 33 1/3 %
Arbejdsgivers Præmier for Medhjælp				
paa Landjorden.....	fra 7,50	fra 6,00	fra 13,50	
	til 60,00	til 50,00	til 110,00	

Forslag II Lovløn 7.000,00 Kr.

Rederipræmier for større Skibe	256,00	192,00	448,00	
Rederipræmier for mindre Skibe	160,00	120,00	280,00	
Pligtige Egeopræmier (Hjemmepræmier)	40,00	30,00	70,00	÷ 25 %
Frivillige Egeopræmier	24,00	18,00	42,00	÷ 33 1/3 %
Arbejdsgivers Præmier for Medhjælp				
paa Landjorden.....	fra 20,00	fra 15,00	fra 35,00	
	til 160,00	til 120,00	til 280,00	

2. viðgerð 11. apríl 1957.
Uppskot nevndarinnar samtykt 22—0.

7. Undantak frá landskattaskyldu.

Ár 1956, 9. august, legði Edw. Mitens landestýrismaður fram soljóðandi

UPPSKOT

til

løgtingslóg um undantøku fyri teir, sum sigla uttanlands og sum ikki eru uppihaldarar, at svara skatt til Føroya landskassa fyri skattaárið 1957/58.

§ 1.

Laysir persónar, sum sigla uttanlands og sum sjálvir kunnu gera av, hvørja kommunu teir rinda skatt til, eru, um teir gera av at rinda skatt í føroysku heimakommununi, fyr skattaárið 1957/58 undantikinir skyldu at rinda skatt til Føroya landskassa.

§ 2.

Henda lóg kemur í gildi beinan vegin.

løgtingslov om fritagelse for ikke forsørgere, som sejler udenlands, at svare skat til Færøernes landskasse for skatteåret 1957/58.

§ 1.

Ikke forsørgere, som sejler i udenrigsløst og som selv kan afgøre til hvilken kommune de vil betale skat, er, såfremt de afgør at ville betale skat til den færøske hjemstedskommune, fritaget for pligt at svare skat til Færøernes landskasse for skatteåret 1957/58.

§ 2.

Denne lov træder straks i kraft.

Viðmerkingar:

Føroyskir sjómenn, sum sigla uttanlands, serstakliga við danskum skipum, hava borið fram fyrispurning, um teir, eins og galdandi er í Danmark, kunnu sleppa undan at svara landskatt í Føroyum, um teir rinda sín kommunuskatt í føroysku heimakommununi.

Íftir danskari skattalóg eru teir leysu persónar, sum sigla við skipum, sum ikki regluliga koma í danska havn, undantikinir skyldu at svara ríkisskatt í Danmark. Kommunuskattin hava teir tó skyldu at rinda, men gera teir sjálvir av, um teir rinda hann til heimakommunu teirra ella til ta kommunu, har skipið er skrásett.

Føroyingar, sum eru í somu sigling og sum eru ikki uppihaldarar,

kunnu somuleiðis sjálvir gera av, um teir vilja rinda kommunuskattin í heimakommununi í Føroyum ella í tí kommunu, har skipið hoyrir heima.

Hesar reglur ávirka ikki giftar persónar ella upphaldarar ella teir, sum framvegis hava fastan bústað — egið hús ella búsarúmd, sum teir ráða fyri, elsini meðan teir eru burtur — í Føroyum, tí teir eins og danskir sjómenn, sum eru í somu støðu, eru fult skattskyldigir í heimakommununi bæði viðvíkjandi kommunuskatti og ríkisskatti ella landsskatti.

Fleiri ungir føroyingar, sum sigla uttanlands við danskum skipum, hava sagt frá, at teir helst vilja rinda kommunuskatt í Føroyum, um teir sleppa undan landsskatti, men sleppa teir ikki undan hesum, so flyta teir sín bústað til ta kommunu, har skipið hoyrir til og sleppa sostatt undan ríkisskatti.

Soleiðis sum føroyska skattalógin er nú gerat onki við hetta mál, tí rinda hesir persónar kommunuskatt í Føroyum, so koma teir av sær sjálvum undir landsskatt elsini, men eru teir burturstaddir yvir longri tíð og hava ikki fastan bústað her á landi, missir heimakommunan rættin til at seta teir í skatt, og boða teir frá burturflyting, missir bæði kommunan og landskassi allan rætt til skatt.

Verður nú skipað soleiðis fyri, at teir sjálvbodnir kunnu rinda kommunuskattin í Føroyum og sleppa undan landsskattinum, fáa teir somu sømdir sum starvsfelagar teirra í Danmark, og er ongín ivi í, at teir flestu av teimum so vilja heldur rinda kommunuskattin í Føroyum. Sostatt fáa teir føroysku kommunurnar fittligan pening í skatti, sum annars vildi farið til danska kommunu, og uttan at landskassin missir nakað av tí.

Landastýrið sær her møguleika fyri at útvega føroyskum kommunum fittligan skattapening uttan at landskassin verður nervaður av tí, men krevur henda skipan lógarbroyting ella serstaka lóg, ið beinleiðis heimilar undantak fyri landsskattaskyldu.

Tá tann her nevnda skipan eina mest kemur at nerva teir, sum sigla uttanlands við danskum skipum og landsstýrinum er kunnugt, at uppskot er sett fram á fólkatingi um avtøku av teimum dansku skattareglunum hesum viðvíkjandi, men hetta ikki er samtykt enn, heldur landsstýrið beinast vera at gera serstaka lóg bert galdandi fyri eltt ár í senn.

Ít er at siga, hvønn týðning henda skipan kemur at fáa fyri føroysku kommunurnar, men roknað kann verða við, at flestu kommunur hava onkran, sum kemur undir hana og kann leysliga verða roknað við, at hetta vil geva teimum føroysku kommununum einar 50.000 kr. í skatti árliga.

1. viðgerð 10. august og 2. og 3. viðgerð 11. august 1956.
Uppskot landastýrisins samtykt 16—0.

8. Sjómansheim í Reykjavík.

Ár 1956, 11. august, legði tingmaðurin Kjartan Mohr mál um bygging av sjómansstovu í Reykjavík eftir áheitan frá próstinum.

1. viðgerð 11. august, og 19. februar 1957 legði fíggjarnevndin fram soljóðandi

Nevndarálit.

J. Joensen, próstar, hevur lagt hetta mál inn á ting, har søkt verður um kr. 25.000.— í studningi til bygging av einum sjómannsheimi í Reykjavík. Málið varð undir 1. viðgerð beint í fíggjarnevndina, ið hevur viðgjørt tað. Nevndin hevur stóran áhuga fyri hesum máli, og tá tað frá aðrari síðu er gjørt eitt stórt arbeiði fyri at skaffa pening til byggingina, mælir nevndin til, at tær umsøktu kr. 25.000.— verða játtadar og setur fram uppskot herum.

Uppskot.

Fíggjarnevndin mælir tinginum til at játta kr. 25.000.— í studningi til bygging av sjómannsheimi í Reykjavík.

2. viðgerð 22. og 3. viðgerð 28. februar 1957.
Uppskot nevndarinnar samtykt 19—0.

9. Undirvísing av orðblindum.

Ár 1956, 11. august, legði J. H. Danbjørg tingmaður fram mál um undirvísing av orðblindum.

1. viðgerð 11. august, og 19. februar 1957 legði fíggjarnevndin fram soljóðandi

Nevndarálit.

Føroya javnaðarflokkur hevur lagt hetta mál inn á ting. Flokkurin vísir á, at tað er neyðugt at taka henda spurning upp til umbugsingar, tá tað í skúlum okkara eru nógv børn, sum eru „orðblind“.

Málið varð undir 1. viðgerð beiut í fíggarnevndina. Nevndin hefur viðgjört málið og er samd um at vísa það til landstýrið til víðari kanningar, helst saman við skúlastjórnina.

Nevndin setur fram þetta

Uppskot.

Landstýrið verður biðið um saman við skúlastjórnina at kaupað emálið nærri.

Uppskot nevndarinnar samtykt 18—0.

10. Lán til vegabygging.

Ár 1957, 9. januar legði lögmaður fram soljóðandi

UPPSKOT

til

lögtingslóg um lán til vegabygging.

lögtingslov om laan til vej anlæg.

§ 1.

Landstýrið verður heimilað landskassans vegna at læna upp í 1 mill. kr. at nýta til vegabygging.

§ 1.

Landstýret bemyndiges til på landskassens vegne at optage lån indtil 1 mill. kr. til vej anlæg.

§ 2.

Henda lóg kemur í gildi beinanvegin.

§ 2.

Denne lov træder i kraft straks.

Viðmerkingar:

Undir viðgerðina av málum um játtan á fíggarlógini til vegabygging hefur verið hildið fram, at lögtingið átti at miðja ímóti at bygt ymiskar samferðsluvegir, skjótari enn gjørligt er gjøgnum tær vanligu játtanir á fíggarlógini, við at taka upp hóskandi lán og afturrinda slík lán yvir eitt stytri áramál við játtanum á tæm árligu fíggarlógunum.

Í lätuni er m. a. vegurinn Skipanes—Skálabotnur og vegurinn Hovl—Øravík í gerð, heraftrat kemur spurningurinn um Öygðjarvegin.

Peningur til vegna Skipanes—Skálabotn og hlínar vegirnar, ið eru í gerð, undantíklð vegna Hovl—Øravík, kann fáast til vega á vanlígan hátt við jättan á fígðjarlögtingslóglni.

Fýri at gera tað mógulígt at byggja Hovl—Øravíkvegin yvir eitt ár, soleiðis sum sätlað var í havna- og veganoýndlni, hevur landastýríð, av tí at jättanin á fígðjarlóglni kann íkkl einsamøll greiða hetta, samráðst við ríkisstýríð um eitt lán upp í 1 mill. kr. til hetta endamál at afturrínda yvir eini 4 ár, og kann tað væntast, at ríkisstýríð vil jätta eitt tílíkt lán.

So hvørt sum víðari bygging fer fram, má spurningurinn um at fáa pening til slíka vegagerð loysast, so hvørt sum greitt er at byrja vega-byggingina.

1. víðgerð 12. januar, 2. 19. og 3. víðgerð 26. januar.
Uppskot landastýrisins samtykt 22—0.

11. Bygging av sjómansskúla.

Ár 1956, 10. januar legði Edw. Mitens landastýrismaður fram soljóðandi:

UPPSKOT

til

løgtingslóg um bygging av sjómansskúla.

§ 1.

Landastýrinum verður heimilað at skipa fýri bygging av nýggjum sjómansskúla.

§ 2.

Eftir § 1 í løgtingslóg nr. 8, 19. marts 1954 um sjómansskúla og sjómanalærn, luttekur víðkomandi kommuna í bygging skúlans eftir nærri avgerð. Landastýrinum verður heimilað eftir típingum við víðkomandi kommunu at taka avgerðina.

løgtingslov om bygning af søfartsskole.

§ 1.

Landstýret bemyndiges til at forestå opførelsen af en ny søfartsskole.

§ 2.

Ifølge § 1 i lögtingslov nr. 8 af 19. marts 1954 om søfartsskole og navigationsundervisning deltager vedkommende kommune i udgifterne ved skolens opførelse efter nærmere bestemmelse. Landstýret bemyndiges til efter forhandling med vedkommende kommune at træffe afgørelsen.

§ 2.

Tann peningur kr. 492.784,92, sum færoyskir garantar eiga hjá kriggs-tryggingini fyri færoysk fiskilær, verður undantikin skattskyldu til landskassa og kommunu.

Í gudið fyri lata neyðn garantar til landskassan á konto „Bygging av sjómansskúla“ so mikið sum svarandi til tann meirakatt, teir vildu komið undir til landskassa og kommunu.

Kriggs-tryggingin letur líkningsráðnum innan 1. apríl 1957 yvirlið yvir tæð, sum hver einstakur garantur eigur. Aftrat skattskyldugu inntøkuni hjá somu persónum, búgvum, feløgum ella stovnum fyri skattaárið 1957/58 (1957) verður peningurin frá tryggingini lagdur, og roknar líkningsráðið so út, hvat hver skuldi fingið í skatt til landskassa og kommunu. Munurin millum ta soloðis roknaðu hædd og tann skatt, garantarnir eftir álíking skattavaldsins, tá garantipeningurin er ikki viðroknaður, skulu svara til landskassa og kommunu, er tann í stk. 2 í hesi gralu nevndi peningur. Garantipeningurin verður hildin utanfyri reglurnar um vanliga og eykaavskrivning. Um tann roknskapur, kommunala líkningsvaldið hevur gjørt álíkingina eftir, vísir hall, verður hetta ikki drigið frá tí útgoldna garantipeningi, men verður gjaldið til landskassan og roknað beinleiðis av garantipeninginum.

Líkningsráðið sendir hvørjum einstakum garanti bræv um, hvussu mikið hann verður at rinda og kann hann skjóta avgerð ráðsins inn fyri skattanevnd Færoya lögtings við skrivligari kærnu innan ein mánað aftaná boðsendingina.

Høvur nakar maður kært innan nevndu tíð, sigur líkningsráðið kriggs-tryggingini frá, hvat hver einstakur skal rinda, og avroknar tryggingin so eftir hesum við gjaldstovuna beinleiðis.

Høvur maður kært, og avgerð skattanevndarinnar er ikki tikin, tá

§ 3.

Det beløb på kr. 492.784,92, som færøske garantier har tilgode hos krigsforsikringen for færøske fisketartøjer, undtages for skattepligt til landskasse og kommune.

I stedet betaler de omhandlede garantier til landskassen på konto „Opførelse af søfartsskole“ et beløb svarende til den merskat, disse ville være pålignet til landskasse og kommune.

Krigsforsikringen overlader inden 1. april 1957 ligningsrådet en oversigt over det beløb, hver enkelt garant har tilgode. Til den skattepligtige indtægt for skatteåret 1957/58 (1957) hos de omhandlede personer, boer, selskaber eller institutioner lægges beløbet fra forsikringen. Ligningsrådet udregner derefter, hvad hver enkelt skulle have betalt i skat til landskasse og kommune. Forskellen mellem det således udregnede beløb og den skat, garanten efter skattemyndighedernes påligning, når garantibeløbet ikke er medregnet, skulle svare til landskasse og kommune, er det i stk. 2 i denne paragraf omhandlede beløb. Garantibeløbet holdes udenfor reglerne om ordinær og ekstraordinær afskrivning. Såfremt det regnskab, hvorefter de kommunale ligningsmyndigheder har foretaget påligningen, viser underskud, bliver dette ikke fratrukket det udbetalte garantibeløb, men afgiften til landskassen beregnes i disse tilfælde direkte af garantibeløbet.

Ligningsrådet sender hver enkelt garant meddelelse om det beløb, han skal betale. Garant kan forelægge rådets afgørelse for Færøernes lögtings skatteudvalg ved skriftlig klage inden en måned efter meddelelsen.

Har vedkommende ikke klaget inden omhandlede tidsfrist, meddeler ligningsrådet krigsforsikringen, hvad hver enkelt skal betale, og forsikringen afregner herefter med oppebørselkontoret direkte.

Såfremt en garant har klaget, og skatteudvalget ikke har truffet af-

Líkningarráðið sendir kríggstryggilagini nevnda yvirliit, hevur tryggingin skyldu at halda eftir av garantipeninginum hjá hesum monnum v. m. nóg nógv til, at nevnda gjald verður goldið. Tá avgerð skattanevndarlunnar liggur fyri, verður hon gjørd kríggstryggingini kunning beinán vegin.

Kríggstryggingin fyri føroysk fiskifør hevur skyldu til, áðrenn nakað verður goldið garantinum, at útvega sær skrivliga vátan frá líkningarráðnum um, at gjaldið er goldið.

Tað gjald, sum latið er eftir hesari lóg, er ikki loyvt frádrigið í skattauppgerðini árið eftir.

§ 4.

Tað, ið írestar til bygging skúla, tá viðkomandi kommuna hevur svarað sítt, garantarnir hava goldið tað í § 3 nevnda gjald og møgugur studningur er goldin á annan hátt, verður landsstýrið heimilað at veita úr byggigrunni landskassans og við upptøku av láni.

gørelse, når ligningsrådet sender krigsforsikringen omhandlede oversigt, har forsikringen pligt til at tilbageholde af garantibeløbet hos disse personer m. v. tilstrækkeligt til, at afgiften bliver betalt. Når skatteudvalgets afgørelse foreligger, meddeles den straks krigsforsikringen.

Krigsforsikringen for færøske fiskefartøjer har pligt til, inden noget beløb betales garanten, at tilvejebringe en skriftlig erklæring fra ligningsrådet om, at afgiften er betalt.

Denne afgift, som betales i henhold til denne lov, er det ikke tilladt at fratrække i skatteopgørelsen det følgende år.

§ 4.

Det beløb, der måtte mangle til skolens opførelse, når vedkommende kommune har betalt sit, garanterne har betalt den i § 3 omhandlede afgift, og eventuelle tilskud er betalt på anden måde, bemyndiges landsstyret til at yde fra landskassens byggelond og ved optagelse af lån.

Viðmerkingar:

Sjómansskúlahúsinu eru gomul og ov lítil. Hildið verður tí neyðugt at byggja nýggjan skúla. Landsstýrið hevur biðið Olaf Mortensen arkitekt gera skitsutekning og kostnaðarættan. Eftir hansara uppskott verður kostnaðurin 1½ mill. kr.

Samsvarandi § 2 í lögtingslóg nr. 8, 19. marts 1954, verður roknað við, at viðkomandi kommuna luttekur í byggingini, og landsstýrið hevur vent sær til Tórshavnar kommunu um tilíka luttøku, og tingingar vilja fara fram. Í øðrum norðanlondum veita kommunur ein triðing av byggikostnaðinum, eins og vanligt er, at sjóvineufeløg veita eins nógvan studning.

Tá heimsbardagin brast á, varð stovnað kríggstrygging fyri føroysk fiskifør, og tryggingin lekk væl av avlopi. Í 1946 varð bytt út av avlopinum pr. 31. december 1945 til teir, ið høvdu tryggjað, kr. 2.468.924,25. Staturin sum garantur lekk sett á eina konto kr. 1.971.139,67. Staturin lat henda pening til Búagrunn Føroya, hvørs endamáll er at veita studning til vinnulívið í Føroyum, serstakliga fiskivinnuna. Kríggstryggingin hevur goldið til henda grunn fyrst 1 mill. kr. og seinni 1½ mill. kr.

Føroyskir garantar fingu sett á eina konto hjá kríggstryggingini kr. 492.784,92. Landsstýrið hevur mælt til, at hesin peningur verður útgoldin, og hevur tryggingin samtykt, at um ikki kríggsvandin verður verri enn hann er í løtuni, 12. oktober 1956, at gjalda peningin. Tann partur, ið svarar til, hvat hvør garantur annars skal gjalda meira í kommunuskatti og landskatti vegna garantipeningis verður eftir uppskotinum goldin til konto í landskassanum:

Bygging av sjómannsskúla. Roknað verður við á henda hátt at fáa galdið um kr. 250.000,— og samstundis verður heltt á garantarnar at geva restina sum studning til bygging av skúlanum. Møguliga vilja eisini aðrir velja studning, soleiðis at vinnulívið letur tilsamans $\frac{1}{3}$ mill. kr.

Landskassin hevur í felagsbyggigrunni kr. 685.724,75 og hesin peningur stendur á bankabók og sparikassabók. Mælt verður til at nýta ein hóskandi part av hesum peningi til byggingina og heimila landstýrinum annars at taka lán.

Hereftir skuldi peningurin fingist til vega á henda hátt:

Frá Havnar kommunu.....	kr. 500.000.—
Studningur frá øðrum.....	- 500.000.—
Úr felagskassanum.....	- 500.000.—

Tilsamans: kr. 1.500.000.—

Lagt verður aftrat, at talan kann verða um ymsar broytingar í skitsuprojektinum.

1. viðgerð 14. januar og 16. mars legði nevndin fram soljóðandi:

Umbugsan.

Landstýrið hevur lagt fyri tingið lógaruppskot um útvegan av 1,5 milliónum krónur til bygging av nýggjum sjómannsskúla eftir teking og kostnaðarættan av Olaf Mortensen arkitekti. Núverandi skúli er bæði nógv ov lítill og ótíðarhóskandi, og tað er umráðandi at fáa nýggjan skúla bygdan sum skjótast. Landstýrið skjýtur upp á, at byggipeningurin verður útvegaður 1) frá Tórshavnar kommunu, 2) við studningi frá sjóvinnuni og 3) úr felagsbyggigrunninum við triðingi (t. v. s. 500.000 kr.) frá hvørjum. Hetta svarar til býtið av peningaflæggingini til bygging av sjómannsskúla í øðrum londum, t. d. í Danmark. Har hevur triðingurin, sum sjóvinnurekandi feløg og menn ætlast at skula lata, verið latin av farmasigllugarfóløgum og monnum, og hevur verið lætt hjá teimum at fingið ta neyðturviligu peningaflægging. Í Føroyum er øðrvísi. Farmasigllugin her hevur enn lítið uppá seg, og flskivinnurakstururin hevur í langa tíð verið lítið lönandi. Nú ber so á, at tryggingartakararnir í kríggstryggingiol elga til góðar kr. 492.784,92, sum tryggingin er sinnað nú at gjalda teimum. Hetta er peningur, sum stavar allur frá sjóvinnuni, og um ein munandi partur av honum verður latin sum uppskoyti til byggingina av sjómannsskúlanum, hevði hetta svarað til tann studni, sum í øðrum londum hevur verið latin frá sjóvinnuni til at skapa møguleika fyri at veita teimum monnum, sum skulu ganga undan í sjóvinnu okkara tíðarhóskandi læruviðurskiftir. Landstýrið skjýtur upp, at áðurnovndi peningur, sum verður latin tryggingartakarum sum ágóði, verður undantikin skattaskyldu til landskassa og kommunu, og at í staðin verður, áðrenn peningurin verður útgoldin, frádrigin ein peningur, sum svarar til tann meiriskatt, sum móttakararnir høvdu komið undir, um allur peningurin hevði verið lagdur aftrat teirra skattskyldugu lantøku fyri inniverandi ár. Nakað av peningi verður roknað við fæst aftrat við studningi av egnum ávum. Tað sum fer at vanta í einum triðingi av byggipeninginum, biður landstýrið um heimild at fáa til vegar sum lán. Tann seinasta triðing er skotið upp á at lata úr felagsbyggigrunninum.

Nevndin mælir til at samtykkja lógaruppskotið.

Viðlagt málinum er bræv frá Klaksvíkar kommunu við áheitan um at fáa skúlan bygdan í Klaksvík, og býður sóknarstýrið sær at lata grundstýkki til skúlan. Formaður Tórshavnar býráðs hevur verið á fúddi við nevndini og sigur, at Tórshavnar kommunu bæði hevur avlagt stórt grundastrykki til skúlan og vil lata trifling av byggipeninginum, um hóskandi gjaldskipan læst í lag. Nevndin heldur, at avgerð um, hvar skúlin verður bygdur, má gerast av eftir ráðagerð millum landsstýrið og kommunurnar, eins og landsstýrið og fyrisætt skúlans mugu gæta av, um naktar broytingar skulu gerast í tí fyrilögdu bráðfengis byggilætan. Nevndin mælir tú til, tá ið nú skúlin, eftir so længi at hava verið saknaður, endiliga verður bygdur, at hann verður bygdur nóg stórur og nóg væl útgjærdur til at vera tíðarhóskandi langa tíð framyvir og mælir tí til at samtykkja landstýrisins uppskot til lótingslóg um bygging av sjómansskúla.

Haraldr setur nevndin fram soljóðandi

Uppskot.

Landsstýrið verður biðlað samráðast við tær kommunur, sum hava ynskt at fáa skúlan til sín, um peningalæggjina og onnur viðurskiptir skúlanum viðvíkjandi og taka avgerð um, hvar skúlin verður at byggja.

Lógaruppskot landsstýrisins samtykt 20—0.

Uppskot nevndarinnar samtykt 20—0.

12. Stúðningur til endurnýggingar av skipaflotanum.

Ár 1957, 9. jánúar lögði lögmaður fram söljðáttu

ÚPPSKOT

til

løgtingslóg um stúðning til endurnýgging fiskiskipaflotans.

§ 1.

Áttíat teim kr. 2.400.000.—, sum játtadar vóru eftir lóg nr. 12 frá 5. apríl 1955 og nr. 11 frá 22. marts 1956 til endurnýggingar av fiskiskipaflotanum verða kr. 500.000.— játtadar í fíggarárinum 1957/58. Hesla peningur eins og fyrr játtaður peningur verður lagdur í grunn til endurnýggingar av fiskiskipaflotanum.

§ 2.

Í fíggarárinum 1957/58 er landsstýrinum heimilt at veita sum lán úr grunninum til endurnýggingar av fiskiskipaflotanum til nýbyggingar av fiskiskipum upp í 15% av virði skipstús við maskinu eftir virðismeting smbr. § 7, stk. 2.

Eisini er landsstýrinum heimilt at veita í stúðningi upp í 80% av innflutningslarmagjaldinum fyri tilfar til byggingar av fiskiskipum á færoyskum skipasmíðjum.

§ 3.

Lánið eftir § 2, 1. stk. verða goldin kontant og eru rentu- og avdráttarfrí. Tey vera avskrivð um grunnin upp í 20 ár.

Um so er, at skip skiftir eigara, tellur lánið eia tað sum stendur eftir av lánið til gjaldingar. Landsstýrið kann to geva loyvi til, at tað sum eftir stendur av lánið verður standandi í skipinum, herundir um tað verður rentu- og avdráttarfrí.

Lánið verða tryggjað við pantlætti innanfyri 80% av virði skipstús.

§ 1.

Údover de kr. 2.400.000.—, som blev bevilget i henhold til lovgivningslov nr. 12 af 5. april 1955 og nr. 11 af 22. marts 1956 til fornyelse af fiskerflåden bevilges kr. 500.000.— for finansåret 1957/58. Dette beløb ligesom tidligere bevilgede beløb henlægges i fonden til fiskerflådens fornyelse.

§ 2.

For finansåret 1957/58 bemyndiges landsstyret fra fonden til fiskerflådens fornyelse at yde lån til nybygnings af fiskerskibe indtil 15% af fartøjets værdi med maskineri efter vurdering, jfr. § 7, stk. 2.

Landsstyret bemyndiges derhos at yde tilskud indtil 80% af importfragten for materialer til bygning af fiskerskibe på færøske skibsbyggerier.

§ 3.

Lån ifølge § 2, stk. 1 udbetales kontant og er rente- og afdragsfri. De afskrives over fonden over et tidsrum af indtil 20 år.

I tilfælde af ejerskifte fortæller lånet eller dets rest til udbetaling. Landsstyret kan dog tillade, at lånet eller dets rest bliver indestående i skibet og tillige rente- og afdragsfrit.

Låne sikres med pant i fartøjet indenfor 80% af fartøjets værdi.

§ 4.

Lánaveitingar eru treytaðar av, at viðkomandi skipaelgari hevur í eginpeningi í minsta lagi 20% av virði skipsins.

Landsstýrið kann tó gera undantak frá hesum kravi til eginpeningin, tó so at hann í ongun fer má fara undir 10% av skipavirðinum og treytað av, at skipseigarin, ella tá talan er um partafeløg, partaelgarar, taka persónliga ábyrgd í minsta lagi fyri so mikið sum eginpeningurin er undir 15%.

§ 5.

Lán eftir hesi lóg verða fyrst og fremst veitt fiskimonnum og skipseigarum, sum røkja fiskivinnu sum høvudsvinnu.

Til avgerðar um støddina av lánum verða inntøku- og ognarviðurskifti umsøklarans havd í huga.

§ 6.

Til lánumsóknir vera serlig umsóknarbløð nýtt og við skulu fylgja tær í umsóknarbløðum kravdu upplýsingar.

§ 7.

Ein nevnd, ið hevur 3 limir, og sum vald verður ávikavist av fiskimannafeløgum, Føroya reidarafelag og Føroya skipara- og navigatørfelag, verður landstúrinum til handa til útinulag iógarinnar. Nevndin skipar seg sjálv við formanni.

Landsstýrið uppnevnr ein skipakonan og ein maskinkonan mann sum metingarmeun. Útreiðslur av starvi telra verða rindaðar av landskassanum aftur av honum, sum sækir um lán.

§ 8.

Tær útreiðslur, sum standast av starvi nevndarinnar, verða rindaðar av teim í § 1 nevndu játtanum.

§ 9.

Bínkvør, sum luttekur í viðgerð av umsóknum um lán, er undir andsvart eftir reglunum um brot í al-

§ 4.

Lán ydes på vilkår, at vedkommende skibsejer råder over mindst 20 % af skibets værdi som egenkapital.

Landsstyret kan dog dispensere fra kravet om egenkapital, dog således at denne i intet tilfælde må være under 10 % af fartøjets værdi og på vilkår, at skibets ejer, eller hvor det drejer sig om aktieselskaber, aktionærer, påtager sig personlig hæftelse for det pengebeløb, som egenkapitalen er mindre end 15 %.

§ 5.

Lån etter denne lov ydes fortrinsvis til fiskere og fartøjsejere, der driver fiskeri som hovederhverv.

Ved afgørelse af spørgsmålet om størrelse af lån vil der være at tage hensyn til ansøgerens indkomst- og formueforhold.

§ 6.

Ansøgninger om lån udfærdiges på særlige ansøgningsblanketter bilagt de i ansøgningseskemaet forlangte omkostninger.

§ 7.

Et nævn bestående af 3 medlemmer valgt henholdsvis af fiskerforeningerne, Færøernes rederiforening og Færøernes skipper- og navigatørforening bistår landsstyret med lovens praktiske gennemførelse. Nævnet vælger selv sin formand.

Landsstyret antager en skibskyndig og en maskinkyndig mand som vurderingsmænd. Udgifterne af deres virksomhed refunderes landskassen af vedkommende lånesøger.

§ 8.

Udgifterne ved nævnets virksomhed afholdes af de i § 1 omhandlede bevillinger.

§ 9.

Enhver, der deltager i behandlingen af ansøgninger om lån, er under ansvar efter bestemmelserne om for-

mennari tænastu ella starvi undir strangari tagnarskyldu úteftir um viðurskifti umsøkjara, sum komin eru til hansara kunneleika.

§ 10.

Henda lóg kemur í glidi 1. apríl 1957. Lógin ger tó ongar breytingar í teimum tilsøgnum, ið givnar eru áðrenn.

brydelse i offentlig tjeneste eller hverv forpligtet til at bevare fuldstændig tavshed udadtil om de forhold ansøgerne vedrørende, der er kommet til hans kundskab.

§ 10.

Denne lov træder i kraft 1. april 1957. Den gør ingen indskrænkninger i de tilsagn, der er meddelt forinden.

Viðmerkingar:

Síðani 1. apríl 1955 hevur landsstýrið havt heilmild til at veita studningslán til endurnýgging fiskiskipaflotans. Studningslánini hava kunnað verið veitt til keyp og bygging av nýggjum fiskiførum eins og til keyp og bygging av nýggjum fiskiførum eins og til keyp av fiskiskipum, sum ikki vóru eldri enn 5 ár. Herafturat kunni studningur latast til útskiifting av maskinum og til tekniskar innleggingar í fiskiskip.

15. november 1956 eru sendar umsóknir um studningslán	
fyrir tilsamans	kr. 6.278.375.—
Tilsagdur studningur fyrir	- 3.780.000.—
Av hesum er burturdottið	- 127.500.—
Útgoldið er í studningi	- 2.195.600.—

Av tilsagðum studningi eru kr. 1.587.500 ætlaðar nýttar til bygging av nýggjum skipum, kr. 2.092.000.— til keyp av skipum, ið ikki eru eldri enn 5 ár, og kr. 121.375.— til útskiifting av maskinu og tekniskum innleggingum.

Síðani 1. apríl 1955 er onki nýbygt fiskiskip komið til Føroyar, men er studningur tilsagdur einum trolaranýbygningi og 8 línuskipum. Studningur er latin til keyp av 4 trolarum ikki 5 ára gamlir.

Tá ið farið var undir við studningi úr landskassanum at endurnýggja skipaflotan, var allarhelst ætlað, at skipaflotin skuldi endurnýggjast við bygging av nýggjum fiskiskipum. Hetta hevur tó ikki verið høvuðsleiðin í lárnu árum. Skulu føroyingar vera kappingarførir í fiskaframleiðslu, mugu tey fer, ið nýtast skulu, vera so nýmótans útgjörd, at tey standa á hædd við fiskifør aðrastaðir. Dentur eigur tí í framtíðini at verða lagdur á, at fiskiflotin verður endurnýggjaður við nýbygningum. Sjálvandi kunnu eisini eldri góð fer keypast, men um studningur skal latast bæði til hesi fer og nýbygningar, verða krøvini til landskassan so slór, at torført verður at lyfta tey.

Viðvíkjandi nýbygging í Føroyum er tað so, at farmaútreiðslurnar kunnu gera, at føroysku skipasmiðjurnar ikki vera so kappingarførar við aðrar skipasmiðjur, at tær kunnu taka uppá seg at byggja fiskiskip. Tær kunnu stuðlast, um studningur verður latin til farmaútreiðslurnar.

ad § 1: Við lögtingslóg nr. 12 frá 15. apríl 1955 vorðu játtaðar 2 mill kr. og við lögtingslóg nr. 11 frá 22. mars 1956, samb. fíggarlögtingslóg 1956/57 vorðu játtaðar kr. 400.000.— til endurnýggingar skipafloata. Fyri ikki at møgulegur avlopspeningur eftir vanligu regluni í § 21 í lögtingslóg nr. 1 frá 13. mai 1948, tá ið fíggarárið endar ikki verður tøkur longur, verða játtanir til endurnýggingar skipafloata lagdar í grunn.

ad § 2: Heilmildin røkkur bert at veita studning til nýbyggingar og ikki sum árin undan eisini til keyp av ferum ikki yvir 5 ár og til ymsar tekniskar innleggiingar í eldri skip.

Viðvíkjandi studninginum til farmagjald er bert talan um at veita studning til flutning frá úthelminum til Føroyar og ikki til innanoyggja flutning.

ad § 3: Eftir lógnum higartil skulu studningsláunir avskrivast yvir fíggarstand landskassans. Tá ið tað er serligur grunnur, ið studningurin verður latin úr, verður hann eisini at avskriva yvir hann.

ad § 4: Hetta kravið til eiginponingin er tað sama sum galdandi er í fíggarárinum 1956/57. Undantakið er eisini tað sama, tá ið talan er um keyp til landið ella bygging av fiskiskipi.

Í § 1 bæði í føroysku og dansku tekstini verður „kr. 500.000.—“ broytt til „kr. 1.000.000.—“.

1. viðgerð 16. januar og 9. apríl legði fíggarnevndin fram soljóðandi

Álit.

Landsstýrið hevur lagt málið inn á ting.

Málið varð undir 1. viðgerð beint í fíggarnevndina, sum hevur viðgjørt tað.

Eftir uppskotinum soleiðis sum tað er broytt lær landsstýrið afturat tí, ið eftir er av peningi játtaður er frammanundan, heilmild í fíggarárinum 1957/58 at nýta 1.000.000 kr. í studningi til endurnýgging av fiskiskipafloatum. Studningur kann veitast uppí 15% og bert til nýbyggingar, og ikki sum árin undan eisini til tekniskar fleggingar og keyp av skipum ikki eldri enn 5 ár. Hin vegin er tað komið afturat, at studningur kann veitast við 80% av inuflutningsfarmagjaldinum fyri tillar til byggingar av fiskiskipum á føroyskum skipasmíðjum.

Fíggarnevndin er samd um at mæla tinginum at samtykkja uppskotið. Nevndin heldur tó, at studningur til bygging av øðrum fiskiskipum enn trólarum eigur at hækast til 20%, hetta letur seg ikki gera í hesum fíggarárinum, men kann landsstýrið umhugsast spurningin til komandi fíggarár.

Uppskot.

- I. Fíggarnevndin mælir tinginum til at samtykkja uppskotið frá landsstýrinum.
- II. Løgtingið heitir á landsstýrið um til komandi fíggarár at skipa so

fyrir, at stuðningurinn til bygging av fiskiskipum, trolarar undantíknir, verður hækkaður frá 15 % til 20 %.

2. og 3. viðgerð 12. apríl 1957.

Uppskot landsstýrisins samtykt 19—0.

Uppskot nevndarinnar 11 samtykt 20—0.

13. Landsstýrismál.

Ár 1957, 8. januar legði tingformaðurin fram gerðabók landsstýrisins 1955/56.

19. februar legði landsstýrismálanevndin fram soljóðandi

Alit.

Eftir tingskipan lögtingsins § 10 hevur nevndin til kannan av landsstýrismálum granskað avrit av landsstýrisins gerðabók fyrri tíðarskeiðið 9. august 1955 til 20. juli 1956.

Tað eru hildnir um 85 fundir, og nógv ymisk mál hava verið til viðgerðar, landsstýrismenninir hava trúliga møtt til fundirnar. Ymist kann vera at finnast at, men er tað av minni týðningi og lítið vert at hefta seg við.

Samanborið við seinastu árinum sæst lítið at vera mist av landsskattaeftirstøðum, undantíkið har landsstýrið vegna sjúku ella heilt ringum umstøðum hevur strikað ella lætt monnum um landsskatt.

Viðvíkjandi landsstýrissamtykt 17. februar 1956, punkt 16—17: Umræling av gólvunum í Vágs og Hvalvíkar kirkjum, har landsstýrið meinar, at fíggjarligu viðurskipti kirkjugrunnsins ikki gera hann førar fyrri at taka hesar útreiðslur, má tað haldast at vera umráðandi, at kirkjugrunnurin gjøgnum fíggjarlógina gerst førur fyrri at halda kirkjur okkara í góðum standi.

Minnilutin (Erlendur Patursson) ger hesar viðmerkingar:

Í tingsetuni 1954—55 setti táverandi minniluti í landsstýrismálanevndini (Erlendur Patursson) fram ymsar atfinningar viðvíkjandi starvshættum landsstýrisins, soleiðis sum teir kunnu lesast burtur úr gerðabók landsstýrisins í tíðarskeiðinum 5. august 1953 til 27. juli 1954.

Eftir tí, sum minnilutin dugir at sýggja, hava hesar atfinningar borið ávøkst á tann hátt, at starvshættir landsstýrisins í tíðarskeiðinum 9. august 1955 til 20. juli 1956 betur samsvara fyrimælinum í 6. grein í lóg nr. 1 frá 13. máí 1948, og eisini soleiðis, at sjálv gerðabókin hevur verið gjøllari førd.

Afturat hesum formligu viðmerkingum skoytir minnilutin uppí:

Av tí at núverandi landsstýri í tí tíðarskeiði, sum her er til umrøðu, eins og frammanundan og aftaná, ongar veruligar atgerðir hevur sett í verk Løgtingstíðindi 1956. — 6.

til at bota um stöðugt versnandi vinnulivsiðurskifti landsins og lívskor fólksins, heldur tvörturímóti hefur leitt land og fólk út í stöðugt versnandi fíggjarlig og vinnulig viðurskifti og kor, og av tí at tað, við at biðja um ella í hvussu er góðtaka útlenska her- og politilárás á landsmenn, hevur íspunnð slíkan ófrið og slíkt óskil, sum ongi dømi eru um her, mælir minnilutin frá at samtykkja uppskot meirialutans.

Vísandi til tað, sum flutt er fram omanfyri, setur meirilutin (H. Ivarsen og K. Nygaard) fram fylgjandi

Uppskot.

Tingið góðtekur tær av landstýrinum tiknu avgerðir í tíðarskeiðinum 9. august 1955 til 20. juli 1956.

Uppskot meirialutans samtykt 14—0.

14. Skattafriar avskrivningar av skipum, bygningum v. m.

Ár 1957, 10. januar legði lögmaður fram soljóðandi

UPPSKOT

til

løgtingslóg um skattafriar eykaavskrivningar av skipum, ávísu bygningum, maskinum v. m.

§ 1.

Tær í løgtingslóg nr. 3 frá 2. februar 1956 um skattafria eykaavskrivning uppá skip, ávísar bygningar, maskinar v. m. fyrisetlu reglur verða óbroyttar galdandi fyri skattaárið 1958 (í Tórshavn 1958/59) viðvíkjandi skipum, bygningum og maskinum v. m., sum útvegað eru ella sum sáttmáli er gjørdur um í tíðarskeiðinum 1. januar 1955—31. december 1957.

løgtingslóg um ekstraordinære skattefri afskrivninger på skibe samt visse bygninger, maskiner m. v.

§ 1.

De i lögtingslov nr. 3 af 2. februar 1956 om ekstraordinære skattefri afskrivninger på skibe samt visse bygninger, maskiner m. v. fastsatte regler forbliver uændret i kraft for skatteåret 1958 (i Tórshavn 1958/59) vedrørende de skibe, bygninger og maskiner m. v., som er anskaffede eller kontrakterede i tiden 1. januar 1955—31. december 1957.

§ 2.

Henda lóg kemur í gildi beinan vegin.

§ 2.

Denno lov træder i kraft straks.

Viðmerkingar:

Við lóg nr. 3 frá 2. februar 1957 er givið munnuni, sum fara undir peningaflegging í nýggj rakstraramboð, ið serliga økja um møguleikarnar fyri útlutningi, høvi til at niðurskriva hesi amboð yvir stytri tíð enn vauliga verður loyvt.

Henda lóg tykist at hava havt vissa ávirkan á endurnýggjingin serliga av fiskiskipum, og hevur hon helst eisini stuðla til, at menn og feløg altrat eru farin undir útvegan av farmaskipum.

Enn er ov stutt tíð fráløin, síðan lógin kom í gildi, til at nakað veruligt kann verða sagt um, hvussu hon roynist, og tá hon higartil bert hevur verið galdandi fyri eitt ár ísenn og, sum nú er, bert er galdandi til 31. december 1958, skal landstýrið mæla til, at hon verður endurnýggjað fyri rakstrarárið 1957 — skattaárið 1958.

1. viðgerð 16. januar, og 8. februar legði fíggarnevndin fram soljóðandi

Álit.

Málið varð undir fyrstu viðgerð beint í fíggarnevndina, sum hevur viðgjørt málið.

Nevndin er samd um at samtykkja uppskotið frá landstýrinum, sum gongur út uppá at endurnýggja hesa lóg, soleiðis at tað framvegis verður stuðlað monnum ella feløgum at fara undir peningaflegging til ávísar vinnulívsfyrirtekur.

Nevndin heldur, at lógin eigur at galda fyri 4 ár, so menn ella feløg, sum seta nógvar pengar til, kunnu føla seg meira trygg.

Nevndin setur sostatt soljóðandi uppskot fram:

Uppskot.

Fíggarnevndin mælir tinginum til at samtykkja uppskotið frá landstýrinum við hesi broyting:

Í § 1 verður í staðin fyri „skattaárið 1958 (í Tórshavn 1958/59)“ sett: „skattaárin 1958, 1959, 1960 og 1961 (í Tórshavn 1958/59, 1959/60, 1960/61 og 1961/62)“ og í staðin fyri „1957“ verður sett „1960“.

Í § 1 ændres „skatteåret 1958 (í Tórshavn 1958/59)“ til „skatteårene 1958, 1959, 1960 og 1961 (í Tórshavn 1958/59, 1959/60, 1960/61 og 1961/62)“ og „1957“ ændres til „1960“.

2. viðgerð 12. og 3. viðgerð 20. februar 1957.

Lógaruppskotið sum broytt við uppskotið nevndarlunar samtykt 17—0.

15. Fiskimarksspurningurin.

Ár 1957, 8. januar legði lögmaður fram soljóðandi skriv:

Tann 19. marts 1952 samtykti Føroya lögting at biðja landsstýrið kanna spurningin um broyting í reglunum um fiskimarkið undir Føroyum og at reisa málið fyri ríkisvaldinum.

Ríkisstýrið tók núðir við samtyktini og vendi sær til bretska ríkisstýrið, sum segði seg tilreiðar til tingingar um málið.

Hareftir fóru tingingar fram í december 1953 í London, har landsstýrið var umboðað.

Tingingarnar endaðu í tí, at menn elnstust um uppskot, hareftir fiskimarkið var drigið sum belnar linjur yvirhøvar í staðin fyri sum higartil fylgjandi innvikum og fjarðum. Uppskotið, sum gav nakað av viðking av fiskimarkinum mett eftir tí higartil galdandi, kom seinni undir ymiskar smærri broytingar. Tað var lagt fram á ting í ólavsekutinginum 1954 og var samtykt á tingi 6. september 1954 undir teim freytum, at danska ríkisstýrið vildi gera stig til tingingar við Bretland um nýggja viðgerð í málinum, um og so skjótt almennar reglur um fiskimark vóru samtyktar á millumlanda grund ella eftir bilateralari skipan, sum vildi hava glvið Føroyum størri rættindi, enn sáttmálin gevur, um so var, at hann var galdandi.

Løgtingsins samtykt var send ríkisstýrinum, sum gjørdi bretska ríkisstýrið kunnugt við hana í einari note frá 30. september 1954, harundir eisini tey tilskilaðu viðurskiftir.

Eftir at einstakir spurningar málinum viðkomandi vóru gjølligari ummæltir, endaðist málið í einum noteskifti 22. apríl 1955 millum danska chargé d' affaires í London og bretska ríkisstýrið, og tað nýggja viðkaða fiskimarkið var kunngjørt sum fyriskipan nr. 170 trá 20. mai 1955.

Tá ið vónir tyktust vera við ársbyrjan 1956, at Bretland de facto vildi eftirlitka Íslands 4 fjórðingsmark, minti uttanríkisráðið bretska ríkisstýrið av nýggjum 6. februar 1956 um, at fyrivarnið vildi vera gjørt galdandi frá danskari síðu um so var, og biðja um nýggjar tingingar í málinum.

14. november 1956 var sáttmáli undirskrivaður millum umboðsmenn fyri íslenska og bretska fiskivinnu, sum gjørdi íslendingum møguligt aftur at landa í Bretlandi.

Belnavogin sum tíðindir komu um henda sáttmála, heitti landsstýrið á ríkisstýrið um gjølligari upplýsingar í málinum við tí í hyggju, um tingsins og landstýrisins fyrivarni nú kundi gera eina uppافتurtøku av málinum aktuella.

Eftir teim upplýsingum, sum nú eru komnar, kann fylgjandi sigast:

Samjan millum fiskivinnurnar í báðum londunum hevur fingið sína góðkenning í einasæris váttaðum frá Íslands og Bretlands umboðsmönnum í Samskipanini av Europas økonomisku Samvinnu (O.E.E.C.) á einum fundi í hesi samskipan 14. november 1956. Viðvíkjandi við fiskimarkisins sigur umboðsmaður Íslands í sínari váttað m. a. at hann frá íslenska ríkisstýrinum hevur fingið at víta, at nýtt stig ikki verður tikið til viðkingar av fiskimarkinum undir Íslandi, fyrr enn orðaskiftið á árstundi S.T. um álit millumlanda lógarnevndinnar er liðugt.

Frá bretska síðu verður sagt, at ríkisstýrið hevur tikið sær íslendsku váttaðina um fiskimarkið til eftirtektar, og at samjan er ikki at skilja so,

at bretska ríkisstýrið hevur góðtikið tað av íslendsku stjórnini fyrisetta fiski-mark sum lóghóskendi.

Íslenska vátanin hevur eftir tí sum fyriliggur í byggju at definera ætlan íslenska ríkisstýrisins, og definitiónin eigur ætlandi at lesast soleiðis, at so longi orðaskiftið á núverandi ársaðalfundi S.T. um fólkarættarnevndinuar frágreiðslu er ikki liðug, vil nýtt stig frá íslenskari síðu ikki vera gjørt til viðkingar av fiskimarkinum undir Íslandi.

Bretska ríkisstýrið skilar til, at ríkisstýrið hevur lagt sær útsagnir íslenska umboðsmaunsins í geyma, og sigur gjølligari, at tann skipan sum fingin er, inniber onga góðkenning frá bretskari síðu um lóggildi av tí manna-gongd, sum íslenska ríkisstýrið hevur nýtt til fyrisetingar av fiskimarkinum.

Frá bretskari síðu fyriliggur væl ongin de jure góðkenning av íslenska 4 fjórðingsmarkinum, tá ið málið hesum viðvíkjandi er lagt niður fyribils, til ársaðalfundur S.T. hevur endað orðaskiftið um frágreiðslu fólkarættarnevndinnar.

Landsstýrið heldur tessamillum, at henda semjan hevur veruliga havt eina tilíka broyting í støðuni við sær, at tað vil vera heint at gera fyrivarni galdandi.

Landsstýrið skal tessavegna mæla til, at tinglð saman við landsstýrin-um velur sendinevnd at taka upp tørvandi tingingar.

Viðlögð eru hesi skriv:

1. Skriv dagfest 2. januar 1957 frá P. Petersen.
2. Skriv dagfest 5. januar 1957 frá Føroya Reiðarafelag.
3. Skriv dagfest 7. januar 1957 frá Føroya skipara- og navigatørfelag.
4. Skriv dagfest 8. januar 1957 frá Hinum føroyska fólkaflokkinum (radikalt sjálvstýri).

Tórshavn, 2. januar 1957.

Til Føroya landsstýri.

Eftir tí sáttmála, sum íslendingar hava fingið til landingar í Bretlandi, eiga teir javnrættindi til landingar javnbjóðis bretum, tó innanfyri eitt rúmliga fyrisett hámark árliga, minnst meg rætt 1,5 mill. sterlingpund.

Føroyingar hava roynt, tá ið høvi hevur verið til tess, at útvega javnrættindi við bretar til landingar, m. a. eftir áheitan frá Føroya skipara- og navigatørfelag, men higartil uttan nakað úrslit.

Nú skyggir mismunurin nakað sterkt í eyguni, síðani Ísland fekk henda sáttmála í lag, og spurningurin er nú, um føroyingar í staðin fyri ónyttis áheitanir ikki nú eiga at føra undir tiltøk til skerpingar av líkindum fremmanda fiskiskipa inni á føroyskum sjóki og í føroyskum havnum, hækkingar av avgjældum, stranga eftirransing av trolbøtlugum, fiskaumskiplingum v. m. í eini broyting til lógina nr. 59 frá 23. apríl 1881, sunbr. lögtingslóg nr. 12 frá 8. marts 1951 „om fremmedes fiskeri under Færøerne“.

Eg fari við hesum at loyva mær at bera henda spurning fram fyrilandsstýrið.

Virðisligga

P. Petersen.

FØROYA REIÐARAFELAG

Tórshavn, 5. januar 1957.

Føroya landsstýri,
Tórshavn.

Sum kunnugt er tað øydnast íslenskum trolaraeigarum at fáa sáttmála í lag við bretskar trolaraelgarar, haraftir íslendisk veiðulær aftur kunnu landa fiskan fisk í Grimsby, Hull, Fleetwood og Aberdeen. Henda landingarrætt mistu íslendiskir trolarar, sum kunnugt, tá ið trætán um sjómarki kom fyrri.

Tær smáu nøgdir, ið føroyingar hava veitt av feskum fiski vórðu seldar á tí bretska marknaðinum ótarnað í tí tíðarbilinum, bann móti íslenskum landingum var í gildi, tó so, at føroyingar ikki sluppu fram at at landa soleingi bretska trolarar ikki vórð komnir av við fisk sín; hetta hevur mangan ført við sær, at góðskan á fiskinum hevur tikið skaða. Hesar reglur, ið ásettar eru av trolaraeigaranum eru stöðugt í gildi fyrri okkara viðkomandi, meðan íslendingar, so at siga, njóta sama landingarrætt sum bretar sjálvir.

Reiðarafelagið loyvir sær við hesum skrivi at biðja landsstýrið um at biðja umboðsmann stýrisins í Aberdeen, harra Skarðhamar, um at taka upp tingingar við trolaraeigararnar beinanvegin, soleiðis, at teirra forðan fyrri landingum av fiski okkara verður avtikið við tað sama.

Íslendingar eru komnir undir eina kvotering eftir tí seinastu avtaluni, men slíka kvotering meina vit ikki, at vit eiga at góðtaka av teirri orsök, at tær landingar, ið okkara veiðufør gera í bretska havnum, eru so smáar, at tær púrt onga ávirkan hava á marknaðin, harafturímóti kunnu vit altíð føra fram, at bretska trolarar njóta virðismikil rættindi í Føroyum, s. t. d. lágar havnaútreiðslur og rættindi til at bota trol á føroyska sjóarøki. Um teir bretska trolaraeigararnir ikki vilja geva okkum tær umbidnu landingarsømdir, meina vit, at mótleikur okkara má verða at skerja veiðumøguleikarnar hjá trolarum teirra við Føroyar á einhvønn hátt, tað letur seg gera.

Vit vóna, at landsstýrið tekur henda spurning til viðgerðar beinanvegin.

Við hávirðing

FØROYA REIÐARAFELAG

Johan K. Joensen.

FØROYA SKIPARA- OG NÁVIGATØRFELAG

Føroya landsstýri,
her.

Undirritaða felag, sum hevur so stóran áhuga fyrri sjómálmálinum og sum fleiri ferð hevur vent sær til landsins myndugleikar fyrri at fáa henda spurning loystan á ein fyrri landið besta hátt, loyvir sær her við aftur at venda sær til tað háttvirða landsstýri, tá spurningurin um hitt føroyska sjómarkið liggur øðrvísi fyrri, enn nakrantíð síðani sáttmálin millum Bretland og Føroyar var gjørdur í 1954. Við hesum meina vit, at tveir forútsætningar, sum sáttmálin byggdi á, ikki longur eru til staðar:

1. Nevndi sáttmáli varð gjørdur við tí fyrri, at um Ongland viðurkendi tað sjómark, sum Ísland gjørdi krav um, kundu nýggjar tingingar verða tikn-

ar upp. Tá hetta nú or hent við sáttmála, sum gjørdur er í París hin 14. november 1956, heldur felagið, at tað má ikki bíðast, men avgjørt neyðugt at farið verður undir at samráðast skjótast gjørligt, so ein betri sáttmáli fæst enn tann, ið gjørdur varð í 1954.

2. Fyri tað annað var tað eisini eitt lið í sáttmálanum um hlít feroyska sjómarkið, at bretsk fiskifør ikki skuldu hava minni rættindi undir Føroyum enn annara landa. Hetta fær sjálvandi við sær, at feroysk fiskifør í Bretlandi ikki skulu njóta minni rættindi enn annara landa, men tá felagið er vitandi um, at íslensk skip hava fingið betri landingarmøguleikar í Bretlandi enn feroysk, halda vit, at hetta er hin annar forútsætningurin í sáttmálanum, sum er fallin burtur.

Tær samráðingar, sum felagið meinar avgjørt mega fara fram, skuldu verið ferdar av feroyingum sjálvum. Vit halda at heimild fyri hesum er í § 8 stk. 4 í helmastýrislógini, og vit meina tað vera rættast, at feroingar sjálvir fáast við henda spurning og eisini taka ábyrgdina av einumhverjum sáttmála, sum kann fáast í lag. Tað verður tí mælt til, at tey feroysku sjóvinnufeløgini verða væl umboðaði til slíkar samráðingar.

Tórshavn, tann 7. januar 1957.

Ole Jacob Jensen
formaður.

LANDSFELAG FÓLKAFLOKKSINS

Hin feroyski Fólkaflokkurin
(radikalt sjálvstýri)
v/ Poul Petersen, lögtingsmann.

Landsfelag fólkaflokksins hevur á landafundi 8. og 9. december 1956 gjørt fylgjandi samtykt:

„Fundurin samtykkir at heita á landsstýrið — vísandi til fyrivarni viðvíkjandi fyrilissáttmálanum Føroyar—Bretland ímillum — at leggja alla orku í beinanvegin at láa fiskimarkið flutt longur út. Roynist hetta úrslitaleyst, eigur lögtingið at siga upp sáttmálan frá 1901.“

Frammafyristandandi verður her við gjørt tygum kunnugt og verða tygum biðin um at lata landsstýrið vita av samtyktini. Tað kann leggjast aftrat, at samtyktin var einmælt. Umboðsmenn úr øllum valdøllum vóru á fundi.

Við hávirðing
K. Wang,
fundarstjórl.

Verður her við sent landsstýrinum so sum tilskilað.

Tórshavn, 8. januar 1957.

f. v.
P. Petersen,
fm.

Sama dag legði P. M. Dam tingmaður fram soljóðandi skriv:

Undirskrivaði Føroya javnaðarflokkur tekur hervið upp aftur flokksins uppskot í sjómarksmálinum.

Tað er í dag eingin ójavn millum manna um, at flokksins uppskot var tað greiðasta og beinræknasta, ið frammi hevur verið, og fjøldin av monnum stendur aftan fyri tað.

Tað er greitt, at vit standa á berum botni, og at samráðingar mugu takast upp av nýggjum.

So ringt sum úrslitið var seinast, kann ikki verða annað, enn at allir teir stóru flokkarnir á tingi verða umboðaðir í teimum samráðingum, ið megu verða havdar nú beinanvegin.

Føroya javnaðarflokkur skorar á háttvirda lögting og landsstýri ikki at lata nakað sjóvarfall renna frá okkum í sjómarksmálinum, men vera snarir í tøkunum.

1. viðgerð 11. januar, og 23. marts legði nevndin fram soljóðandi

Umbugsan.

8. januar í ár legði lögmaður fyri landsstýrið fram á tjug uppskot um at taka fiskimarksmálið til nýggja viðgerð orsakað av, at landingarforboðið fyri íslenskt veiddan fisk í Bretlandi er avtikið 14. november 1956, og at Íslendingar samstundis hava fingið betri landingarsømdir enn aðrar tjóðir. Málinum fylgja skriv frá 1) Poul Petersen, tingmanni, 2) Føroya Reiðarafelag, 3) Føroya Skiparafelagi og 4) Landsfelag Fólksflokksins. Sama dag sum málið varð lagt fram á ting, legði P. M. Dam, tingmaður, javnaðarflokksins vegna fram 5) áheitan á tingið um, at samráðingar um sjómarkið mugu takast upp av nýggjum. Henda áheitan var saman við landsstýrisuppskotinum beint til viðgerðar í serligari 7-mannanevnd (R. Long, Sámuel Petersen, Jens Chr. Olsen, Trygve Samuelson, Dánjal P. Danielsen, Erlendur Patursson, J. Fr. Øregaard).

Í framløguskrivi landsstýrisins verður givið stutt yvirliit yvir tað, sum farið er fram í hesum máli frá 30. september 1954, tá ið uttanríkisráð Danmarkar kunngjórði Bretlandi lögtingssamtyktina frá 6. september og ta treyt, sum henda samtykt er gjord undir, til samráðingarnar endaðu 22. apríl við 1955 við skjalaskifti millum danska charge d'affaires í London og bretska ríkisstýrið, og til nýggja viðkaða fiskimarkið var kunngjørt í fyriskipan nr. 160 frá 20. mai 1955.

Í ársbyrjan 1956 tóktist vera møguleiki fyri, at Bretland á onkum hátt fór at eftirlíka sær Íslands d fjórðingssjómark, og uttanríkisráð Danmarkar minti tá 6. februar 1956 bretska ambassadørin í Danmark um, at um so var, mundi føroyska fyrivarnið verða gjørt galdandi og biðið vera um nýggjar tingingar.

Landsstýrið greiðir víðari frá tí seinju, sum var gjord í París 14. november 1956 millum íslenskar trolaraeigarar og bretska fiskainnflytarar um avtøku av landingarforboðnum í Bretlandi fyri íslenskt veiddan fisk og tí góðtøku í einsæris váttanum frá Íslands og Bretlands umboðsmönnum í Samskipavini av Europu fíggiarsamvinnu (OEEC), sum ger hesa samju til meira enn ein sáttmála millum íslenskar og enskar trolaraeigarar. Landsstýrið endar tí framløguskriv sítt við at halda fram, at viðurskiptini hesum máli viðvíkjandi eru so mikið broytt, at fyrivarnið eigur at vera gjørt galdandi og útvegr at verða gjordir til samráðing við Bretar.

Av tí at tvídráttur hevur verið millum manna um føroyska fyrivarnið í roynd og veru var kunngjørt Bretum, hevur nevndin fingið sær til handar avskrivtir av enska orðaljóðinum av skrivunum frá uttanríkisráðnum frá 30. september 1954 og frá 6. februar 1956, og verða tey prentað sum skjal til hesa umbugsan. Uttan at taka alt í fyrra skrivi upp aftur her, ljóðar fyrivarnið, tá ið tað úr enska tekstinum verður umsett aftur til føroyskt:

„Uttan harvið at ganga undir nakað, sum kanu taka grundina undan okkara søguligu rættindum eftir millumlanda rætti til rúmari fiskimark undir Føroyum, samtykkir lögtingið landstýrisins uppskot til sáttmála við bretska ríkisstýrið við undantak av grein 3, men undir teirri treyt, at danska ríkisstýrið skal gere stig til dringingar við Bretland um nýggja viðgerð av sáttmálanum, um og so skjótt grundreglur viðvíkjandi fiskimarki eru samtyktar á millumlanda grund ella í tveggja landa semju, sum høvdu givið Føroyum betri samskiðir enn tær, sum hesin sáttmáli veitir.“

Í skrivinum, sum H. C. Hansen, uttanríkisráðharri' 2. februar 1956 sendi bretska ambassaderinum í Danmark, sigur hann:

„Tá ið nýggja dansk-bretska semjan frá 22. apríl 1955 varð gjørd, var tvídrátturin millum Bretland og Ísland um íslenska fiskimarkið ikki niðurlagdur, og er hann tað ikki enn.“

Kortini sær tað nú út til, at ein bráðfengis seming í hesum tvídrátti kundi fingist í lag við tær samráðingar sum fara fram innan OEEC um ein de facto modus vivendi (eina bráðfengis viðskiftisskipan), soleiðis at ríkisstýri Bretlands, inntil millumlanda semja innanfyri ræði sameindu tjóða er fingin í lag um útnáan av lóg og rætti á heimasjógv (territoria) sea, vil lata um seg ganga, at Ísland hevur sett 4 fjórðinga mark fyri heimafiskividd sína.

Um og tá ið hesin sáttmáli modus vivendi millum Bretlands og Íslands fæst í lag, gerst eftir hugsan danska ríkisstýrisins neyðugt at krevja nýggja samráðing um føroyska fiskimarkið. Ein sovarðin samráðing skuldi ikki meldað ímóti einari nýggjari de jure skipan fyri Føroyar, men harí móti einum bráðfengis modus vivendi sum í málinum Bretlands og Íslands millum.“

Síðan er sáttmáli millum íslenskar útflytarar og bretska fiskikeyparar og landingarmyndugleikar gjørdur í Paris 15. november 1956. Henda semja var góðtikið í oinsæris vátanum frá íslensku og bretska umboðsmönnum í OEEC. Íslenski sendimaðurin lovaði ríkisstýrisins vegna, „at onki skuldi vera gjørt til at færa íslenska fiskimarkið longur út, fyrr enn viðgerðin á hesum aðalfundi Sameindu Tjóða av frágreiðingini frá millumlanda lógarnevndini um útnáan av lóg og rætti á heimasjógv var endað. Hann skilaði til, at viðvíkjandi tí endiligu skipan fyri setan av fiskimarki var tað ynskiligt, at tá ið ríkisstýri Íslands, eftir tað inniverandi aðalfundur Tjóða hevur endað sína viðgerð av frágreiðingum frá lógarnevndini, hevur havt høvi til at ganga málið afturum aftur, kunngjörði tað ráði OEEC tað útslit, sum ríkisstýrið kom til.“

Bretska sendimaðurin úttalaði, at ríkisstýri Bretlands hevði gjørt seg kunnugt við úttalisi frá íslenska sendimanninum um fiskimarkið og endaði við hesum orðum:

„Í hesari skipan er ongin góðtaking frá enskari síðu av lógligari heimild undir teim tiltøkum, ríkisstýri Íslands hevur gjørt viðvíkjandi útflyt-
Løgtingstíðindi 1958. — 7.

anini av fiskimarkinum (The present arrangements do not imply a recognition by the United Kingdom Government of the validity in law of the measures taken in the matter of the delermination of fishery limits by the Government of Island).“

Eftirsum hetta mál hefur avgerandi týðning fyri okkum færoyingar, verður fyri at lýsa tað uppáttur betur her sett umseting av tí íslendsku frágreiðingini semjuni viðvíkjandi, sum er at lesa „Nordisk Kontakt“ tíðarskriftinum, sum verður givin út av ávum Norðanlanda Ráðsins.

14. november 1956 greiddi uttanríkisráðdeildin í Reykjavík frá, at enska landingarforboðið fyri íslendskan trolarafisk var avtikið, tí henda sama dag var semja gjørd millum enskar og íslenskar trolaraeigarar um aftur at loyva landing av íslenskum fiski í enskari havn eftir nærri fyriskipaðum reglum. Frágreiðingin var soleiðis orðað:

„Semja er nú fingin í lag í ensk-íslenska fiskiskapstviðráttinum út frá einari skipan, sum er skotin uppá av semingarnevndini, sum OECEC hevði sett við M. Gérard Bauer sum formanni. Ráð OECEC's fekk í dag boð um, at semja um uppátturteku av regluligari landing av íslenskt-veiðum fiski í Onglandi er undirskrivað av umboðsmonnum fyri trolaraeigarafeløginum í báðum londum, og hon fær gildi frá 15. november 1956. Ráðið var samtíðis gjørt kunnugt við úttalilsir frá íslenska og enska umboðsmanninum um annað, tvídráttinum viðvíkjandi, serliga um fiskimarkið og tryggleika fyri fiskifer, sum koma inn um mark.

Fiskimarkinum viðvíkjandi halda ríkisstýrini hvørt sær fast um sína áskoðan, so leingi alt málið um lógfyrirsetingar úthavinum viðvíkjandi er til viðgerðar á inniverandi aðalfundi Sameindu Tjóða. Til viðgerðar á aðalfundinum er ein frágreiðing um rættarskipan á havinum sett saman av millumlanda lógarnevndini, sum er tilnevnd av Sameindu tjóðum. Íslenski uttanríkisráðharrin heldur fram, at ríkisstýri hansara ættlar ikki at gera nýtt tiltak til at flyta fiskimarkið um Ísland út, fyrr enn inniverandi aðalfundur hevur endað sína viðgerð av frágreiðingini frá millumlanda lógarnevndini, og at, tá ið ríkisstýrini hava havt høvi at kanna málið av nýggjum, eftir tað henda viðgerð er komin at endu, vilja tey kunngerá ráði OECEC's tað úrslit, tey eru komnu til.

Tá ið enska ríkisstýrið tekur við hesum úttalils, so liggur ikki í tí tað, at tað góðtekur tey tiltøk, sum íslenska ríkisstýrið hevur gjørt viðvíkjandi setan av núverandi fiskimarki, til at hava lógargildi eftir fólkarrættinum.

Viðvíkjandi tryggleika fyri fiskifer, sum koma inn um íslenska fiskimarkið, úttalar tann íslenski uttanríkisráðharrin, at sami atburður, sum nú, verður havdur í framtíðini, nevniliga, at tann lógin, sum fyrisetur hurturbeining av fiskireiðskapi innan fyri mark og forbjóðar útlenskum fiskiferum at selja veiði sína í íslenskari havn, skal ikki galda fiskifer, sum leita sær neyðhavn vegna óveður ella aðra orsak, sum má roknaast at vera force majeure.

Landingarsemjan millum bæði reiðarafeløginum er úrslitið úr samráðingum, sum umboðsmenn fyri bæði feløginum hava havt undir tilsjón av nevnd OECEC's. Semjan setur eitt víst mark fyri tí fiskanøgð, sum íslenskir trolarar til eina hvørja tíð kunna landa í enskari havn. Samtíðis er tilskilað, at íslenskir trolarar skulu víðfarast sum enskir. Um bæði feløgin gorast ósátt

hesari semju viðvíkjandi, verður trætun at vísa til OEEC, sum framvegis vil ansa eftir, at semjan verður hildin."

Hóast henda semja ikki innber tað, at enska ríkisstýrið *de jure* við-urkennir nýggja íslenska fiskimarkið, so er avtøkan av landingarforboðnum uttan iva ein stórus moralskur og psykologiskur sigur fyri Ísland.

Lesarar Nordisk Kontakt's minnst, at Ísland ferdí sítt sjómark út á vári 1952. Afturímóti lögdu enskir trolaraeigarar, sum kendu síni veiðulíkindir skerd, forboð fyri landing av fiski frá íslenskum trolarum, sum í árvís høvdu selt fjórðingin av ársveiðu síni á enska marknaðinum. Tá ið teir soleiðis stongdu ein marknað, sum var ógvuliga umráðandi fyri Ísland, vónaðu teir at kunna tvinga ríkisstýri Íslands at halda undan, fiskimarkinum viðvíkjandi. Henda royndin misseydnaðist kortini heilt.

Ríkisstýri Íslands mótmælti landingarforboðnum, bæði yvirfyri enska ríkisstýrinum og seinni í OEEC, hvar táverandi fiskivinnuráðharri Ólafur Thors í desember 1952 gjørdi miðstara ráðið vart við forboðið, sum íslenska ríkisstýri helt vera brot á ensk-íslenskar handilsavtalur og upp á tey grund-sjónarmið, sum limalondini í OEEC høvdu lagt skyldu á seg at ganga undir. Enska ríkisstýrið helt kortini fram, at tað kundi ikki tvinga trolaraeigararar, tí teir høvdu ikki brotið enska lóg. Málið varð ferð eftir ferð borið fram av umboðsmann Íslands í OEEC, Pétur Benediktsson ministara, í fyrstuni uttan úrslit, sum vert er at nevna. Ein áklaga í ráðgevandi tingi Europasins móti Íslandi, viðvíkjandi útflytingini av fiskimarkinum ferdí til, at ríkisstýrið legði fram tvey memoranda um málið, sett saman av fólkarættarkøna manni ríkis-stýrleins, Hans G. Andersen, ambassadøri, sum frá byrjanini hevur havt høvuðsábyrgdina av hesum fyri Íslandi lívsuráðandi máli. Fyrra memo-randumið kom fram í september 1954 og varð útbytt í OEEC eins væl og í Europaráðnum.

Tveir mánaðir seinni tók sveitsiske sendimaðurin í OEEC, Bauer ministari, málið fram til umrøðu í Steering Committee og stóð fast uppá, at OEEC kundi ikki longur vera vitandi um ensk-íslenska tvídráttin, uttan at gera nakað til at fáa greitt málið. Hetta ferdí til, at málið var aftur sett á dagskrá ráðsins og viðgjørt á drúgvum fundi, hvar enski og íslenski um-boðsmaðurin greiddiga lögdu sjónarmiðini, hjá hvør sínum ríkisstýri fram í dagin. Eitt uppskot um at seta eina óformella nevnd til at kanua málið nærri og síðan helst seta fram uppskot til at greiða fløkjuna var eftirlíkað av báðum partum. Bauer ministari var tilskilaður sum nevndartormaður, meðan mótpartarnir í leiknum, umboðsmaður Íslands, Benediktsson og umboðsmaður Englands, Harpham, fingu lov at velja ein nevndarlim hvør. Tann fyrri valdi fasta umboðsmann Noregs, Arne Skaug ambassadør, tann seinni valdi bel-giska umboðsmannin, Oksent ministara. Teir triggir uttanveltaðu nevndar-limirnir skuldu vera uppi í ráðagerðini, uttan skyldu yvirfyri ríkisstýri sínum, ella undir áleggingum av nekrum slag frá tí.

Takkað veri tað tol og áhaldni, sum hesir menn hava havt, er fløkjan nú greidd eftir tveggja ára samráðing. Drúgvir fundir fyrra árið fókti ikki at nærka partarnar at hvørjum øðrum. Men M. Bauer víldi ikki gevast. Skaug ambassadørur fór heim til Noregs og gjørdist handilsmálaráðharri. Hann gavst heldur ikki, og hóast sínar nýggju skyldur gjørdi hann metra enn eina ferð til Paris at taka lut í nevndarstarvinum. Av teirra persónliga arbeiði var at enda rokkið so langt, at bæði reiðarasamtøkiní August at samráðast um at fáa børt um tey viðurskiðir, sum hvørjg parturin kundi ynskja skuldi vara við.

Formaður Færoya Skipara- og Navigatørfelags, Óla Jákup Jensen, hevur latið tingnevndini upp í hendur eitt sntak av teim herettir galdandi landingartreytum fyri bratskar havnar og av bretsk-íslendaka fiskilandingarsáttmálanum, sum gjørdur var í París 14. november 1956, undirskrivaður av Jack C. Baker vegna British Trawler's Federation and the Aberdeen Fishing Vessel Owner's Association og av Kjartan Thors fyri Samtakið av íslenskum trolaraeigarum. Sáttmálin, sum er gjørdur fyri 10 ár og kemur í gildi 15. november 1966, er í 13 greinum. Eftir sáttmálanum fáa skip, sum færa íslenskt veiddan ísfisk til Bretlands, sum heild somu landingarsømdir sum bretsk skip. Løft verður lagt í íslendsku landingarnar, soleiðis at landingarvirðið í ongum fjerðingári má fara upp um sterlingpund 450.000 og í ongum einstøkum mánað fara upp um $\frac{2}{3}$ av tí loyvda virði í viðkomandi fjerðingsári. Í ongum mánað ella fjerðingári má virðið av hýsu ella flattiski tilsamans fara upp um 40 % av loyvda virðinum fyri tann mánað ella tað fjerðingárið. Á sama hátt má virðið av toski og øllum øðrum fiskasløgum ikki fara upp um 60 %. Sum høvudsregla kann avlop av loyvdu landingarvirði ikki færaast yvir til næsta fjerðingár.

Skipað verður eitt felagsráð av í mesta lagi 6 monnum frá hvørjum parti til at javna ósemju, og hetta felagsráð letur dagliga starvið hesum viðvíkjandi upp í hendurnar á tveimum monnum, ein fyri hvønn partin. Umframt ekulu báðir partar biðja ríkisstýrið síni fáa sett á stovn innan fyri O.E.E.C. eitt serligt ráð at skjóta ósemju inn undir, um partarnir kunna ikki semjast.

Sáttmálin er gjørdur fyri 10 ár, tvey tey fyrstu árin eru royndarár, og um annar parturin sigur til, innan trýggir mánaðir eru eftir av hesum báðum árum, kann ráðagerð fara fram um broytingar í sáttmálanum. Fæst ongin semja, heldur ikki undir fyrisæti semingarráðs O.E.E.C.'s, verður sáttmálin galdandi óbroyttur tey 8 árin, sum eftir eru. Fyri innflutning úr Íslandi av frystum og niðursodnum fiski, sum ikki kemur undir avmarking samau við ísfiskinum, eru tvey tey fyrstu árin tilskilað, at um semja til eina og hvørja tíð ikki fæst um annað, og virðið av innflutninginum til Bretlands av frystum og niðursodnum fiski úr Íslandi í einum hálvári fer upp um sterlingpund 100.000, skal tað loyvda virðið av ísaðum fiski minkast tilsvarandi, býtt upp á næsta hálvár. Hvussu hesum viðvíkjandi skal vera tey seinni 8 árin, veldst um sáttmála verður broyttur ella heldur fram óbroyttur.

Grein 7 í sáttmálanum, sum tilskilar reglurnar fyri landingum í Bretlandi, ljóðar:

a. „Í havnunum í Hull, Grimsby, Fleetwood og Aberdeen skulu íslenskt skip viðvíkjandi landingartærni og undir teimum treytum, sum í hesum sáttmála er viðlagdar, verða viðfarn á sama hátt sum britisk skip, sum landa í hesum havnum.“

b. Íslenskt skip skulu fáa til brúks kassar og aðrar hentlutar, sum til landingina krevst, fyri sama kostnað sum skip úr viðkomandi havni, við tilleggu av einari rímligari kapitalrentu, um hon ikki er frammanundan roknað upp í nýtslukostnaðin, og arbeidslønin av landingi skal vera tann sama sum fyri britisk skip.“

Í Grimsby verður galdandi tann serliga skipan, at um ikki nóg mikil arbeidsmegi er til handar til øll tey skip, sum biðja sær arbeiðarar til at landa til miðnátt ella til kl. 3 fyrrapartin, so skal eitt Grimsby skip ganga fram um eitt íslenskt skip. Hilgartil hevur tað verið so, at var ikki nóg mikið av arbeidsmegi til at landa úr øllum skipum, sum vildu landa, áttu Grimsby- og Hull-skip fyrimumin, og útlengsk skip máttu biðja til næstu miðnátt ella kanska miðnáttina eftir, men hesum sleppa nú íslenskt skip undan

við tað at tey verða javnmætt við Grimsby- og Hull-skip, sum landa í Grimsby, og hava soleiðis landingararrætti fram um onnur bretsk skip har.

Tá ið hetta mál var reist á tingi, ljóðaði tað millum manna, at Bretland hevði góðtikið nýggja íslenska fiskimarkið, sum tað áður hevði mótmælt. Eýðnýðligt var ið hvussu er, at bretska landingarforboðið var avtikið, og at Íslendingar, sum í 4 ár høvdu verið útlýstir í Bretlandi, nú høvdu fingið landingarlíkindar har fram um aðrar, sum hildu seg sita væl um sátt við Bretar, samtíðis sum bretska trolarafl altur kunnu leita sær neyðhavn í Íslandi og har fáa bæt neyðtarvilliga um skaða. Ei undur í, um mangur í Føroyum út frá tí sum frættist var uppskakaður og kravdi somu landingarlíkindir sum Íslendingar og helt orsök vera til at gera fyrivarnið í seinjunni frá 1955 um føroyska fiskimarkið galdandi, og nýggjar samráðingar at fara fram. Úr Bretlandi er bæði frá umboðsmanni Føroya, O. Skarðhamar, og frá øðrum frætt, at bretska trolaraflgarar eru kunnigir við hugsan føroyinga í hesum máli, og fyri stuttari tíð síðan hevur Jack Croft Baker bretska trolarasamtaksins vegna úttalað, at samtakið vildi ógvuliga fegið veitt føroyingum somu landlogar-sømdir í Bretlandi sum Íslendingum undir somu treytum.

Nevndin hevur havt uógvur fundir, og eina tíð lóktist tað, sum møguleiki var til í hesum álvarsama og umráðandi máli at finna larm til eina sameinda støðu, sum ynskjandi var eftir, tá ið samráðing skal fáast í lag við bretska um sømdir, sum allir føroyingar halda, at vit elga uppibornar í samamburð við Íslendingar. Tað hevur kortini ikki eydnast, og nevndin hevur bytt seg í ein meirilut og tveir minnilutar. Innanfyri meirilutan ger Sámal Petersen vart við, at hann ikki var limur av lögtinginum, tá sáttmálin av 24. juni 1901 millum Danmark og Bretland í 1954 varð broyttur og kom at galda fyr 10 ár. Um hann hevði verið limur av tinginum tá, var hann ikki gingin við til eina broyting fyr eitt so langt áramál, men soleiðis sum okkara fiskimarksspurningur liggur fyr í løtuni, er eftir hansara tykki meiriluta-uppskotið í fyrstu syftu ein farandi leið at ganga, og vil hann tí styðja tað.

Meirilutin (R. Long, Jens Chr. Olsen, Sámal Petersen og Trygvi Samuelsen) heldur fram:

Tann kanning av hesum máli, sum er lögð niður í hesa umhugsan, vísir, at tann bráðfengis viðskiftisskipan, (de facto modus vivendi), sum H. C. Hansen, uttanríkisráðharri, nevni í brævi sínum frá 2. februar 1956, sum eitt møguligt úrslit úr ráðagerðini í Paris, er ikki komin í lag, ið hvussu er ikki í tann mun, sum hann sipar til. Men her ar gjørdur ein landingarsáttmáli, galdandi í 10 ár, sum vísir, at bretska trolaraflgarar hava heilt aðra hugsan um íslenska 4 fjórðinga fiskimarkið, enn teir høvdu, tá ið teir fyr fyr árum síðan lögdu landingarforboð á íslenskt veiddan fisk.

Bretska ríkisstýrið hevur formelt hildið seg uttanfyri og hevur enn sum áður tikið fyrivarni nýggja íslenska fiskimarkinum viðvíkjandi. Men her er gjørdur sáttmáli fyr komandi 10 ár millum bretska og íslenskar trolaraeigarar, sum byggir á friðaliga samvirkan landanna millum, og tað sum fet at henda nú í næstum, tá ið aðalfundur sameindu fjóða er endaður og víðari viðgerð av millumlanda reglum er skotin út til 1958, verður avgorandi og ger tað neyðugt, at vit føroyingar hava eyguni eftir øllum, sum fyriferst í hesum máli, og gera okkara rætt galdandi, so skjótt sum tilber.

Eftir okkara hugsan hevur Bretland — um ikki við sáttmála, so í roynd og veru — góðtikið íslenska 4 fjórðingafiskimarkið eftir grundlinjum, stórt úkið tanga úr tanga, og út frá teimum umstøðum, sum sáttmálin frá 22. apríl 1955 var gjørdur undir, mugu føroyingar kunna gera fyrivarnið, sum lögtingssamtyktin í sjómarkamálinum var gjørd við, galdandi og nýggja samráðing má fara fram. Hetta er reglulig mannagongd, men í harðskapi at vilja svikja orð og undirskrift kunna vit ikki mæla til.

Samsvarandi tí í umhugsanini framførda mællr meirilutin tinginum til at heimila landstýrið at seta nevnd við upp í 8 monnum úr vinnulívinum og í fyrri landstýrið at samráðast við bretar í hesum máli. Nevndin má kunna fáa neyðturviliga altjóðarættarlíga hjálp.

Minnilutin (D. P. Danielsen og Erlendur Patursson) heldur fram:

So stórt landhælgis- og fiskimarksmálið er og soleiðis sum viðurskiðtini eru í løtuni belt minnilutin (Dánjal Pauli Danielsen og Erlendur Patursson) tað vera framúr týðningarmikið, at nevndin, sum hevði málið til viðgerðar, kundi koma til sameint álit og uppskot, sum so ætlandi eisini sameint Føroya lögting fór at standa saman um og samtykkja.

Tó at minnilutin hevur gjørt fleiri royndir til tess, hevur hetta ikki eydnast. Tað sýnist sum endamál meirilutans fyrst og fremst hevur verið at verja fyrr gjörd mistøk í hesum sama máli og at fáa tingið til at halda fram á gamlari óhappaleið, afturat tí, at tað var umráðandi, at tann støða, sum tingið fór at taka nú í mars 1957, kom at vera hin sama, sum danski uttanríkisráðgjafarin hevði tikið longu í februar 1956, nevniliga í brævi sínum til enska sendiharran í Keypmannahavn. Í tí brævi — dagfest 6. februar 1956 — biður uttanríkisráðgjafarin um samráðingar við ensku ríkisstjórnina, men hann tilskilar har, at „In such negotiations the Danish Authorities would not aim at securing a new de jure arrangement for the Faroe Islands, but merely a temporary modus vivendi as in the British-Icelandic case“. Tað hevur í øllum samráðingum í nevndini verið týðiligt, at meirilutin hevur kent seg meir bundnan av hesum orðum danska uttanríkisráðgjafarans, sum jú longu hava avmarkað tað sum vit í møguligum samráðingum við Ongland kunna føra fram í málinum, enn at finna fram til sameinta føroyska leið, sum alt tingið, øll vinnufeløg, ja alt landsins fólk kundi staðið saman um.

Av hesum grundum var ógjøriligt hjá minnilutanum at fáa nakra semju við meirilutan, tí eftir áskoðan minnilutans ræður nú um meir enn nakra tíð áður, at Føroya lögting viðger landhælgis- og fiskimarksmálið pára óheft av øllum øðrum enn tí, sum nú alt Føroya fólk ynskir og krevur.

Um sjálvt málið setur tí minnilutin fram hetta álit og uppskot, sum hann heldir á lögtingsmenn at taka undir við:

Vernd fiskistovnsins á føroyska landgrunninum er nú, aftaná meir enn hálvt hundrad ára oyðandi fiskiskap, bráðneyðug og meir enn nakra tíð lívstreyt hjá øllum Føroya fólki.

Frá elstu búsetu her á landi hava Føroyingar søkt og røkt fiskin á hesum landgrunni, og vunnið sær har ein søguligan rætt, sum m. a. vísir seg í teimum miðanævnum í túsuudatali, sum til eru frá innstu leiðum og út á yttstu havnið, og í tí, at í 200 ára tíðarbili áttu eingir aðrir enn toir veiðirætt innau fyrri mark, sum gekk 16 fjórðingar úr landi. Landgrunnurin var hjá teimum lunnindi, sum hoyrdu landinum til.

Afturat hesum forna søguliga rætti er so at leggja, at eftir teim altjóðarættarlígu sjónarmiðum, sum í dag eru viðurkend um allan heim — de jure og de facto — hevur landsins stjórn eisini fulla heimild til at seta rættarreglur til at vernda fiskistovnin á landgrunninum og til at seta fiskimark.

Hin vegin hava stjórnarlígu viðurskiðt Føroya verið tey, at landhælgismál landsins hava ikki verið hjá innlendskum stjórnarvöldum, heldur hjá dansku ríkisstjórnini.

Í hondum dansku ríkisstjórnarinnar vórðu fyrst hini forna søgulligu rættindi Føroyinga á landgrunninum givin upp. Síðan hevur sama danska ríkisstjórnarvald við sáttargerðum við onnur ríki heft tann rætt, sum altjóðarætturin heimilar í landhælgis- og fiskimarksmálum, og tað júst á slíkan hátt, at fiskistovnurin hevur ikki fingið neyðuga vernd, heldur tvørturímóti ligið undir hættisligum og oyðandi ovfiskiskapi.

Hesum viðurskiftum hava Føroyingar og tá serstakliga tær støttir, sum sjógvin søkja og røkja, og sum av sjónum hava alla útkomu sína, harðliga mótmælt, bæði fyrr og seinni.

Her kann hesum viðvíkjandi verða víst á mótmæll og áheitan frá fiskimonnum landsins í árinum 1898, har teir millum annað krevja fiskimarkið flutt út, ein hóp av øðrum slíkum mótmælum og áheitanum tey seinastu 50—60 árin og nú í allra seinastu árum tey harðliga mótmæli, sum serstakliga venda sær móti seinastu sáttargerð dansk-ensku ríkisstjórnarinnar í hesum máli, nevniliga teirri, ið gjørd varð við Ongland 1955, tey mótmælt, sum kravdu sáttmálan frá 1901 uppsagdan, og nú allra seinast skrivið frá landsins sjóvinnufeløgum, sum taka hesar áheitanir upp aftur av nýggjum.

Tað er áskoðan minnilutans, at skal Føroya lögting eiga uppihildið heitið sítt sum ting Føroya, sum ting Føroya fólks, má tað vera skylda tess einans at lýða hesum boðum og ongum øðrum, og nú taka undir við hesum krøvum og berjast fyri frama teirra, so mikið meir, sum hesi krøv hava gott um at halda, bæði í fornum søguligum rætti og í altjóðarrættinum í dag.

Minnilutin mælir til tinginum til at krevja nógildandi sáttmála við Ongland um fiskimarkið við Føroyar uppsagdan beinan vegin, til at velja serstaka millumtinganevnd í landhælgis- og fiskimarksmálum og til at samtykkja uppskot um serstaka lóggávu um vernd fiskistovnsins á føroyska landgrunninum. (Útkast til slíka lóggávu verður her hjálagt).

Minnilutin (J. Fr. Øregård) heldur fram:

Tað er nú øllum greitt, at um uppskot javnaðarflokksins í sjómarksmálinum 1954 var samtykt, vildu vit havt eitt 4 míla mark við beinum linjum og vlesu fyri at fingið sjómarkið flutt út til 12 míl, um og nær vit sjálvir vildu. Men vegna meirilutaflökkanna stóðu við at samtykkja uppskot landsstýrisins var hetta av ongum. Vit mega tó halda fast um, at bretar eiga skyldu at veita okkum ikki minni sændir í sjómarksmálum enn tær, íslendingar hava fingið. Í hesum sambandi verður víst á, at eingin tjóð á hesum leiðum eigur sterkari søguligan rætt til víðasta fiskimark enn føringar. Javnaðarflokkurin er tí við til at tingast við bretar um at falla frá 10 ára sáttmálanum og lata hann fara úr gildi.

Uppskot

frá meirilutanum (R. Long, Jens Chr. Olsen, Sámal Petersen og Trygve Samuelsen):

Landsstýrið verður heimilað at seta nevnd við upp í 3 monnum úr vinnulívinum og í fyrri landsstýrið at samráðast við bretar út frá tí í meirilutastíðnum framfærda um fiskimark og landingarviðurskiftir. Nevndin má kunna fáa neyðturviliga altjóðarættarlíga hjálp.

Uppskot

frá minnilutanum (D. P. Danielsen og Eriendur Patursson):

Løgtingið samtykkir at krevja nógildandi dansk-enska sáttmála um føroyska fiskimarkið uppsagdan beinan vegin.

Løgtingið samtykkir at seta særstaka 5 manna millumtinganevnd í landhálgi- og fiskimarksmálum.

Løgtingið samtykkir at fyrirleika og gera uppskot um særstaka lóggávu um landhálgi og fiskimark og vernd fiskistovnsins á føroyska landgrunninum.

UPPSKOT

til

lóg um vernd fiskistovnsins á føroyska landgrunninum.

§ 1.

Landsstýrið gevur út reglugerð sum í einstøkum lutum ásetir fiskimark á øki føroyska landgrunnins, og skal all fiskiveiði innan fyri hetta mark vera undir føroyskari rættarskipan og føroyskum eftirliti. Landsstýrið gevur út neyðuga reglugerð til at vernda fiskimark og fiskistovnin innan fyri hetta mark. Landsstýrið skal ráðfæra seg við sjóvinnufeløg landsins, áður enn slík reglugerð verður sett.

§ 2.

Reglugerð, sum givin verður út eftir 1. § í hesi lóg, má ikki ganga móti teim sáttmálum við capur lond, sum Føroyar eru ella verða partur í.

§ 3.

Brót á fyrimælum, ið givin verða út eftir 1. § í hesi lóg, skulu revsast við bótum frá 1.000 til 100.000 kr. og eftir tí sum tilskilað verður í fyrrnevndu reglugerð.

Uppskot

frá minnilutanum (J. Fr. Øregaard):

1. Sett verður 5 mannenevnd, harav 4 verða valdir av lögtingi og 1 av landsstýrinum, til at viðgera sjómarkesspurningin. Nevndin fær heimild til at samráðast við bretsku ríkisstýrið um at lata sáttmálan av 22. april 1955 fara úr gildi.
2. Samráðast við bretsku ríkisstýri um at veita føroyingum ikki verri landingar og selurættindir í Bretlandi, eun teir geva nakrari aðrari tjóð.

Afskrift,

P. J. I. ref. no. 55. D. 24.

Copenhagen, February 6, 1956.

Sir,

I have the honour to refer to my Note of September 30th, 1954 concerning the negotiations between Denmark and the United Kingdom on the new fisheries boundary in the ocean surrounding the Faroe Islands. By the said Note, I informed Your Excellency of the tenor of the resolution of the Faroese Løgting of September 6th, 1954, in which the Løgting specified the conditions on which its consent to the new agreement on the fisheries boundary was given. One of these conditions was that the Danish Government should take steps to open negotiations with the United Kingdom for a revision of the agreement if, and as soon as, the basic rules of the fisheries boundary were established on an international basis or by bilateral arrangements and such new resolution, would have secured for the Faroe Islands more extensive rights than those secured by the agreement.

At the conclusion of the new Danish-British Agreement of April 22nd, 1955 the dispute between the United Kingdom and Iceland over the Icelandic fisheries boundary was — as it is still — open.

A compromise in that dispute, however, now appears to be within reach through negotiations within O.E.E.C. for a *de facto* *modus vivendi* according to which Her Britannic Majesty's Government — pending international agreement being reached, under the auspices of the United Nations, on the régime of territorial sea — will tolerate the new Icelandic fisheries boundary, based i. a. on the 4-mile limit.

If and when the intended *modus vivendi* between the United Kingdom and Iceland be brought about, such a situation would, in the opinion of the Danish Government, warrant a Danish request for reopening of negotiations concerning the Faroese fisheries boundary. In such negotiations, the Danish authorities would not aim at securing a new *de jure* arrangement for the Faroe Islands, but merely a temporary *modus vivendi* as in the British-Icelandic case.

As the negotiations on this matter have been conducted mainly through Your Excellency, I beg to address this note to you for communication to your Government.

I avail myself of this opportunity to renew to you, Sir, the assurance of my highest consideration.

sign. H. C. Hansen.

His Excellency

Sir Eric Berthoud,

Her Britannic Majesty's Ambassador
Copenhagen.

Copl.

The Secretary of State presents his compliments to His Excellency the Ambassador of Denmark and has the honour to acknowledge the receipt of his note of May 14, 1956, concerning fishing regulations in the waters surrounding the Faroe Islands.

Løgtingstíðindi 1956. — 8.

The Secretary of State notes with concern that the arrangements which were agreed to only bilaterally by the Governments of Denmark and the United Kingdom have been deemed applicable to other governments which have not agreed to them.

In the view of the United States, in the absence of an applicable international agreement, a state has the right to grant exclusive fishing rights to its nationals only within its territorial waters. Furthermore, the United States recognizes only a three-mile of territorial waters, to be measured from the low water line along the coast. As a matter of general international law, it is not permissible to draw base lines to and from off-lying islands, drying rocks and shoals.

The regulations set forth in His Excellency's note appear to claim exclusive fishing rights for Danish nationals in areas outside recognized by the United States as territorial waters. In these circumstances it is incumbent to reserve all rights of the United States and its nationals in this matter.

Departement of State,
Washington, June 20, 1956.

Udenrigsministeriet
Haag

europæisk afdeling
kontoret for Vesteuropa
nr. 65158

Haag 25. august 1956.

Herr ambassadør.

Under henvisning til Deres brev (skrivelse) af 7. maj 1956 angående fiskeriet i farvandet ved Færøerne har jeg den ære at gøre Deres Excellence bekendt med følgende.

I Deres skrivelse af 27. maj 1955 og 7. maj 1956 har Deres Excellence gjort rede for den nye ordning, der gælder for fiskeriet ved Færøerne. Redegørelsen går ud på, at Danmark mener, at de fiskerettigheder, det har beholdt sig for det i noteudvekslingen af 22. april 1955 mellem Storbritannien og Danmark omtalte territorium, udelukker ikke blot Storbritanniens fiskerettigheder, men også andre nationers. Den nederlandske regering kan imidlertid ikke anerkende de danske dispositioners forpligtende kraft for nederlandske undersåtter, for så vidt disse forpligtelser gælder et territorium, der ligger uden for territorialfarvandet.

Den nederlandske regering mener, at det omtalte spørgsmål i praksis ikke har stor betydning, da nederlandske fiskerifartøjer kun sjældent bevæger sig i retning af Færøerne. Hvis det skulle vise sig nødvendigt, villo den nederlandske regering dog ikke have noget imod at drøfte spørgsmålet med den danske regering.

Med højagtelse etc.
for ministeren
lederen af europæisk afdeling
(sign) Dr. H. J. Levelt.

Til den danske minister i Haag
J. W. H. Eickhoff

UDENRIGSMINISTERIET

25. august 1956.

P. J. I.

55. D. 24.

Nr. 1158

Den færøske fiskerigrænse

Amb. nr. 1622 af 21.6.1956.

Amb. j. nr. 55. D. 2.

I besvarelse af den med ovennævnte indberetning indsendte note af 20. juni 1956 fra det amerikanske udenrigsministerium bedes ambassaden overgive dette en note efter følgende linier:

„The Embassy of Denmark presents its compliments to the Honorable the Secretary of State and has the honor to refer of the Note of June 20, 1956 — 859.B. 245/5 — 1456, — by which the Secretary Reserves all rights of the United States and its nationals with regard to the changes made in the delimitation of the waters surrounding the Faroe Islands where Faroese Islanders and other Danish nationals enjoy the exclusive right of fishery.

In reply, the Embassy of Denmark has been instructed to state that principles of international law do not, in the opinion of the Danish Government, prevent a state from delimiting in relation to all foreign states and to the extent in which it has been done in the waters surrounding the Faroe Islands, an area in which the fishing rights are reserved exclusively for its own nationals.

Furthermore, the Government of Denmark does not consider it to be contrary to international law to draw base lines to and from offlying islands, drying rocks and shoals in special circumstances which justify such action.”

Genpart af ambassadens note til State Departement bedes indsendt hertil.

F. M.

sign. Niels Svanningesen.

Afskrift.

Copenhagen, September 30, 1954.

P. J. I. Index No. 55. D. 24.

Sir,

I have the honour to refer to the discussions relating to the Convention between Denmark and the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, signed in London on June 24, 1901, for regulating the fisheries of their respective subjects outside territorial waters and in the ocean surrounding the Faroe Islands and to convey to Your Excellency officially the text of the Resolution passed by the Faroese Lagting on September 6, 1954. The text reads as follows:

„Without acceding to any measure which may prejudice our historical rights under international law to a larger fisheries territory at the Faroe Islands, the Lagting adopts the *Landsstyre* draft of an agreement with the British Government with the exception of paragraph 3), but on the condition that the

Danish Government will take steps to open negotiations with the United Kingdom on a revision of the agreement if, and as soon as the basic rules of the fisheries boundary are established on an international basis or by bilateral arrangements, and such new measures, if they had been in force at the present moment, would have secured to the Faroe Islands more extensive rights than those secured by the agreement."

I avail myself of this opportunity to renew to you, Sir, the assurance of my highest consideration.

For the Minister,

sign. Nils Svenningsen.

His Excellency

Sir Eric Berthoud,

Her Britannic Majesty's Ambassador, Copenhagen.

Avrit

Det danske udenrigsministeriums svar af 3. november 1956.

(Skrivelse til den danske ambassade i Haag.)

Ved en note af 25. august 1956 har udenrigsministeriet meddelt mig, at den nederlandske regering ikke kan anerkende, at de danske forholdsregler med hensyn til de fiskerettigheder, som Danmark har forbeholdt sig ved Færøerne, skulle have forpligtende kraft for nederlandske undersåtter. Den nederlandske regering mener, at spørgsmålet i praksis ikke har stor betydning, da nederlandske fiskefartøjer kun sjældent bevæger sig i retning af Færøerne. Dog vil den nederlandske regering, hvis det skulle vise sig nødvendigt, ikke have noget imod at drøfte spørgsmålet med den danske regering.

Som svar har jeg den ære efter modtagen instruks at underrette Dem om, at efter den danske regerings opfattelse forhindrer de internationale retsprincipper ikke et land i, overfor alle fremmede lande og i det omfang, hvor det er foretaget i Farvandet ved Færøerne, at afgrænse et territorium, inden for hvilket fiskerettighederne udelukkende er forbeholdt landets egne undersåtter.

Jeg tillader mig desuden at erindre Dem om, at fiskerigrænsen i farvandet ved Færøerne er fastsat ved kgl. anordning af 20. maj 1955. De før denne anordning udvekslede noter med Storbritannien skyldes udelukkende, at man inden man gennemførte afgrænsningen i kraft af ovennævnte anordning, måtte ændre aftalen af 24. maj 1901 mellem Danmark og Storbritannien om danske og britiske undersåtters fiskerettigheder i færøske farvande uden for territorialområdet.

2. viðgerð 28. mars og 3. viðgerð 4. apríl 1957.

Uppskot minnilufans var sett undir atkvæðu við navnakalli.

Minnilutauppskotið frá D. P. Danielsen og Erlend Patursson.

Petti 1. var sett undir atkvæðu við navnakalli. Ja atkvæddu: Samuel Petersen, Olaf Ellingsgaard, Johan Simonsen, Richard Jacobsen, Kjartan Mohr, Fredrik Hansen, Erlend Patursson, Hanns við Høgadalsá og D. P. Danielsen. Atkvæddu ekki: Jens Chr. Olsen, Fredrik Bláhamar, Poul Petersen, Djóni í Geil, Knud Nygaard, J. Fr. Øregaard, Trygvi Samuelsen, Leon Joensen, Andreas Djurhuus, Richard Long, J. P. Davidsen, Hans Iversen, Samuel Ellefsen, Hákon Djurhuus, Arnhold Nielsen og Georg Lindenskov Samuelsen. Burturstaddir voru: P. M. Dam og Johan Danbjørg. Petti 1. var sostatt burturdottið við 9—0. 16 atkvæddu ekki og 2 voru burturstaddir.

Petti 2. var sostatt undir atkvæðn við navnakalli. Ja atkvæddu: J. Fr. Øregaard, Olaf Ellingsgaard, Johan Simonsen, J. P. Davidsen, J. H. Danbjørg, Richard Jacobsen, Kjartan Mohr, Fredrik Hansen, Erlendur Patursson, Hanns við Høgadalsá og D. P. Danielsen. Atkvæddu ekki: Jens Chr. Olsen, Fredrik Bláhamar, Poul Petersen, Samuel Petersen, Djóni í Geil, Knud Nygaard, Trygvi Samuelsen, Leon Joensen, Andreas Djurhuus, Richard Long, Hans Iversen, Samuel Ellefsen, Hákon Djurhuus, Arnhold Nielsen og Georg Lindenskov Samuelsen. Burturstaddur: P. M. Dam. Petti 2. var sostatt burturdottið við 11—0. 15 atkvæddu ekki og ein var burturstaddur.

Petti 3. varð sett undir atkvæðn við navnakalli. Ja atkvæddu: J. Fr. Øregaard, Olaf Ellingsgaard, Johan Simonsen, Richard Jacobsen, Kjartan Mohr, Frederik Hansen, Erlendur Patursson, Hanns við Høgadalsá og D. P. Danielsen. Atkvæddu ekki: Jens Chr. Olsen, Fredrik Bláhamar, Poul Petersen, Samuel Petersen, Djóni í Geil, Knud Nygaard, Trygve Samuelsen, Leon Joensen, Andreas Djurhuus, Richard Long, J. P. Davidsen, Hans Iversen, J. H. Danbjørg, Samuel Ellefsen, Hákon Djurhuus, Arnhold Nielsen og Georg Lindenskov Samuelsen. Burturstaddur: P. M. Dam. Petti 3. var sostatt burturdottið við 9—0. 17 atkvæddu ekki og ein var burturstaddur.

Uppskot frá minnilutanum J. Fr. Øregaard petti 1 varð sett undir atkvæðu við navnakall.

Ja atkvæddu: J. Fr. Øregaard, Olaf Ellingsgaard, Johan Simonsen, J. P. Davidsen, J. H. Danbjørg, Richard Jacobsen og Kjartan Mohr. Atkvæddu ekki: Jens Chr. Olsen, Fredrik Bláhamar, Poul Petersen, Samuel Petersen, Djóni í Geil, Knud Nygaard, Trygve Samuelsen, Leon Joensen, Andreas Djurhuus, Richard Long, Hans Iversen, Fredrik Hansen, Samuel Ellefsen, Hákon Djurhuus, Erlendur Patursson, Hanns við Høgadalsá, Arnhold Nielsen, D. P. Danielsen og Georg Samuelsen. Burturstaddur: P. M. Dam. Petti 1. í uppskotinum frá Øregaard var sostatt burturdottið við 7—0. 19 atkvæddu ekki og 1 var burturstaddur.

Uppskot frá meirilutanum R. Long, Jens Chr. Olsen, Samuel Petersen og Trygve Samuelsen, varð eftir uppskoti frá Poul Petersen, sett undir atkvæðu við navnakall. Ja atkvæddu: Jens Chr. Olsen, Fredrik Bláhamar, Poul Petersen, Samuel Petersen, Djóni í Geil, Knud Nygaard, Olaf Ellingsgaard, Trygve Samuelsen, Leon Joensen, Andreas Djurhuus, Richard Long, Hans Iversen, Kjartan Mohr, Samuel Ellefsen, Hákon Djurhuus, Arnhold Nielsen og Georg Lindenskov Samuelsen. Nei atkvæður: Erlendur Patursson. Atkvæddu ekki: J. Fr. Øregaard, Johan Simonsen, J. P. Davidsen, J. H. Danbjørg, Richard Jacobsen, Fredrik Hansen, Hanns við Høgadalsá og D. P. Danielsen.

Burturstaddur: P. M. Dam. Meirilutauppskotið varð sostatt viðtikið við 17—1. 8 atkvødgu ikki og 1 var burturstaddur.

Petti 2. frá minnilutanum Øregaard varð hildið samtykt saman við meirilutauppskotinum og kom sostatt ikki til atkvøðugreiðslu.

16. Nevnd til kanningar av fiskimarksspurninginum.

Ar 1957, 8. jannar legði lögmaður fram soljóðandi

UPPSKOT

til

løgtingslóg um nevnd til kanningar av fiskimarksspurninginum.

§ 1.

1. stk. Landsstýrinum verður heimlað at seta niður 3-mannanevnd at kanna allar spurningar í samband við málið at skapa Føroyum so rúmligt fiskimark, sum tað eftir millumlanda viðurskiftum er gjørligt.

2. stk. Nevndin gevur frá sær álit til landsstýrið. Landsstýrið leggur síðani málið fyri løgtingið.

§ 2.

Tær útreiðslur, ið standast av nevndararbeiðinum, m. a. samsýning til nevndartímir og serliga kóna hjálp, verða at gjalda úr landskassanum.

løgtingslov om udvalg til undersøgelse af spørgsmaal vedrørende fiskerigrænsen.

§ 1.

Stk. 1. Landsstyret bemyndiges til at nedsætte et udvalg på 3 medlemmer til at undersøge alle spørgsmål i forbindelse med sagen at give Færøerne en så vidtgående fiskerigrænse, som det efter internationale forhold er muligt.

Stk. 2. Udvalget afgiver betænkning til landsstyret. Landsstyret forelægger herefter sagen for lagtinget.

§ 2.

Udgifter i forbindelse med udvalgsarbejdet, bl. a. vederlag til udvalgsmedlemmer og særlig kyndig hjælp afholdes af landskassen.

Viðmerkingar:

Landsstýrið loyvir sær at leggja hetta mál aftur fyrri tingið og visir til lögtingsmál nr. 38/1954: Nevnd til viðgerðar av mállnum um fiskimarkið, samb. lögtingsfíðindi 1954/55, bls. 259.

1. viðgerð 11. januar og málið beint til nevndina viðv. tingmáli nr. 15/1956.

17. Løgtingslóg um ognartøku til vegir.

Ár 1957, 9. januar legði H. Djurhuus landsstýrismaður fram soljóðandi

UPPSKOT

til

*løgtingslóg um ognartøku til
samferðsluvegir.*

*løgtingslov om ekspropriationer til
anlæg af trafikveje.*

§ 1.

Í færum, eitt kommunustýri ber seg undan at fremja ognartøku, sum landsstýrið heldur vera neyðuga til byggingar av samferðsluvegum, kann landsstýrið sjálvt lata slíka ognartøku fremja eftir reglunum í lóg nr. 69 frá 9. maj 1881 um skyldu at lata grund til almennar vegir, havnir, lendingar og almennar skúlar í Føroyum.

§ 2.

Landskassin innstendur fyri rind-ing av endurgjaldi.

§ 3.

Landsstýrið avger, um endurgjaldið alt ella lutvís skal líknast á tær kommunur, sum fáa nýtslu av teim samferðsluvegum, sum ognarviðtøkan

§ 1.

I tilfælde, hvor et kommunalforstanderskab vægrer sig at iværksætte en ekspropriation, som landstyre-
ret anser for nødvendigt til anlæg af trafikveje, kan landstyre-
ret på egen hånd lade en sådan ekspropriation gennemføre i medfør af reglerne i lov nr. 69 af 7. maj 1881 om forpligtelse til jords afgivelse til offentlige veje, havne og landingssteder samt offentlige skoler på Færøerne.

§ 2.

Landskassen indestår for udredelsen af erstatninger.

§ 3.

Landstyre-
ret bestemmer, hvorvidt erstatninger helt eller delvis skal på-
lignes de kommuner, der vil komme til at benytte de trafikveje, hvor-

viðkemur, og um so verður, hvussu endurgjaldið skal líknast.

til ekspropriation foretages og i så fald, hvorledes erstatningen skal pålignes.

§ 4.

Henda lóg kemur í gildi beinanvegin.

§ 4.

Denne lov træder i kraft straks.

Viðmorkingar.

Í lögtingsmáli nr. 6/1955: Vegir og lendingar, lögtingstíðindi 1955, síðu 22, samtykti lögtingið at játta pening til bygging av nækrum nærri ávístum samferðsluvegum, og var her gingið út frá, at býtið av tí parti av útreiðslunum, sum landskassin ikki letur, umframt útreiðslur til viðlíkahald, í framtíðini skal latast av teimum kommunum, sum koma at nýta vegin.

Eftir galdandi lóg hevur bert tann kommuna, har lendið er, sum vegurin skal byggjast á, rætt at ognartaka. Í einstøkum ferum kann tað henda, at ein slík kommuna ikki er før fyri ella sýtur fyri ognartøku.

Fyri at ein slík støða skal ikki fáa steðg í vegagerðina ella heilt forða fyri slíkari vegagerð, er frammanfyri standandi lógaruppskot sett fram.

ad § 1: Tað er bert í teimum ferum har kommuna, t. e. tann kommuna, har vegurin verður gjørdur, sýtur fyri at framja neyðuga ognartøku, at landsstýrið hevur heimild at brúka hesa lóg. Sjálvandi mugu teir somu for-útsætningar sum nevndir eru í lógini frá 7. mai 1881 eisini verða til støðis, tá ið landsstýrið ognartekur, m. a. at landsgagnið krevur tað.

ad §§ 2 og 3: Tá ið landsstýrið fremur ognartøku, eigur landskassin at innistanda fyri, at borgararnir ella teir, ið ognartikið verður frá, fáa sítt endurgjald.

Annað er, at tað er náttúrligt, at tær kommunur, hvørs borgarar fáa fyrimumir av vegagerðini, rinda landskassanum aftur tað, hann hevur lagt út. Orsøkin til, at kommuna ikki vil fara undir ognartøku, kann vera, at vegastrekkið, sum skal gerast í kommununi, er so langt, at endurgjaldskrávini fara upp um fíggjarligu orku hennara. Her er tað rímligt, at tær kommunur, ið liggja nærhendis og sum kanska eru størri og sum oftast hava ikki minni áhuga í, at vegastrekkið verður gjørt, luttaka í endurgjaldskrávinum, t. d. eftir fólkatalinum, soleiðis at landskassin fær sín útlagda pening aftur.

1. viðgerð 12. januar og 9. februar legði lógarnevndin fram seiðandi

Nevndarálit.

Landsstýrið hevur lagt fyri tingið uppskot til lögtingslóg um ognartøku til samferðsluvegir.

Eftir hesum lógaruppskoti fær landsstýrið rætt til at eksproprierast lendi til samferðsluvegir eftir reglunum í lóg nr. 69 frá 7. mai 1881, tá eitt kommunustýri ber seg undan, og landsstýrið avger, um og hvussu endurgjaldið skal líknast á tær kommunur, sum verða at nýta teir samferðsluvegir, ið ekspropriationin viðvíkir.

Eftir § 2 í lóg nr. 69 frá 7. mai 1881 um forpligtelse til jords afgivelse til offentlige veje, havne og landingssteder samt til offentlige skoler på Færøerne, kunna teir, sum eksproprierast verður frá, kæra avgerðina um

ekspropriation, ið eitt kommunustýri hefur málið, til lögtingið ella til justitsministerið, um tað er Tórshavnar býráð, ið eksproprierar.

Lógarnevndin, ið hevur fengið málið til viðgerðar, er við undantak av Poul Poul Petersen samd um, at klaguinstansurin, síðani heimastýrslógin kom í gildi, er landsstýrið.

Tá landsstýrið eftir tí fyriliggjandi uppskoti er eksproprietur, verður soleiðis ongin møguleik fyri at kera avgerð landsstýrisins um ekspropriation.

Nevndin við undantak av Poul Petersen heldur, at tað ikki er neyðugt at lógskipa nakran klaguinstans í ekspropriationsmálum, ið fremjast eftir heimum uppskoti, helst við tað, at tað nú eftir galdandi lóg er møgulegt at skjóta øll ekspropriationsmál inn fyri rættin.

Meirilutin (D. P. Danielsen, Richard Long, J. Fr. Øregaard og Trygve Samuelsen) mælir til, at uppskot landsstýrisins verður samtykt.

Sami meiriluti mælir annars tinginum til at heita á landsstýrið um at fyrirleika tær neyðugu broytingar í lóg nr. 69 frá 7. mai 1881 viðvíkjandi klaguinstansinum í ekspropriationsmálum, soleiðis at tað í sjálvari lógini verður sett, at tað er landsstýrið í staðin fyri lögtingið og justitsministerið.

Uppskot

(frá meirilutanum).

- A. Uppskot landsstýrisins til lögtingslóg um ognartøku til samferðsluvegir verður samtykt.
- B. Lögtingið heitir á landsstýrið um at fyrirleika, at reglurnar í lóg nr. 69 frá 7. mai 1881 viðvíkjandi klaguinstansinum í ekspropriationsmálum verða broyttar soleiðis, at tað samsvarandi heimastýrslógina í lógina verður sett, at landsstýrið er klaguinstansurin í staðin fyri lögtingið og justitsministerið.

Uppskot

(frá Poul Petersen).

Lögtingið samtykkir, at lögtingið sbr. § 2 í lóg nr. 69 frá 7. mai 1881 er klaguinstansur í øllum ekspropriationsmálum.

2. viðgerð 11. og 3. viðgerð 20. februar 1957.

Uppskot landsstýrisins samtykt 19—0.

Uppskot meirilutans fall 13—0.

„ minnlutans (Poul Petersen) fall 12—0.

18. Lán og kassakredittur til telefonverkið.

Ár 1957, 9. januar, legði H. Djurhuus landsstýrismaður fram söljóðandi

UPPSKOT

til

*løgtingslóg um loyvi til og ábyrgð fyri
láni til telefonverk Føroya
Løgtings v. m.*

*løgtingslóg um tilladelse til og garanti
for laan til Telefonverk Føroya
Løgtings m. v.*

§ 1.

Landsstýrinum verður heimilað at geva Telefonverki Føroya Løgtings loyvi til og landskassans vegna at veðhalda fyri láni upp til kr. 1.500.000. — til hesi endamál:

1. Konvertering av lánum.
2. Útskipting og útbygging av V. H. F. sambandinum við Tórshavn—Klaksvík—Tórshavn—Suðuroy.
3. Kaðal Skála—Strendur—Runavík.
4. Hálvautomatisering av Suðuroy.
5. Nýggj 500-talsdeild til Tórshavn.
6. Automatisering av Klaksvík.
7. Automatisering av Skálafjarðs-økinum.

§ 2.

Landsstýrinum verður heimilað at loyva telefonverkinum at økja kassakredittin upp til kr. 225 000. — Lánið verður at nýta sum arbeiðskredittur.

§ 3.

Henda lóg kemur í gildi beinanvegin.

§ 1.

Landsstyret bemyndiges til at give Telefonverk Føroya Løgtings tilladelse til og på landskassens vegne at kautionere for lån indtil kr. 1.500.000. — til følgende formål:

1. Konvertering af lån.
2. Udskiftning og ombygning af V. H. F. forbindelsen Tórshavn—Klaksvík—Tórshavn—Suðuroy.
3. Kabel Skála—Strendur—Runavík.
4. Halvautomatisering af Suðuroy.
5. Ny 500 tal gruppe til Tórshavn.
6. Automatisering af Klaksvík.
7. Automatisering af Skálafjærdnum.

§ 2.

Landsstyret bemyndiges til at give telefonværket tilladelse til at forhøje kassekreditten indtil kr. 225.000. —. Lånet skal anvendes som arbejds-kredit.

§ 3.

Denne lov træder i kraft straks.

Viðmerkingar:

Í skrivi dagfest 28. juli 1955 setti telefonverkið fram uppskot um konvertering av telefonverksins lánum og útvegan av peningi til framtíðar út- og nýbygging. Umstøðurnar tá vóru ikki góðar fyri at fáa hetta í lag. Síðani tá er skuldin uppá lán farin niður frá kr. 2.125.161. — til kr. 1.877.790. —, tað vil siga við kr. 247.371. —.

Hetta ger tó ikki stóran mun í telefonverksins útreiðslum til avdrátt og rentur, ið bert eru minkaði frá kr. 386.109. — til kr. 378.229. — við kr. 7.880. — árliga, meðan prísurin á tilfarinum er farin upp við kr. 82.250. — um árið.

Eftir áheitan frá landstýrinum hevur telefonverkið kannað møguleikarnar fyri at fáa langfroyataði lán, bæði fyri at kunna avloysa tøy stutfroystaðu og harvið lætta driftina fyri høgum avdrátt og fyri at fáa pening til keyp av tillari til út- og nýbygging.

Frá Færø Amts Sparekasse hevur telefonverkið fingið tilsagn um eitt lán stórt kr. 200.000.— at afturgjalda í 20 ár til $5\frac{1}{2}\%$ í rentu. Hesin peningur er ætlaður at nýta til keyp av nýggjum V. H. F. tólum til Tórshavn—Klaksvík og Tórshavn—Suðuroy-sambandið, ið verður mett at kosta kr. 200.000.—.

Frá A/S Føroya Banka er tilsagn givin um lán stórt kr. 700.000.— at afturgjalda í 15 ár til 7% rentu. Av hesum skulu kr. 300.000.— verða nýttar til at afturgjalda stutfroysta lán til bankan, og kr. 161.594.— til gjaldan av restskuld til L. M. Eriksen.

Til kaðalar Skála—Strendur—Runavík verða at nýta kr. 115.000.— til triðjingsgjald av nýggju 500 talsdeildini til Tórshavn kr. 73.000.— og kr. 50.000.— til keyp av tillari til hálvautomatisering av Suðuroynni.

A/S Føroya Banki hevur eisini givið tilsagn um at víðka lánið við umleið kr. 147.000.—, tá restin av 500 talsdeildini til Tórshavn skal verða goldin L. M. Eriksen um $1\frac{1}{2}$ til 2 ár.

Eisini Færø Amts Sparekasse hevur lovað at sýnt vælvild við nýggjum lánum, tá teir koma at hava tað meira rúmsátt enn beint í løtuni.

Fær telefonverkið loyvi til at taka omanfyri nevndu lán, vil raksturinn longu í 1957/58 fáa eina minniútreiðslu av lánum stóra kr. 58.492.—, eitt meira áltandi telefonsamband við Klaksvík, Norðoyggjarnar og Suðuroynna við meira enn duplertum samtalumøguleikum og harvið størri inntøkur. Sentraliseringin av Skálafjørðinum er mett at geva kr. 10.450.— í meirinntøkum og hálvautomatiseringin av Suðuroynni eini 13—14.000.— kr.

Tá Sandoyggjin ikki er nevnd í sambandi við nýgerðina av V. H. F.-inum, er grundin hon, at telefonverkið sjálvt heldur seg ført fyri at fáa hetta samband í lag.

Í Klaksvík eru allar kaðalfyrirreikingar gjørdar til fullautomatisering, tað sama verður, tá kaðalarbeiðið á Skálafjørðinum er liðugt, fullautomatiseringin av Runavíksøkinum viðvíkjandi. Bæði hesi øki hava stórir tøkar til at uppsæta fullautomatisk tól í.

Vinningurin av at fáa Klaksvík og Runavík fullautomatiseraðar er mettur til kr. 40.000.— og kr. 35.000.— tilsamans kr. 75.000.—. Samlaðu útreiðslurnar eru ætlaðar til kr. 300.000.— og kr. 150.000.— tilsamans kr. 450.000.—. Hetta skuldi givið í meirinntøku árliga um kr. 14.000.— av hesum báðum økjum, tá eitt 15 ára lán til 7% verður afturgoldið við rentum.

Tey tøl, ið her er roknað við eru grundaði á raksturinn sum hann er í løtuni. Sjálvandi verður myndin enn betur, um ein náttúrligur og rímulgur vøkstur verður tikin við.

Hjálagda skjal 1 vísir, hvussu tøy nýggju lánini, tilsagn er fingið um, skulu verða nýtt.

Skjal 2 vísir rentu og avdrátt av núverandi lánum í 1957/58 og rentu- og avdrátt av nýggjum lánum í 1957/58.

Skjal 3 vísir yvirllit yvir telefonverksins inntøkur og útreiðslur í 1953/54—1954/55 og 1955/56.

Telefonverk Føroya Løgtings hevur í skrivi dagss. 13. november 1956 vent sær til landsstýrið um at fáa loyvi til at hækka telefonverksins kassakredit frá kr. 150.000.— upp í kr. 225.000.—.

Sum grund fyri hesum færir telefonverkið fram, at tað er neyðugt at hava stórar nøgdir av tilfari á goymslu, yvir 3000 ymisk slag av lutum, og sigur frá, at tíðin fyri levering í mængum ferum er long, antin ein keypir minni ella meira. Tað er tí ofta neyðugt at keypa í meiri lagi, fyri ikki at koma í uppiðsetri. Hetta ger, at telefonverkið má hava væl av peningi bundið í tilfari á goymslu. Eisini tað, at prísirnir stöðugt fara upp, ger sítt til, at meira av peningi verður bundið.

Landsstýrið skal viðmæla, at telefonverkið fær kassakredittin uppsett og loyvi til lán við ábyrgd fyri teimum sambært omanfyristandandi og setur lógaruppskot fram samsvarandi hesum.

Skjal 1.

TELEFONVERK
FØROYA LØGTINGS

Tórshavn, 7.11. 1956.

Nýggj lán.

Færø Amts Sparekasse nú	kr. 70.000,—	
+ 11/6-57	- 130.000,—	kr. 200.000,—

at nýta til:

V.H.F. 1/3 við sáttmálaunderskrift.....	kr. 70.000,—	
rest við levering av tilfar + montage ...	- 130.000,—	kr. 200.000,—

kr. 700.000,—

A/S Føroya Banki nú:

at nýta til:

rindan av stuttfrystað lán í Føroya Banka kr. 300.000,—

" " " " L. M. Eriksen - 161,564,—

KaðalarSkúla — Strendur — Runavík

+ niðurlægging - 115.000,— | |

500 tals-gruppa Tórshavn 1/3 við sáttmála-

underskrift - 73,000,— | |Tilfar hálvautomatisering Suðuroy..... - 50.436,— | kr. 700.000,— |

Inntøkur.

	1954/55	1955/56		
Telefonfelagagjöld :	kr.	kr.	Munur : kr.	
Tórshavn.....	264.188,62	289.194,09	+ 25.055,47	+ 9,49 %
Klaksvík.....	64.691,40	68.621,06	+ 3.929,66	+ 6,07 %
Aðrar støðir....	181.482,96	188.847,56	+ 6.914,60	+ 3,81 %
Samtalugjöld :				
Tórshavn.....	217.582,79	232.855,42	+ 15.272,63	+ 7,02 %xx)
Klaksvík.....	72.867,57	74.968,65	+ 2.101,08	+ 2,88 %
Aðrar støðir....	405.131,19	440.924,40	+ 35.793,21	+ 8,83 %
Onnur gjöld :				
Telefoutelegramm	94.623,71	111.802,29	+ 16.978,58	
Innleggsgjald...	43.140,00	46.878,75	+ 3.738,75	
Telegrammgjöld.				
S.M.T.S.	37.119,18	57.244,79	+ 20.125,61	
Goymslan.....	16.579,20x)		+ 1.706,48	
Ymiskar inntøkur	542,60	2.249,08		
Flytan.....	6.055,00	4.865,00	- 1.190,00	

xx)

Meðan meirinntøkan av felagagjaldi, t. e. tilgongd av felagum, í Tórshavn er 9,49 % og í Klaksvík 6,07 %, er meirinntøkan av uttanbýggja samtalum frá Tórshavn 7,02 %, men frá Klaksvík bert 2,88 %. Hetta skyldast uttan íva avlurting av V. H. F. samtalum frá Klaksvík.

x)

Munurin á goymsluni er útlíknaður yvir tær ymisku deildirnar, ið hava keypt tilfar har.

Meirainntøkur + 8,4 %.

Útreiðslur.

	1954/55	1955/56	
Rakstur av stöðum:	kr.	kr.	Munur: kr.
Tórshavn	149.210,75	153.220,98	+ 4.020,23
Klaksvík	81.787,17	85.288,68	+ 3.501,51
Aðrar stæðir	205.680,86	218.478,09	+ 12.797,23
Teknisk deild:			
Tórshavn	28.552,89	26.765,47	- 1.786,92
Klaksvík	2.054,18	1.612,81	- 441,37
Aðrar stæðir	16.870,36	9.291,24	- 7.579,12
Radiostæðir	48.823,88	58.642,93	+ 9.819,05
Verkstæðið	40.745,44	63.199,64	+ 22.454,20x)
Linjudeildin:			
Sjókaðalar	2.594,06	11.641,13	+ 9.047,07
Jørðkaðalar	30.221,58	17.741,73	- 12.479,85
Luftlinjur	41.682,70	92.889,55	+ 51.206,85xx)
Húsnælegg	7.714,75	11.445,47	+ 3.730,72
Apparatir	19.229,26	10.595,86	- 8.633,40
Feilrættan	29.535,73	25.515,49	- 4.020,24
Eigindómar	8.528,84	8.958,76	+ 429,92xxx)
Stjórnarútreiðslur	360.095,16	330.368,00	- 29.727,16

x)
 So nógv tilfar sum gjørligt verður
 umvælt á verkstað her, í staðin fyri
 í útheiminum.

xx)
 Meðan tilfar til umbygging av luft-
 linjum verður konterað í nýbygging,
 verður arbeiðsløn og annað konterað
 á driftina.

Meiraútreiðslur + 2,7 %.

xxx)
 Eigindómarnir góvu kr. 8.958,76 í
 vinningi.

1. viðgerð 12. januar, og 8. februar legði fíggingarnevndin fram soljóðandi

Álit.

Málið varð undir 1. viðgerð beint í fíggingarnevndina, sum hevur við-
 gjørt málið og er samd um at samtykkja uppskotið frá landsstýrinum.

Nevndin er greið yvir, at tað er umráðandi skjótast gjørligt at bæt
 verður um telefonviðurskiptini, men tá tað her er talan um stóran pening,
 hevur nevndin tað álit á landsstýrinum, at allir møguleikar verða royndir fyri
 at fáa tól o. a., sum nýtast skal so gott og ódýrt sum gjørligt.

So stætt setur nevndin soljóðandi uppskot fram.

Uppskot.

Fíggiarnevndin mælir tinginum til at samtykkja uppskotið frá landsstýrinum.

2. viðgerð 9. og 3. viðgerð 12. februar 1957.
Uppskot landsstýrisins samtykt 19—0.

19. Val av álitismonnum og nevndum.

Ár 1957, 30. januar stóð val av álitismonnum og nevndum:

1. Løgtingsvalnevndir.

- A. Suðurstreymoyar prestagjald:
 - a. fastir limir: Thomas Jacob Jakobsen, telegrafistur, Tórshavn, H. O. Hansen, direktørur, ibd., Poul Hansen, verkstjóri, ibd.
 - b. Tiltaksmenn: Aage Mikkelsen, bókhaldari, Tórshavn, Chr. Guttesen, málari, ibd.
- B. Norðstreymoyar prestagjald:
 - a. fastir limir: Haldan Olsen, Vestmanna, Jacob Samuelson, fiskimaður, Haldarsvík, Jørgen Danielsen, fiskimaður, Kvívík.
 - b. Tiltaksmenn: Samuel J. Egholm, kongsbóndi, Streymnesi, Andreas Andreassen, lærari, Vestmanna.
- C. Eysturoya sýsla:
 - a. fastir limir: Poul E. Hansen, lærari, Gøtu, Joh. M. Fr. Poulsen, lærari, Strondum, Herluf Bertelsen, lærari, Fuglafirði.
 - b. Tiltaksmenn: Johannes Petersen, træsmiður, Saltnes, Samuel P. Hansen, Norðragøtu.
- D. Norðuroya sýsla:
 - a. fastir limir: Olaf Olsen, keypmaður, Klakksvík, Jacob Joansen, jarnsmiður, ibd, Johannes Vitalis Hansen, snikkari, ibd.
 - b. Tiltaksmenn: Karl Joensen, kongsbóndi, Klakksvík, Debes Christensen, keypmaður, Norðdepli.

- E. Vága sýsla.
 a. fastir limir: D. Danielsen, lærari, Sørvági, D. P. Niclasen, keypmaður, Miðvági, Jógvan á Ryggi, fiskimaður, Miðvági.
 b. tiltaksmenn: Søren Danielsen, brævsamlari, Miðvági, Th. J. Thomsen, fiskimaður, Sørvági.
- F. Sandoyar sýsla.
 a. fastir limir: Rásing Thorleifsson, sýslumaður, Sand, Anthonius Sørensen, keypmaður, Húsavík, Zacharias Stórá, fiskimaður, Skopun.
 b. tiltaksmenn: Kjartan Hentze, lærari, Sandi, Johannes Dalgaard, óðalsmaður, Skálavík.
- G. Suðuroyar sýsla.
 a. fastir limir: Johan Djurhuus, lærari, Vági, Hans Pauli Thomassen, keypmaður, Tvøroyri, Hemming Jespersen, Tvøroyri.
 b. tiltaksmenn: Johan Dahl, keypmaður, Vági, Niels Peter Holm, Hvalba.
2. Kirkjustjórnin.
 S. Ellefsen, Joh. M. Fr. Poulsen og Johan Simonsen.
3. Skúlastjórnin.
 Johan M. Fr. Poulsen, R. Long og Hannus við Høgadalsá.
4. Granskoðarar til Færo Amts Sparekasse.
 Ankjær Jensen, Robert Joensen.
 Tiltaksmaður: Knud Nygaard, Tvøroyri.
5. Nevndin fyri Føroya realskúla.
 G. L. Samuelson, Tórshavn, Jens Pauli í Dahl, íb., og Hannus við Høgadalsá, íb.
6. Nevndin fyri P.F. Skipafelagið Føroyar.
 Ole J. Jensen, Tórshavn, og Hans Iversen, Kvívík.
7. Umboðsmaður tíngsins á aðalfundi P.F. Skipafelagsins Føroya.
 Djóni í Geil, Leivur Lützen sum tiltaksmaður.
8. Umboðsmaður tíngsins á aðalfundi P.F. Sjóvinnubankans.
 Trygve Samuelson, Martin Holm sum tiltaksmaður.
9. Stýrið fyri mentunargrunn Føroya Løgtings.
 Johan M. Fr. Poulsen og G. L. Samuelson sum tiltaksmaður.
10. Nevnd viðv. Grønlandsfelagnum.
 Fredrik Bláhamar, P. H. Velthe og J. Fr. Øregaard,
 tiltaksmenn: S. Ellefsen, Jens Chr. Olsen og P. M. Dam.
11. Vvirbúnaðarstevnan.
 Hans Iversen, Kvívík, Poul Müller, Tórshavn, Johannes Petersen, traðarmaður, Saltnes, Joen Peter Hentze, kongsbóndi, Trøðum, Sandi, Thor Nielsen, Sandavági, Steffan Konoy, bóndi, Kunoy, Ole Ellingsgaard, Eiði, J. P. Ellingsgaard, yngri, Eiði, Hans Jacob Olsen, Ánunum, Thomas Rehnert, bóndi, Kaldbak, Hans Jacob Jacobsen, landbúnaðarráðgevari, Tórshavn, og Andreas Olsen, traðarmaður, Øravíkslíð.

12. Útskiptingarstevnan.

Theodor Weihe, jarðabrákarl, Skála, Søren Danielsen, bóndi, Miðvági, Thomas Fr. Danielsen, Sunnbøur, Hans P. Albinus, Famlen, Jens Pauli Skaalum, Hvalba, Hans Iversen, Kvívík, Per Húsgarð, bóndi, Syðrugøtu, Joen Helnesen, Miðvági, Joen P. Hentze, Sandi, Johannes Debes, Oyra-reingir, Poul Johannes Poulsen, keypmaður, Sumhø, Kristian Johannes Højgaard bóndi, Tøttum, Petur á Høygum, bóndi, Vestmanna, Hans Blakupsstøð, bóndi, Klakkavík, Ole Olsen, Mikladalur, Peter Pauli Húsgaard, Syðrugøtu, Rasmus Rasmussen, bóndi, Sældarfirði, Thorsteinn Grækarissarsonur, Kvívík, Hans M. Klode, Skúvoy, Hemming Jespersen, Tveroyri, Gunnar Johannesen, Dali, Aksel Dalsgaard, Skálavík, Simon Hansen, Skopun, og Hans Jacob Jacobsen, búnaðarráðgevari, Tórshavn.

13. Nevnd viðv. nevningagrunnlistanum.

Suduroyar sýsla: Valdir vóru: Peter Dahl, sparikassastjóri, Vági, Evin Skaalum, Hvalba, Poul Nolsøe, Tveroyri.

Streymoyar sýsla: Jens Pauli í Dali, Tórshavn, Johan Reinert, Vestmanna og Olga Patursson, Kirkjubø.

Eysturoyar sýsla: Jacob Lambauge, Lamba, Karl Christiansen, Fuglafirði, Eliesar Røynberg, íbd.

Norðuroya sýsla: Hans Arne Sørensen, Húsum, Jens P. Sólstein, Klakkavík, og Poul Skarðenni, íbd.

Vága sýsla: Vinter Lauritsen, úmburmeisteri, Sørvági, Petur á Lofti, Sandavági, og Joen Jacob í Horni, Sandavági.

Sandoyar sýsla: Jens Pauli Antoniusen, Húsavík, Oliver Rystberg, Skopun, og Johannes Olsen, Sand.

14. Stýrið fyri Føroya listasavn.

Hans Nielsen, Janus Kamban og Trygve Samuelsen.

15. Sum lim í búnaðarnevndina fyri Suduroyar sunnara prestagjald ístaðin fyri Jacob Peter Symphor, Jens Pauli Djurhuus, traðarmaður, Sunnba.

16. Sum lim av stýrinum fyri lærugrunnin Føroya varð valdur Knút Wang, blaðstjóri, Tórshavn.

20. Økjan av fiskiflotanum.

Ár 1957, 9. januar legði tingmaðurin P. M. Dam fram soljóðandi

UPPSKOT

til

*lóg um landsins økjan av fiskiflota
føroyinga.*

§ 1.

Allir peningastovnar í Føroyum eru skyldugir at veita Føroya lögtingi fyrsta rætt at læna úr stovnunum til skipakeyp eins og til skipabygging taun pening, ið tøkur er til láns.

§ 2.

Fyri hesi lán kunnu peningastovnarir ikki taka hægri rentu enn $1\frac{1}{2}\%$ yvir innseturentuna.

§ 3.

Landsstýrið hevur heimild at læna pening, ið er neyðugur aftrat til peningi, tað annars hevur til skipakeyp og skipabygging, so tað kann verða ført at fáa landinum tørvandi fiskiskip.

§ 4.

Í samráð við lögtingsins fíggarnevnd verður landsstýrið í árinum 1957 at keypa ella gera sáttmála um bygging av 5 stórum diesel- ella oljukyndum trolarum.

§ 5.

Landsstýrið og fíggarnevndin verða at gera av, um hesir trolarar skulu rekast av eini landsútgerð ella verða seldir ella latnir til rakstur og útarbeiting av fiskimanna samtøkum. Her verða samtøkur á plássum við serliga stórum fiskiskipatroti at eiga framhjárætt.

*lov om det offentliges forøgelse af
færøernes fiskeflåde.*

§ 1.

De færøske pengeinstitutioner er pligtige til at yde Færøernes lagting en fortrinsret til af deres disponible penge at erholde lån til køb samt bygning af fiskeskibe.

§ 2.

For disse lån kan de respektive pengeinstitutioner ikke beregne en højere rente end $1\frac{1}{2}\%$ over indlånsrenten.

§ 3.

Landsstyret har hjemmel til at optage de lån, som er nødvendige som supplement til de midler, de ellers råder over til køb og bygning af fiskeskibe for at kunne tilvejebringe de skibe, som øerne har behov.

§ 4.

I forbindelse med lagtingets budgetudvalg skal landsstyret i året 1957 købe eller indgå kontrakt om bygning af 5 store diesel- eller oliefyrede trawlere.

§ 5.

Landsstyret og budgetudvalget afgør, hvorvidt trawlerne skal drives af en af landet (lagtinget) etableret udrustningsinstitution, eller de skal sælges eller overlades sammenslutninger af fiskere til at drive og udarbejde. I denne forbindelse bliver sammenslutninger på pladser, hvor manglen på fiskeskibe er særlig stor, at eje fortrinsretten.

§ 6.

Altrati til tæka og lænta peningi — samanber §§ 1 og 2 — verða tær inntøkur, ið lögtingið verður at fáa við einkasælum sínum av akreyt- og tubbaksverum, el- og radiogreiðum og tólum, at nýta til endurnýggjan av fiskiflota færoyinga.

§ 7.

Í samráð við lögtingsins fíggarnevnd hevur landsstýrið heimild at læna fiskimönnum, fiskimannasamtøkum, feløgum og partafeløgum uppiskoytislán til lán frá realkreditstovnum og øðrum til keyp av fiskiførum.

§ 8.

Úr landskassanum kann landsstýrið í samráð við fíggarnevndina velja manni, samtøku ella felagi beinleiðis peningastuðul sum luttølla partapening.

§ 9.

Hendalóg kemur í gildi beinanvegin.

§ 6.

Foruden de disponible og lånte midler — jfr. §§ 1 og 3 — kan de indtægter, som lagtinget erholder ved enehandel med luksus- og tobaksvarer, el- og radioartikler, bruges til fornyelse af færingerne fiskellåde.

§ 7.

I forhandling med lagtingets budgetvalg har landsstyret hjemmel til at låne til fiskere, fiskersammenslutninger, foreninger og aktieselskaber lån til supplering af lån fra realkreditinstituttet og andre til køb af fiskefartøjer.

§ 8.

Af landskassen kan landsstyret i forhandling med budgetvalget yde en enkelt person eller sammenslutning eller forening direkte pengehjælp som andels- eller aktiekapital.

§ 9.

Denne lov træder i kraft straks.

Viðmerkingar:

Endurnýggjan av sluppafloata okkara er hildið fram sum hin týðningarmesti spurningur her á landi. Hann er tað við: Eingin størri harmur kann vera enn at vera fyrri tí býti, at sjómenn okkara vegna trot upp á góð og nýttandi fiskifør mega leita sær í túsundatali út av landinum. Serliga ílt nýttir helts, tá ið tað er so vordid, at fiskimenn okkara við sínum arbeiði — og tað eru teir noyddir at taka haldur enn at leggja í armóð — hjálpa teimum londum, ið eru í hardastu kapping við okkum á fiskamarknaðinum.

Hin einasta bóttin fyrri hesum ólævnadil er, at vit fáa skjótt og brátt nóg nógv nútímans veiðifør, ið eru keppingarfør við grannatjóðirnar. Og í hesum ferli má takast so stórliga til, at alt landið, allar landsins kreftir, verða noyddar at leggja rygg til.

Esroya javnaðarflokkur aftrar seg tí ikki við at leggja framman fyrri sætta uppskot til eydurnýggjan av okkara skipnflota á tingborð.

Í 1943 hevði flokkurin í bóklínginum „Arbeiði til øll á sjógv og landi“ uppskot, ið slupadist hesum, men var kanska væl sterkari, tí peningumstæðurnar vóru dyggari tá enn nú.

Tæss verri vann hetta uppskotið tá ikki samdir, men var felt. Rákið var væl hart tá. Men tað er hardari í dag, og eru ábyrgdarmenn landsins nú nærri at ásanna, at ikki slepat undan risatak hjá landinum fyrri at fáa skip.

Nú má rækka ella stækka hjá okkum.

1. viðgerð 16. januar, og 9. apríl legði fíggarnevndin fram soljóðandi

Álit.

Føroya javnaðarflokkur hevur lagt málið lón á ting.

Málið varð undir 1. viðgerð beint í fíggingarnevndina, sum hevur viðgjørt tað.

Meirilutin (Andreas Djurhuus, Hans Iversen, Djóni í Geil, Kjartan Mohr, Eriendur Patursson og Poul Petersen) setur einki uppskot fram.

(Minnilutin (J. P. Davidsen) mælir til at samtykkja uppskotið frá javnaðarflokkinum.

Uppskot

frá minnilutanum:

Mælt verður tinginum til at samtykkja uppskotið frá javnaðarflokkinum.

2. og 3. viðgerð 12. apríl 1957.

Uppskotið fall 6—0.

21. Sjúkakassamarkið.

Ár 1957, 9. januar lagði tingmaðurin P. M. Dam fram soljóðandi

Aðringforslag

til

socialministeriets bekendtgørelse af den 22. marts 1956 om de indtægts- og formueforhold m. v., der betinger en persons medlemskab som nydende medlem i en anerkendt sygekasse på Færøerne:

„I stedet for „9.500 kr.“ i stykket „Indtægtsgrænser“ sættes „11.500 kr.“.“

Viðmerkingar.

Tað er eftir okkara hugsan skeiðt, at mark skal vera fyri, hvussu stór inntøkan skal vera fyri at vera limur í góðtiknum (anerkendum) sjúkrahússum. Best hevði tí verið at atrokja inntøkumarkið. Men tá ið bæði í Føroy-

um og í Danmark meirluti higartil hevur verið ímóti eini tilíkari strúkan — og talan er jú eisini um eitt felagsmál — vil undirskrivaði flokkur í hesi syftu ikki fara longri í broytingarkravinum enn at førka inntøkumarkið á hædd við, sum menn hava samtykt tað fyri fólk í hinum partinum av felagsøkinum.

1. viðgerð 14. januar og 27. marts 1957 legði lógarnevndin fram soljóðandi

Nevndarálit.

Føroya javnaðarflokkur hevur lagt fram uppskot um at mæla løgtinginum til at samtykkja at hækka inntøkumarkið fyri limskap í góðliknum (anerkendte) sjúkakassa, soleiðis at markið verður sett til kr. 11.500 í staðin fyri kr. 9.500, sum tað nú er, sbr. Bekendtgørelse nr. 64 om de indtægts- og formueforhold m. v., der betinger en persons medlemskab som nydende medlem i en anerkendt sygekasse på Færøerne frá 22. marts 1956, jfr. bekendtgørelse nr. 185 af 8. juni 1958.

Eftir nevndu kunngerðun verður markið at regulera hvørt ár eftir upplýsing um meðalløn hjá faglærðum arbeðarum.

Lógarnevndin hevur haft málið til viðgerðar og hevur nevndin fingið at vita frá landstýrinum, at tað hevur fingið fyrispurning um inntøkumarkið gjøgnum ríkisumboðsmannin frá Direktoratet for sygekassevæsenet við skrivi frá 12. november 1956, og hevur sent málið aftur til ríkisumboðsmannin 8. december 1956 aftaná at hava fingið upplýsingar um lønir hjá faglærðum arbeðarum, hareftir miðallinntøkan er kr. 10.100.

Annars er tað nevndini kunnugt, at spurningurin um at strúka inntøkumarkið hevur verið frammi á fólkatingi, og er tað soleiðis ein møguleiki fyri eini nýggjari skipan.

Ein meiriluti í nevndini (R. Long, P. Petersen, D. P. Danielsen og Trydve Samuelsen) mælir tinginum til at biðja landstýrið heita á socialministerið um at broyta inntøkumarkið í frammifyri nevndu kunngerðum frá kr. 9.500 til kr. 10.100, meðan mincllutin (J. Fr. Øregaard) mælir til at broyta inntøkumarkið frá kr. 9.500 til kr. 11.500, sum svarar til inntøkumarkið í hinum partinum av kongaríkinum.

Uppskot

(frá meirilutanum).

Løgtingið samtykkir at biðja landstýrið heita á socialministerið um at broyta kunngerð nr. 64 frá 22. marts 1956, sbr. kunngerð nr. 185 frá 8. juni 1958, soleiðis at inntøkumarkið verður sett til kr. 10.100 í staðin fyri kr. 9.500.

Uppskot

(frá J. Fr. Øregaard).

Løgtingið samtykkir at biðja landstýrið heita á socialministerið um

at broyta kunngerð nr. 64 frá 22. mars 1956, sbr. kunngerð nr. 185 frá 8. júní 1958, seiðis at inntökumarkið verður sett til kr. 11.500 í staðin fyr kr. 9.500.

2. viðgerð 1. apríl 1957.

Uppskot minnilutans fall 5—0.

Uppskot meirilutans samtykt 22—0.

22. Hækking av aldurs- og avlamisrentuni.

Ár 1957, 9. januar legði tingmaðurin P. M. Dam fram soljóðandi

Ændringsforslag

til

arbejds- og socialministeriets bekendtgørelse af den 17. marts 1953
om alders- og invaliderentens størrelse på Færøerne.

I stedet for stykke 2 o. s. v. sættes:

Alders- og invaliderentens årlige grundbeløb (jfr. aldersrentelovens og invalideforskringslovens § 5, stk. 1):

Til ægtepar, når begge opfylder betingelserne for at opnå rente	2.700 kr.
Til enlige personer samt ægtepar, når kun den ene af ægtefællerne opfylder betingelserne	1.800 kr.
Ventetillæg (jfr. aldersrentelovens § 5, stk. 3):	
Til ægtepar, når begge opfylder betingelserne for at opnå rente.	
Ved opsættelse til den ældste ægtefælles fyldte 67. år	120 kr.
70 år og derefter	240 kr.
Til enlige samt ægtepar, når kun den ene ægtefælle opfylder betingelserne. Ved opsættelse til det fyldte 67. år	84 kr.
70 år	168 kr.
Lomme penge til beboerne på kommunale alderdomshjem (jfr. aldersrentelovens § 13, stk. 3): årlig	288 kr.
Invalidetillæg (jfr. invalideforskringslovens § 5, stk. 2.a): årlig	276 kr.
Hjælpeledstillæg (jfr. invalideforskringslovens § 5 stk. 2.b): årlig	756 kr.

Viðmerkingar.

Tá ið krígglið fjarðaði av, var javnaðarflokkurin við til at reisa spurningina av ellisrentuni og avlamisrentuni, so hon kom at vera á hædd við ellis- og avlamisrentuna á landinum í Danmark.

Úrslitið var, at ríkisstjórnin og teir triggir samgonguflokkarnir vórðu samdir um tað ellis- og avlamisrentuskipan, vit hava í dag.

Hon kœnnist mangastaðni sum eitt stórt framstig og ein stórur socialur bæti kring um í landinum.

Allar samráðingar og sjálv samtyktin av hesi skipan lögdu út frá, at tað skuldi liggja fast, at tær víðari ábøtur og dýrtíðarviðbøtur, ið komu at falla t. d. ellis- og avlamisfólkunum í Danmark í lut, skuldu eisini ognast ellis- og avlamisfólkunum í Føroyum. At ansa eftir hesum skuldi liggja hjá landsstýrinum.

Er vorðið ansað eftir hesum?

Tessverri megu vit ásanna, at her hevur svikið.

Meðan ellis- og avlamisfólkini í Danmark ferð eftir ferð hava fingið ábøtur og dýrtíðarviðbót, hava ellis- og avlamisfólkini í Føroyum bara eina ferð, síðan lógin varð samtykt í 1949, fingið eina dýrtíðarviðbót upp á 25 %, ið slakliga svaraði til dýrtíðarvækstorin.

Her er ikki sæltanin hildin, og hava ellis- og avlamisfólkini í Føroyum verið fyr ringum býti, og eru tey munandi verri stædd enn ellis- og avlamisfólkini í Danmark.

Til bráðfengis bótan av hesum mismuni er framman fyri fetta uppskot til broyting av kunngerð um ellis- og avlamisrentuna í Føroyum á hædd við ellis- og avlamisrentuna hjá fólki úti á landinum í Danmark.

1. viðgerð 14. januar og 5. apríl 1957 legði nevndin fram soljóðandi

Umhugsan.

Hetta mál, sum er lagt inn á ting 8. januar av javnaðarflokkinum, var víst til viðgerðar í fíggingarnevndin, sum tó, við tað at málið um fólkatrygging, sum aldurs- og avlamisrentan er ein partur av, er til viðgerðar í almannamálanevndini, hevur biðið hesa nevnd viðgera tað.

Tað er møguligt, at onkur, tá ið lóginar um aldursrentu- og avlamisrentu í Føroyum komu í gildi 1. apríl 1949, hevur hugsað sær, at frá tí degi skulu hesar skipanir fylgjast í allari framtíð. Men lóginar her og í Danmark eru ikki einsljóðandi. Í Danmark verða rentugjöldini hækkað ella lækkað eftir prístalinum 2 reisir um árið, her skal verða lækkað ella hækkað, tá ið landsstýrið heldur livikostnaðurin er munandi broyttur. Pristalið í Danmark og í Føroyum eru roknað út hvørt út frá sínum grundarlagi og svara ikki hvørt til annað, og meðallöntøkin í Danmark er munandi hægri enn í Føroyum (smbr. úttalisl Poul Skadegaards í umhugsanini í lögtingsmáli nr. 24/1956: Fólkatrygging).

Á fundi 31. oktober 1956 hevur landsstýrið biðið ríkisumboðsmannin gjørt eina sammeting millum aldursrentuna, sum hon er nú í Føroyum og Danmark, út frá tí sjónarmiði, at aldursrentan her elgur at vera hækkað t. d. frá 1. apríl í ár. Í svarskrivi frá 5. november 1956 verður givið eitt greitt yvirllit yvir hækkingina av aldursrentuni í Danmark og í Føroyum frá 1949 til nú. Víst verður til, at í 1949 varð aldursrentan í Føroyum sett til sama pening sum í Danmark. Í 1953 var aldursrentan í Danmark, sum verður hækkað ella lækkað 2 reisir um árið eftir prístalinum, vorðin munandi hægri

enn í Føroyum, og varð aldursrentan í Føroyum tað árið hækkað til somu peningahædd sum í Danmark.

Til samanburðar verður her sett eitt yvirlikt yvir prístalshækkingina og lækkingina og aldursrentuhækkingina frá 1. januar 1946 til 1. oktober 1956.

	Prístal		Aldurs- og avlamsrenta (grundpeningur) árliga			
	1914 = 100 Danmark	1/7-89 = 100 Føroyar	Danmark hjun kr.	Bygdakommunnar støk kr.	Føroyar hjun kr.	støk kr.
1/1 1946	290					
1/1 1949	310	289	1.812	1.212	1.812	1.212
1/7 1952	378	303				
1/10 1952	377	301	2.280	1.512		
1/4 1953	376	302			2.280	1.512
1/1 1956	410	320				
1/4 1956	414	323	2.252	1.776		
1/7 1956	419	324				
1/10 1956		324				

Í § 85 í fólkatryggingarlógini er fyriskipað, at aldurs- og avlamsrenta í Danmark verður hækkað ella lækkað hvørt ár 1. januar og 1. juli eftir prístalinum í mun til prístalið 1. januar 1946. Fyri hvørja broyting uppá 2% í viðkomandi prístali pr. 1. januar og 1. juli verða allar hertil hoyrandi styrkveitingar hækkaðar ella lækkaðar 2% at rokna frá eftirfylgjandi 1. apríl og 1. oktober. Út um hesa umrokning eftir prístalinum hava rentunjótarar á bygd í Danmark fingið pr. 1. apríl 1954 eina hækking í rentugrundpeninginum uppá 7%.

Í tí føroysku aldurs- og avlamsrentulógini er ikki tilskilað tann sama automatiska umrokning tvær reisir um árið, man í lógini er tilskilað, at rentan elgur at vera hækkað ella lækkað, tá ið livikostnaðurin í Føroyum er munandi broyttur.

Við tað at ríkisumboðsmaðurin í skrivu sínum ógvuliga greitt lýsir tey ymsu sjónarmið fyri einari umrokning av aldurs- og avlamsrentuni í Føroyum, verður her sett eitt brot úr skrivinum.

1) Ved den senest foretagne regulering af de færøske satser pr. 1. april 1953 overførtes direkte de for landkommunerne i Danmark gældende satser pr. 1. oktober 1952. Man kunne paa lignende måde foretage en eventuel regulering pr. 1. april 1957 ved at overføre de pr. 1. april 1956 eller 1. oktober 1956 gældende satser for landkommunerne i Danmark. Ved en sådan fremgangsmåde tages ikke direkte hensyn til stigning i det færøske prisniveau, men metoden vil medføre dels en regulering i overensstemmelse med pralestigningen i Danmark og dels en reel forhøjelse af satserne, som for de danske renteydelser foretoges ved lov med virkning fra 1. april 1954. Da det imidlertid er prisudviklingen på Færøerne, der ifølge loven skal lægges til grund for reguleringerne, kan man — uanset den ved bekendtgørelse af 17. marts 1953 fulgte metode — heller ikke anbefale regulering efter dette kriterium.

2) Som udgangspunkt kunne endvidere vælges det færøske prístal i 1949, og den procentvise stigning fra dette prístal til prístallet pr. 1. oktober 1956 kunne danne grundlag for en tilsvarende forhøjelse af rentesatserne fra 1. april 1949.

Også her ville man støde på den vanskelighed, at beregnings-
Løgtingstíðindi 1956. — 11.

metoden for det færøske pristal er ændret inden for den betragtede periode. Hertil kommer, at der ved reguleringen i 1953 er givet betydelig større tillæg end svarende til prisudviklingen, nemlig en stigning i renteydelserne på ca. 25 % mod en stigning i pristallet på ca. 14 %. Det synes ikke rimeligt at lade det store tillæg i 1953, der formentlig er fastsat under hensyntagen til andet end udviklingen i det færøske pristal, komme rentenyderne til skade ved en regulering i dag.

- 3) Endelig kunne man foretage en sammenligning af forholdene ved den seneste regulering i 1953 og forholdene i 1956. Det færøske pristal er pr. 1. april 1953 beregnet til 302 og pr. 1. oktober 1956 til 324.

Der er altsaa i perioden 1. april 1953 til 1. oktober 1956 sket en stigning i pristallet på 22 points, hvilket svarer til ca. 7 %.

En forhøjelse med 7 % af de nu gældende grundbeløb, som er 2.280 kr. for ægtepar og 1.512 for enlige, ville bringe disse beløb op på henholdsvis 2.442 kr. og 1.620 kr., når afrunding er foretaget til det nærmeste med 6 delelige beløb.

Landsstýrið hevur í skrivi frá 9. november 1956 út frá tí frammanundan framførda biðið ríkisstýrið útvegað lógarheimild til at hækka grundpeningin av aldurs- og avlamsrentu við 7 % frá 1. apríl í ár, og hevur á fíggjarlógaruppskotinum, sum nú er samtykt, roknað hesa meirútreiðslu upp í ta uppskotnu útreiðslu hesum báðum rentum viðvíkjandi. Rentupeningurin skuldi so verið kr. 2.442 fyri hjún og kr. 1.620 fyri stök. Nevndin heldur tað vera beinast, við tað at pristalið nú aftur er munandi hækkað, at aldurs- og avlamsrentan verður hækkað 10 % frá 1. apríl í ár at rokna og setur fram uppskot samsvarandi.

Nevndin mæltir til, at taun frádráttarfría inntøka, sum maður ella kvinna kann hava, fyri at kunna fáa fulla aldursrentu verður hækkað frá 5 % av aldursrentugrundpeninginum til 100 % og setur fram uppskot samsvarandi.

Uppskot.

Landsstýrið verður biðið heita á ríkisstýrið til út frá § 20 í lóg frá 31. marts 1949 um aldursrentu í Føroyum at fáa hækkað aldurs- og avlamsrentuna við 10 % frá 1. apríl 1957 at rokna og at fáa hækkað ta frádráttarfría inntøkuna, sum nevnd er í § 7 upp í 100 % av rentupeninginum.

2. viðgerð 2. apríl 1957.

Uppskot nevndarinnar samtykt 19—0.

23. Broyting í inntøkumarkinum í vanlukku- tryggingarskipanini.

Ár 1957, 10. januar, legði tingmaðurin P. M. Dam fram soljóðandi

Ændringsforslag

til

anordning for Færøerne nr. 161 af 29. marts 1939 om forsikring mod følger af ulykkestilfælde, således som ændret ved anordning af 22. december 1955:

„Til § 44:

„2700 kr.“ ændres til „7000 kr.“.

Til § 74:

„4200 kr.“ ændres til „4860 kr.“.

Viðmerkingar:

Soletðis sum tíðirnar háttu sær við innløgu og dýrtíð er jú hvørjum manni eyðsæð, at í Føroyum eru viðurskiptini á ongan hátt lættari enn í hinum partinum av kongarikinum, serliga ikki hjá fólki, ið er komið til skaða og tíngið mein, ið skerjir ella burturtekur arbeidsevniini varandi ella bara fyri eina tíð. Og tá ið tað jú kunnugt ikki er minni átroðkandi, at fann illa fyrirkomni her á landi fær bestu sømdir og hjálp, og tað av monnum frá danskari og føroyskari síðu er sett sum eltt mál og ófrávikiligt krav, at í Føroyum skal ein í hvussu er ikki vera verri farin í felagsmálum enn í hinum partinum av ríkinum, setir undirskrivaði javnaðarflokkur fram framman fyri setta uppskot til lógarbroyting til á jourføring av rætti teirra skaddu í Føroyum við viðurskiptini í hesum føri í Danmark.

1. viðgerð 16. januar, og 9. apríl 1957 legði nevndin fram soljóðandi

Umhugsan.

Málið er víst til viðgerðar í almannamálanevndini, sum hevur viðgjørt tað saman við tingmálunum nr. 40/1956 og nr. 6/1956: Broyting í kunngerð um vanlukkutrygging og verður víst til umhugsanina í seinast nevnda tingmáli.

2. viðgerð 11. apríl 1957.

Uppskot nevndarlunnar samtykt 22—0.

24. Fólkatrygging.

Ár 1957, 10. januar, legði tingmaðurin P. M. Dam fram soljóðandi

Forslag

til

kongelig anordning om ikraftsættelse på Færøerne af lov om folkeforsikring, jfr. socialministeriets bekendtgørelse af den 16. november 1956.

§ 1.

I henhold til § 86 i ministeriets bekendtgørelse af den 16. november 1956 af lov om folkeforsikring sættes samme lov i kraft på Færøerne, således at de i forbindelse med folkeforsikringen stående udgifter, der ikke bestrides af de forsikrede og befolkningen i det hele taget i anledning af folkeforsikringen direkte pålagte udgifter — bortset fra den sædvanlige statskat og kommunale skat — bestrides af statskassen med $\frac{2}{3}$ og Færøernes landskasse med $\frac{1}{3}$.

Viðmerkingar.

Longu undir seinasta kríggi setti Føroya javnaðarflokkur uppskot til grundarlag fyri eina fólkatrygging. Men uppskotið varð ikki samtykt.

Kravið og trongdin til eina umskipan av okkara socialforsorg var tó so sterkt, at málið varð ikki slept. Tingið arbeiddi við tí. Serlig nevnd varð sett til at kanna okkara fíggarligu møguleikar at bera útreiðslurnar við eini fólkatrygging, ið av sonnum kundi slæst at bera fólki yvirhøvur somu eftirlønar trygd, sum nú vanlig fastløn hava við eini serligu eftirlønarskipan. Einki endaligt uppskot er tó enn komið á tingborð.

Kortini varð ein fyribila fíggarbotnur lagdur við skipanini, at $\frac{1}{3}$ av tingsins fíggaravlopi skuldi leggjast í ein socialan grunn. Hesin grunnur var fyri nøkrum árum síðani vaksið væl uppum milliónina. Men so er víst stæðgað ella lagt lok á, so einki er lagt aftrat í grunnin í seinastu árunum.

Tingnevnd varð aftur av nýggjum sett til viðgerðar av socialu málinum. Men hon hevur ikki verið fundarrik. Tó er tilfar komið um, hvussu menn hava skipað socialu viðurskiftini í skandinavisku londunum.

Tey socialu málini eru felagemál, og sum ofta av Føroya javnaðarflokki hildið fram, so vóru javnaðarmenn, sambandsmenn og gamla sjálvstýrismenn um at fremja samtyktina av avlams- og ellirentulógini og um fólk í ansan hjá familjun. Og hjá javnaðarflokkinum, ið hvussu er, var stæðan tann, at á tí sociala økinum skuldi verða so skipað, at føroyingar og danir skuldu vera javnstillaðir, annaðhvørt talan var um nevndu lógir ella aðra sociala forsorg.

Men hóast hesa grundstøðu er gloppið millum føroyingar og danir á hesum øki stórt, ja tað er vordid stórri, enn tað var aftaná samtyktina av nevndu lógum í 1949.

Føroya javnaðarflokkur skolar á tingið beinanvegin at skipa fyri, at hetta glopp — hesin munur ella mismunur — ikki skal ríkja longur til harm

fyrri rættainnað meuniskju her á landi og í Danmark og til skaða og taps fyrri treingjandi í Føroyum.

Flokkurin er førur at elga, at tað ikki stendur á dønum í hesi syftu, men einans á okkum.

Sum í hinum norðanlondum hava danir arbeitt fyrri at fáa í lag eina fólkatryggingarskipan.

Og har er jú so væl vorðið, at menn eru vorðir samdir um eina fólkatryggingarlóg.

Javnaðarmenn vunnu ikki so langt sum upprunallga uppskot telrra miðaði. Hinir flokkarnir slakaðu tó eisini væl. Tað uppskotið, ið nú er samtykt til fólkatrygging, veitir gomlum og avlamsfólki ein ófæran bata við einari fastari eftirlønarskipan, ið gevur telnum árliga:

	Í Keypmannshavn	Öðrum keypt. og plássum við yvir 1500 íbúgvum	Hini plássini
Hjón, ið eru eru 67 ár.....	kr. 5.064.—	kr. 4.800.—	kr. 4.404.—
Støk, og hjón har ið hara annað lokar treytirnar fyrri at fáa fólkatryggingarpening.....	kr. 2.860.—	kr. 3.228.—	kr. 2.932.—
Hjón, ið biða við at taka fólkatryggingarpening, til tey eru 70 ár, fáa eitt uppiskoyti upp á.....	kr. 504.—	kr. 480.—	kr. 432.—
Og biða tey, til tey eru 72 ár, verður uppiskoytið.....	kr. 756.—	kr. 708.—	kr. 648.—
Uppiskoytið hjá stökum og hjónum, har ið hara annað lokar treytirnar fyrri at fáa fólkatrygging:			
Støk kvinna, 65 ár.....	kr. 336.—	kr. 324.—	kr. 288.—
Og verður biða til 72 ár (støk kvinna til 67 ár) verður uppiskoytið.....	kr. 492.—	kr. 480.—	kr. 332.—

Sambært § 86 í fólkatryggingarlógini stendur tað til Føroya lögting, um tey gomlu og avlamsfólk í Føroyum skulu vinna sámdir, sama sociala rætt og trygd, sum gomul og avlamsfólk í hinum partinum hava vunnið.

Hér skuldi einki tvíbýti verið.

Tað er lögtingsmanna skylda at taka við.

Hvussu útreiðslurnar verða at falla, er ikki uppsett her. Men at byrja við hava vit ta einu milliónina í sociala grunninum aftrat tí, ið stendur á figgjarlógini til social mál. Tað skuldi verið nóg mikið at lúka okkara part fyrsta árið. Sum árið so liður fram, verða menn at fáa høvi at víta tey snøggu tølini frá hesi útreiðslu.

1. viðgæð 15. januar, og 26. februar legði nevndin fram soljóðandi

Umhugsan.

Javnaðarfloksins vegna hevur P. M. Dam, tingmaður, 1. januar 1957 lagt fram uppskot um at fáa rættarbótina frá 16. november 1956 um fólka-trygging setta í gildi í Føroyum, soleiðis at tær útreiðslur av fólkatryggingini, sum tey tryggjaðu og fólkið sum heild ikki skulu gjalda, verða latnar úr ríkiskassanum við $\frac{2}{3}$ og Føroya landskassa við $\frac{1}{3}$.

Soleiðis orsakað hevur nevndin biðið ríkisumboðsmannin spyrja ríkisstýrið, um samráðing hevur verið um hetta býtið av útreiðslum og um føst tilsagn er givin. 7. februar fekk ríkisstýrið soljóðandi svar frá sosialministerinum:

„Iutet tilsagn og ingen forhandling om ændret fordeling af sociale udgifter vedrørende folkeforsikring på Færøerne.“ Eftir hesum má roknað verða, at býtið verður sum tað er nú: helvtarbytt.

Soleiðis hevur nevndin spurt, hvat ríkisumboðið, sum hevur um hendur dagligu umstíngina av almannamálum í Føroyum, kann uttala útreiðslurnar at verða í Føroya part av tí hækking av aldurs- og avlamisrentu ella eftirløn, sum her er skotið uppá. Ríkisumboðsmaðurin hevur svarað, at ikki er gjerligt í løtuni at rokna hetta út til litar, men at ætlast kann, at útreiðslurnar til aldursrentu í Føroyum, sum í hesum figgjarári eru roknaðar til at skulu vera 3,3 milliónir krónur, munnu fara at vera o. u. 5,9 milliónir. Sama hækking, o. u. 100 %, verður av avlamisrentuni.

Í skrivi til Føroya landstýri frá 11. juli 1956 gevur Poul Skadegaard, ekspeditionssekretetur í socialministerinum, sum tá var í Føroyum at grannskoða almannamálaroknskapin, hetta yvirliit yvir kostnaðin av at gera dansku lógina um fólkaeftirløn galdandi í Føroyum.

Overbygning med folkepension.

Efter det danske forligsforslag skal rentenydende ægtepar over 67 år (hustruen 62 år) årligt modtage 1.000 kr. i folkepension uden fradrag for indtægt, indtil denne udgør ialt 10.000 kr. Enlige skal under tilsvarende betingelser have $\frac{2}{3}$ eller 667 kr.

Forudsættes der at være halvtreds procent ægteparsager og resten enlige, bliver gennemsnitspensionen 835 kr. Der bortses fra rentemodtagere med over 10.000 kr. årlig indtægt — sådanne er ikke fundet i rigsombudets sager — men det kan selvsagt tænkes, at ansøgere, der idag på grund af indtægt op mod 10.000 kr. ikke kan få rente, vil melde sig. Til gengæld fragår rentemodtagere under 67 år, der ikke vil kunne få folkepension. Det kan derfor forsvares at gå ud fra det nuværende antal aldersrentemodtagere, idet dog beregningens tal måske kan korrigeres noget nedad, da aldersklasserne 65—67 år er de største blandt de gamle.

De 1821 aldersrentemodtagere (ægtepar og enlige regnet hver som een sag) vil med en skønsmæssig gennemsnitspension på 835 kr. være berettiget til ialt 1.520.535 kr. Forsigtigt nedrundet kan beløbet sættes til 1.500.000 kr.

I kongeriget skal den tilsvarende udgift — der er beregnet efter, at folkepensionen skal udgøre $\frac{1}{10}$ af gennemsnitsindkomsten for forsørgere — dækkes ved 1 % afgift af alle skatteindkomster, hvilket vil dække halvdelen. Resten skal skaffes ved besparelser på finansloven.

Hvis det forudsættes, at staten for Færøernes vedkommende vil bevise halvdelen af udgiften, vil der være 750.000 kr. tilbage, som skal skaffes på Færøerne. Dette beløb svarer nøjagtig til en afgift på 1 %, som foreslaaet i kongeriget, hvis Færøernes skatteindkomst sættes til 75 mill. kr.

Ifølge den færøske kalender var der i 1954 på Færøerne 14.228 skatteydere. Anslås dette tal idag til 15.000, og skatteindkomsten til 75 mill. kr., er den færøske gennemsnits-skatteindkomst kun 5.000 kr. mod 10.000 kr. (dette er dog vist bruttoindkomsten) i kongeriget. Hvis en færøsk folkepension kun sættes til $\frac{1}{10}$ af den lokale indkomst, svarende til forslaget i kongeriget, bliver folkepensionen altsaa kun halvdelen af den kongerigske eller årlig 500 kr. hhv. 333 kr. gennemsnitligt skønsmæssigt ca. 440 kr.

1821 aldersrentemodtagere, korrigeret efter alder som ovenfor, skulle herefter kunne have ialt 750.000 kr., og hvis staten bevilger halvdelen, skal Færøerne udrede 375.000 kr. Herved kan folkepensionsafgiften nedsættes til $\frac{1}{2}\%$. Gennemførelsen af disse forslag vil kræve lovhjemmel både i kongeriget og på Færøerne.

En samlet 1) à jour-føring + 2) forhøjelse af grundbeløbet eksempelvis med 400 kr. + 3) folkepension med halvt beløb vil herefter koste Færøerne årligt 439.000 kr. + 523.000 + 375.000 kr. = ialt 1.337.000 kr. Med forhøjelse af grundbeløb med 600 kr. og pension efter dansk mønster vil udgiften blive 439.000 kr. + 790.000 kr. + 750.000 kr. eller ialt 1.979.000 kr. — alt forudsat at statskassen betaler halvdelen.

Nevndin er samd um, at tað verður ógjørlegt í ár at hækka útreiðslurnar á fíggjarlógini við lð hvussu er 2 milliónum krónur til hetta endamálið og mælir tí til, at málið verður lagt niður fyri fyrst.

2. viðgerð 8. apríl 1957.

Uppskot nevndarinnar samtykt 16—3.

25. Vaktaskifti á trolarum.

Ár 1957, 10. janúar lagði tingmaðurin P. M. Dam fram soljóðandi

UPPSKOT

til

*lóg viðvíkjandi vaktarskifti um borð
á feroyskum trolarum.*

*lov m. h. t. hvor længe ad gangen vag-
ten om bord i de færøske trawlere
skal være.*

§ 1.

Samsvarandi tí, ið fiskimennum í Íslandi er tryggjað við sáttmála, verður skrásett 6 tíma vaktarskifti um borð í trolarum, ið eiga heimarrætt í Føroyum.

§ 2.

Undantak frá tí í § 1 ásetta skifti kann verða givið fyrri ein alla nakrar fáar dagar, tá ið manningin er samd við skiparan um tað.

§ 3.

Hendalóg kemur í gildi beinavegin.

§ 1.

I overensstemmelse med, hvad der kontraktligt er sikret de islandske fiskere, fastsættes, at vaktskiftet om bord i de trawlere, der er hjemmehørende på Færøerne, skal foregå hver 6. time.

§ 2.

Fravigelse fra den i § 1 nævnte bestemmelse kan ske for en eller nogle få dage, når mandskabet bliver enig med skipperen derom.

§ 3.

Denne lov træder i kraft straks.

Viðmerkingar.

At nýta arbeiðsmegina við skili vil í longdini bera øllum, tí arbeiðandi sum arbeiðsgevaranum, mesta gagn.

Tað er ein royndur lutur, at pøstur maður arbeiðir ikki nær ølla náminde móti ómóðum manni. Sum síður hevur verið higartil um borð í fiskiskipum okkara, hava menn, tá ið á stóð, arbeitt næstan sólarringin runt fyrri at fáa arbeiðið frá hondini og veidina til hólis. Men allir fiskimenn kunnu siga frá, hvussu mangur maðurin næstan ikki gjørdi mun, tá ið hann var pøstur og útlúgvaður. Saman um tikið gjørdi hann kanska ikki meiri men heldur minni arbeiði, enn um hann hevði haft regluliga hvíld. Munurin verður so fann, at hia higartil nýtti arbeiðsháttur er ómenniskjaligur, pørandi og heilsuógvandi, meðan ein arbeiðsháttur við regluligari hvíld, leggur fult so nógv frá hondini, er hugaligari og ikki heilsulúgvandi.

Íslendingar og aðrar tjóðir hava ásað hetta.

Óralltíð av hest áðáðann er, at manningin um borð á íslenskum trolarum hevur fingið 6 tíma vaktarskifti, 6 tíma arbeiði og so 6 tíma hvíld o. s. fr. Onkuntíð, tá ið á stendur, er manningini loyvt at gera undantak. Á summum trolarum fáa teir so yvirtíðarløn, men ikki á summum.

Føroya javnaðarflokkur skjýtur uppá at veita fiskimonnum við føroyskum trolarum somu sæmdir, sum íslenskir fiskimenn hava vunnið vaktartíðini viðvíkjandi.

1. viðgerð 17. januar og 28. februar legði fiskivinnuneyvndin fram soljóðandi

Álit.

Føroya javnaðarflokkur hevur 8. januar 1957 lagt fram tingmál nr. 25/1956: Taktarskifti á trolarum. Í málinum er uppskot til lóg, ið fyrisetur 6 tíma vaktarskifti umborð á føroyskum trolarum.

Í viðmerkingunum verður sagt, at tað gagnar øllum partum best at nýta arbeiðsmegina við skili. Viðari verður ført fram, at tað er ein royndur lutur, at pøstur maður arbeiðir ikki nær ella náminðis móti ómóðum manni; siður hevur tó verið higartil umborð á okkara fiskiskipum, tá ið á stóð, at arbeiða næstan sólarringin runt. Men allir fiskimenn kunnu siga frá, hvussu mangur maður næstan ikki gjørdi mun, tá hann var útlúgvaður, ja tá saman um kom, hevði maðurin helst arbeitt meiri, um hann hevði fingið meira og regluligari hvíld. Tann higartil nýtti arbeiðsháttur er ómenniskjaligur, pøssandi og heilsuógvandi, meðan reglulig hvíld førir til, at arbeitt verður hugnaligari og meira verður lagt úr hondum. Umborð í íslenskum trolarum er 6 tíma vaktarskifti, tó soleiðis at onkuntíð, tá ið á stendur, er manningini loyvt at gera undantak. Á summum trolarum fáa teir so yvirtíðarløn, men ikki á øllum. At enda verður skotið upp, at fiskimenn við føroyskum trolarum fáa somu sæmdir, sum íslenskir fiskimenn vaktartíðini viðvíkjandi.

Málið er 17. januar 1957 beint í fiskivinnuneyvndina, ið hevur viðgjørt spurningin. Nevndin er síðneð til at koma til mælinum á mæti. Tann hvíldartíð, fiskimenn eiga í dag er eftir lögtingslóg nr. 5, 28. februar 1956 um hvíldartíð á føroyskum fiskiskipum 8 tímar um samdøgrið, herav 6 tíma óbrotna hvíld. Arbeiðstíðin er soleiðis 96 tímar um vikuna, meðan henda tilætlaða broytingin setur arbeiðsvikuna á trolarum niður til 82 tímar, 6 tíma arbeiði og so 6 tíma hvíld o. s. fr. Meta vit arbeiðsvikuna umborð saman við arbeiðsvikuna á landi, sum í dag er 48 tímar, kann ikki sigast annað enn at henda tilætlaða broyting er bæði røtt og rímilig. Umstøðurnar á havinum kunnu tó í vissum førum gera tað neyðugt, at vakt verður brotin. Hetta má tó ikki vera gjørt, uttan skiparin og fleirtalið av manningini eru sámd um tað.

Samsvarandi tí í álitinum framferdu setur nevndin fram soljóðandi

UPPSKOT

til

løgtingslóg um uppiskoyti til lögtingslóg nr. 5, 28. februar 1956 um hvíldartíð á føroyskum fiskiskipum.

løgtingslóg um tillæg til lögtingslóg nr. 5, 28. februar 1956 um hvíletid ombord i færøske fiskeskibe.

§ 1.

Í § 1 í lögtingslóg nr. 5, 28. Løgtingslóg nr. 5, 28. februar 1956. — 12.

§ 1.

I § 1 i lögtingslov nr. 5, 28.

februar 1956 verður sett sum nýtt 2. stk.:

Á føroyskam trolarum eigur mann-
ingin tó rætt til 6 tíma vaktarski-
fti. Undantak kann í einstøkum førum
gerast, tá ið meirilutur av mann-
ingini kemur ásamt við skiparin um
hetta.

§ 2.

Henda lóg kemur í gildi beinanvegin.

februar 1956 tilføjes som nyt 2.
stk.:

På færøske trawlere har mand-
skabet dog ret til 6 timers vagt-
skifte. Undtagelse kan dog i enkelte
tilfælde gøres, når flertallet af mand-
skabet bliver enige herom med
skipperen.

§ 2.

Denne lov træder i kraft straks.

Fr. Bláhamar og S. Ellefsen lögdu fram soljóðandi

Broytingaruppskot.

Í lógaruppskoti fiskivinnunævdinnar § 1 verður skotið inn millum
„trolarum og eigur“ í danska tekstinum „trawlere og har“ verður skotið inn:
„Á saltfiskaveiðu“ og „pá fiskeri til saltfisk.“

Føroya reiðarafelag sendi tinginum 28. februar soljóðandi skriv:

27. í hesum hevur Føroya Reiðarafelag sent landstýrinum soljóð-
andi skriv:

„Eltir bløðunum eru vit kunnugir við, at uppskot er lagt fyri
løgtingið um fastsetan við lóg av 6 tíma vaktarski-
fti umborð á føroyskum
trolarum.

Eltir Reiðarafelagsins hugsan er hetta ein sáttmálaspurdingur,
og verður við hesum biðið um, at málið verður lagt fyri vinnufeløgin
til umhugsan, áðrenn tað fer til triðju viðgerð í løgtinginum.“

Sagt verður frá hesum og víst til lögtingsmál nr. 26/1956: Vaktar-
skifti á trolarum.

2. viðgerð 22. mars og 3. viðgerð 15. apríl 1957.

Broytingaruppskotið fall 10—0.

Lógaruppskot nævdinnar samtykt 27.

26. Minstaløn til fiskimenn.

Ár 1957, 10. januar legði tingmaðurin P. M. Dam fram soljóðandi

UPPSKOT

til

*lóg viðvíkjandi minstuløn til fiskimenn
við feroyskum veiðiskípum.*

§ 1.

Øllum fiskimonnum, ið eru mynstraðir við feroyskum fiskiskípum, verður tryggjað ein minstaløn um mánaðin fyri hvønn fiskitúr fyri seg.

Hjá fiskimonnum, ið eru 18 ár og yvir ella, sum eru yngri við prógv fyri at vera forsyrgjarar, verður minstaløuin kr. 1000.

Hjá fiskimonnum undir 18 ár, men sum tó eru 14 ár, verður minstalønin um mánaðin $\frac{2}{3}$ av kr. 1000 — eitt túsund.

§ 2.

Tann í § 1 nevnda minstalønar tryggjan verður á tann hátt, at Føroya landskassi vindar tað, ið lønjavningargrunnurin ikki kann gjalda av teimum í § 1 nevndu peningahæddum atvikavíst upp á kr. 1000 — eitt túsund — og $\frac{2}{3}$ av kr. 1000 — eitt túsund.

§ 3.

Tann higar til ásetta hædd og útrokningarháttur av minstuløn Føroya fiskimanna úr gildi.

§ 4.

Henda lóg kemur belnanvegin í gildi.

Viðmerkingar.

Føroya javnaðarflokkur saman við Suðuroyar Fiskimannafelagi við tess formanni J. H. Danbjørg reistu á sinni málið um minstuløn til fiskimenn.

Kravlið var, at fiskimonnum skuldu verða tryggjaðar kr. 700 um mánaðin. Hetta svarar til ca. kr. 1000. — eftir núverandi prís- og livikostnaði.

*lov vedrørende mindsteløn til fiskere
med færøske fiskeskibe.*

§ 1.

Alle fiskere, som er påmenstret med færøske fiskeskibe, garanteres en mindsteløn pr. måned for hver tur for sig.

For fiskere, der er 18 år og over eller som er yngre, men kan bevise, at de er forsørgere, sættes mindstelønnen til kr. 1000 — et tusind.

For fiskere, der er under 18 år, men dog ældre end 14 år, sættes mindstelønnen til $\frac{2}{3}$ af kr. 1000 — et tusind — om måneden.

§ 2.

Den i § 1 nævnte mindsteløns garanti gives på den måde, at Færernes landskasse erlægger det, som lønreguleringsfonden ikke kan betale af de i § 1 nævnte beløb på holdsvís kr. 1000 — et tusind — og $\frac{2}{3}$ af kr. 1000 — et tusind.

§ 3.

De hidtil gældende bestemmelser vedrørende de færøske fiskeres mindsteløns størrelse og beregningsmåde sættes ud af kraft.

§ 3.

Denne lov træder i kraft straks.

Tess verri eydnaðist ikki at fáa framt, at fiskimenn finga kr. 700 sum minstuløn, meðan teir vóru burturstaddir. Fyri at fáa nakað var „kompromis“ gjørt við hinar flokkarnar um kr. 500.

Hetta var — hóast skert — fiskimonnum eitt framstig.

So gjørdur menn herverk á minstulønarskipanina. Ímóti javnaðarmanna harðasta mótmæli samtykti ein meiriluti á tingi at loyva tingið frá allari skyldu til at tryggja eina minstuløn.

Men hetta tiltak meiriluta tingsins fekk eitt so hart mótmæli frá fiskimonnum, at tað lærði út í eitt hart verkfallsstríð.

Tá mátti tingið iðra gerð sína og fara aftur til eina minstulønarskipan.

Men tíðin helt sær sær tess verri ikki prísliga. Tað dýrkaðist í hvørjum at liva.

Fiskimenn kravdu tí sáttmálakor síni munandi bøtt og harafrat minstulønina hækkaða.

Aftaná verkfallsorrustu flugu fiskimenn minstulønina hækkaða til kr. 800, ið eftir tíðini tæki var meiri enn tær 500, tá ið minstulønarskipanin kom í lag.

Men so hendi hitt stóra bakkastið.

Afturhaldsmeirilutin — allir teir borgarligu flokkarnir — gingu saman um at seta minstulønina niður við 150 kr. um mánaðin. Hetta var ein mikil smeltur fyri fiskimenn, ein smeltur, ið teir megn fáa bætta. Eisini er tað neyðugt fyri fiskivinnuna og landið í síni heild. Tí so lítill sum minstulønin er nú, verður ilt at fáa manning til okkara alt annað enn nútíma fiskiflota.

Undirskrivaði Føroya javnaðarflokkur loyvir sær tí at seta fram lógaruppskot um at tryggja fiskimanninum eina minstuløn upp á kr. 1000, ið sum ávíst svarar um leið til minstulønina upp á kr. 800, tá ið hon varð samtykt.

1. viðgerð 17. januar og 16. februar legði fíggjarnevndin fram soljóðandi

Nevndarálit.

Føroya javnaðarflokkur hevur lagt málið inn á ting. Mállið varð undir 1. viðgerð beint í fíggjarnevndina, ið hevur viðgjørt tað.

Nevndin heldur seg ikki kunna gera nakað við mállið, tá sáttmálarnir millum fiskimenn og reidrarar eru loknir og undirskrivaðir fyri hetta árið. Sáttmálarnir hava bøtt um bæði minstulønina og prísviðbótina.

Sostatt setur nevndin onki uppskot fram, við undantak av J. P. Davidsen.

Minnilutin J. P. Davidsen mælir tinginum til at samtykkja uppskotið frá Føroya javnaðarflokki.

2. viðgerð 19. februar 1957.

Uppskotið fall 7—0.

27. Tollfritt tubbakk til fiskimenn.

Ár 1957, 10. januar, legði tingmaðurin P. M. Dam fram soljóðandi

UPPSKOT

til

lóg um tollfritt tubbaksbonn til fiskimenn á føroyskum fiskiskipum.

lov om toldfrit tobaksbon til fiskere paa færøske fiskeskibe.

§ 1.

Føroyskir fiskimenn eiga rætt til úr landskassanum at fáa afturgoldnan tann tollpening, ið landskassin hevur fingið av tí tubakki, ið fiskimonnum lutast sum bonn, meðan teir eru mynstraðir við føroyskum fiskiskipum.

§ 2.

Landsstýrið ásetur tubbaksnøgdina, ið kann lutast fiskimonnum sum bonn, og skal hon vera samsvarandi tí, ið bonnsiður er í øðrum londum.

§ 3.

Henda lóg kemur í gildi beinanvegin.

§ 1.

Færøske fiskere har ret til af landskassen at få refunderet den af dem erlagte told til landskassen for tobak, som de har erholdt som bon i tiden, de har været påmonstret færøske fiskerskibe.

§ 2.

Landsstyret bestemmer mængden af tobaken, som fiskere skal erholde som bon, hvilken mængde skal svare til, hvad der i andre lande med hensyn til tobaksbon er skik og brug.

§ 3.

Denne lov træder straks i kraft.

Viðmerkingar:

Allastaðni eiga sjómenn rætt til bonn, t. v. s. eina ávísa nøgd av tollfrium tubbakki.

Tað er burturvið og órættvíst, at føroyskir fiskimenn skulu vera einastu sjómenn, ið æru skerðir fyri henda rætt.

Føroya javnaðarflokkur kennir seg í fullum samljóði við rætt og skjal við at seta fram frammanfyri setta uppskot, ið veitir føroyska fiskimanninum á hesum øki sama rættin, sum onnur lond fyril langari tíð síðani hava veitt sjómonnum sínum.

1. viðgerð 17. januar og 12. apríl legði fíggingarnevndin fram soljóðandi

Álit.

Føroya javnaðarflokkur hevur í skrivi 1. januar 1957 lagt fram á ting uppskot um, at føroyskir fiskimenn fáa ávísa nøgd av tubbakki tollfría, meðan teir eru mynstraðir við føroyskum fiskiskipum.

Málið varð undir 1. viðgerð beint í fíggingarnevndina.

Nevndin er samd um, nú fíggarlógin er samtykt og tað í henni er roknað við tollantøku av øllum tubbakki, ið innfutt verður til Føroyar, ikki í hesi tingsetu at taka støðu til uppskotið, men lata tað til landsstýrið til kanningar í tí nevnd, ið sett er samb. lögtingsviðtøku í lögtingsmáli nr. 20/1955: Revisión av toll-lógini.

Uppskot.

Løgtingið samtykkir at beina uppskotið frá Føroya javnaðarflokki um tollfrítt tubbaksboun til landsstýrið til kanningar í tí nevnd, ið sett er sambart lögtingsviðtøku í lögtingsmáli nr. 20/1955: Revisión av toll-lógini.

2. viðgerð 15. apríl 1957.

Uppskot nevndarinnar samtykt 16--0.

28. Bygging av hægri skúla við kostdeild.

Ár 1957, 10. januar legði tingmaðurin P. M. Dam fram soljóðandi bræv:

Nú er so vorðið, at tann, ið ikki hevur peningin at styðja seg við, og sum býr úti á bygd, kann ikki lata børn síni fáa annan skúla enn fólka-skúlan. Hinn hægri skúlin, realskúlin, studentaskúlin, og lærði skúlin í Keypmannahavn er læstur fyri teimum.

Hetta er órættvíst. Hetta er størsta landstap. Tí tað er satt, sum tað er sagt, at dýrasta framleiðsluvirði hjá eini tjóð er hennara fólkahegni, skil og arbeiðsevni innan fyri øll øki. Já betri ein tjóð dugir at mýkja og útvikla tey handaligu og andaligu evnini í hvørjum einstakum íbúgva, tess størri møguleika hevur hon at vinna mest møguligt fram av teimum handaligu og andaligu virðum. Hetta vil við øðrum orðum siga, at eitt land ikki bara handlar rættvíst ímóti tegnum sínum, men tað stendur seg best við at skipa so fyri, at atkoman til lærdóms og allan skúlaskap ikki er treytað av peningapunglum, men einans av evnunum, sum búgva í barninum.

Vit hava einki høli, ongan kostskúla í Havn fyri bygdabørn.

Hann er neyðugur.

Kravið um hann má nú verða loyst.

Og hesin kostskúli má verða ókeypis fyri børn av ómúgvandi foreldrum.

Her má landið, lögtingið og statur, taka um endan.

Skúlamál er felagsmál.

Statur og lögting skulu so vera í felag um at loysa skúlasurningin, harundir kostskúlan.

Vit hava eitt studenta- og prelinerskólið.

Men tað er uttan høli.

Prátið um at volta hesum skúla eitt hóskaði høli má nú — uttan dvøl — bera til, at farið verður undir at byggja ein hóskaði studenta- og realskúla fyri landið.

Eisini her megu báðir partarnir í felagsskapinum, lögtingið og staturin, vera við.

Javnaðarflokkurin loyvir sær tí við hesum at skjóta uppá, at landsstýrið og lögtingsins fíggarnevnd taka upp realitetsviðgerð við statsins umboð um beinanvegin at fara undir

at byggja ein kostskúla,

at byggja ein studenta- og realskúla og í sambandi við hesum at umskipa okkara læraraskúla, so hann av sonnum kann sigast at vera á hædd við bestu læraraskúlar í ríkinum.

1. viðgerð 18. januar og 11. apríl legði nevndin fram soljóðandi

Átt.

Føroya javnaðarflokkur hevur í skrivi frá 1. januar 1957 helld á lögtingið um at fremja bygging av hægri skúla við kostdeild. Víst verður á, hvussu átroðkandi neyðugt tað er, at hesin skúli verður bygdur. Landsstýrið hevur longi arbeitt við málinum og hevur fingið fullfíggaðar tekningar til vega.

Nevndin, ið hevur havt málið til viðgerðar, hevur havt fleiri fundir og hevur millum annað havt samráðingar við fyrstæðumannin á studentaskúlanum og aðrar. Allir eru samdir um, at skúlamálið má loysast skjótast gjørligt.

Nevndin hevur umhugað fleiri møguleikar:

- 1) At byggja skúla eftir tekning frá landaverksskrivstovuni á økinum sunnanfyri plantasjuna. Roknað verður við, at skúlin verður bygdur vestanfyri ána og kostdeildin eystanfyri ána út inná Sanatoriuvegnum. Hetta økið er í síni tíð lagt av til studentaskúlan.
- 2) Uppskot um at brúka brótsjúkrahúsið í Hoydølum til skúla við teimum broytingum, sum krevjast.
- 3) At byggja skúlan í Hoydølum eftir tekningini frá landaverksskrivstovuni og brúka brótsjúkrahúsið til kostdeild.

Nevndin er samd um, at hetta mál er av so stórum týdningi, at tað má kannast út í æsir, so øll sjónarmið koma fram, so ikki verða gjørdir skelvleikar, sum komandi ættarlið koma at liða undir, og sum ikki kunnu bætast aftur.

Nevndin heldur tí, at rættast vil vera at biða landsstýrið kanna tey í álitinum nevndu uppskot gjølliga og kostnaðarætlan fyrst hvørt uppskot fyrst seg.

Við málinum fylgir fullfíggað tekning frá arkitekt Havning. Eisini er tekning frá Ihlen til kostskúladeild, ið verður mett at kosta umleið kr. 600.000.—.

Nevndin roknar við, at landsstýrið vil samráðast við Havnar býráð um at flyta barakkina, sum stendur við kommunuskúlan, til studentaskúlan sum fyribíls hjálp.

Nevndarlimurinn J. H. Danbjørg er í höfuðshættunum samdur við hinar nevndarlimirnar og mælir tessvegna til at biðja landsstýrið kanna teir í álitinum nevndu triggjar möguleikar. Eisini mælir hann til at kanna möguleikan, um staturin vil rinda 50 % av kostnaðinum. Hann er eisini samdur við hinum nevndarlimunum um at framseta uppskot um kanning av teim nevndu trimum möguleikum, men umframt hetta loyvir hann sær at seta uppskot fyrri seg.

Uppskot

frá allari nevndini:

Landsstýrið verður biðt um at kanna teir í álitinum nevndu möguleikar og leggja málið aftur fyrri tingið á Ólavsøku.

Uppskot

frá J. H. Danbjørg:

Álagt verður landsstýrinum at gera útveg fyrri, at

1. barakkinn, sum nú stendur við Havnar kommunuskúla, verður flutt til studentaskúlan sum ein fyribíls økjan av undirvísingargælum,
2. neyðturvillgur bygningur ella bygningar sum gistingarhús fyrri næmingar av bygd — og kanska onnur — eisini verður bygdur — bygdir — ella keyptir beinan vegin,
3. venda sær til teir ráðandi myndugleikarnar í hinum partinum av kongarikinum fyrri um møguligt at fáa 50 % av byggikostnaðinum goldnan av statskassanum.

2. viðgerð 12. apríl 1957.

Uppskot nevndarinnar samtykt 20—0.

Uppskot minnilutaos fall 5—0.

29. Landshandilin.

Ár 1957, 10. januar legði tingmaðurin P. M. Dam fram soljóðandi

UPPSKOT

til

lóg um landshandil.

lov vedrørende landshandel.

§ 1.

Føroya lögting setur á stovn ein landshandil fyri Føroyar innan 1. apríl 1957.

§ 2.

Landshandilin kann handla við øllum vörum, ið stjóri og stjórn hansara halda tað vera beint at handla við.

§ 3.

Landshandilin fær einkarsølu við og einkar innflytan av:

mjøl,
korni,
grinum,
sukri,
fóðurvörum,
tubbaksvörum,
leikuvörum,
radiotólum,
øllum radiolutum,
øllum greiðum, ið verða nýttar til navigasjón,
el-greiðum og øllum el-lutum,
øllum skreytvörum, ið handilsins stjóri og stjórn halda tað vera landagagnligt at handla við,
salti, kuli og øllum útgerðarvörum í so stóran mun, ið handilsins stjóri og stjórn meta handilin vera førar at taka.

§ 4.

At stjórna handlinum verða sett stjóri (stjórar) og 7-mannastjórn.

§ 1.

Lagtinget etablerer en landshandel på Færøerne inden den 1. april 1957.

§ 2.

Landshandelen erholder hjemmel til at handle med alle varer, som dens direktør og bestyrelse anser det for rigtigt at føre.

§ 3.

Landshandelen har eneret til salg og indførsel af:

mæl,
korn,
gryn,
sukker,
fødevarer,
tobaksvarer,
legetøj,
radioapparater,
alle radioartikler,
alle artikler, som anvendes til navigation,
el-redskaber og alle el-artikler,
alle luksusvarer, som selskabets direktør og bestyrelse måtte finde det være af landsgavnlig betydning at føre,
salt, kul og alle udrustningsvarer, i så stor udstrækning, som handelenes direktør og bestyrelse finder landshandelen i stand til at føre.

§ 4.

Til at administrere handelen ansættes en direktør (direktører) og en bestyrelse på syv medlemmer.

Stjórnin verður vald av lögtinginum, meðan stjórn landshandilsins setir stjóran (stjórnar).

Starvsfólkið verður sett av stjórnunum, tó eftir tilmæli av stjórnini, um hon ynskir tað.

§ 5.

Landsstýrið ger í samráð við lögtingsins fíggarnevnd reglugerð fyrri stjóra (stjórar) og starvsfólk.

§ 6.

Landsstýrið og fíggarnevndin taa í hendi at gera tør neyðngu fyrrireikingar til fígggjan av landshandlinum.

§ 7.

Henda lóg kemur í gildi 1. apríl 1957.

Bestyrelsen bliver valgt af lagtinget, medens bestyrelsen for landshandelen ansætter direktøren (direktørerne).

Personalet ansættes af direktøren. Ansættelsen kan dog ske efter indstilling fra bestyrelsen, såfremt denne måtte ønske det.

§ 5.

I samråd med lagtingets budgetudvalg udfærdiger landsstyret regulativ for direktøren (direktørerne) og personalet.

§ 6.

Det overlades landsstyret og budgetudvalget at gøre de nødvendige foranstaltninger til finansiering af landshandelen.

§ 7.

Denne lov træder i kraft den 1. april 1957.

Víðmerkingar:

Tað var ein royndur lutur, at landshandilin, tá ið hann var í virki, var ein tryggjan fyrri at fáa vørur, tá ið stóð fast hjá teimum privatu. At landshandilin var ein sterkur doyvari av vørupríshækkunini, stendur øllum greitt í dag. Smáir keypmenn og skipseigarar royndu tað av landshandlinum, at teir fyrri tað fyrsta stóu fyrri rættvísun býti av vørum, tá ið knúpið var við at fáa vørur. Eisini royndu teir tað, at útgerðarvøra, sum sildagørn, sildatunnur og aðrar vørur línust væl bíligari og lagaligari íggjøgnum landshandilin enn á annan hátt — og so var landshandilin ikki rationelt skipaður hvørki viðvíkjandi goymslu- og húsarúmd ella við innkeyp. At so var, stavar frá, at landshandilin (tess stjóri og stjórn) kendi seg ikki eiga annan enn fyribils lívsrætt. Hetta forðaði einari rationellari skipan við nýbygging av handilshúsum og við langtøkkandi keypi- og salavtalum.

Tað er eitt lívsmál at fáa vørurnar bíligar frá útlondunum, serliga at fáa alla útgerð til skipafloata okkara til framleiðsluvirði uttan ov nógvan viðskerða til allar millummenninar. Og tað er ikki minst umráðandi at gera tað møguligt fyrri fiskimannin, ið hevur sett alt á flót fyrri at fáa far, at fáa útgerðina líka so bíliga og upp á líka so lagaligar treytir sum stórkeypmaðurin. Hetta kann hann einans fáa við landsins hjálp, og landið ger tað best við einum vælskipaðum landshandli. Ein klíkur landshandil við einkarsølu á øllum luksusevørum, el- og radíovørum, sum í uppskotinum nevnt, vil vera ein ríkastór inntøkukelda fyrri lögtingið og haldgott fíggargrundarlag til t. d. eina stórflingna endurnýggjan av okkara skipafloata.

Alt saman um tíkið so er setan á stovn av einum landshandli eitt lívsmál, ið Føroya lögting neyvan kann skjóta frá sær uttan at svíkja fólksins og landsins frama.

1. viðgerð 18. januar og 28. marts legði fíggjarnevndin fram soljóðandi

Nevndarálit.

Føroya javnaðarflokkur hevur lagt málið fram á ting.

Málið var til 1. viðgerð 18. januar í ár og varð beint í fíggjarnevndina.

Nevndin, ið hevur havt málið til umhugsunar, hevur býtt seg í ein meiriluta og ein minniluta.

Meirilutin (Andr. Djurhuus, Djóni í Gell, Kjartan Mohr, E. Patursson, Poul Petersen og J. M. Fr. Poulsen) vísir á, at landshandilin sum tingmonnum kunnugt, eftir uppskoti frá landstýrinum varð avtíkin í 1958.

Tað vóru óvanligar tíðir sum gjørdu tað neyðugt, at landshandilin í sínari tíð varð settur á stovn, og tá meirilutin ikki heldur, at umstøðurnar í løtuni eru so vandamiklar, at tað skuldu verið grundir fyri at sett handilin aftur á stovn, setur meirilutin so statt onki uppskot fram.

Minnilutin J. P. Davidson hevur sítt eigna uppskot og mælir tinginum at samtykkja tað.

Broytingaruppskot frá Øregaard at broyta „1. apríl“ til „1. okteber“ fall 9—0.

Lógaruppskotið fall 5—0.

30. Uttanbíggjajørðin.

Ár 1957, 10. januar legði tingmaðurin P. M. Dam fram soljóðandi skriv:

Ofta hevur Føroya javnaðarflokkur haft frammi uppskot um, at uttanbíggja jørð við samiligari umskipan skal falla aftur til fólk á staðnum.

Men her hevur staðið í botni. Ein meiriluti á tingi hevur verið imóti umskipan.

Í hesum máli sum í øðrum málum, ið javnaðarflokkurin hevur reist á tingi, men sum vórðu feld at byrja við, er tann rættvísiskraft, at sigurin er so vissur sum tað, at rættvísi at enda má sigra.

Er tað ikki so, at flestir menn í dag síggja órættvísið og óskilið í uttanbíggjarjarðaskipanini?

Vit kenna okkum alvissar í hesum, og tað er í hesum treysti, at flokkurin loyvir sær at skora á háttvirda ting at gera ta neyðugu lógarreglu, so uttanbíggjajørðin aftur verður at falla til avvarðandi bygdarmenn. Hetta verður at geva størstu gleðina og størsta úrskilið fyri landið. Í Føroyum, sum fólkíð ekkert og torførari verður at liva í småbygdunum, tess meiri umráðvandi

er tað fyrri okkara ábyrgðarmenn at skipa so her á landi, at fólkid ikki rímir, so jørðin farnast, og bara fottirnir verða at standa eftir har, id annars væi kundi vunnist av mjólk, eplum og grønmoti, id hinum uppvaksandi liðinum tørvar almikið fyrri at fáa stímbur í knoturnar.

1. viðgerð 19. januar, og 27. marts legði búnaðarnevndin fram soljóðandi

Nevndarálit.

Í framløguskrivinum sigur javnaðarflokkurin, at hann hevur oftani havt uppskot frammi at stíla fyrri einari sámuligari umskipan, so uttanbíggja-jørðin skal koma aftur til fólk á staðnum, men ein meiriluti á tingi hevur verið móti hesari umskipan.

Tessvegna verður víst til tingmál nr. VII/12-48 (tingtíðindi 1948, bls. 126), hareftir javnaðarflokkurin biður tingið at fremja hetta mál, soleiðis at jørðin hvørki við arv, gávu, sølu ella á annan hátt kann fara úr bygdini og mælið til at gera lógarskipanin soleiðis, at jørðin í smábygdunum fer ikki á uttanbíggja hendur.

Uppskot nevndarinnar var at skjóta málið til millumtinganevndina í tingmáli nr. VII/12-48.

Millumtinganevndin gav so uppskot til fyrribla skipan fyrri Føroyar um uttanbíggjajørð (samr. tingtíðindi 1953, skjal 6 IV).

Síðani verður víst til tingmál nr. 35/1949 (tingtíðindi 1949, bls. 148).

Í hesum máli setti landstýrið fram uppskot til lögtingslóg um uttanbíggjajørð.

Ein minniluti (Dam og Øregaard) mælti til at samtykkja uppskot landstýrisins við broytingum, meðan 2 aðrir minnilutar settu onki uppskot fram. Uppskotið fekk tá bert 7 atkvøður og fall.

Búnaðarnevndin er samd um at siga eins og hin í tingmáli nr. VII/12-1948, at málið er so mikið týðandi, at tað eigur gjølliga viðgerð, men nú sum tá tørvar til gjølligari fyrirreiking.

Tá id millumtinganevnd situr til viðgerðar av broytingum í jarðalógini, mælið nevndin tuginum til at beina hetta mál til víðari viðgerðar í henni.

Vísandi til tað, sum tilskilað er í álitinum, setur nevndin fram soljóðandi

Nevndaruppskot.

Tingið biður millumtingabúnaðarnevndina (samr. tingmál 48/1955, lögtingslóg nr. 17 frá 22. marts 1956 um setan av búnaðarnevnd) fyrirreika málið og um gjørligt seta fram lógaruppskot.

2. viðgerð 3. apríl 1957.

Uppskot nevndarlunar samtykt 24—0.

31. Studning til tunnelli og vegagerð millum Tvøroyri—Hvalba og Sandvík.

Ár 1957, 10. januar, legði tingmaðurin P. M. Dam fram soljóðandi

UPPSKOT

til

løgtingslóg viðvíkjandi studningi til tunnelli og vegagerð millum Tvøroyri, Hvalba og Sandvík.

§ 1.

Til tunnelli og vegagerð millum Tvøroyri, Hvalba og Sandvík verður úr landskassanum játtað $\frac{3}{4}$ af 1 — einari — millión krónum at rinda við $\frac{3}{4}$ av kr. 250.000 um árið í 4 ár.

§ 2.

Landsstýriinum verður álagt lögtingsins vegna at søkja statin um 1 — eina — millión kr. í lán til fíggjan av tí í § 1 nevnda arbeiði, so tað kann verða gjørt í einum.

§ 3.

Hendalóg kemur í gildi beinanvegin.

lagtingslov vedrørende tilskud til tunnel og vejarbejde mellem Tvøroyri, Hvalba og Sandvík.

§ 1.

Til tunnel og vejarbejde mellem Tvøroyri, Hvalba og Sandvík bevilgos af landskassen $\frac{3}{4}$ af 1 — een — million kroner, der forfalder til betaling med $\frac{3}{4}$ af kr. 250.000 årlig i 4 år.

§ 2.

Der pålægges landstyrete på lagtingets vegne at søge staten om et lån på kr. 4 — een — million til finansiering af det i § 1 nævnte arbejde, så det kan udføres uden ophold.

§ 3.

Denne lov træder straks i kraft.

Viðmerkingar:

Til § 1: Hvussu týðningarmikil hesin vegur er fyri avvarandi bygdir er hvørjum tingmanni eyðskílt. Tær norðaru bygdirnar megu koma í vegasamband við kyrruplássid. Har liggur einasta sjúkahúsið í oynni. Tær vnanullgu grundirnar víga elsini nógv. Og fyrr enn hetta vegasamband er lúgið, er samlívið bygdanna millum úr ounda í enda í oynni ikki í lagi. Men her er talan um stórt arbeiði, og kann tí ikki takast minni til enn $\frac{3}{4}$ av kr. 250.000 um árið í 4 ár úr landskassanum. Hesin peningur er óivað ov lítill. Men uppískoyttisjáltanir kunnu koma næstu árin.

Til § 2: Vegarbeiði má her eftirdags fara fram við nýtslu av nútímans tólum og arbeiðsamboðum sum kompressarum, buldozarum, vegtrumlum o. s. fr. Hesí amboð eru dýr og krevja at vera nýtt til fullna. Arbeiði má tí verða gjørt uttan stöðg og við fullari manning, til

tað er liðugt. Sjálvt vegasambandskravið um at verða fullfíggjað skjótast møgnligt ger benda arbeiðsháttin neyðugan. Men til tess krevst tækur peningur. Skotið verður tí uppá statslán uppá 4 ára játtanina. Tað er ikki ógrundað hjá landstýrinum at biðja um at fáa statslánið rentufrítt. Eln av grundunum fyri hesum ynski er, at ymisk vegarbeiði, ið staturin hevði haft skyldu at gera, vóru ógjørð, tá ið lögtingið yvirtók vegirnar.

1. viðgerð 19. januar 1957.

Málið beint til havna- og veganevndina.

32. Lán til Dals—Húsavíksvegin.

Ár 1957, 14. januar legði tingmaðurin J. P. Davidsen fram soljóðandi

UPPSKOT

til

Lóg um finansiering til fullfíggjan av byggingini av vegnum Dal—Húsavík.

§ 1.

Landstýrið verður heimilað til við láni og á annan hátt at fáa til vega tann til fullgeran av Dal-Húsavíkarvegnum neyðuga pening, ið tørvar afturat honum, ið á fíggjarlógina er settur til henda veg.

§ 2.

Dal—Húsavíkarvegurin verður at gerast liðugur við lögtingsins nútímans greiðum innan 4 ár.

§ 3.

Henda lóg kemur í gildi beinanvegin.

lov om finansiering af fuldførelsen af bygning af Dal-Húsavíkvejen.

§ 1.

Landsstyret bemyndiges til ved lån eller på anden måde at tilvejebringe den til fuldførelse af Dal—Húsavíkvejen nødvendige sum, som supplement til det til samme vej på lagtingets budget afsatte beløb.

§ 2.

Dal—Húsavíkvejen vil være at færdigbygge med lagtingets moderne maskinredskaber inden 4 år.

§ 3.

Denne lov træder i kraft straks.

Viðmerkingar:

Tørvur er á at fáa Dal bygðina bundna saman við hinar bygðirnar í oynni. Hetta hava Dalbingar krøv uppá. Men við tí ferð, ið nú er á arbeiðinum, vil tað taka ov langa tíð at fáa vegin gjørdan. Javnaðarflokkurin loyvir sær tí at leggja fram á ting frammanfyri setta uppskot.

1. viðgerð 19. januar og 4. apríl legði fíggjarnevndin fram soljóðandi

Nevndarátt.

Javnaðarflokkurin hevur lagt málið inn á ting.

Málið varð undir 1. viðgerð víst í fíggjarnevndina.

Nevndin, ið hevur viðgjørt málið, heldur, at tá hetta er eitt so stórt peningamál, eigur málið, úðrenn støða verður tikið, fyrst at verða kannað av landeverkfrøðinginum, og setur tí nevndin hetta uppskot fram, J. P. Davidsen og Erlendur Patursson undantíknir.

Uppskot

frá meirilutanum (Andr. Djurhuus, Hans Iversen, Djóni í Geil, Kjartan Mabr og Poul Petersen):

Mælt verður tinginum til at samtykkja, at landestýrið letur landsverksskrivstovuna kanna málið.

Uppskot

frá minnilutanum (J. P. Davidsen og Erlendur Patursson):

Mælt verður tinginum til at samtykkja uppskotið frá Føroya javnaðarflokki dagfest 10. januar 1957.

2. viðgerð 8. apríl 1957.

Lógaruppskotið fall 8—0.

Uppskot meirilutans samtykt 18—0.

33. Bygging av strandfarabáti til Norðoya.

Ár 1957, 15. januar legði H. Djurhuus landstýrismaður fram soljóðandi

UPPSKOT

til

*løgtingslóg um bygging av strandfara-
báti til Norðuroyggjarnar.*

*løgtingslov om bygning af kystfartøj til
Norderøerne.*

§ 1.

Landstýrinum verður heimilað at taka lán stórt kr. 250.000 til bygging av nýggjum strandfarabáti til Norðuroyggjarnar.

§ 1.

Landstyreð bemyndiges til at optage lán stórt kr. 250.000 til bygning af nyt kystfartøj til Norderøerne.

§ 2.

Henda lóg kemur í gildi beinanvegin.

§ 2.

Denne lov træder i kraft straks.

Viðmerkingar:

Tey síðstu árin hava íbúgvararnir oyttan fyri Múla ferð eftir ferð sett fram ynski um betur strandfarabát til siglingina í útoyggjarnar har norðuri. Hjaløgdu skjøl siga frá hesum. Báturin, ið røkir hesa sigling, er langt frá tíðarhóskaudi, og eru tey ynski, ið fram eru sett, rímullig og náttúrlig, men landstýrið hevur ikki fyrr enn nú sett sær ferð fyri at gingið teimum á mæti.

Landstýrið hevur latið tekning gjørt av einum báti, ið er hóskandi í stødd til hesa sigling, og hevur sett á fíggjarlógina uppskot um í hesum ári at játta kr. 100.000 til ein slíkan bát og til nýggjan „Smiril“. Men hesar kr. 100.000 vóru ætlaðar til avdrátt, tí setur landstýrið fram uppskot um loyvi til lántøku.

1. viðgerð 21. januar og 19. februar legði fíggjarnevndin fram soljóðandi

Nevndarálit.

Landstýrið hevur fyri tingið lagt hetta mál, ið gongur út uppá at fáa heimild frá tinginum at taka upp lán stórt kr. 250.000 til bygging av strandfarabáti til Norðoyggjarnar.

Málið varð undir 1. viðgerð beint í fíggjarnevndina, sum hevur viðgjørt tað.

Fíggjarnevndin er samd um at ganga inn fyri uppskotinum frá landstýrinum og setur soljóðandi uppskot fram.

Uppskot.

Fíggjarnevndin mælir tinginum til at samtykkja uppskotið frá landsstýrinum.

Svínoy, hin 18. september 1958.

Føroya Landsstýri,
Tórshavn.

Landsstýrið verður við hesum biðlið um at royna at útvega ein meira tíðarhóskandi post- og ferðabát í staðin fyri m/b Immanuel, sambært ynski frá einari fjøld av fólki ca. 275 og Svínoyar kommunu sambært hjálagda skriv.

Hetta fólkeynski ljóðar soleiðis:

Vit undirritaðu, ið bógva eystan fyri Múlan í Norðuroyggjum, mótmæla hervið, at post- og ferðasambandið verður rækt longur við m/b Immanuel.

Við hávirðing

O. Áarberg.

Svínoy, 10. november 1952.

Til Føroya Landsstýri,
Tórshavn.

Undirritaða sóknarstýri skal hervið mótmæla, at post- og ferðabáturin „Immanuel“ úr Klaksvík, ið siglur til Viðareiðis, Múla, Hvannasunds, Svínoyar, Kirkjar og Hattarvíkar fær loyvi at rækja hesa sigling longur.

„Immanuel“ er ov lítil, 14,46 brutto og ov gamal, 40 ár. Maskinan er ov lítil, 30—35 hestakreftir og 14 ára gomul.

900 fólk bógva eystanfyri Múlan, so tað hevur mangur verið illa tilpassar í hesi 30—40 árin, báturin hevur siglt.

Túrurin úr Klaksvík til Svínoyar, norður um Múlan, tekur o. u. 4¹/₂ tíma og til Hattarvíkar 5¹/₂ tíma. Tað má sigast at vera ein long tíð um borð á einum sera ringum báti á vetrardegi fyri konur og børn.

Tað er tí okkara vón, at landsstýri vil gera, hvat gerast kann at fáa eitt størri og meira tíðarhóskandi skip til hesa siglingina skjótast.

Vegna Svínoyar sóknarstýri

SVÍNOYAR KOMMUNA

Ole H. P. Hansen.

Til Føroya Landsstýri,
Tórshavn.

Undirritaða sóknarstýri skal hervið mótmæla, at post- og ferðabáturin „Immanuel“ úr Klaksvík, ið siglur til Viðareiðis, Múla, Hvannasund, Svínoyar, Kirkjar og Hattarvíkar, fær loyvi at rækja hesa sigling longur.

Løgtingsáðindl 1950. — 14.

„Immanuel“ er ov lítil, 14,16 brutto og ov gamal, 40 ár. Maskinan er ov lítil, 30—35 hestakreftir og 14 ára gomul.

900 fólk búgva eystanfyrir Múlan, so tað hevur mangur verið illa tilpassar í hesi 30—40 árin, báturin hevur siglt.

Túrun úr Klakksvík til Svínøyar, norður um Múlan, tekur o. u. 4½ tíma og til Hattarvíkar 5½ tíma. Tað má sigast at vera eiu long líð um borð á einum sera ringum báti á vetrardegi fyri konur og børn.

Tað er tí okkara vón, at landsstýrið vil gera, hvat gerast kann at fáa eitt størri og meira tíðarhóskandi skíp til hesa siglingina skjótast.

Vegna Viðareiðis sóknarstýri.

Viðareiði, tann 17/4-1958.

Føroya Landsstýri,
Tórshavn.

Vit undirritaðu, 81 í tali, ið búgva eystanfyrir Múlan í Norðuroyum, mótmæla hervið, at post- og ferðasambandið verður røkt longur við m/b. „Immanuel“.

2. viðgerð 26. februar og 3. viðgerð 2. mars 1957.
Lógaruppskotið samtykt 24—0.

34. Aheitan til Føroya løgting um vegar og tunnellgerð á Borðoynni.

Ár 1957, 14. januar legði tingmaðurin H. Djurhuus fram soljóðandi skriv:

Nú løgtingið hevur lagt málvísar ætlanir fyri vegagerðini í Føroyum, og tað tykist, sum rættulig gongd er komin á, loyva vit undirritaðu okkum at minna á tað, ið stendur í álitinum í tingmáli: vegir og lendingar í tingsetuni 1948, har nevndin nevnr tær tunnelli, ið talan kemur at vera um í framtíðini.

Nevndin sigur:

Í Suðuroy er ætlunin at gera tunnoll gjøgnum Mannaskarð til sambinding av Høva—Øravíkarvegnum og gjøgnum Hvalblaríall til sambinding Trongisvág og Hvalba. Somuleiðis á Borðoynni er talan um tunnelli norðan fyri „Lokka“ og á vegastrekknum Klakksvík—Árnafjørð.

Málið um vega- og tunnellgrøstur á Borðoynni varð í síni tíð reist av fólkaflokks- og sjálfstýrismonnum.

Mannaskarðstunnellin er fallin burtur, tí vegurin er lagdur annan veg, men tá javnaðarflokkurin í hesi tingsetn bara hevur uppskot um Hvalbiar—Tværátunnellina, loyva vit undirskrivaðu okkum at biðja háttvirða ting taka til viðgerð eisini tunnellið á Borðoyuni og vegagerð í samband við tær, ið hava eins stóran týdning fyri økið har norðuri sum tunnellið hava tað aðrastaðis í Føroyum.

1. viðgerð 21. januar 1957.

Málið belnt til havna- og veganevndina.

35. Studning til tunnel, brúgv og veg millum Klaksvík, Norðdepli og Viðareiði.

Ár 1957, 15. januar legði tingmaðurin Richard Jacobsen fram soljóðandi

UPPSKOT

til

lagtingslóg um studning til tunnel, brúgv og veg millum Klaksvík, Norðdepli og Viðareiði.

§ 1.

Úr landskassanum verður játtað ein peningahædd uppá 1 mill. kr. til gerð av tunnel, brúgv og veg til vegasamband millum Klaksvík, Norðdepli og Viðareiði.

§ 2.

Landsstýrinum verður givið í hendi at læna 1 mill. kr. uppá ta í § 1 nevndu játan og at skipa fyri kann-lag og kostnaðarætlan av nevndu arbeiðum, so tey kunnu byrja í hesum ári.

§ 3.

Hendalóg kemur í gildi belnanvegin.

lagtingslov om tilskud til tunnel, bro og vej mellem Klaksvik, Norddepli og Vidareiði.

§ 1.

Af landskassen bliver bevilget en sum på 1 mill. kr. til opførelse af tunnel, bro og vej til vejforbindelse mellem Klaksvik, Norddepli og Viðareiði.

§ 2.

Landskassen bemyndiges at optage lån på 1 mill. kr. i henhold til den i § 1 omhandlede bevilling og foretage undersøgelser og gøre overslag over nævnte arbejder, således at de kan blive iværksat i indeværende år.

§ 3.

Denne lov træder i kraft straks.

Viðmerkingar.

Sum eitt lið í sambindingini av bygðunum í Norðoyum hevar tíðum verið talað um at linkið vegasamband gjøgnum fjallið úr Klaksvík norður til Norðdeplis og hadani við brúgv tvørtur um Hvalnasund yvir á Víðoynda. Hetta er einasta leið fyri einum fullkomnum sambandi bygðanna millum og gerst meira og meira aktuelt sum árin koma. Javnaðarflokkurin loyvir sær at heila á háttvirda lögting um at játta kr. 1 — eina — millión til hetta arbeiði at rinda í 5 ár. Flokkurin heltir samstundis á lögting og landsstýri at taka undir við uppskotinum beinanvegin at læna milliónina uppá játtanina, so arbeiðið kann verða byrjað longu í ár.

1. viðgerð 21. januar 1957.

Málið beint til hagna- og veganevndina.

36. Postsigling í Norðoyum.

Ár 1957, 15. januar legði tingmaðurin Richard Jacobsen fram söljóðandi

UPPSKOT

tí

*Løgtingslóg um smíð av fari til post-
sigling í Norðoyum.*

§ 1.

Úr landskassanum verður játtað kr. 250.000.— til byggjan av einum postfari til Norðoyar.

§ 2.

Landsstýrinum verður givið í hendi at skipa fyri keypi ella byggjan av hesum fari.

§ 4.

Henda lóg kemur í gildi beinanvegin.

*løgtingslov om bygning af fartøj til
postrute fart mellem Norderøerne.*

§ 1.

At landskassen bevilges kr. 250.000.— til bygning af et postfartøj til Norderøerne.

§ 2.

Landsstyret bemyndiges til at foretage køb eller bygning af et sådant fartøj.

§ 3.

Denne lov træder i kraft straks.

Viðmerkingar:

Nógv hevur verið skrivað og talað um postsumbandið norðanfyri Múlan í Norðoyum, og tað er eini loyndarmál, at íbúgvum her tørva eitt hóskandi, nýmótans far, ið kann røkja hesa sigling, tí eini er at siga menn ringar fyri, at teir krevja hitt besta. Her skal farast um ringastu landoddar og verstu streymafirðir.

Farið, ið nú røkir hesa sigling, hevur siglt um 40 ár, og hóast siglingin uttan íva hevur verið røkt hæðil væl og virðiliga, er tað lætt fatuligt, at farið við tíðini er vorðlið ov litlið og ótíðarhóskandi. Allur flutningur er almikið vaksin, sum árinu eru liðin. Væruflutningurin til og frá bygdunum er rættuliga stórur, og ferðafólkaflutningurin er so stórur, at hann langt síðan hevur sprongt øil tey mörk, ið ásett eru siglingarfarinum hesum viðvíkjandi.

Tað er tí átroðkandi neyðugt, at hitt almenna tekur sær av hesum samfelagsmáli, ið umfatar ein fittiliga stóran part av íbúgvum landsins.

Bygdirnar her eru í vandastøðu. Fólklið tekur til rimingar, tí tað eru betur arbeiða- og vinnulíkindi í stórbygdunum, men altur hetta er til miklan skaða fyri samfelagið sum heild. Hitt almenna má gera alt fyri at torða hesi skeivu mannagongd, og eitt lið í hesum arbeiði má vera at útvega hesum bygdunum hitt besta samband við høvuðsbygdirnar — her fyrst og fremst Klaksvíkina, tí eins og bygdirnar eru nær knýttar at Klaksvík, er tað eitt lívmál hjá Klaksvíkini undir so lagaligum umstøðum sum gjørligt at fáa fáa fatur á mjólka- og aðrari framleiðslu frá bygdunum.

Javnaðarflokkurin loyvir sær tí at heita á háttvirða løgting um at taka henda spurning til viðgerðar við tí endamáli at fáa til vegar hóskandi far og at útbyggja post- og flutningssambandið í Norðoyggjum.

1. viðgerð 21. januar, og 19. februar legði fjggjarnevndin fram söljóðandi

Nevndarálit.

Føroya javnaðarflokkur hevur lagt málið inn á ting, ið gongur út uppá at lata byggja ella keypa far til postsiglingina í Norðoyggjum.

Málið varð undir 1. viðgerð saman við tingmáli nr. 33/1956 beint í fjggjarnevndina, og tá hesi tvey mál viðvíkja sama spurningi, skal nevndin vísa á uppskot nevndarinnar í lögtingsmáli nr. 33/1956.

37. El-streym frá S. E. V. til Norðoya.

Ár 1957, 10. januar, legði tingmaðurin Richard Jacobsen fram soljóðandi

UPPSKOT

til

løgtingslóg um el-streym til bygdirnar við Hvannasund og til Viðareiðis.

§ 1.

Til el-streymleiðslu til bygdirnar við Hvannasund og til Viðareiðis verður úr landskassanum játtaður vanligur 25 % studningur.

§ 2.

Landsstýrinum verður álagt at taka sær av og hjálpa avvarandi at fáa hin peningin til ta í § 1 nevndu streymleiðsla til vega og fáa arbeiðið gjørt.

§ 3.

Henda lóg kemur í gildi beinanvegin.

løgtingslov om elektrisk strøm til byggerne ved Hvannasund og til Viðareiði.

§ 1.

Til el-strømforbindelse til byggerne ved Hvannasund og til Viðareiði bevilges af landskassen det sædvanlige tilskud 25 %.

§ 2.

Det bliver pålagt landsstyret at tage sig af og hjælpe de pågældende med at skaffe røstbeløbet til den i § 1 nævnte strømforbindelse tilveje og at få arbejdet gjort.

§ 3.

Denne lov træder i kraft straks.

Viðmerkingar:

Visandi til tvinnu onnur mál, ið javnaðarflokkurin hevur borið fram á ting sum eltt lið í arbeiðinum fyri at forða tí stóra vanda, ið hóttir småbygdunum í Norðoyum við avfólking til miklan skaða ikki bert fyri bygdirnar sjálvar, men eisini fyri Klaksvíkina, ið hevur so stóran tørv á teimum neyðsynjarvørum, ið fleiri av hesum bygdum hava so góð líkindi at framleiða, loyvur flokkurin sær sum ein týðandi tátt í hesum landsgagnliga uppbyggingararbeiði — at heita á háttvirda løgting um at skipa fyri at fáa streym frá S. E. V. gjøgnum Klaksvík norður um fjall til bygdirnar við Hvannasund og til Viðareiðis og í øðrum lagi at útvega taan neyðuga pening til hetta endamál.

1. viðgerð 21. januar, og 19. februar legði fíggarnevndin fram soljóðandi

Nevndarálit.

Umsókn um studning og aðra hjálp til el-streymleiðslu til bygdirnar við Hvannasund og til Viðareiðis er lagt inn á ting av Føroya javnaðarflokki.

Málið varð undir 1. viðgerð beint í fíggarnevndina, ið hevur viðgjørt tað.

Tá streymurin skal fáast frá S. E. V., og tingið onki hevur við

leiðsluna av hesum felag, vil tað vera neyðugt, at avvarðandi kommunur fyrst hava samráðingar við stýrið fyri S. E. V., ætlandi eisini við Kiakavíkar kommunu um málið. Viðmerkt verður, at onki fyriliggur frá avvarandi kommunum í málinum.

Um tílíkar tingingar viðvíkjandi tekniskum og fíggjarligum spurnugum føra til samju partanna millum, og avvarðandi kommunur gera tær neyðturylligu fyrireikningar bæði tekniskar og fíggjarligar, fyrst tá er grundarlag fyri tingið at taka avgerð í málinum.

Uppskot.

Eitt eintak av álitinum verður sent umsøkjaranum.

Uppskot nevndarinnar samtykt 19—0.

38. Sjómansløgtingslóg.

Ár 1957, 18. februar, legði Edw. Mitens landastýrismaður fram uppskot til sjómansløgtingslóg (smb. skjal 3).

1. viðgerð 21. januar og málið beint til lógarnevndina.

39. 44 tíma arbeiðsviku.

Ár 1957, 17. januar legði Edw. Miltens landsstýrismaður fram soljóðandi skriv:

Føroya arbeiðarafelag hevur biðið landsstýrið um at leggja fyrri lögtingið viðlagda skriv dagfest 6. december 1956 um at tað við lóg verður skipað fyrri at broyta núverandi arbeiðsviku uppá 48 tímar til 44 tímar.

Samstundis sum landsstýrið við hesum leggur skrivið fyrri lögtingið verður viðlagt sent avskrift av skrivi dagfest 20. marts 1956 frá landsstýrinum til Føroya arbeiðarafelag og Føroya arbeiðsgevarafelag sama spurningi viðvíkjandi.

FØROYA ARBEIÐARAFELAG

Tórshavn, 6. december 1956.

Til Føroya Løgting,
Tórshavn.

Vit heita við hesum á háttvirda Løgting um at skipa fyrri við lóg at broyta núverandi arbeiðsviku 48 tímar, til 44 tímars arbeiðsviku. Henda okkara áheitan byggir á tað grundarlag øll okkara grannalond hava, minst 4 tímar styttri arbeiðsviku — og hava vlt sostatt eitt vist demokratisk krav um at koma nakað áleiðis hesum okkara grannalondum. Í arbeiðrviðurskiptum eru vit tó enn sum eftirbátur í toim socialu økjum.

Samstundis heita vit á háttvirda Løgting um at styðja tað uppakot, sum til trykkum er komið um broyting í tryggingarreglunum.

Virðisliga

f. Føroya Arbeiðarafelag

Arne á Rógvi
form.

FØROYA LANDSSTÝRI

Tórshavn, 20. marts 1956.

Um landsstýrið er komin áheitan frá feløgnum Havnar Arbeiðsmannafelag, Havnar Handverkarafelag og Havnar Handverksmeistarafelag um við lóg fyrri allar Føroyar at fáa skipa so fyrri, at arbeiðararnir kunnu fáa „weekend“.

Áheitanin frá arbeiðsmannafeløgnum er soljóðandi:

„Undirritaða felag loyvir sær við hesum skrivi at heita á háttvirda Løgting um við lóggávu at skipa fyrri at arbeiðarin við 48 tíma viku fær frí hvønn laygardag seinnapart (Week-end) í tíðarskeiðinum 1. apríl—1. oktober við undantaking av landing av feskum fiski frá føroyskum fiskiferum og innskipan av agni og ísi í tey.

Við vón um, at umsókn okkara fær tingelna viðhald, undirrita vit við hávirðing.

Landsstýrið hevur kunnað, hvussu „weekend“-spurningur arbeðarauna er loystur t. d. í Danmark, og visir tað seg, at teir hava fingið skipanina í lag í nógvum lorum við at broyta arbeðstíðina nakað teir 6 fyrstu arbeðsdagarnar í vikuni, soleiðis sum áðurnevndu feløg elsini ganga inn fyri.

Hjá fastlöntum og handlla- og skrivstovufólki er „weekend“ leygardag nú ein veruleiki víða hvar í Føroyum, og verður skipanin elsini nýtt í Havn á vissum arbeðsøkjum.

Gott hevði tað tí verið, um Føroya Arbeðsmannafelag og Føroya Arbeðsgevarafelag kundu við sín ámillum samráðing loyst henda spurning og funnið fram til eina fasta skipan, ið fevnir alt landið.

Avrit av hesum skrivi er sent Føroya Arbeðsmannsfelag og verða feløgin biðin um ummæli í málinum.

1. viðgerð 23. januar og 9. februar legði lógarnevndin fram soljóðandi

Nevndarálit.

Landsstýrið hevur lagt fyri tingið bræv frá 6. december 1956 frá Føroya Arbeðarafelag við áheltan frá felagnum til lögtingið um at skipa fyri við lóg at broyta núverandi 48 tímars arbeðsviku til 44 tímars arbeðsviku.

Lógarnevndin, ið hevur haft málið til viðgerðar, heldur, at hetta mál eigur at verða kunnað nærri, áðrenn nekur støða verður tikin á hvønn hátt, hesin spurningur eigur at verða greiddur. Til dæmis vilji tað verið av týdningi at fingið kauna nærri, hvussu hetta mál er viðgjørt í okkara grannalondum, um málið er skipað við lóg ella um spurningurin er loystur av avvarandi organisationum í teirra sáttmálum.

Í brævinum frá frá Føroya Arbeðarafelag verður ført fram, at áheltanin byggir uppá tað grundarlag, øll okkara grannalond hava, men so vítt nevndin kannugt er tann vanligi arbeðsvikan 48 tímar í okkara grannalondum. Í norskari lóg um arbeðsvern, ið kom í gildi 1. januar 1957, er arbeðsvikan í § 23 í vanligum arbeði sett til 48 tímar, og bert í serligum lorum, sum til dæmis suunu- og heiligdagsarbeði, arbeði við miuudrift o. t. er arbeðsvikan styttri.

Sostatt mælir nevndin tinginum til at samtykkja fylgjandi

Uppskot

Vísandi til tað í álitinum framfærda verður landsstýrið biðið um at kunna málið nærri og at leggja úrslitið av hesum kanninum við uppskoti fyri tingið.

2. viðgerð 11. februar 1957.

Uppskot nevndarinnar samtykt 18—0.

40. Betri tryggingarumstøður í Føroya vanlukkutrygging.

Ár 1957, 18. januar legði Edw. Mitens landsstýrismaður fram soljóðandi skriv:

18. november 1956 hava formenninir fyri Havnar arbeidsgevarafelag og Havnar arbeidsmannafelag sent landsstýrinum soljóðandi skriv:

„Tá ið Havnar arbeidsmannafelag og Havnar arbeidsgevarafelag undir samráðingunum í apríl í ár blivu samd um at gera sáttmálan frá 1. mai 1956 galdandi í 2 ár, so var hetta gjørt undir tí forútsotningi, at spurningurin um betri tryggingarviðurskifti í Føroya vanlukkutrygging blivu skipaði. Sum nú er, skal maður, ið er kominn til skaða undir arbeiði, ganga í 13 vikur, áðrenn hann kann fáa dagpening frá tryggingini. Tað er ongin arbeidsmaður, ið hevur ráð til at bíða so longi eftir hjálp. Feløgin víðtøku tí, at skrivað skuldi vera til lögting og landsstýri um broyting í hesum. Álagt var skrivarunum at reika fyri, at skriv var sent. Hetta hava teir ikki gjørt, hóast teir vórðu mintir um hetta í juni mánað aftur. So hendir tað, at politiskur flokkur leggur málið fram á ting. Tað var ikki ætlan felaganna at gera eitt politiskt mál burtur úr hesum. Hetta var ein reinur fakligur spurningur. Feløgin harmaast um tað, at politiskur flokkur hevur reist málið, kann fara við sær, at málið ikki fær tað saktliga viðgerð, sum ætlanin var.

Vísandi til tað, sum her er flutt fram, skulu undirritaðu formenn fyri nevndu feløg við hesum biðja landsstýrið um at taka sær av málinum og leggja tað fyri lögtingið.

Við hávirðing

Fyri Havnar arbeidsgevarafelag
J. P. av Reyni,
formaður.

Fyri Havnar arbeidsmannafelag
Martin Kúrberg,
formaður.”

Landsstýrið leggur við hesum skrivið fyri lögtingið og skal í hesum sambandi vísa til lögtingamál nr. 6/1956: Broyting í kunngerð um vanlukku-trygging.

1. viðgerð 23. januar, og 9. apríl legði nevndin fram soljóðandi

Umhugsan.

Málið, sum miðar ímóti somu broyting í dagpeningaleysu tíðini sum tingmál nr. 6/1956, er víst til viðgerðar í almannamálanevndini, sum hevur viðgjørt tað saman við hesum tingmáli nr. 23/1956: Broyting í inntøkumarkinum í vanlukkutryggingarfyriskipanini og verður víst til umhugsanina í tingmáli nr. 6/1956.

2. viðgerð 11. apríl 1957.

Uppskot nevndarinnar samtykt 22—0.

41. Sildaveiða á firðum.

Ár 1967, 18. januar legði fiskivinnunevndin fram soljóðandi

Álit.

Í skrivi av 7. januar 1957 helta menn frá Gætuelði og Seldarflrði 8 í tali á Føroya lögting um at broyta lógina viðvíkjandi brúki av snurpinót og ringnót inni á firðum í Føroyum.

Teir færa fram, at nú eftir at sildafiskiskapurin norðanfyri Føroyar hesi seinastu árin eru drivin í so stórum, er sildafiskiskapurin inni á firðum um fallin niður í lítið og onki. Viðari verður ført fram, at tann sildaoljuverksmiðja, sum finst í landinum stendur still tað mesta av tíðini, orsakað av, at ringnót og snurpinót ikki kunnu nýtast at taka tær stóru nøgdir av sild, ið finnast inni á firðum og víkum.

Skrivið er av umsóknarnevndini beint í fiskivinnunevndina, ið hevur viðgjørt málið og býtt seg í ein meiriluta og ein minniluta.

Meirilutin, Fr. Bláhamar, Samuel Ellefsen og Johan Simonsen, færir fram, at gjørt eigur at vera ein roynd ið loyvir monnum at nýta ringnót og snurpinót alla staðir á føroyskum sjóki í tíðini frá 1. november til 31. júlí. Hetta loyvi eigur fyrst at vera í gildi til 31. júlí 1958.

Minnilutin, Jens Chr. Olsen og R. Jacobsen, færir fram, at tær royndir, ið fyrr eru gjørdar við snurpinót ella ringnót á firðum, hava fyrst ein part misseyðnast, meðan royndir við landnót í 1956/57 hava givið munandi úrtækn. Sostatt setur minnilutin onki uppskot fram.

Meirilutin setur so státt fram soljóðandi

UPPSKOT

tí

Løgtingslóg um broyting í kunningarð nr. 36, 24. november 1942, smbr. løgtingslóg nr. 5, 31. december 1948 og løgtingslóg nr. 62, 2. december 1949, um fiskivinnu innan fyri sjómærk.

§ 1.

Løgtingslóg nr. 34 frá 12. maj 1952 fer úr gildi.

§ 2.

Henda lóg kemur í gildi beinanvegin og verður lögð fyrst aftur tingið í vanligu tingsetuni 1956 til endurkanningar.

2. viðgerð 22. jan. 1957.

24. januar lögdu Fr. Bláhamar, S. Ellefsen og Johan Simonsen fram soljóðandi

Lagtingslov om ændring i kundgørelse nr. 36 af 24. november 1942, jfr. lagtingslov nr. 5 af 31. december 1948 og lagtingslov nr. 62 af 2. december 1949 om fiskeri inde på søterritoriet.

§ 1.

Lagtingslov nr. 34 af 12. maj 1952 ophæves.

§ 2.

Denne lov træder i kraft straks og forelægges lagtinget i dets ordinære samling i 1958 til revision.

Broytingaruppskot.

Í staðin fyri uppskot meirilutans í tingálitinum verður sett soljóðandi

UPPSKOT

til

løgtingslóg um broyting í løgtingslóg nr. 34 frá 12. mai 1952 um broyting í kunninggerð nr. 36 frá 24. november 1942, smbr. løgtingslóg nr. 5 frá 31. december 1948 og løgtingslóg nr. 62 frá 2. december 1949 um fiskiminna innanfyri sjómark.

§ 1.

Hóast forboðið í løgtingslóg nr. 34 frá 12. mai 1952 verður tað loyvt at nýta ringnót og snerpinót til 1. marts 1957 og frá 1. november 1957 til 1. marts 1958.

§ 2.

Hendalóg kemur í gildi beinanvegin.

3. viðgerð 26. januar 1957.

Broytingaruppskotið samtykt 14—0.

løgtingslov om ændring i lögtingslov nr. 34 af 12. mai 1952 om ændring i kundgørelse nr. 36 af 24. november 1942, jfr. lögtingslov nr. 5 af 31. december 1948 og lögtingslov nr. 62 af 2. december 1949 om fiskeri indenfor søterritoriet.

§ 1.

Uanset forbudet i lögtingslov nr. 34 af 12. maj 1952 skal det være tilladt at benytte ringnot og snurpe-not indtil 1. marts 1957 og fra 1. november 1957 til 1. marts 1958.

§ 2.

Denne lov træder i kraft straks.

42. Viðbót til minstuløn og fiskaprís.

Ár 1957, 28. januar legði lagmaður fram söljóðandi

UPPSKOT

til

løgtingslóg um at framlongja skipanina um stuðning úr landskassanum til minstuløn og viðbót til fiskaprís.

§ 1.

Við tí endamáli at gera lönjavningargrunn fiskimanna færan fyrri í tíðarskeiðinum 1. januar til 31. december 1957 at veita manningini á færpyskum fiskiskipum og útróðrarmonnum til lands í Grønlandi viðbót til minstuløn og/ella viðbót til fiskaprís verður lögtingslóg nr. 3, 18. februar 1955 um uppískoyti til lögtingslóg nr. 72, 22. december 1951 um avrokning og lönjavningargrunn fiskimanna longd soleiðis, at 1.5 mill. kr. verða lættnar lönjavningargrunni fiskimanna í stuðningi úr landskassanum. Stuðningurin verður goldin grunninum innan 1. apríl 1958.

§ 2.

Tær hækkingar í gjöldnum til landskassan, sum heimlaðar eru í §§ 3 og 4 í lögtingslóg nr. 3, 18. februar 1955, verða at galda fyrri fyrst.

§ 3.

Henda lóg fær gildi beinan vegin.

lagtingslov om at forlænge tilskudsordningen fra landskassen til mindsteløn og tilskud til fiskeprisen.

§ 1.

Med det formål at sætte fiskernes lønreguleringsfond i stand til for tiden 1. januar til 31. december 1957 at yde mandskabet på færøske fiske-skibe og bådfolkere i grønlandske farvande tillæg til mindsteløn og/eller tilskud til fiskepriser forlænges lagtingslov nr. 3 af 18. februar 1955 om tillæg til lagtingslov nr. 72 af 22. december 1951 om fiskernes afregning og lønreguleringsfond, således at der ydes fiskernes lønreguleringsfond 1.5 mill. kr. i tilskud fra landskassen. Tilskudet udbetales fonden inden 1. april 1958.

§ 2.

De forhøjelser af afgifterne til landskassen, der er hjemledt i §§ 3 og 4 i lagtingslov nr. 3 af 19. februar 1955, gælder indtil videre.

§ 3.

Denne lov træder i kraft straks.

Viðmerkingar:

Samsvarandi skrivt Føroya fiskimannafelags, Føroya reidarafelags og Suðuroyar fiskimannafelags d. 11. í hesum mælir landstýrið tinglimum til at endurnýggja lögtingslóg nr. 1 frá 14. januar 1956 soleiðis, at lönjavningar-

grunnurin í líðini 1. januar til 31. desember 1957 fær kr. 1,5 mill. úr landskassanum til tey í somu lóg nevndu endamáls frama.

1. viðgerð 25. januar, 2. viðgerð 26. og 3. viðgerð 30. januar.
Lógaruppskotið samtykt 20—0.

43. Studningur til heimaútróður.

Ár 1957, 23. januar legði lögmaður fram soljóðandi

UPPSKOT

til

*løgtingslóg um studning til
heimaútróður.*

§ 1.

Fiskimenn, sum rógva út við opnum báti frá havn ella plássi í Føroyum kunnu í fíggjarárinum 1957/58 úr landskassanum fáa í studningi 2 oyru pr. kg av øllum rundum ráfiski, um hann verður innhandlaður í Føroyum. Studningurin kann tó setast upp í 5 oyru pr. kg til teir fiskimenn, hvørs støð liggur longri burtur frá næstu útflutningshavn enn 10 km. Umreksað til saltfisk verður studningurin 3 oyru, ávikavísi 8 oyru pr. kg.

§ 2.

Vektin av tí fiski, sum studningur verður latin tín til eftir § 1, skal próvførast við útskrift av innhandlingsbók viðkomandi keypara.

Útskriftin, váttað av viðkomandi vrakleiftirlitsmanni, verður send fiskivinnuskrivstovu landstýrisins.

*løgtingsláv om tilskud til fiskere, der
driver hjemmefiskeri.*

§ 1.

Fiskere, der driver fiskeri fra åben båd fra havn eller plads på Færøerne, kan i finansåret 1957/58 få i tilskud fra landskassen 2 øre pr. kg rundfisk, i tilfælde af, at fisken indhandles på Færøerne. Tilskudet kan dog forhøjes til 5 øre pr. kg til de fiskere, hvis landingsplads ligger mere end 10 km fra nærmeste eksporthavn. Omregnet til saltfisk bliver tilskudet 3 øre, henholdsvis 8 øre pr. kg.

§ 2.

Vægten af den fisk, hvortil der i henhold til § 1 kan ydes tilskud, skal dokumenteres ved udskrift af vedkommende købers indhandlingsbog.

Efter at udskriften er attesteret af vedkommende vragerkontrollør, sendes denne landstyreets fiskerikontor.

§ 3.

Studningur eftir hesi lóg verður av landstýrinum ávístur rætta viðkomandi til gjaldingar, tá ið landstýrið hevur fingið sær prógv fyri beinleika uppgerðinnar.

§ 4.

Til fiskimenn, sum frá opnum báti veiða sild á føroyskum firðum, verður í fíggjarárinum 1957/58 úr landskassanum veitt í studningi, eftir reglunum í §§ 2 og 5, 5 oyru pr. kg av tí sild, sum innhandlað verður til saltingar ella frystingar.

§ 5.

Sum útflutningshavn eftir hesi lóg er at skilja føroysk havn, har skip sum eru ikki undir 100 tons brutto, við bryggju kunnu lossa og ferma frá 2 lúkum.

§ 6.

Henda lóg kemur í gildi 1. apríl 1957.

§ 3.

Tilskudet i henhold til denne lov auvises af landstyrete rette vedkomende til udbetaling, når landstyrete har forvissat sig om opgørelsens rigtighed.

§ 4.

Til fiskere, der fra åben båd driver sildefangst på færøske fjorde, ydes der i finansåret 1957/58 tilskud af landskassen efter reglerne i §§ 2 og 5 mod 5 øre pr. kg af den sild, der afsættes til saltning eller fryssning.

§ 5.

Som eksporthavn forstås i denne lov en færøsk havn, hvor skibe af ikke under 100 tons brutto ved kaj kann losses og lade fra to luger.

§ 6.

Denne lov træder i kraft 1. april 1957.

Viðmerkingar:

Landsstýrið mællir til at endurnýggja hesa skipan óhroytta fyri komandi fíggjarár og vísir annars til tingmál nr. 43/1955 — tingtíðindi 1954 bls. 105.

1. viðgerð 25., 2. viðgerð 26. og 3. viðgerð 30. januar.
Lógaruppskotlð samtykt 20—0.

44. Alment lýsingarblað.

Ár 1957, 23. januar legði tingmaðurin D. P. Danielson fram soljóðandi

UPPSKOT

§ 1.

Tað almenna gevur út Kunngerðarblað Føroya, sum kemur dags-tevndan dag, einaferð um vikuna.

Allar rættarligar og aðrar almennar kunngerðir, sum higartil hava verið lýstar í blaðnum „Dimmalætting“, verða nú lýstar í Kunngerðarblaði Føroya. Somuleiðis verður tinglesingarlistin at lýsa í hesum blaði aftaná hvørt regluligt ting.

Landsstýrið kann gera av, at eisini aðrar almennar kunngerðir verða at lýsa í blaðnum, ella fáa loyvi til upptøku eftir áheitan frá viðkomandi stovni.

§ 2.

Landsstýrið ásetur kunngerðarprisin, og skal her miðja seg eftir galdandi prisi hjá føroyskum dagblaðum. Somuleiðis ásetur Landsstýrið haldaragjaldið og leysasøluprís. Blaðið verður rikið fyri rokning landskassans. Fimnta hvørt ár bjóðar Landsstýrið útgávuna av blaðnum út millum føroyskar prentsmiðjur.

Landsstýrið fyriskipar, at blaðið liggur frammi hjá hvørjum manni at síggja á almennum skrivstovum ella øðrum hóskandi plássum.

§ 3.

Samstundis sum henda lóg kemur í gildi verður alt tingið einkarloysi hjá øðrum blaði til at lýsa tær hernevndu kunngerðir avtikið.

Viðmerkingar.

Í tingsetuni 1915 legði sjálvstýrisflokkurin uppskot fram, sum miðjaði ímóti, at Tingakrossur fekk javnrætt við Dimmalætting til at bjóða uppá einkarrættin til upptøku av almennum kunngerðum.

Meirilutin í nevndini, sum viðgjörði málið, vildi ikki taka undir við uppskotinum, men ásaðaði í nevndaráðitinum, hvussu skeið tað er, at eitt partapoliðskt blað hevur henda einkarrætt fram um onnur føroysk bløð. Og sami meiriluti helt fram, at rætta loysnin var at útgeva alment kunngerðarblað, men meinti tó ikki, at umstøðurnar vóru til teess tá.

Tjóðveldisflokkurin heldur, at umstøðurnar nú eru til hesa útgávu fyri rokning landskassans, og at fyrimumirir við einum almennum kunngerðarblaði víga upp ímóti teim mógullgu útreiðslum, sum landskassin kann fáa av útgávuni.

Flokkurin loyvir sær tí at leggja hetta uppskot fyri tingið.

1. viðgerð 29. januar og 12. apríl legði lógarnevndin fram soljóðandi

Álit.

Tjóðveldisflokkurin hevur 21. februar í ár lagt fyri tingið uppskot um at givið verður út fyri landskassans rokning alment kunngerðarblað, og málið var víst til viðgerðar í lógarnevndini.

Ein meiriluti í nevndini (J. P. Davidsen, Hans Iversen, R. Long og Poul Petersen) heldur málið vera ov lítið upplýst, serliga viðvíkjandi kostnaðinum av útgvingini. Eisini hevur tað stóran týðning at fáa greiðleika á, hvussu lógin um tinglýsing, sum er í umbúna, fer at ávirka kunngerðingina.

Meirilutin setur so statt onki uppskot fram.

Minnilutin (D. P. Danielsen) mælt til at samtykkja lógaruppskot tjóðveldisflokksins.

2. viðgerð 15. apríl 1957.

Uppskotið var sett undir atkvøðu við navnaskalli.

Ja atkvøddu: P. M. Dam, Olaf Ellingsgaard, Johan Simonsen, J. H. Danbjørg, Richard Jacobsen, Kjartan Mohr, Frederik Hansen, Sámal Ellefsen, Erlendur Patursson, Hanus við Høgadalsá og D. P. Danielsen.

Atkvøddu ikki: Jens Chr. Olsen, Fr. Bláhamar, P. Petersen, Djóni í Geil, K. Nygaard, J. Fr. Øregaard, Tr. Samuelsen, Leon Joensen, A. Djurhuus, R. Long, J. P. Davidsen, Hans Iversen, Georg L. Samuelsen, H. Djurhuus og Arnhold Nielsen.

Uppskotið fall 11—0.

45. Nevnd til viðgerðar av endurgjaldskrøvum av skaða á fiskireiðskap.

Ár 1957, 23. januar legði tingmaðurin D. P. Danielsen fram soljóðandi skriv:

Sambært sáttmála millum Danmark og Noreg, dagfestur 14. januar 1952, er sett ein dansk-norsk nevnd til at viðgera endurgjaldskrøv ið standast av skaða, sum trolari úr øðrum landinum ger á fiskireiðskap hjá skipi úr hinum landinum.

Uppgáva nevndarinnar er at viðgera øll slík endurgjaldskrøv, rannsaka spurningin um skuld hjá partunum, kanna kravið poungaliga, og síðan royna at fáa semju í lag partanna millum.

Í nevndini eru tveir limir úr Føroyum, annar valdur av Dønum og hin av Norðmonnum. Og hesir báðir limirnir hava tey seinru árin fingið

Løgtingatíðindi 1958. — 16.

nøkur slík endurgjaldskrøv til viðgerðar, men øll relst av Norðmonnum fyri skaða á norskan fiskireiðskap, sum føroyskir trolarar hava verið skuldsettir fyri.

Hesin dansk-norski sáttmáli verður sjálvandi ikki føroyskan línureiðskap undir Føroyum. Skal hann verjast verður neyðugt at taka upp tingingar um ein slíkan sáttmála við tey lond, hvørs trolarar fiska her, fyrst og fremst Bretland.

Skoytast skal uppi, at millum Bretland og Noreg er slíkur sáttmáli í gildi, og sambært honum situr ein bretska-norsk nevnd, ið røkjur somu uppgávor millum tey bæði londini, sum omanfyri nevnda røkir millum Danmark og Noregi.

Tjóðveldisflokkurin loyvir sær tí at leggja fyri tingið soljóðandi

Uppskot.

Føroya lögting biður avvarandi myndugleikar taka upp tingingar við avvarandi bretska myndugleikar um við sáttmála at seta millumlanda nevnd til viðgerðar av øllum endurgjaldskrøvum uppá skaða, sum trolarar úr øðrum landinum gera á fiskireiðskap tilhoyrandi skipi úr hinum landinum.

1. viðgerð 29. januar og 21. februar legði lógarnevndin fram soljóðandi

Nevndarálit.

Tjóðveldisflokkurin á lögtingi hevur í brævi frá 21. januar 1957 til Føroya lögting skotið upp at mæla lögtinginum at biðja viðkomandi myndugleikar taka upp tingingar við bretska myndugleikar um við sáttmála at seta millumlanda nevnd til at viðgera endurgjaldskrøv uppá skaðar, sum trolarar úr øðrum landinum gera á fiskireiðskap tilhoyrandi skipi úr hinum landinum.

Upplýst verður, at slíkur sáttmáli er millum Danmark og Noreg, dagfestur 14. januar 1952, og er dansk-norsk nevnd sett til at viðgera endurgjaldskrøv, ið standast av skaða, sum trolari úr øðrum landinum ger á fiskireiðskap hjá skipt úr hinum landinum.

Lógarnevndin, sum hevur haft málið til viðgerðar, skal mæla tinginum til at samtykkja uppskotið um at biðja atternríkisministerið um at taka upp tær neyðugu tingingar við bretar.

2. viðgerð 23. februar.

Uppskot nevndarinnar samtykt 21—0.

46. Endurgáva av munnliga orðaskiftinum á tingi.

Ár 1957, 23. januar legði tingmaðurin Erlendur Patursson fram soljóðandi

Uppskot.

Álagt verður landsstýrinum at fyrireika endurgávu av tí munnliga orðaskiftinum frá øllum lögtingsfundum og seta gjøllari reglur fyri, hvussu endurgávan skal fara fram. Endurgávan verður prentað í Løgtingstíðindi.

Óneyðugt er her at nevna allar teir fyrimunnir, sum eru í tí, at tað munnliga orðaskifti frá tingfundunum verður endurgivið og prentað, soleiðis at tað er til skjals hjá øllum og til allar tíðir.

Eitt úðarskeið varð hetta gjørt á Føroya lögtingi, eins og á øllum tingum um okkara loiðir. Men av ymiskum orsøkum, helst tí at tað var tvørlígt at útvega snarskrivarar, datt hetta niður fyri altur. Við nútímans teknisku amboðum er einki slíkt, ið forðar fyri at endurgávan verður uppafur tikin.

Sjálvandi fer hetta at økja um tær árlegu útreiðslurnar til Løgtingstíðindi. Men tiltakið er so nyttugt og so neyðugt, at tær øktu útreiðslurnar mugu rakast sum ein sjálvsagdur partur av lögtingsútreiðslunum.

Tjóðveldisflokkurin loyvir sær tí at leggja hetta uppskotið fyri tingið.

1. viðgerð 29. januar, og 28. marts legði fíggarnevndin fram soljóðandi

Nevndarálit.

Tjóðveldisflokkurin hevur lagt málið fram á ting.

Málið varð undir 1. viðgerð beint í fíggarnevndina, ið hevur viðgjørt tað.

Seinast roynt varð at endurgeva orðaskifti á tingi gav tað so vánaligar royndir, at tað man fara at vera nyttuleyst fyribils at fara undir hetta av nýggjum.

Nevndin, undantikið Erlendur Patursson, kann tí ikki mæla tinginum til at samtykkja uppskotið frá tjóðveldisflokkinum, og setur so statt meirilutin onki uppskot fram.

Uppskot

Frá miðlilutanum (Erlendur Patursson):

Álagt verður landsstýrinum at fyrireika endurgávu av tí munnliga orðaskiftinum frá øllum lögtingsfundum og seta gjøllari reglur fyri, hvussu endurgávan skal fara fram. Endurgávan verður prentað í lögtingstíðindi.

2. viðgerð 2. og 3. viðgerð 10. apríl.

2. apríl legði Kjartan Mohr fram soljóðandi

Broytingaruppskot.

Álagt verður landsstýrinum at fyrirleika endurgávu av munnliga orðaskiftinum frá lögtingsfundum uppá band í Føroya Útvarp. Landsstýrið setur gjøllari reglur fyrí, hvussu málið verður lagt til rættis.

Broytingaruppskotið fall 7—0.

Minnilutauppskotið „ 9—0.

47. Broyting í tollalógini.

Ár 1957, 28. januar legði lögmaður fram soljóðandi

UPPSKOT

til

løgtingslóg um broyting í løgtingslóg nr. 23 frá 11. februar 1950 við seinni broytingum.

§ 1.

Í § 1 í løgtingslóg nr. 23 frá 11. februar 1950 um innfluttningsgjæld v. m., soleiðis sum hon er broytt í løgtingslóg nr. 58 frá 7. september 1950 smbr. løgtingslóg sum 66 frá 6. oktober 1950, nr. 11 frá 6. mart 1951, nr. 71 frá 18. december 1951, nr. 1 frá 9. marts 1954 og nr. 3 frá 18. februar 1955, verða fylgjandi broytingar fyrisettar:

Lbn. 14: Skótoy av øllum sløgum av virðinum 10 %

SKREYTVØRUR, BÍJOYTERIVØRUR OG NÍPS-LUTIR.

Lbn. 17: Í tekstinum fer út:

Øll sløg av lampum, ljósakrónum, kandelabrum, lampettum, ljósastattum, amplum, lyktum, ljós- og neonrør, standarlampur, klaverlampur, skriviborðs-, náttborðs- og øðrum lampum, eisini bordlampum og lutir til hesar, lampukuplar og lampuskermar, hetta um tað í tilgjørdum ella lutvís tilgjørdum líkl.

Millum jólapynt og hárbustir verður sett:
Stuttleikalutir, herundir gekkaskurtar v. m.

GLASVÖRUR.

- Lbn. 18: Í tekstinum fór út:
Glæðilampur.

INSTRUMENTIR, RADIOTÓL O. A.

- Lbn. 20: Teksturinn og avgjaldið verður broytt soleiðis:
Klavíaturinstrumentir einski við innbyggðum
spælivælum og önnur musikkínstrumentir og
lutir til tífik. Plátur til mekanísk musikkínstru-
mentir, grammofonir, plátuspælarar, fonografir
og tífik ístrumentir og tiltaks- og leysalutir,
harundir stíftir og innspældar eila óinnspældar
plátur og valsar. Bandupptakarar, radiomóttak-
arar, hátalarar, radiolampur (radiorör) og bílæta-
rör og einski tiltaks- og eykalutir til félrra.... av virðinum 25 %

MANUFATURVÖRUR.

Lbn. 36-40h við viðmerkingum fara út og
ístaðin verður fylgjandi tekstur settur:

- Lbn. 36: Gólvteppir og gólvteppitoy av virðinum 25 %
- Lbn. 37: Tógv og tráð, við undantökum av sutursílkí, fiski-
snörir, togverk og seglgarn..... av virðinum 25 %
N.B. Spunnir lutir av náttúrsílkí og kunstsílkí
lata toll sum av garni. Aðrir spunnir lutir eru
fríir fyrí toll.
- Lbn. 38: Linoteum og voksdúkur..... av virðinum 25 %
- Lbn. 39: Sokkar og hosur..... av virðinum 25 %
- Lbn. 40: Allar aðrar manufakturvörur, harundir metur-
vörur, trikotasja og klæðningastykkir o. a.,
háast tilfari við hesum undantökum: gummi-
olju- og plastíklæðir til sjómenn, fílt tilsett
tjörur, t. d. til skipaforhúðing, taklegging, iso-
leringsfílt o. t., nóttir og líðug fiskagern, hes-
slan, segi- og presendingsdúkur, grimur og
gjördir, tvístur, lviðburturkast og vatt av virðinum 25 %
Viðm. Vörur, ið eru gjördar av plastik eila
aðrum kunstitfari, verða tollaðar sum manu-
fakturvörur. Tað er ongin treyt, at vöran er
bundin eila vovin.

TUBAKK OG TUBAKKSVÖRUR.

Lbn. 81:	Avgjaldið verður broytt til	1 kg	10,00
Lbn. 62:	Avgjaldið verður broytt til	1 kg	20,00
Lbn. 63:	Avgjaldið verður broytt til	1 kg	25,00
Lbn. 64:	Avgjaldið verður broytt til	1 kg	15,00

Lbn. 65: Cigarettpappír fer út.

Sum nýtt lbn. verður sett:

LAMPUR OG ELEKTRISKIR INNLEGGING-
ARLUTIR V. M.

Lbn. 72: Öll slög av lampum, ljósakrúnum, kandelabrum, lampettum, ljósastattum, amplum, lyktum, glæðilampum, ljóstoff- og neonrør, standarlampur, klaverlampur, skriviborðs-, náttborðs- og eðrum lampum, elsiöl borðlampum, ljósreklamir og lutir til nevndu vörur, lampukuplar og lampuskermar, hetta um það er í tilgjörðum ella lutvís tilgjörðum líki. Öll slög av elektriskum innleggingarlutum og partar til teirra, eitt nú avbrótarar (snari-, tumbli-, hövuðs- og knívavbrótarar, termostataavbrótarar, oljuavbrótarar o. t.) celloskiftarar, nmskiftarar, reglatorar, drosaspolar, mótataður, fatningar til elektriskar lampur, handlampustativ við innsettum fatungum, armatur, isolatorar, kontaktir, kontaktproppar, rosettir, sikringsselementir, sikringsproppar og -patrónir, stikkontaktidósir, transformatorar, innförlingsmuffir, krúnnumuffir, niplar v. m., tö undantikið innleggingarrør í heilum og yvirspunnin tráður av virðinum 25 %

§ 2.

Frammanfyri standandi broyttu gjöld verða kravd frá og við 26. januar 1957 av øllum vörum, sum tað tolluppkrevjandi valdið hevur ikki loyvt innflytarum til fría nýtslu (gjaldkvittan ella útflyggingarloysi ikki givið), líka mikið um sendin er innflutt innan 26. januar 1957. Landsstýrið er heimilað at geva undantaksloysi, har serlig viðræktir gera tað neyðugt, ta fyrstu vikuna.

§ 3.

Í § 10 í lögtingslóg nr. 23 frá 11. februar 1950 verða fylgjandi broytingar gjørdar:

Undir § 10 o, chokolada, chokoladavørur, etingarísur, lakridsvørur og sukurvørur, eitt nú karamellir, bonn bonn, marsipan, bomm og tilíkt, verður avgjaldið sett upp í 1 kg 5,00 kr.

§ 4.

Henda lóg kemur í gildi beinanvegin. Landsstýrinum er heimilað í kunngerð at prenta toll-lógina uppáttur soleiðis sum hon er broytt.

FORSLAG

til

*Lagtingslov om ændring af lagtingslov nr. 23 af 11. februar 1950
med senere ændringer.*

§ 1.

I § 1 i lagtingslov nr. 23 af 11. februar 1950 om indførselsafgifter m. v., således som den er ændret ved lagtingslov nr. 58 af 7. september 1950, jfr. lagtingslov nr. 66 af 6. oktober 1950, nr. 11 af 6. marts 1951, nr. 71 af 18. december 1951, nr. 1 af 9. marts 1954 og nr. 3 af 18. februar 1956, foretages følgende ændringer:

Lbn. 14: Fodtøj, alt slags af værdien 10 %

GALANTERI- OG BLJOUTERIVARER SAMT
NIPSSAGER.

Lbn. 17: I teksten udgår:

Alle slags lamper, lysekroner, kandelabra, lam-
petter, lysestager, ampler, lygter, lysstof- og
neoner, standerlamper, klaverlamper, skrive-
bords-, natbords- og andre bordlamper samt
dele hertil, lampekupler og lampeskærme, alt
såvel i færdig som i ufærdig stand.

Mellem julepynt og hårbørster indsættes:
Skæmteartikler, herunder masker m. v.

GLASVARER.

Lbn. 18: I teksten udgår:
Glødelamper.

INSTRUMENTER SAMT RADIOMODTAGERE
M. V.

Lbn. 20: Teksten og afgiften ændres således:

Klaviaturinstrumenter, også med indbygget
spilleapparat, og andre musikinstrumenter samt
dele til sådanne. Plader til mekaniske musik-
instrumenter. Gramofoner, pladespillere, fono-
grafer og lignende instrumenter samt dele og
tilbehør dertil, herunder stifter og indspillede
eller uindspillede plader og valser. Båndopta-
gere, radiomodtagerapparater og højttalere,
radiolamper (radiorør) og billedrør samt dele
og tilbehør dertil

af værdien 25 %

MANUFAKTURVAREK.

Lbn. 36—40b med anmærkninger udgår og
erstattes med følgende tekst:

Lbn. 36: Gulvtæpper og gulvtæppetøjer af værdien 25 %

Lbn. 37: Garn og tråd med undtagelse af sutursilke,
fiskeengre, tovværk og sejl garn af værdien 25 %

Anm. Spindestoffer af natursilke og kunstsilke afgiftsberigtiges som garn.
Andre spindestoffer er afgiftsfrie.

Lbn. 38:	Linoleum og voksdug	af værdien 25 %
Lbn. 39:	Strømper og sokker	af værdien 25 %
Lbn. 40:	Alle andre manufakturvarer, herunder metervarer, tricotage og klædningsstykker m. v., nævnt materialets art, med undtagelse af gummi-, olie- og plastikklæder til sømænd, filt, imprægneret med tjørestoffer, f. eks. til skibsforhudning og tagbeklædning, isoleringsfilt eller lignende, fiskenet og færdige fiskegarn, hessian, sække, sejl- og presenningsdug, grimer og gjorder, tvist og tvistafald samt vat	af værdien 25 %
Anm.: Varer, der består af plastik eller andre kunststoffer, afgiftsberigtiges som manufakturvarer. Det er ikke en betingelse herfor, at varen er strikket eller vævet.		

TOBAK OG TOBAKSVARER

Lbn. 61:	Afgiftssatsen ændres til	1 kg	10,00
Lbn. 62:	Afgiftssatsen ændres til	1 kg	20,00
Lbn. 63:	Afgiftssatsen ændres til	1 kg	25,00
Lbn. 64:	Afgiftssatsen ændres til	1 kg	15,00
Lbn. 65:	Cigaretpapir udgår.		

Som nyt løbe nr. indsættes:

LAMPER OG ELEKTRISKE INSTALLATIONSARTIKLER M. V.

Lbn. 72:	Alle slags lamper, lysekroner, kandelabre, lamper, lysestager, ampler, lygter, glødelamper, lysstof- og neonrør, standerlamper, klaverlamper, skrivebords-, natbords- og andre bordlamper, lysreklamer samt dele dertil, lampeakupier og lampeskærme, alt såvel i færdig som i ufærdig stand. Alle slags elektriske installationsartikler og dele deraf, såsom afbrydere (dreje-, tumblar-, hoved- og knivafbrydere, termostatafbrydere, olieafbrydere o. lign.), oelleskiftere, omskiftere, regulatorer, drosselapoler, modstande, fatninger til elektriske lamper, håndlampestativer med isat fatning, armaturer, isolatorer, kontakter, kontaktpropper, rosetter, sikringselementer, sikringspropper og -patroner, stikkontaktdåser, transformatorer, indføringsmuffer, kronemuffer, nipler m. v., dog undtagen		

installationsrør i løbende længder og overspuu-
det tråd af værdien 25 %

§ 2.

Foranstående ændrede afgifter opkræves fra og med den 26. januar 1957 af alle varer, der ikke af de afgiftsopkrævende myndigheder er tilladt udliveret indførerne til fri rådighed (afgiftskvittering eller udliveringsstilladelse ikke udstedt) uanset om indførselen måtte have fundet sted inden 26. januar 1957. Landsstyret bemyndiges til at give dispensation, hvor særlige omstændigheder gør det nødvendigt i den første uge.

§ 3.

I § 10 i lagtingslov nr. 23 af 11. februar 1950 foretages følgende ændring:

„Under § 10 e Chocolate og chocoladevarer, konsumis, lakridsvarer samt sukkervarer, såsom karameller, bonbons, marcipan, bolcher o. lign. forhøjes afgiften..... 1 kg 5.00 kr.“

§ 4.

Denne lov træder i kraft straks.

Landsstyret bemyndiges til ved kundgørelse at optrykke toldloven, således som denne er ændret.

Viðmerkingar:

Eftir uppskot frá landstýrinum er það ætlað að seta stundningu til endurnýggjan skipaflotans upp frá 400.000 kr. til 1.000.000 kr. (sambr. uppskot til fíggjarlögtingslóg 1957/58.

Til tess er það neyðugt að útvega tær ívæntandi 600.000 kr. So stætt loyvir landstýrið sér að seta fram uppskot til bækklingar og umleggingar av ymiskum tollgjöldum v. m.

1., 2. og 3. viðgerð 25. januar.

J. F. Øregaard legði soljóðandi broytingaruppskot fram:

Í § 1 lbr. 14 ganga út orðini „Skótoy av øllum sløgum.“

Broytingaruppskotið fáll 8—0.

Lógaruppskotið í síni heild samtykt 19—0.

48. Rutusigling til Miknesar.

Ár 1957, 31. januar legði tingmaðurin Leon Joensen fram soljóðandi umsókn:

Sóknarstýrið heitir hervið eisini á háttvirða lögting um at fáa í lag eina beinleiðis rutusigling frá Havnini til Miknesar. Fyrr í tíðini høvdu vit Smiril 14. hvønn dag, tá líkindir vóru til tess, seinri bleiv tað so broytt, soleiðis at Smiril skuldi sigla 1 ferð um mánaðin, tá tað vóru líkindir. Hettar var ikki so galið fyri Miknesar bygd, tí so fekk ein og hvør tað frá Havnini, ið ein skuldi hava, tað einu ferðina um mánaðin, og ferðafólkið kundi eisini innstilla seg so, at tað fekk direkta fart. So var tað ikki gott longur, tað skuldi gerast betur, Vesturleið skuldi hava rutuna, ið Smiril hevði havt, og koma á Miknes hvørt miknkvæld. Tað gekk gott tvey fyrstu árin, men tað keðiliga var, at tað var ov seint um kvældi, tað kundi bara siglast um hásummar, av tí at Miknes er kyrruvanda pláss, og kann avgjørt ikki siglast á Miknes í náttmyrkri, uttan so at tað eru av bestu líkindum. Broystast kundi hettar ikki, ella vildu teir ikki, ið høvdu við hesa rutu at gera. Eltt bleiv tó gjørt við rutuna hjá Vesturleið, hon skuldi bara verða á Miðvág. So var gott, tí har eru samferðsluvegir til hinar bygdinar í Vágoyini. Miknes bleiv so gloymt úti. Tað nýtist kanska ikki hjá sóknarstýrinum at geva háttvirðu lögtingsmonnum eina so langs skrivliga frásøgn um hettar evni. Tó heldur sóknarstýrið, at einhver skal seta seg í næsta stað. Vit skriva nú skjótt 1957, og er Miknes komið so langt aftur um nðrar oyggjar í Føroyum, hvat samferðsluni viðvíkir, at støðan er verri enn í 1900. At hugsa sær til, at ikki er gjerligt at koma á ella frá Miknesi uttan yvir Sørvág, og so gjalda 2 ella 3 ferðir so nógv í fraktum fyri at gera okkara vøkur dýrari bert av teirri grund, at Miknes ikki kann hava eina beinleiðis rutusigling. Vónandi taka tit háttvirðu lögtingsmenn væl undir at fáa okkum eina slíka tíðarhóskandi rutusigling aftur á gongd á Miknes.

Við hávirðing

f. Miknesar sóknar kommunustýri

H. Joensen.

1. viðgerð 4. februar og 19. februar legði figgjarnevndin fram soljóðandi

Nevndarálit.

Miknesar sóknarstýri hevur lagt hetta mál inn á ting. Sóknarstýrið kærir seg um, at sambandið millum Havnina og Miknes er út av lagi ringt, bæði fyri ferðafólk og vøruflyting.

Heitt verður á Føroya lögting um at fáa børt um hesi viðurskiftir.

Málið varð undir 1. viðgerð beint í figgjarnevndina, ið hevur viðgjørt tað.

Figgjarnevndin ásannar, at ferðasambandið við Miknes treingir til munandi ábøtur og skal tí beita á landestýrið at skilpa fyri, at til dømis

„Smírlí“ á sumri ger naktar reglulígar túrar til Mikinesar og aðra tíð á ári kundi leiga hóskandi far, um tað gjørdist neyðugt.

Vísandi til tað í álitinum framførda setur nevndin fram hetta

Uppskot.

Landsstýrið kannar málið og roynir sum best at fáa bætt um hesi viðurskiftir.

2. viðgerð 26. februar og 3. viðgerð 1. marts.

Uppskot nevndarlunnar samtykt 22—0.

49. Spurningurin tey »gomlu fiskiferini«.

Ár 1957. 30. januar legði tingmaðurin Kjartan Mohr fram søljóðandi

UPPSKOT

til samtyktar.

1. Løgtingið heilmilar landsstýrið at kanna og seta fram lógaruppskot til komandi Ólavsøking 1957 um at avtaka tey gomlu skipini, ið eru bygd frá 1870 og uppeftir, og sum eru í so ringum standi, at skipasýnið noyðist at kondemnera tey.
2. Landsstýrið verður at útvega langfreistarlán uppí 5 mill. kr. Peningurin verður at nýta til studning og lán til ognarar av teimum gomlu skipunum til nýbyggingar í staðin fyri tað gamla skipið.

Viðmerkingar:

Spurningurin tey »gomlu fiskiferini«.

Tey seinastu árin hava verið feroysku fiskivinnuni góð yvirhøvir.

Nýggir nýmótans trolarir eru komnir til landið hver aftan á annan, og teir hava higartil víst seg sum góð peningagjøgging. Vónirnar til teirra hava eisini hildið, men treytnin fyri at teir skulu bera seg væl, eru marknaðarviðurskiftini, sum hava verið góð, og tað er at vóna, at tíðin frammyvir verður eins góð, tí tað er nógvar peningur, sum er slagdur.

Nýkeyplni og umbyggingar av einstøkum trolarum hava fyrri meginpartin fingið lán úr Realkreditstovnum, stadningslán frá landstýrinum og í einstøkum forum smávegis lán úr danska ríkiskassanum.

Kanna vit elttir, hvør ið hevur fingið hesar nýggju trolararnar, lán til umbyggingar m. v., má tað sigast, at tað eru tey stóru feløgin, sum eru farin undir hesu tiltøk, og er tað ouki at siga til, tí tað er ikki hvøns mans færi at fara undir tílk keyp.

Meðan endurnýggingin higartil hevur gingið væl framá, soleiðis at Føroyingar um ikki so nógv ár fara at hava ein stóran nýmótans trolaraflota, so má tað tó ikki gloymast, at okkara fiskiskipafloti er ikki bert trolarar ella rættari, at trolararnir hava verið minnitalið í skipaflotanum, men ein floti av øðrum minni og stórum forum, sum hava sín stóra týdning. Hesi forini geva arbeiði til ein meiriluta av fiskimonnum okkara, og er hetta soleiðis ein høvuðsstuðul undir føroyskum landshúsarhaldi.

Til sammetingar:

Bert minni peningur hevur verið veittur til keyp av motorum og umvælingar av tílikum skipum, og Realkreditstovnurin gevur ongi lán til tílik for, og er tað eisini, sum viðurskiðini nú í løtuni eru, lætt at skilja, tó roynt verður at fáa eina lánskipan í lag at koma fiskivinnuni til hjálpar, sum nýtir vanlig fiskifor, at støða má takast til ein spurning, sum troðkar seg meira og meira fram, og tíðin nú er inni til handlingar, annars vil tað ganga útyvir hundradir av góðum fiskimonnum, sum skulu bjarga føðini við okkara gomlu fiskiskipum.

Tær gomlu sluppirnar frá 80-unum (vit hava uml. 65 skip frá 1870—1890 og uml. 32 frá 1890—1920) eru ein kreftskaði fyrri okkara føroyska fiskisamfelag og byggjanna økonomi yvirhøvur. Væl fiska tey eisini, tey hava havt góða sildaveiðu í seinastuni, men kann tað gagna, at ein skipari forvinnur væl á sildaveiði, tá ið umvælingar og umsting av skipinum fer við øllum vinninginum og meira afturat.

Skipið er gamalt, motorurin ofta gamalur við, og hvussu mikið ið umvælt verður, so er skipið tó gamalt.

Tilhaldsrúmini umborð eru at finnast at, og oftari og oftari vil tað henda, at tílik skip liggja tað besta tíðina av sildaveiðuni fyrri manning, og tað er onki at kasta manningini fyrri og heldur ikki eigarinum, tí skal skipið setast í toluligan stand, vil tað fara við meira enn øllum vinninginum, og ikki bert fyrri eitt ár, men ár undan ári.

Av útreiðslunum til tey gomlu skipini fer út um skerstokkin og beint í havið, tí árið eftir skal líka mikið ofrast. Lekar og motorskaðar í hásezon hoyra til dagsins ordan.

Eitt einstakt dømi, ein slupp mátti 3 ferðir upp í sildatíðini fyrri leka, neyðturvuliga umvæld, tí tíðin er ikki til tað, og skal nú hava eina umvæling, so stóra, at tað í grundini ikki loysir seg at fara undir.

Tað má ikki haldast, at skipsýnissins krøv til tílik skip eru linlig, men tey eru tikin undir tí fyriseting, at skipið skal vera í forsvartligum standi, til tryggleika fyrri telr, sum umborð eru, men samstundis er tað einum greitt, at skulu krøv setast til fullkomna umvæling, sum var ynskilg, so fer eigarin á húsegang, t. v. a. at ein má hava tað fyrilit, sum verið hevur havt í mong ár, men skipini eldast ár undan ári, og tessvegna ringari og ringari, eins og mannabeilsan verður ikki betri við árunum, og tann tíð nærkast, tá ið skipa-sýnið ikki sær seg ført fyrri at geva hesum skipum farheimild utan at seta stór krøv til endurnýggingar, umvælingar v. m., at tað verður einstýðandi, at skipið verður lagt, tað vil yvirhøvur ikki loysa seg at umvæla tey meira.

Og sum tækk fyrri sín innsats fær eigarin, sum ikki er av okkara ringastu monnum, oftast húsegangin, og sær mong árs arbeiði syndrast millum

fingrarnar. Spurningurin er, um føroyska samfelagið kann verða nøgt við tílíka mannagongd.

Ein tílíkur maður vildi ætlandi, um hann varð gjørdur førur fyri at ognar sær nýtt skip, kunna arbeitt í mong ár afturat, og vildi har verið nakað at stremba eftir, tí eftir stutt áramál vildi hann fingið avskrivað skip sítt og síðani í staðin havt eitt nýtt og gott amboð uttan tær ævnlugu umvælingarnar, sum fara við øllum vinninginum.

Um vit gjørdur upp, hvussu nógv hesu gomlu skipini kosta føroyska samfelagnum í umvælingum árliga, vildu menn ætlandi øtast.

Setið hendan pening í nýbyggingar, og kondemneri tey gomlu skipini, tað vil vera til gagn og signing hjá mongum og til sneynda og síðst hjá øllum samfelagnum.

Onkur vil harafturímóti siga, at hettar vil kosta nógvan pening. Sjálvandi vil tað tað, men meira kostar tað at „halda lív“ í teimum gomlu skipunum.

Í 1930-unum var Danmark at siga í somu skóm. Teir gjørdur so har, at staturin keypti tey gomlu skipini har fyri so og so nógvan pening, at eigarin kundi fara undir nýbygging av somu stødd, sum tað gamla. Treytin fyri hesu „sølu“ var, at tað gamla skuldi haggast upp, og eigarin bant seg til at byggja eitt líka so stórt skip.

Sjálvandi var henda lánskipan, sum hon í veruleikanum eisini var, dýr í byrjanini, men úrslitið ein nøgd av skipum, sum kundi forrenta og avskriva skipið, og samstundis til eigarin eitt avlop, har fyrr bert hálv kundi væntast.

Ein tílík skipan má kunna skipast her í eini byggistíð til endurnýgging av fiskiskipum uppá 150 ton yvir eini 15 ár, har eigarin fær eitt slag av statsláni, soleiðis at eigarin sjálvur kann rinda 10% av keypinum av tí nýggja skipinum og lat so tey 10% og hinar avskrivningarnar longjast yvir eitt longri áramál uppá 25 ár. Umsóknir vilja koma nógvur og tað er greitt, at ikki ber til beinan vegin at fáa so nógv skip bygd, sum talan kann verða um, men verður byrjað við einum lánigrunn t. d. uppá 5 mill. kr., vildu rættiliga nógv skip kunna setast í gerð.

At tey fyrst og fremst verða sett í gerð í Føroyum, var ynskiligt, men tá eingin treyt, skal statsstudningur fást, elga ætlandi eisini danskar skipasmiðjur at fáa sín part, men føroyskar skipasmiðjur vilja hava nóg mikið kortini.

Tað vil altso siga, at vit vilja vera við til at styðja føroyskt vinnulív, ongin skipasmiðja fær „deyðar“ stundir, og eftir sínum áramáli hava vit ikki bert ein trolaraflota, sum er nýmótans, men tað er av líka stórum týðningi, um ikki av størri ein fult tíðarhóskandi fiskiflota av havgangandi ferum við góðum tilhaldsrúnum, góðum maskinum og at kalla ongum umvælinga-útreiðslum, til gagns fyri samfelagið, ikki minst, tá ið avlopið av hesum skipum fer at gera seg galdandi.

Men nú má farast til verka, ikki í morgin, men í dag, mega vit taka støðu til spurningin, hann hevur skund, tí annars verður spurningurin loystur so, at tey gomlu skipini fara í ruin og taka sínar núverandi eigarar við sær, og her hevur samfelagið skyldu at hjálpa, teir ynskja ikki studning, men vilja bert vísa, at teir eru menn sjálvir og kunna, og ein vil fáa at síggja, at hesir menn eftir fáum árum hava komið sær burtur úr teirra fíggjarligu neyð, sum tað í dag er at vera „elgari“ av gomlum skipi, um ein vil ikki taka so til, at tað er tað gamla skipið, sum „elgur“ og sígur sín skipara (elgara), tí tað er veruleikin.

1. viðgerð 1. februar og 28. mars legði fíggjarnevndin fram soljóðandi

Nevndarálit.

Løgtingsmaður Kjartan Mohr hevur lagt hetta mál inn á ting, og varð tað undir 1. viðgerð beint í fíggjarnevndina, sum hevur viðgjørt tað.

Nevndin er samd um at lata landsstýrið kanna málið og síðani leggja tað aftur fyri tingið.

Uppskot.

Fíggjarnevndin mælir tinginum til at samtykkja at lata landsstýrið kanna málið og leggja úrslitið aftur fyri tingið komandi Ólavsøku.

Uppskot nevndinnar samtykt 19—0.

50. Umskipan av samferðsluni í Streymoy, Eysturoy, Vágum og Norðoyum.

Ár 1957, 31. januar legði tingmaðurin Hanns við Høgadalsá fram soljóðandi skriv frá H. M. Reinert og Leivi Vang:

Undirritaðu loyva sær her við at leggja uppskot fram um umskiping av ferðasambandinum í Streymoy, Eysturoy, Vágum og Norðuroy.

Sum nú er, er høvuðssamferðslan ikki skipað sum ein samvirkandi heild. Eudamálid eigur at vera, at høvuðssamferðsluæðrirnar virka sum eitt samantengt samgongulag. Soleiðis sum náttúruviðurskiftini eru, kemst ikki uttanum at gera dyggar broytingar í samferðsluni, skal hetta endamál náast.

Vit vilja tí halda, at høvuðæðrirnar eiga at verða hesar:

Úr Tórshavn verður gjørdur breiður og sterkur koyrivegur eftir hækkanum inn í Kaldbaksbota, sum er kyrrupláss og skuldi har verið góður møguleiki at bygt hann út til vetrar- og neyðhavn hjá Havnini, síðan verður í Botninum gjørd ferjulega, samstundis sum ferjulegur verða gjørdar í hóskaði staði á Skálafjørðinum t. d. í Runavík og á Strondum. Síðani verður vegurin Skálafjørður-Fuglafjørður umvældur og ferjulegur gjørdar í Fuglafirði og í Klakksvík.

Samstundis vegirnir millum bygda í Eysturoy bætir og samanknýttir, so lagaliga sleppst at hesum ferjulogum, t. d. vegurin av Strondum til Eiðis og Gjáar og av Skálafjørði til Funningsbotn, Funnings og Fiduvíkar. Samstundis verður samferðslan í Kallsoy og Kunoy og Eystanfyrí Múlan samskipað og knýtt at ferjuni úr Klakkavík.

Síðani kemur spurningurin um vegagerðin skal halda fram eftir bakkanum úr Kaldbaksbotni til Kaldbaks og Kollafjarðar ella um ferjulega elgur at verða gjørd í Kollafirði sum ferjan úr Eysturoynni eisini leggur at. Annars verður spurningurin um gerð av tunnel úr Kaldbaksbotni til Oyrareingir kannaður. Allar bygdir í Norðstreymoy verða samanknýttar við góðum og sterkum vegum til Kollafjarðar. Samstundis verður spurningurin um gerð av brúgv um Streymin kannaður.

Harnæst verður ferjulega gjørd í Vestmanna og í Miðvági ella í hóskandi stað í Vágum.

Høvuðsfyrirminurin í eini slíkari umskiping av ferðasambandinum er at ferðslurnar koma at verða innansýndis og at tær koma at tæna umleið 24.000 av landsins 32.000 íbúgvorum. Hesi fólk kunna koma at ferðast regluliga og ótarnað av veðri og øðrum ringum náttúruviðurskiftum.

Samferðsluútbúnaður hins almenna verður í fyrsta umfari 3 ferjur og stórar bussar í hóskandi tali og við páhangsvagnum til at nýta, tá ið nógv fólk er at flyta. Ferjurnar elga at verða so mikið stórar, at tær fáa flutt lastaðar bílar og hóskandi tal av persónbílum. Í høvuðsstøðunum verða gjørdar ferðastøðir við taki, so ferðarfólk fær skýli. Sjálvar samgongurnar verða skipaðar eftir nútíðars lagi t. d. at maður ið setlar sær til Viðareiðis úr Havn fær farseðil til Viðareiðis beinleiðis.

Møguleiki er at ferðafólkini verða so mikið títt, at ferðatíðin verður stýtt munandi. Arbeidafólk og handverkarar kunnu betur flyta seg bygd úr bygd og neyðast ikki at liggja fæst og bíða eftir farti og kunna betur flyta seg har arbeiði er at fáa og hagar tørvur er á arbeiðskraft.

Sjófólkið, sum ofta hevur stutta tíð at vera heima í, neyðst sum er ofta at nýta stóran part av frítíðini til at bíða eftir farti og ferðast í og hava við hvørt alls ikki líkindi til at vitja heim. Hesi viðurskifti verða eisini bætt.

Lagaligt verður eisini hjá sjúkum fólk at ferðast til Havnar til ambulanta viðgerð.

Annars er tað at slík vegagerð yvirhøvur kemur at verða á lendi, har dyrkiligt er, so tað kann væntast at fólk yvirhøvur fer at seta seg niður fram við vøgunum.

Tað er okkum greitt, at hesi sjónarmið, ið týða heil umskiping av øllum okkara ferðslum, sum verða tey ferd út í lívið, fara at kosta nógvan pening, sum ikki útvegast yvir rakstur hins almenna. Tað er tí uppskot okkara, at til hetta endamál verður tíkið neyðturviligt samferðsluuppbyggingarlán.

Við tað at summir menn eru fyri at leggja Oyggjarvegin eftir fjøllunum, vilja vit hervið ráða frá at so verður gjørt. — Fyri tað fyrsta loysir tað ikki ferðaspurningin í slíki heild og tá serstakliga ikki við Eysturoy og Norðuroyar. Í øðrum lagi verður hann ógvuliga djúrr at nýta hjá bílum, tí teir skulu hevja seg úr sjóvarmála upp í 400 metra hædd, síðan niður í 277 metra hædd á Norðara Dalekarði og síðan upp aftur í 400 metra hædd (við Langareyn) og so aftur niður á slætt. Hesar hevjingar og lækkingar fara nógva oljunýtslu umframt óneyðugt slit á bílum við sær. Kavin er nógvur á hesum leiðum og ofta leggst langur fjallakavi, meðan tátt kann vera í neðra og fer vegurin verri í erva av veðri, vindi, frosti osfr., enn vegur fram við bakka.

Hevði slík skipan av samgongunum, ið frammanfyri er sett fram, verið førd í gjögnum, kundu strandfaraskip lögtingsins betur kunnað tikið sær av siglingini til Suðuroyar, Sandoyar, Nólsoyar, Hests, Kolturs og Skúvoyar. Smiril (ella annað størri far hjá lögtinginum) fær eftir hetta siglt til Suðuroyar hvønn dag.

1. viðgerð 2. februar og málið beint til havna- og veganevndina.

51. Elverk í Mikinesi.

Ár 1957, 31. januar legði tingmaðurin Leon Joensen fram so-
ljóðandi umsókn:

Mykinesar sóknarstýri heitir hervið á háttvirda lögting um at hjálpa Mykinesar sóknar kommunu við at taka sær av peningarligari ábyrgd, saman við produktiónsnevndini, við at fáa vatndrivið el-verk her til bygdina. S.E.V. verkfrøðingur Hjalgrim Winther hevur verið her sumari 1955 og kannað málið, og hava vit heitt á produktivitetsnevndina um at vera okkum til hjálpar, at fáa hettar mál framt, fyri at Mykines kann fáa meira burtur úr sínum landbúnaði, um el-verk kom til bygdina og kølirúm ella frystirúm kundi verið gjørt.

Tá ein skal hugsa um Mykinesar bygd í síni heild, má ein siga, at íbúgvarnir hava litlar og ongar møguleikar at vinna í Mykinesi, um teir ikki høvdu tað eindrið, ið landbúnaðin gevur. Kirruvanda plass er Mykines, av sjónum læst ikki nógv vinna. Íbúgvarnir eru eisini við at flyta burtur av oynni, einamest tað unga fólk, av tí at vinnan ikki er so stór, at tey hava møguleikar fyri at liva her. Sóknarstýrið ivast ikki í tí, at kom el-verk her til bygdina, og frystirúm ella kølirúm bleiv gjørt, kundi landbúnaðin givið nógv meira av sær. Tað er neyvan nøkur oyggj í Føroyum, ið er ríkari uppá fugl enn Mykines, men verður hann ikki so nógv veiddur nú sum fyrr í tíðini, av tí at tað var mest saltmatur, ið tá bleiv nýttur, nú eru tíðirnar øðrvísið, og skal tað mesta verða selt av ferskum, tað er so gott sum ógjøriligt her, vegna brim og tilíkar trupulleikar, vónandi taka tit háttvirdu lögtingsmenn væl undir við hesari umsókn, Mykinesar bygd til frama.

Sóknarstýrið leggur eitt avrit av yvirliti H. Winther, verkfrøðing, so tingið kann betur kanna møguleikarnar.

A v r i t.

H. Winther,
verkfræðingur.

Vestmanna, hin 6. mars 1956.

Produktivtetsnevndin,
Bryggjubakka 22,
Tórshavn.

Viðv. elektricitet í Mykines.

Sambart avtalu sendi eg hjálagað eitt yvirllit yvir umstøðurnar viðv. elektrifisering av Mykinesarbygd.

Umstøðurnar eru ógvuliga góðar fyri at byggja elverk í bygdini, og vildi eg hildi, at best var, um verkið varð lagt omanfyri bygdina.

Tá ein hugsar um, hvussu torført tað er at liva í Mykinesi vegna teg ringu lendingarviðurskipti, haldi eg, at málið átti at verði framt mest møguligt.

Við hávirðing

A v r i t.

H. Winther,
verkfræðingur.

Vestmanna, hin 6. mars 1956.

YVIRLLIT

yvir

elektrifiseringsmøguleikar í Mykinesi.

1. Neyðug effekt og energiur:

Mykinesarbygd hevur 150 íbúgvarar og o. u. 40 hús. Samanberit við Havn, Klakksvík og S.K.V. øki kann ársnýtslan hóskandi setast til 500 KWh pr. høgð. Hetta gevur eina ársproduktión uppá o. u. 75.000 KWh.

Seta vit brúkstíðina $T = 3000$ tímar, fáa vit sostatt, at neyðugt verður at uppseta ein turbogenerator upp á umleið 25 KW.

Aftur at hesum kemur so mógulig effekt til køli- ella frystihús. Tað er ikki lætt at meta, hvussu stórt anlegg, ið er hóskandi til bygdina, men rokna vit við 15 KW, er tað, í hvussu er, ikki í minna lagi.

Mykinesameen geva sjálvir upp, at um veiðan kann goymast í Mykinesi, tá illveður er, kunnu teir veiða einar 40.000 lundar og 100.000 havhestar árliga. Her til kemur, at tað er neyðugt at goyma bæði seyða-, oksa- og kálvakjöt, av tí at tað, sum kunnugt, ofta gongur long tíð, hvar tað ikki slepst burtur av oynni vegna brim. Um vatnorkan er nóg stór, vildi tað sostatt verið hóskandi at uppstilla eitt turboaggregat upp á 40 KW í bygdini.

2. Vatnorkan:

Oman fyri sjálva bygdina er eitt reiðuliga stórt affallsøki. Hetta kann metast til at vera o. u. 2,4 km² til støddar. Sambart regnmálingarnar frá Mykinesi kann regnmongdin í meðal setast til 1 m árliga. Hetta gevur tilsamans eina vatnmongd $Q = 0.076$ m³/sek. í meðal. Rokna vit við

einum vatnspilli upp á 40 %, kunnu við fáa nytta av

$$Q = 0,046 \text{ m}^3/\text{sek. í meðal}$$

Tað eru 2 möguleikar fyrri bygging av elverkinum. Fyrsti möguleikin er er at gera verkið oman fyrri bygdina, annar er at seta turblanna niðri við lendingina.

3. Reservoír og verk oman fyrri bygdina:

Oman fyrri garðarnar í kotu 125 ber til at gera eitt vatnreservoír. Henssu stórt, hetta skal verða, er ílt at síga, áðrenn ein veit, hvussu javnt vatnið rennur. Eisini er hetta ein økonomiskur spurningur. Best man verða at gera tað í minna lagi og so gera tað størri seinni, um tað verður neyðugt. Verkið kemur í hesum tilfelli at standa í kotu 50 oman fyrri bygdina. Rørleiðingurin kemur at verða nakað langur, o. n. 450 m.

Verkið fær hesar data:

$$\text{Reservoír} = 60 \times 80 \times 3 = 6400 \text{ m}^3.$$

$$\text{Fallið } H = 125 - 50 = 75 \text{ m.}$$

$$Q = 0,046 \text{ m}^3/\text{sek. svarar til 24 KW í meðal.}$$

$$\text{Við einari brúkstíð } T = 3000 \text{ tímar fáa við}$$

$$\text{Turboaggregat} = 75 \text{ KVA.}$$

Kostnaðarætlan:

Byrging		20.000 kr.
8" rørleiðingur upplagdur		50.000 "
Verkbygningur		25.000 "
75 KVÁ turboaggregat	25.000	
Regulator	5.000	
Talvuanlegg	5.000	35.000 "

Tilsamans: 130.000 kr.

4. Reservoír og verk niðanfyrri bygdini:

Í kotu 35 niðan fyrri bygdina eru reservoírmöguleikar, um sjálvt verkið verður sett í kotu 10 beint oman fyrri lendingina.

Verkið fær hesar data:

$$\text{Reservoír} = 0,5 \times 80 \times 60 \times 5 = 12000 \text{ m}^3.$$

$$\text{Fallið } H = 35 - 10 = 25 \text{ m.}$$

$$Q = 0,046 \text{ m}^3/\text{sek. svarar til 8 KW.}$$

$$\text{Ein brúkstíð } T \text{ uppá } 3000 \text{ tímar gevur}$$

$$\text{Turboaggregat} = 25 \text{ KVA.}$$

Kostnaðarætlan:

Byrging		50.000 kr.
8" rørleiðingur upplagdur		10.000 "
Verkbygningur		25.000 "
25 KVA turboaggregat	9.000	
Regulator	3.000	
Talvuanlegg	3.000	15.000 "

Tilsamans: 100.000 kr.

5. Distribútió:

Í bygdini verður neyðugt at byggja eitt 3 fasa 380/330 volt lágsþ. net, eisini má ein málari uppsotast í hverjum húsi.

Kostnaðarættlan:

Lágsp. net.....	o. u.	27.000 kr.
Málarar	o. u.	3.000 "
Tilsamans:		30.000 kr.

Samanstilling.

1. 1 stk. 75 KVA turboaggregat við öllum anleggum oman fyrri bygðina	180.000	kr.
Lágsp. net, málara v. m.	30.000	"
Óvantaðar útreiðslur, ymist	20.000	"
Tilsamans:	180.000	"
2. 1 stk. 25 KVA turboaggregat við öllum anleggum niðan fyrri bygðina	100.000	kr.
Lágsp. net, málara v. m.	30.000	"
Óvantaðar útreiðslur, ymist	20.000	"
Tilsamans:	150.000	kr.

Omanfyrir standandi töl eru bert at rokna sum ein fyrirbils ættlan. Skulu meira álitandi töl fáast, má málið kannast meira gjølla, ekki minst viðvíkjandi byrgingunum. Tölun eru fá á leið, og það er einki at ivast í, at vatnorkumøguleikarnir eru av telnum bestu.

Elverk í Mikinesi.

Ætlaður kostnaður av byggingini	180.000 kr.
25 % studningur frá lögtingi	45.000
studningur frá kommununi	20.000 65.000 "
Eftir til lántøku:	115.000 kr.

Amortisering av láni 115.000 kr. í 80 ár til 5½ % rentu

6,85 %	um	7.900 kr.
Løtur ættaðar		6.000 "
Ymist		3.300 "
		17.200 kr.

Inntøkur:

Føst gjeld, 40 hús á 80 kr.	3.200 kr.
Málaraleiga, 40 hús á 25 kr.	1.000 "
Søla 75.000 kwh á 12 oyru meðal.....	9.000 "
Studningur frá kommununi til amort.....	4.000 "

	17.200 kr.

Flggjarsteða pr. 31/12—1955.

Í banka	kr.	8.649,34
Í sparikassa	"	2.081,40
Kontantur peningur	"	9.231,80
Eftirstæður	"	7.181,52
		kr. 27.094,06

Av skuld er lán í Færø Amts Sparekasse uppr. 12.000 kr. frá 1951, eftir pr. 31/12—55 kr. 9.340.—. Í dag helst um 8.800 kr. (20 árs lán til vatnveiting).

Álknunin hjá kommununi 1956 var kr. 14.658,97 við 6 %.

8 % undir somu viðurskiftum skuldi verið um 19.500 kr.

9 % — — — — — um 21.000 kr.

1. viðgerð 4. februar og málið beint til flggjarnevndina.

52. Dronning Alexandrines Hospital.

Ár 1957, 1. februar, legði Edw. Mitens fram soljóðandi

UPPSKOT

I. *Løgtingslóg um lán til modernisering og víðkan av Dronning Alexandrines hospitali.*

§ 1.

Landsstýrið er heimilt landskassans vegna at læna neyðturvilligan pening til modernisering og víðkan av Dronning Alexandrines hospitali.

§ 2.

Henda lóg fær gildi betnan vegin.

Lagtingslov om lån til modernisering og udvidelse af Dronning Alexandrines hospital

§ 1.

Landsstyret bemyndiges til på landskassens vegne at optage de nødvendige lån til modernisering og udvidelse af Dronning Alexandrines hospital.

§ 2.

Denne lov træder i kraft straks.

II. Landsstýrið er heimilt at samráðast við ríkisstýrið um at lata í ríkisstudningi helvtina av tí, ein modernisering og víðkan av Dronning Alexandrines hospitali kostar.

Viðmerkingar:

Longu undan helmsbardaganum var talan um at skja um songjatalið á Dronning Alexandrines hospitali. Tær ætlanir, sum tá lógu fyrri, vórðu av ongum, tá helmsbardagin brast á. Altaná kríggið varð spurningurin tikin upp aftur og vóru ymsk uppskot til viðgerðar. Hesi uppskot vóru so kostnaðarmikil, at toy av líggjarlígum orsøkum ikki vóru fremjandi.

Fyri 3—4 árum síðani varð tikið uppáttur til umhugsunar at byggja sinnissjúkahús í Føroyum. Í hesum sambandi varð so eisini umhugað at modernisera og víðka um Dronning Alexandrines hospital, soleiðis at ymsir bygningar vórðu gjørdir í felag við sinnissjúkahúsið. Síðani er arbeitt við hesum máli, og nú liggja ætlanir fyrri um at byggja sinnissjúkahús í Føroyum við 160 songjum, kostnaðurin er mettur til 15 mill. kr., og samstundis at modernisera og víðka um hospítalið við tveimum deildum, hvør uppá 27 sengur. Tað, sum serliga hevur verið tørvur á á sjúkabúsinum, hevur verið at fingið fleiri sengur, byggja nýtt starvsfólkahús, økonomibygning og størri skurð-, röntgen- og fysioterapideildir. Hetta kann alt fremjast eftir teimum ætlanum, ið liggja fyrri, og er kostnaðurin til modernisering og víðkan av Dronning Alexandrines hospitali í dag mettur til 4 mill. kr., alt í alt, við príshækkingum — at fremja uppskotini tekur nøkur ár — kann kostnaðurin setast til 5 mill. kr.

Í viðlögdu avskrift av skrivi frá hospitalsstýrinum dagfest 17. november 1956, hevur stýrið mælt til at fremja nevndu felagsætlan, landstýrið hevur tikið undir, sum viðlagda avskrift av skrivi, dagf. 28. november 1956, vísir.

Sjúkahúsmálið er felagsmál, og landstýrið mælir sostatt til, at tað fær heimild til at læna helvtina av byggipeninginum, og at samráðst verður við ríkismyndugleikarnar um í studningi at veita um helvtina.

Útreiðsturnar eru mettar til 4—5 mill. kr.

Avrit.

FØROYA LANDSTÝRI

Tórshavn, 28. november 1956.

Bestyrelsen for Dronning Alexandrines hospital har i skrivelse af 17. ds. henstillet til landestyret, at dette ved henvendelse til rigsmyndighederne søger at udvirke, at et projekt udarbejdet til den under 29. marts 1952 nedsatte kommission vedrørende statens sindssygevesen om et sindssygehospital på Færøerne med 160 sengepladser fremmes hurtigst muligt. Hospitalet er anslaaet at ville koste ca. 15 mill. kr.

Bestyrelsen har i første række begrundet sin henvendelse med den afgørende helbredende betydning, en behandling af de sindssyge vil få i et hjemligt niveau, idet hidtidige erfaringer har vist, at sprogvankeligheder og den omstændighed, at mange sindslidelser ikke i tide behandles, eller i det hele ikke behandles på grund af afstanden mellem patienter og behandlingsanstalt har virket stærkt hæmmende på plejen og helbredelsen af færøske sindslidende patienter. Endvidere anfører bestyrelsen, at en nødvendig ombygning og udvidelse af Dronning Alexandrines hospital vil kunne gennemføres med mindre omkostninger — 4 mill. kr. i modsætning til 9 mill. kr. — såfremt denne udføres i forbindelse med opførelsen af sindssygehospital.

Hertil kommer, at et led i planerne for Dronning Alexandrines hospital er at indrette afdelingen T. B. på Dronning Alexandrines hospital til behandling af patienter med lungetuberkulose, hvorfor sanatoriet i Høydalar vil være disponibelt til andet formål.

Under henvisning til foranstående skal landsstyret udtale:

Under hensyn til det af hospitalsbestyrelsen anførte om den særlige behandlingsmæssige nødvendighed for, at færøske sindslidende behandles på Færøerne, anbefaler landsstyret på det mest indtrængende, at de omhandlede planer søges gennemført. Da der som omtalt er en speciel begrundelse for opførelse af et færøsk sindssygehospital, en begrundelse, der ikke gør sig gældende ved tilsvarende projekter i det øvrige kongerige, henstiller landsstyret, at det omhandlede projekt ikke indgaar i en eventuel påtænkt prioritetsfølge for opførelse af sindssygehospitaler for hele riget, men behandles for sig.

Da det har stået alle færøske myndigheder klart, at Dronning Alexandrines hospital længe har stået overfor en hårdt tiltrængt modernisering og udvidelse, og da disse planer nu både af sygeplejemæssige og økonomiske grunde er kædet sammen med planerne for sindssygehospitalet, er det endvidere nødvendigt, at der træffes en hurtig og endelig afgørelse i spørgsmålet om opførelse af dette hospital af hensyn til gennemførelse af det andet projekt.

Hvad angår det også af bestyrelsen omhandlede spørgsmål om rømning af sanatoriet, hvilket kan gennemføres derved, at tuberkulosepatienternes antal nu ligger på 15—20, så har landsstyret tænkt sig at anvende disse bygninger til studenter- og præliminerskole og kostafdeling for denne. Den bygning, der nu anvendes, lejet af Tórshavn kommune, giver ikke længere plads til det antal elever, der søger om optagelse, hvortil kommer mangelen på kostafdelingen. En indrettelse af sanatoriet til dette formål vil formentlig kunne gennemføres for forholdsvis ringe bekostninger, hvorfor man både på en hurtig måde og med forholdsvis ringe udgifter kan gennemføre et allerede før krigen rejst spørgsmål om opførelse af en højere skole med kostafdeling, hvortil i sin tid også er stillet statstilskud i udsigt.

Hr. rigsombudsmanden anmodes herved om at lægge sagen for rigsmyndighederne.

Avrit.

BESTYRELSEN
FOR
DRONNING ALEXANDRINES HOSPITAL

J. 1956. no. 4184.

Tórshavn, den 17. november 1956.

Spørgsmålet om opførelsen af et sindssygehospital på Færøerne har i de sidste 80 år været rejst gentagne gange. Allerede før sidste verdenskrig gik sundhedsstyrelsen ind for opførelsen af et sådant hospital efter et af kgl. bygningsinspektør Thomas Havning udarbejdet projekt, men på grund af adskillelsen mellem Færøerne og den øvrige del af riget kom projektet ikke til udførelse. Efter betænkelsen har andre påtrængende investeringsopgaver medført, at planerne om et sindssygehospital hidtil er trængt i baggrunden. Da statens sindssygevæsen efter krigen imidlertid tog hele spørgsmålet om hospitalsbehandling af sindssyge op til overvejelse, foranledigede landslæge dr. med. Hans Debes Joensen, at spørgsmålet om et færøsk sindssygehospital blev draget ind i forhandlingerne i den under 29. marts 1952 nedsatte kommission vedrørende statens sindssygevæsen. Efter et besøg på Færøerne og

forhandling med sygehusbestyrelse og landestyre har eksperter under sindssygedirektoratet for kommissionen udarbejdet forslag til opførelse af et sindssygehospital på Færøerne. Hospitalet, der er projekteret til at rumme ialt 160 patienter i to patientbygninger — en for hvert køn — er anslaaet til at ville koste ca. 15 mill. kr. Efter projektet skal funktionærboliger og administrationsbygninger være fælles for Dronning Alexandrines Hospital og sindssygehospitalet, der opføres overfor Dr. Alexandrines Hospital og forbindes med dette ved en bro over vejen. Herved opnås fordele såvel for sindssygehospitalet som for Dr. Alexandrines Hospital. Det muliggøres således, at sindssygehospitalets patienter kan behandles på Dr. Alexandrines Hospitals specialafdelinger. For sidstnævnte hospital består fordelene i omkostningsbesparelser ved opførelse af funktionærboliger, når det sker sammen med opførelsen af tilsvarende boliger til sindssygehospitalet samt i opførelse af fælles administrations- og økonomibygninger.

Dr. Alexandrines Hospitals andel af byggeudgifterne til funktionærboliger anslås til ca. 2,4 mill. kr. Fælles varmecentral, køkken og vaskeri for de to hospitaler vil endvidere medføre, at tilsvarende afdelinger i Dr. Alexandrines Hospital kan rammes og anvendes til meget nødvendige specialafdelinger såsom røntgenterapi og fysiologisk afdeling.

Dr. Alexandrines Hospital står overfor en nødvendig udvidelse, der må finde sted, hvad enten sindssygehospitalet opføres eller ikke. I et tidligere udarbejdet forslag til ombygning af Dr. Alexandrines Hospital regnes med en udgift på ialt 9 mill. kr., medens udgifterne ved til- og ombygning af hospitalet efter opførelsen af sindssygehospitalet kun vil andrage ialt 4 mill. kr., heri er inkluderet hospitalets fornævnte andel på 2,4 mill. kr. i udgifterne til de fælles funktionærboliger. Hospitalet vil efter planerne for ombygning i forbindelse med opførelsen af et sindssygehospital blive udvidet med to sengeafsnit à 27 senge samt få indrettet en radiologisk afdeling, hvortil kommer, at der kan indvindes yderligere 20 sengepladser, såfremt inspektorbolig, garager og værksteder — som forudsat — flyttes fra den nylig opførte gigt- og epidemifdeling til sindssygehospitalets bygninger. Endvidere vil den nuværende t. b.-afdeling blive udvidet til også at omfatte en tuberkuloseundersøgellesstation, hvorefter det skulle være muligt at flytte patienterne fra sanatoriet i Hoydal til Dr. Alexandrines Hospital, således at bygningen i Hoydal kan stilles til rådighed til andet formål.

Bortset fra de fordele, der opnås for Dr. Alexandrines Hospital ved en opførelse af et sindssygehospital i hospitalets umiddelbare nærhed, finder bestyrelsen anledning til at påpege den afgørende betydning, et færøsk sindssygehospital vil have. Der findes for tiden ca. 80 færøske sindssyge patienter på sindssygehospitaler i Danmark, hvortil kommer, at der årlig sendes 40—50 patienter ned til kortere eller længere varig behandling. Alene udgifterne til billetter til transport af sindssyge til og fra Færøerne har i tiden 1/1—30/9—1956 andraget ca. 19.000 kr. Mere afgørende er dog de vanskeligheder, der ifølge udtalelser både fra færøske læger og fra læger på de danske sindssygehospitaler opstår ved behandling af færøske patienter på danske hospitaler, hvor patienterne ikke fuldtud forstår sproget, og hvor det nye miljø virker hæmmende på behandlingen. Det er endvidere påpeget, at en række patienter ved kortvarige ophold eller ambulant behandling i tide vil kunne helbredes. Det sker ikke nu, fordi der ikke på Færøerne findes fornødne speciallæger, og flere af de patienter, der sendes til Danmark som kronisk syge, ville antagelig kunne være blevet helbredet, såfremt der havde været et sindssygehospital på Færøerne, som i tide havde taget patienterne under behandling.

For sygehusbestyrelsen står de af lægerne fremførte argumenter for opførelsen af et sindssygehospital på Færøerne som så tungtvøjende, at man meget indtrængende må henstille til landestyret, at der rettes henvendelse til rigsmyndighederne om opførelse af et sådant hospital. Man er vidende om, at spørgsmålet er blevet behandlet i ovennævnte kommission af 29. marts 1952, men formoder, at planerne om et færøsk sindssygehospital her kun vil få prioritetsfølge efter en række vigtige, danske opgaver indenfor sindssygeforsorgen.

Da spørgsmålet imidlertid for det færøske samfund er af meget stor betydning, skal man anmode landestyret om ved henvendelse til rigsmyndighederne at ville søge det særlige, færøske projekt behandlet udenfor det kompleks, som kommissionen af 29. marts 1952 isærifremlægger.

Under hensyn til at spørgsmålet om de sindssyges behandling i et hjemligt milieu er meget påtrængende, og til, at en afgørelse af, om der opføres et sindssygehospital i nærheden af Dr. Alexandrines Hospital, må træffes, forinden beslutning tages om formen for den nødvendige udvidelse af Dr. Alexandrines Hospital, skal man — efter enstemmig vedtagelse i sygehusbestyrelsen — henstille, at sagen søges fremmet mest muligt.

1. viðgerð 4. februar og 16. februar legði fíggarnevndin fram soljóðandi

Nevndarálit.

Málið varð undir 1. viðgerð beint í fíggarnevndina, sum hevur viðgjørt tað.

Nevndin er samd um at ganga inn fyri uppskotinum frá landstýrinum, sum gongur út uppá at geva landstýrinum heimild til at læna tann neyðturvilliga peningin til modernisering og viðkan av hospitalinum og samstundis heimild til at samráðast við ríkisstýrið um at lata helvtina av kostnaðinum sum ríkisstudning.

So stutt setur nevndin soljóðandi uppskot fram vísandi til tað í álitinum framfærda.

Uppskot.

Fíggarnevndin mælir tinginum til at samtykkja uppskotið frá landstýrinum.

2. viðgerð 19. og 3. viðgerð 22. februar.
Uppskot landstýrisins samtykt 24 – 0.

53. Klakksvíkar sjúkahús.

Ár 1957, 1. febrúar lagði Edw. Mitens landstýrismaður fram soljóðandi

UPPSKOT

I. Lögtingslög um lán til modernisering og viðkan av Klaksvíkar sjúkahúsi.

§ 1.

Landstýrinum er heimilað landskassans vegna at læna neyðturviligan pening til modernisering og viðkan av Klaksvíkar sjúkahúsi.

§ 2.

Henda lóg fær gildi beinan vegin.

Lagtinglov om laan til modernisering og udvidelse af Klaksvig sygehus.

§ 1.

Landstýret heimilges til på landskassens vegne at optage de nødvendige lån til modernisering og udvidelse af Klaksvig sygehus.

§ 3.

Denne lov træder i straks kraft.

II. Landstýrinum verður heimilað at samráðast við ríkisstýrið um at lata í studningi helvtina av tí, ein modernisering og viðkan av Klaksvíkar sjúkahúsi kostar.

18. januar 1957 hevur stýrið fyri Klaksvíkar sjúkahús sent landstýrinum soljóðandi skriv:

„Í nokur ár hevur tað verið sjúkahússtýrinum greitt, at Klaksvíkar sjúkahús ikki hevur møguleikar fyri at lúka tær treytir, nútíðin setur í sjúka- viðgerðini, eitt nú skurð-, röntgen- og ljósdeildir, eins og varma-, køks- og vaskiumstøðurnar eru sera óhóskandi. Aftrat hesum kemur, at tað starvsfólk, sum vanliga býr á sjúkahúsi, serliga sjúkasystrar og gentur, búgva í so vánaligum rúmunum, at tað bert av hesi orsök manga ferð er sera torført at fáa neyðugt starvsfólk.

Tað er neyðugt, at hesar umstøður verða broyttar, av røttum átti broyting longu at verið gjørd, men hava ymiskar umstøður ført við sær, at ikki er so.

Sjúkahússtýrið hevur blíðið Olaf Mortensen, arkitekt, m. a. a., Tórs- havn, um at gera tvey uppskot, annað til modernisering og viðkan av núverandi sjúkahúsi og hitt um bygging av nýggjum sjúkahúsi. Hesi uppskot eru nú gjørd og verða viðlögð.

Viðvíkjandi M fyrri er at siga, at her er sum sagt talan um at modernisera núverandi sjúkahús og byggja eina lon niðurúr. Herafturat verður bygt serstakt starvsfólkahús nærhendis sjúkahúsinum. Sjúkahúsið er í løtuni normerað við 46 songjum og fær eftir hesi setlan sama tal av songjum, men undir rúmaci umstøðum. Tíðarhóskandi skurð-, röntgen- og fysioterapideildir verða gjørdar, herafturat verður køknur, varmaníðsløð og vaskari moderniserað. Samlaði kostnaðurin er mettur til 1.580.000.— kr.

Hitt uppskotið inniheldur bygging av nýggjum sjúkahúsi til 50 vanligar sengur og 12 sengur til kroulsk sjúk, umframt starvsfólkahús. Kostnaðurin er mettur til 5.101.000.— kr.

Aftaná at sjúkahússtýrið hevur viðgjørt hesi bæði uppskot, hevur tað á fundi í Klaksvík 21. desember 1956 gjørt hesa viðtøku:

„Allir limir í sjúkahússtýrinum vóru á einum máli um, at sjúkahúsið í Klaksvík krevur munandi ábøtur sum skjótast. Sjúkrahússtýrið var tí samt um at seta fram sum fyrsta uppskot, at nýtt sjúkahús verður bygt. Letur hetta seg ikki fremja lnan stutta tíð, verður sett uppskot um at modernisera og víðka um sjúkahúsið, har tað nú liggur, við tí fyrivarni, at hetta hendir sum skjótast og verður byrjað at byggja í 1957. Grundir, ið liggja nærhendis, verða at bandleggja við keyp, mógullga við ekspropriatiún til sjúkahúsendamál.

Stýrið heitir eisini einmælt á landsstýrið um at leggja málið fyri lögtingið beinauvegín.“

Við hesum heitir undirritaði formaður sjúkahússtýrisins á landsstýrið um skjóta viðgerð av hesum fyri sjúkaviðgerðina í Føroyum í síni heild so týðningarmikla máli.“

Eftir hesum setur sjúkahússtýrið fram sum fyrsta uppskot at byggja nýtt sjúkahús. Tá ið hetta av fíggarligum orsøkum óivað ikki letur seg fremja, og hitt uppskotið eftir tí, landsstýrið hevur fingið upplýst, gevur móguleikar fyri at veita sjúklingunum ta sjúkaviðgerð, ið nútíðin krevur, kann landsstýrið ikki mæla til, at fyrra uppskotið verður framt, men má halda seg til tað miuna uppskotið.

Sjúkahúsmálini eru felagsmál, og landsstýrið mælir sostatt til, at tað fær heimild til at læna helvtina av byggipeninginum og at samráðst verður við ríkismyndugleikarnar um í studningi at veita hina helvtina.

Útreiðslurnar eru mettar til 1,5—2 mill. kr.

1. viðgerð 4. februar og 16. februar legði fíggarnevndin fram soljóðandi

Nevndarálit.

Málið varð undir 1. viðgerð beint í fíggarnevndina, sum hevur viðgjørt málið.

Fíggarnevndin er samd um at ganga inn fyri uppskotinum frá landsstýrinum, sum gongur út uppá at geva landsstýrinum heimild til at læna tann neyðturviliga peningin til modernisering og víðkan av sjúkahúsinum, og samtundis geva landsstýrinum heimild til at samráðast við ríkisstýrið um at lata helvtina av kostnaðinum sum ríkisstudning.

Sostatt setur nevndin soljóðandi uppskot fram vísandi til tað í álitinum framførda.

Uppskot.

Fíggarnevndin mælir tinginum til at samtykkja uppskotið frá landsstýrinum.

2. viðgerð 19. og 3. viðgerð 22. februar 1957.

Uppskot landsstýrisins samtykt 25—0.

54. Hvalaveiðan.

Ár 1957, 1. februar, legði lögmaður fram soljóðandi

UPPSKOT

til

*løgtingslóg um, at landskassin setur
partapening í hvalaveiðufelag.*

*løgtingslov om, at landskassen indsætter
aktiekapital i hvalfangstselskab.*

§ 1.

Landsstýrinum er heimilað landskassans vegna at seta í partapeningi í hvalaveiðufelag 250.000 kr., eins og landsstýrið verður heimilað á aðalfundi at umbøða henda partapening.

§ 2.

Henda lóg kemur í gildi beinan vegin.

§ 1.

Landsstyret bemyndiges til på landskassens vegne at indsætte kr. 250.000,— i aktiekapital i et hvalfangstselskab og at repræsentere denne aktiekapital på generalforsamling.

§ 2.

Denne lov træder straks i kraft.

Viðmerkingar:

Fyri nøkrum árum síðani yvirtók Sjóvinnubankin hvalastøðina við Áir, eins og bankin seinna yvirtók hvalastøðina í Lopra. Við yvirtøkuni fylgdu hvalabátarnir.

Síðani hava ymsar royndir verið gjørdar við hvalaveiðu í Føroyum. Tey seinastu árin hevur raksturin verið í hondum p/f. Hvalaraksturs, felagið hevur havt ein partapening uppá 100.000 kr.

Fram er farið soleiðis við hesum, at Sjóvinnubankin lat hvalastøðirnar við bátum yvir til nýstovna partafelag Hvalaveiðufelagið, við 500.000 kr. í partapeningi, sum bankin átti. Hetta felag leigaði so hvalastøðina við Áir við bátum til p/f Hvalarakstur.

Hvalastøðin við Áir bleiv fyrri tveimum árum síðani stórliga umvæld og gjørd meira tíðarhóskandi. Útreiðslurnar roknaði Hvalaveiðufelagið kunnu rentast og gjaldast aftur yvir raksturin, um so mikið av hvali kundi skjótast, sum svaraði til eitt meðalár ella um 200 hvalir um árið.

Sum kunnugt hevur gongdin av hvali verið ónormal hesi seinastu árin; trekið hevur ligið nógv vestari, nærri Íslandi, enn vanligt, so ikki er skotið meira enn 161 hvalir í 1955 og í 1956 bert 148 hvalir.

Rakaturin hevur tí givið stórt undirskot hesi bæði árin, so nú verður hvalaveiðan ikki uppافتur tikinuttan við eini nýskipan.

P/f Sjóvinnubankin, ið sjálvandi sum banki ikki eigur at reka hvalaveiðu beinleiðis ella óbeinleiðis, er nú gjøgnum „Statsministeriets færøske Låneudvalg“ gjørdur leysur av allari ábyrgd og risiko av hvalaveiðufeløgnum og teim lánnum, bankan hevur latið til hesi, tilsamans 3,1 mill. kr. Eisini er fingið moratorium í lag, sum tryggjar einum møguligum framhaldi av hvalaveiðuni leyst frá allari rætsforfylging frá øllum pantakreditorum, umframt at „Statsministeriets færøske Låneudvalg“ hevur givið tilsegn um fíggarligan

stuðul til hvalaraksturlu, um eisini frá Føroyum verður fingin neyðugur peningur til vega.

Landsstýrið hevur við hesum fyril eyga og við ásannan um, at hvalaveiðan hevur havt og framvegis kann væntast at fáa stóran týðning á ymiskum hátt fyril okkara samfelag ført ymiskar samráðingar við danskar myndugleikar, serstakliga „Statsministeriets færøske Låneudvalg“. Átlanin er at halda fram við hvalaveiðuni á hesum grundarlag.

- 1) Felagið „Hvalarakstur“ verður rekonstruerað og leigar so hvalastøðirnar frá Hvalaveiðufelagnum við bátum og øllum tilhoyrandi.
- 2) Tøknaður verður hesin partapeningur í Hvalarakstur:

A-Partabrev.

Landskassin.....	kr. 250.000.—	
Statsministeriets færøske Låneudvalg	- 250.000.—	
P/f Hvalarakstur:		
Gamla partapeningin virði,		
sum er í greiðum.....	kr. 100.000.—	
Kontant.....	- 100.000.—	- 200.000.—

	tilsammans:	kr. 700.000.—

B-Partabrev.

Statsministeriets færøske Låneudvalg

kr. 300.000.—

B-partabrevini skulu bert hava atkvøðurætt, tá ið viðtøkur felagsins eru til viðgerðar, og við avtøku.

- 3) Leigan av støðunum, sum skulu baldast fult viðlíka o. t. av Hvalarakstur, verður sett til 500.000 kr. um árið, sum tó bert skal gjaldast, um raksturin gevur yvirskot.
- 4) Í tiltaksgrunn verður av avlopinum lagt í minsta lagi 25 % upp til 600.000 kr. og síðani í minsta lagi 10 % upp til 1 mill. kr., síðan 10 % til eyka-leigu. Er tiltaksgrunnurin kominn yvir 600.000 kr., verður avlopspeningurin nýttur at gjalda skylduga leigu, hóast árið hevur ikki givið yvirskot.
- 5) Upp til helvtin av rest-yvirskotinum verður at nýta soleiðis:
 - a. hægst 6 % í vinnlugsbýti, um leiga skyldast.
 - b. hægst 10 % í vinnlugsbýti, akkumulativt fyril 3 tey seinastu árin, um leiga er goldin fyril hesi ár.
- 6) Av restini av avlopinum skulu gjaldast 75 % í eyka-leigu.
- 7) Restin av avlopinum ræður aðalfundurin yvir.

1. viðgerð 5. februar og 28. februar legði fíggarnevndin fram soljóðandi

Álit.

Málið var við 1. viðgerð, ið fór fram 5. í hesum mánaði, beint í fíggarnevndina.

Fíggarnevndin, ið hevur havt málið til umhugsunar, hevur býtt seg í ein meiri- og ein minniluta.

Meirlutin (Andrias Djurhuus, Djóni í Geil, Kjartan Mohr, Poul Peter-

sen og Joh. M. Fr. Poulsen) skal samstundis sum vist verður til viðmerkingarnar frá landsstýrinum í málinum leyva sær at halda fram fylgjandi:

Sum øllum kunnugt hevur raksturin av hvalaveiðuni í Føroyum givið munandi undirskot í telnum seinru árunum, soleiðis at støðan í dag er tann, at hvalaveiðan má støðga, um ikki nýggjur peningur verður flugin til vegar, so haldaast kann fram við veiðuni.

Við hesum fyrli eyga hevur landstýrið ført ymskar samráðingar við danskar myndugleikar, serstakliga STATS MINISTERIETS FÆRØSKE LÅNEUDVALG, ásannandi tann týðning henda vinna á ymskan hátt kann hava fyrri okkara samfelag.

Hesar samráðingar hava ført til tað úrslit, at møguleiki er fyrri at halda fram við hvalaveiðuni á hesum grundarlagi:

- 1) Felagið „Hvalarakstur“ verður rekonstruerað og leigar so hvalastøðirnar frá „Hvalaveiðufelagnum“ við bátum og øllum tilhoyrandi.
- 2) Teknaður verður hesin partapeningur í „Hvalarakstur“:

A-partabrev:

Landskassin	kr. 250.000.—
Statsministeriets færøske låneudvalg	- 250.000.—
P/f Hvalarakstur:	
Gamla partapeningin vtrðl. sum er í greiðum	- 100.000.—
Kontant	- 100.000.—

tilsamans: kr. 700.000.—

B-partabrev:

Statsministeriets færøske låneudvalg	- 800.000.—

B-partabrevini skulu bert hava atkvøðrætt, tá ið viðtøkur felagsins eru til viðgerðar og við avtøkn.

Meirilutin ásannar, hvussu hættislig figgjarstöða p/f Hvalarakstur er, og at tað vil verða ógjørligt at halda fram við hvalaveiðuni, um ein rekonstruktión, sum tann í greidd er frá frammaundan, ikki fer fram.

Av fleiri grundum má meirilutin tí mæla tinginum til úr landskassanum at veita kr. 250.000.— sum nýggjan partapening í p/f Hvalarakstur.

Hvalaveiðan er gomul vinna í Føroyum, og sárt vil tað kennast hjá mongum manni, um hon nú skal fara fyrri bakka, serstakliga tá tað frá danskari síðu verður tikið so munandi til fyrri at halda henni nppi.

Av tí at so nógvur almennur peningur nú av nýggjum verður bundin í hesa fyrirøku, heldur meirilutin, at vert er at umhugsa, um ikki hvalastøðin í Lopra eisini kundi verið nýtt um umstøður eru til tess.

Meirilutin mælir tinginum til at samtykkja uppskotið frá landsstýrinum við niðanfyri standandi broyting.

Minnilutin (Erlendur Patursson) heldur tað vera óheppiligt at røra saman privatan og almennan pening í tí formi, sum landstýrið her mælir til. Tá hitt almenna heldur seg neyðast til at seta so miklan pening í hesa fyrirøku, hevði tað verið beinari, at allur partapeningurin kom at verða á almennum hondum.

Somuleiðis heldur minnilutin, at umhugsað eigur at verða eisini at fáa hvalaveiðistøðina í Lopra aftur í gongd.

Verður uppskot landsstýrisins kortini samtykt, heldur minnilutin, at fyrirøkan, ið fær hvalaveiðurættin og so miklan almennan pening, eigur at hava skyldu til at selja almenninginum tvøst til matna fyrri ásettan prís, ið kann setast til 50 oyru pr. kilo (frá hvalaveiðistøð).

Uppskot

frá meirilutanum:

Løgtingið samtykkir uppskot landsstýrisins við hesi broyting: í § 1, 2. regia ímillum orðini „vegna“ og „at“ verður sett „at upptaka lán“.
 Í § 1, 2. linju indsættes mellem „vegae“ og „at“: „at optage lán“.

Uppskot

frá minnilutanum:

Principalt:

Løgtingið áleggur landsstýrinum, at skipa soleiðis fyri, at allur parta-
 peningur í nýggjum hvala-veiðifelagi verður á almennum hondum, at umhugsa
 møgulrikan fyri eisini at fáa hvalaveiðistøðina í Lopra aftur í gongd og at
 leggja uppskot hesum viðvíkjandi fyri tingið í hesi setu.

Subsidært:

Felag, ið fær hvalaveldurættindi, skal hava skyldu til at selja almenn-
 inginum tvøst til matna fyri 50 oyru pr. kg frá hvalaveiðistøð.

J. P. Davidsen setur onki uppskot.

2. viðgerð 28. februar og 3. viðgerð 1. marts.

Uppskot landsstýrisins við broytingum nevndinbar samtykt 16—0.

55. Broyting í lóg um vinnu v. m.

Ár 1957, 1. febrúar legði tingmaðurinn Hannus við Høgadalsá fram soljóðandi skrif:

Við hesum heita vit undirritaðu elgarar og umboðsmenn fyrri eigarar av motorakførum á tað heiðraða lögting um at broyta lögtingslóg nr. 33 frá 30. dec. 1955 soleiðis, at til § 17 verður sett nýtt stykki, sum gevur okkum, ið hava akstur sum vinnuveg, hesa niðanfyri settu trygd og rættindi:

„Loyvisbræv fyrri aksturvinnu skal bert gevast teim persónum, sum reka akstur sum vinnuveg.

Loyvisbræv fær ikki t. d. handilsfyrirteka o. l., ið hevur akfør til egna nýtslu.

Loyvisbræv fær bert tann, sum ávísiliga kann prógva at hava akstur sum vinnuveg, t. d. at hann er eigari ella hevur á hondum akfar til hesa vinnu.“

Við vón um, at lögtingið tekur væl ímóti hesum og viðger hesa okkara umsókn við vælvild, skulu vit viðmerkja: Flottar er ikki sett fram fyrri at ákerja nekur rættindi, men einans at tryggja okkum í tí vinnu, ið vit sum borgarar í samfelagnum hava valt okkum.

Virðisliga

Fyri Bilstjórafelagið „Samfylking“

Ejler Thorsvig.
Poul G. Hansen.
Hans A. Danielsen.
Óla Kristian Jacobsen.
Johs. Berg.

Fyri Bildeild

Havnar Arbeidsmannafélags
Hans H. Jacobsen.
Mourits Reynheim.
Niels Holm Mortensen.

1. viðgerð 5. febrúar og 21. febrúar legði lógarnevndin fram soljóðandi

Nevndarálit.

Eigarar og umboðsmenn fyrri eigarar av motorakførum heita í brævi frá 18. janúar 1957 á lögtingið um at broyta lögtingslóg nr. 33 frá 20. december 1955 um vinnu v. m.

Tað verður í brævinum skotið upp at seta nýtt stykki til grein 17 í lógini, soljóðandi:

„Loyvisbræv fyrri aksturvinnu skal bert gevast teimum persónum, sum reka akstur sum vinnuveg. Loyvisbræv fær ikki t. d. handilsfyrirteka o. l., ið hevur akfør til egna nýtslu.

Loyvisbræv fær bert tann, sum ávísiliga kann prógva at hava akstur sum vinnuveg, t. d. at hann er eigari ella hevur á hondum akfør til hesa vinnu.“

Lógarnevndin, ið hevur havt málið til viðgerðar, heldur, at ein broyting í vinnulógini sum tann, ið her er talan um, er í stríð við lógarinnar grundreglur um vinnufrælsi, og kann tí ikki mæla tinginum til at gera hesa broyting.

Uppskot.

Elntak av nevndarálltínum verður sent umsækjarunum.

2. viðgerð 28. februar 1957.

Uppskot nevndarinnar samtykt 17—0.

56. Uppskot til lóg um kanningar- og endurreisingarráð.

Ár 1957, 1. februar legði tingmaðurin Erlendur Patursson fram so-
ljóðandi skriv:

1. §.

Búskapar- og vinnulívsviðurskipti landsins og tjóðarinnar verða kannað,
og endurreisingarætlan gjörd við teim høvuðsendamálum:

at lønandi vinna verður fyri alt landsins fólk í føroyskum fyriskum
til lands og sjóvar,
at trygt og holt grundarlag verður lagt undir sjálvbjargnan búskap
og sjálvbjargið vinnulív.

2. §.

Løgtingið velur 5-manna kanningar- og endurreisingarráð, sum við
hjálp frá særkønum monnum í samráð við yrkisfeløgini Føroya útgardarmanna-
felag, Føroya fiskimannafelag, Føroya arbeiðsgevarafelag, Føroya arbeiðara-
felag, Føroya búnaðarfelag, handverksmeistara- og handverkarafeløg fremur
rannsókn á búskapar- og vinnulívmálum í einstøkum lutum og í heild, har
í millum eisini handilsmálum, peninga-, banka-, sparikassa- og prímálum,
lønarmálum, almennum fíggjarmálum (landsins og kommunanna), og sum
leggur fyri landstýri og lögting tilmæli og uppskot um endurreising búskaps-
ins og vinnulívsins, sum miða móti teim endamálum, sum 1. § nevur.

3. §.

Kanningar- og rannsóknarúrslit, tilmæli og uppskot ráðsins verða
lögð fyri landstýri og lögting.

Ráðið eigur, um slíkt er gjørligt, at hava greitt starv sítt úr hondum
í seinasta lagi 1. januar 1958.

4. §.

Henda lóg kemur í gildi beinan vegin.

Greinargerð.

Viðurskipti færoyaka búskapsins og vinnulívsins eru nú farin so av lagi, at úrsýnt er um at landsstýrið og lögting á vanligan hátt finna ráð til at bjarga teimum. Her verður tí mælt til, at lögtingið veitur serstakt ráð við 5 monnum, sum við hjálp frá serkønum monnum og í samráð við yrkisfeløg landsins serstakliga fær hesa uppgávu. Hetta ráð eigur at kanna og rannsaka búskapar- og vinnulívsviðurskipti landsins og at leggja fram ætlan, uppskot og tilmæli við teim aðalendamálum, at lönandi vinna verður fyri alt landsins fólk í færoyskum fyrirkomulag til lands og sjóvar, og at holt og trygt grundarlag skapast undir teimum.

Kanningar- og rannsóknarúrslit, tilmæli og uppskot ráðsins verða lögð fyri landsstýri og lögting.

1. viðgerð 7. februar, og 1. apríl legði fíggingarnevndin fram seljðandi

Nevndarálit.

Tjóðveldisflokkurin hevur lagt hetta mál inn á ting.

Undir 1. viðgerð varð málið beint í fíggingarnevndina.

Nevndin hevur býtt seg í ein meiriluta og ein minniluta.

Meirilitin (J. P. Davidsen, Andr. Djurhuus, Djóni í Geil, H. Iversen, Kjartan Mohr og Poul Petersen) heldur, at síðani ymisk tiltøk seinastu árinu eru gjørd at bota um vinnulivilíkindini, eigur málið, áðrenn fleiri nevndir verða settar, at vera kannað av landestýrinum og síðani lagt aftur fyri lögtingið.

Minnilitin (Erlendur Patursson) mælt til at samtykkja uppskotið frá tjóðveldisflokkinum.

Uppskot

frá meirilutanum:

Málið verður beint landsstýrinum til kanningar og síðani lagt aftur fyri lögtingið.

Uppskot

frá minnilutanum:

Lögtingið samtykkir uppskotið frá tjóðveldisflokkinum.

2. viðgerð 5. apríl.

Uppskot meirialutans samtykt 14—0.

57. Sinnissjúkhús í Føroyum.

Ár 1957, 8. februar legði Edw. Míttens landsstýrismaður fram soljóðandi

UPPSKOT

til samtyktar.

Løgtingið er samt við landsstýrið í áheitanini til ríkisstýrið um, at staturin byggir og rekur sinnissjúkahús í Føroyum eins og løgtingið heitir á ríkisstýrið um at fremja hetta mál skjótast gjørligt.

Viðmörkingar:

Sum greitt frá í lögtingsmáli nr. 52/1958: Dronning Alexandrines hospital eru ætlanir frammi aftur um, at staturin byggir og rekur sinnissjúkahús í Føroyum, smbr. serliga tvey skrivini, sum viðlegd eru málinum, skriv landsstýrisins dagfest 28. november 1956 og skriv frá stýrinum fyri Dronning Alexandrines hospitali dagfest 17. s. m. Í nevnda skrivi hevur landsstýrið mælt til og heitt á ríkisstýrið um at bygt verður sinnissjúkahús í Føroyum við 160 songjaplássum, kostnaðurin er mettur til 15 mill. kr. Samstundis er so talan um at modernisera og viðka Dronning Alexandrines hospital.

Síðani tað er av so stórum týdningi at fáa framt hetta mál, mælir landsstýrið til, at løgtingið tekur undir við landsstýrinum í áheitanini til ríkisstýrið.

1. viðgerð 9. og 2. viðgerð 11. februar.
Uppskotið samtykt 21—0.

58. Snurruvád.

Ár 1957, 8. februar, legði fiskivinnunevndin fram soljóðandi

Átt.

Í júlí mánað 1956 er send adressa frá íbúgvarunum í Sandavági, Hesti, Skopun og Sandi. Adressan, ið hevur 259 undirskriftir, er soljóðandi:

Til Føroya lögting.

Vit undirritaðu fiskimenn loyva okkum at heita á Føroya lögting um at taka til viðgerðar í fyrstkomandi tingsetu

Forboð móti snurruvád innanfyri sjómarkið.

Vit halda, at hesin fiskiskapur skaðar okkara útróður so nógv, at tað verður ikki uppvegað av tí fyrimumi, sum 2—3 snurruváðsbátar hava av fiskiskapinum innanfyri mark, og vit biðja tí heiðraða Føroya lögting um í fyrstkomandi tingsetu at broyta lógina soleiðis, at veiða við snurruvád innanfyri sjómarkið verður bannað.

6. august 1956 er mótmælisskriv sent tinginum frá ognarunum av m/b HAVSØKI á Sandi, 6 í tali. Hesir fara fram, at verður forboð sett fyri at fiska við snurruvád innanfyri sjómark, vil hetta fara við sær, at teir noyðast at gevast við hesi drift og koma at missa bátin.

Teir fara víðari fram, at fyrstu tíðina teir høvdu bátin, fall mesta fisking teirra í Norðsjónum og við Ísland. Fiskmøguleikarnir í Norðsjónum minkaðu so hvørt sum trolararnir øktust aftaná bardagan. Seinni varð sjómarkið við Ísland flutt út, og noyddust hesir menn so at søkja mest egna leiðir, og hevur tað víst seg, at fiskiskapurin hevur batna ár undan ári, og ikki barð hjá teimum, men eisini heimaútróðurin við snøri hevur batna um somu leiðir, sum fiskað hevur verið við snurruvád.

Fiskivinnunevndin, ið hevur fingið málið frá umsóknarnevndini, hevur samráðst um málið, ið ofta fyrr hevur verið til viðgerðar á tingi. Nevndin heldur, at enn er ov stutt tíð liðin, síðan sjómarkið varð flutt út, til við vissu at kunna døma um tann skaða, snurruváðsveiðan hevur gjørt opnum bátum, ið fiska hava við snøri, og mælir nevndin tinginum frá at gera nakra broyting hesum viðvíkjandi. Lagt verður aftrat, at snurruvád bert hevur loyvi at fiska inn móti landoddunum, og bert í tíðini 1. apríl til 30. september.

Uppskot.

Eitt eintak av álltínum verður sent partunum.

2. viðgerð 9. februar.

Uppskot nevndarinnar samtykt 15—0.

59. Politis og varðhaldsskipan.

Ár 1957, 8. februar legði lagmaður fram soljóðandi skriv:

Í samráð við landstýrið setti justitsministeriet nevnd 26. september 1955 við tí uppgávu at koma við uppskoti um framtíðar skipan fyri politis- og varðhaldi í Føroyum, hvørjar uppgávur politilið skuldi hava og skipan og stødd tess eins og tilnevningarviðurskifti og løningar.

Í december 1956 hevur nevndin givið álit frá sær, sum við hesum verður lagt fyri tingið til viðgerðar. Sum tað framgongur av álitinum, mælir nevndin til, at tann skipan, sum hevur verið higartil, hareftir politilið var kommunalt, verður broytt soleiðis, at samskipað politis fyri landið verður stovnað ístaðin. Annars greiðir nevndin frá, hvussu nógvir politistar eftir hennara áskoðan elga at vera í Føroyum og hvar teir skulu vera.

(Nevndarálitid smbr. skjal 4.)

1. viðgerð 27. februar og 16. apríl legði nevndin fram soljóðandi

Nevndarálit.

Tann kanningarnevnd, sum í 1956 varð sett til at kanna og koma við uppskoti um framtíðarskipan viðvíkjandi politis- og arrestviðurskiftinum í Føroyum, hevur endað sínar kanningar og hevur latið frá sær til landstýrið eina frágreiðing við uppskoti.

Frágreiðingin fellur í 4 partar, nevniliga

- I. Rættargrundarlagið undir tí núgaldandi politiskipanini,
- II. Yvirlikt yvir hvussu politiviðurskiftini nú eru skipaði,
- III. Viðmerklingar viðvíkjandi teim lógbroytingum, ið nevndin heldur verða neyðugar, og
- IV. Uppskot til nýggja politis- og varðhaldsskipan.

Rættargrundarlagið undir tí núgaldandi føroysku politiskipanini er rættargongulógin, soleiðis sum hon er broytt til at galda fyri Føroyar við lóg nr. 174 frá 11. mai 1936 og lóg nr. 68 frá 18. apríl 1894 við seinri broytingum.

Føroyar eru eitt politidæmi (politikreds) við landfútanum sum fyrirstøðumanni. Fyrluttan ríkispolitilið, sum er felags fyri ríkið, og sum higartil vanliga bert hevur virkað sum kriminalpolitli, verður polititænastan røkt av einum kommunalum politli og av sýslumonnunum. Teir føroysku politimyndugleikarnir eru undirlagdir dómsmálaráðbarranum (justitsministeranum) sum hægsta umsjón.

Allar útreiðslur viðvíkjandi landfútanum og sýslumonnunum, skrivstovufólki teirra og skrivstovuhald, verða goldnar úr ríkiskassanum, meðan útreiðslurnar viðvíkjandi tí kommunala politinum verða goldnar av viðkomandi kommunum. Tó letur landskassin nakað av útreiðslunum til skrivstovubaldið hjá sýslumonnunum og ríkiskassin ein part av lønini hjá politistinum á Tvøroyri. Ríkiskassin letur hús og skrivstovu til landfútan og sýslumenn, meðan viðkomandi kommuna letur skrivstovu (politistøð) til tað kommunala politli.

Varðhaldið tókur landskassin sær av.

Viðvíkjandi kostnaðinum av polití- og varðhaldsskipanini verður víst til frágreiðingina frá kannlugarnevndini.

Sum tað sæst, er umsitingin av polití- og varðhaldsskipanini bytt sundur millum ríkiskassa, landskassa og kommunurnar, og útreiðslurnar verða býttar sundur millum ríkiskassa, landskassa, politikassa og kommunurnar.

Kanningarnevndin er komin til tað úrslit, at tað nógaldandi politískipan ikki er góð. Longu við lóg nr. 166 frá 18. mai 1937 um Politiets og arrestvæsenets ordning m. v. (Enhedspolitiloven) varð politíð í hinum partinum av ríkinum samskipað og kom soleiðis undir felags yvirleiðslu, eins og tilnevningar- og lønarviðurskipti gjerdist felags, soleiðis at tað kommunala politíð varð tikið av og lagt inn undir statin.

Kanningarnevndin heldur, at politískipanin í Føroyum eigur at vera gjørd meira einfald, at kommunurnar verða loystar frá teirra skyldum, og at ein skipan verður gjøgnumførd, svarandi til skipanina eftir nevndu lóg frá 18. mai 1937. Ein sevorðin skipan vil føra við sær eina lættari umsiting, somu reglur viðvíkjandi løn-, tilnevningar- og arbeiðsviðurskipti v. m. Sum nú er, er spurningurin meira, hvat viðkomandi kommuna er før fyri at lata til polití, enn hvat hon hevur fyri neyðini.

Tórshavnar býráð hevur í brævi frá 15. februar 1955 til landsstýrið mælt til, at ein nýggj politískipan verður gjørd, svarandi til ta skipan, ið varð gjøgnumførd í hinum partinum av ríkinum við áðurnevndu lóg um Politiets og arrestvæsenets ordning m. v. frá 18. mai 1937, og Klaksvíkar kommunustýri hevur í brævi frá 11. november 1954 til landsstýrið mælt til nakað tað sama.

Í sínum uppskoti til nýskipan mælir kanningarnevndin til, at settir verða 18 fastir politistar og 16 hjálparmenn (reservebetjente). Sum nú er, eru 14 politistar og 1 yvirpolitistur.

Eisini mælir kanningarnevndin til at betra munandi um húsavíðurskipti politistanna (politistøðirnar), og at gjørd verða tíðarhóskandi varðhaldshús.

Tær samlaðu byggjútreiðslur til tað, ið neyðugt er at gera, verða mettar til at vera um 695.000 kr., meðan tær vanligu útreiðslur til polití- og varðhald verða mettar til árliga at verða umleið kr. 802.000.—.

Málið er beint í eina serliga 5-mannanevnd.

Einn minniluti (Trygve Samuelsen) heldur, at politíð eigur at verða samskipað sum eitt einleikapoliti (landspoliti), soleiðis at kommunurnar verða loystar úr teirra skyldu eftir tí núverandi politískipanini, og at ein polití- og varðhaldsskipan eigur at verða gjørd samsvarandi tí skipan, ið er sett í gildi í hinum partinum av ríkinum við lóg nr. 166 frá 18. mai 1937. Samsvarandi uppskoti kanningarnevndarinnar til eina framtíðarskipan mælir minnilutin til, at talið á politistunum og hjálparmonnum verður ásett til at vera upp til 18 politistar og 16 hjálparmenn. Hvar teir skulu vera búsettir, verður at avgera eftir nærri samráðing við viðkomandi kommunustýrir.

Eftir heimasýrislógini er politímálið B-mál og verður framtíðarskipanin at fremja sum felagsmál.

Einn minniluti (Hanus við Høgadalsá) flytir fram:

27. februar 1956 legði Tjóðveldisflokkurin fram soljóðandi uppskot til samtyktar:

„Føroya lögting samtykkir, at lögreglumál verða føroysk sermál frá 1. januar 1957.

Samtíðis samtykkir tingið at seta 5 manna millumtiuganevnd til at gera uppskot um komandi lögregluskipan. Uppskotini skulu leggjast fyrri komandi ólavsøking.

Uppskotið fall (5—1).

26. september 1955 hevur danska dómsmálaráðið í samráð við Føroya landsstýri sett nevnd til kanningar av polití- og varðhaldsskipan í Føroyum og til at gera uppskot til nýggja polití- og varðhaldsskipan. Í hesi nevnd sat ein føroyingur, Jóhan F. Djurhans, skrivstovustjóri.

Áltíð, henda nevnd lat frá sær í desember 1956, hevur Føroya landsstýri lagt fyrri Føroya lögting til viðgerðar uttan landsstýrisins tilmæli.

1. Lögreglan.

Sum nú er hava hesir myndugleikar við politimál at gera: 1) dómsmálaráðharrin, 2) ríkispolitistjórnin, 3) ríkisumboðsmaðurin, 4) fútin, 5) sýslumenninir, 6) Føroya landsstýri og 7) kommunurnar.

Tað má tykjast at verða heldur enn ikki flekt, at so mangir myndugleikar hava við eitt og sama umsitingarmál at gera. Tað er minnilutans áskoðan at umsitingarvaldið eigur at verða hjá Føroya landsstýri.

Politíð í Føroyum verður skipað sum landpolití undir føroyskum fúta, ið hevur leiðsluna av lögregluni um hendi. Hann verður settur av Føroya landsstýri.

Føroyar eru allar eitt politiumráði og eitt tænaðstæði hjá øllum politinum. Fyrirumfarnir — fram um ta skipan, ið verið hevur higartil — við hesi nýggju skipan eru mangir. Einleikapolitíð er undir somu leiðslu og hevði verið ólíka dyggari stovnur og líðiligar enn sum staðarhefta politíð, ið nú er. Annar fyrirumfarnur verður at alt fólkíð kemur undir somu lønarviðurskifti og starvsreglur yvirhøvur.

Eftir teim upplýsingum, ið fingnar eru til vega, er tað helst ikki nóg mikið starv hjá sýslumenninum einans at vera „kontaktmenn“ hjá miðstjórnini og heldur tí minnilutin, at sýslumannaskipanin eigur at halda fram, soleiðis at lögreglustarv sýslumansins framvegis verður eitt høvuðsstarv hansara, og verða teir hægsta politivald hvør í sýslu síni.

Starvið sum umboðsmaður gjaldstovunnar er nógv vaksið seinastu árin og serliga hjá sýslum, har innflutningshavnir eru. Harumframt hava sýslumenninir nógv stórv, ið standast av málum, ið eina eru hjá landsstýri og heldur tí minnilutin, at tað er ikki av leið, at øll sýslumannaskipanin verður havd til kanningar.

Sum nú er eru 16 politistar og eigur hin komandi føroyska politimanningin at verða so lítill sum gjørlig. Seta vit talið til 15 í komandi tíð, skuldu vit fingið hesa føstu politimanning:

- 1 fúti,
- 7 sýslumenn,
- 16 politistar.

Harumframt er borið upp á mál at hava nakrar menn at taka til, sum hava fingið hylling á politistarvi. Tað er soleiðis okkara uppskot at havnarumsjónarmenn og tollmenn (sbr. skipanina í Íslandi) í serligum umstøðum hava politivald og skulu vera vanliga politinum til hjálpar. Hinir báðir varðhaldsmenninir verða elsini at kunna lina polititænastu eftir fyrimæll fútans. Fútin ger av, hvar politistarnir hava fastan bústað.

Roknað verður við, at politimálarnir øll sum nú er kosta kr. 554.000.—, og goldnar verða úr danska ríkiskassanum (kr. 360.000.—), úr politikassunum (kr. 6.000.—), av kommununum (kr. 157.000.—) og úr landskassanum (kr. 81.000.—).

Táíð politíð verður skipað sum færoyskt landspoliti er tað ikki órímligt, at landstýrið fær endurgreiddan ein part frá teim kommunum, har politíð kemur at hava fastan bústað, tí roknað má við at einans tær kommunur (ella bygdir) har politisturin er, fær gagn av honum sum ordanspolitisti.

Her verður skotið upp, at kommunurnar greiða fjórðing av øllum útreiðslunum.

Í Tórshavn hevur politistøðin tilhald í kjallaranum í býráðshúsunum og taian er um at lata byggja nýggja politistøð (og varðhaldshús), ætlaður kostnaður kr. 275.000.—. Minnilutin mælir frá, at so verður gjørt, men at landstýrið í staðin hevur samráðing við Tórshavnar kommunu, ið nú fer undir at gera gamla kommunuskúlan til býráðshús, um at samstundis verða har gjørd rúm, ið kunnu hóska til politistøð (3 stovur og 3 detentióhøll).

2. Varðhaldið.

Hin færoyski fútin verður varðhaldsstjóri. Skotið verður upp, at á hóskandi stað uttanfyri Tórshavn, men kortini nærindis, verður gjørt lítið varðhaldshús við bústaði hjá fangavaktara og 3 fangarúmum og 1 arbeiðsrúmi.

Miðað verður ímóti, at eingin dømdur verður fluttur av landinum.

Av tí at politimál eftir lóg (28/8 1948) um heimastýri Føroya eru sett á B-listan, mál, ið eftir samráðing kunnu yvirtakast og at varðhaldsmál lutvís eru ríkismál (sbr. rættargongdarlógirnar), ið kunnu ikki yvirtakast, vísir minnilutin til omanfyrirstandandi aðalsjónarmið og setur fram niðanfyri standandi uppskot.

Ein annar minniluti (J. Fr. Øregård). Hetta mál sum er lagt inn á ting av landstýrinum hevur tvínni endamál: 1) at gera politíð í Føroyum til danskt ríkispoliti og 2) at økja munandi um talið á politimonnum í Føroyum.

Orsøkin til at landstýrið leggur hetta mál fram, man vera fiskimannaveckjalíð í 1954 og krav fiskimansins til tingmenn og landstýri um at samankalla tingið til at viðgera spurningin um hægri minstuløn til fiskimenn, og so eisini læknastriðið í Klaksvík.

Í øllum demokratiskum londum er tað so, at feløg og stættir, ið ikki fáa taan rætt í samfelagnum, sum teir hava uppiborið at fáa, stundum, tá teir seta fram krav síni á rætta stað, fári at styðja ella framseta hesi krav, fjølmentir møta til kravgongu.

At krav fiskimansins vóru rættvís er ongju meira í iva um. Tingið hevur tí ikki bert játtað fiskimonnum tað umbidnu minstuløn, men harafturat eina munandi prísviðbót. At landstýrið og tingmeirilutin eisini mistók seg í læknamálinum í Klaksvík, er nú øllum greitt.

Tað sokallaða læknastriðið í Klaksvík var ikki bert sprottið fram av ynskinum um at behalda ein ávísan lækna, men eisini av missnøddini yvir tey út av lagi ringu sjúkahúsviðurskiftir har vóru.

At klaksvíksingar høvdu rætt í sínum krøvum hevur nú landstýrið ásannað við tí uppskoti, sum framlagt er á ting um milliónjáttan til at bota um sjúkahúsviðurskiftini í Klaksvík. Um benda ásannan var komin fram í rættari tíð, høvdu ongar kravgongur havt verið út í Tinganes og ætlandi heldur onki læknastriði í Klaksvík.

Minnilutin heldur tí ikki, at økjan av politinum er tað mest átroðkandi mál í løtuni, men at peningar landsins verður betur nýttur til onnur endamál og setur sotsatt onki uppskot fram.

Minnilutin (S. Petersen og P. Petersen) mælir til, at varðhaldsskipan verður framd eftir uppskoti frá kauningarnevdini, og at politíð verður umskipað frá kommunalum polití til landspoliti (einleikapoliti).

Sum tilskillað í álitinum setur meirilutin (S. Petersen, P. Petersen, Tr. Samuelson) fram hetta

Uppskot.

Løgtingið samtykkir at biðja landsstýrið tingast við viðkomandi myndugleikar um at fremja eina framtíðarskipan viðvíkjandi politi- og varðhaldi í Føroyum samsvarandi tí í frágreiðingini frá kanningarnevndini framfærda, soleiðis at tær neyðugu lógarreglur, sum standast av nýskipanini, verða gjørdar.

Uppskot

frá minnilutanum (Hanus við Høgadalsá):

- 1) Føroya løgting samtykkir at seta 3 manna millumtinganevnd til at gera uppskot til komandi lögregluskipan Føroya og varðhaldsskipan.
- 2) Henda nevnd saman við Føroya landsstýri tingast við avvarandi myndugleikar, so hesi mál kunnu gerast føroysk sermál.
- 3) Uppskotini og samráðingarúrslit verða at leggja aftur fyri Føroya løgting.

2. viðgerð 16. apríl.

Uppskot minnilutans fall 6—0.

Uppskot meirilutans var sett undir atkvøðu við navnakalli:

Ja atkvøddu: Jens Chr. Olsen, Fr. Bláhamar, P. Petersen, Samuel Petersen, Djóni í Geil, K. Nygaard, Tr. Samuelson, Leon Joensen, A. Djurhuus, J. P. Davidsen, Hans Iversen, Georg L. Samuelson, S. Ellefsen, H. Djurhuus, Arnhold Nielsen og R. Long.

Nei atkvøddu: Olaf Ellingsgkard, Johan Simonsen, Frederik Hansen, Hanus við Høgadalsá og D. P. Danielsen.

Atkvøddu ikki: P. M. Dam, J. H. Danbjørg, Richard Jacobsen og Kj. Mohr.

Burturstaddir: J. F. Øregaard og Erlendur Patursson.

Uppskot meirilutans samtykt 16—5.

60. Bygging av trolarum.

Ár 1957, 16. februar lagði H. Djurhuus landsstýrismaður fram soljóðandi

UPPSKOT

til samtyktar.

Løgtingið er samt við landsstýrið, at tað almenna letur byggja triggjar trolarar, sum tá ið teir eru lidnir, verða latinir monnum ella feløgum.

Viðmerkingar.

Við lögtingslógnum nr. 12, 5. apríl 1955 og nr. 11, 22. mars 1956, um endurnýgging fiskiskipaflotans og nr. 30, 5. september 1955, um lántøku til bygging av fiskiskipum, var ætlanin at skunda undir og stuðla eina endurnýgging og modernisering av fiskiskipaflotanum, ásannandi, at tann víðkan, sum fór fram aftaná krígsslok, ikki hevði ført við sær, at flotin var kappingarførur, hvørki víðvíkjandi veiðumøguleikum og ei heldur í at bjóða fiskimonnum tíðarhóskandi umstøður at arbeiða undir, sum á skipum í graunalondunum. At henda víðkanin tó hevur bætt um tann tørv, sum tá var á fiskiskipum, má víðgangast. Ætlanum var við nevndu lógum, at menn ella feløg fóru undir uppgávuna, og landið so tók undir við teimum; allarhelst var setlað, at dentur var lagdur á at byggja nýggj skip. Hvussu gingist er í hesum, hevur landsstýrið nærri greitt frá í viðmerkingum í lögtingsmáli nr. 12/1956: Studningur til endurnýgging av fiskiskipaflotanum; síðani hetta er skrivað, er tó ein stórir trolari (221 fatur) komin til landið og eitt línuskip (150—160 tons). Annars koma eftir tí, sum fyriliggur, ein 80/85 t. útróðrarbátur og tvey 125/150 t. línuskip aftrat í 1957, men ongín trolari.

Um ikki skjótari verður atborið enn higartil, má roknað við, at fiskiflotin minskar, serliga tí at tær gomlu sluppinar fáa ikki manning longri, tær vera tí liggjandi, og illa loysir tað seg at byggja tær um, so bjóðast kann manningini betri líkindi. Úrslitið er og verður óivað enn meira, at fiskimenninir fara til onnur lond at vinna.

Spurningurin er nú, um ikki tað almenna elgur beinleiðis at ganga á odds í endurnýggingini, soleiðis at landið letur byggja skip, sum so selni kunna latast monnum ella feløgum, helst frá bygdum, har skipatrotið ger seg mest galdandi. Um tað almenna stendur fyri bygging, er ætlanin at lata byggja fleiri skip ísenn á somu skipasmiðju, og soleiðis møguliga kunna fáa bfiligari tilboð.

Landsstýrið heldur, at støðan nú er soleiðis, at tað almenna elgur beinleiðis at fara undir at gera sáttmála við skipasmiðju um bygging av skipum. Ætlanin er tó ikki, at skipini skulu rekast fyri landskassans rokning, men skulu tær, tá ið tryggileiki er flugin fyri finansiering eftir teimum láni- og studningsmøguleikum, ið liggja fyri, latast monnum ella feløgum. Í fyrsta umfari er tað talan um bygging av trolarum.

Eftir § 1 í nevndu lögtingslóg nr. 30, 5. september 1955, sum broytt

við lögtingslóg nr. 22, 28. mars 1956, hefur landstýrið saman við fíggjarnevndina heimild at gera sáttmála um bygging av skipum. Síðani ætlanin óivað serliga hevur verið hon, at tað skuldi vera privatar fyrirkur, ið fóru undir hetta, meðan landskassin lat lán og studning til byggingina, verður málið tó lagt fyri lögtingið at taka støðu til.

Tilboð er nú sent landstýrinum um bygging av trimum trolarum, 200 f. langir, 31 f. breiðir og 16 f. 6 t. djúpir, við 1200 h.k. motori og rúmi fyri 50 monnum; prísurin er í lóguni 3.852.800 kr. fyri hvønn, útgjærdir við trolgreiðum og radar v. m. Trolararnir eru siglingarklárir ávikavíst 12, 18 og 24 mánaðir aftaná, at sáttmáli er undirskrivaður.

1. viðgerð 19. februar og 21. februar legði fíggjarnevndin fram söljóðandi

Álit.

Landstýrið hevur lagt fyri lögtingið uppskot til samtyktar, at tað almenna letur byggja triggjar trolarar, sum tá teir eru lidnir, verða latnir monnum ella feløgum.

Málið varð beint í fíggjarnevndina.

Fíggjarnevndin, ið hevur viðgjørt málið, hevur býtt seg í ein meirluta (J. P. Davidsen, Andr. Djurhuus, Djóni í Geil, Kjartan Mohr, Poul Petersen og Johan M. Fr. Poulsen) og ein minniluta (Erlendur Patursson).

Meirlutin heldur eins og landstýrið, at lögtingslóg nr. 80, 5. september 1955, gevur landstýrinum saman við fíggjarnevndini heimild at byggja stáltrolarar. Meirlutin vil tó ikki við nevndu bygging skerja ta peningsnøgd uppá 20 mill. kr., sum henda lóg heimilar hesum stovnum at læna og setur tí uppskot um serliga heimild at læna upp í 15 mill. kr. til bygging fyri landskassans rokning. Tað er ikki hugsanin við uppskotinum, at trolararnir skulu rekast fyri landskassans rokning, og setur meirlutin tí eisini uppskot um, at heimila landstýrið saman við fíggjarnevndini at avhanda teir.

UPPSKOT (frá meirlutanum)

til

lögtingslóg um bygging av trolarum.

§ 1.

Landstýrinum verður heimilað saman við fíggjarnevndini landskassans vegna at lata byggja og avhanda stáltrolarar og at læna upp í 15 mill. krónur til finansiering av hesari bygging.

§ 3.

Henda lóg kemur í gildi beinanvegin.

lögtingslov om bygning af trawlere.

§ 1.

Landestyret bemyndiges til sammen med finansudvalget på landskassens vegne at lade bygge og afhænde ståltrawlere, ligesom bemyndigelse gives at låne indtil 15 mill. kroner til finansiering af dette byggeri.

§ 2.

Denne lov træder straks i kraft.

UPPSKOT (frá mianilutanum)

til

*løgtingslóg um heimild fyri landsstýrið
til fiskiskipabygging.*

§ 1.

Landsstýrinum verður heimilað landskassans vegna at lata byggja fiskitrolarar og onnur fiskifør.

§ 2.

Landsstýrið setur skipa-, maskin- og veiðikønar menn til at fyrirleika og góðtaka slíka skipabygging.

§ 3.

Byggisáttmálar skulu góðtakast av fíggjarnevnd løgtingsins, áður enn landsstýrið undirritar teir.

§ 4.

Tey skip, sum landsstýrið letur byggja eftir hesi lóg, skulu verða boðin feløgum og samtøkum til keyps.

I samráð við fíggjarnevndina setur landsstýrið tær keyps- og aðrar treytir, sum slík feløg og samtøk skulu lúka, og annars nærri reglur um umsitingina eftir hesi lóg.

§ 5.

Henda lóg fær gildi beinan vegin.

2. viðgerð 21. og 3. viðgerð 22. februar.

Uppskot meirilutans samtykt 24—0.

Uppskot minnilutans fall 10—0.

*løgtingslov om hjemmel for landsstyret
til bygning af fiskeskibe.*

§ 1.

Landsstyret bemyndiges til på landkassens vegne at lade bygge fisketrawlere og andre fiskefartøjer.

§ 2.

Landsstyret udnævner skibs-, maskin- og driftskyndige mænd til at forestå dette byggeri af skibe.

§ 3.

Bygningskontrakter skal godkendes af lagtingets finansudvalg, inden landsstyret underskriver disse.

§ 4.

Disse skibe, som landsstyret lader bygge efter denne lov, skal tilbydes selskaber og sammenslutninger til køb.

I samråd med finansudvalget fastsætter landsstyret de købsbetingelser og andre vilkår, som disse selskaber og sammenslutninger skal opfylde, og ellers de nærmere regler om administration efter denne lov.

§ 5.

Denne lov træder straks i kraft.

61. Skúlabóka- og orðabókaútgáva.

Ár 1957, 16. februar legði tingmaðurin Erlendur Patursson fram soljóðandi

UPPSKOT

til samtyktar.

Føroya løgting áleggur landsstýrinum úr beinan vegin at skipa fyri og leggja til rættis útgávu skúlabóka — í fyrstu atlægu fyri barnaskúlan, og síðan fyri millum- og realskúlan og aðrar hægri skúlar.

Samtíðis áleggur løgtingið landsstýrinum at skipa fyri og leggja til rættis útgávu orðabókar, bæði føroysk danskari og dansk-føroyskari.

Greinargerð.

Í skúlum okkara er sum kunnugt bert ein partur av lærubókum okkara á móðurmálinum, meðan tað nógva av teimum er á útlendskum máli. Hetta er læruni, fyrst og fremst hjá teim yngru skúlabørnunum, stórir bági, og móðurmálinum at stórum skaða. Tað eigur tí nú av álvara at vera farið undir at útvega skúlunum lærubøkur á móðurmálinum.

Hin føroysk-danska orðabók, sum kom út í 1927, og sum hevur verið málinum algóður stuðul, er nú uppseld. Enn er eingin dansk-føroysk orðabók útkomin, tó slík leiðgi hevur ligið í handriti. Tað má haldast bráðneyðugt at fáa nýggja, eftirhugda og økta útgávu av føroysk-dansk orðabókini og elsini, at dansk-føroysk orðabók verður givin út.

1. viðgerð 20. februar og 25. marts legði skúlanevndin fram soljóðandi

Umhugsan.

16. februar í ár legði tingmaðurin Erlendur Patursson fram uppskot til samtyktar, soljóðandi:

„Føroya løgting áleggur landsstýrinum nú beinan vegin at skipa fyri og leggja til rættis útgávu skúlabóka — í fyrstu atlægu fyri barnaskúlan og síðan fyri millum- og realskúlan og aðrar hægri skúlar.

Samtíðis áleggur løgtingið landsstýrinum at skipa fyri og leggja til rættis útgávu orðabókar, bæði føroysk-danskari og dansk-føroyskari.“

Málið er víst til viðgerðar í 5 mannanevnd: J. H. Danbjørg, Hanus við Høgadalsá, R. Long, Georg Lindenskov Samuelsen og Sámuel Petersen. Í 1936 setti løgtingið nevnd at fyrirkoma útgávu av føroyskum skúlabókum. Nevndin tók við starvi 20. mai 1937 og vóru í henni M. A. Jacobsen, J. H. Danbjørg og Johan Poulsen valdir av tinginum, J. Dahl, próstur, valdur av skúlastjórnini og R. Long valdur av Føroya Lærarafelag. Formaður var M. A. Jacobsen. Nevndin fyrirkæði fyrri bardagan útgávu av føroyskari lesibók

2. parti, roknibók 1. parti eftir M. A. Jacobsen, R. Rasmussen og Z. Sørensen. Undir bardaganum var givin út roknibók 2. partur. Eftir bardagan var givin út lesibók 3, stutt streymalæra eftir Hans Sundstein, onnur útgáva av lesibók 2, 2. útgáva av Føroya Floru eftir R. Rasmussen, Føroysk fyrilsagnarbók 1 og 2 eftir Marius Johannesen og lærarabók til hesa fyrilsagnarbók. Seinast útgivna bókin er føroyskur orðalisti til Engelsk Begynderbog eftir Jespersen og Sarauw. Jóhannes av Skarði hevur fyrireiðað bókina.

Nevndarstarvið hevur verið ólont og peningalaggingin til bókaútgávuna er fingin til vegar við láni, í fyrstuni úr Fære Amts Sparekasse, nú í seinastuni úr landskassanum.

Í tingsetni 1950/51 var skúlabókagrunnurin lagdur undir mentunargrunnin.

Tingnevndin, sum viðger hetta mál, mælir til at blýða landsstýrið seta nevnd av 3 monnum til at fyrirleika útgávu av føroyskum skúlabókum, og soleiðis at handritini, áðrenn tey verða prentað, verða send skúlastjórnini til góðtakingar. Landsstýriinum verður við lóg givin heimild at útvega tann neyðturviliga pening til bókaútgávuna annaðhvørt við láni ella úr landskassanum.

Orðabókaútgávuni viðvíkjandi vísir nevndin til, at sáluágóðin av Føroyak-donsku orðabókini eftir M. A. Jacobsen og Chr. Matras er lagdur í grunn, og nevnd er vald av lögtingi og ríkisstýri at umsita henda pening til nýggja orðabókaútgávu. Umframt er upplýst fyri nevndini, at Tórarin Evensen við stuðul frá mentunargrunninum hevur starvast við at leggja til rættis handrit til dansk-føroyska orðabók og er komin væl áleiðis. Arbeiðið er tó langt frá liðugt, og nevndin mælir til, at mentunargrunnurin fær nóg stóra peningajáttan tey fyrstu komandi ár til framvegis at kunna veita neyðturviligan studning til hetta arbeiði.

Nevndin mælir tinginum til í staðin fyri uppskotið frá Erlendi Patursson at samtykkja hetta

Uppskot.

Landsstýrið verður heimilað at seta nevnd við trimum limum til at fyrirleika útgávu av føroyskum skúlabókum og gera reglugerð fyri nevndarstarvið.

Uppskot nevndarinnar samtykt 19—0.

62. Fyrirspurningur til landsstýrið.

Ár 1957, 19. februar, legði tingmaðurin Kjartan Mohr fram soljóðandi fyrirspurning:

Í samband við uppskot Kjartan Mohrs á vetrarþingi 1955 um lántöku av 50 mill. krónum til uppbygging av vinnulívinum samtykti tingið, eftir uppskoti frá fíggjarnevndini, ut biðja landsstýrið halda fram við tingingum um lántöku til uppbyggingar av vinnulívinum.

Landsstýrið verður biðið um at greiða lögtinginum frá, hvat hent er í hesum máli.

Ein viðgerð 25. februar og yvir til næsta mál á dagsskránni.

63. Fíggjarætlan fyri kirkjugrunnin.

Ár 1957, 22. februar, legði Edw. Mitens fram soljóðandi

Fíggjarætlan fyri kirkjugrunnin 1957/58.

<i>Inntøkur:</i>	Roknskapur 1956/58	Fíggjarætlan 1957/58
1. Endurgjald fyri fíggjund	7.800,00	7.800,00
2. Studningur sbr. fíggjarlóg	42.000,00	50.000,00
3. Ogn hjá landskassa $\frac{1}{4}$ 1955	24.564,47	
4. Í grunninum ætlast $\frac{1}{4}$ 1957		3.500,00
	74.364,47	61.300,00
<i>Útreiðslur:</i>		
A. Vanllgar umvælingar av kirkjum	22.922,50	25.000,00
B. Kirkjugarðar	12.492,50	10.000,00
C. Prestaflutningur	8.882,00	9.000,00
D. Brunatrygging	4.754,07	5.000,00
E. Studningur til nýggjar kirkjur	6.000,00	10.000,00
F. Ogn hjá landskassa $\frac{3}{4}$ 1956	20.313,40	
G. Aftlað ogn $\frac{1}{4}$ 1958		2.300,00
	74.364,47	61.300,00

Viðmerkingar:

ad. A. *Vanligar umvælingar.*

Útreiðslurnar hava í farnu árum verið hesar:

1953/54.....	kr. 31.151,89
1954/55.....	" 19.677,40
1955/56.....	" 22.922,50

Tilgams: um kr. 73.751,79

Meðaltal: um kr. 25.000,—.

ad B. *Studningur til kirkjugarðar.*Frá $\frac{1}{4}$ 1956 til $\frac{1}{2}$ 1957 goldið kr. 7.030.—.

Fyri komandi fjögjarár ætlast útreiðslurnar til kr. 10.000.—.

ad. E. *Studningur til at byggja kirkjur.*

Rituvíkar kirkja 1957/58, seinasta rata..... kr. 5.000.—.

Til kirkjukór í Lopra skúla..... " 5.000.—.

1. viðgerð 25. februar, og 3. apríl legði kirkjunevndin fram skjóðandi

Nevndarálit.

Kirkjunevndin, sum hevur fingið hetta mál til umhugsunar, skal mæla tinginum til at samtykkja uppskot landsstýrisins.

2. viðgerð 4. og 3. viðgerð 9. apríl.

Uppskot landsstýrisins samtykt 18—0.

64. Havnar Skansi.

Ár 1957, 8. marts, legði Edw. Mitens fram soljóðandi

UPPSKOT

til

løgtingslóg um Havnar Skansa.

løgtingslov om Thorshavn Skanse.

§ 1.

Landsstýrinum verður heimilað landsins vegna at taka við ognarrættinum til matr. nr. 618, Tórshavnar bý, Havnar skansa, at gera neyðturviligar fyriskipanir at rudda og bota um økið og fáa skansahúsin altur í fornan stíl.

§ 2.

Landsstýrinum verður heimilað landskassans vegna at taka neyðturvilg lán til tey í § 1 nevndu endamál.

§ 3.

Í samráð við Tórshavnar kommunu verður Havuar skansi at varðveita sum fornminni.

§ 4.

Henda lóg kemur í gildi beinanvegin.

§ 1.

Landsstyret bemyndiges til på landskassens vegne at træde ind i ejendomsretten til matr. nr. 618, Thorshavn by, Thorshavn Skanse, at foretage de nødvendige foranstaltninger til at rydde og istandsætte arealet og at føre skansehuset tilbage til oprindelig stil.

§ 2.

Landsstyret bemyndiges til på landskassens vegne at optage de nødvendige lån til gennemførelse af i § 1 omhandlede formål.

§ 3.

I samråd med Thorshavn kommune bevares Thorshavn Skanse som fortidsminde.

§ 4.

Denne lov træder i kraft straks.

Viðmerkingar:

Síðani bretar, ið undir heimsbardaganum nýttu Havnar Skansa, góvu hann frá sær aftur, hevur hann lígið í óruddi. Justitsministeriet stendur sum eigari av lendum, har Skansin er. Í 1955—56 hava fundir verið um málið, har lutikið hava Edw. Mitens, landsstýrismaður, ríkisumboðsmaðurin, J. P. Hendriksen, býráðsformaður, landsverkfrøðingurin og býráðsverkfrøðingurin. Úrslitið av hesum samráðinguni er, at matr. nr. 618, har skansin er, og økini uttanum hann, nr. 617a og 620h, sum Tórshavnar kommuna er eigari av nú, eru friðaði, og at justitsministeriet er sinnað at geva ognarrættin frá sær.

Verkfrøðingarnir hava sett upp ætlan yvir kostnaðin við at rudda og bota um skansan:

At bróta og belna fyri beton o. t.	kr. 75.000.—
At bota um og fáa økið valla aftur og onnur umbæting	„ 65.000.—

tilsammans...	kr. 140.000.—

Hertil kemur so spurningurinn at byggja nýggj hús.

Játtað er úr landskassanum fyri fíggjarárið 1958/57.....	kr. 12.500.—
Fyri 1957/58 er tilmælt at játta.....	" 12.500.—
Frá býráðnum.....	" 25.000.—
Roknað verður við studningi frá „lípsmidlerne“	" 25.000.—
tilsammans. . .	kr. 75.000.—

Aðlanin er í fyrstu syftu at fáa gjørt ruddingararbeiði, sum er roknað at kosta kr. 75.000.—.

1. viðgerð 9. marts, og 4. apríl legði fíggjarnevndin fram soljóðandi

Nevndarálit.

Landsstýrið hevur lagt málið inn á ting.

Málið varð undir 1. viðgerð víst í fíggjarnovndina.

Nevndin, ið hevur viðgjørt málið, heldur, at her má nakað gerast, so hetta fyri okkum so søguliga stað ikki skal fara heilt fyri skeyti; skansin, sum hann nú sær út, er ein skomm fyri landið.

Nevndin mælir so stutt tinginum til at samtykkja uppskotið frá landsstýrinum.

Uppskot.

Fíggjarnevndin mælir tinginum til at samtykkja uppskotið frá landsstýrinum.

Uppskot landsstýrisins samtykt 20—0.

65. Lánini til Arbejdernes Trawlerdrift.

Ár 1957, 8. marts, legði lögmaður fram soljóðandi

UPPSKOT

til

løgtingslóg um partvísa afturrinding av lánun til Froðblar sóknar kommunu.

§ 1.

Landskassin tekur uppá seg at rinda helvtina av rentu og avdrátti av teimum lánun, sum veitt vóru Froðblar sóknar kommunu frá Statsanstalten for Livsforsikring og Arbejdernes Landsbank, upprunaliga tilsamans kr. 606.360. — til endurreising av Arbejdernes Trawlerdrift, Tvøroyri, smbr. løgtingslóg nr. 14, 18. marts 1952.

Henda skipan er freytað av, at kommunan so til tíðina rindar helvtina av avdráttum og rentum og við landsstýrið ger sáttmála um afturrinding av helvtini av tí, landskassin hevur lagt út sum kautionistur fyri nevndu lán.

§ 2.

Henda lóg kemur í gildi heilanvegin.

§ 1.

Landskassen indestår for betaling af halvdelen af renter og afdrag af de lån, som blev ydet Frodebo sogns kommune fra Statsanstalten for Livsforsikring og Arbejdernes Landsbank, oprindelig store tilsammen kr. 606.360. — til rekonstruktion af Arbejdernes Trawlerdrift, Tvøroyri, jfr. lovgivningslov nr. 14, 18. marts 1952.

En betingelse for denne ordning er, at kommunen til den fastsatte tid betaler halvdelen af afdrag og renter samt indgår aftale med landsstyret om tilbagebetaling af halvdelen af det beløb, som landskassen har betalt som kautionist for de nævnte lån.

§ 2.

Denne lov træder i kraft straks.

Viðmerkingar:

Í skrivi 23. marts 1955 legði landsstýrið hetta mál fyri tingið orsakað av umsókn frá Froðblar sóknar kommunu um, at landskassin átekur sær rindanina av helvtini av rentum og avdrögum av teimum báðum lánun frá Arbejdernes Landsbank og Statsanstalten for Livsforsikring, sum kommunan í sínari tíð tók til endurreising av A. T.

Løgtingið viðgjørði umsóknina í lögtingsmáli nr. 9/1955, og tilmælti meirilutin í fíggiarnevndini, at landskassin átók sær at rinda helvtina, um kommunan so rindaði hina helvtina, men fæll uppskotið á tingi.

Kommunan hevur nú søkt um, at málið verður tiklið upp aftur, og hevur hon tann 3. januar í ár gildið helvtina ella kr. 18.900. — av rentum og avdráttum pr. 1. september 1956 til landskassan og heldur kommunan fíggiarlígu viðurskiði síni nú vera soleiðis, at hon kann greiða helvtina av nevnu rentum og avdrögum.

Málið er nærri lýst í lögtingsmáli nr. 9/1955 og skal her bert verða

tíkið upp aftur, at lánini vóru tilsamans kr. 604.865,40 og eru nú kr. 519.975.—. Landskassin hevur higartil goldið allar rentur og avdráttir við tilsamans pr. 1. september 1956 kr. 185.977,79, harav kommunan tó nú hevur afturrindað kr. 18.000.—.

Tá fíggarligu viðurskipti Froðbiar kommunu eru soleiðis, at hon neyvan kann greiða hesi lán einsamøli og tá umhugað verður, hví og hvussu kommunan kom undir hesa byrðu, skal landstýrið mæla til, at lögtingið gongur kommununi á mæti, soleiðis at landskassin átekur sær gjaldingina av helvtini av nevndu lánum, soleiðis at landskassin framvegis leggur peningin út og kommunan so átekur sær at afturrinda landskassanum helvtina so hvørt hon fellur til gjaldingar og aftrat pliktir seg at afturrinda landskassanum helvtina av tí peningi, sum landskassin hevur lagt út. Hetta verður ikki gjørligt undir einum, men fær kommunan høvi til at rinda henda pening yvir eitt áramál.

1. viðgerð 9. mars og 12. apríl legði fíggarnevndin fram soljóðandi

Átt.

Við skrivi 7. marts 1957 hevur landstýrið av nýggjum lagt fyri lögtingið uppskot um, at landskassin tekur uppá seg at rinda helvtina av rentu og avdrátti av teimum lánum, sum veitt vóru Froðbiar sóknar kommunu frá Statsanstalten for Livsforsikring og Arbejdernes Landsbank upprunaliga tilsamans kr. 608.860.—, til endurreisning av Arbejdernes Trawlerdrift.

Málið varð undir 1. viðgerð beint í fíggarnevndina.

Nevndin hevur bytt seg í ein meiriluta og ein minniluta.

Meirilutin (J. P. Davidsen, Andreas Djurhuus, Djóul í Gøil, Hans Iversen og Poul Petersen) heldur fram:

Tá ið málið var til viðgerðar seinast á lögtingi, smbr. Løgtingsliðindi 1955 síðu 29, var meiriluti í fíggarnevndini fyri, at landskassin skuldi taka uppá seg at rinda helvtina av nevndu lánum, og soleiðis at treyt var, at kommunan gjerdi sáttmála við landstýrið um at rinda landskassanum helvtina aftur av tí, sum hann sum kautionistur fyri nevndu lán hevur lagt út. Uppskot laddstýrslins nú er tað sama sum meirilutans tá. Meirilutin er støðugt av tí uppfatan, at landskassin, orsakað av teimum serligu grundum, ið ferdu við sær, at kommunan kom at standa sum debitor fyri hesum lánum, eigur um ikki juridiska so tó moralska skyldu at hjálpa kommununi í afturrindingini. Her skal eisini vera víst til fíggarligu viðurskipti Froðbiar kommunu, ið ferir við sær, at kommunan ikki er ment einsamøli at rinda lánini aftur, so í veruleikanum verður tað landskassin, ið kemur undir at rinda ein størri ella minni part av láninum aftur, uttan mun til, um hann tekur sær uppá tað juridisku gjaldskylduna. Víst verður eisini til Løgtingsliðindi 1951, síðu 238 og 250.

Minnilutin (Erlendur Patursson) vísir á støðu tjóðveldisflokksins í hesum lánsábyrgdarmáli, tá tað fyrstu fer var til viðgerðar í tingsetuni 1951.

Tá hevði landstýrið lagt fyri tingið sokallaða endurreisingarætlan fyri A. T.-fyrisekuna á Tveroyri. Tjóðveldisflokkurin mælti tá frá at fremja endurreisingina í tí líki, sum landstýrið legði hana fram. Víst varð á, at fyrisekan var komin ov langt niður til tess at tann ætlan kundi bjarga henni. Harnæst var Froðbiar sóknar kommuna soleiðis fyríkomín fíggarliga, at ov hættisligt mátti haldast at leggja størri byrðir á hana.

Væntandi kundi tí vera, at endurreisingarætlanin kom at færa fólkið

í bygðini í upp aftur verri fíggjarligar umstøður, enn tær vóru aftaná húsa-
gang A. T.s.

Hinvegin varð víst á, at tað var avgjört neyðugt at fáa vinnulívið á
Tvøroyri aftur á fótur á sunnum haldgóðum grundarlagi og at hitt almenna
hevði skyldu til at gera sítt til at hatta kundl eydnast.

Uppskot tjóðveldisflokksins í 1951 var tí at lata A. T.-fyrirtekuna fara,
men í staðin av almennum peningi veita nýggjari vinnulívsfyrirteknu á Tvøroyri
lán stórt í milj. kr.

Hetta uppskot tjóðveldisflokksins fall, meðan „endurreisingarætlan“
landstýrisins varð samtykt við atkvøðum sambandsflokksins, fólkaflokksins og
javnáðarflokksins.

Tað vóru hesir 3 flokkar, ið tóku á seg ta politisku ábyrgd fyri
„endurreisingini“. Hon helt jú ikki — og Froðblar kommuna og landskassin,
sum ábyrgdarhavari komu undir at hefta fyri lánum, ið tikið varð — sum
við avdráttum og rentum kemur út móti í milj. kr.

Skaðin varð framdur í 1951. Fólk ið á Tvøroyri og Føroya fólk yvir-
høvur fær nú svian — so ella so — tí lánið skal jú gjaldast.

Skaðin er hendur — og verður jú ikki bætur í dag, hvat so ið
gjørt verður.

Hóskiliga hevði verið, at landskassin ríndaði allan henda pening —
tí veruliga var henda „endurreisingarætlan“ noydd inn á fólk ið á Tvøroyri
— í teirri neyðstøðu, sum tað tá var.

Minnilutin ger einki uppskot í málinum.

Uppskot

frá minnilutanum:

Løgtingið samtykkir uppskot landstýrisins dagfest 7. marts 1957 til
løgtingelóg um partvísa afturrinding av lánum til Froðblar sóknar kommunu.

2. viðgerð 13. og 3. viðgerð 15. apríl.

Uppskot landstýrisins samtykt 28—0.

66. Fyriskipanir fyri eldsvanda.

Ár 1957, 14. marts legði Ungnaðurin Samuel Petersen fram soljóðandi skriv d. 7/12—1956 frá Klaksvíkar kommunu:

Vit loyva okkum hervið at biðja Føroya Løgting um at seta í gildi lóg fyri eldsløkkingarliði í Klaksvík, av tí at tær reglur, sum galdandi eru fyri bygd sum hesa eldsløkking viðvíkjandi megu haldast at vera ótíðarhóskandi.

Tað skal skilast til, at nú verður skipað her eitt eldsløkkingarlið við 12 monnum, vit fara undir at byggja hús til eldsløkkingaramboð og skaffa okkum meira av nútímans sløkkingaramboðum.

Vit mæla til, at tí í einari lóg, soleiðis sum vit her mæla til at fáa viðtikna og lýsta, má áleggjast størri húsum at hava eldsløkkingaramboð til at hava til at taka (skúmslökkjarar ella tilíkt). — Vit ynskja, at hetta má verða gjørt í komandi tingsetu.

1. viðgerð 16. marts og 25. marts legði lógarnevndin fram soljóðandi

Nevndarálit.

Sóknarstýrið fyri Klaksvíkar kommunu hevur í brævi frá 7. december 1956 til løgtingið mælt til, at galdandi reglur viðvíkjandi fyriskipanir móti eldsvanda verða gjørdar meira tíðarhóskandi.

Tær núgaldandi reglur finnast í kgl. anordning (nr. 84) om bygnings- og brandvæsenet i de færøske landkommuner frá 16. juni 1882, sbr. anordning (nr. 668) frá 15. december 1920 og fyri Tórshavn Lov angående brandvæsenet i Thorshavn frá 28. januar 1856 og kgl. anordning (nr. 103) frá 13. august 1886, sbr. lov om oprettelse af en bygningskommission i Thorshavn frá 28. januar 1856.

Málið er nú føroyskt sermál.

Lógarnevndin, ið hevur viðgjørt málið, er samd um, at meiri tíðarhóskandi reglur eiga at vera settar í gildi á hesum øki enn tær, ið eru galdandi, og skal mæla løgtinginum til at samtykkja at biðja landsstýrið fyrireika málið og seta fram uppskot til lögtingslóg hesum viðvíkjandi.

Uppskot.

Samsvarandi tí í álitinum framførda samtykkir løgtingið at biðja landsstýrið fyrireika og seta fram uppskot til lögtingslóg um byggingar- og brunamál.

2. viðgerð 27. marts.

Uppskot nevndarinnar samtykt 21—0.

67. Keypp av ognum Tryggingarsambandsins Føroya.

Ár 1967, 14. marts legði lögmaður fram soljóðandi

UPPSKOT

til

løgtingslóg um keypp av ognum Tryggingarsambands Føroya í Tinganesi.

§ 1.

Landsstýrinum er heimlað landskassans vegna at keypa ognir Tryggingarsambands Føroya í Tinganesi, matr. nr. 1, 2, 3 og 10 av Tórshavn fyri kr. 620.000.—.

Fyri nevnda pening undirskrivar landsstýrið landskassans vegna obligation at afturrinda yvir 20 ár til 5 % p. a. í rentu.

§ 2.

Henda lóg fær gildi beinanvegin.

lagtingslov om køb af Tryggingarsamband Føroya's ejendom i Tinganes.

§ 1.

Landsstyret bemyndiges til på landskassens vegne at købe Tryggingarsamband Føroya's ejendom i Tinganes matr. 1, 2, 3 og 10 af Tórshavn for kr. 620.000.—.

For nævnte beløb underskriver landsstyret på landskassens vegne obligation at tilbagebetale over 20 år til rente 5 % p. a.

§ 2.

Denne lov træder straks i kraft.

Viðmerkingar:

Aftaná at Tryggingarsamband Føroya nú er hugað fyri at selja nevndu ognir, heldur landsstýrið tað vera rætt at nýta høvi til, at landskassin keypir og landið aftur verður eigari av hesum søguliga staði, og serliga tá prísurin má sigast at vera rímligur og gjaldtreytirnar sum tilskilað mugu haldast at vera lagaligar.

Við tilmæli um at samtykkja uppskotið verður málið lagt fyri lögtingið.

1. viðgerð 16. marts og 28. marts legði fíggarnevndin fram soljóðandi

Nevndarálit.

Landsstýrið hevur lagt málið inn á ting.

Málið varð undir 1. viðgerð beint í fíggarnevndina, sum hevur viðgjørt tað.

Nevndin heldur, at tá Tryggingarsambandið Føroyar ætlar at selja hesar ognir, so er tað so nær til, at landskassin keypir tær, sum í dag nýtir ein stóran part av teimum, og sjálvandi eisini fyri at varveita tað søguliga stað, sum Tinganes nú einaferð er.

Fíggarnevndin setur so statt soljóðandi uppskot fram vísandi til tað í álitinum framførda.

Uppskot.

Fíggarnevndin mælir tinginum til at samtykkja uppskotið frá landsstýrinum.

2. viðgerð 5. og 8. viðgerð 9. apríl.
Uppskot landsstýrisins samtykt 20—0.

68. Lending í Hoyvík.

Ár 1957, 16. marts legði tingmaðurin Tr. Samuelson fram soljóðandi skriv frá Tórshavnar uttanbýggjar kommunu d. 12/3—1957:

Sambært viðtøku á sýkunarstýrslundi loyvir stýrið sær at venda sær til Føroya Løgting við bøn um stuðul til ger av einum pieri við lendingina í Hoyvík.

Viðvíkjandi lendingarviðurskiftunum í bygðini er at greiða frá, at lendingin er í tveimum pørtum. Tann vestari parturin er bygdur av fyrstan tíð í 1927. Ein stuttur pierur eini 8 alin til longdar var bygdur út í sjógvin, og uppi á landi var dráttur gjørdur, og er hesin dráttur breiðkaður tvær ferdir síðan tá, eftirsum bátatalið er vaksið. Nú fyri góðum ári síðani brotnaði pierurin av brimi og mátti fyri ikki at tarna lending spreingjast burtur, so nú er elagin pierur meira.

Tann øystari pierurin er bygdur av „Statens Forsøgsstation“ á sinni til tann maskinbát, ið Royndarstøðin eigur. Orsakað av, at henda lending bert hevur verið nýtt av Royndarstøðini, havur kommunan onga tíð tikið lut í umsitingarútreiðslum av hesi lending, hóast at henda lending er tann elsta lending er tann elsta lending í bygðini. Nú harafturímóti eru menn farnir at gera neyst í samband við hesa lending, so tað verður óivað neyðugt at dýpa út uttanfyri lendingina, tí nógv er upplýtt av gróti.

Sum omanfyri nevnt er illa leudandi við ta vestaru lendingina og átroðkandi er, at nýggjur pierur verður bygdur antin har hin gamli stóð ella við vestara enda á dráttirinum. Undir øllum umstøðum má hann byggjast væl longur út fyri at verja móti súðinum, sum annars kemur tvørur á bátarnar, tá lent verður.

Sóknarstýrið er av telri áskoðan, at harðliga treingir til útbyggjan av hesi lending, og vil mæla tinginum til at viðgera hesa umsókn við vælvið.

1. viðgerð 19. marts og málið beint til havna- og veganevndina.

69. Studningur til útróðrarmenn við dekksbátum.

Ár 1957, 16. marts legði tingmaðurin Richard Jacobsen fram soljóðandi

UPPSKOT

til

Løgtingslóg um prísviðbót til útróðrarmenn við dekksbátum.

§ 1.

Úr landskassanum verður veitt útróðrarmönnum við dekksförum prísviðbót eftir somu reglum sum galdandi er fyri fiskimenn við sluppum. Fyri fisk, sum seldur verður sum ráðfiskur, verður veittur studningur uppá 6 oyru pr. kg. Studningurin verður góddin fyri allan rundan fisk vígaður við hoddinum.

§ 2.

Henda lóg verður at galda frá 1. januar 1957.

lagtingslov om pristilskud til fiskere paa dæksbåde.

§ 1.

Til fiskere, der driver fiskeri med dæksbåde, ydes der af landskassen pristilskud efter reglerne om tilskud til fiskere på kuttere. For fisk, der sælges som råfisk, ydes der et tilskud af 5 øre pr. kg. Tilskudet ydes for al rund fisk, vejlet med hoved.

§ 2.

Denne lov træder i kraft 1. januar 1957.

Viðmerkingar.

Allir menn skilja týðningin av útróðri heima í Føroyum. At fiskimenn, ið røkja útróðir hjá okkum, hava uppið stóðul, eru menn neyvan heldur ósamdir um. Vit fara tí við hesum at loyva okkum at skjóta upp, at okkara útróðrarmönnum við dekksförum verður givin sami studningur, ið fiskimenn við sluppum fáa.

1. viðgerð 19. mars og 15. apríl legði fíggjarnevndin fram soljóðandi

Alit.

Lögtingsmennirnir S. Rich. Jacobsen og J. Fr. Øregaard hava í skrivi 12. mars 1957 lagt fram uppskot um, at eisini verður veitt útróðrarmønnum við dokksferum studning.

Málið varð undir 1. viðgerð beint í fíggjarnevndina.

Nevndin hevur býtt seg í ein meiriluta og ein minniluta.

Meirilutin (Andr. Djurhuus, Djóni í Geil, Hans Iversen, Kjartan Mohr og Poul Petersen) heldur seg ikki kunna taka støðu í hesum máli, nú fíggjarløgtingslógin er samtykt, uttan at nøkur játtan er í honni at veita studning, sum her verður søkt um, og uppskotið ikki vísir á, hvadani inntøkurnar til hesa landskassaútreiðslu annars skulu koma frá. Meirilutin heldur eisini, at málið er ov fíðt kannað til at sløða kann takast og mælir tí til, at tað verður sent landsstýrinum til umhugsunar helst saman við lönjavninargrunninum og so lagt aftur fyri tingið.

Minnilutin (J. P. Davidsen og Erlendur Patursson) mælir til at samtykkja uppskotið.

Uppskot.

I. Frá meirilutanum:

Uppskotið frá S. Rich. Jacobsen og J. Fr. Øregaard dagfest 12. mars 1957 verður beint til landsstýrið til kanningar helst saman við lönjavninargrunninum og so lagt aftur fyri tingið.

II. Frá minnilutanum:

Løgtingið samtykkir uppskotið frá S. Rich. Jacobsen og J. Fr. Øregaard dagfest 12. mars 1957.

2. og 3. viðgerð 15. apríl.

Lógaruppskotið var sett undir atkvøðu við navnakall:

Ja atkvøddu: P. M. Dam, S. Petersen, J. Fr. Øregaard, Olaf Ellingsgaard, Leon Joensen, Johan Simonsen, J. P. Davidsen, J. H. Danbjørg, Richard Jacobsen, Frederik Hansen, Erlendur Patursson, Hannus við Høgadalsá og D. P. Danielsen.

Nei atkvøddu: S. Ellefsen.

Atkvøddu ikki: Jens Chr. Olsen, Frederik Bláhamar, P. Petersen, Djóni í Geil, K. Nygaard, Tr. Samuelson, A. Djurhuus, R. Long, H. Iversen, Georg L. Samuelson, Kjartan Mohr, H. Djurhuus og Arnhold Nielsen.

Uppskotið fall 13—1.

Meirilutans uppskot samtykt 24—0.

70. Lóg um skúlalækna.

Ár 1957, 21. marts lagði Edw. Mitens landestýrismaður fram söljóðandi

UPPSKOT

til

Lov for Færøerne om skolelæger.

§ 1.

Stk. 1. Ved enhver offentlig skole skal der ved en skolelæge føres kontrol med sundhedstilstanden i skolen og foretages regelmæssig undersøgelse af skolebørnene.

Intet skolesøgende barn kan forlanges undtaget fra skolelægens undersøgelse eller fra den i § 3 omhandlede tuberkuloseundersøgelse, medmindre den pågældende ved hvert skoleårs begyndelse møder med attest fra en praktiserende læge om at være under tilsyn af denne af mindst samme omfang som det skolelægen påhviler. Børns udeblivelse fra skolelægens undersøgelse betragtes som skoleforsømmelse og behandles i folkeskolen efter reglerne i anordning nr. 11 af 16. januar 1912 angående forskellige forhold vedrørende folkeskolen i bygderne paa Færøerne § 2.

Stk. 2. Skolelægen fører samme tilsyn som efter stk. 1 med private skoler — friskoler og private eksamensskoler — i sit distrikt, for så vidt de private skoler ikke godtgør, at der allerede føres betryggende tilsyn med skolerne og børnene efter samme regler som for de offentlige skoler.

De pågældende skolars ret til statstilskud er betinget af, at de underordner sig denne lovs bestemmelser.

Stk. 3. For hjemmeunderviste børns vedkommende kan forældrene forlange, at de undersøges af skolelægen, når de møder på den kommunale skole i skoledistriktet til forud opgivet tid.

Stk. 4. Skolelægen har adgang til alle under hans tilsyn stående skoler og kan forlange sig alle lokaliteter, der benyttes af eleverne, forevist.

§ 2.

Stk. 1. For hver skolelæge kan der ansættes en skolesundhedsplejerske.

Stk. 2. Hvis en sådan ikke ansættes, kan anden medhjælp antages til at bistå skolelægen. Hertil kræves godkendelse af sundhedsstyrelsen.

§ 3.

Stk. 1. Skolelægen i samarbejde med tuberkulosestationen drager omsorg for, at der årligt foretages tuberkuloseundersøgelse på alle elever i de under hans tilsyn stående skoler, de til skolerne knyttede lærere og det øvrige ved skolerne ansatte personale.

Stk. 2. Er eleverne ved udgangen af skolen negativt reagerende ved tuberkulinprøven, skal der tilbydes dem gratis calmettevaccination.

§ 4.

Stk. 1. Den første almindelige undersøgelse af børnene skal finde sted i løbet af det første halvår efter børnenes indskrivning i skolen. Senere under-

søgelse foretages i det omfang, som det bestemmes ved det i § 9, stk. 4, omhandlede reglement.

Stk. 2. Til støtte for skolelægens undersøgelse af nyindskrevne børn skal forældrene selv eller deres læge udfylde et spørgeskema til oplysning om sygdomme, som barnet måtte have gennemgået inden dets indskrivning i skolen, samt om sådanne andre forhold, som skønnes at være af betydning for bedømmelsen af barnets sundhedstilstand. Forældrene skal derhos anmodes om at være til stede ved undersøgelsen.

§ 5.

Stk. 1. Måling og vejning af børnene skal finde sted mindst en gang årlig. Kommunalbestyrelsen — for private skolars vedkommende skolens leder — drager omsorg for, at der findes måle- og vejeapparater til brug for de pågældende skoler.

Stk. 2. For hvert skolesøgende barn skal der føres et helbreds-kort, hvorpå skolelægens iagttagelser og resultaterne af måling og vejning af barnet indføres.

§ 6.

Egentlig lægebehandling er skolelægen uvedkommende. Trænger et barn til lægebehandling, henvises det til en praktiserende læge.

§ 7.

Det er en betingelse for ansættelse som skolelæge, at vedkommende har gennemgået et af undervisningsministeriet indrettet kursus i skolehygiejne. Herfra kan sundhedsstyrelsen meddele dispensation.

§ 8.

Stk. 1. Skolelægen står under tilsyn af landslægen.

Stk. 2. Skolelægens forhold til embedslægen, herunder med hensyn til kontrollen med de hygiejniske forhold i skolerne og foranstaltninger til bekæmpelse af epidemiske sygdomme, fastsættes af sundhedsstyrelsen efter forhandling med undervisningsministeriet.

§ 9.

Stk. 1. For lagtingets gymnasieskole træffer landsstyret de fornødne bestemmelser om gennemførelse af skolelægetilsynet.

Stk. 2. I Tórshavn træffer kommunalbestyrelsen foranstaltning til ordning af skoletilsynet ved skolerne i kommunen og ansætter det fornødne antal skolelæger, for så vidt kommunen ikke ved overenskomst med Færøernes skoledirektion har sluttet sig til en af denne truffet fællesordning.

Stk. 3. For landkommunerne træffer Færøernes skoledirektion en fællesordning af skolelægetilsynet ved skolerne og ansætter det fornødne antal skolelæger. En sådan ordning omfatter samtlige landkommuner, dog således at undervisningsministeriet under særlige omstændigheder kan tillade, at en kommune har sin særlige skolelægeordning. Kommunalbestyrelsen drager omsorg for den nærmere gennemførelse inden for hver kommune af den af skoledirektionen fastsætte ordning vedrørende skolelægetilsynet.

Stk. 4. Ordningen af skolelægetilsynet — herunder honorarer til skolelægen — fastsættes ved et reglement, der skal godkendes af undervisningsministeriet efter indhentet erklæring fra sundhedsstyrelsen.

For Thorshavns kommune udarbejder skolekommissionen udkast til reglement efter indhentet erklæring fra lærerrådet og landslægen og forelægger det for kommunalbestyrelsen.

For landkommunernes vedkommende udarbejder skoledirektionen reglementet efter indhentet erklæring fra landslægen.

Stk. 5. Antagelse af skolelæger, skolesundhedsplejersker og den i § 2, stk. 2, nævnte medhjælp skal godkendes af sundhedsstyrelsen.

§ 10.

Stk. 1. Udgiften ved skolelægeordningen påhviler for lagtingets gymnasie-skole landskassen, for Færøernes mellem- og realskoles vedkommende Færøernes skolefond, og for de kommunale og de private skoler vedkommende, der ikke i henhold til § 1, stk. 2, er undtaget fra det offentlige skolelægetilsyn, den pågældende kommune, for andre private skoler vedkommende påhviler udgiften skolen selv.

Stk. 2. Som tilskud til udgifterne ved skolelægeordningen yder staten 50 % af udgiften.

Statens tilskud kan dog ikke beregnes i forhold til et højere beløb end et årligt beløb pr. person på 5 kr. + et tillæg, svarende til det til enhver tid gældende procenttillæg til honorarer til statstjenestemænd, hvis der er ansat en særlig skolesundhedsplejerske; 3 kr. + nævnte tillæg årligt pr. person, hvis der ikke er ansat en særlig skolesundhedsplejerske.

Stk. 3. Der tillægges landslægen for hans virksomhed med skolelægetilsynet et årligt bestillingstillæg af 10 øre + det i stk. 2 nævnte tillæg for hvert under ordningen værende barn på Færøerne, dog ikke over 1.200 kr. + tillæg årligt. Beløbet afholdes af statskassen.

Stk. 4. Bruttoomkostningerne ved skolelægeordningen udredes af landskassen, der efter finansårets udgang får halvdejen refunderet af statskassen, medens den andel refunderes af kommunerne i forhold til antallet af de skolebørn i kommunen, der omfattes af skolelægeordningen.

§ 11.

Stk. 1. Undervisningsministeren fastsætter efter forhandling med sundhedsstyrelsen de nærmere bestemmelser vedrørende gennemførelsen af denne lov.

Stk. 2. Samtlige skemaer og protokoller, der anvendes ved skolelægetilsynet, skal godkendes af sundhedsstyrelsen.

§ 12.

Denne lov træder i kraft den 1. april 1958. Den skal være gennemført i alle kommuner inden den 1. april 1960.

Viðmerkingar.

1. apríl 1947 kom í gildi í Danmark lóg frá 12. júlí 1946 um skúla-læknar. Landslæknin mæltir til, at tilíkk skipan verður sett í gildi eisini í Føroyum.

Eftir hansara upplýsingum verða útreiðslurnar:

Árligar útreiðslur til flutning av lækna 100 kr. fyri bygdir, har læknin býr, og samsýning til lækna og hjálparfólk um 30.000 kr. árliga.

Til instrumentir elna ferð fyri allar fyri hvønn skúla 3-400 kr.

Ríkiskassin afturrindar helvtina. Útreiðslurnar hjá kommununum skuldi so státt verið um 50 ovru fyri hvønn íbúgva.

Landsstýrið er av somu hugsan sum landslæknin. Tað er av størsta týðningi at fáa tilíka skúla-læknaskipan setta í gildi.

1. viðgerð 22. marts og 5. apríl legði lógarnevndin fram soljóðandi

Nevndarállt.

Landsstýrið hevur lagt fyri tingið uppskot til lóg um skúlalæknar. Upplýst verður, at lóg um skúlalæknar kom í gildi í hinum partinum av ríkinum 1. apríl 1947 og at landslæknin mælir til, at tílk skipan eisini verður sett í gildi í Føroyum.

Lógarnevndin hevur viðgjørt málið.

Sum tað sæst av § 10, stk. 4 í lógaruppskotinum verða útreiðslurnar av hesum at berað av statskassanum og kommunum.

Nevndin heldur tí, at málið um skúlalæknar eigur at sendast kommununum til ummælis, og síðani leggjast aftur fyri lögtingið.

Annars skal viðmerkjast, at nevndin hevur havt spurningin frammi um, hvørvið landslæknin eigur serliga samsýning uppiborna vagna setan í gildi av hesari skipan.

Uppskot.

Løgtingið samtykkir at biðja landsstýrið senda kommunum til ummælis uppskot til lögtingslóg um skúlalæknar og síðan leggja málið aftur fyri tingið.

2. viðgerð 10. apríl.

Uppskot nevndarinnar samtykt 23—0.

71. Skattur til landskassan.

Ár 1957, 27. mars lögð lögmaður fram soljóðandi

UPPSKOT

§ 1.

Reglurnar í § 3 í lögtingslóg nr. 17 frá 28. mars 1952 um eykaskatt til landskassan verða óbreyttar gældandi fyrir skattaárið 1957/58.

§ 2.

Henda lóg kemur í gildi beinanvegin.

§ 1.

Bestemmelseerne i § 3 i lagtingslov nr. 17 af 28. marts 1952 om ekstraskat til landskassen forbliver uændret i kraft for skatteåret 1957/58.

§ 2.

Denne lov træder i kraft straks.

Viðmerkingar:

Fyrir skattaárið 1952/53 varð landsskatturinn hækkaðar við at allar inntøkur yvir 5.000 kr. fingu elna hækking uppá 30 % av tí landsskatti, sum skuldi rindast eftir stigunum í § 2 í lógini. Hesin eykaskattur hevur verið kravdur øll árin síðan, og heldur landsstýrið ikki líkindi vera til at minka ella strika henda eykaskattin enn.

Landsstýrið setur tí fram uppskot um at lógarreglan um eykaskattin verður endurnýggjað fyrir skattaárið 1957/58.

1. viðgerð 30. mars, 2. viðgerð 4. og 3. viðgerð 5. apríl.

Uppskot landsstýrisins samtykt 21—0.

72. Normering tænaðumanna.

Ár 1957, 27. mars lögð lögmaður fram söljóðandi

UPPSKOT

til

*lögtingslög um broyting í normering
tænaðumanna v. m.*

§ 1.

Í lögtingslög nr. 16, 28. mars 1949 um lön tænaðumanna landsins, söljóðis sum hon sölñni er broytt, verða hesar broytingar gjørdar:

1. Miðstöðumsitingin.

Í § 1, stk. 4 verður „fulltrúar 2. stig (2)“ broytt til „fulltrúar 2. stig (4)“.

2. Gjaldstovan — Tollskipanin.

§ 2, stk. 4—6 verður orðað söljóðis:

Yvirtollari av 1. stigi: Grundlön kr. 2.400.— árliga, hækkandi 3. hvørt ár við kr. 150.— til kr. 3.600.—.

Yvirtollari av 2. stigi: Grundlön kr. 2.100.— árliga, hækkandi 3. hvørt ár við kr. 150.— til kr. 3.150.—.

Tollarar (6): Grundlön kr. 1.950.— árliga, hækkandi 3. hvørt ár við kr. 150.— til kr. 2.850.—.

3. Landbúnaður.

§ 7, stk. 2 verður orðað söljóðis:

„Landmálarar (2): Grundlön kr. 5.040.— árliga, hækkandi 3. hvørt ár við kr. 360.— upp í kr. 5.760.— og síðani 3. hvørt ár við kr. 580.— upp í kr. 7.500.—“.

4. Fiskivinna o. a.

Í § 8, stk. 3 verður „vrakleiftirlitsmenn (6)“ broytt til „vrakleiftirlitsmenn (8)“.

lögtingslov om ændring i tjenestemændenes normering m. v.

§ 1.

I lögtingslov nr. 16, 28. mars 1949 om lønregulering for landets tjenestemænd, således som denne senere er ændret, foretages disse ændringer:

1. Centraladministrationen.

I § 1, stk. 4 ændres „fuldmægtig 2. grad (2)“ til „fuldmægtig 2. grad (4)“.

2. Oppebørselskontoret — Toldvæsenet.

§ 2, stk. 4—6 får følgende ordlyd:

Overtolder af 1. grad: Grundlön kr. 2.400.— árlig, stigende hvert 3. ár med kr. 150.— til kr. 3.600.—.

Overtolder af 2. grad: Grundlön kr. 2.100.— árlig, stigende hvert 3. ár med kr. 150.— til kr. 3.150.—.

Toldere: (6): Grundlön kr. 1.950.— árlig, stigende hvert 3. ár med kr. 150.— til kr. 2.850.—.

3. Landbruget.

§ 7, stk. 2 får følgende ordlyd:

„Landmålere (2): Grundlön kr. 5.040.— árlig, stigende hvert 3. ár med kr. 360.— til kr. 5.760.— og derefter hvert 3. ár med kr. 580.— til kr. 7.500.—“.

4. Fiskeriet m. v.

I § 8, stk. 3 ændres „vragerkontrollører (6)“ til „vragerkontrollører (8)“.

§ 2.

1. Tilskilað verður frúnni Clemmu Johannesen, yfirsjúkragystir á Bróstsjúkrahúsinum eftirlønarauldur frá 1. júní 1947.
2. Tilskilað verður John Kjærbech, yvirtollara, eftirlønarauldur frá 1. janúar 1952.

§ 3.

Landsstýrið fær heimild til at veita tænaðumanni, ið starvast hevur í ríkisins tænaðu í embætti, sum gevur rætt til eftirløn, tá ið hann er settur ella verður settur sum tænaðumaður landsins í embætti við eftirlønarrætti, sama eftirlønarrætt- og eftirlønarauldur, sum hann hevði, treytað av, at peningur svarandi til tað eftirlønargjald, sum hann hevur ella skuldi gildið, verður yvirfluttur eftirlønargrunni landskassans. Í hesum ferum kann landsstýrið gera undantak frá regluni í § 2, stk. 2 í lógtingslóg nr. 1, 25. janúar 1958 um eftirløn og eftirløn.

§ 4.

Eftirlønargrunnur bróstsjúkrahúsins verður tikin av og fer í eftirlønargrunn landskassans.

§ 5.

Henda lóg kemur í gildi beinanvegin.

§ 2.

1. Der tildeles oversygeplejerske frk. Clemma Johannesen, Sanatoriet, pensionsanciennitet fra 1. juni 1947.
2. Der tildeles overtolder John Kjærbech pensionsanciennitet fra 1. januar 1952.

§ 3.

Landsstyret bemyndiges til at meddele tjenestemænd, der har haft embede i en stilling, der giver ret til pension, når han er ansat eller bliver ansat som landets tjenestemand i et embede med pensionsret, samme pensionsret og anciennitet, som han havde, på betingelse af, at et beløb svarende til pensionsbidraget, som han har eller skulde have betalt, bliver overført til landskassens pensionsfond. I disse tilfælde kan landsstyret dispensere fra reglerne i § 2, stk. 2 i lagtingslov nr. 1, 25. februar 1958 om pension og efterløn.

§ 4.

Sanatoriets pensionsfond ophæves og overføres til landskassens pensionsfond.

§ 5.

Denne lov træder i kraft straks.

Viðmerkingar:

ad § 1. 1: Arbeiðið á landsskrivstovuni er vaksandi ár um ár og verður tí søkt um normering fyri einum fulltrúa afturat. Hesin verður helst lögfrøðingur.

Starvið sum leiðari av fiskivinnuskrivstovuni er honorarlønt og lønt í lønardeildini kr. 8.600.— — kr. 5.700.—. Av tí at tann dagliga fyrisiting, ið liggur undir fiskivinnuskrivstovuni t. d. útflutningur av fiski og fiskuúrdrátt, studningur til heimaútróður og vrakarastovnurin er so týðandi partur av fyrisitingini, eigur starvið at vera normerað sum tænaðumannastarv.

ad § 1. 2: Tollararnir eru ikki nógdir við lønarskipan teirra við tað, at grundlønin, sum í løtuni er kr. 1.950.— hækkað 3. hvørt ár við kr. 150.— upp í kr. 2.400.—, verður hildin ov lág og vísir tí, at tann parturin av løn teirra, sum er partur í bóttum, hevur verið minkandi ár um ár. Sama er galdandi fyri yvirtollaran.

Gjaldstovan mælir til at hækka lönina hjá tollarunum, av tí at teir lítlan og ongan møguleika hava fyri at rykkja upp í hægri lönarklassa. Eisini verður skotið upp at hækka talið á tollarum frá 5 til 8, av tí at hildið verður neyðugt at seta ein tollara aftrat í Klaksvík.

ad § 1. 3: Matrikulstovan hevur í skrivi 29. august 1958 søkt um, at embætlini sum landmálarar verða uppnormeraði, soleiðis at sluttlönin verður hækkað frá kr. 5.760.— tað hon er nú, til kr. 7.500.—. Matrikulstovan sigur frá, at orsøkin til hesa umsókn er, at tað til ta lön, sum nú er, ikki er møguligt at fáa landmálarar.

ad § 1. 4: Si viðlagda skjal. Lagt verður aftrat, at landstýrið hevur samtykt at broyta uppskotið frá yvirvrakaranum og vrakieftirlitsmonnunum soleiðis, at Vestmanna vrakarademi umframt at røkja vestaru síðu av Streymoynni frá Saksun til Skæling, eisini hevur Sundalagið norður til Eiðis og Tjørnuvík, harundir Kollafjørð.

ad § 2. 1: Frk. Clemma Johannesen, yvirsjúkasystir á Bróstsjúkahúsinum, hevur søkt um at fáa sína eftirlønarskipan í rættlag. Hon upplýsir, at hon varð sett á Bróstsjúkahúsið um várið 1932 við einum royndarári og lønin var tá kr. 80.— um mánaðin umframt frian kost og síðani kr. 100.— um mánaðin næsta árið. Var burturstødd í tíðini frá 1. juli 1936 til 1. juli 1940, tá hon var fyristøðukvinna á Ellisheiminum. Kom síðani aftur á Bróstsjúkahúsið og varð sett sum yvirsjúkasystir frá 1. juni 1942. Hon upplýsir, at hon í hvussu er síðani 1940 hevur goldið 5% av grundløn síni, ið tá var kr. 1.800.— í eftirlønargrunnin.

ad § 2. 2: Yvirtollarin hevur í skrivi frá 12/8 1955 søkt landstýrið um broyting av sínum eftirlønaráldri. Hann vísir á, at tænstualdur hansara er frá 1. januar 1945, meðan eftirlønaráldur hansara gongur frá 1. apríl 1954. Søkir nú um at fáa eftirlønaráldurin longdan samsvareandi tænstualdrinum, tað vil siga, at hann søkir um at fáa eftirlønaráldurin fimm ár frá 1. januar 1946 ella frá 1. januar 1950, ístaðin fyri sum nú frá 1. apríl 1954.

Eftir reglunum verður royndartíðin ikki roknað við, tá eftirlønaráldurin verður tíðarfestur.

Eftirlønaráldurin verður so settur frá 1. januar 1952, treytað av, at hann rindar eftirlønargjald til landskassan fyri hetta tíðarskeið.

ad § 3: Tað verður hildið neyðugt at fáa generella heimild at veita tænstumanni, ið hevur starvast í ríkisins tænstu og hevur eftirlønarrætt hnr, rætt at fáa eftirlønaráldurin við sær, um hann verður tilnevndur tænstumaður landsins í embætti við eftirlønarrætti, treytað av, at peningur svarandi til tað eftirlønargjald, sum hann hevur eita skuldi goldið, verður yvirflutt til eftirlønargrunn landskassans. Skipanin verður treytað av, at sama verður galdandi fyri tænstumenn í landsins tænstu, sum fara í ríkisins tænstu. Brævaskipt er við ríkisstýrið um hesa skipan, og er ríkisstýrið sinnað at fremja hana. Tá ið tað helst ofta verður so, at tænstumaður í her umrøddu førum er yvir 40 ár, og tí eftir vanligum reglum ikki fær eftirlønarrætt, eigur undantak at kunna gerast frá hesi reglu.

ad § 4: Í eftirlønargrunni Bróstsjúkahúsins eru umleið kr. 19.500.—, men av tí at yvirleknin, deildarsjúkasysturin og ketilpassari- og handverkarin eru sett sum tænstumenn og tí verða eftirlönt úr eftirlønargrunni landsins, eins

og eftir uppskotinum verður viðvíkjandi yfirsjúkasystri, og það ekki eru onnur, ið hafa eftirlønarrætt, elgur eftirlønargrunnur Bróstejúkahúsins at verða tikin av, og peningurin yvirfluttur til eftirlønargrunn landskassans. Viðmerkt verður, at frk. Mia Johannesen og frk. Berg fáa eftirlønarsamsýning útgoldna úr hesum grunni.

1. viðgerð 30. marts og 16. apríl legði fíggarnevndin fram soljóðandi

Álit.

Landstýrið hevur í skrivi 26. marts 1957 lagt fram uppskot til lögtingslóg um broyting í normering tænaðumanna v. m.

Málið varð undir 1. viðgerð beint í fíggarnevndina.

Við sáttmála varð Holger Borgen Hansen settur sum lögtingsgrannskoðari ella leiðari av grannskoðaradeild lögtingsins við tilnevning frá 1. september 1953. Lønin varð tá sett til kr. 16.000.— at javna eftir pristatunum. Eftirlønarrættur varð ikki tilsgæddur honum, men setti landskassin á serliga sparikassabók 1600—1700 kr. um árið, henda bók var ogn hansara Borgen Hansen, og var ætlanin, at hann fyrri henda pening og pening, hann sjálvur setti inn, kundi keypa sær ein eftirlønartrygging, hetta var tó ongín treyt fyrri útgjalding.

Borgen Hansen søkir nú fíggarnevndina um at verða settur sum tænaðumaður í lønardeildini kr. 6.900.— árliga í grundløn hækkandi við kr. 300.— um árið til kr. 8.100.— og við lønaraldri frá 1. september 1953. Viðvíkjandi lønaraldriinum er at siga, at eftir sáttmálanum fylgir hesin við, tá ið starvið verður tænaðumannaembætti, eins og tað, ið goldið er inn á sparikassabókina, samstundis fer í eftirlønargrunn landskassans og landskassan. Frá hesum seinra verður tó gjørt tað undantak, at tað, sum úr landskassanum er goldið, ikki verður flutt fyrr enn 1. september 1958, um Borgen Hansen tá enn er í landsins tænaðu.

Nevndin við undantak av Erlendur Patursson er samd um, at embættið sum landsgrannskoðari verður normerað sum tænaðumannaembætti við eftirlønarrætti. Viðvíkjandi lønini mælir nevndin til, at hon verður í somu lønardeild sum fyrri stjóran á matrikulstovuni ella kr. 6.000.— árliga í grundløn hækkandi 3. hvørt ár við kr. 700.— til kr. 8.100.—.

Við hesum viðmerklingum mælir meirilutin (Andr. Djurhuus, Hans Iversen, Djóni í Geil, Kjartan Mohr, Poul Petersen og J. P. Davidsen) til at samtykkja uppskot landstýrisins. J. P. Davidsen greiðir tó bert atkvøðu fyrri punktunum 5 og 6 til § 1 og 3 til § 2.

Uppskot.

Løgtingið samtykkir uppskot landstýrisins dagf. 26. marts 1956 til lögtingslóg um broyting í normering tænaðumanna v. m. við hesum uppskoytum:

Til § 1:

5. § 13 verður til § 14.

6. Sum nýggj § 13 verður sett:

Landsgrannskoðaradeildin:

Landsgrannskoðari: Grundløn kr. 6.000.— árliga hækkandi 3.

Til § 1:

5. § 13 bliver til § 14.

6. Som ny § 13:

Landsrevisionsafdelingen:

Landsrevisor: Grundløn kr. 6.000.— árlig stigende hvert 3.

hvert ár við kr. 700.— til kr.
8.100.—

ár með kr. 700.— til kr.
8.100.—.

Til § 2:

3. Veltt verður Holger Borgen Hansen, landsgrannskoðara, tænastu-aldur frá 1. september 1953 eins og tilskilað verður honum eftirlønarsaldur frá 1. september 1958.

Til § 2:

3. Der ydes landsrevisor Holger Borgen Hansen tjenestealder fra 1. september 1953, ligesom der tildeles ham pensionsanciennitet fra 1. september 1958.

2. og 3. viðgerð 16. apríl.

Lógaruppskot landstýrisins við broytingum meirilutanovndinnar samtykt 19—0.

73. Føroyskan skúla.

Ár 1957, 27. marts legði tjóðveldisflokkurin fram soljóðandi

UPPSKOT

til samtyktar.

Føroya lögting samtykkir, at øll skúlaskipan landsins verður lögð undir føroyskt lóggávu- og umsitingarvald frá 1. apríl 1958.

Landstýrinum verður álagt, í samstarvi við serstaka 5-manna millumtinganevnd, sum tingið velur í hesi tingsetu, at gera allar neyðturvlligar fyrirkomulagir í sambandi við umskipanina og at gera uppskot til komandi skúlaskipan, sum lögð verður fyrri komandi tingsetu ikki seinni enn 1. januar 1958.

Viðmerkingar:

Her verður mælt tinginum til at leggja alla skúlaskipan landsins undir føroyskt lóggávu- og umsitingarvald. Flestir tingmenn munnu vera á einum máli um, at skúlarnir allir eiga nú at koma á føroyskar hendur.

Men hetta umskifti krevur stórar fyrirkomulagir av ymiskum slagi. Tí verður her mælt til, at umskiftið skal ikki fáa gildi fyrr enn um 1 ár, nevniliga 1. apríl 1958, tað er tá nýtt fíggjarár byrjar.

Í fyrsta lagi skulu fyrirkomulagir gerast í sambandi við sjálvt umskiftið og harnæst skulu uppskot gerast til komandi skipan, harímillum uppskot til skúlalóg ella skúlalógir fyrri skúlaskapin og skúlarnar yvirhøvur og

eisini uppskot til reglugerðir og reglur fyr hvørt einstakt skúlamálsøki. Harumframt tær liggjarlign fyrirækingar, ið neyðugar verða.

Í dag munnu vera í gildi út við 100 lóglr, reglugerðir og fyriskipanir av ymiskum slagi um landsins skúlskipan. Øll henda lóggáva og allar hesar fyriskipanir og reglugerðir verða at eftirhyggjast, tá bli komandi nýskipan skal gerast. Men týðningarmesta starvið verður at finna komandi skipan feroyskan forin, og kennslu og uppaling innan fyr skúlagátt feroysk' innihald.

Fær landsstýrið sær til hjálpar 5-mannu millumtinganevnd, so sum mælt verður til í uppskotinum, skuldi kortini verlið gjørligt at hava alt hetta frá hond á nýggjárinum 1958, soleiðis at lögtingið, ið væntiliga kemur saman fyrst í árinum, fær øll uppskotini til viðgerðar og avgreiðslu í so góðari tíð, at nýskipanin kann taka við frá 1. apríl 1958.

Mint verður á, at lögtingið í hesi setu hevur til viðgerðar mál um skúlabókaútgávu, sum júst hevur miklan týðning fyr feroysku skúlskipan í framtíðini.

Hjálagt hesum málið er leysligt útkast um skipan kennslunnar í barnaskúlanum.

1. viðgerð 30. marts, og 15. apríl legði nevndin fram soljóðandi

Nevndarálit.

Tjóðveldisflokkurin hevur lagt hetta mál inn á ting. Málið varð víst til viðgerðar í 5-mannanovnd. Nevndin hevur býtt seg í ein meiriluta og tveir minnilutar.

Meirilutin (Djóni í Gell, Knud Nygaard og Johan Danbjørg) er prinsipielt fyr, at skúlin í Føroyum so skjótt tilber verður lagdur undir feroyskt lóggávu- og umsitingarvald. Eftir teimum upplýsingum, nevndin hevur flogið, heldur meirilutin tú ikki, at peningalíkindini eru so háttuð í Føroyum í dag, at vit kunnu økja um tær almennu útreiðslurnar við stívim tveimum milliónum árliga til hetta endamáli, uttan at aðrar útreiðslur verða skerðar munandi. Nøgdi av feroyskum skúlabókum er ikki so stór í dag, og meirilutin heldur tí eisini, at talið av hesum eigur at vera økt munandi, til skúlin verður tikin yvir á feroyskar hendur. Somuleiðis eigur eisini at verða tikið til kanningar og umhugsunar, um tað ikki er neyðugt at broyta struktur skúlaens á radikalan hátt. Meirilutin mælir tí floginum til at samtykkja niðanfyri standaði uppskot.

Minnilutin (Hanus við Høgadalsá) er fyr, at øll skúlskipan landsins verður lögð undir feroyskt lóggávu- og umsitingarvald. Men yvirtøkan krevur stórar fyrirækingar og verður tí mælt til, at skúlin ikki verður yvirtikin fyrr enn um eitt ár, og setur fram minnilutauppskot samsvarandi hesum.

Minnilutin (Arnold Nielsen) kann ikki vera við til at leggja so stórar byrðir á Føroya fólk, sum her verður talan um, og setur tí onki uppskot fram.

Uppskot

frá

meirilutanum (Djóni í Gell, Knud Nygaard og Joh. Danbjørg):

Málið verður víst til ta nevnd, ið skúlastjórnin hevur sett til at umskipa læraraskúlan.

Uppskot

frá

minnilutanum (Hanus við Høgadalsá):

Føroya lögting samtykkir, at øll skúlaskipan landsins verður lögð undir føroyskt lóggávu- og umsitingarvald frá 1. apríl 1958.

Landstýrinum verður álagt í samstarvi við serstaka 5-manna millumtinganevnd, sum tingið veitur í hesi tingsetu, at gera allar neyðturvillgar fyrirkæðingar í samband við umskipanina og at gera uppskot til komandi skúlaskipan, sum lögð verður fyri komandi tingsetu ikki seinni enn 1. januar 1958.

2. viðgerð 15. apríl.

Uppskot minnilutans varð sett undir atkvøðu við navnakalli:

Ja atkvøddu: Olaf Ellingsgaard, Johan Simonsen, Kj. Mohr, Fr. Hansen, E. Patursson, H. við Høgadalsá og D. P. Danielsen.

Nei atkvøddu: Jens Chr. Olsen, Kr. Samuelson, J. P. Davidsen, H. Iversen, Georg L. Samuelson og Arnhold Nielsen.

Atkvøddu ikki: Fr. Bláhamar, P. M. Dam, P. Petersen, S. Petersen, D. í Geil, K. Nygaard, J. Fr. Øregaard, Leon Joensen, A. Djurhuus, R. Long, J. H. Danbjørg, R. Jacobsen, S. Ellefsen og H. Djurhuus.

Uppskotið fall 7—6.

Uppskot meirilutens fall 9 0.

74. Frágreiðing frá búnaðarnevndini.

Ár 1957, 1. apríl legði H. Djurhuus, landstýrismaður, fram soljóðandi skriv:

Samsvarandi lögtingslóg nr. 17 frá 22. mars 1956 um setun av búnaðarnevnd loyvir landstýrið sær at leggja frágreiðing og uppskot frá nevndini d. 15. februar 1957 fyri tingið.

Fyribilsfrásegð frá millumtinganevndini um landbúnaðarlóggávuna, sum sett er sambært lögtingslóg nr. 17, 22. mars 1956.

Nevndin er samansett av hesum limum:

D. P. Danielsen, lögtingsmaður, Tórshavn.
Tr. Samuelson, lögtingsmaður, Tórshavn.
Jóannes Stephansson, timburmelstari, Tórshavn.
J. P. Davidsen, lögtingsmaður, Sand.
D. P. Danielsen, bóndi, Velbastað, sum er formaður nevndarinnar.

Nevndin sær seg ikki førar fyri í hesi tingsetu at koma við nøkrum fullfíggaðum álit um jarðalóggávuna yvirhøvur og ynskir tí at fáa loyvi at arbeiða eitt ár aftrat.

Starv nevndarinnar hevur higartil verið at gera seg kunnugan við, hvussu viðurskiptini eru hjá tí feroyska jarðabrukið í dag.

Fyri at fáa eitt tilíkt yvirlit hevur nevndin havt fund saman við H. J. Jacobsen, landbúnaðarráðgevara, Jens í Dali, matrikulstjóra, og hava hesir báðir lovað at geva nevndini eina skrivliga frágreiðing um tær broytingar, sum teir halda vera neyðugar, í galdandi lóggávu.

Harumframt hevur nevndin biðið um úttalshá frá jarðarráðnum og Føroya Búnaðarfelag, og Johan Joensen cand. polit. er eisini biðin at geva eitt yvirlit, sum byggir á tað statistiska tillar, sum vit hava.

Fyrsta mál, sum nevndin hevur tikið til viðgerðar, er Lov for Færøerne nr. 174 af 24. maj 1937 om jordbrugets fremme, kapitel 1. Om landbrugsudvalg og landbrugsråd.

Nevndin er eisini samd um, at landbrúksútvalgini verða avtikið og í staðin settir álitismenn, soleiðis sum lögtingslóg um broytingar í lóg nr. 174 frá 24. maj 1937 om jordbrugets fremme, viðtikið á lögtingi 7. februar 1950, ið ikki er kunnigjerd, ásetur.

Nevndin er eisini samd um, at revisiónin av roknskapi jarðarráðsins verður lögð undir landsrevisiónina.

Nevndin heldur tað ikki vera beint, at jarðarráðið verður avtikið og starv tess lagt beint undir landstýrið, soleiðis sum uppskot hevur verið um. Nevndin heldur, at jarðagrunnurin í hvussu so er eigur at hava eina nevnd, og heldur tað vera beint, at møguleiki er at leggja avgerðir ráðsins fyri landstýrið og ikki einans fyri rættin, sum neyðugt verður, um starv ráðsins verður lagt undir landstýrið.

Meirilutin hevur havt høvi til at kanna, hvussu umfatandi arbeiðið á skrivstovu jarðarráðsins er, og heldur, at neyðugt er, at broyting kemur í.

Árið 1954/55, sum er seinasta árið, sum nevndin hevur sæð roknskap jarðagrunnsins, tók umseltíngin allar iantøkur grunsins, tá ið kolagjaldið í Hvalbø er frároknað, ella um 80.000 kr.

Meirilutin mælir tí til, at landsstýrið í reglugerðini fyri ráðið ásetur, at ráðið í samráð við landsstýrið umskipar skrivstovuhaldið og ger tað biligari.

Um væl av jarðaráðnum er nevndin ikki samd. Ein minniluti (Tr. Samuelsen og J. P. Davidsen) heldur, at jarðaráðið eigur at vera valt sum hlgiartil, soleiðis at nýval ella afturval fer fram, so hvørt sum valskeiðið hjá sitandi jarðaráðslimum er úti. Rætturin hjá danska landbúnaðarmálaráðharranum at velja ein lim, formann og næstformann verðar hjá landsstýrinum.

Ein meiriluti (J. Stephansson, D. P. Danielsen, Tórshavn og D. P. Danielsen, Velbastað) heldur tað vera sjálvsagt, nú kongsjørðin og jarðagrunsurin er vordin færoysk ogn, at alt jarðaráðið verður valt av nýggjum.

Dánjal P. Danielsen, Velbastað, heldur, at jarðaráðið eigur at vera valt soleiðis, at matrikulstjórin verður fastur limur og formaður, Føroya Búnaðarfelag velur ein lim og landsstýrið tann triðja, sum eigur at vera lógkønur. Á tann hátt verður ráðið ópolitiskt og í staðin samansett av tekniskt, fakliga og lógkønnum monnum.

J. Stephansson og Dánjal P. Danielsen, Tórshavn, halda tað ikki vera beint, at nakar fastur limur er í ráðnum. Teir eru samdir við D. P. Danielsen, Velbastað, í tí, at Føroya Búnaðarfelag velur ein lim, men teir halda, at landsstýrið eigur at velja hinar báðar. Av hesum eigur annar at vera lógkønur. Teir halda, at áhugamálini hjá traðarmonnum og bóndum við hvørt eru ikki tey somu, og halda tí, at annar tann landsstýrisvaldi limurin og limurin, sum búnaðarfelagið velur, annar verður traðarmaður og annar bóndi. Ráðið velur sjálvt formannin.

Teir mæla annars til, at um traðarmannafelag verður stovnað, sum umboðar alt landið, skal hetta felag hava rætt til at velja tann landsstýrisvalda limin, sum ikki er lógkønur.

D. P. Danielsen, Velbastað, kann ikki ganga við til, at Føroya búnaðarfelag, sum umboðar ullar yrkisgreinir jónnan landbúnaðin, ikki skal standa frítt at velja tann mann, felagið ynskir.

Nevndin setur sostatt fram hesi

Uppskot.

- I. Landbrúkeutvalgini verða avtikin. Í staðin verða settir álitlamenn, soleiðis sum lögtingslóg um broytingar í lóg nr. 174 av 21. mai 1937 Om Jordbrugets Fremme, samtykt á lögtingi 7. februar 1950, ásetur.
- II. Grannskoðanin av roknskapi jarðagrunnsins verður lögð undir Grannskoðaradeild lögtingsins.
- III. Uppskot frá J. P. Davidsen og Tr. Samuelsen:
 Vísandi til tað, ið minnilutin hevur ført fram frammanfyri, verður landsstýrið biðið um at gera tær redaktionellu broytingar í lógini og reglementinum, sum standast av yvirrøkunum av jarðagrunninum.
 Hóast meirilutin (J. Stephansson, D. P. Danielsen, Tórshavn, og D. P. Danielsen, Velbastað) príncipleitt heldur fast um tey ymisku sjónarmið, sum framsett eru omanfyri, kann hann tó ganga saman um so-
 lóðandi felaga-uppskot:
- IV. Føroya jarðaráð verður valt av nýggjum 1. apríl 1957. Í ráðnum eru

triggir limir. Føroya Búnaðarfelag velur ein lim og Føroya landstýri tveir. Av hesum skal annar vera lógkæmur. Nevndu stovnar velja vararmenn fyrí hvønn lim.

Ráðið velur sjálvt formann og næstformann.

Triðjahvørt ár gongur ein limur út, og nýval (afturval) fer fram. Við lutakast verður gjørt av, í hvørjari raðfylgju limirnir ganga út.

Landsstýrið verður biðið at gera tær redaktionellu broytingar, sum neyðugar eru av hesum uppskotum og yvirtøku av jarðagrunninum yvirhøvur.

1. viðgerð 2. apríl, og 12. apríl legði búnaðarnevndin fram soljóðandi

Alt.

Búnaðarnevndin, sum hevur havt hetta mál til umhugsunar, gongur út frá, at millumtinganevndin heldur fram við starvi sínum og mælir til at samtykkja fyribils broytingar í lóg nr. 174 frá 24. mai 1937 um landbúnaðarius frama samsvarandi samtykt lögtingsins 7. februar 1950 og harafturat, at jarðargrunstna roknskapur verður granskoðaður av granskoðara lögtingsins, og lögtingið deciderar roknskapin (smbr. uppskot I og II í uppskoti millumtinganevndarinnar).

Annars hevur nevndin býtt seg í ein minniluta (J. P. Davidsen fyri J. Fr. Øregaard og Tr. Samuelsen), sum annars bert mæla til at gera tær redaktionellu broytingar, sum standast av yvirtøku av jarðargrunninum (smbr. uppskot minnilutans til § 3, soleiðis at tingið velur tær 2 sum nú og landsstýrið ein, so hvørt sum valskeið teirra er úti (smbr. uppskot III í uppskoti millumtinganevndarinnar).

Ein meiriluti (Samuel Petersen, Poul Petersen og Johan Simonsen) mælir til, at jarðarráðið verur valt av nýggjum (smbr. uppskot IV í uppskoti millumtinganevndarinnar), men soleiðis, at landsstýrið velur 2 limir og Føroya búnaðarfelag tann eina limin og uttan at binda val teirra til tilskilaðar yrkisgreinir.

Landsstýrið velur formannin.

Starvstíðin er sett til 4 ár út frá tí, at her tilmæltu broytingar eru ætlaðar sum fyribils broytingar, til endaligar broytingar eru framar í jarðalóggávuni samsvarandi lögtingslóg nr. 17 frá 22. marts 1956, tingmál nr. 48/1955.

UPPSKOT

til

løgtingslóg um fyribils broytingar í lóg nr. 174 frá 24. mai 1937 um landbúnaðarius frama.

sagtíngslav om foreløbige ændringer i lov nr. 174 af 24. mai 1937 om jordbrugets fremme.

Frá allari nevndini:

1. bólkur.

„Om landbrugsudvalg og landbrugsråd“ verður broytt til „Um álitismenn og jarðarråd“.

Kapitel 1.

„Om landbrugsudvalg og landbrugsråd“ ændres til: „Om tilidsmænd og landbrugsråd“.

§ 1.

Lógarinnar § 1 verður orðað so-
leiðis:

Jarðarráðnum er heimilt fyri jarðar-
grunnins rokning at seta so nógvar
álitismenn runt landið, sum tørva.
Teir koma í staðin fyri tey í § 2
nevndu „landbrugsudvalg“, og orð-
ini „landbrugsudvalgene“ vera so
støtt umskift við „álitismaður“,
„álitismaðurin“ og „álitismenninir“ í
§§ 5, 6, 7, 12, 16, 22, 27, 34, 54
og 58.

§ 2.

Lóginna §§ 2 og 3 detta burtur
og „landbrugsudvalget“ í §§ 15,
32 og 33 verður broytt til „jarðar-
ráðið“.

Meirilutin (S. Petersen, P. Petersen og Johan Simonsen):

§ 3.

Lógarinnar § 4 verður orðað so-
leiðis:

Eitt jarðarráð við trimum limum
verður sett. Landsstýrið velur 2
teirra og Føroya búnaðarfelag 1.

Starvstíðin er 4 ár frá 1. apríl
at rokna.

Fyri hvønn limin verður tiltaks-
maður valdur eftir regluni í stk. 1.

Landsstýrið setur formann ráðsins.

Minnilutin (J. P. Davidsen og Tr. Samuelsen):

Í lógarinnar § 4 verður „ministe-
ren for landbrug og fiskeri“ og
„staten“ broytt til „landsstýrið“.

Frá allari nevndini:

§ 4.

Í lógarinnar §§ 5, 6, 7, 9, 10, 14,
40, 51 og 58 verður „Ministeren for
landbrug og fiskeri“ broytt til
„landsstýrið“.

Í §§ 30 og 57 verður „Justits-
ministeriet“ broytt til „landsstýrið“.

Í §§ 26 og 57 verður „Amtet“ og
„Amtmanden“ broytt til „landsstýrið“.

§ 1.

Lovens § 1 affattas således:

Landbrugsrådet bemyndiges til for
jordfondens regning at antage for-
nødent antal stedlige tillidsmænd.
Disse skal afløse de i lovens § 2
omhandlede landbrugsudvalg, og or-
dene „landbrugsudvalg“, og „land-
brugsudvalgene“ i §§ 5, 6, 7, 12,
16, 22, 27, 34, 54 og 58 erstattes
med „tillidsmænd“, „tillidsmanden“
og „tillidsmændene“.

§ 2.

Lovens §§ 2 og 3 udgår, og
„landbrugsudvalget“ i §§ 15, 32 og
33 ændres til „landbrugsrådet“.

§ 3.

Lovens § 3 affattes således:

Der nedsættes et landbrugsråd på
3 medlemmer, hvoraf landstyre-
t vælger 2 medlemmer og Færøernes
landbolforening 1 medlem.

Funktionstiden udgør 4 år fra 1.
april at regne.

For hver medlem vælges en sup-
pleant efter reglen i stk. 1.

Landsstyret udpoger rådets for-
mand.

I lovens § 4 ændres „ministeren
for landbrug og fiskeri“ og „staten“
til „landsstyre“.

§ 4.

I lovens §§ 5, 6, 7, 10, 14, 40,
51 og 58 ændres „Ministeren for
landbrug og fiskeri“ til „lands-
styret“.

I §§ 30 og 57 ændres „Justits-
ministeriet“ til „landsstyre“.

I §§ 26 og 57 ændres „Amtet“ og
„Amtmanden“ til „landsstyre“.

§ 5.

Í lógarinnar § 31, stk. 1 verður „vedkommende landbrugsudvalg“ í stk. 2 „udvalget“ og í stk. 3 „landbrugsudvalget“ broytt til „jardarráðið.“

§ 5.

I lovens § 31, stk. 1 ændres „vedkommende landbrugsudvalg“ i stk. 2 „udvalget“ og i stk. 3 „landbrugsudvalget“ til „landbrugsrådet“.

§ 6.

Jarðargrunnsins rekskapur verður granskoðaður av granskoðara lögtingsins, og lögtingið deiderar rekskapin.

§ 6.

Jordfondens regnskaber revideres af lagtingets revisor, og disse deklarerer af lagtinget.

§ 7.

Henda lóg kemur í gildi beinanvegin.

§ 7.

Denne lov træder i kraft straks.

2. viðgerð 12. apríl og 3. viðgerð 15. apríl.
Johan Simonsen legði fram seiðóðandi

Broytingaruppskot.

„Í § 3 (frá meirahlutanum) verður at seta aftaná „at rokna“ og „at regne“. „Fyrstu ferð frá 1. apríl 1957.“ „Første gang fra 1. april 1957.“

Uppskot nevndarinnar 1. bólkur § 1 og 2 samtyktar 23—0.

— minnihlutans § 3 fall 12—0.

Broytingaruppskotið til § 3 samtykt 15—0.

Uppskot meirahlutans § 3 so broytt samtykt 15—0.

— nevndarinnar §§ 4—7 samtykt 17—0.

Lógaruppskotið so broytt samtykt 15—0.

75. Landing av kalva.

Ár 1957, 22. marts legði tingmaðurin Erlendur Patursson fram
soljóðandi

UPPSKOT

til

samtyktar.

Løgtingið heitir á landsstýrið um at taka úr gildi kunngerð nr. 17
frá 23. juni 1953 um landing av kalva.

1. viðgerð 4. apríl og 10. apríl legði fiskivinnunevndin fram soljóðandi

Átt.

Erlendur Patursson hevur í skrivi 21. marts 1957 lagt fyri løgtingið
uppskot til samtyktar um, at løgtingið heitir á landsstýrið at taka úr gildi
kunngerð nr. 17 frá 23. juni 1953 um landing av kalva.

Málið varð undir 1. viðgerð beint í fiskivinnunevndina, sum hevur
viðgjørt tað.

Eftir § 2 í løgtingslóg nr. 15 frá 16. september 1948 um inn- og
útlutning, viðgerð og virkan av fiski og flakaúrdrátti og øðrum kann lands-
stýrið seta forboð fyri innflutningi av feskum fiski v. m. eins og landsstýrið
kann treyta, at nevndi inn- og útlutningur bert fer fram undir teimum
træytum, landsstýrið fyrisetur. Við heimild í hesi løgtingslóg hevur so lands-
stýrið við kunngerð nr. 21 frá 25. september 1948 sett forboð fyri innflutn-
ingi av fiski veiddur við skipi, ikki heimahoyrandi í Føroyum, uttan so at
landsstýrið frammanundan hevur givið loyvi. Nevnda kunngerð, sum upp-
skotið til samtyktar sipar til, er eftir hesum undantak frá kunngerðini nr. 21
frá 25. september 1948. Undantakið sigur, at fiskiskip, sum eru ikki heima-
hoyrandi í Føroyum, kann fáa loyvi frá sýslumanni — í Tórshavn frá fiski-
vinnuskrivstovuni — at landa kalva fyri so mikið, sum skipinum tørvar til
keyp av útgerð frá landi ella til vundlingar av umvælingum og tilíkkum.

Fiskivinnunevndin er samd um, at tað ikki við generellari kunngerð
elgur at vera fremmandum fiskiskipum loyvt at flyta inn kalva og heldur
ikki undir teimum umstøðum, landsstýrið sipar til í kunngerðini. Undantøk
elga bert at gerast undir serligum umstøðum t. d. við havari.

Uppskot.

Nevndin mælir til at samtykkja uppskotið til samtyktar frá Eriendi Paturssyni dagfest 21. mars 1957.

2. viðgerð 12. apríl.

Samtykt 20—0.

76. 3 viku frítíð við løn.

Ár 1957, 5. apríl legði tingmaðurin J. H. Danbjørg fram soljóðandi skriv frá Føroya arbeðarafelag d. 2. apríl 1957:

Føroya Arbeðarafelag heitir her við á háttvirda Landsstýri, um at leggja uppskot inn á Føroya Løgting, at skipað verður so fyri við lóg, at frítíðin verður longd frá 2 til 3 vikur og frítíðarlønin hækka frá 4 til 6 %.

Vóna vit, at henda okkara umsókn fær vælvild og verður framd í hesari tingsetu.

Vit loyva okkum at upplýsa, at vit í februar mánaða í ár hava sent skriv samsvarandi omanfyrirstandi inn til tað háttvirda Landsstýri og Løgting, men við tað, at vit eru gjerdur kunnigir við, at málið enn ikki er komið fram á ting, rokna vit við, at skrivið er missfarist, og loyva vit okkum tí her við at leggja málið fyri Landsstýri og Løgting.

1. viðgerð 10. apríl, og 16. apríl legði nevndin fram soljóðandi

Álit.

Tá á sinni arbeðararnir vunnu 14 dagar frítíð við løn, var tað stórt framstig, eins og tað var framstig, at arbeðsdagurin varð settur til 8 tímar, men her var ikki komið á mál.

Aðrastandi hava arbeðarar vunnið frítíðina longda til 3 vikur við løn og fingið styttað arbeðstíðina niður um 48 tímar um vikuna.

Føroya arbeðarafelag hevur lagt á ting at koma við eisini í hesum fari, og í hesum máli ynskt at fingið frítíðina longda til 3 vikur við frítíðargjaldið uppá 6 % av arbeðslønini.

Skriv arbeðarafelagsins er soljóðandi:

„Føroya arbeðarafelag heitir her við á háttvirda landsstýri, um at leggja uppskot inn á Føroya Løgting, at skipað verður fyri við lóg, at frítíðin verður longd frá 2 til 3 vikur og frítíðarlønin hækka frá 4 til 6 %.

Vóna vit, at henda okkara nmsókn fær vælvild og verður framd í hesari tingsetu.

Vit loyva okkum at upplýsa, at vit í februar mánaða í ár hava sent skriv samsvarandi omanfyrirstandandi inn til tað háttvirða landsstýri og lögting, men við tað, at vit eru gjørdir kunnigir við, at málið enn ikki er komið fram á ting, rokna vit við, at skrivið er missafarist, og loyva vit okkum tessvegna her við av nýggjum at leggja málið fyrí landstýri og lögting.

Nevndin, ið hevur havt málið til viðgerðar, hevur býtt seg í ein meiriluta og ein minniluta.

Meirilutin (J. H. Danbjørg, A. Nielsen og Fr. Hansen) heldur arbeiðaranna ynski vera rættvíst og vera samsvarandi við tað, ið vanligt starvsfólk fær, og setur tí fram uppskot samsvarandi hesum.

Minnilutin (Fr. Bláhamar og Djóni í Gøll) heldur fram:

Eftir tí, sum er upplýst, fara tingingar nú fram um henda spurning, og tessvegna er tað ov tíðliga at taka støðu til hansara. Sostatt setur minnilutin onki uppskot fram.

Meirilutin (J. H. Danbjørg, A. Nielsen og Fr. Hansen) setur fram fylgjandi

UPPSKOT

tí

*løgtingslóg um broyting í løgtingslóg
nr. 31 av 19. marts 1951 um
frílið við løn.*

§ 1.

Í løgtingslóg nr. 31 av 19. marts 1951 verður at gera fylgjandi broyting:

Í § 2, stk. 1 broytist „1 dag“ til „1½ dag“.

Í § 5, stk. 2, broytist „4 %“ til „6 %“.

§ 2.

Henda lóg kemur í gildi belnanvegin.

2. og 3. viðgerð 18. apríl.

Lógaruppskot meirilutans samtykt 22—0.

*løgtingslov om ændring i løgtingslov
nr. 31 af 19. marts 1951 om
ferie med løn.*

§ 1.

I løgtingslov nr. 31 af 19. marts 1951 foretages følgende ændringer:

I § 2, stk. 1, ændres „1 dag“ til „1½ dag“.

I § 5, stk. 2, ændres „4 %“ til „6 %“.

§ 2.

Denne lov træder i kraft straks.

77. Broyting í lóg um seming.

Ár 1957, 5. apríl lagði tingmaðurin J. H. Danbjørg fram soljóðandi skriv d. 3. apríl 1957:

Á aðalfundi hin 29/3 1957 í Føroya arbeðarafelag varð samtykt at heita á Løgtingið um at broyta lógreglurnar um atkvøðugreiðslu við „ur“ atkvøðu um semingsmannsuppskot í vinnutrætum.

So statti biður undirritaða nevnd í Føroya arbeðarafelag Løgtingið broyta § 6 stk. 4 í lóg nr. 86 frá 31/3 1928 um „mægling í arbeðsstríðigheder“, sum hevur hetta orðaljóð:

„Opgerolsen af Resultatet af en Urafstemning finder Sted offer nedenævnte Regler:

Et Mæglingsforslag anses forkastet, naar over 50 % af de stemmedeltagende har stemt imod Forslaget og mindst 75 % af de stemmeberettigede Medlemmer har deltaget i Afstemningen. For hver Procent (point), hvorved Stemmeafgivningsprocenten ligger under 75, skal den til Forkastelse nødvendige Procent af de afgivne Stemmer forhøjes med $\frac{1}{2}$.

soleiðis, at orðaljóðið verður hetta:

Úrslitið av framatkvøðu verður gjørt upp á henda hátt:

Semingsuppskot er niður fallið, tá ið meira enn helmingurin av teimum, ið hava greitt atkvøðu, hava greitt atkvøðu, hava greitt atkvøðu imóti tí.

Vil hilt høga Løgting ikki fallast á hetta uppskot, men heldur vera neyðugt at hava einarhvorjar reglur um luttøkuna í atkvøðugreiðsluni, mæla vit til at broyta procenttalið, sum nú er 75 av øllum limum, til at vera 50 % av teimum limum, sum staddir eru í Føroyum, meðan atkvøðugreiðslan fer fram og soleiðis at seinasta punktum í § 6 stk. 4 fellur burtur.

Felagsnevndin skal viðmerkja, at Føroya arbeðarafelag heldur ikki, at semingsmaðurin fær ta sonnu myndina av vilja arbeðaranna við teimum núgaldandi reglunum. Helt út av lagi er tað, at tað í teirri ummældu lóggreinin als ikki vísir seg at vera hugsað um, hvussu stórir partur av limum felaganna altíð er burtur úr Føroyum.

Eisini má vera mint um, at stk. 3 í nevndu lóggrein eisini má rættast soleiðis, at í tveimum støðum „heimaverandi“ má setast inn ímóti „stemmeberettigede“ og Medlemmer.

At endanum skal skilast til, at undirritaða felag eins og Føroya Fiskimannafelag mótmælti broytingini av § 6 í frammanfyri nevndu lóg, tá ið hon var til viðgerðar á lögtingi í december 1951.

Samstundis sum Føroya fiskimannafelag vísir á fyrrnevnda mótmæli sitt í hesum máli, tekur tað undir við áheitan Føroya arbeðarafelags og krevur hesi órímligu og fyrí føroysk viðurskipti þúra óhóskandi lógartýmæli úr gildi.

Eins og Føroya fiskimannafelag taka vit undirritaðu feløg Suðuroyar fiskimannafelag, Føroya hondverkarafelag og Havnar Arbeðsmannafelag undir við áheitan Føroya Arbeðarafelags um broytan av frammanfyri nevndu lóg.

1. viðgerð 10. apríl, og 16. apríl legði nevndin fram soljóðandi

Álit.

Føroya arbeðarafelag hevur í skrivl dagfest 3. apríl 1957 vent sær til tingið við soljóðandi skrivi:

„Á aðalfundi hin 29. marts 1957 í Føroya arbeðarafelag varð samtykt at helða á lögtingið um at broyta lógreglurnar um atkvøðugreiðslu við „úr“ atkvøðu um semlingsmannsuppskot í vinnutrætum.

So státt biður undirritaða nevnd í Føroya arbeðarafelag lögtingið broyta § 6 stk. 4 í lóg nr. 86 frá 31. marts 1928 um „mægling í arbeðsstríðigheder,“ sum hevur hetta orðaljóð:

„Opgørelsen af resultatet af en Urafstemning finder Sted efter nedenævnte Regler:

Et Mæglingsforslag anses forkastet, naar over 50 % af de stemmedeltagende har stemt imod Forslaget og mindst 75 % af de stemmeberettigede Medlemmer har deltaget i Afstemningen. For hver Procent (point), hvormed Stemmeafgivningsprocenten ligger under 75, skal den til Forkastelse nødvendige Procent af de afgivne Stemmer forhøjes med $\frac{1}{2}$.

soleiðis, at orðaljóðið verður hetta:

Urslitið av framatkvøðu verður gjørt upp á henda hátt:

Semlingsuppskot er niður fallið, tá ið meira enn helmingurin av teimum, ið hava greitt atkvøðu, hava greitt atkvøðu imóti li.

Vil hitt høga lögting ikki fallast á hetta uppskot, men heldur vera neyðugt at hava einarhvorjar reglur um lntøku í atkvøðugreiðsluni, mæla vit til at broyta procenttalið, sum nú er 75 av øllum limum, til at vera 50 % av teimum limum, sum staddir eru í Føroyum, meðan atkvøðugreiðslan fer fram, og soleiðis at seinasta punktum í § 6 stk. 4 fellur burtur.

Felagsnevndin skal viðmerkja, at Føroya arbeðarafelag heldur ikki, at semlingsmaðurin fær ta sonnu myndina av vilja arbeðaranna við teimum útgaldandi reglunum. Heilt út av lagi er tað, at tað í teirri ummældu lógreinini als ikki vísir seg at vera hugsað um, hvussu stórir partur av limum felaganna altíð er burtur úr Føroyum.

Eisini má vera mint um, at stk. 3 í nevndu lóggrein eisini má rættast soleiðis, at í tveimum støðum „heimaverandi“ má setast inn imillum „stemmeberettige“ og „Medlemmer“.

At endanum skal skilast til, at undirritaða felag eins og Føroya Fiskimannafelag mótmælti broytingini av § 6 í frammanfyri nevndu lóg, tá ið hon var til viðgerðar á lögtingi í december 1951.

Samstundis sum Føroya fiskimannafelag vísir á fyrrnevnda mótmæli sítt í hesum máli, tekur tað undir við áheitan Føroya arbeðarafelags og krevur hesi órímligu og fyrí føroysk viðurskiðti púra óhóskandi lógartýrismæli úr gildi.

Eins og Føroya fiskimannafelag taka vit undirritaðu felag Suðuroyar fiskimannafelag, Føroya hondverkarafelag og Havnar arbeðsmannafelag undir við áheitan Føroya arbeðarafelags um broytan av frammanfyri nevndu lóg.

Nevndin hevur fregnast um støðu Føroya arbeiðsgevarafelags, ið hevur svarað soleiðis:

„Sum nevndarformaður í teirri lögtingsnevnd, ið hevur til viðgerðar tvær umsóknir frá Føroya arbeiðarafelag, onnur viðvíkjandi hækking av frítíð við lön 3 vikur og hin viðvíkjandi broyting av lóg um seming, hava tygum nevndarinnar vegna í dag blíðið Føroya arbeiðsgevarafelag um ummæli til hesar umsóknir.

Viðvíkjandi hækking av frítíð við lön til 3 vikur er at siga, at vit í løtuni eru í sáttmálatingingum við Føroya arbeiðarafelag, og vilja vit sjálvir tingast við Føroya arbeiðarafelag millum annað eisini um henda spurning, ið framsettur er í sáttmálauppskoti frá Føroya arbeiðarafelag. Tossvegna vilja vit mæla ímóti, at lógin um frítíð við lön verður broytt.

Viðvíkjandi lóg um seming heldur felagið ikki vera tørvur á at broyta lógina á tí øki, ið umrøtt verður í skrivi tygara.“

Nevndin, ið hevur havt málið til viðgerðar, hevur býtt seg í ein meiriluta og ein minniluta.

Meirilutin (Fr. Bláhamar, Djóni í Gøil og A. Nielsen) heldur fram, at soleingi sum ikki viðmæli er frá øllum viðkomandi vinnufeløgum, er spurningurin ikki búgvín at taka støðu til og setur hann sostatt onki uppskot fram.

Minnilutin (J. H. Danbjørg og Fr. Hansen) vísir á, at verkfalls- og verkbandsrætturin hevur verið at kalla einasta munandi verja um lönarviðurskiptini.

Henda rætt vilja arbeiðararnir á sjógv og landi gera so sterkari og líðiligan sum møguligt, og vilja teir í ongum kasti vera fyri at missa.

Áður galdandi lóg var verkfallsrættur arbeiðaranna soleiðis, at meirilutin av framatkvøðum avgjórði spurningin, men seinni kom so núgaldandi lóg við fyrimynd úttanfrá. Men har eru viðurskiptini ólik teim hjá okkum, við tað at arbeiðarafjöldin í øðrum londum fyri mesta partin er helma. Her hjá okkum er ofta stórir partur burturstaddur og úttan høvi at greiða atkvøðu. Minnilutin heldur tí, at Føroya arbeiðarafelag undirtikið av fiskimannafeløgnum, Føroya hondverkarafelag og Havnar arbeiðsmannafelag hevur rætt, tá ið kravt verður, at spurningurin um verkfall verður avgjórður við reinum meiriluta av teim, sum greiða atkvøðu, og setur í fyrstu syftu uppskot samsvarandi hesum.

Skuldið tungið kortini vilja havt vissu fyri, at eitt ávíst tal av veruliga limum felagslús (felagauna) skal loftaka í framatkvøðum, setur meirilutin í aðru syftu uppskot um, at hesin partur, ið núverandi lóg setir til 75 %, verður settur til 50 %.

Minnilutin (J. H. Danbjørg og Fr. Hansen) setur fram fylgjandi

UPPSKOT

til

løgtingslóg um broyting í lóg fyri Føroyar nr. 86 av 31. marts 1928 sum broytt við løgtingslóg nr. 79 av 22. december 1951 um seming í vinnutvølum.

§ 1.

Í lóg fyri Føroyar nr. 86 av 31. marts 1928 sum broytt við løgtingslóg nr. 79 av 22. december 1951

løgtingslov om ændring i lov for Færøerne nr. 86 af 31. marts 1928 som ændret ved lovgivningslov nr. 76 af 22. december 1951 om nægtning i arbejdsstridigheder.

§ 1.

I lov for Færøerne nr. 86 af 31. marts 1928 som ændret ved lovgivningslov nr. 79 af 22. december 1951 om

um seming í vinnutrætum verður gjørd fylgjandi broyting:

Í fyrstu syftu:

§ 6, stk. 4 verður at orða soleiðis:

Úrslitið av framatkvøðu verður uppgjørt á henda hátt:

Semingsuppskot er niðurfallið, tá ið meira enn helmingurin av teimum, ið hava luttikið í atkvøðugreiðsluni hava greitt atkvøðu imóti tí.

Í aðru syftu:

Í § 6, stk. 3 verður í tveimum stæðum orðið „helmaverandi“ sett millum orðini „stemmeberettigede“ og „medlemmer“.

§ 6, stk. 4 verður at orða soleiðis:

Úrslitið av framatkvøðum verður uppgjørt á henda hátt:

Semingsuppskotið er niðurfallið, tá ið meira enn helmingurin av teimum, ið hava luttikið í atkvøðugreiðsluni hava greitt atkvøðu imóti tí, og minst 50 % av teimum ilimum, sum staddir eru í Føroyum, meðan atkvøðugreiðslan fer fram, hava luttikið í atkvøðuni.

§ 6, stk. 5 fellur burtur.

§ 2.

Henda lóg kemur í gildi beinanvegin.

2. viðgerð 16. apríl.

Uppskot meirarutans fall 11—0.

mægling í arbejdsstridigheder foretages følgende ændringer:

Principalt:

§ 6, stk. 5 affattes således:

Opgørelsen af resultatet af en urafstemning finder sted efter nedenævnte regler:

Et mæglingsforslag anses for forkastet, når over 50 % af de stemmedeltagende har stemt imod forslaget.

Subsidiært:

I § 6, stk. 3 indsættes 2 gange mellem „stemmeberettigede“ og „medlemmer“ ordet „hjemmeværende“.

§ 6, stk. 4 affattes således:

Opgørelsen af resultatet af en urafstemning finder sted efter nedenævnte regler:

Et mæglingsforslag anses for forkastet, når over 50 % af de stemmedeltagende har stemt imod forslaget, og mindst 50 % af de stemmeberettigede hjemmeværende medlemmer har deltaget i afstemningen.

§ 6, stk. 5 bortfalder.

§ 2.

Denne lov træder i kraft straks.

78. Vegir og lendingar.

Ár 1957, 5. apríl legði havna- og veganevndin fram söljóðandi

Álit.

Havna- og veganevndin hefur viðgjört tær umsóknir, sum innkomnar eru, viðvíkjandi vega- og lendingamátum.

Talið á umsóknum er um 50.

Eisini hava lögtingsmálini

- nr. 31/1956: Tunnel v. m. til Hvalbiar og Sandvíkar,
- 34/1956: Áheitan til Føroya lögting um vega- og tunnelgerð á Borðoyggi, og
- 35/1956: Studningur til tunnel, brúgv og veg millum Klakksvík, Norð-depli og Viðareidi,

eins og bræv frá Hans M. Reinert, smíðjumeistara, og Leivi Vang, búnaðarfrøðingi, viðvíkjandi umskipan av ferðasambandinum norðanfjørðs verið latin havna- og veganevndini til viðgerðar.

I. Vegir.

Á uppskotinum til fíggarløgtingslóg eru avsettar kr. 1.000.000 til nýggjar vegir og brýr.

Av hesum peningi eru kr. 300.000 sambært tingsamtykt í lögtingsmáli nr. 16/1954 og kr. 250.000 sambært tingsamtykt í lögtingsmáli nr. 6/1955 bundnar ávikavist til vegagerðir í Streymoy og Eysturoy og til gerð av vegnum millum Hóva og Øravík.

Sambært uppskotinum til fíggarløgtingslóg er ætlanin, at av restini skulu 225.000 kr. verða játtaðar til umbygging og breiðking av teim elstu strekkjunum á vegnum millum Skipanes og Skála og 150.000 til vegin millum Fjarða.

Hesum kann nevndin samtykkja í og skal leggja afturat, at hon er sera ahugað fyri, at Fjarðavegurin verður gjørdur í framhaldi av vegagerðini millum Skipanes og Skála.

Í hesum viðfangi skal nevndin tó loyva sær at gera vart við, at viðvíkjandi Fjarðavegnum verður tað torført fyri ikki at siga ógjørlegt hjá teim kommunum, vegurin gongur ígjøgnum — nevniliga Gøtu og Elduvíkar — at útvega teirra part, um vegarbeiðið skal fremjast í framhaldi av Skipanesvegnum og í stýst møguliga tíð.

Tá Gøtu kommuna hevur rindað $\frac{1}{4}$ av útreiðslunum til Skipanesveginn, kann ein neyvan krevja, at hon beint aftaná eisini skal útvega $\frac{1}{4}$ av útreiðslunum til tann partin av Fjarðavegnum, sum liggur í Gøtu kommunu.

Elduvíkar kommuna er lítil og er so lítið ment fíggarliga, at tað verður ógjørlegt hjá henni at útvega sín fjórðing.

Nevndin heldur tí, at viðvíkjandi hesi bygging sigur at verða farið fram eins og við Hov—Øravíkarvegnum, t. e. roynt verður at fáa eisini aðrar kommunur, sum vinnuliga eru áhugaðar fyri Fjarðavegnum, t. e. fyrst og fremst Skála og Nes kommunur og møguliga Sjóar kommunu, at

taka lut í útreiðslunum, og reynt verður at finansiera byggingina á sama hátt og við somu treytum sum byggingina av Hov—Øravíkarvegnum.

Áðurnevnda Løgtingsmál um studning til ymlskar tunnelli og vegir á Borðoynni, brúgv um Hvannasund, veg millum Hvannasund og Viðareldi og tunnelli og vegir millum Tvøroyri og Sandvík hevur nevndin viðgjørt.

Vegin millum Hvannasund og Viðareldi hevur nevndin í árunum frammanundan og nú eisini í ár játtað so mikið til, at ikki steðgur er komin í vegna trot uppá studning, og vónar nevndin eisini, at Viðareldis- og Hvannasundsmenn halda áfram at arbeiða hvør frá sínum enda, so ikki verður ov leingi, áðrenn vegsambandið er veruleiki.

Nú finansieringsætlan er gjørd fyri teir týðningarmiklastu vegir í Norðurestrøymoy og Eysturoy og fyri Hov—Øravíkarvegin, skuldu fyrst og fremst Oyggjarvegurin og síðani Hvalbiarvegurin verið tær vegabyggingar, sum fyrst liggja fyri at útyega pening til. Fyrr enn komið er á mál við øllum hesum vegum, kann neyvan verða talan um at fara undir aðrar tunnelgerðir ella stórbrýr.

Høvuðssjónarmiðini í brævi Hans M. Reinerts og Læsa Vangs eru, at allar bygdir í Vágoynni, Streymoynni og Eysturoynni (uttan Gásadalur og Slættanes) skjóttast gjørligt verða bundnar saman við vegum, og at samskipaðar fergur við fergulegum í Kaldbakshöfn, Runavík, Fuglafirði og Klakkavík (Kollafirði), Vestmanna og Miðvági[†] binda vegnetið í tælm ymlsku oyggjunum saman.

Sum ivaleyst brævskrivarunum kunnugt er tingið fyri 3 árum síðani farið undir at veita í mun til fíggjarorkuna stórar játtanir til útbyggingar av vegasambandinum eftir ávísum ætlanum, og fyrr enn henda vegabygging er framd ella komin væl áleiðis, verða fergusamband ikki av áhuga.

Um tilfíkt samskipað fergusamband, sum skotið upp av brævskrivarunum — ein skipan, sum verður nógv nýtt í Vesturnoregi t. d. — er hóskandi undir okkara viðurskiftum, er ógjørligt at siga nakað um nú.

Eins og seinasta ár er nevndin sinnað til at játta smærri studningar til teir samferðsluvegir, sum eru í gerð, men enn ikki komnir við í nakran byggiplan.

Til dyrkingarvegir er ikki peningur beinleiðis settur av; men tað líta avlopið, sum verður, tá ið játtað er til omanfyri nevndu samferðsluvegir, vil nevndin mæla til at játta til dyrkingarvegir í Rituvík, tí har eru traðir, sum harðilga treingja til vegasamband.

Sambært tí í álitinum framfærda skal nevndin loyva sær at seta fram soljóðandi

Uppskot.

- A. Til Fjarðavegin verður játtað fyribils 150.000 kr. í studningi.

Reynt verður at fáa Skála, Nes og møguliga Sjóar kommunur til saman við Elduvíkar og Gøtu kommunum at rinda kommununnar part til byggingina, og um so verður, verður finansieringin at fara fram á sama hátt og undir somu treytum sum við Hov—Øravíkarvegnum.

- B. Til breiðking og umbygging av tælm elstu strekkjunum av vegnum millum Skála og Skipanes verður játtað kr. 225.000 í studningi.

C. Til niðanfyri nevndu vegir verður veittur hesin studningur:

Kommuna	Studningur er til	Studningur $\frac{3}{4}$ av kr.
Viðareiðis	Vegin Viðareiði—Hvannasund	15.000
Gøtu	Breiðking av vegi í Norðragøtu	10.000
Haldórsvíkar	Suður frá Tjørnavík	15.000
	Vegbreiðking í Vík	15.000
Kvívíkar	Skælingavegin	10.000
Húsavíkar	Veg Húsavík—Dals	15.000
Hvalbiar	Sandvík—Hvalbiar	15.000
Tilsamans $\frac{3}{4}$ av kr.		95.000

D. Til niðanfyri nevndu dyrkingarvegir:

Kommuna	Studningur er til	Studningur $\frac{3}{4}$ av kr.
Nes	Dyrkingarvegir í Rituvík	6.000

E. Álagt verður landsverkføðinginum til komandi tingsetu at gera kostnaðarætlan fyri vegi frá Tórshavn til Sunds.

II. Lendingar.

Til lendingar og smærri havnar eru á fíggjarløgtingslógini settar kr. 300.000. Av hesum peningi er bundið til studningar fyri fíggjarárið 1957/58, sum eru játtaðir áður, kr. 177.000.

Hesir studningar eru:

	$\frac{3}{4}$ av kr.
Svínoyar komm., leinging av lendibrúnul í Víklul	15.000
Húsa — , lending og drátt á Syðradali	8.000
Leirvíkar — , pier í Leirvík	20.000
Gøtu — , brimgarður í Syðrugøtu	15.000
Skála — , pier á Skála	40.000
Míðvágs og Sauda- vágs kommunur, bryggju í Míðvági	50.000
Skálavíkar — , brimgarð í Skálavík	15.000
Hvalblar — , pier í Hvalbø	33.000
Porkeris — , pier í Porkeri	40.000
Tilsamans $\frac{3}{4}$ av kr.	236.000
t. e. kr.	177.000

Annars skal nevndin loyva sær at seta fram uppskot til hesar nýjttanir:

A.	Kommuna	Studningur er til	Studningur 3/4 av kr.
	Vidareldis	Veg til lendinglua	5.000
	Hvannasunds	Leinging av lendibrúgv í Norðdepli (3/4 av kr. 27.000 um árið í 3 ár)	27.000
	Nes	Til bátahyllin á Toftum (3/4 av kr. 30.000 um árið í 3 ár)	30.000
	Skála	Pier á Skála, eykajáttan Játtanin frá 1954/55 uppá 3/4 av kr. 40.000 verður broytt til at galda til og við fíggjar- árinum 1962/63).	15.000
	Sjóar	Umvæling av lendibrúnni á Selatrað	8.000
	Kollafjarðar	Umvæling av lendibrúnni á Signabø	10.000
	Miðvágs og Sandavágs	Bryggja í Miðvági, eykajáttan Annars verður játtanin frá 1955/56 uppá 3/4 av 50.000 um árið í 5 ár broytt til 3/4 av kr. 61.000 um árið frá og við fíggjarárinum 1958/59 til og við fíggjarárinum 1965/66.	11.000
	Sandavágs	Lendingarábøtur á Slættanesi	5.000
	Húsavíkar	Eykajáttan til lending í Húsavík 3/4 av kr. 4.600 og nýjáttan til sama endamál - - - 7.900	12.500
	Hovs	Verjugarð við havnina	5.000
	Til elektrisk	bátaspæl verður játtað	26.000
Tilsamans 3/4 av kr.			164.500
t. e. kr.			123.375

B. Álagt verður landsverkfæðinginum at kanna uppskotið frá Sunnbjar kommunu til lendingarábøtur í Sunnbø og gera kostnaðarættanir fyri tey ymisku arbeiði.

C. Álagt verður landsverkfæðinginum at kanna og gera kostnaðarættanir fyri tær lendingarábøtur í Fámjin, sum søkt er um at fáa studning til, nevniliga: Leinging av lendibrúnni og dýping av rennuni yvir Rivið.

1. viðgerð 10. januar (smbr. tingmál nr. 31/1956, og 34/1956).

2. viðgerð 9. apríl.

Formaðurin legði fram soljóðandi broytingaruppskot frá J. Fr. Øregaard, Jens Chr. Olsen, Poul Petersen og Frederik Hansen:

„Í uppskotinum verður sett sum nýtt pkt. I. F.

Nes kommuna: 3/4 av kr. 8.000.—. Hesin peningur verður býttur í hevt millum Ovara veg í Saltangará og veg til Jacob H. Højgaard, Toftir.“

Uppskotið fall 7—0.

Formaðurin legði fram soljóðandi broytingaruppskot frá J. P. Davidsen:

„Í uppskotinum verður sum nýtt pkt. II. D. sett:

Húsavíkar sóknar kommuna: Til lending í Húsavík við Skarvasker verður játtað 3/4 av kr. 30.000 í 8 ár.“

Uppskotið fall 6—0.

Formaðurinn legði fram soljóðandi broytingaruppskot frá J. P. Davidsen fyri P. M. Dam :

„Í uppskotinum verður sum nýtt pkt. II sett:

Álagt verður landsstýrinum at gera útvæg fyri, at arbeiðið at gera tann í uppskotinum pkt. umtalaða pier í Porkeri verður byrjað nú summarið 1957.“

Uppskotið fall 7—0.

I. VEGIR:	Uppskot nevndinnar:
Pkt. A.	samtykt 22—0.
- B.	— 20—0.
- C.	— 22—0.
- D. og E.	— 20—0.
II. LENDINGAR:	
Pkt. A.	— 21—0.
- B. og C.	— 22—0.

79. Farmastudningur til Nordafar.

Ár 1957, 5. apríl, legði fíggjarnevndin fram soljóðandi

Álit (smb. skjal 6).

Í skilvi 1. februar 1957 seekir l/f Grønlandsfelagið um, at landskassin veitir Nordafar a/s farmagjaldsstudning, sum saman við peningi, ið sætlað er, at Føroya Fiskasøla útvegar, verður at nýta at rinda helvtina av rakstrarundirskotinum hjá Nordafar í 1956, um 660.000. kr., hina helvtina skal norski partaelgarin A/L Agno (Utrustning) gjalda, hóast hann bert hevur landað og heimflutt umleið 1200 tons. Grønlandsfelagið seekir principalt um, at studningurin verður roknaður út eftir tí fiski, sum landaður er í Grønlandi í 1956 3.072 tons, subsidiært eftir tí fiski, sum heimfluttur er 2.272 tons.

Landsstýrið hevur lagt málið fyri fíggjarnevndina.

Við umsóknini fylgdi frágrelðing, ið verður viðlægd hesum áliti.

Fíggjarnevndin hevur býtt seg í ein meiriluta og ein minniluta.

Meirilutin (J. P. Davidsen, Andr. Djurhuus, Hans Iversen, Djóni í Geil, Kjartan Mohr og Poul Petersen) er av tí áskoðan, at um studningur ikki verður veittur Nordafar, má hetta felag líkvíðast til stóran skaða fyri

føroyska fiskivinnu í Grønlandi, um hesar ognir skuldu gloppið okkum av hondum. Føroya Fiskasøla upplýsir, at hetta felag vil veita Nordafar í studningi gott og væl 100.000 kr., so verða eftir av helvtini av rakstrarundirskotinum um 220.000 kr. Henda studning mælir meirilutin tuginum at veita. Annars verður víst til frágreiðingina frá Grønlandsfelagnum.

Minnilutin (Erlendur Patursson) tekur hesa støðu:

Lutafelagið Grønlandsfelagið hevur søkt landsstýrið og fíggingarnevnd lögtingsins um studning, kr. 230.000 kr.

Í umsóknini verður biðið um, at studningurin verður nevndur farmagjaldestudningur, men peningurin skal tó nýtast til at gjalda rakstrarhallið, sum felagið a/s Nordafar, ið Grønlandsfelagið er limur í, hevði árið 1953.

Grønlandsfelagið hevur í skrivi sínum upplýst, at hetta hall er ca. 660.000 kr., men roknskapur er tó eingin framlagdur.

Eftir upplýsingum frá Grønlandsfelaginum er ætlingin, at norska felagið a/s Utrustning, ið eisini er limur í Nordafar, skal gjalda 830.000 kr., Føroya fiskasøla 100.000 kr. og føroyski landskassin fyrrnevndu 230.000 kr.

Eftir upplýsingum Grønlandsfelagsins var rakstrarúrslitið 1953—54 + 50.000 kr., í 1955 + 155.000 kr. og í 1956 sum nevnt 660.000 kr.

Rakstrarhallið í 1956 hevur tí verið umleið $\frac{1}{2}$ millj. kr. størri enn í 1955, men í skrivi Grønlandsfelagsins verður tó eingin grund fyri hesum stóra muni nevnd, uttan tann eina, „at fiskiskapurin í 1956 innar fyri tann norska flotan var lagdur um frá línuveiðu til snørisveiðu, soleiðis at ein nøgd av agni mátti flytast aftur til Noregs og realiserað við tapi“.

Aftaná at stjórin í Grønlandsfelaginum á fundi í fíggingarnevndini varð spurdur beinleiðis um hetta mikla tap, kom tað loksins fram, at tapið eisini var íkomið av tí látti í virki Nordafars, sum hevði við ráfisk og frysting at gera. Nordafar hevur 2 frystihús í Føroyingahavnini — annað hevur framleiðslaorkuna 15 tons um samdøgurið, hitt 10 tons. Á hesum báðum frystihúsum var framleiðslan alt summarið bert 6—700 tons, sum svarar til 24—28 daga framleiðslu. Eisini var upplýst, at felagið noyddist at selja hesa framleiðslu ella ein stóran part av henni fyri undirpris (10 oyru minni pr. kilo).

Aðrir upplýsingar um munin millum rakstrarúrslitini í 1955 og 1956 vórðu ikki givnar.

Tó at skeiðið hevur verið atbúið í rakstri Nordafars (og Grønlandsfelagsins) eigur hetta ikki at nerva luttøku Føroyinga í Grønlandsfiskiskapinum í framtíðini, men noyddist lögtingið at bjarga henni, tó at nógvar peningur nú skal til.

Í Grønlandsfelaginum er limaskapur og lutapeningur hesin:

Landskassin	300.000 kr.
Føroya fiskasøla	300.000 „
Fiskimannafeløgin	80.000 „
Føroya skipara- og navigatørfelag	80.000 „
Útgerðarmannafelagið	105.200 „
	Íalt 865.200 kr.

Minnilutin mælir tí til, at svara Grønlandsfelaginum, at lögtingið er sinnað til at seta 230.000 kr. í nýggjum lutapeningi í felagið móti tí, at núverandi lutir — í alt kr. 865.200 — verða niðurskrivaðir tilsvareandi, t. e. við í alt 230.000 kr. og at niðurskrivingin verður hin sama í prosentum av lutapeninginum hjá hvørjum partaeigara.

Uppskot

frá meirilutanum:

*Løgtingslóg um farmagjaldsstudning
tíl a/s Nordafar.*

§ 1.

Veitt verður a/s Nordafar í studningi úr landskassanum 220.000 kr.

Landsstýrinum verður heimilað landskassans vegna at læna tann pening, ið er neyðugur, so at studningurin kann veitast.

§ 2.

Henda lóg kemur í gildi beinanvegin.

*Lagtingslov om fragttilskud tíl
a/s Nordafar.*

§ 1.

Fra landskassen ydes der a/s Nordafar et tilskud på 220.000 kr.

Landsstyret bemyndiges til på landskassens vegne at optage det nødvendige lån til ydelse af tilskudet.

§ 2.

Denne lov træder i kraft straks.

Uppskot

frá minnilutanum:

*Løgtingslóg um nýggjan lutapening
í l/f Grønlandsfelaginum.*

§ 1.

Landsstýrinum verður heimilað at seta nýggjan partapening í l/f Grønlandsfelagið, í alt 230.000 kr., við teim treytum, at Grønlandsfelagið niðurskrivar núverandi lutapening, kr. 865.200.— niður í kr. 632.500.—, og at niðurskrivingin verður hin sama í prosentum av lutapeninginum hjá hvørjum lutsæigara.

§ 2.

Peningurin verður fingin til vega við lántøku.

§ 3.

Lógin gongur í gildi alt fyrri øltt.

2. og 3. viðgerð 5. apríl 1957.

Uppskot minnilutans fall 5—0.

— meirilutans samtykt 17—0.

*Lagtingslov om ny andelskapital i
l/f Grønlandsfelagið.*

§ 1.

Landsstyret bemyndiges til at indskyde ny andelskapital i l/f Grønlandsfelagið, i alt 230.000 kr., på de betingelser, at Grønlandsfelagið nedskriver den nuværende andelskapital 865.200 kr. i 632.500 kr. og at nedskrivningen bliver procentvis den samme i andelskapitalen hos de andre andelshavere.

§ 2.

De nødvendige beløb tilvejebringes ved optagelse af lån.

§ 3.

Denne lov træder straks i kraft.

80. Løgtingsvøllurin.

Ár 1957, 10. apríl, legði lögmaður fram söljóðandi

UPPSKOT

til

løgtingslóg viðvíkjandi tinghamsvøllinum.

løgtingslov vedrørende lagtingsplænen.

§ 1.

Landestýrinum verður heimilað at lata til Tórshavnar kommunu eitt øki av matr. nr. 421 av Tórshavnar bý (tinghúsvøllurin) til breiðkan av Niels Finsensgøtu, og at lýsita treytirnar fyri hesari avhendan.

§ 1.

Landsstyret bemyndiges til at afhænde til Tórshavn kommune et areal af matr. nr. 421 Tórshavn by (lagtingsplænen) til udvidelse af Niels Finsensgøtu, ligesom landsstyret bemyndiges til at foreskrive betingelserne for denne afhændelse.

§ 2.

Hendalóg kemur í gildi beinauvegín.

§ 2.

Denne lov træder i kraft straks.

Viðmerkingar:

Tórshavnar býráð hevur í brævi, dagfest 20. marts 1957, sagt frá, at kommunan ætlar í næstu framtíð at fara undir at breiðka Niels Finsensgøtu frá „Vaglinum“ niðan til Sverrisgøtu og samtundis leggja Havnará undir heilt niðan til ogn sparikassans. Tað verður noyðugt at taka eitt lítið øki burtur av tinghamsvøllinum fyri at kunna fremja hesa breiðkan.

Landaverkfrøðingurin mælir til at lata økið (um 70 m²) ókeypis, treytað av, at kommunan ber útreiðslurnar við, at flagingin verður umbøtt, við flytan av standmyndini av Rasmus Effersøe og aðrar útreiðslur fyri tingið, ið standast av nevndu breiðkan av Niels Finsensgøtu.

1., 2. og 3. viðgerð 12. apríl 1957.
Uppskotið samtykt 20—0.

81. Broyting í lögtingslóg um manning av føroyskum skipum.

Ár 1957, 10. apríl, legði Edw. Mitens landsstýrismaður fram soljóðandi

UPPSKOT

til

løgtingslóg um broyting í løgtingslóg nr. 31. frá 22. oktober 1954 um manning av føroyskum skipum.

§ 1.

Í innganginum verður „58⁰“ broytt til „35⁰“.

§ 2.

Í § 1, stk. 2 verður „skipara-brævi“ broytt til „heimaskipara-brævi“.

§ 3.

§ 5 verður orðað soleiðis:
„Á skipi skal vera radiotelefon og telegrafstøð við radiotelefonisti ella radiotelegrafisti samsvarandi lógina um skipaæfirlit.“

§ 4.

§ 17, stk. 1 verður orðað soleiðis:
Landsstýrið fær heimild til í undantaksfari eftir tilmæli frá viðkomandi starvsfelag at veita monnum, sum hava longdina ella hava ført skip við undantaksloyvi til Grønlands, atgongd at fáa skipara-bræv eftir hesi lóg og undir samsvarandi treytum at veita monnum, sum hava mynstrað sum maskinmenn undir seinasta heimsbardaga við undantaksloyvi, atgongd til starvsbræv av tilvarandi stigi.

§ 5.

Henda lóg kemur í gildi beinanvegin.

løgtingslov om ændring i lovgivningslov nr. 31. af 22. oktober 1954 om bemanning af færøske skibe.

§ 1.

I indledningen ændres „58“ til „35“.

§ 2.

I § 1, stk. 2 ændres „sønæringsbevis som skipper“ til „kystskipperbevis.“

§ 3.

§ 5 affattes således:
„På skibe skal der være radiotelefon og radiotelegrafstation med radiotelefonist eller radiotelegrafist i overensstemmelse med skibstilsynsloven.“

§ 4.

§ 17, stk. 1 affattes således:
Landsstyret bemyndiges til i undtagelsestilfælde efter indstilling fra vedkommende lagforening at meddele personer, som er i besiddelse af den udvidede fiskeskipperprøve eller på dispensation har ført skib til Grønland, adgang til skipperbevis efter denne lov og på samme vilkår meddele meddele personer, der på dispensation har udmønstret som maskinmestere under sidste verdenskrig, adgang til næringsbevis af tilsvarende grad.

§ 5.

Denne lov træder i kraft straks.

Viðmerkingar:

Føroya skipara- og navigatørfelag hevur vent sær til landsstýrið í skrivum 9. februar 1955, 11. januar 1956 og 6. august 1956 um broytingar í lögtingslóg nr. 31, 22. oktober 1954, um manning av føroyskum skipum. Felagið heldur tað ikki vera beint, at skiparabræv — sambært tí nýggju lógini um sjómanusskúla og sjómanuskera — bert gevur loyvi at sigla í Norðhavs-sigling við fiskiskipi, men at hetta brævið eigur at geva loyvi til at føra fiskiskip av øllum støddum í óskerdari sigling (um øll bøv), eins og tað onska fiskiskiparabrævið „skipper full“, í minsta lagi eigur hetta skiparabrævið at geva loyvi at føra fiskiskip av øllum støddum norðan fyri 35° norður breidd, tað vil siga sama loyvi, sum grønladsprógv við gevur í dag.

Viðvíkjandi farmaskipum so heldur felagið, at skiparabrævið eigur at geva loyvi at føra skip, ið eru upp til 500 tons brutto reg. tons í óskerdari sigling, og at teir, ið hava grønladsprógv, fáa loyvi til hesa sigling frá landsstýrinum eftir tilmæli frá viðkomandi yrkisfelag.

Hetta er tann eftir felagsins hugsan mest týðningarmikla broyting, ið eigur at verða gjørd. Annars heldur felagið, at maður við heimaskiparabrævi eigur ikki bert sum nú at hava loyvi at føra bátar millum 8 og 20 tons, síðan leiðin gongur meira tann vegin, at ferini í heimafiskiskapi eru yvir 20 tons.

Landsstýrið er samt við skiparafelagið um, at skiparabrævið eigur at geva rætt at føra fiskiskip av øllum støddum norðan fyri 35° norður breidd, og er annars samt við skiparafelagið um hini broytiðgarruppskotini tó undantikið uppskotið um at bækkja hámarkið fyri loyvi at føra farmaskip við skiparabrævi frá 400 til 500 tons, og at víðka siglingarleiðina til eisini at galda sunnan fyri 35° norður breidd.

Ríkisumboðsmaðurin sigur frá í brævi 24. november 1954, at handilsministerið ger vart við, at reglurnar í lögtingslógini um radiotelefon og radiotelegraf hoyra undir lóggávuna um skipseftirlit, og landsstýrið mælir til samvarandi hesum at orða § 5 sum gjørt í uppskotinum.

Føroya maskinistfelag mælir í skrivi 4. juli 1956 til, at serloyvi verður givið teimum monnum, ið sigldu undir krígunum, og sum hava maskinpassaraprógv at sigla sum 2. meistari við fiski- og veiðuførum og sum 1. meistari við hesum skipum: Stella Argus, Havborgin, Tróndur í Gøtu, Venus, Høgáfossur, Varðberg, Nýpuberg, Tindhólmur, Gullseki, Rankin, Dráttur, Beinivør og Heykur og bátum við tilsvarendi II.K.

Annars hevur maskinistfelagið sett fram uppskot til ymsar aðrar broytingar, men heldur landsstýrið seg ikki í løtuni kunna mæla til at fremja tær, men heldur taka hesar spurningar við, tá ið lógin í síni heild verður kannað.

1. viðgerð 12. apríl og málið beint til fiskivinnunevndina.

82. Lán til Klaksvíkar kommunu til skúlabygging.

Ár 1957, 10. apríl legði Edw. Mitens landstýrismaður fram soljóðandi

UPPSKOT

til

løgtingslóg um ábyrgd fyri láni til Klaksvíkar kommunu um skúlabygging.

§ 1.

Landsstýrinum verður heimilað, landskassans vegna, at taka ábyrgd fyri láni 1.000.000 kr. sum Klaksvíkar kommunu tekur í Kreditforeningun af kommuner i Danmark til skúlabygging.

§ 2.

Henda lóg kemur í gildi beinanvegin.

løgtingslóg um garanti for laan til Klaksvíkar kommune til skolebyggeri.

§ 1.

Landsstyret bemyndiges til på landskassans vegne at garantere for lån 1.000.000 kr. som Klaksvíkar kommune optager i Kreditforeningen af kommuner i Danmark til skolebyggeri.

§ 2.

Denne lov træder i kraft straks.

Viðmerkingar:

Átroðkandi neyðugt er hjá kommununi at fara undir viðkan av skúlanum, tí barnatalið veksur stórliga, meðan væl færri børn fara úr skúlanum.

Kommunan hevur fingið tekningar og kostnaðarætlan fyri nýggja skúlabygging góðtiknar av skúlastjórnini og hevur fingið studning játtadan.

Nú søkir kommunan um loyvi at taka lán til tann partin av byggi-kostnaðarun, sum hon skal rinda og um landskassaábyrgd fyri hesum láni.

Skúlin verður roknaður at kosta 1.400.000 kr. og er fíggjarliga grundarlagið undir byggingini lagt soleiðis:

Studningur úr landskassanum	280.000 kr.
do. úr rikiskassanum	280.000 —
Lán og ílegging í byggitíðini	840.000 —
	1.400.000 kr.

Landsstýrið hevur annars kannað fíggjarligu viðurskifti kommununnar og er skuldin í juni mánaða 1956 gjørd upp soleiðis:

Kommunan	282.422,99 kr. (herav um 16.000 við landskassaábyrgd)
Havnin	655.890,97 - (alt uttan 20.000 kr. við landskassaábyrgd)
Elverkið	1.102.123,89 - (herav 977.000 kr. við landskassaábyrgd)
Elverkið í samb. við S. E. V.	800.000,00 - (við lanaskassaábyrgd)
	2.850.437,85 kr.

Álfkningin hjá kommununi var fyri skattaárlð 1956 kr. 638.000 við 10 % og vóru skattaeftirstøðurnar um 420.000 kr., harav o. u. 220.000 kr. frá 1955 og tær 200.000 kr. eldri.

Seluri er upplýst, at væl av hesari eftirstøðu er fingin inn.

Kommunan hevur í 1955 og 1956 á fíggjarætlanini lagt av 80.000 kr. árliga til skúlamálið. Hetta verður ovíftið til rentur og avdrátt av láni uppá um 1. mill. kr. og má tí verða álagt kommununi í framtíðini at leggja av 60/65.000 kr. árliga til hetta lán.

Landsstýrinum er greitt, at umráðandi er hjá kommununi at fara undir hesa skúlabýgging skjótast gjørligt og helst beinanvegin eins greitt er, at kommunan má taka lán til sín part av kostnaðinum, og verður neyvan gjørligt hjá kommununi at lsa lán uttan landskassaábyrgd.

Afturat má landsstýrið ásjannað, at lánuðskindini í Føroyum í løtuni neyvan geva møguleika fyri, at kommunan kann fáa hetta lán her og hevur kommunan tí eisini kannað líkindini fyri at fáa lánið úr Kredittforeningin af kommuner i Danmark. Í samband við hesum vil landsstýrið eisini halda, at beinast er, um hetta lán verður fígið uttanítrá, serliga tá tað helst skuldi verið nakað langfrestað. Landsstýrið hevur tí samtykt at tilmæla lögtinginum, at freyta ábyrgdina av, at lánið verður tikið úr nevndu Kredittforening.

Kommunan hevur søkt um lán og ábyrgd fyri lánið uppá 1.000.000 kr., meðan frammanfyri gjørdar ætlan bert roknar við 840.000 kr. Munurin kemur av, at um lánið fæst úr Kredittforeningin má verða roknað við einum kursmunni, sum ger, at av láni uppá 1 mill. kr. verða neyvan meira enn 840.000 kr. til útgjaldingar, men skuldi rentan alturífrá verið nakað lægri enn av sparikassaláni.

Landsstýrið leggur tí málið fyri lögtingið við tilmæli, at kommununi verður givið loyvi at taka nevnda lán uppá 1 mill. kr. til umrøddu skúla-býgging.

1. viðgerð 12. apríl og sama dag legði fíggjarnevndin fram soljóðandi

Nevndarálit.

Fíggjarnevndin, sum hevur havt málið til umhugsunar, er samd um at mæla tinginum til at samtykkja uppskot landsstýrisins.

2. viðgerð 13. og 3. viðgerð 16. apríl.
Uppskot landsstýrisins samtykt 21—0.

83. Abyrgd av láni til útgevingar av barnabókum.

Ár 1957, 11. apríl, legði Figgjarnevndin fram skjóðandi

Umhugsan.

Viðlagda umsókn frá Føroya Lærarafelag er víst til nevndina viðvíkjandi útgeving av færoyskum skúlabókum til viðgerðar.

Nevndin er samd um, at tað hevur stóran týðning at fáa hesar frá-líku bækur prentaðar við færoyskum teksti til so bíligan prís, sum her býðst. Bøkurnar eru so hentar, so vakrar og so bíligar, at peningurin skuldi kunnað fingist inn aftur upp á 3 ár.

Nevndin mælir til at ganga umsóknini á mæti.

Figgjarnevndin mælir til at samtykkja

UPPSKOT

til

Løgtingslóg um lántøku.

§ 1.

Landsstýrinum verður heimilt at taka ábyrgd fyri láni upp í 27.000. —, sum Føroya Lærarafelag tekur til útgávu av 12 barnabókum í 3000 eintøkum.

§ 2.

Lógin kemur í gildi beinanvegin.

Lagtínsgláv om optagelse af laan.

§ 1.

Landastýret bemyndiges til at garantere for lån op til kr. 27.000.—, som Føroya Lærarafelag optager til udgave af 12 børnebøger i 3000 eksemplarer.

§ 2.

Loven træder i kraft straks.

FØROYA LÆRARAFELAG

Tórshavn, 26/2 1957.
Perskonugøta.

Figgjarnevnd Føroya Løgtings.

Føroya Lærarafelag hevur fingið eitt frálíkt tilboð frá einum danskum bókaútgávufelag, sum vit so legnir vildu kunnað tíkið ímóti, men felagið hevur ongar pengar, og tí loyva vilt okkum at venda okkum til figgjarnevndina um at hjálpa okkum í hesum máli.

Tilboðið ljóðar uppá, at vit kunnu fáa prentað 12 barnabækur við færoyskum teksti fyri 75 oyru stk., um vilt kunnu taka 3000 eintøk av hvørjum. Og verður hetta tí 27.000 kr., og hetta kunnu vit ikki útvega.

Vit biðja tí um frá lögtinginum at fáa eitt rentufrítt lán í 3 ár uppá hesar 27.000 kr.

Hetta er nakað stórt antal av bókum, men vit kunnu ikki fá tallð niður.

Hetta hevði verið ógvuliga gott tiltak, sum hevði gagnað teim færoysku skúlnum og hørnunum í Færoyum ólært, og vit høvdu tí gleitt okkum mikið, um vit høvdu kunnað fingið hetta lán.

Men av tí, at hetta mál hastar og forlagið vil hava accept uppá tilbóðið beinan vegin, biðja vit um at fáa besked so skjótt sum gjørligt.

Vit leggja bøkurnar við at vísa.

2. og 3. viðgerð 12. apríl.

Uppskot nevndarinnar samtykt 20—0.

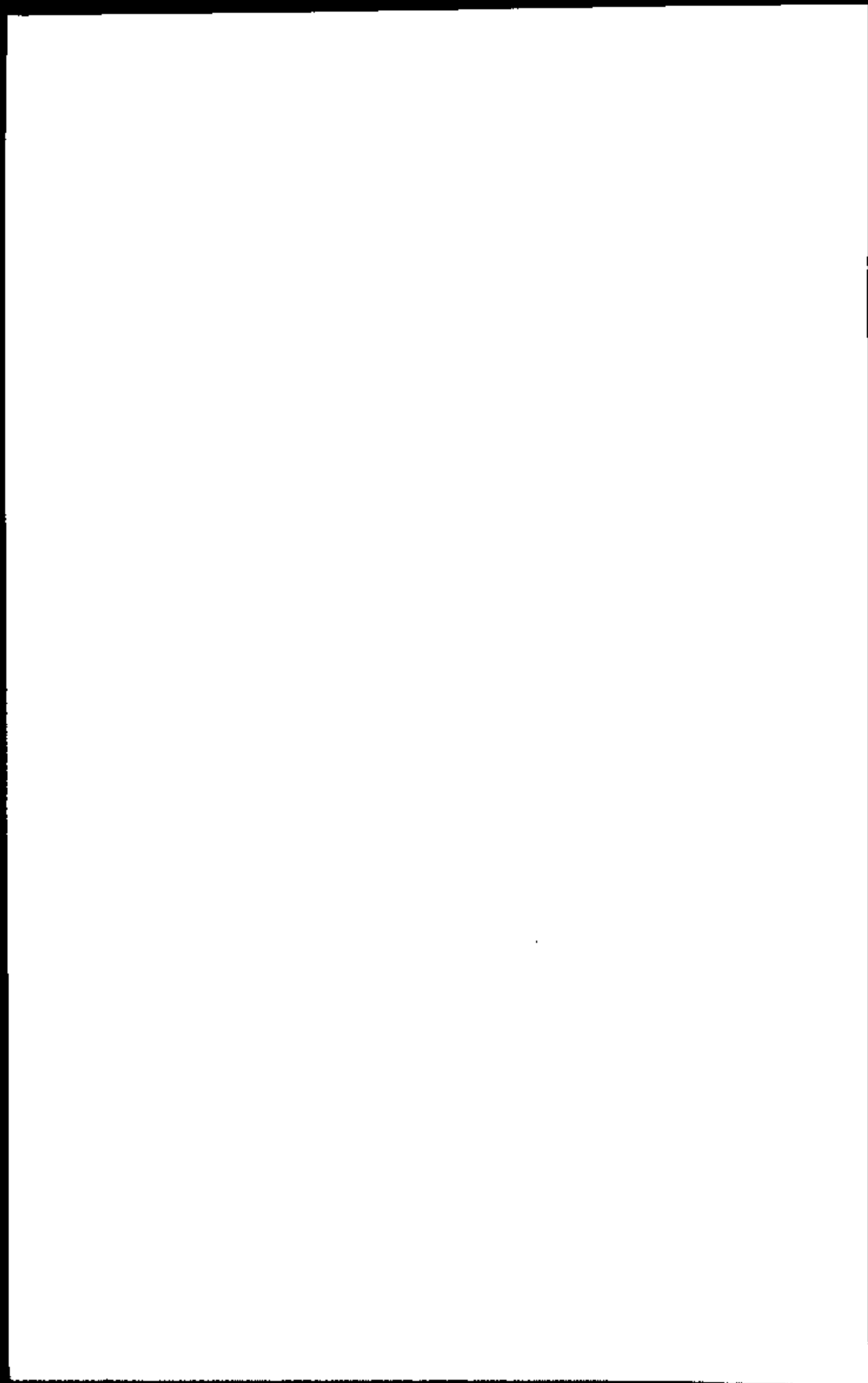
84. Uppskot til samtyktar viðv. tannlækna.

Ár 1957, 12. apríl, lögdu J. P. Davidsen o. fl. soljóðandi skriv fram

Tingið heitir á landsstýrið at fáa skipa fyri, at tannlækni fæst at ferðast til bygdirnar og at røkja tannlæknavirki kring landið.

Ein viðgerð 15. apríl.

Uppskotið samtykt 27—0.

LANDSKASSIN

Rakstrarroknskapur

og

fíggjarstandur 1955-56

Rakstrarroknskapur landskassans

(Saman

INNTÖKUR	Roknskapur	Figgjarlóg
1. Skattur, tollur og önnur gjöld	11.624.006,36	10.610.000,00
2. Inntöka av handli og fiskivinnu viðv..	852.148,35	555.000,00
3. Inntöka av gjöldum samferðsla viðv...	207.607,76	190.000,00
4. Inntöka av spæli	÷ 30.051,07	500,00
5. Rentur og vinningsbýti	232.664,29	165.000,00
6. Rakstur av ognum	68.083,53	75.000,00
7. Þætur í danska tjóðarbanka yvirskoti sambart lög.	18.411,87	20.000,00
8 14. Ymiskar inntökur	29.140,83	30.000,00
Kassamunur	28,89	0,00

13.002.040,81 11.645.500,00

fyrir fjárgjafarið 1955-56

dráttur)

ÚTREIÐSLUR

	Roknskapur	Fjárgjafi
15. Lögtingsútreiðslur	208.778,06	214.608,00
16. Landsútskiptingun	1.049.619,46	922.752,00
17. Heilsumál	1.796.068,27	1.613.990,00
18. Samferðslumál	1.696.140,88	1.830.202,00
19. Kensingumál	1.407.942,05	1.275.092,00
20. Vísind, bókmál og list	200.345,86	171.835,00
21. Fiskivinnu, sjóferð o. t.	2.169.644,16	2.064.090,00
22. Jarðabruk	362.866,61	355.726,00
23. Handil, fúnaður o. t.	362.528,80	325.511,00
24. Social mál	2.084.888,35	1.901.475,00
25. Eftirlön	70.136,66	70.895,00
26. Dóms og lögreglumál	44.253,11	49.000,00
28. Vinnulánsgrunnurinn, saneringslán og P/f Sjóvinnubankinn	321.748,32	625.000,00
34. Aðrar og óvissar útreiðslur	41.866,41	46.296,00
35. Ymsir grunnar	42.000,00	42.000,00
36. Rentuútreiðslur	56.111,08	62.250,00
37. Eignarútreiðslur	2.716,35	3.000,00
Sett av til tap av lánum, vedhaldi v. m. .	500.000,00	
Rakstraravlop	584.386,38	71.778,00
	13.002.040,81	11.645.500,00

Fíggjarstöða landskassans

(Saman

OGNIR

40. Fastar ognir (hús v. m.)	1.294.855,49
41. Flogvöllur, oljugoymslur oljubrúgv.	1.012.899,93
42. Skip	339.808,69
43. Virðisskjöl.	478.950,00
44. Útlán	6.056.758,85
45. Kassa-, banka-, sparikassa- og giropeningar	1.246.242,73
46. Tilgóðar í millumrokning	2.046.283,22
Aðrar millumrokningar, forskot og ágóðar	742.100,93
47. Inntøknestøður	2.073.228,24
48. Inntøkur viðvskj. 1955/56, inngoldið aftaná 1/4-56.	1.167.957,42
Goldið útfreiðslur viðvskj. 1956/57 áðrenn 1/4-56.	761.631,21
49. Peningur tilhoyrandi grunnum og depo- nentum v. m.	7.988.046,47

	25.208.763,18

Føroya Gjaldstova, 15. december 1956.

J. Nicolaisen

pr. 31. marts 1956

dráttur)

SKULD

60. Lán	4.941.393,07
61. Skuld í millumrokning	624.862,56
62. Deposita	26.126,16
63. Inntökur viðv. 1956/57, inngoldið áðrenn 1/4—56	320.679,59
Útreiðslur viðv. 1955/56 útgoldið aftaná 1/4—56	1.297.581,76
69. Ymsir grunnar, burturleggingar v. m.	12.198.439,65
70. Kapitalkonto	5.215.294,01
Rakstraravlop 1955/56	584.386,38

25.208.763,18

Ábyrgdir: kr. 27.375.008,75 sambært specificatión.

Specifikatióinir

til rakstrarroknskapin fyri fíggjarárið 1955-56.

INNTOÐUR

Roknskapur Fíggjarlóg

§ 1. SKATTUR, TOLLUR OG ONNUR GJÓLD

1. Landsskattur:

1. Hövudsálfkning 1955/56 3.394.947,50

Økjan:

2. Tilflytarar 23.885,75

3. Hækkarir 213.582,55

3a. Inngoldið

uppá fyrr av-

skriv. skatt 4.093,75

÷ flutt til

grunn fyri

endurnýggj.

av skipa-

flotanum ... 4.093,75 0,00

Munur við uppgerð 31/3-56 57,14

3.632.472,94

Minkan:

4. Lækkar. og
dup. skattað 336.800,35

5. Stríkað v.
andlát ella
giftu 4.842,12

6. Stríkað v.
bólluttning 26.041,75

7. Førr. lands-
stýri eftir-
givið 21.254,51

8. Úrslitaleys
innheimtan 24.139,90 413.078,63

3.219.394,31

9. Sektor 0,00

10. Gjald av happadráttar-
vinningum 10.283,00

11. Rentuskattur 282.913,41 3.512.590,72 3.500.000,00

2. Tollinntøkur:

1. Innflutningstollur 7.682.315,36

2. Framleiðslugjald 165.811,64

3. Partur landskassans í
tollsektum 18.962,50

4. Konfiskatióinir 1.512,50

7.868.602,00

5. ÷ Útr. til sýslur og postv. 8.394,88 7.860.207,12 6.850.000,00

At flyta ... 11.372.797,84 10.350.000,00

		Roknskapur	Fíggarlóg
	Flutl...	11.372.797,84	10.350.000,00
3. Lestagjald av skipum		15.238,35	15.000,00
4. Skemtunarskattur		182.669,22	180.000,00
5. Gjöld fyrir rúsdrekkakort:			
Viðvíkjandi 1955/56		16.100,00	15.000,00
6. Sektir:			
1. Fólkeyvirlitssektir ...	0,00		
2. Aðrar sektir	7.200,95	7.200,95	20.000,00
7. Álíknað kommununum		30.000,00	30.000,00
		<u>11.624.006,36</u>	<u>10.610.000,00</u>

§ 2. INNTØKA, HANDLI OG FISKIVINNU VIÐVÍKJANDI

1. Valutagjald		229.284,50	120.000,00
2. Útflutningsgjald:			
Inntökur í 1955/56	615.901,27		
÷ Avskrifað sum tap ...	<u>4.517,42</u>	611.383,85	425.000,00
3. Gjald fyrir loyvishröv		11.480,00	10.000,00
		<u>852.148,35</u>	<u>555.000,00</u>

§ 3. INNTØKA AV GJØLDUM SAMFERÐSLU VIÐVÍKJANDI

1. Vektgjald fyrir bílar	178.728,76	165.000,00
2. Gjöld fyrir sölu av bílum o. ö.	28.879,00	25.000,00
	<u>207.607,76</u>	<u>190.000,00</u>

§ 4. INNTØKA AV SPÆLI

1. Hendirskot av happadrátti		
fyrir 1955	÷ 30.051,07	0,00
2. Totalisatorspæl	0,00	500,00
	<u>÷ 30.051,07</u>	<u>500,00</u>

§ 5. INNTØKA AV RENTUM OG VINNINGSBÝTI

1. Sektarrentur:			
1. Rentur av landsskatti ..	145.760,29		
2. Pantgjald av landsskatti	10.997,83	156.758,12	80.000,00
2. Renta av tókum peningi:			
1. Renta av bankapeningi	30.489,02		
2. Renta av girOPENINGI ..	452,04		
3. Renta av öðrum peningi	38,16	30.979,22	10.000,00
		<u>At flyta...</u>	<u>187.737,34</u>
			<u>90.000,00</u>

	Flutt...	Roknskapur	Figgjarlóg
3. Vinningsbýti:		187.737,34	90.000,00
1. P/f Skipafelagið Føroyar	7.000,00		
2. L/f Grønlandsfelagið...	18.750,00	23.750,00	15.000,00
4. Renta av øðrum ágóða:			
1. Renta av útlán, til komm.	4.587,85		
2. Renta av rakstrarláni til fiskivinnuna.....	5.677,87		
3. Renta av øðrum útlánum	7.805,57		
4. Renta av øðrum ágóða	1.105,66	19.176,95	60.000,00
		232.664,29	165.000,00

§ 6. RAKSTUR AV OGNUM

1. Húsið við Kongaminnið:			
1. Inntøkur av leigu.....	1.730,00		5.000,00
2. ÷ Útreiðslur.....	3.441,73		÷ 5.000,00
		÷ 1.711,73	(0,00)
2. Húsið í Sandavági:			
1. Inntøkur av leigu.....	0,00		100,00
2. ÷ Útreiðslur.....	353,12		÷ 100,00
		÷ 353,12	(0,00)
3. Skansin:			
1. Inntøkur av leigu.....	450,00		2.000,00
2. ÷ Útreiðslur.....	268,29		÷ 2.000,00
		181,71	(0,00)
4. Oljugoymslur:			
1. Inntøkur av leigu.....	74.000,00		75.000,00
2. ÷ Útreiðslur.....	4.033,33		÷ 0,00
		69.966,67	(75.000,00)
		68.083,53	75.000,00

§ 7. PARTUR Í DANSKA TIÓÐARBANKA
YVIRSKOTI SBR. LÓG

18.411,87 20.000,00

§ 14. YMISKAR INNTØKUR

Stórhvalagjald frá 1946/47	617,50
Stórhvalagjald frá 1955 ..	7.050,00
Arvagjöld.....	24.283,10
Landshandilin, leiga av fløgvøllinum.....	450,00
Inntøka f. sølu av glasi..	381,50
Afturgoldin studningur til súrhoyggjbrunnar.....	241,50
Inngoldin leiga fyri matr. 209 á Tvøroyri.....	135,00
Leiga av lendi.....	250,00
Kopi av valutaváttan. o. t.	71,00
At flyta...	33.479,60

			Roknskapur	Figgjarlóg
	Flutt. . .	33,479,60		
÷ Undirskot av grind.	4,298,77			
Avskrifað sum tap uppá ágóða fyri út- sender rokningar frá landsverkfröðingin. .	40,00	4,338,77	29,140,83	30,000,00

ÚTREIÐSLUR

		Roknskapur	Piggjarlóg
§ 15. LÖGTINGSÚTREIÐSLUR			
1. Lögtingsmenn:			
1. Tingmannalönir	106.804,74		100.960,00
2. Dagpening til nevndarlimir	3.414,48		2.100,00
3. Ferðaútreiðslur	907,00		1.100,00
		111.126,22	(104.160,00)
2. Lögtingshúsið v. m.:			
1. Hiti, ljós og reingerð ..	7.375,13		10.600,00
2. Viðlíkahald	2.481,09		1.600,00
3. Aðrar útreiðslur	4.783,82		2.500,00
		14.643,04	(14.700,00)
3. Lögtingsstöðindi, kunngerðasavn v. m.:			
1. Prenting o. t.	18.834,98		15.000,00
2. ÷ Inntöka við sölu ...	1.302,83		÷ 1.900,00
		17.532,15	(13.100,00)
4. Revisjón:			
1. Lögtingsrevisjón	0,00		
2. Statsaul. revisjón	24.037,42		
3. Intern revisjón	32.139,23		
4. Tollrevisjón	9.300,00	65.476,65	82.318,00
		208.778,06	214.608,00
§ 16. LANDSUMSITINGIN			
1. Lögmaður og Landsstýri:			
1. Lönir	61.600,19		54.400,00
2. Borðfæ	10.000,04		8.000,00
		71.600,23	(62.400,00)
2. Landsskrivstofan:			
1. Skrivstovustjóri og fulltrúar	82.229,78		74.974,00
2. Skrivstovufólk	40.258,53		37.000,00
3. Honorarir	2.400,00		2.100,00
4. Húsaútreiðslur	41.256,03		36.000,00
5. Skrivstovuútreiðslur ...	12.598,76		10.300,00
6. Porto, telefon, telegr. og lýsingar	12.369,81		11.000,00
7. Aðrar útreiðslur	2.515,51		700,00
		193.628,42	(172.374,00)
3. Fiskivinnuskrivstofa og laboratoríum:			
1. Lön til fyristöðumannin	17.868,36		16.863,00
2. Skrivstovufólk	21.643,06		19.273,00
At flyta ...	39.511,42	265.228,65	36.136,00

		Raknskapur	Rággjarlóg
	Flutt...	265.228,65	36.136,00
4.	Húsaútreiðslur	4.881,90	4.800,00
5.	Skrivstovuútreiðslur ...	3.616,68	1.900,00
6.	Porto, telefon, teleg. og lýsingar	4.098,07	3.500,00
7.	Aðrar útreiðslur	508,27	1.700,00
8.	Royndir	1.269,91	1.500,00
		53.886,25	(49.536,00)
4.	Umboð uttanlanda:		
1.	Lön og kursviðbót	16.756,56	15.404,00
2.	Skrivstovufólk	10.088,00	9.400,00
4.	Húsaútreiðslur	6.546,16	10.000,00
5.	Skrivstovuútreiðslur	1.130,06	1.000,00
6.	Porto, telefon, teleg. og lýsingar	7.997,01	8.000,00
7.	Aðrar útreiðslur	1.245,82	700,00
8.	Ferða- og dagpeningur .	2.107,32	5.500,00
9.	Útviðbót	18.500,04	18.500,00
10.	Leiguinntöka	÷ 763,20	÷ 763,00
		63.607,77	(67.741,00)
5.	Líkningarráð og kommun- alt eftirlit:		
2.	Skrivstovufólk	27.676,76	24.083,00
3.	Honorar	1.800,00	1.800,00
4.	Húsaútreiðslur	6.109,30	6.200,00
5.	Skrivstovuútreiðslur	2.271,30	3.300,00
6.	Porto, telefon, teleg. og lýsingar	2.395,32	1.800,00
7.	Aðrar útreiðslur	2.333,25	900,00
8.	Ferða- og dagpeningur .	263,00	800,00
		42.848,93	(38.883,00)
6.	Fólkayvirlit:		
1.	Skrivstovufólk	11.000,68	6.756,00
2.	Honorar til kommun- alar manntalsskrivarar	11.279,40	11.100,00
4.	Húsaútreiðslur	0,00	100,00
5.	Skrivstovuútreiðslur ...	1.141,50	1.000,00
6.	Porto, telefon, teleg. og lýsingar	280,65	300,00
7.	Aðrar útreiðslur ..	11,10	100,00
		23.713,33	(19.356,00)
7.	Gjaldstovan:		
1.	Stjóri, fulltrúi, kassa- meistari og bókhaldarar	87.458,02	79.230,00
2.	Skrivstovufólk	106.344,14	102.150,00
3.	Honorar	139,33	0,00
4.	Húsaútreiðslur	20.154,03	20.000,00
5.	Skrivstovuútreiðslur ...	11.031,67	12.000,00
	At flyta...	225.127,19	213.380,00

		Roknskapur	Figgjarlög
	Flutt...	225.127,19	449.284,93
6. Porto, telefon, telegr. og lýsingar.....	29.936,05		213.380,00
7. Aðrar útreiðslur.....	4.603,71		25.000,00
8. Adrema.....	3.912,42		6.000,00
	263.579,40		
9. Endurgjald ríkiskassans ÷	65.894,85		÷ 62.595,00
		197.684,55	(187.785,00)
8. Tolleftirlit:			
2. Lönir	76.215,60		69.113,00
3. Honorar	10.700,00		10.500,00
4. Húsaútreiðslur	4.479,86		5.000,00
5. Skrivstovuútreiðslur ...	60,70		100,00
6. Porto, telefon, telegr. og lýsingar	2.181,82		2.000,00
7. Aðrar útreiðslur.....	3.823,56		1.000,00
8. Rakstur av tollbátinum	3.275,50		2.500,00
9. Ferða- og dagpeningur.	1.018,50		1.000,00
		101.755,54	(91.213,00)
9. Valuta- og prísrád:			
2. Skrivstovufólk.....	19.859,52		15.000,00
3. Samnýning sýslumanna o. a.....	7.749,84		7.450,00
4. Húsaútreiðslur	7.939,48		7.500,00
5. Skrivstovuútreiðslur ...	1.199,75		800,00
6. Porto, telefon, telegr. og lýsingar.....	2.511,79		2.300,00
7. Aðrar útreiðslur.....	361,67		500,00
8. Ferða- og dagpeningur.	2.173,35		3.200,00
		41.795,40	(36.750,00)
11. Landsverkfröðingsskrivstovan:			
1. Landsverkfröðingur o. a.	134.349,14		104.184,00
2. Skrivstovufólk.....	21.743,07		25.530,00
4. Húsaútreiðslur	39.205,54*)		21.000,00
5. Skrivstovuútreiðslur ...	7.204,93		5.000,00
6. Porto, telefon, telegr. og lýsingar.....	2.748,38		3.000,00
7. Aðrar útreiðslur.....	3.119,05		3.000,00
8. Ferða- og dagpeningur.	19.347,03		15.000,00
	227.717,14		
9. ÷ Leiguinntöka	1.123,20		0,00
		226.593,94	(176.714,00)
	At flyta...	1.017.114,36	902.752,00

*) Av hesi peningahædd viðvíkja kr. 20.378,26 húsaleigu fyri liðina feratannundan
81/3—54

	Flutt...	Roknskapur	Figgjarlóg
12. Ferðapeningur		1.017.114,36	902.752,00
13. Ymiskar innheintingarútreiðslur		20.286,19	(20.000,00)
		12.218,91	0,00
		<u>1.049.619,46</u>	<u>922.752,00</u>

§ 17 HEILSUMÁL

1. Dronning Alexandrines Hospital	Rakstrarhall samb.	*)941.024,39 442.942,30 246.466,62 *)78.329,81 26.344,40 28.172,79 4.343,28 202,00	828.754,00 290.900,00 182.150,00 230.436,00 20.500,00 24.250,00 2.000,00 2.500,00
2. Klakksvíkar sjúkrahús...	serstakar		
3. Tvöroyrar sjúkrahús	roknskapir		
4. Bróstsjúkrahúsið	f. sjúkrah.		
5. Læknaútreiðslur			
6. Ljósmöður			
7. Farsóttir			
8. Karantenuútreiðslur			
9. Sjúkrahjálpi:			
1. Útreiðslur viðvíkjandi veneriskum sjúkum...	566,28		
2. Önnur sjúkrahjálpi	3.176,40	3.742,68	4.500,00
10. Studningur til hvíldarheimið »Naina«			
1. Vanligur studningur...	22.000,00		22.000,00
2. Eykastudningur	2.500,00		5.000,00
		24.500,00	(27.000,00)
11. Frágreiðing um heilsuviðurskipti		0,00	1.000,00
		<u>1.796.068,27</u>	<u>1.613.990,00</u>

§ 18 SAMFERÐSLUMÁL

1. Vegir og brýr:			
1. Nýggir vegir og brýr (flutt játtan 1955/56 til status á konto: Ábyrd viðv. játtaðum vegstudningum)	385.000,00		385.000,00
2. Breiðkan av brúm	50.100,00		50.000,00
3. Til vegagrunnin (flutt játtan 1955/56 til vegagrunnin)	100.000,00		100.000,00
		535.100,00	(535.000,00)
2. Havnagerð:			
Flutt játtan 1956/56 til status á konto fyri játtaðan havnastudning	713.702,00		
÷ Goldið við yvirflyting frá marshallpeningi	191.250,00	522.452,00	713.702,00
	At flyta...	1.057.552,00	1.248.702,00

*) Í hesum upplýsingum er viðroknað endurgjald frá Dronning Alexandrines Hospital til Bróstsjúkrahúsið fyri 1954/55 við kr. 122.416,62.

	Flutt...	Roknskapur	Figgjarlóg
3. Lendingar		1.057.552,00	1.248.702,00
		197.676,38	200.000,00
4. Strandferðslan:			
Rakstrarundirskot 1955/56			
sbr. serroknskap		234.270,12	160.000,00
5. Flogvøllurin		1.605,35	1.500,00
6. Telefonverk Føroya lögtings:			
1. Rakstrarstudningur	55.037,03		70.000,00
2. Studning. til nýbyggjan	150.000,00		150.000,00
		205.037,03	(220.000,00)
		1.696.140,88	1.830.202,00

§ 19. KENSLUMÁL

1. Fólaskúlin:

1. Læraralønir:

lønir sambart mánaðar-	
lista	1.888.501,17
÷ partur ríkiskassans .	944.250,58
	944.250,59

Partur landskassans í	
vikarlønnum, eftirgjaldan,	
yvirtímar v. m.	45.534,59
J. S. Djurhuus, eftir-	
lønarstudn.	2.213,52
Flutningur av skúla-	
børnum	4.938,75
Ferðaútreiðslur v. m...	386,61
	997.324,06

÷ lungoldnar	
rentur av	
sparikassabók	174,48
Afturgold. løn	
fyrí sept.-okt.	
1954	445,35
Rætting viðv.	
læraraløn fyrí	
februar 1956.	21,87
	641,70

	996.682,36	875.000,00
2. Skúlaeftirlit	1.859,06	0,00

998.541,42 (875.000,00)

2. Læraraskúlin:

1. Næmingastudningur ...	5.000,00	5.000,00
2. Viðlíkahald av barakk .	0,00	100,00

5.000,00 (5.100,00)

At flyta... 1.003.541,42 880.100,00

	Flutt...	Roknskapur	Figgjarlóg
3. Føroya Millum- og Realskúli:		1.003.541,42	880.100,00
1. Studningur- til skúlan .	50.000,00		50.000,00
2. Næmingastudningur ...	1.400,00		1.400,00
		51.400,00	(51.400,00)
4. Studentaskúlin:			
1. Lönir.....	120.404,70		114.656,00
2. Næmingastudningur ...	13.300,00		13.500,00
3. Sövnini.....	602,30		1.500,00
4. Laboratorið.....	3.572,00		2.500,00
5. Aðrar útreiðslur.....	699,46		1.500,00
6. Húsaútreiðsl. av V. B. V	5.444,07		5.800,00
	144.022,53		
7. ÷ Leiguinntøkur.....	864,00		÷ 864,00
		143.158,53	(138.592,00)
5. Aðrir skúlar:			
1. Føroya Fólkaháskúli, studningur.....	25.000,00		25.000,00
2. Føroya Fólkaháskúli, eykastudningur.....	2.000,00		2.000,00
3. Føroya Fólkaháskúli, næmingar.....	10.910,00		9.000,00
4. Kvöldskúlar.....	9.151,90		4.000,00
		47.061,90	(40.000,00)
6. Útvarpsroyndir:			
1. Flutt játtan 1955/56 til útvarpsgrunnin á status		5.000,00	5.000,00
7. Ítróttar:			
1. Fimleikagrunnurin (flutt játtan 1955/56 til grunn á status).....	2.000,00		2.000,00
2. Studningur til Í. S. F. ...	5.000,00		5.000,00
		7.000,00	(7.000,00)
8. Ymiskir studningar:			
1. Studningur til lærdan lestur*).....	14.150,00		20.000,00
2. Studn. til annan lestur	4.100,00		4.000,00
3. Studn. til uttanbygda næmingar í realskúlan	7.000,00		7.000,00
4. Studningur til lærlingar	21.040,00		20.000,00
5. Studningur til jarða- brúksnæmingar.....	1.200,00		2.000,00
6. Studningur til háskúla- og húshaldsskúlagongd.	4.750,00		4.000,00
At flyta...	52.240,00	1.257.161,85	57.000,00

*) Herumframt er av hesi kontó veitt kr. 6.500,00 sum lán, ið eru bókaði á status.

		Roknskapur	Fíggarlóg
	Flutt...	52.240,00	1.257.161,85
7.	Studningur til skúla- barnaferðir	12.270,00	57.000,00
8.	Studningur til skúla- byggigrunn (flutt játtan 1955/56 til grunnin á statns)	80.000,00	10.000,00
9.	Ymiskir studningar	2.335,00	80.000,00
10.	Læraraskeið	1.000,00	2.000,00
11.	Til rúm á kollegium í Oslo fyrí føroyskar les- andi	2.935,20	1.000,00
		150.780,20	(153.000,00)
		1.407.942,05	1.275.092,00

§ 20. VÍSIND, BÓKMENT OG LIST

1. Landshókasavnið:

1.	Lönir	36.527,64	35.176,00
2.	Bókakeyp og innbinding	29.130,72	17.000,00
3.	Húsaútreiðslur	15.759,10	12.200,00
4.	Aðrar útreiðslur	5.355,32	5.100,00

86.772,78

5.	÷ Sektor	524,20	÷ 400,00

6.	÷ Studningur frá Tórshavn- ar kommunu	4.300,00	4.824,20
			÷ 4.300,00

81.948,58 (64.776,00)

2. Skjolasavnið:

1.	Lönir	11.215,56	10.328,00
2.	Innbúgv o. t.	2.000,00	2.000,00
3.	Húsaútreiðslur	892,51	1.000,00
4.	Aðrar útreiðslur	501,45	400,00

14.609,52 (13.728,00)

3. Fornminnissavnið:

1.	Lönir	11.495,56	10.608,00
2.	Útgrefstur	18.374,36	10.000,00
3.	Staðarnavnasavn	1.451,15	1.500,00
4.	Húsaútreiðslur	4.607,68	4.000,00
5.	Aðrar útreiðslur	3.879,19	4.000,00
6.	Viðlíkahald av forn- minnum	1.500,00	3.000,00
7.	÷ Atgongupeningur ...	251,90	÷ 200,00

41.056,04 (32.908,00)

4.	Fuglakanningarsíð	1.638,76	1.600,00

At flyta... 139.252,90 113.012,00

		Roknskapur	Figgjarlóg
	Flutt...	139.252,90	113.012,00
5. Bókasövn á bygð:			
1. Løn fyri eftirlit	1.800,00		1.800,00
2. Rakstrarstudningur	9.998,00		11.700,00
		11.798,00	(13.500,00)
6. Ymiskir studningar:			
1. Barnafóðindi	600,00		600,00
2. Tórshavnar musikkskúli	1.500,00		1.500,00
3. Felagið »Vardín«	1.000,00		1.000,00
4. Mentunargrunnur Føroya Løgtings (flutt jáltan 1955/56 til grannin á status)	8.000,00		8.000,00
5. Føroya Listasavn	4.000,00		4.000,00
6. Meginfelag Føroyskra Studenta	2.000,00		2.000,00
		17.100,00	(17.100,00)
7. Sömdarpeningur:			
1. Til skalda-, vísinda- og listamenn		16.000,00	16.000,00
8. Jarðfrøðisligt savn:			
1. Løn	8.635,30		7.123,00
2. Húsaútreiðslur	2.351,62		2.100,00
3. Amboð o. t	1.510,32		1.500,00
4. Ferðapeningur	3.697,72		1.500,00
		16.194,96	(12.223,00)
		200.345,86	171.835,00

§ 21. FISKIVINNAN, SJÓFERÐ o. t.

1. Vrakarastovnurin:			
1. Løn til yvirvakara	15.230,04		13.992,00
2. Vrakaraeftirlitsmenn ...	69.024,98		62.803,00
3. Ferðaútreiðslur v. m. ...	13.127,69		13.000,00
	97.382,71		
4. ÷ Vrakaragjald	126.538,31		÷ 89.795,00
		÷ 29.155,60	(0,00)
2. Sjómannsskúli Føroya:			
1. Lønir	121.526,60		96.100,00
2. Amboð	3.298,93		7.200,00
3. Húsaútreiðslur	12.735,34		12.300,00
4. Aðrar útreiðslur	14.012,75		1.200,00
	151.573,62		
5. ÷ Skúlapeningur	29.195,00		÷ 28.600,00
		122.378,62	(88.200,00)
	At flyta ...	93.223,02	88.200,00

	Flutt. . .	Roknskapur 93.223,02	Pöggjarlóg 88.200,00
3. Nautilsk royndarkamar:			
1. Útreiðslur	3.717,39		3.700,00
2. ÷ Inntökur	4.080,00		÷ 4.500,00
		÷ 362,61	(÷ 800,00)
4. Sjómannsheim í Grönlandi o. a.		10.000,00	10.000,00
5. Fiskaribiologisk starvstova:			
1. Leiga av förum, amboð, hjálp o. t.	11.006,64		20.000,00
2. Húsaútreiðslur	2.550,00		2.600,00
3. Ferðaútreiðslur	4.793,42		6.000,00
4. Lön	6.525,18		11.980,00
5. Lön til umsjónarráð . .	0,00		1.000,00
6. Ymiskar útreiðslur . . .	167,16		800,00
	25.042,70		
7. ÷ Ríkiskassans endurrinding	6.193,94		÷ 21.190,00
		18.848,76	(21.190,00)
6. Ymiskt eftir landsstýrisins avgerð:			
Innloyst lán í P/f Sjóvinnubankanum	9.390,50		
Heimflytan av skipsbrotnum manningum úr Grönlandi	5.840,95		
Samsýning fyr millumlanda málibróv viðv. skipum	1.000,00		
Prísásetingarnevudin viðvíkjandi saltfiski	1.454,09		
Samsýning fyr sigling við »Esbern Snare«	640,00		
Studning til tarafund . . .	500,00		
Útreiðslur til sýn av trolara	579,44		
Ymiskir studningar, ferða- og fundarpeningur	1.297,00		
	20.701,98		
Útlagdar vrakilönir	537,75		
÷ endurgoldið	822,35	÷ 284,60	20.417,38
			25.000,00
7. Studningur til endurnýggjan av skipaflotanum:			
1. Flutt játtan 1955/56 til grunnin fyr hesum endamáli, uppfördur á status		400.000,00	400.000,00
8. Klakksvíkar sjómannsheim byggistudningur		5.000,00	5.000,00
	At flyta . . .	547.126,55	548.590,00

	Flutt...	Bokskapur	Flggjarlóg
		547.126,55	548.590,00
9. Sjómannsheimið í Tórshavn.....		3.000,00	3.000,00
10. Studningur til vinnulánsgrunnin bátalán (flutt til vinnulánsgrunnin).....		12.500,00	12.500,00
11. Studningur til lönjavningargrunn fiskimanna			
Útgaldið í 1955/56	1.500.000,00		
÷ sett av á rakstrarroknskapinum 1954/55.....	160.000,00	1.340.000,00	1.500.000,00
12. Studningur til heimaúlróður.....		89.753,53	0,00
13. Vaktar- og hjárgingarskip:			
Manningarlön	24.619,93		
Kostútreiðslur	3.581,34		
Olja.....	8.540,51		
Umvøling og viðlíkahald ..	80.248,56		
Trygging	30.513,60		
Havnargjöld	2.869,17		
Avskrivning.....	25.030,08		
Ymiskar útreiðslur.....	1.860,89	177.264,08	0,00
		2.169.644,16	2.064.090,00

§. 22. JARÐABRÚK

1. Tænastumenn o. a.:

1. Landbúnaðarráðgevari, lön v. m.....	26.411,54	23.028,00
2. Djóralækni, lön v. m. .	21.874,21	20.463,00
3. Seyðaráðgevari, lön v. m.	4.200,00	4.200,00
4. Vrasing av ullvörum ..	1.800,00	0,00

54.285,75 (47.691,00)

2. Matrikulstovnurin:

1. Lönir.....	112.855,63	113.135,00
2. Útistøðuviðbøtur	14.268,70	13.000,00
3. Flutningur	4.797,71	10.000,00
4. Skrivstovuhalð	23.711,05	21.000,00
5. Bønamentu	3.371,77	13.000,00
6. Töl.....	9.905,57	10.500,00
7. Arbeidstílfar.....	5.629,10	6.000,00
8. Porto og telefon.....	1.870,23	2.000,00
9. Annað	4.513,12	1.000,00

180.923,18

10. ÷ inntøkur..... 30.310,54 ÷ 56.500,00

150.612,64 (133.135,00)

At flyta... 204.898,39 180.826,00

		Roknskapur	Figgjarlóg
	Flutl. . .	204.898,39	180.826,00
3. Røynðarbrúk í Høgvík:			
Útreiðslur:			
Fólkahald	42.151,54		
Umsiting av bygningum	10.924,26		
Umsiting av leysafæ	7.054,83		
Umsiting av innistöðu . .	288,30		
Fóður	10.475,40		
Sáð	59,50		
Tøð	1.469,40		
Skattur og leiga	361,79		
Bókasavn	0,00		
Skrivstovnútreiðslur	995,63		
Borðfæ	800,00		
	74.580,65		
÷ Inntøkur:			
Hagin	9.816,75		
Fjósið	16.168,38		
Böurin	417,55		
Aðrarinntøkur	709,75	27.112,43	47.468,22
			49.300,00
4. Fyriskipanir móti mun- og kleyvsót		0,00	100,00
5. Aðrir studningar:			
1. Húsdjóraaling	50.000,00		50.000,00
2. Uppdyrking	55.000,00		70.000,00
3. Træplanting	3.000,00		3.000,00
4. Búnaðarnevndir	2.500,00		2.500,00
5. Føroya Búnaðarfelag . .	0,00		0,00
		110.500,00	(125.500,00)
		362.866,61	355.726,00

§ 23. HANDIL, ÍDNABUR o. t.

1. Ravmagnsmál:		
1. Ravmagnsnevndin	965,45	2.000,00
2. Rentustudn. til S. E. V. . . .	106.330,78	106.331,00
3. Studningar til el-verk á bygd	12.875,55	40.000,00
	120.171,78	(148.331,00)
2. Fabriks- og keilumsjón	3.559,45	3.700,00
3. Motorkönur eftirlitsmaður	1.181,85	2.200,00
4. Skipaskráseting og uppmáling	5.764,15	3.500,00
5. Semingsmannaskipanin	4.008,60	5.780,00
	—	—
At flyta	131.685,83	163.511,00

	Flutt...	Roknskapur	Figgjarlóg
6. Kolagrefstur		134.685,83	163.511,00
		89.884,76	25.000,00
7. Føroya Ferðamannafelag		5.000,00	5.000,00
8. Studningur til neyðsynjarvörur:			
Útgoldin mjólkastudn.	105.960,80		
Flutt restjáltan til passiv-			
konto 61—2—15	21.039,20	127.000,00	127.000,00
9. Ymist eftir avgerð landsstýrisins:			
Studningur til Føroya			
mekaniska gróttidnaða ..	4.204,86		
Studningur til hermetik-			
framleiðslu	500,00		
Meting av vöruvognum ..	60,00		
Telegramútreiðslur	119,95	4.884,81	5.000,00
10. Útreiðslur av handils-			
skránni:		1.073,40	0,00
		362.528,80	325.511,00

§ 24. SOCIAL. MÁL.

1. Aldursrenta:			
1. Útgoldin aldursrenta			
÷ afturgoldin	3.189.340,09		
2. ÷ Endurgjald frá ríkis-			
kassanum	1.594.670,04		
	1.594.670,05		
÷ Partur kommunanna	259.693,43	1.334.976,62	1.250.000,00
2. Avlamsrenta:			
1. Partur landskassans (1/2)	573.435,36		
2. ÷ Partur kommunanna	95.572,56	477.862,80	375.000,00
3. Barnastyrkur:			
1. Alimentationsútreiðslur:			
(partur landskassans) ..	34.827,70		
Einkjubarna-			
studningur ..	115.335,90		
÷ Partur ríkis-			
kassans	57.667,95	57.667,95	
	92.495,65		
÷ Partur kommunanna	15.583,53	76.912,12	94.000,00
4. Fólk í heimaeftiransan:			
1. Útgjaldingar	41.650,00		
2. ÷ Endurgjald frá ríkis-			
kassanum	5.113,12		
At flyta...	36.536,88	1.889.751,54	1.719.000,00

		Roknskapur	Figgjarlóg
Flutt...	36.536,88	1.889.751,54	1.719.000,00
÷ Partur komunnanna	1.704,38	34.832,50	20.000,00
5. Styrkveitingar.....		54.878,36	50.000,00
6. Studningur til barnaheim (rakstrarstudningur)		45.000,00	45.000,00
7. Aldursheim:			
1. Tórshavnar ellisheim ..		15.662,75	26.875,00
8. Ymsir studningar:			
1. Fráhaldsfelðgini	2.000,00		2.000,00
2. Felagið »Reyði krossur«	600,00		600,00
3. Óarbeiðsförir fiskimenn	20.000,00		20.000,00
4. Føroya Felag móti tú- berklasjúku	3.908,65		3.000,00
5. Barnahjálpargrunnurin.	3.000,00		3.000,00
		29.508,65	(28.600,00)
9. Fyrisiting av lærlingaskip- anini.....		15.254,55	12.000,00
		2.084.888,35	1.901.475,00

§ 25. EFTIRLØN

1. Eftirlønir.....	63.795,00	65.395,00
2. Bíðipeningur	6.341,66	5.500,00
	70.136,66	70.895,00

§ 26. DÓMS- OG LØGREGLUMÁL

1. Varðhaldið o. a.:		
1. Fangavaktari og hjálpar- menn.....	24.153,47	19.000,00
2. Útreiðslur viðv. fanga- húsi	4.209,32	3.500,00
3. Delinkventútreiðslur ...	18.360,87	13.000,00
	46.723,66	(35.500,00)
2. Ferðaútreiðsl. sýslumanna	4.775,70	5.000,00
3. Dómhúsið, útreiðslur í 1955/56.....	5.124,32	
÷ Endurgjald frá ríkis- kassanum, 1952/53, 53/54, 54/55 og 55/56	16.257,17 ÷ 11.132,85	1.500,00
4. Aðrar útreiðslur	3.886,60	4.000,00
	44.253,11	49.000,00

		Roknskapur	Fíggarlóg P/F Sjó-
§ 28. VINNULÁNSGRUNNURIN, SANERINGSLÁN OG VINNUBANKIN			
1. Vinnulánsgrunnurinn:			
(flutt játtan 1955/56 til vinnulánsgrunnin).....		385.000,00	585.000,00
2. Ávdráttur av saneringslánum (Bókað á status).....		0,00	40.000,00
3. Rentur og avdráttur av lánum til p/f Sjóvinnubankan:			
1. Rentur, útgoldnar*)....	144.824,94		860.000,00
2. ÷ Inntökur, rentur inngoldnar*)	206.076,62	÷	860.000,00
		÷ 61.251,68	(0,00)
4. Tap av saneringslánum:			
1. Inngoldið uppá fyrr avskrivað		÷ 2.000,00	0,00
		321.748,32	625.000,00
§ 31. AÐRAR OG ÓVISSAR ÚTREIÐSLUR			
1. Útreiðslur av vali		2.280,81	8.000,00
2. Landsstýrið at ráða yvir:			
Studningur til minnisvarða yvir sjólætnar....	10.000,00		
Studning til Føroya mekaniska grótfidnaða	8.835,00		
Studning til seyðahús o. t.	1.732,50		
Studning til ferðir o. t. uttanlands	2.500,00		
Studning til prentau av barnabókum	1.000,00		
Ymiskar umboðsútreiðslur	890,77		
Samsýning fyri yvirútskifting	770,00		
Útreiðslur viðv. landbúnaðar sakarmálum	1.735,29		
Heiðursgávur o. t.	1.153,00		
Keyp av málningi	800,00		
Fyri útgávu av gomlu tingbókini	600,00		
Viðv. læknamálinum í Klakksvík	1.022,00		
Ymiskar smærri útreiðslur	890,34		
	31.928,90		
÷ Inngoldið fyri sølu av Búnaðarfrøði I.	448,80	31.480,10	30.000,00
	At flyta...	33.760,91	38.000,00

*) ad. § 28—3. Avdráttir eru bókaðir á status.

		Roknskapur	Fíggiarlóg
	Flutt. . .	33.760,91	38.000,00
3. Hagtal		8.105,50	8.296,00
		41.866,41	46.296,00
§ 35. YMSIR GRUNNAR			
1. Til kirkjuginna		42.000,00	42.000,00
§ 36. RENTUÚTREIÐSLUR			
1. Renta av löstum lánum úr Færø Amts Sparekasse	2.249,04		
2. Renta av saneringsláni úr Búagrunninum	31.271,51		
3. Aðrar rentur:			
Renta av kassakredit í Fø- roya Banka	9.404,44		
Rnt. av stovns- fæ mentunnar- grunnisins	9.751,58		
Renta av láni í Aberdeen	3.434,51	22.590,53	
		56.111,08	62.250,00
§ 37. OGNARÚTREIÐSLUR			
Húsið í Slórustovu, ymisk. útreiðslur	1.968,72		
Teknistovan, tryggingargj.	101,00		
Húsið við Landavegin	92,23		
Matr. nr. 209 á Tvöroyri.	124,00		
Tingvöllurin v. m.	427,40	2.716,35	3.000,00
Sett av til tap viðvíkjandi útlánum, veð- haldi v. m.		500.000,00	0,00

the 1990s, the number of people in the world who are undernourished has increased from 600 million to 800 million (FAO 1996).

There is a growing awareness of the need to improve the nutritional status of the world's population. The World Bank (1992) has estimated that the cost of malnutrition to the world economy is \$100 billion per year. The World Health Organization (WHO) has estimated that the cost of malnutrition to the world economy is \$100 billion per year. The World Bank (1992) has estimated that the cost of malnutrition to the world economy is \$100 billion per year. The World Health Organization (WHO) has estimated that the cost of malnutrition to the world economy is \$100 billion per year.

The World Bank (1992) has estimated that the cost of malnutrition to the world economy is \$100 billion per year. The World Health Organization (WHO) has estimated that the cost of malnutrition to the world economy is \$100 billion per year. The World Bank (1992) has estimated that the cost of malnutrition to the world economy is \$100 billion per year. The World Health Organization (WHO) has estimated that the cost of malnutrition to the world economy is \$100 billion per year.

The World Bank (1992) has estimated that the cost of malnutrition to the world economy is \$100 billion per year. The World Health Organization (WHO) has estimated that the cost of malnutrition to the world economy is \$100 billion per year. The World Bank (1992) has estimated that the cost of malnutrition to the world economy is \$100 billion per year. The World Health Organization (WHO) has estimated that the cost of malnutrition to the world economy is \$100 billion per year.

The World Bank (1992) has estimated that the cost of malnutrition to the world economy is \$100 billion per year. The World Health Organization (WHO) has estimated that the cost of malnutrition to the world economy is \$100 billion per year. The World Bank (1992) has estimated that the cost of malnutrition to the world economy is \$100 billion per year. The World Health Organization (WHO) has estimated that the cost of malnutrition to the world economy is \$100 billion per year.

The World Bank (1992) has estimated that the cost of malnutrition to the world economy is \$100 billion per year. The World Health Organization (WHO) has estimated that the cost of malnutrition to the world economy is \$100 billion per year. The World Bank (1992) has estimated that the cost of malnutrition to the world economy is \$100 billion per year. The World Health Organization (WHO) has estimated that the cost of malnutrition to the world economy is \$100 billion per year.

The World Bank (1992) has estimated that the cost of malnutrition to the world economy is \$100 billion per year. The World Health Organization (WHO) has estimated that the cost of malnutrition to the world economy is \$100 billion per year. The World Bank (1992) has estimated that the cost of malnutrition to the world economy is \$100 billion per year. The World Health Organization (WHO) has estimated that the cost of malnutrition to the world economy is \$100 billion per year.

Specifikatióinir

til

statusroknskapin.

Konto nr.	Tekst	Serupphæddir	Samtals
40.	FASTAR OGNIR V. M.		
40—1.	Sethús:		
40—1—1.	Húsið við kongamiunið:		
	Saldo 1. apríl 1955.....	65.000,00	
	Selt fyrir.....	54.000,00	
	Avskriv. sum tap.....	11.000,00	0,00
40—1—2.	Matr. nr. 1026 a.....		10.077,00
40—1—3.	Húsið í Sandavági.....		47.475,00
40—1—4.	Húsið í Stórnstovu.....		102.122,06
40—1—5.	Húsið við Landavegin.....		49.500,00
40—1—6.	Húsið á Tvöroyri, matr. nr. 209:		
	Saldo 1. apríl 1955.....	18.232,48	
	Selt fyrir.....	18.000,00	
	Avskriv. sum tap.....	232,48	0,00
40—2.	Hús í almennari útyslu:		
40—2—1.	Bróstsjúkahúsið.....		200.000,00
40—2—2.	Yvirlæknahúsið við Bróstsjúkah.		25.000,00
40—2—3.	Farsóttarhúsið.....		12.000,00
40—2—4.	Lögtingshúsið.....		48.283,43
40—2—5.	Landsbókasavnið.....		70.000,00
40—2—6.	Laboratoríð við Studentaskúlan		67.785,93
40—2—7.	Dómhúsið.....		104.744,39
40—2—8.	Varhaldshúsið (Skansin).....		8.000,00
40—2—9.	Umboðsmannahúsið í Aberdeen		126.047,22
40—3.	Hús undir bygging:		
40—3—2.	Studenta- og kostskúli (skúlabarakk):		
	Saldo 1. apríl 1955.....	80.452,91	
	Byggiútreiðslur í 1955/56	401,80	80.854,71
40—3—3.	Forntninnissavnið:		
	Saldo 1. apríl 1955.....	238.462,23	
	Byggiútreiðslur í 1955/56	11.544,86	250.007,09
40—4.	Royndarstöðin í Høyvík og á Sandi:		
	Góldið til landbrugsministeriet		
	fyrir yvirtöku av royndarstöð-		
	unum.....		92.958,66
			1.294.855,49

Konto nr.	Tekst	Scrapphæddir	Samtals
41.	FLOGVØLLUR, OLJUGOYMSLUR OG OLJUBRÚGV		
41—1—1.	Flogvøllurir í Vágum		50.260,00
41—2—1.	Oljugoymsl. í Söldarfirði og Sörvági		365.789,16
41—2—2.	Oljubryggjan í Söldarfirði		596.850,77
			1.012.899,93
42.	SKIP.		
42—1.	Strandferðsluskipini (bókaði í mill- umrokning við Strandferðsluna 46—1—4.)		
42—2.	Tollbáturir »Báran«		10.514,73
42—3.	Læknabáturir »Reyði Krossur« ..		101.255,42
42—4.	Vaktar og hjargingarskipið »Fernan«:		
	Flutt frá strandferðsluni k. 46—1—4:		
	Upprunaliga virði pr. 1. apríl 1955	250.300,78	
	Installation av radar v. m. í 1955/56	52.828,00	
		303.128,78	
	÷ Avskrivning 1953/54 & 1954/55	50.060,16	
	Avskrivning í 1955/56 sambært rakstrarrok- skap	25.030,08	75.090,24
			228.038,54
			339.808,69
43.	VIRÐISSKJØL		
43—1.	Partabrøv:		
43—1—1.	P/f Skipafelagið Føroyar	70.000,00	
	P/f Sjóvinnubankin	600,00	
	P/f Færøsit	100.000,00	170.600,00
	Lutabrøv:		
	L/f Grønlandsfelagið		300.000,00
	Stats. premiobligatióir		8.350,00
			478.950,00
44.	ÚTLÁN		
44—1.	Útlán til kommunar:		
44—1—1.	Miðvágs kommuna:		
	Saldo 1. apríl 1955	62.345,00	
	Goldnir avdráttir	2.696,23	59.648,77
44—1—2.	Skopunar kommuna:		
	Saldo 1. apríl 1955	91.586,55	
	Goldnir avdráttir	1.345,38	90.241,17
	At flyta ..		149.889,94

Konto nr.	Tekst	Fíntt...	Serupphæddir	Samtals
				149.889,94
44-2.	Rakstrarlán til fiskiskip:			
44-2-1.	Hövuðsstólar:			
	Saldo 1. apríl 1955.....	140.317,56		
	÷ inngoldið sum avdráttur .	2.285,72		138.031,84
44-2-2.	Rentueftirstöður:			
	Saldo 1. apríl 1955.....	23.023,48		
	Tilskrivaðar rentur.....	5.677,87		
		28.701,35		
	÷ inngoldið.....	788,57		27.912,78
44-3.	Önnur útlán:			
44-3-2.	Útlán til Vágs elektricitetsverk			250.000,00
44-3-3.	Útlán til m/s »Viðanes«.....			29.542,50
44-3-4.	Tænastumannalán:			
	Saldo 1. apríl 1955.....	50.356,82		
	÷ goldnir avdráttir.....	4.081,67		46.275,15
44-3-5.	Útlán til bygging av trolarum eftir løgtingslóg nr. 30, 5. septb. 1955.			
	Útlán til »Jóanes Fonsdal«....	2.704.500,00		
	herav upptikið á konto 49-27-1	450.000,00		2.254.500,00
44-3-6.	P/f Sjóvinnubankin, ábyrgdar- peningur:			
	Saldo 1. apríl 1955.....	2.775.603,70		
	÷ goldin avdráttur.....	7.401,19		2.768.202,51
44-3-7.	P/f Sjóvinnubankin, kassapen- ingsinnskot:			
	Saldo 1. apríl 1955.....	1.350.000,00		
	÷ goldin avdráttur.....	1.080.000,00		270.000,00
44-3-8.	Ymisk önnur útlán:			
	Saldo 1. apríl 1955.....	66.721,34		
	Veitt lán.....	61.600,00		
		128.321,34		
	÷ goldnir avdráttir.....	5.917,21		122.404,13
				6.056.758,85
45.	KASSA-, BANKA-, SPARIKASSA- & GIROPENINGUR			
45-1-1.	Hövuðskassin.....			54.743,51
45-1 til 5.	Ymiskir forskotskassar.....			7.318,46
45-2.	Bankapeningur:			
45-2-1.	P/f Sjóvinnubankin.....			373.477,53
45-2-2.	P/f Føroya Banki.....			761.326,40
45-4.	Giropeningur:			
45-4-1.	Girokonto nr. 58800.....			45.900,89
45-4-2.	Girokonto nr. 6800.....			3.475,94
				1.246.242,73

Konto nr.	Tekst	Serupphæddir	Samtals
46.	TILGÓÐAR Í MILLUMROKNING		
46—1.	Leypandi millumrokningar:		
46—1—2.	Kommunurnar:		
	Saldi viðv. 1953/54.....	1.016,31	
	Saldi viðv. 1954/55.....	94.488,33	
	Saldi viðv. 1955/56.....	433.765,55	529.270,19
46—1—3.	Farmur (s/s »Oyrnafjall«)..... Henda peningahædd svarar til innistandandi landskassans í »Farmi« pr. 1. jan. 1956.		907.284,11
46—1—4.	Strandferðsla lögtingsins:		
	Saldo 1. apríl 1955.....	726.086,59	
	Útl. úr landskassanum 1955/56	120.544,24	
		846.630,83	
	÷ M/s »Ternan«, flutt til lands- kassans roknskap, aktivkonto 42—4 við:		
	Upprunaliga virði pr. 1. apríl 1955	250.300,78	
	Avskrivning í 1953/54 og 1954/55.....	50.060,16	
		200.240,62	
	Studning landskass- ans 1955/56 (Rakstr- arhall).....	234.270,12	434.510,74
	Henda peningahædd svarar til innistandandi landskassans í strandferðsl. pr. 31. marts 1956:		
	Bókförda virði av skipunum aftaná avskrivning.....	349.382,12	
	lunbúgv aftaná avskrivning.....	10.253,02	
	Kassapeningur, kol á goymslu og ágóðar.....	90.236,73	
		449.871,87	
	÷ skuld.....	37.751,78	
		412.120,09	
	Annars verður víst til rokn- skapin fyri strandferðsluna fyri 1955/56.		
	At flyta...		1.848.674,39

Konto nr.	Tekst	Serupphæddir	Samtals
	Flutt...		1.848.674,39
46-1-5.	Umboðsmaðurin í Aberdeen:		
	Saldo 1. apríl 1955	11,97	
	Útgoldið á conto	31.040,00	
		31.051,97	
	Avroknaðar útreiðslur.....	31.037,34	14,63
46-1-6.	Dronning Alexandrines Hospital:		
	Henda peningahædd svarar til		
	tað, ið er útlagt fyri ym. vörur		
	á goymslu pr. 31. marts 1956.		31.247,76
46-1-7.	Matrikulstovan:		
	Saldo 1. apríl 1955.....	145.826,23	
	Útlagt í 1955/56.....	171.132,85	
		316.959,08	
	÷ partur landskassans flutt til		
	rakstrarroknskapin.....	150.612,64	166.346,44
			2.046.283,22
46-2.	Aðrar millumrokningar, forskot, á-		
	góðar o. t.:		
46-2-1.	Príssekt:		
	Saldo 1. apríl 1955.....	42.000,00	
	÷ goldið í 1955/56	7.000,00	35.000,00
46-2-2.	Útlagt viðvíkjandi serforsorg:		
	Saldo 1. apríl 1955.....	0,00	
	Útlagt í 1955/56	137.520,17	
		137.520,17	
	Endurgoldið av ríkiskassanum		
	og kommunum	137.520,17	0,00
46-2-3.	Útlagt viðvíkjandi farsóttum:		
	Saldo 1. apríl 1955	0,00	
	Útlagt í 1955/56	187,05	
		187,05	
	Endurgoldið av ríkiskassanum		
	og landskassanum	187,05	0,00
46-2-4.	Útlagt fyri telefonverkið.....		333.325,00
46-2-5.	Útlagt viðvíkjandi sinnissjúkum á		
	bretskum sjúkahús. undir krígunum		27.891,81
	At flyta...		396.216,81

Konto nr.	Tekst	Scrúppæddir	Samtals
	Flutt...		396.216,81
46—2—6.	Útlagt sum veðhaldari fyri p/f »Trolkol«:		
	Saldo 1. apríl 1955.....	171.762,59	
	÷ afturgoldið	16.409,80	
	÷ avskriv. sum tap	155.352,79	0,00
46—2—7.	Útlagt f. umvælan av Dúgørðum:		
	Saldo pr. 1. apríl 1955	7.000,00	
	÷ flutt til rakstrarroknskapin § 20—3—6	1.500,00	5.500,00
46—2—8.	Bøkur í varðveitslu hjá H. N. Jacobsens bókahandið:		
	Saldo 1. apríl 1955.....	672,12	
	÷ avroknað sòla í 1955/56	224,95	447,17
46—2—9.	Lønarsforskot til tænaðumenn:		
	Saldo 1. pr. apríl 1955	7.835,65	
	Veitt lönarsforskot.....	3.000,00	
		10.835,65	
	÷ goldin avdráttur	1.950,06	8.885,59
46—2—10.	Útlagt sum veðhaldari fyri Froð- biar kommunu:		
	Saldo 1. apríl 1955.....	135.518,05	
	Útlagt í 1955/56	41.382,21	
		176.900,26	
	Afturgoldið í 1955/56.....	4.950,00	171.950,26
46—2—11.	Útlagt sum veðhaldari fyri P/f »Færøsite«		36.253,64
46—2—12.	Frammanundan goldin leiga til barnagarðin fyri hólir til nýtslu fyri landsbókasavnið:		
	Saldo 1. apríl 1955.....	4.500,00	
	Leiga 1955/56 flutt til raksturin fyri landsbókasavnið	1.200,00	3.300,00
46—2—13.	Útlagt sum veðhaldari fyri Føroya mekaniska grótfidnaða:		
	Saldo 1. apríl 1955.....	9.500,00	
	Útlagt í 1955/56	38.247,06	47.747,06
46—2—14.	Útlagt sum veðhaldari fyri Út- róðrarfelagið Grønland:		
	Saldo 1. apríl 1955.....	59.341,23	
	÷ inngoldin leiga f. barakk ...	2.600,00	56.741,23
	At flýla...		727.041,76

Konto nr.	Tekst	Serupphæddir	Samtals
	Flutt...		727.041,76
46—2—15.	Tolleftirstöð. upplíknar sum ágóði: Saldo 1. apríl 1955..... ÷ langoldin restskuld	9.810,56 9.810,56	0,00
46—2—16.	Útlagt til læknarnar í Klakksvík: Útlagt í 1955/56..... ÷ afturgoldið	30.965,30 22.301,00	8.664,30
46—2—17.	Útlagt fyri turkilög til Føroya Búnaðarfelag: Útlagt í 1955/56	6.667,48 272,61	6.394,87
			742.100,93
47.	INNTØKUEFTIRSTØÐUR:		
47—2.	Landsskattur:		
47—2—1.	Viðv. skattaárinum 1953/54 & eldri ár	834.044,84	
47—2—2.	Viðv. skattaárinum 1954/55	226.567,01	
47—2—3.	Viðv. skattaárinum 1955/56	593.968,28	1.654.580,13
47—2—4.	Viðv. skattaárinum 1954/55 fiska- skattur		213.597,49
47—3.	Aðrar inntøkueftirstöður:		
47—3—1.	Bróstsjúkahúsið í Hoydølum: Viðv. 1953/54 og eldri árum... Viðv. 1954/55	60,00 455,00	
	Viðv. 1955/56	2.103,00	2.618,00
47—3—2.	Dronning Alexandrines hospital: Viðv. 1953/54 og eldri árum... Viðv. 1954/55	2.990,20 1.691,16	
	Viðv. 1955/56	40.055,10	44.736,46
47—3—3.	Klakksvíkar sjúkahús: Viðv. 1954/55 eldri og árum... Viðv. 1955/56	17.274,67 23.320,00	40.594,67
47—3—4.	Tvöroyrar sjúkahús: Viðv. 1953/54 og eldri árum... Viðv. 1954/55	3.144,30 1.933,00	
	Viðv. 1955/56	24.337,10	29.414,40
47—3—5.	Studentaskúlin: Viðv. 1954/55		200,00
47—3—6.	Fátækragrunnurin: Viðv. 1953/54 og eldri árum... Viðv. 1954/55	745,00 40,00	785,00
	At flyta...		1.986.526,15

Konto nr.	Tekst	Plutt...	Serupphæddir	Samtals
				1.986.526,15
47—3—7.	Saltfiskagjald:			
	Viðv. 1954/55		8.288,99	
	Viðv. 1955/56		61.294,57	69.583,56
47—3—9.	Inntökur eftir útsendum rokningum frá landsverkfröðinginum:			
	Viðv. eldri árum			2.658,50
47—3—10.	Stórhvalagjald:			
	Viðv. 1951			13.500,00
47—3—11.	Inntökur fyri aðremaarbeiði:			
	Viðv. 1955/56			960,03
				<u>2.073.228,24</u>
49.	PENINGUR TILHOYRANDI GRUNNUM, DEPONENTUM V. M.			
49—1.	Eftirlönargrunnur lögtingsins:			
49—1—1.	Færø Amts Sparekasse			326.596,71
49—2.	Eftirlönargrunnur bróstsjúkahúsins:			
49—2—1.	Færø Amts Sparekasse			18.435,20
49—3.	Eftirlönargrunnur sjúkabúsanna:			
49—3—1.	Færø Amts Sparekasse			54.493,00
49—4—1.	Peningur tilhoyrandi kirkjugrunnum:			
	Útlagt til Haldórsvíkar kommunu fyri kirkjugarð í 1955/56		2.723,49	
	÷ afturgoldið		1.000,00	1.723,49
49—6—1.	Peningur tilhoyrandi eftirlönargrunn læraranna:			
	Færø Amts Sparekasse nr. 60001		68.360,80	
	Færø Amts Sparekasse nr. 70006		31.446,08	
	Obligatióir í varðveitslu hjá Landmandsbanken		484.420,00	
	Føroya Banki, kontokurant nr. 2207		70.779,09	
	Føroya Banki, innlánsk. nr. 1227		63.360,95	718.366,92
49—7.	Socialgrunnurin:			
	Lán til Vágs ravmagnsverk:			
	Saldo 1. apríl 1955		260.581,39	
	÷ Goldnir avdráttir		3.833,50	256.747,89
49—8.	Vegagrunnurin:			
	Lán til Sands kommunu:			
	Saldo 1. apríl 1955		2.688,16	
	÷ Goldin avdráttur		1.000,00	
			<u>1.688,16</u>	
	At flyta...		1.688,16	1.376.363,21

Konto nr.	Tekst		Seruppbæddir	Samtals
		Flutt...	1.688,16	1.376.363,21
49—8.	Obligatióir v. m. í varðveitslu hjá finausministeriet:			
	Saldo 1. apríl 1955	519.166,63		
	Økjan.....	8.303,33	527.469,96	529.158,12
49—10.	Apotekaragrunnurin:			
49—10—1.	Innistandandi í apotekinum:			
	Saldo 1. apríl 1955		817.993,31	
	Apotekið rakstraravlop 1954/55		141.241,27	
	Tilskrivaðar rentur		34.639,23	
	Byggiútreiðslur í 1955/56		120.459,00	
			1.114.332,81	
	÷ mótið frá apotekinum:			
	sparikassabók.	272.821,35		
	kontant	10.000,00	282.821,35	
			831.511,46	
49—10—2.	Færø Amts Sparekasse:			
	Flutt frá Apotekin- um, sí omanfyri ..	272.821,35		
	Rentutilskrivning á bókin	10.150,54		
	Innsett	10.000,00		
		292.971,89		
	Úttikið	120.459,00	172.512,89	1.004.024,35
49—11.	Mentanargrunnurin:			
49—11—1.	Lán til Føroyskt lógssavn:			
	Saldo 1. apríl 1955.....		14.000,00	
	÷ goldin avdráttur		3.600,00	
			10.400,00	
49—11—2.	p/f Sjóvinnubankin.....		246.100,00	256.500,00
49—12.	Útgrefstrargrunnurin:			
49—12—1.	Færø Amts Sparekasse			2.928,99
49—13.	Kvæðaskrivningargrunnurin:			
49—13—1.	Færø Amts Sparekasse			5.670,87
49—14.	Útvarpsgrunnurin:			
49—14—1.	p/f Føroya Bauki			85.982,32
49—15.	Grunnur til viðlíkahald av grinda- garni í Vestmanna:			
49—15—1.	Færø Amts Sparekasse			1.649,02
	At flyta...			3.262.276,88

Konto nr.	Tekst	Serupphæddir	Samtals
	Flutl...		3.262.276,88
49—16.	Tiltaksgrunnurinn:		
49—16—1.	Lán til »Fármura»:		
	Saldo 1. apríl 1955	304.148,89	
	Tilskrivaðar rentur	12.287,62	316.436,51
49—18.	Grunnur til byggjan av nýggjum skúlum v. m.:		
49—18—1.	P/f Sjóvinnubankin		227.723,05
49—19.	Grunnur til byggjan av búnaðarskúla:		
49—19—1.	P/f Sjóvinnubankin		164.811,32
49—22.	Sjúkahlúsbyggigrunnur:		
49—22—1.	Færø Amts Sparekasse (arbeiðs-konto)	77.275,18	
49—22—2.	Færø Amts Sparekasse (uppá upp-sögn)	376.739,84	454.015,02
49—24.	Grunnur til byggjan av hotellum o. t.:		
49—24—1.	Lán til K. F. U. M., Tórshavn:		
	Saldo 1. apríl 1955	27.120,34	
	÷ goldnir avdráttir	4.000,00	
		23.120,34	
49—24—2.	Lán til Klakksvíkar sjómaunsheim	20.000,00	43.120,34
49—25.	Grunnur til byggjan av nýggjam lögtingshúsi:		
49—25—1.	Færø Amts Sparekasse		321.335,69
49—26.	Fríððargrunnurinn:		
49—26—1.	Færø Amts Sparekasse		208.340,02
49—27.	Grunnurinn til endurnýggjan av skipa-flotanum:		
49—27—1.	Stødn.(lán)»Fiskanes« 472.000,00		
	Støðning(lán)»Íóanes		
	Fonsdale	450.000,00	922.000,00
49—27—2.	Tilgóðar hjá Rósing Rasmussen viðv. yvirtökn av landshandlinum	290.691,87	
49—27 3.	Innistandandi í P/f Sjóvinnubank-anum	1.020.638,07	2.233.329,94
49—30—1.	Marshallpeningur til kolanám:		
	Lán til Arbeðsmanna kolavirki, Tvøroyri		20.000,00
49—31.	Grunnur til endurhötan & varðveitslu av dómkirkjumúrinum í Kirkjubø:		
	Innistandandi í Føroya Banka...		25.000,00
	At flyta...		7.276.388,77

Konto nr.	Tekst	Flutt. . .	Scrupphæddir	Samtals
				7.276.388,77
49--38.	Felagshyggigrunnurin:			
49--38--1.	Færø Amts Sparckasse		225.734,57	
49--38--2.	P/f Sjóvinnubankin		476.535,04	702.269,61
49--50.	Peningur tilboyrandi deponentum:			
49--50--1.	P/f Sjóvinnubankin		2.000,00	
49--50--2.	Færø Amts Sparckasse		2.000,00	4.000,00
49--51.	Sperrað eftirlønargjöld viðv. Borgen Hansen, revisor:			
	Færø Amts Sparckasse			5.388,09
				<u>7.988.046,47</u>

Konto nr.	Tekst	Serupphæddir	Samtals
SKULD			
60.	UPPTIKIN LÁN:		
60—2—1a.	Færø Amts Sparekasse:		
	Saldo 1. apríl 1955.....	13.750,00	
	+ goldnir avdráttir.....	2.500,00	11.250,00
60—2—1b.	Færø Amts Sparekasse:		
	Saldo 1. apríl 1955.....	23.000,00	
	+ goldnir avdráttir 1.000,00		
	Restl. innloyst av Føroya Búagrunni 22.000,00	23.000,00	0,00
60—2—2.	Føroya Búagrunnur:		
	Saldo 1. apríl 1955.....	628.333,16	
	Upptikið lán til avloysing av lán- um í Færø Amts Sparekasse ..	36 318,45	
		664.651,61	
	+ goldnir avdráttir.....	49.543,94	615.107,67
60—2—3.	Upptikið lán til bygging av trolarum eftir lögtingslóg nr. 5, 30/9—55 ..	2.700.000,00	
	+ goldnir avdráttir.....	450.000,00	2.250.000,00
60—2—4.	Ríkiskassin viðv. ábyrgðarpeningi í Sjóvinnubankanum:		
	Saldo 1. apríl 1955.....	2.475.000,00	
	+ goldnir avdráttir.....	675.000,00	1.800.000,00
60—2—5.	Ríkiskassin viðv. kassapeningsinn- skoti í Sjóvinnubankanum:		
	Saldo 1. apríl 1955.....	675.000,00	
	+ goldnir avdráttir.....	675.000,00	0,00
60—2—6.	Sorø Akademi, lán í landsbóka- savninum:		
	Saldo 1. apríl 1955.....	10.529,58	
	+ goldnir avdráttir.....	580,69	9.948,89
60—2—7.	Scottish Amicable Building Society, Ltd.:		
	Saldo 1. apríl 1955.....	70.505,10	
	+ goldnir avdráttir.....	2.408,19	68.096,91
	(Restskuld 31/3—56 £ 3.510—3—0)		
60—2—8.	Færø Amts Sparekasse:		
	Lán í húsinum við Landavegin:		
	Saldo 1. apríl 1955.....	14.250,00	
	+ goldnir avdráttir 375,00		
	Restl. innloyst av Føroya Búagrunni 13.875,00	14.250,00	0,00
	At flyta...		4.754.403,47

Konto nr.	Tekst	Serupphæddir	Samtals
	Flutt...		4.754.403,47
60-2-9.	Færø Amts Sparekasse: Lán viðv. Tvöroyrar sjúkahúsi: Saldo 1. apríl 1955.....	28.000,00	
	+ goldnir avdráttir.....	2.000,00	26.000,00
60-2-10.	Føroya Banki: Lán viðv. Tvöroyrar sjúkahús: Saldo 1. apríl 1955.....	9.000,00	
	+ goldnir avdráttir.....	1.000,00	8.000,00
60-2-11.	Færø Amts sparekasse: Yvirtikið lán í húsi Johs. Mor- tensen, Tvöroyri: Saldo 1. apríl 1955.....	11.107,00	
	+ goldnir avdráttir 383,00		
	Restl. innlöst við sölu av húsinum 10.724,00	11.107,00	0,00
60-3-1.	Føroya Banki, kassakredit.....		152.989,60
			4.941.393,07
61.	SKULD Í MILLUMROKNING		
61-1-1.	Vinnulánsgrunnurin.....		296.640,46
	Henda peningahædd svarar til tað, ið grunnurin eigur tilgóðar, sambart hesar uppsetingar: Roknskapur f. Vinnulánsgrunnin pr. 31/12-55:		
	Útlán úr grunninum, restskuld viðroknað rentueltirstöður...	1.431.685,82	
	Innbúgv aftaná avskrivning...	2.151,89	
		1.433.837,71	
	Kassapeningur í skrivstovu- haldskassa.....	102,08	
		1.433.939,79	
	+ Restskuld uppá tey av grunninum upptiknu lán....	2.727.541,34	
		1.293.601,55	
	Grunnsins rakstrarhall pr. 31/12-55.....	1.022.116,41	
		271.485,14	
	Posterirgar í millumrokning í tíðmi 1/1-31/3-56.....	25.155,32	
		296.640,46	
	At flyta...		296.640,46

Konto nr.	Tekst	Scrúpphæddir	Samtals
	Flutt...		296.640,46
61—2.	Aðrar millumrokningar:		
61—2—1.	Óavroknaðar tollsektir:		
	Saldo 1. apríl 1955.....	15.110,00	
	Inngoldnar tollsektir	14.650,00	
		29.760,00	
	Flutt landskassans part til konto 1—2—3	18.962,50	
	Útgoldið part toll- eftirlitsmanna.....	3.362,50	7.435,00
61—2—5.	Happadrátturinn:		
	Saldo pr. 1/1—56 sambart rokn- skap happadráttarins	D. 5.843,40	
	Posterirgar í tíðini 1/1—31/3—56 K.	31.180,65	25.337,25
61—2—8.	Mentunargrunnurinn		5.764,88
	Annars verður víst til roknskap lyri Mentunargrunnin.		
61—2—9.	Sperrað eftirlönargjald viðv. Bor- gen-Hansen, revisor		5.388,09
61—2—10.	Lönjavníngargrunnurinn:		
	Saldo 1. apríl 1955.....	743.022,02	
	Rentur av lókum peningi í banka og giro	3.986,14	
	Sektarrentur av fiskaskatti.....	15.359,37	
	Hækkun av álíknaðum fiskaskatti	4.590,75	
		766.958,28	
	÷ Lækkun av álíknaðum fiska- skatti	22.399,95	
	Útgoldið til lön- javníngargrunnin í 1955/56.....	481.300,65	263.257,68
61—2—14.	Sett av til tilskotsrindan í 1955/56 til lönjavníngargrunnin samb. lög nr. 3, 18. febrúar 1955, ætlað fyri tíðina 18/2—31/3—55		
	Saldo 1. apríl 1955.....	160.000,00	
	÷ flutt § 21—11 studning til lönjavníngargrunnin	160.000,00	0,00
61—2—15.	Flutt frá § 23—8, studning til neyð- sýnjarvörur, restjáltan 1955/56... (skal ætlandi nýlast sum studning til súrhoyggjbrunnar.)		21.039,20
			621.862,56

Konto nr.	Tekst	Serupphæddir	Samtals
62.	KREDITORAR FYRI DEPONER- AÐAN PENING		
	Deposita inngoldin í árunum:		
	1953/54	8.530,16	
	1954/55	206,00	
	1955/56	17.390,00	26.126,16
69.	YMSIR GRUNNAR, BURTUR- LEGGINGAR V. M.		
69--1.	Eftirlönargrunnur lögtingsins:		
69--1--1.	Saldo 1. apríl 1955.....	292.365,90	
69--1--2.	Eftirlönargjöld tænaðmanna..	18.367,47	
69--1--3.	Eftirlönargjöld landskassans...	17.373,30	
69--1--4.	Renta av sparikassapeningi....	12.134,34	
		340.241,01	
	÷ Útgoldin bíði- peningur	11.954,16	
	Afturgjöld eftir- lönargjald við frá- faran úr starvi ...	1.690,14	326.596,71
69--2--1.	Eftirlönargrunnur bróstsjúkabúsins:		
	Saldo 1. apríl 1955.....	16.755,18	
	Starvsfólkið inngjöldið eftirlönar- gjöld.....	381,50	
	Bróstsjúkabúsið, eftirlönargjöld	610,40	
	Renta av Sparikassapeningi....	688,12	18.435,20
69--3--2.	Eftirlönargrunnur sjúkahúsanna:		
	Saldo 1. apríl 1955.....	38.460,16	
	Dronning Alexandrines Hospital:		
	Starvsfólkið inngjöldið eftir- lönargjöld 1955/56	6.683,93	
	Hospitalið, eftirlönargjöld 1955/56.....	4.779,36	
	Klakksvíkar sjúkahús:		
	Starvsfólkið, eftirlönargjöld ..	1.537,31	
	Sjúkahúsið, eftirlönargjöld...	1.606,20	
	Tvöroyrar, sjúkahús:		
	Starvsfólkið, eftirlönargjald ..	237,00	
	Sjúkahúsið, eftirlönargjald...	379,20	
	Rentur av sparikassapeningi .	1.666,41	
		55.349,57	
	÷ afturgjöldið eftirlönargjald frá P. Olsen	856,57	54.493,00
69--4.	Kirkjugrunnurin:		
	Saldo 1. apríl 1955.....	24.564,47	
	Endurgjald fyri úggjund	7.800,00	
	Studningur úr landskassanum .	42.000,00	
		74.364,47	
	÷ Viðlíkahald av kirkjum	23.922,50	
	At flyta...	23.922,50	399.524,91

Konto nr.	Tekst		Serupphæddir	Samfals
	Flutt...	23.922,50	74.364,47	399.524,91
	Partur í prestaflutningi	8.882,00		
	Útreiðslur viðvikjandi kirkjagörðum	12.492,50		
	Brunatrygging o. a.	4.754,07		
	Studningur til nýggjar kirkjur	5.000,00	55.051,07	19.313,40
69—5.	Fátækagrunnurinn:			
	Saldo 1. apríl 1955.....		456.466,29	
	Flutt til socialgrunnin 69—7...		456.466,29	0,00
69—6.	Eftirlönargrunnur lærara:			
	Rakstrarpeningur		81.887,95	
	Kapital		650.006,12	731.894,07
	(Annars verður víst til roknskap fyrir grunnin.)			
69—7.	Socialgrunnurinn:			
	Saldo 1. apríl 1955.....		1.244.031,80	
	Flutt ogn fátækagrunnsins pr. 1. apríl 1955		456.466,29	
	Rentur av útláni til Vágs ravmagnsverk		7.788,90	
			1.708.286,99	
	÷ avskrifað sekt til fátækagrunnin		90,00	1.708.196,99
69—8.	Vegagrunnurinn:			
	Saldo 1. apríl 1955.....		703.549,71	
	Studningur sambart fíggjarlógina		100.000,00	
	Rentur av obligatíónum		21.140,00	
	Kursvinnungur við keyp av obligatíónum		8.303,33	
	Renta av útláni til Sands kommunu		78,30	
			833.071,34	
	÷ Studningur til kommunur til umvöling av samferðsluvegum	61.533,12		
	Lön til vegmenn	32.883,94		
	Ymiskar útreiðslur	938,98	98.356,04	734.715,30
69—9.	Grunnurinn fyrir arbeidstól til havna- og vegabygging:			
	Saldo 1. apríl 1955.....		13.261,05	
	Leiguinntöka av kavarabúna og öðrum		3.010,00	
	Al flyta...		16.271,05	3.593.644,67

Konto nr.	Tekst	Serupphæddir	Samtals
	Flutt...	16.271,05	3.593.644,67
	÷ Útreiðslur til umvölingar v. m.	2.308,38	13.962,67
69—10.	Apotekaragrunnurin:		
	Saldo 1. apríl 1955.....	817.993,31	
	Rentur av innistandandi í apotekinum.....	34.639,23	
	Rentur av sparikassapeningi...	10.150,54	
	Apotekið rakstraravlop 1954/55	141.241,27	1.004.024,35
69—11.	Mentanargrunnurin:		
	Saldo 1. apríl 1955.....	248.500,00	
	Studningur sambart fíggjarlógina	8.000,00	256.500,00
69—12.	Útgrefstrargrunnurin:		
	Saldo 1. apríl 1955.....	2.829,11	
	Rentur av sparikassapeningi...	99,88	2.928,99
69—13.	Kvæðaskrivingargrunnurin:		
	Saldo 1. apríl 1955.....	5.477,49	
	Rentur av sparikassapeningi...	193,38	5.670,87
69—14.	Útvarpsgrunnurinn:		
	Saldo 1. apríl 1955.....	77.969,06	
	Rentur av bankapeningi.....	3.013,26	
	Studningur sambart fíggjarlógina	5.000,00	85.982,32
69—15.	Grunnur til viðlíkahald av grindagarni í Vestmanna:		
	Saldo 1. apríl 1955.....	1.592,80	
	Rentur av sparikassapeningi...	56,22	1.649,02
69—16.	Tiltaksgrunnurinn:		
	Saldo 1. apríl 1955.....	456.669,47	
	Rentur av útláni til »Farmar«.	12.287,62	
		468.957,09	
	÷ avskrifað sum tap, útlagt fyrir P/f Trolkol k. 46—2—7	100.352,79	368.604,30
69—17.	Grunnur fyrir játtaðan studning til havnagerð:		
	Saldo 1. apríl 1955.....	581.451,35	
	Sett av sambart fíggjarlógina 1955/56.....	713.702,00	
		1.295.153,35	
	÷ Útgoldin studningur til havnagerð	885.882,03	409.271,32
	At flyta...		5.742.238,51

Konto nr.	Tekst	Serupphæddir	Samtals
	Flutt...		5.742.238,51
69—18.	Grunnur til byggjan av nýggjum skólum v. m.:		
	Saldo 1. apríl 1955.....	294.747,05	
	Sett av sambart fíggjarlógina 1955/56.....	80.000,00	
		374.747,05	
	÷ Útgoldinstudningur til nýggjar skúlar og lærarahús.....	68.570,00	306.177,05
69—19.	Grunnur til byggjan av bónaðar-skúla		164.811,32
69—20.	Grunnur til byggjan av studenta- og kostskúla:		
	Saldo 1. apríl 1955.....	529.169,75	
	÷ Byggiútreiðslur í 1955/56 av skúlabarakk flutt til kapitalkonto	401,80	528.767,95
69—21.	Grunnur til byggjan av bókasövnum á bygd		30.000,00
69—22.	Sjúkahlúsbyggigrunnur:		
	Saldo 1. apríl 1955.....	436.682,58	
	Rentur av sparikassapeningi ...	17.332,41	
		454.015,02	
	÷ Útreiðslur viðvíkjandi bygging og innrætting av gikt- og epide-mideild við Dr. Alex. hospital	249.290,74	204.724,28
69—23.	Fimleikagrunnurin:		
	Saldo 1. apríl 1955.....	274.310,47	
	Sett av sambart fíggjarlógina 1955/56.....	2.000,00	
		276.310,47	
	÷ Studning til Fuglafjarðar ítróttarfelag o. fl.	5.800,00	270.510,47
69—24.	Grunnur til byggjan av hotellum o. t.:		
	Saldo 1. apríl 1955.....	87.442,34	
	Rentur av útláni til K. F. U. M., Tórshavn.....	1.068,82	88.511,16
69—25.	Grunnur til byggjan av nýggjum lögtingshúsi:		
	Saldo 1. apríl 1955.....	308.842,37	
	Rentur av sparikassapeningi ...	12.493,32	321.335,69
	At flyta...		7.657.076,43

Konto nr.	Tekst	Serupphæddir	Samtals
	Flutt...		7.657.076,43
69—26.	Fréttðargrunnurinn:		
	Saldo 1. apríl 1955.....	201.830,85	
	Söla av fréttðarmerkjum í 1955/56	302.370,00	
	Rentur av sparikassapeningi...	5.815,01	
		510.015,86	
	÷ innloystar fréttð- armerkibökur	298.096,86	
	Samsýning til post- verkið.....	3.255,30	
	Útreiðslur til fréttðar- merkir.....	196,00	
	Samsýning fyrir eftir- lit við fréttðarmerk- jum	127,68	301.675,84
			208.340,02
69—27.	Grunnur til endurnýggjan av skipa- flotanum:		
	Saldo 1. apríl 1955.....	415.480,37	
	Sett av sambart fíggjarlógina 1955/56.....	400.000,00	
	Inngoldið uppá fyrr avskrivaðan landsskatt	4.093,75	
	Upptekið sum ágóða hjá R. Ras- mussen, viðv. yvirtöku av lands- handlinum	464.895,00	
	Inngoldið a/c avlop viðv. lands- handlinum	952.483,22	
	Rentur av bankapeningi.....	2.729,03	
	Rentur av ágóða hjá Rósing Ras- mussen	13.830,21	
		2.253.511,58	
	÷ samsýning fyrir projektering	6.678,05	
	Samsýning fyrir skriv- stovuarbeiði	1.595,00	
	leiga av sildatunnu- goymslu v. m.	1.430,38	
	Revisiónsútreiðslur Telegrammútreiðsl- ur v. m.	669,00	
		877,20	11.249,63
			2.242.261,95
69—28.	Yvirtöka av postverkinum		50.000,00
69—29.	Ábyrgdargrunnurinn:		
	Saldo 1. apríl 1955.....	55.000,00	
	÷ avskrivað sum tap útlagi fyrir Trolkol konto: 46—2—7.....	55.000,00	0,00
	At flyta...		10.157.678,40

Konto nr.	Tekst	Flutt...	Serupphæddir	Samtals
				10.157.678,40
69—30.	Marshallpeningur til kolanáms:			
	Saldo 1. apríl 1955.....		39.191,23	
	+ Útgöldið studningar til Rangabotsvegin.....		13.581,25	25.609,98
69—31.	Endurbötan og varðveitsla av dómkirkjumárinum í Kirkjubö.....			25.000,00
69—33.	Marshallpeningur til havnabygging:			
	Saldo 1. apríl 1955.....		374.500,00	
	Marshallpeningur til havnabygging í Kollafirði.....		58.000,00	
			432.500,00	
	+ flutt til kapitalkonto 70—1—1, studning 1953/54 og 1954/55.....	16.750,00		
	Flutt til havnagerð 18—2—1, studning fyri 1955/56.....	191.250,00	208.000,00	224.500,00
69—35.	Grunnur fyri ábyrgd viðvíkjandi játtaðum vegstudningi:			
	Saldo 1. apríl 1955.....		530.205,80	
	Sett av sambært fíggingarlógina 1955/56.....		385.000,00	
			915.205,80	
	+ Útgöldið vegstudningur til kommunur.....		390.279,28	524.926,52
69—36.	Føroysk framsýning í norðanlondum.....			50.000,00
69—38.	Felagsbyggigrunnur:			
	Saldo 1. apríl 1955.....		711.169,68	
	Rentur av sparikassapeningi...		8.765,54	
			719.935,22	
	+ útreiðslur viðv. umvöling av landsbókasavninum og veg- og kloakarbeiði á Debessar trøð v. m.....	17.665,61		
	Byggiútreiðslur í 1955/56 viðv. fornminnisavninum, flutt til kapitalkonto	11.544,86	29.210,47	690.724,75
69—39.	Sett av til tap av lánum, vedhaldi v. m.			500.000,00
				12.198.439,65

Konto nr.	Tekst	Serupphæddir	Samtals
70--1--1. KAPITALKONTO			
	Saldo 1. apríl 1955.....	4.727.795,21	
	Krediterað í 1955/56:		
	Rest rakstraravlop landskassans frá 1954/55	469,310,62	
	Flutt frá felagsbyggigrunninum, byggjútreiðslur í 1955/56 viðv. fornminnissavninum	11.544,86	
	Flutt frá byggigrunninum fyrir studenta- og kostskúla, byggjút- reiðslur í 1955/56, skúlabarakk	401,80	
	Flutt frá konto 69--33--1, mar- shallpening til havnabygging, studning fyrir 1953/54 og 1954/55	16.750,00	
	Ingoldið fyrir sölu av songbók	860,00	

		5.226.662,49	
	Debiterað í 1955/56:		
	Tap við sölu av matr. nr. 1055 húsið við konga- minnið	11.000,00	
	Tap við sölu av matr. nr. 209 á Tvöroyri	232,48	
	Avskrivað eftirstöð- ur viðv. matrikul- stovuni	136,00	
		11.368,48	5.215.294,01
		-----	-----
	RAKSTRARAVLOP 1954/55:		
	Saldo 1. apríl 1955.....	625.746,82	
	Flutt til vinnuláns- grunnin (25 %) ...	156.436,20	
	Flutt til kapitalkonto	469.310,62	625.746,82
		-----	0,00

Landskassans ábyrgd fyri lánnum

pr. 11/12—1955.

Ymiskar kommunur samb. yvirlit	kr. 9.633.873,74
aðrar ábyrgdir	- 17.741.135,01
	kr. 27.375.008,75

Kommunulán við lögtingsábyrgd.

Eiðis	kommuna	tilsammans	kr.	
Elduvíkar	—	—	-	24.876,00
Famjins	—	—	-	18.875,00
Froðbiar	—	—	-	1.198.623,18
Fuglafjarðar	—	—	-	608.169,74
Funnings	—	—	-	9.323,00
Gjáar	—	—	-	10.125,00
Götu	—	—	-	43.314,00
Haldórsvíkar	—	—	-	4.200,00
Hovs	—	—	-	4.990,00
Húsar	—	—	-	26.667,00
Hvalbiar	—	—	-	163.031,00
Hvannasunds	—	—	-	33.528,00
Klakksvíkar	—	—	-	1.526.198,25
Kollafjarðar	—	—	-	95.191,00
Kunoyar	—	—	-	27.650,00
Kvívíkar	—	—	-	4.096,00
Lorvíkar	—	—	-	43.750,00
Miðvágs	—	—	-	7.979,00
Mikines	—	—	-	9.340,00
Nes	—	—	-	458.750,00
Nólsoyar	—	—	-	6.400,00
Oyndarfjarðar	—	—	-	52.622,00
Porkerís	—	—	-	6.012,62
Sandavágs	—	—	-	31.500,00
Sands	—	—	-	43.926,00
Sjóvar	—	—	-	27.500,00
Skálavíkar	—	—	-	1.649,00
Skopunar	—	—	-	26.448,00
Sunnbiar	—	—	-	34.213,00
Sörvágs	—	—	-	364.987,00
Tórshavnar	—	—	-	3.968.487,76
Vágs	—	—	-	503.274,12
Vestmanna	—	—	-	218.178,07
				9.633.873,74

Kommuna	Lágeviri	Lániár	upprunnalig lánistødd kr.	restlán pr. 11/12-55 kr.
Leiðis	Færø Amts Sparekasse	1950	60.000	30.000,00
Elduvíkar	„	1949	10.000	7.500,00
—	„	1950	20.000	17.376,00
				24.876,00
Fámjins	„	1948	3.000	750,00
—	„	1950	25.000	18.125,00
				18.875,00
Frøðbiar	„	1942	170.000	116.693,78
—	„	1946	30.000	15.250,00
—	„	1947	160.000	122.750,00
—	„	1948	30.000	19.500,00
—	„	1950	584.000	345.401,71
—	A/S Føroya Banki	1951	456.000	34.798,29
—	Arbejd. Lands- bank	1952	301.685,40	271.367,40
—	Statsanst. f. Livsforsikring	1952	303.180	272.862,00
				1.198.623,18
Fuglafjarðar	Færø Amts Sparekasse	1946	60.000	30.000,00
—	„	1947	20.000	11.000,00
—	„	1949	100.000	62.500,00
—	„	1949	350.000	100.000,00
—	„	1954	421.951,47	399.000,00
—	Kreditforen. af komm. i Danmark		33.000	5.669,74
				608.169,74
Funnings	Færø Amts Sparekasse	1948	15.000	9.323,00
Gjáar	„	1948	15.000	10.125,00
Götu	„	1943	50.000	16.660,00
—	„	1950	40.000	26.654,00
				43.314,00

Kommuna	Lángevari	Lániár	upprunaltg lánistødd kr.	restlán pr. 11/12-55 kr.
Haldórsvíkar	Færø Amts Sparekasse	1939	12.000	4.200,00
Hovs	„	1939	3.000	700,00
—	„	1940	2.000	300,00
—	„	1948	8.000	3.990,00
				4.990,00
Húsar	Norðoya Sparikassi	1950	10.000	26.667,00
Hvalbjar	Færø Amts Sparekasse	1941	20.000	6.233,00
—	„	1948	50.000	20.678,00
—	„	1951	75.000	53.685,00
—	A/S Føroya Banki	1951	75.000	42.435,00
—	„	1953	50.000	40.000,00
				163.031,00
Hvannasunds	Færø Amts Sparekasse	1951	50.000	33.528,00
Klakksvíkar	„	1935	130.000	30.043,18
—	„	1931	110.000	59.900,79
—	„	1947	500.000	126.838,51
—	„	1950	500.000	256.501,00
—	Privatlán H. A. Djurhuus			
—	Tórshavn	1951	300.000	200.000,00
—	Norðoya Sparikassi	1945	33.000	17.469,00
—	„	1945	38.000	14.908,95
—	„	1950	100.000	86.625,11
—	„	1950	100.000	91.374,26
—	A/S Føroya Banki	1949	500.000	342.537,45
				1.526.198,25
Kollafjarðar	Færø Amts Sparekasse	1947	52.000	28.744,00
—	„	1950	53.750	38.947,00
—	„	1950	96.250	27.500,00
				95.191,00

Kommuna	Lágevári	Lániár	upprunallig lánistædd kr.	restlán pr. 11/12-55 kr.
Kunoyar	Norðoya Sparikassi	1950	31.000	20.450,00
—	Færø Amts Sparekasse	1951	9.000	7.200,00
				27.650,00
Kvívíkar	„	1951	50.000	4.096,00
Lorvíkar	„	1947	35.000	21.000,00
—	„	1948	35.000	22.750,00
				43.750,00
Miðvágs	„	1944	25.000	7.979,00
Mikines	„	1951	12.000	9.340,00
Nes	„	1949	150.000	101.250,00
—	„	1950	200.000	145.000,00
—	„	1950	150.000	112.500,00
—	„	1950	150.000	50.000,00
—	„	1951	150.000	50.000,00
				458.750,00
Nólsoyar	„	1949	12.000	6.400,00
Oyndarfjarðar	„	1950	20.000	14.000,00
—	„	1950	30.000	21.747,00
—	„	1949	25.000	16.875,00
				52.622,00
Porkeris	Kreditforen. af komm. i Danmark		11.000	6.012,62
Sandavágs	Færø Amts Sparekasse	1949	45.000	31.500,00
Sands	„	1942	25.000	13.728,00
—	„	1943	15.000	5.250,00
—	„	1944	12.000	4.800,00
—	„	1950	12.000	6.148,00
—	„	1950	20.000	14.000,00
				43.926,00

Kommuna	Lángevari	Lániár	upprunalig lánistødd kr.	restlán pr. 11/12-55 kr.
Sjóvar	A/S Føroya Banki	1951	96.250	27.500,00
Skálavíkar	Færø Amts Sparekasse	1951	3.000	1.640,00
Skopunar	„	1941	16.000	8.398,00
—	„	1948	25.000	18.050,00
				26.448,00
Sunnblar	„	1943	20.000	10.698,00
—	„	1945	40.000	23.515,00
				34.213,00
Sörvágs	„	1948	330.000	125.737,00
—	„	1948	150.000	93.750,00
—	„	1949	388.000	145.500,00
				364.987,00
Tórshavnar	„	1950	400.000	362.299,75
—	„	1952	600.000	565.810,07
—	Nye Danske af 1864	1950	250.000	200.000,00
—	„	1950	60.000	46.997,84
—	Rikuben	1950	1.000.000	850.000,00
—	Statsanst. f. Livsforsikring	1951	500.000	425.000,03
—	A/S Føroya Banki	1951	1.000.000	750.000,00
—	För. Vanlukku- trygging	1950	1.000.000	768.380,07
				3.968.487,76
Vágs	Kreditforen. af komm. i Danmark		140.000	16.272,53
—	Suðuroyar Sparikassi	1948	25.000	12.495,00
—	A/S Føroya Banki	1950	69.002,72	29.572,61
—	„	1952	300.000	30.000,00
—	Færø Amts Sparekasse	1951	350.000	52.500,00
—	„	1955	370.000	362.433,98
				503.274,12

Kommuna	Lángerari	Lániár	upprunlig lánístødd kr.	restlán pr. 11/12-55 kr.
Vestmanna	Færø Amts Sparekasse	1948	175.000	131.220,00
—	„	1935	25.000	12.139,07
—	„	1947	50.000	35.819,00
—	„	1950	50.000	39.000,00
				<u>218.178,07</u>

Lántakari	Lángerari	Lániár	upprunlig lánístødd kr.	restlán pr. 11/12-1955 kr.
Absalon Esturoy, Tórshavn	Færø Amts Sparekasse	1946	10.000	500,00
P/f Fiskavirkid, Syðrugøtu	„	1945	80.000	29.246,00
För. mekaniski grótfidnaður, Tórshavn	Sjóvinnu- bankin	1948	125.000	68.750,00
Føroya skúla- bókagrunnur	Færø Amts Sparekasse	1942	4.500	1.156,00
—	„	1952	15.000	12.750,00
				<u>14.206,00</u>
P/f Ídni, Klakksvík	Norðoya Sparikassi	1946	30.000	4.000,00
Klakksvíkar sjúkrahús	Kreditforen. af komm. i Danmark		50.000	19.400,00
Lögtingið: »Oyrnafjall«	Ríkiskassin	1948	2.200.000	775.155,22
Elektrisítets- felagið S.E.V.	Færø Amts Sparekasse	1950	2.000.000	1.849.686,70
—	alm. obliga- sjónslán	1953	1.000.000	933.000,00
—	Ríkiskassin	1954	7.000.000	6.790.000,00
—	Færø Amts Sparekasse	1955	1.000.000	1.000.000,00
				<u>10.572.686,70</u>
Elektrisítets- felagið Suðuroy	„	1955	340.552,43	340.552,43

Lántakari	Láugevari	Lániár	upprunallg lánistødd kr.	restlán pr. 11/12-55 kr.
P/f Skipafel. Føroyar	Aalborg værf Aalborg	1953	3.000.000	2.022.000,00
Telefonverk Føroya	Færø Amts	1945	200.000	172.513,32
Lögtings	"	1948	225.000	174.375,00
—	"	1949	200.000	170.000,00
—	"	1951	300.000	277.500,00
—	A/S Føroya Banki	1953	500.000	375.000,00
				1.169.388,32
Vinnulánsgr. Føroya Løgtings	Færø Amts Sparekasse	1946	550.000	27.500,00
—	"	1946	750.000	275.000,00
—	"	1947	250.000	143.750,00
—	Ríkiskassin	1947	2.000.000	200.000,00
—	"	1952	795.000	610.033,67
—	För. Vaulukku- trygging	1946	500.000	200.000,00
—	"	1946	100.000	10.000,00
—	"	1946	100.000	10.000,00
—	Suðuroyar Sparikassi	1946	50.000	2.500,00
—	Norðoya Sparikassi	1946	75.000	3.750,00
—	"	1946	300.000	15.000,00
—	Almen tekning	1945	994.400	302.800,00
—	För. Sjóá- trygging	1946	300.000	120.000,00
—	"	1948	100.000	35.000,00
—	"	1949	100.000	45.000,00
—	P/f Trygd	1948	200.000	60.000,00
—	Tryggingar- samb. Føroyar	1951	600.000	360.000,00
—	Búagrunnur Føroya	1953	207.872,17	169.583,34
—	"	1953	53.551,44	135.333,33*)
				2.725.250,34

*) Hetta lán er vaksið, tí búagrunnurin hevur tikið yvir rest av láni uppr. 400.000 kr. í Norðoya Sparikassa.

the 1990s, the number of people in the UK who are employed in the public sector has increased by 1.5 million, from 2.5 million in 1980 to 4 million in 1995. The public sector has become an important employer of people with mental health problems.

There is a growing awareness of the need to improve the mental health of people in the public sector. The Department of Health (1996) has published a strategy for mental health care, which includes a commitment to improve the mental health of people in the public sector. The strategy states that 'the mental health of people in the public sector is a priority for the Department of Health' and that 'the Department will work to ensure that people in the public sector have access to the same high quality mental health services as the rest of the population'.

The Department of Health has also published a number of guidelines for the management of mental health problems in the public sector. These guidelines are designed to help public sector employers to create a supportive environment for people with mental health problems and to ensure that they receive the same high quality mental health services as the rest of the population.

The guidelines state that public sector employers should: (1) create a supportive environment for people with mental health problems; (2) ensure that people with mental health problems receive the same high quality mental health services as the rest of the population; (3) provide training and support for staff who work with people with mental health problems; and (4) monitor and evaluate the effectiveness of their mental health services.

The guidelines also state that public sector employers should: (5) ensure that people with mental health problems are treated with dignity and respect; (6) ensure that people with mental health problems are given the opportunity to participate in decisions about their care; and (7) ensure that people with mental health problems are given the opportunity to contribute to the development of their workplace.

The guidelines are designed to help public sector employers to create a supportive environment for people with mental health problems and to ensure that they receive the same high quality mental health services as the rest of the population. The guidelines are also designed to help public sector employers to provide training and support for staff who work with people with mental health problems.

The guidelines are also designed to help public sector employers to monitor and evaluate the effectiveness of their mental health services. The guidelines state that public sector employers should: (8) monitor and evaluate the effectiveness of their mental health services; (9) ensure that people with mental health problems are given the opportunity to participate in decisions about their care; and (10) ensure that people with mental health problems are given the opportunity to contribute to the development of their workplace.

The guidelines are also designed to help public sector employers to ensure that people with mental health problems are treated with dignity and respect. The guidelines state that public sector employers should: (11) ensure that people with mental health problems are treated with dignity and respect; (12) ensure that people with mental health problems are given the opportunity to participate in decisions about their care; and (13) ensure that people with mental health problems are given the opportunity to contribute to the development of their workplace.

The guidelines are also designed to help public sector employers to ensure that people with mental health problems are given the opportunity to participate in decisions about their care. The guidelines state that public sector employers should: (14) ensure that people with mental health problems are given the opportunity to participate in decisions about their care; (15) ensure that people with mental health problems are given the opportunity to contribute to the development of their workplace; and (16) ensure that people with mental health problems are given the opportunity to participate in decisions about their care.

TJALDURS APOTEKIÐ

TÓRSHAVN

**Uppskot til røknskap fyri meginapotekið og deildirnar fyri tíðina
1. apríl 1955 — 31. mars 1956.**

Rakstrarroknskapur Meginapoteksins —

ÓTBELDILUR

Lönir:

J. D. Magnússen, apotekari	18.797,36	
Starvsfólkið	137.061,05	
Lönargrunnurin (Dansk Apotekerforening)	16.338,86	
Eftirlönargjald fyrir apotekari og kandidatar 1/1 1955 — 31/3 1956	10.461,94	182.562,21

Rakstur av fastognini	3.582,67	
= partur J. D. Magnússens apotekara	1.000,80	2.581,87
Ljós og varmi	8.631,21	
= partur J. D. Magnússens apotekara (20 %)	1.726,21	6.904,97

Ymiskir kostnaðir:

Skrivsluvulurir, prentutir v. m.	2.860,06	
Telefón og fjarrit	2.472,66	
Vask av kitlam, songjarverum v. m. og reingerðartulir	2.830,25	
Parmagjald, lossing og flutningar	4.369,61	
Leiga av skrivsløv og pakkrúmi	775,00	
Umstiling av innbúgv og smærri nýkeyp	4.431,58	
Perðuútreiðslur og dagpeningur hjá apotekaranum og starvsfólki	1.888,50	
Flot	4.828,43	
Upplæran av starvsfólki	1.075,00	
Tryggingar	641,55	
Kot og gass til dampketil	1.141,50	
Grannskoðan	2.353,00	
Blaðbúhl	1.095,38	
Borðla	306,77	
Ymist	1.725,60	33.297,89

Rentur:

Apotekaragrunnurin		34.639,23

Avskrivningar:

Innbúgv 10 % av kr. 77.310,16, ...	7.731,01	
Fastognin 2 % av kr. 280.000,00	5.600,00	13.331,01

Vinningur		93.069,58

367.086,76

1. apríl 1955 — 31. mars 1956.

INNTEKUR

Vörusala (netto)		773.029,03
÷ Vörumýsla:		
Vörur á geymslu 1/4 1955	191.599,15	
Vörukeyp	404.722,15	
	599.321,30	
÷ Vörur á geymslu 31/3 1956	187.362,10	411.959,20
Bruttovinnugur	(46,71%)	361.039,83
Sparikassarentur v. m.		6.016,93

367.086,76

Kassapeningur	3.109,21
Banka- og sparikassapeningur	257.012,63
Ymiskir debitorar	68.043,91
Vorur á geymslu	187.362,10

Apotekib i Klaksvik	68.214,21	
Apotekib n Tvoroyri	57.757,02	126.001,23

Saldo 1/4 1955	13,990,21	
+ avskrivað 31/3 1956, 10 % av kr. 77,310,16	7,731,01	36,259,20

Saldo 1/4 1955	251,800,00	
+ avskrivning 31/3 1956, 2 % av kr. 280,000,00	5,600,00	256,200,00

1,146,347,98

fyrir meginapotekið í Tórshavn.

SKULD

Ymiskir ognarir	43.463,11
Skyldugar rentur til apotekargrunnin	31.639,23

Apotekari J. D. Magnussen:

Saldo 1/4 1955	24.563,19		
Løn fyrir tíðina 1/4 1955 - 31/3 1956	18.797,36		
Gottgjørt av nógv roknaða húsafeign 1949/55	258,90		
Tantieme fyrir 1955/56	23.092,26		
	66.711,71		
+ tikið út á konto	40.503,19		
regulerað av nógv rokn. løn 1949/55	546,35		
Þarfar í húsafeign, ljós og hita	2.727,04		
5 % eftirlønar frádrátt hjá apotekara	417,00	50.253,58	16.458,13

Ognarkonto fyrir apotekargrunnin

í millunrokning við landskassan

Saldo 1/4 1955	959.234,58		
Rentuvinningur av sparikassakonto grunnins 1/10 1955 - 31/3 1956	4.150,97		
Vinningur sambært rakstrarroknskapi	88.401,93	1.051.787,48	
		1.146.347,98	

Rakstrarroknskapur fyri apotekið í Klakksvík

ÚTREIÐSLUR

Lánir:

Fyrstoðumaður P. Tholander	17.528,00	
Starvshúk	17.813,75	
Lánagrunnurin (Danmarks Apotekerforening)	3.081,00	38.422,75

Ymiskir kostnaðir:

Húsaleiga	3.000,00	
Elektrifelt (varmi og ljós)	5.203,06	
Umvælingar og smærri nýkeyp	1.674,66	
Telefon og fjarrit	765,84	
Vask og reingerð	3.388,03	
Farmagjald, lossing, flutningar v. m.	432,95	
Skrivstovnútreiðslur v. m.	541,15	
Grauskoðarasamsýning	500,00	
Flot	444,35	
Ymist	928,80	16.068,81

Avskrivan av innbúgv:

10 % av kr. 9.626,23		962,62

56.354,21

1. apríl 1955 — 31. mars 1956.

INNÞÖKUR

Vörusala (netto)		141,170.88
: Vörunýtsla:		
Vörugjymsla 1/4 1955	32,181.14	
+ Vöruheyp + rabal	93,204.00	
	145,385.14	
: Vörugjymsla 31/3 1956	50,872.30	88,512.84
Beutlovinningur	(38.61%)	55,058.01
Sparikassarentur		128.11
Rakstrarhúll		568.03

56,554.21

Fíggjarstandur pr. 1. apríl 1956

OGN		
Kassapeningur		3.372,73
Sparikassapeningur		12.475,75
Ymiskir debitorar		11.805,77
Vurrgoymsla		56.872,90
Innbúgv:		
Subla I-4 1955		5.814,73
: avskrivað, 10 % av 9.626,23		962,62
		4.852,11
		89.358,66

fyri apotekið í Klakksvík

SKULD		
Ymiskir kreditorar		21.114,45
Meginapotekið í Tórshavn:		
Saldo 1/4 1955	78.812,24	
+ Goldið	10.000,00	

	68.812,24	
+ Hall sambært rakstrarroknaskapin	568,03	68.244,21

		89.358,60

Rakstrarroknskapur fyri apotekið á Tvöroyri

ÚTREIÐSLUR

Lønir:

Fyrstaðukvinna frá A. Jensen	18.000,00	
Starvsfólk	14.650,00	
Avloysaraútreiðslur, H. Jensen	2.812,25	35.462,25

Ymiskir kostnaðir:

Húsafølgja	2.400,00	
Brenni og ljós	2.048,14	
Umvælingar og smærri nýkeyp	1.148,02	
Telefon og fjarrít	643,42	
Vask og reingerð	306,35	
Bættagjald, lossing, flutningur v. m.	1.276,06	
Graunskoðarasamsýning	500,00	
Ymist	546,37	9.428,36

Afskriving av innbúgv:

10 % av kr. 6.700,00		670,00
Vinningur		18.392,64

63.953,25

1. apríl 1955 — 31. mars 1956

INNTEKUR

Væugoymsla (netto)		160.144,71
: Væunýtsla:		
Væugoymsla 1/4 1955	43.599,11	
+ Væukeyp — rabatt	97.585,08	
	141.184,19	
+ Væugoymsla 31/3 1956	44.840,09	96.344,10
Bruttovinningur	(39,84 %)	63.800,61
Bankrentur		152,64

63.953,25

Fíggiarstandur pr. 1. apríl 1956

OGN		
Kassapeningur		2.203,87
Bankapeningur:		
Føroya Banki nr. 2004	68,38	
2423	974,46	1.042,84
Ymiskir debitorar		18.391,35
Væingoymsla		44.840,09
Innbúgv:		
Saldo 1/4 1955	4.030,00	
÷ avskrivað 10 % av kr. 6.700,00	670,00	3.360,00
		69.928,15

fyri apotekið á Tvöroyri

SKULD

Ymiskir kreditorar		12.171,13
Meginapotekið í Tórshavn:		
Suldo 1/4 1955	64.364,38	
÷ Goldið	23.000,00	
	39.364,38	
÷ Vinning sambært rekstrarroknskapin, ...	18.392,64	57.757,02
		69.928,15

Samlað taps- og vinningskonto

ÞREIÐSLUR

Tantíeme til J. D. Magnussen apotekara samb. serliga uppgerð	23.092,26
Nettovinningur	88.401,93
	111.494,19

ÞROKNING

Av umsiting:	
í Tórshavn	773.029,03
í Klakksvik	144.170,88
á Tvøroyri	160.144,71
	1.077.344,62
+ Umsiting deildanna millum	31.096,95
	Umseltningur íls. 1.046.247,67
2 % herav	20.924,95
Av nettovinningi:	
Vinningur innan tantiemeftirádrátt	111.494,19
+ 2 % umsetningstanieme samb. omanfyri	20.924,95
	90.569,24
10 % herav	9.056,92
	29.981,87
+ Reguleyng roknað solciðis:	
Fost løn	18.797,36
Tantieme av umsetingi	20.924,95
Tantieme av vinningi	9.056,92
	48.779,23
: Bæddarmark	35.000,00
Av avlopinum	13.779,23
her landsstýrið 50 %	6.889,61
Nettotantieme	23.092,26

1. apríl 1955 — 31. mars 1956

INNTØKUR

Vinningur sambært rakstrærráðunskapi:

Meginapotekið, Tórshavn	93,669,58
Apotekið, Klakksvík	508,93
Apotekið, Tvøroyri	18,392,61
	111,494,19

Samlaður fjággjarstandur

OGNIR

Kassapeningur:

Tórshavn	3,109,21	
Klakksvík	3,352,73	
Tvøroyri	2,293,87	8,755,81

Bankupeningur:

Tórshavn	257,012,63	
Klakksvík	12,475,75	
Tvøroyri	1,042,84	270,531,22

Ymiskir debitorar:

Tórshavn	68,043,04	
Klakksvík	11,805,77	
Tvøroyri	18,391,35	98,240,16

Vørur á goymslu:

Tórshavn	187,362,10	
Klakksvík	56,872,30	
Tvøroyri	44,840,09	289,074,49

Imbúgv:

Tórshavn	30,250,20	
Klakksvík	4,852,11	
Tvøroyri	3,350,00	44,471,31

Fastognin matr. nr 29 b av Tórshavn v.m. 468,550,57

1,179,633,56

1. apríl 1956

SKULD

Yaniskir kreditorar:

Tórshavn	78.102,37	
Klækksvík	21.114,45	
Tvøroyri	12.171,13	111.387,95

Apotekari J. D. Magnussen	16.458,13

Ognarkonto fyri apotekargrunnin

í millumreokning við landskassan:

Saldo 1/4 1955	959.234,58	
Rentuvinningar av sparikassakonto grupsins 1/10		
1955 31/3 1956	4.150,97	
Vinningur sambært rakstrarroknskapin	88.401,93	1.051.787,48

1.179.633,56

the 1990s, the number of people in the UK who are aged 65 and over has increased by 1.5 million, and the number of people aged 75 and over has increased by 1.1 million (Office for National Statistics 1999). The number of people aged 85 and over has increased by 0.5 million in the same period.

There is a growing awareness of the need to develop services to meet the needs of the ageing population. The Department of Health (1999) has published a strategy for ageing, which sets out the government's commitment to improve the lives of older people. The strategy is based on three main principles: (1) to ensure that older people have the opportunity to live independently and actively; (2) to ensure that older people have access to the services and support they need; and (3) to ensure that older people are treated with respect and dignity.

The strategy is based on the following assumptions: (1) that older people are a diverse group with different needs and interests; (2) that older people should be able to live independently and actively; (3) that older people should have access to the services and support they need; and (4) that older people should be treated with respect and dignity. The strategy sets out a range of measures to be taken to improve the lives of older people, including: (1) to improve the physical environment; (2) to improve the social environment; (3) to improve the financial environment; and (4) to improve the health and social care environment.

The strategy also sets out a range of measures to be taken to improve the lives of older people, including: (1) to improve the physical environment; (2) to improve the social environment; (3) to improve the financial environment; and (4) to improve the health and social care environment. The strategy also sets out a range of measures to be taken to improve the lives of older people, including: (1) to improve the physical environment; (2) to improve the social environment; (3) to improve the financial environment; and (4) to improve the health and social care environment.

The strategy also sets out a range of measures to be taken to improve the lives of older people, including: (1) to improve the physical environment; (2) to improve the social environment; (3) to improve the financial environment; and (4) to improve the health and social care environment. The strategy also sets out a range of measures to be taken to improve the lives of older people, including: (1) to improve the physical environment; (2) to improve the social environment; (3) to improve the financial environment; and (4) to improve the health and social care environment.

The strategy also sets out a range of measures to be taken to improve the lives of older people, including: (1) to improve the physical environment; (2) to improve the social environment; (3) to improve the financial environment; and (4) to improve the health and social care environment. The strategy also sets out a range of measures to be taken to improve the lives of older people, including: (1) to improve the physical environment; (2) to improve the social environment; (3) to improve the financial environment; and (4) to improve the health and social care environment.

The strategy also sets out a range of measures to be taken to improve the lives of older people, including: (1) to improve the physical environment; (2) to improve the social environment; (3) to improve the financial environment; and (4) to improve the health and social care environment. The strategy also sets out a range of measures to be taken to improve the lives of older people, including: (1) to improve the physical environment; (2) to improve the social environment; (3) to improve the financial environment; and (4) to improve the health and social care environment.

The strategy also sets out a range of measures to be taken to improve the lives of older people, including: (1) to improve the physical environment; (2) to improve the social environment; (3) to improve the financial environment; and (4) to improve the health and social care environment. The strategy also sets out a range of measures to be taken to improve the lives of older people, including: (1) to improve the physical environment; (2) to improve the social environment; (3) to improve the financial environment; and (4) to improve the health and social care environment.

The strategy also sets out a range of measures to be taken to improve the lives of older people, including: (1) to improve the physical environment; (2) to improve the social environment; (3) to improve the financial environment; and (4) to improve the health and social care environment. The strategy also sets out a range of measures to be taken to improve the lives of older people, including: (1) to improve the physical environment; (2) to improve the social environment; (3) to improve the financial environment; and (4) to improve the health and social care environment.

Telefonverk Föroya Lögtings

Tórshavn

Fíggjarstöða pr. 31. mars 1956
Rakstrarroknskapur fyri 1955/56

FÍGGJARSTØÐA

OGN

Kassapeningar			
Tórshavn, hovudskassin	2.535,26		
Tórshavn, ekspeditiónskassin	50,00		
Klakksvík	10.063,98	12.649,24	
Innislendandi í Sjóvinnubankanum		7.594,31	
Skuldarar			
Telefonfelagar fyri januar kvartal	299.965,52		
Telefonfelagar, eldri o. a.	9.817,69		
Støðir	77.330,46		
Ágóði fyri rekningsarbæðir	4.105,52		
Ágóði hjá ognarum	1.734,94		
Aðrir skuldarar	76.298,64	469.252,77	
Vørur á goymslu	487.719,00		
+ vørur reserva	100.000,00	387.719,00	
Virði verksins			
Anlegg, støðin Tórshavn	820.737,08		
+ avskrivað til dato	97.284,08	723.453,00	
Anlegg, støðin Klakksvík	12.729,23		
+ avskrivað til dato	1.542,23	11.187,00	
Anlegg, aðrar støðir	72.005,77		
+ avskrivað til dato	21.371,77	50.634,00	
Radiostøðir, byggingar og teknisk anlegg	522.187,30		
+ avskrivað til dato	74.314,30	447.873,00	
Sjókaðalar	116.089,81		
+ avskrivað til dato	26.482,81	89.607,00	
Jørðkaðalar	1.516.520,64		
+ avskrivað til dato	154.676,64	1.361.844,00	
Luftlinjur	979.376,49		
+ avskrivað til dato	127.579,49	851.797,00	
At flyta	3.536.396,00	877.215,32	

PR. 31. MARS 1956

SKULD

Kassa-kreditt			
Føroya Banki			140.183.17
Lán			
Öære Amts Sparekasse		806.414.48	
Føroya Banki		393.296.88	
Store nordiske telegrafelskab		602.091.30	
L. M. Ericsson, Stockholm		157.881.76	
Post- og telegrafvæsenet		34.125.00	2,054.709.42
Ognarar			
Skuld til støðir		9.597.42	
Skuld til skuldarar		372.97	
Ymiskir		519.292.33	529.262.72
Aðrar persónligar konti			
Lániskassin		333.325.00	
Deposita		2.978.45	336.303.45
Versjónkonto			
Telefonfelagagjald fyri apríl kvartal, debiterað í mars		112.609.54	
Ymisk kostnaðarskuld o. a.		16.568.28	128.177.82
Delerederekonto			
			50.000.00

Alt flyta 3.238.536,58

FÍGGJARSTØÐA

OGN			
	Rútt	3.536.395,00	877.215,32
Húsinmlegg	91.946,15		
+ avskrivað til dato	21.907,15	70.039,00	
Apparatir	643.030,56		
+ avskrivað til dato	178.832,56	464.198,00	
Virði verksins ialt		4.070.632,00	4.070.632,00
Búnyttur			
I telefonhúsinum, Tórshavn	60.717,02		
+ avskrivað til dato	16.112,02	44.605,00	
I Majudeildini	7.723,21		
+ avskrivað til dato	1.463,21	6.260,00	
Motorakífar	12.439,50		
+ avskrivað til dato	6.218,50	6.221,00	
Búnyttur ialt		57.086,00	57.086,00
Eigindómur			
Telefonhúsið, Tórshavn	890.000,00		
+ avskrivað til dato	53.547,80	836.452,20	
Telefonhúsið, Klakksvík			
Sælt 1/4 1955	19.864,23		
+ umbygging ikki endað	25.980,07		
	45.844,30		
+ avskrivað til dato	1.924,30	43.920,00	
Gamla telefonhúsið, Tórshavn	22.000,00		
+ avskrivað til dato	6.600,00	15.400,00	
Eigindómurin á Bryggjubakku	26.000,00		
+ avskrivað til dato	3.900,00	22.100,00	
Telefonhúsið, Tvøroyri	35.650,00		
+ avskrivað til dato	3.533,00	32.117,00	
Virði eigindómsins ialt		949.989,20	949.989,20
			5.954.922,52

PR. 31. MARTS 1956

SKULD

Flutt 3.238.636,58

Ognarkonto

Saldo 1/4 1955 2.509.929,51

+ stundning úr landskassanum

til annleggið 150.000,00

til raksturin 55.037,03 205.037,03

Vinningur smb. rakstrarroknskapin 1.319,40 2.716.285,94

5.954.922,52

RAKSTRARROKNSKAPUR

ÚTREIÐSLUR

Rakstur av stöðum

Tórshavnar stöð

Tilfar	2.039,41	
Løn og drift	24.726,06	
Løn til telefongentur	110.367,06	
Ljós, reingerð, hiti og húsaleiga	37.708,82	
Aðrar útreiðslur	5.155,10	179.996,45

Klakksvíkar stöð

Løn til umvæling	1.612,81	
Løn til telefongentur	78.256,66	
Ljós, reingerð og hiti	5.011,19	
Aðrar útreiðslur	2.020,83	86.901,49

Aðrar støðir

Tilfar	533,86	
Løn til umvæling	4.781,19	
Samsýning til telefonstöðir	218.478,09	
Aðrar útreiðslur	3.976,19	227.769,33

Radiostøðir

Tilfar	6.244,90	
Løn til umvæling	25.451,05	
Aðrar útreiðslur	21.946,02	53.642,93 548.310,20

Rakstur av fínjudeildum

Sjúkaðalar

Tilfar	77,23	
Arbeiðsløn	6.896,64	
Aðrar útreiðslur	4.667,26	11.641,13

Jørðkaðalar

Arbeiðsløn	14.701,92	
Aðrar útreiðslur	2.769,81	17.471,73

Laiðinjur

Tilfar	4.937,35	
Arbeiðsløn	80.566,07	
Aðrar útreiðslur	7.386,13	92.889,55

Alt flyta 122.002,41 548.310,20

FRÁ 1/4 1955 TIL 31/3 1956

INNTÖKUR

Telefonfélagagjald

Tórshavn	289.194,00	
Klakksvík	68.621,06	
Aðrar staðir	138.347,55	496.162,70

Samfelagjald

Tórshavn	232.855,12	
Klakksvík	71.968,65	
Aðrar staðir	440.924,40	748.748,47

Ymisk gjöld

Telefontelegramm	111.602,29	
Innleggsgjald	46.878,75	
Flýtan	4.865,00	
Telegrammvinningur (St. nordiske) o. a.	57.244,79	220.590,83

Goymslan

Farð av goymslu

útlatið til telefonverksdeildirnar	210.485,53
sola til aðrar	12.573,97

Søluinntøkur íalt	223.059,50	223.059,50

Nýtsla av vøru

Vøru á goymslu 1/4 1955	534.447,00
+ nettókeyp av vørum	129.090,75
tollur, fragt o. a.	7.548,36

671.080,11

: vøru á goymslu 31/3 1956	487.719,00	183.367,11

Bruttuvinningur	39.692,39

Kostnaður

fragt innanlands	8.485,86	
goymslulønir	22.523,31	
ypiskur kostnaður	8.683,19	39.692,39

Rakstraravlop av goymsluni	0,00	0,00

 Alt flýta..... 1.405.502,00

RAKSTRARROKNSKAPUR

ÚTREIÐSLUR			
	Þrutt	122.002,41	548.310,20
Húsinntegg			
Tilfar	813,81		
Arbeiddslön	10.244,27		
Aðrar útreiðslur	357,39	11.445,47	
Apparátir			
Tilfar	5.046,77		
Arbeiddslön	4.526,05		
Aðrar útreiðslur	1.023,04	10.595,86	
Feltraetling			
Arbeiddslön	22.103,85		
Aðrar útreiðslur	3.321,64	25.515,49	
Verkstaðurin			
Tilfar	11.339,22		
Arbeiddslön	43.778,53		
Aðrar útreiðslur	8.081,89	63.199,64	
Motorakífor og sykklur			
Motorakífor og sykklur	9.489,20		
+ býtt milliun deildinnar	9.489,20	0,00	232.758,87
Stjórnarútreiðslur			
Lön til stjórnar og skrivstofnufólk		138.989,66	
Ferða- og útliggipeningur		4.799,50	
Ljós, reingerð, hiti og húsaleiga		27.264,34	
Prentlutir, pappír o.a.		26.893,36	
Postgjald		12.269,93	
Rentur	132.717,50		
+ góðskrivnð av eigindlónum	46.253,50	86.464,00	
Eltilen			
Eltilen		13.593,28	
Grænskóðan		4.265,00	
Ymist		13.481,26	
Telefonfelagsbókin, kostnaður við útgevan	12.273,95		
+ inntokur við solu og lýsing	9.926,25	2.347,70	330.368,00
Avskrivningar			
Rakstrarlutir			
Centralanlegg		82.814,58	
Linjanlegg		191.783,28	
Eigindlónar		24.098,10	
Al flyta			
Al flyta		304.695,96	1.111.437,07

FRÁ 1/4 1955 TIL 31/3 1956

INSTÖKIR

		Plutt.....	1.465,502,00
Rakstur av eigiðlóðnumunum			
Húsateigunntøkur	27.620,00		
leiguvirði av egnari húsnáund	48.700,00		
hitli, ljós, reingerð o. a. góðskriveð av deildum og leigorum	36.724,21		

		113.044,21	
o umvæling og viðlíkahald	15.101,74		
partur av rentuðreiðshum	46.253,50		
hitli, ljós, reingerð o. a.	36.724,21		
tryggingar	7.066,80	105.146,25	

Rakstraravlop	7.897,96	7.897,96	

Ymiskar innlækur		2.249,08	

At flyta..... 1.475,649,04

RAKSTRARROKNSKAPUR

ÓTREIÐSLUR

	Flutt.....	301.695,06	1.111.437,07
Búnyttur		6.071,12	
Motorakífor		3.109,00	
		310.875,18	
Avsett til varuþessva		50.000,00	
Tap uppá skuldarar		2.016,19	362.892,57
		-	-
Avlop			1.319,40
			-
			1.475.649,04
			-

FRÁ 1/4 1955 TIL 31/3 1956

INNTØKUR

Finnl..... 1.475.649,04

1.475.649,04

the 1990s, the number of people with a mental health problem has increased by 50% (Mental Health Foundation 1999).

There is a growing awareness of the need to address the needs of people with mental health problems in the community. The Department of Health (1999) has set out a vision for the future of mental health services, which includes a focus on preventing mental health problems, supporting people with mental health problems in the community, and providing specialist services for people with severe mental health problems. The vision is based on the principles of recovery, which is a process of achieving a meaningful life and a sense of purpose, and of self-help, which is a process of taking control of one's own life and making decisions about one's own care.

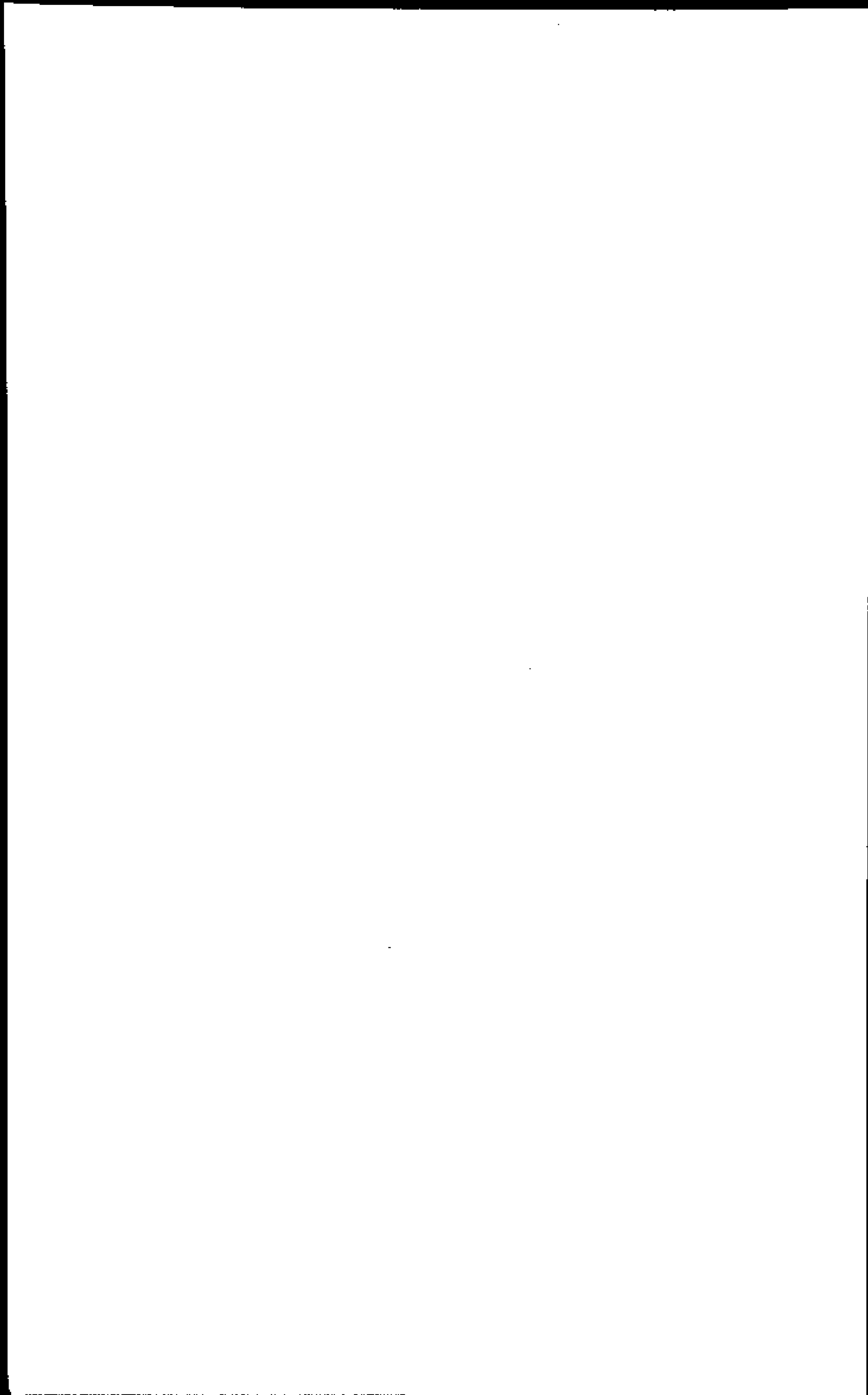
The vision is based on the principles of recovery, which is a process of achieving a meaningful life and a sense of purpose, and of self-help, which is a process of taking control of one's own life and making decisions about one's own care. The vision is based on the principles of recovery, which is a process of achieving a meaningful life and a sense of purpose, and of self-help, which is a process of taking control of one's own life and making decisions about one's own care. The vision is based on the principles of recovery, which is a process of achieving a meaningful life and a sense of purpose, and of self-help, which is a process of taking control of one's own life and making decisions about one's own care.

The vision is based on the principles of recovery, which is a process of achieving a meaningful life and a sense of purpose, and of self-help, which is a process of taking control of one's own life and making decisions about one's own care. The vision is based on the principles of recovery, which is a process of achieving a meaningful life and a sense of purpose, and of self-help, which is a process of taking control of one's own life and making decisions about one's own care. The vision is based on the principles of recovery, which is a process of achieving a meaningful life and a sense of purpose, and of self-help, which is a process of taking control of one's own life and making decisions about one's own care.

The vision is based on the principles of recovery, which is a process of achieving a meaningful life and a sense of purpose, and of self-help, which is a process of taking control of one's own life and making decisions about one's own care. The vision is based on the principles of recovery, which is a process of achieving a meaningful life and a sense of purpose, and of self-help, which is a process of taking control of one's own life and making decisions about one's own care. The vision is based on the principles of recovery, which is a process of achieving a meaningful life and a sense of purpose, and of self-help, which is a process of taking control of one's own life and making decisions about one's own care.

The vision is based on the principles of recovery, which is a process of achieving a meaningful life and a sense of purpose, and of self-help, which is a process of taking control of one's own life and making decisions about one's own care. The vision is based on the principles of recovery, which is a process of achieving a meaningful life and a sense of purpose, and of self-help, which is a process of taking control of one's own life and making decisions about one's own care. The vision is based on the principles of recovery, which is a process of achieving a meaningful life and a sense of purpose, and of self-help, which is a process of taking control of one's own life and making decisions about one's own care.

The vision is based on the principles of recovery, which is a process of achieving a meaningful life and a sense of purpose, and of self-help, which is a process of taking control of one's own life and making decisions about one's own care. The vision is based on the principles of recovery, which is a process of achieving a meaningful life and a sense of purpose, and of self-help, which is a process of taking control of one's own life and making decisions about one's own care. The vision is based on the principles of recovery, which is a process of achieving a meaningful life and a sense of purpose, and of self-help, which is a process of taking control of one's own life and making decisions about one's own care.

The first part of the paper discusses the importance of the study of the history of the United States. It is argued that the study of the history of the United States is essential for a full understanding of the country and its people. The second part of the paper discusses the importance of the study of the history of the world. It is argued that the study of the history of the world is essential for a full understanding of the world and its people. The third part of the paper discusses the importance of the study of the history of the United States and the world. It is argued that the study of the history of the United States and the world is essential for a full understanding of the United States and the world.

Roknskapur 1955

fyr

Föroya skúlagrunn

I N N T Ø K A

		Ognir taun 1. januar 1955:	
Skjal		53721,94 + 59,90	53781,84
1.	Rentuinntøka:		
	1 Ognir undir seminarfgrunni	416,	
	1 Latinskúlan's ognir	983,50	
	2 Ogn á innskrivingarskjali	119,	
	2 " hjá skúlastjórnini	12,75	
	3,4	203,73	1734,98
2.	5 Statsstudningur til realskúlan		3900, -
3.	6-19 Statsstudningur til læraralønir		92245,19
4.	20-27 Studningur til úttanbúggja næmingar		1150, -
5.	28 Studningur frá Tórshavnar kommunu		150, -
6.	29 Gjöld næminganna		
	Skúlapeningar	30938,75	
	Reinholdsgjald	1255,	
	Brennigjald	1085,	33278,75
7.	30 Læraraskúlin fyri ljós, hita og reinhald		1200,
8.	28,30 Leiguinntøkur		1000, -
9.	Eftirstøður á rokaskapi 1954		1571,25
10.	32-39 Studningur úr landskassanum		49150,
11.	Innkomin avskrivandi skúlapeningar		12,

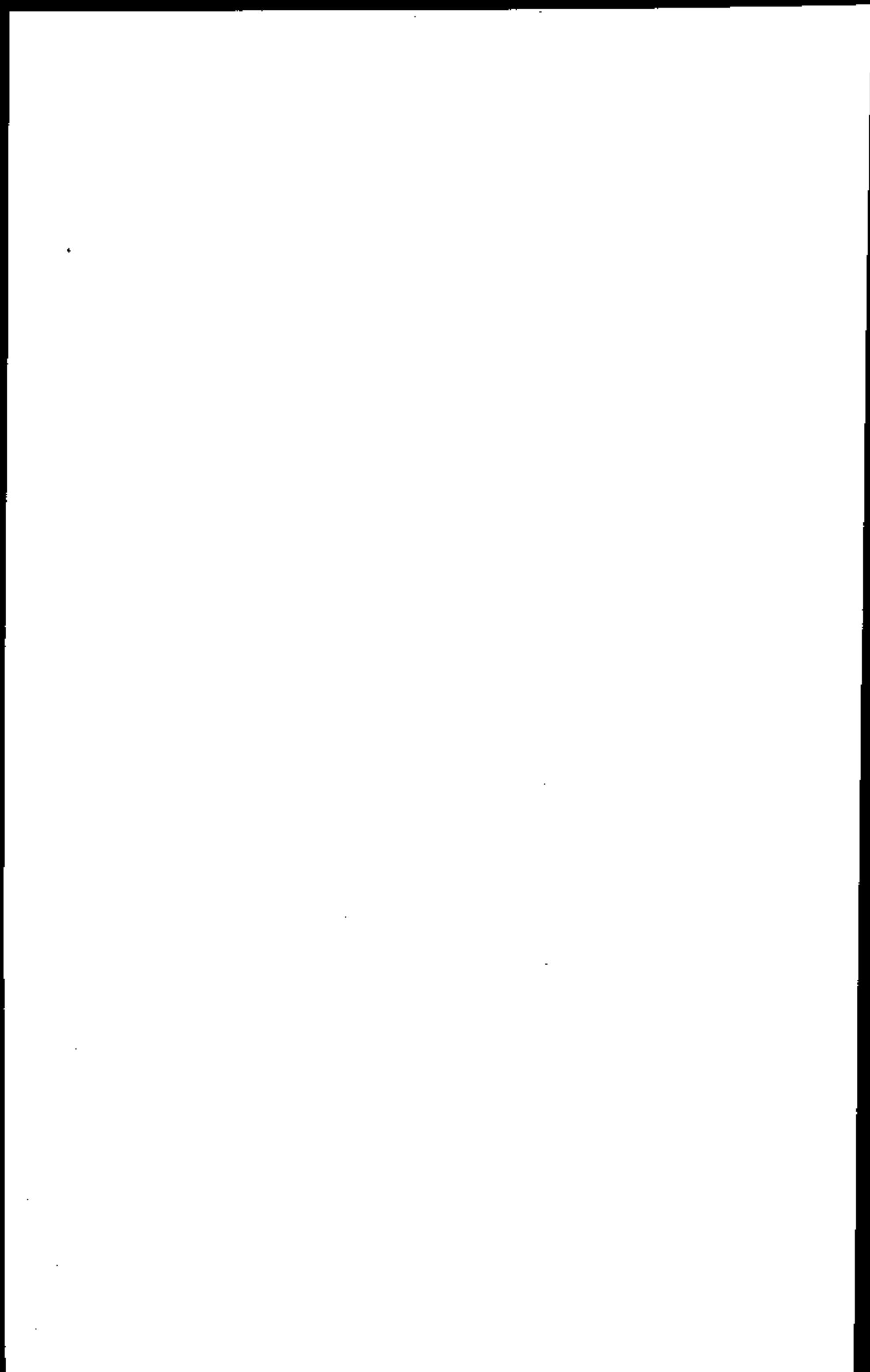
185122,47

ÚTREIÐSLA

Ognir tann 31. december 1955:

A. Fastar ognir			
a.	Ogn undir seminariðgrunni....	10400,	
b.	Latínskúlaus ognir	25988,93	
c.	Á innskrivingarskjali	3400,	
d.	Hjá skúlastjórnini	222,88	40011,81
B. Í sparikassa			
	Í Føroya banka	467,67	
	Í Føroya banka	2832,89	
	Hjá kassameistararnum	17746,74	21047,30
			61059,11

1.	Eftirlønaráðgreiðslur til eftirlønargrunnin ..	2019,	
2.	40- 68 Læraralønir og varubættalønir	136643,16	
	= gjald til eftirlønargrunnin	2019,	134624,16
3.	69 114 Stundningar til úttanbúggja nemningar	1200,	
4.	Grunnskúðan av røkskapi 1954	0,	
5.	115 - 118 Porto og løn til kassameistararn	689,40	
6.	119 - 121 Skattur	1103,65	
7.	122 Trygging	945,	
8.	123 157 Viðlíkahald og endurnýgging	2878,49	
9.	158 176 Ljós og brenni	8490,01	
10.	177 194 Reinhald	17253,89	
11.	195 220 Undirvisingartilfar	6350,15	
12.	221 229 Ávíst av skúlagrunni	370,90	
13.	230 260 Aðrar útgreiðslur	1065,25	
14.	261 Eftirløður	922,50	
15.	Avskrivning	232,50	
	Avlop	7277,27	
			185422,17

Roknskapur 1955

fyri

eftirlönargrunn realskúlans

(Stovnaður 1/8 1922).

INN T Æ K A

Skjal

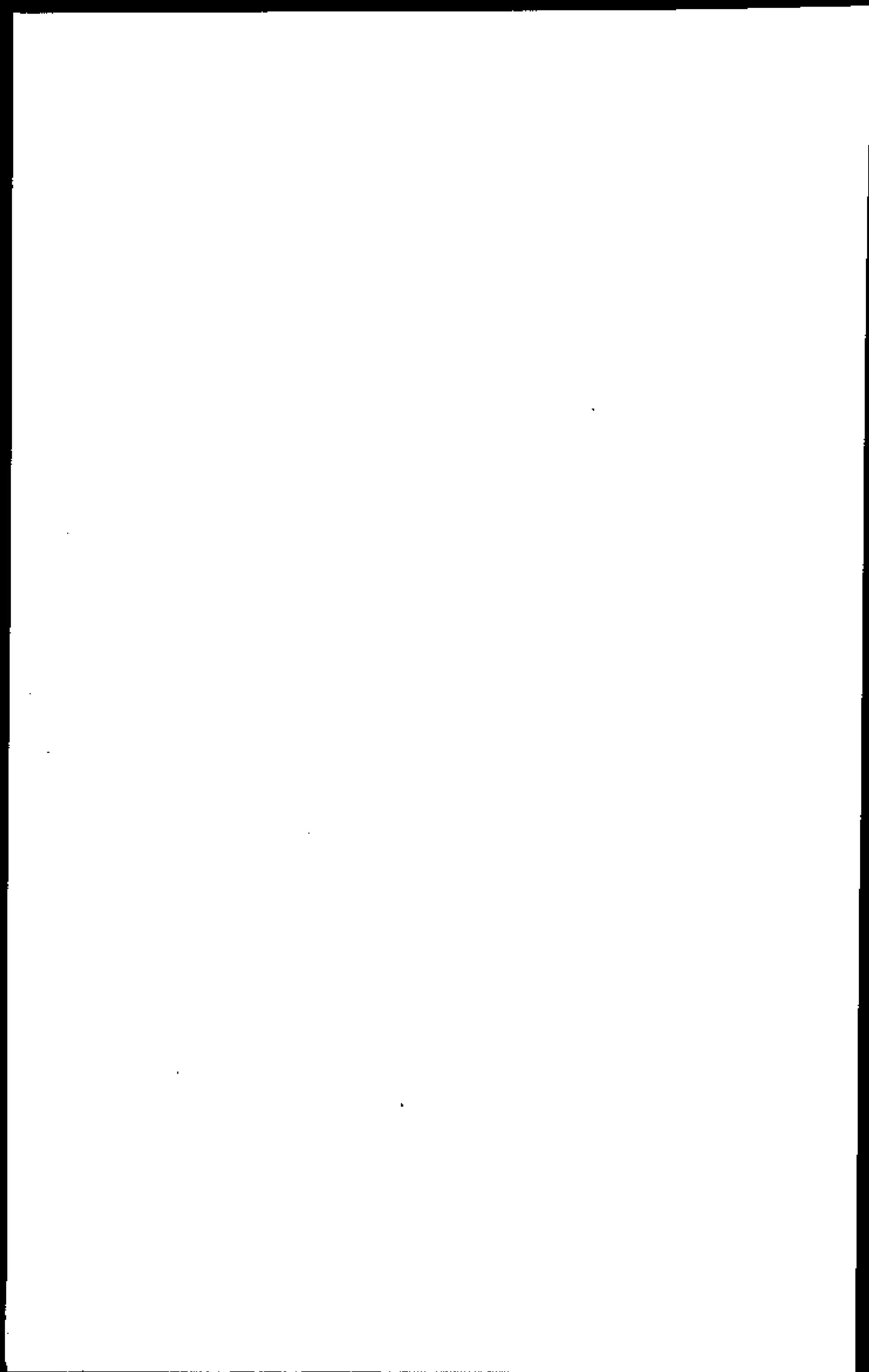
1	Ognir lann 1. janúar 1955.....	28082,85
	Gólfid á skólagrunninna	2019,
1	Rentulntaka	908,34
2	6 Endurgjald af eftirlonarútfreiðslum	14602,62
		
		<u>45702,81</u>

ÓTREIÐSLA

Skjal

7	10	Gjöld til statna		1009,52
	11	Gjöld til eftirlenargrunna löglingsins		530,47
12,13		Eftirlön til P. Djurhuus og R. Long		17977,14
		Ognir tann 31/12 1955		
1,14		f sparikassanum	24654,26	
		Hjá kassameistaranum	1531,12	26185,68

				45702,81

Roknskapur 1955

fyri

grunnin til keyp av nýtiligum skúlabókum
til fátæk børn í Föroyum

I N N T Ø K A

Skjal			
	Ognir lann 1. januar 1955		2765,39
	Rentainntaka:		
Skgr.			
2	Av ogn á innskrivingarskjali	7,	
1	hjá skúlastjórnini	45,	
2	í sparikassanum	51,52	103,52
	Skuldi til kassameistarinn		20,67
			<u>2889,58</u>

ÓTREIÐSLA

Skjal

Bókahjálpi í skólanum 1954/55:

3	Stein Hjall Kristinsson	80,

Ognir íann 31. december 1955:

	Ogn á innskrivingarskjali	200,	
1	hjá skúlastjórninni	1998,59	
2	í sparikassanum	1510,99	2809,58

 2889,58

the 1990s, the number of people in the world who are under 15 years of age has increased by 1.2 billion, from 1.1 billion in 1980 to 2.3 billion in 1999 (United Nations 2000).

There is a growing awareness of the need to address the needs of children in the 21st century. The United Nations Convention on the Rights of the Child (1989) has been signed by 112 countries, and the United Nations Millennium Declaration (2000) has set out a commitment to 'ensure that all children, everywhere, have access to primary education by the year 2015'.

There is a growing awareness of the need to address the needs of children in the 21st century. The United Nations Convention on the Rights of the Child (1989) has been signed by 112 countries, and the United Nations Millennium Declaration (2000) has set out a commitment to 'ensure that all children, everywhere, have access to primary education by the year 2015'.

There is a growing awareness of the need to address the needs of children in the 21st century. The United Nations Convention on the Rights of the Child (1989) has been signed by 112 countries, and the United Nations Millennium Declaration (2000) has set out a commitment to 'ensure that all children, everywhere, have access to primary education by the year 2015'.

There is a growing awareness of the need to address the needs of children in the 21st century. The United Nations Convention on the Rights of the Child (1989) has been signed by 112 countries, and the United Nations Millennium Declaration (2000) has set out a commitment to 'ensure that all children, everywhere, have access to primary education by the year 2015'.

There is a growing awareness of the need to address the needs of children in the 21st century. The United Nations Convention on the Rights of the Child (1989) has been signed by 112 countries, and the United Nations Millennium Declaration (2000) has set out a commitment to 'ensure that all children, everywhere, have access to primary education by the year 2015'.

There is a growing awareness of the need to address the needs of children in the 21st century. The United Nations Convention on the Rights of the Child (1989) has been signed by 112 countries, and the United Nations Millennium Declaration (2000) has set out a commitment to 'ensure that all children, everywhere, have access to primary education by the year 2015'.

There is a growing awareness of the need to address the needs of children in the 21st century. The United Nations Convention on the Rights of the Child (1989) has been signed by 112 countries, and the United Nations Millennium Declaration (2000) has set out a commitment to 'ensure that all children, everywhere, have access to primary education by the year 2015'.

Roknskapur 1955

fyri

«Pastor Engelsted's Deltagelses-
og Erkendtligheds Legat»

1. Realskúla-

Skjal	Ognir lann 1. januar 1955	1175,18
Skgr.	2 Renta á innskrivingarskjali	49,
		1524,18

2. Eftirlönar-

	Ognir lann 1. januar 1955	4171,35
	Rentuinnataka:	
1	I sparikassa	117,78
Skgr.	2 Renta á innskrivingarskjali	28, 145,78
		4317,13

legatið.

Skjal Ognir tann 31. december 1955:

Ogn á innskrivingarskjali	1400,	
Hjá kassameistarannum	124,18	1524,18
		1524,18

legatið.

Ognir tann 31. december 1955:

Ogn á innskrivingarskjali	800,--	
1 -- í sparikassa	3489,13	
Hjá kassameistarannum	28,	4317,13
		4317,13

Fylgiskjöl

efl

fíggjarlögtingslóg 1957—1958.

1) ad § 15.1.

	Reknskapur	Játtan
	1955/56	1956/57
Tingmannalønir.	106.804,74	127.118.

Reknað er við 27 lögtingsmonnum í 3 mánaðum. (Ólavsokulögsetan 1955 varði 84 dagar). Meðalfíggjarmannalønin er eftir nálgaldandi þristali kr. 46. um dagin. Hetta verður í 2430 dagar kr. 111.780. , afrundað kr. 112.000. .

Dagpeningur.	3.414,48	1300.
Perðaútreiðslur:	907,00	1.500.

2) ad § 15.2: Lögtingshúsið.

§ 15.2.1: Hiti, ljós reingerð o. a.	7.026,68	7.000.
§ 15.2.2: Viðlíkahald	4.871,51	3.000.
§ 15.2.3: Aðrar útreiðslur	3.154,67	2.000.
	15.052,89	12.000.

Viðmerkingar:

ad § 15.2.1: Hiti, ljós, reingerð o. a.

Hiti	1.781,50
Ljós	1.335,20
Reingerð o. a.	3.702,57
Annað	114,41

7.026,68

ad § 15.2.2: Viðlíkahald:

Umvæling av pultum	228,00
Nýtt innalið	395,00
Ymsar smærri umvælingar	641,63
Innbúgv (1 borð, 1 sofa, 1 radio v. m.)	2.406,85
Vollurín (Leivur Tr. Hansen)	1.200,00
	4.871,54

ad § 15.2.3: Aðrar útreiðslur:

Telefon	639,66
Trygging av innbúgv	555,00
Flagg	436,90
Bókuútreiðslur	1.077,00
Húsaskattur og renovatión	285,00
Ymisk (tubakk o. l.)	161,11
	3.164,67

3) ad § 15.3: Lögtingsfóðindi og kunnagerðarsavn:

		Roknskapur 1955/56	Játtan 1956/57
1. Prenting v. m.		18.834,98	10.000,
Lögtingsfóðindi	11.796,		
Kunnagerðarsavn og serprent.	1.728,50		
Skattalógaruppskot	1.972,50		
Pappír	1.900,63		
Rúsdrekkakort	320,00		
Ymist	1.117,60	18.834,98	
Jamtaka av sølu		1.302,83	1.500,

4) ad § 15.4: Graunskoðing:

Bræv frá graunskoðaradeild lögtingsins d. 29. júní 1956:

I besvarelse af lundsstýrets skrivelse af 4. d. m. vedrørende budgetforslagene skal det meddeles, at revisionskontorets udgifter i 1955/56 samt dets budgetterede udgifter i finansårene 1956/57 og 1957/58 kan opføres i følgende opstilling, der desuden omfatter de indtægter, som kontoret har haft eller må formodes at få udenfor den egentlige landkasserevision.

	1955/56	1956/57	1957/58
1. Kontorets leder	19.035,24	19.179,24	19.732,60
2. Kontorpersonale	19.625,42	34.490,16	38.472,28
3. Husleje, varme, lys, reng.	2.520,13	4.000,00	4.000,00
4. Kontorholdsudgifter	905,05	1.000,00	1.200,00
5. Porto, telefon og annoncer	595,00	700,00	700,00

6. Andre udgifter	918,08	1.000,00	1.000,00
7. Rejse- og dagpenge	3.499,63	900,00	1.500,00
	47.165,15	61.269,40	66.604,88
8. Budgetterede indtægter områder uden- for landskassen	28.186,70	33.000,00	36.000,00
Rest, landskassens andel i revisionsud- gifterne	18.978,45	28.269,40	30.604,88

For regnskabet for 1955/56 henvises til beregning om kontorets virksomhed. Beregningen er sendt landstyre ved brev af 5. maj d. å.

Om de enkelte udgiftsarter skal oplyses følgende:

Lønninger: Kontorlederlønner er ansat efter den angivelende ordning med honorar aflønning og hensættelse af pensionsbidrag til en særlig pensionsfond (sparekassekonto).

Afdelingen beskæftiger for tiden:

Kontorassistent frk. Maja Gaard Hansen, grundløn kr. 2340. . Totalløn i tiden kr. 9.654,12. I forannevnte opgørelse indgår desuden 1 alders-tilleg.

Kontorist Karsten Rasmussen, grundløn kr. 1.680. . Totalløn i tiden kr. 9.864,00. I forannevnte opgørelse indgår desuden et alders-tilleg.

Kontorelev frk. Oddvar Petersen, aflønnes for tiden med 50 % af kontoristløn, men i forannevnte opgørelse er der, overensstemmende med aflønningsreglerne regnet med 70 % i 10 måneder og 80 % i 2 måneder.

Endnu ikke ansat assistent. Der er endnu ikke truffet bestemt aflade vedrørende ansættelse af den mand, hvortil der med virkning fra begyndelsen af indeværende finansår blev bevilget penge fårsøn kr. 12.000. . I forannevnte opgørelse er der regnet med kr. 13.000. til denne.

NB. Det pointeres, at der i lønangivelserne er regnet med de angivelende satser, hvorefter der må tages forbehold mod merudgifter på grund af pristalsreguleringer m. v.

Hasudgifter: For 1957/58 er der regnet med samme beløb, kr. 4.000. , som blev anslået for 1956/57, men det skal bemærkes, at landstyre har lagt beslag på de kontorer, som kontoret allerede i forvejen havde lejet af telefonværket, og herved der forelå finansudvalgets indforståelse. Det er derfor på nærværende tidspunkt uvist, på hvilken udgiftsmæssig basis kontoret kan indbetale sig.

Andre udgifter: De afsatte kr. 1.000. er tænkt anvendt til mindre inventarskaffelser til kontoret.

Indtægter: De afsatte kr. 36.000. er skønsmæssigt anslåede refusioner fra virksomheder og kontorer under lagdeling, eller andre virksomheder, som revisionsafdelingen af det offentlige er pålagt at tage sig af, udenfor den egentlige landskasserevision.

Nærværende opgørelse omfatter kun det nærværende revisionskontors drift.

Viðmerkingar frá landsstýrinum.	Raknskapur 1955/56.
Stalsant, revisión	24.037,42
Intern revisión	32.139,23
Tollrevisión	9.300,00
	65.476,65

5) ad § 16.1: Lögmaður og landsstýri:

	Raknskapur 1955/56	Jóttan. 1956/57
1. Lönir	61.600,19	60.800,
2. Bætur	10.000,04	10.000,
	71.600,23	70.800,
ad 1:		
Samsýning lögmannna	12.000,00	
+ dýrtíðarviðbót 100 %	12.000,00	24.000,
Samsýning landsstýrismanna hvör	10.000,00	
+ dýrtíðarviðbót 100 %	10.000,00	
2 landsstýrismenn, hvör	20.000,00	40.000,
		64.000,
ad 2:		
Bætur óbreytt		10.000,
ad 3: íbú til lögmansembættið:		
Leiga	2.400,	
Hiti og ljós v. m.	4.000,	
Reingjering	1.000,	7.400,

6) ad landsskrivstofnan,

ad § 16.2.1: Skrivstofustjóri og 5 fulltrúar.	Løn.	8 %
Skrivstofustjóri	23.715,90	806,40
Fulltrúi 1. stíg	19.249,76	635,20
1. stíg	19.249,76	635,20
2. stíg	14.370,96	441,60
- 2. stíg	13.183,08	
- 2. stíg	13.228,56	374,40
	102.998,02	2.892,80
	1 8 %	2.892,80
	105.890,82	

Sókt verður um at seta ein fulltrúi av 2. stigi afturat.

ad § 16.2.2: Skrivstovufólk.

Yfirassistentur	13.463,76	
Skrivstovuassistentur	10.134,12	
Kontoristur	8.904,12	
Kontoristur	7.852,08	
Næmingur	4.711,25	
	43.065,33	
Partur Tryggingarsamhandsins	3.500,00	
	41.565,33	
Órðiðararbeiði og fríðaravloysarn	2.434,67	
	44.000,00	

ad 16.2.4: Húsaútreiðslur:

	Játtað 1955/56	Játtað 1956/57.
Rokneskapur 1955/56:		
Húsaleiga		17.500,00
Hilti: Juel Olsen, lön	2.400,00	
Kol, frakt, koyring v. m.	3.795,00	6.288,64
Reingering		7.722,27
Ljós		1.311,70
Ymist umvælingararbeiði		548,24
Persiennir		504,00
Brunatrygging av innbúgv		152,00
Ymist		170,25
		31.203,10

Útreiðslur viðv. lagmansins íbú í Nólsoyarstovu:

Húsaleiga	2.400,00	
Innbúgv	1.796,77	
Umvælingar	1.399,21	
Reingering	1.208,88	6.804,86
		41.007,96

	Játtuð 1955/56	Játtuð 1956/57
ad § 16.2.5: Skrivstofnuútreiðslur.	10.300,	13.000,

Roknskapur 1955/56:

Pappír og ymsir skrifstofuvutir:

H. N. Jacobsens bókahandil	2.818,87
Frá øðrum í Havn	653,00
J. Chr. Petersen, København	1.319,47
Refunderað ríkisumboðnum, 40 %	2.529,00

7.320,94

+ ref. fyrir pappír latið til ymsar	452,90	6.868,04

Ymist prentingararbeiði	1.012,00

1 telefalk	450,00

1 skrifmaskína	217,00

1 reknimaskína	1.450,00

Umvæling av maskinuni og duplikator	431,00	2.548,00

Ymsar hondbækur	354,60

Fríðaravloysari og eykaarbeiði	825,00

Tinglesingargjöld og haldaragjöld fyrir tinglistar	674,92

2 mappar	100,00

Ymist	216,20

12.598,76

ad § 16.2.6: Porto, telefon, lýsingar v. m.

	Játtuð 1955/56	Játtuð 1956/57
	11.000,	10.000,

Roknskapur 1955/56:

Porto	2.374,65

+ refunderað ríkisumboðnum 40 %	1.827,40	4.202,05

Telefon	7.637,57

Lýsingar og haldaragjöld	330,16

12.300,81

ad § 16.2.7: Aðrar útreiðslur:

Roknskapur 1955/56:

Flagging	205,00

Vanlukkutrygging	57,00

Ferðir innanoyggja í tenastuorindum	222,50

Bíðrokingar	847,00

Tubakk o. t.	324,78
Ymist eykaarbeiði	337,70
Ymist	431,53
	2.515,51

7) ad § 16.3: Fiskivinnuskrivstofan:

Sbr. bræv frá fyristöðumanninum frá 21. júlí 1956.

	Roknskapur 1955/56	Játtun 1956/57	Uppskot 1957/58
1. Tænastumenn	17.868,36	18.000,00	18.000,00
2. Skrivstofufólk	21.643,06	21.640,00	21.640,00
3. Honorar			
4. Húsaútreiðslur	4.881,00	4.800,00	4.800,00
5. Skrivstofulútur	3.616,68	2.200,00	3.600,00
6. Porto, telefon, lýsingar o. t.	4.098,07	3.800,00	4.000,00
7. Aðrar útreiðslur, herundir ferða- og dagpening	508,27	1.700,00	1.700,00
8. Reyndir	1.269,91	1.500,00	1.500,00
	53.886,25	53.640,00	55.240,00

8) ad § 16.4: Umboð uttanlands:

Sbr. skrif frá O. Skarðhamar frá 3. júlí 1956.

	Roknskapur 1955/56	Félgjaraflán 1956/57	Uppskot 1957/58
1. Tænastumenn	15.404,00	16.612,	17.760,36
2. Skrivstofufólk	10.088,00	9.800, -	12.105,60
4. Húsaútreiðslur	8.509,16	2.000,	11.020,00
5. Skrivstofulútur	1.130,05	1.500,	1.360,00
6. Porto, telefon, lýsingar o. t.	7.956,99	9.000,	8.150,00
7. Aðrar útreiðslur	1.245,80	1.400,	1.260,00
8. Ferða- og dagpeningur	2.107,32	2.200,	2.910,00
9. Flíviðbót	18.500,00	18.500,	18.500,00
10. ÷ leigumntöku	763,00	763,	763,00
	64.178,32	60.249,	72.302,96

ad 1. Samsv. bruttolønini pr. 1. apríl 1956 + 8 % eftir lönarpart landskassans.

ad 2. Lönin hjá Sofus Poulsen hefur nú verið óbreytt £ 10 um vikuna síðani

1. október 1954. Skotið er at hækka hana til £ 12.

Fyri at fá ta rættu myndina av útreiðslunum í 1955/56 hoyvi eg nær at viðmerkja, at fylgjandi útreiðslur ikki eru uppi í roknskapinum 1955/56 tí at tær vóru goldnar í apríl í ár, men tó veruliga hoyra til félgjaraárið 1955/56:

ad 4. Rentur og avdráttur fyrir maris 1956	£	27- 7- 7
Málað húsinu og garaguna aftan	£	25- 0- 0
Kotrokning	£	8-11- 4

£ 60-18-11

Skrivstofuleiga o. n. fyrir 1955, góldið af gjaldstofunni heinleiðis £ 100-17- 7

£ 161-16- 0

á 19,40 = kr. 3.128,92

ad 5. Market Reports (okt./55-apr./56) £ 7-3-0 á..... 19,40 = kr. 128,71

3.267,63

P. 8. Viðv. spesifikatión af teim yndisku postunum í 1957/58 verður vist til serligt skrif frá í dag.

Viðmerkingar frá landsstýrinum.

ad 1: Løn	17.193,96
+ 8 %	566,40
	17.760,36

ad 4: Lánið verður afturgoldið í 1956/57 og er tí ekki roknað við rentu og avdrátti tilsamans en. kr. 6.000. árliga.

9) ad § 16.5: Líkningarráð og kommunalt eftirlit.

Skr. bræv líkningarráðsins frá 30. júní 1956.

	Roknskapur 1955/56	Játtan 1956/57	Uþraskot 1957/58
1. Tíðastumenn			
2. Skrivstofufólk	27.076,76	26.650,	29.700,
3. Honorarir	1.800,00	1.800,	1.800,
4. Hósaútreiðslur	6.139,00	6.000,	6.300,
5. Skrivstofulútur	2.271,30	4.000,	4.000,
6. Porto, telefon, lýsingar o. n.	2.387,92	2.500,	3.000,
7. Aðrar útreiðslur	2.333,25	1.500,	2.000,
8. Ferða- og dagpeningar	263,00	800,	800,
			47.300.

Nr. 1. Løn skrivstofustjórans er bókuð á konto § 16.2.1.

nr. 2. Lónirnar eru eftir bestu ætlan móttur soleiðis:

Assistentur	13.000,
Hjálpari	8.400,
Hjálpari	8.300,

Fyrirvarni verður tikið viðvikjandi útreiðslum, sum kunna at standast av møguligari umskipan av skattaløggávuni.

10) ad § 16.6: Landsfólkayvirlitið.

	Roknskapur 1955/56	Játtan 1956/57	Uppskot 1957/58
1. Tjenastumenn			
2. Skrivstovufólk	11.000,68	9.850,	11.000,
3. Honorarir	11.279,40	11.300,	11.500,
4. Húsaútreiðslur	0,	100,	100, -
5. Skrivstovuútreiðslur	1.141,50	1.200,	1.300, -
6. Porto, telefon, lýsingar o. a.	280,65	400,	400,
7. Aðrar útreiðslur	11,40	100,	100,
8. Ferða- og dagpeningur	0,	0,	0,

Nr. 2. f 1955/56 er goldið kr. 1.650. - fyri eykabjálp i samband við fólkatalgingina 30/11 1955 og rættleiðing av fólkayvirlitinum.

Løn skrivstovuhjálparans verður reftandi um kr. 11.000, -.

11) ad § 16.7: Gjaldstovan.

Skr. bræv fyrirstaðumansins frá 19. juni 1956.

1. Skrivstovustjóri o. a.	87.458	86.000	96.040
2. Skrivstovufólk	106.344	114.000	119.752
3. Honorarir	139	000	140
4. Húsaútreiðslur	20.154	20.000	20.500
5. Skrivstovuútreiðslur	11.031	15.000	13.600
6. Porto, Hf., telegram og lýsingar	29.936	25.000	31.600
7. Aðrar útreiðslur	4.603	8.000	7.000
8. Adrena	3.912	3.000	4.000
9. Ríkiskassin, endurgjald	35.894	67.750	72.858
	197.684	203.250	218.571

Budgetudgiften for konto 16-7-8 er anslået mindre end lønningsudgiften, jfr. vedlagte opstilling, idet der på denne konto kommer indtægter fra andre kontorer.

Der vedlægges specifikation af lønningsudgifterne.

Specifikation af konto § 16.7.1: Tjenestemænd.

	Løn	8 %	Ind
Chef	23.404	806	24.210
fuldmægtig	17.930	538	18.468
bogholder	15.978	506	16.484
sæsserer	17.517	570	18.087
bogholder	16.221	570	16.791
	91.050	2.990	94.040
f. anslået forhøjelse for midlertidigt og særligt tilfæg m.v.			2.300
			96.340

Specifikation af konto § 16-7-2: Skrivstovfolk.

Overassistent	13,259
pantefoged	15,647
kontorist	9,024
pantefoged	10,734
kontorist	7,664
—	10,644
—	9,024
kontormedhjælper	5,280
—	7,160
—	5,280
—	7,328
kontorist	7,664
kontormedhjælper	3,772
—	3,772

116,252

+ anslået forhøjelse for midlertidigt

og særligt tillæg ca. 3,500

119,752

Konto 16-7-8 — Adrema.

Kontormedhjælper	7,160
+ anslåetforhøjelse, jfr. foran	250

7,410

12) ad § 16.8: Tolleftirliðið.

Sbr. bræv frá gjaldstovuni frá 16. juni 1956.

1. Tænastumeðn	76,215	75,700	83,413
2. Skrivstovufólk	0,	0,	0,
3. Honorar	10,700	16,000	10,700
4. Húsaútreiðslur	4,473	5,000	4,500
5. Skrivstovulútur	60	500	300
6. Porto, flf., lýsingar o. l.	2,181	2,000	2,500
7. Aðrar útreiðslur	3,823	2,000	3,500
8. Rakstur av tollbátinum	3,275	2,000	2,500
9. Ferða-, og dagpeningar	1,018	500	1,000
	101,749	103,700	108,413

Sáframt der ansættas en kombinereð pólíbetjent og tollþopsynsmaðr í Skálafjorðun, vil uðgíftun unðer kuntu 16-8-3 slíge með kr. 5,300. .

Viðmerkingar frá landstýrinum.

ad 3 og 4: Roknað er við pólitistinum og lögmenninum á Skálafirði, og at kommannan rindar hetytina av lønini. Landskassin rindar part av útreiðslunum til vaktrán o. t.

Specifikation af konto 16-8-1: Tjenestemænd:

	Løn	8 %	Ialt
Overtoldbetjent	11.994	305	12.299
Toldbetjent	11.394	257	11.651
—	11.394	257	11.651
—	11.394	257	11.651
—	11.130	257	11.387
—	11.130	257	11.387
—	11.130	257	11.387
	79.566	1.847	81.413

Midlertidigt og særligt tilhæg stiger efter gældende lønftale igen pr. 1/4 1957. Kontoret har intet skema over forhøjelsen men anslår denne til ca. 2.000

83.413

13) ad § 16.9: Valuta og prisráð.

Sbr. bræv fyrstaðumansins 16. juni 1956.

	Roknskapur 1955/56	Játtan 1956/57	Uppskot 1957/58
1. Tjenastumenn			
2. Skrivstovufólk	19.859,52	15.000	17.228
3. Honorar	7.749,84	7.450	7.800
4. Hásuútreiðslur	7.939,48	7.500	5.000
5. Skrivstovulátir	1.199,75	800	800
6. Porto, telefon, lýsing	2.511,79	2.300	2.500
7. Aðrar útreiðslur	361,67	500	500
8. Ferða- og dagpeningur	2.173,35	3.200	2.500
	41.795,40	36.750	36.328

Punktur 2. Skrivstovufólk, kemur fram soleiðis:

Skrivstovukvinna	7.664
.....	9.564
Tilsamans	17.228

Hetta er tann núverandi árliga lønin.
Stjórin er løntur av vinnulánsgrunninum.

14) ad § 16,10: Landsverkfræðingsskrivstofan.

Smb. bræv fyriræðumansins frá 9. júlí 1956.

	Ríkisskattur	Játtan	Uppskot
	1955/56	1956/57	1957/58
1. Landsverkfræðingur o. a.	134.349,14	137.000,00	187.000,00
2. Skrivstofufólk	21.743,07	20.000,00	20.000,00
3. Honorarir			5.000,00
4. Húsnútfreiðslur	39.205,54	21.000,00	21.000,00
5. Skrivstofulútur	7.204,93	5.000,00	7.000,00
6. Porto, telefon o. t.	2.748,38	3.000,00	3.500,00
7. Aðrar útfreiðslur	3.119,05	3.000,00	4.000,00
8. Ferða- og dagpeningur	19.347,03	15.000,00	18.000,00
9. Leigunntøkur	1.123,20		1.123,20
			275.623,20

ad 1.

	lenskassans partur til lön + egið eflirl. grunn effirlönar- gjald	effirl. eða aðra effirl. br.	tílsamans
Landsverkfræðingur	26.935,00	935,00	27.870,00
Verkfræðingur	22.840,00	2.224,00	25.064,00
- -	19.368,00	1.877,00	21.245,00
- -	20.592,00	1.999,00	22.591,00
- -	16.000,00	1.500,00	17.500,00
Konstruktörur	14.280,00		14.280,00
-	14.280,00		14.280,00
-	13.000,00		13.000,00
Tekn. hjálparmaður	15.648,00		15.648,00
-	15.648,00		15.648,00
	178.591,00	8.536,00	187.127,00

ad 2.

Skrivstofufulltrúi	15.648,00	15.648,00
Skrivstofugenta	7.536,00	7.536,00
-	5.400,00	5.400,00
		28.584,00

ad 1. Talið á verkliga hæðum fólki, sum tilfrangt er hér á skrivstofunni, um vegabyggingin skal fremjast soleiðis, at eini 3 arbeiðspláss eru ísenn og bræðkering til nýggjan hvernaphan vísini skal fara fram, er:

Vegir: Projektering og gerð av vegum 5 verkfr. og konstruktörar
 Havnir og lendingar: Projektering og gerð 3 verkfr. og konstruktörar

Teknitarbeiði og ymist eftirlit	1 konstruktorur
Administrasjón o. a.	1 verkfrøðingur

10 verkfr. og konstruktorar

Tá ið eg á figgjariatlanini bert havi sett 7, er tað, lí eg fyriháls havi viljað verið eitt sindur afturbakandi í tí vón, at um tað skuldi verið álroðkaði at fingið fleiri mans og/ella veitt løn fyri yvirarbeiði, vildi landsstýrið og figgjarnevndin sýna ta vælvild at játta hesum.

Viðmerkingar frá landsstýrinum:

ad 1: Landsverkfrøðingur o. a.

Til figgjarløgtingslógina 1956/57 søkti landsverkfrøðingurin um hesa normering:

Landsverkfrøðingur	1
Verkfrøðingar	3
Konstruktorar	1½
Tekn. hjálparmenn	2
Skrivstovufulltrúa	1
Skrivstovuhjálpara	2

Landsstýrið tók ikki støðu til umsóknina, men vísti hana til nærrí kanningar í samband við viðgerðina av figgjarlógini.

Eftir tí sum fyriliggur upplýst samtykti figgjarnevndin normeringina og samtykti eisini at normera ein verkfrøðing afturat teimum 3. Tað sum nú verður søkt um, út yvir ta normering sum er roknað er við at 1 verkfrøðingur eru normeraðir er 1½ konstruktorur.

Eisini hesa umsókn visir landsstýrið til nærrí kanningar í samband við viðgerðina av figgjarlógini.

ad 3: Honorarir.

Nýggj konto, ongín motivering, verður ikki tilmælt.

15) ad § 16.11: Ferða- og dagpeningur.

	Roknskapur	Játtan
	1955/56	1956/57
	20.286,19	20.000, -
ad § 16.12: Inuheimingarkostnaður.	12.218,91	15.000, -

16) ad § 17.1: Dronning Alexandrines hospital.

Indtægter:	Roknskapur	Figgjariatlan
	1955/56	1956/57
Patientebehandlinger	126.774,50	122.500, -
Ambulant behandling	11.930,01	9.400, -
Ambulante undersøgelser	1.533,00	1.100, -
Befordring	23.795,00	20.000, -
Statstilskud	437.300,00	436.000, -

Andre indtægter	47.872,77	39.250,—
Landskassetilskud	941.024,39	976.800,—
	1.590.229,67	1.605.130,—

Udgifter:

Lønninger	455.035,07	499.565,—
Forplejning	260.562,17	274.700,—
Varene og lys	111.514,60	121.000,—
Vedligeholdelse af bygninger og inventar	139.100,70	176.600,—
Medicin, forbindsstoffer m. v.	123.683,58	127.500,—
Rontgenanlæg	18.549,61	56.500,—
Rengøring	34.222,87	35.600,—
Vaskeriet	37.227,96	37.700,—
Systuen	28.266,55	33.950,—
Skatter og forsikringer	9.920,25	10.300,—
Kontorhold	55.333,60	57.500,—
Lægebåden	68.693,50	63.900,—
Bilerne	5.151,48	5.400,—
Forskellige udgifter	15.218,15	12.000,—
Afskrivninger	223,70	0,—
Bidrag til pensionering	4.779,30	5.315,—
Plejeafdelingen	223.064,91	87.600,—
Ligtøj	318,51	0,—
	1.590.229,67	1.605.130,—

17) að § 17.2: Klakksvíkar sjúkahús.

Inntøkur:	Roknskapur 1955/56	Píggjartell. 1955/56	Píggjartell. 1956/57
1. Sjúklingagjald	55.368,00	58.100,—	53.000,—
2. Ríkissludningar	146.270,—	151.400,—	170.000,—
3. Inntøkur leknabátsins	11.475,50	10.000,—	10.000,—
4. Aðrir inntøkur	3.416,80	100,—	100,—
5. Avskrivnað inntøkueflirstoður	+ 17.249,05		
6. Differencekonto viðvkljandi inntøku- effirstoðum	+ 514,50		
	198.796,15	219.600,—	233.100,—
Útreiðslur:			
10. Lønir	221.352,67	200.000,—	216.000,—
11. Kostarhald	122.064,37	91.000,—	98.000,—
12. Brennir & ljós	51.511,54	45.000,—	45.000,—
13. Útreiðslur leknabátsins	33.443,08	32.000,—	32.000,—
14. Medicin o. t.	30.136,19	45.000,—	40.000,—
15. Viðv. byggningnum	11.016,29	15.000,—	15.000,—
16. Viðv. innbúgv	61.269,18	20.000,—	25.000,—

17. Útreiðslur viðv. röntgen	1.896,94	8.000.	8.000. -
18. Vask & reingerð	4.730,36	7.000.	8.000. -
19. Skattur og gjöld	2.757,15	4.000.	2.500. -
20. Skrivstofuhald	9.950,60	8.000.	10.000. -
21. Koyring	3.805,90	3.500.	3.000. -
22. Aðrar útreiðslur	9.128,66	0.000.	6.000. -
23. Revisión	562.	1.000.	1.000. -
Umvæling av lækna húsinum	64.834,71	25.000.	41.000. -
Eykaútreiðslur viðv. læknastríðnum..	10.278,81	0.	-
	641.738,45	510.500.	550.500. -
Rakstrarhali (landskassastudningur)	442.942,30	290.900.	317.500. -

18) ad § 17.3: Suðuroya sjúkahús.

	Roknskapur 1955/56	Figgjarætl. 1955/56	Figgjarætl. 1956/57
Inntøkur:			
Sjúklingagjaldt	49.498,80	35.850.	40.400. -
Ríkisstudningur	123.722.	107.200.	126.000. -
Aðrar inntøkur	1.459,20	1.000.	1.200. -
	174.680.	144.050.	167.600. -
Útreiðslur:			
Lønir	170.140,17	150.000.	160.000. -
Kostarhald	81.559,40	66.000.	65.000. -
Brenni og ljós	42.879,57	35.000.	40.000. -
Medicin o. t.	44.180,08	25.000.	30.000. -
Viðvíkjandi bygginginum	17.852,10	16.000.	26.500. -
Viðv. innibúgv	29.715,76	10.000.	30.000. -
Röntgen	7.180,84	8.000.	8.000. -
Vask og reingerð	5.126,14	2.500.	3.000. -
Skattur og gjöld	8.868,14	8.100.	8.000. -
Skrivstofuhald	5.292,03	3.700.	5.000. -
Koyring	1.641,00	1.000.	1.200. -
Aðrar útreiðslur	10.715,09	3.500.	5.000. -
Revisión	549.	300.	300. -
Umvæling av lækna húsinum:			
a) Sjúkahlúsklækna húsin	5.078,50	1.000.	6.175. -
b) kommunalekna húsin	2.968,80		
= leiga frá kommunum			
1/7-53 31/12-1955	12.000.	+ 9.031,20	+ 1.800.
	422.346,62	328.200.	388.575. -
Rakstrarhali (landskassastudn.)	247.066,02	184.150.	220.975. -

19)

Inntøkur:

	Bokskapur 1955/56	Figgjarvethan 1956/57
Sjúklingagjald	6.526.	7.500.
Ambulant röntgen	1.060.	1.000.
Gjald fyri Hkøt	0.	0.
Ríkisstudningur	18.768.	22.500.
Utlagarður	0.	0.
Fløigudeildin f. 1954/55-1955/56	223.004,94	87.600.
Ymiskar inntøkur	11.590,80	12.325.
	261.090,74	130.925.

Útreiðslur:

Lønir	181.326,62	145.545,00
Kostarhald	63.018,29	65.000.
Brenni og ljós	28.710,26	31.525.
Utlagarður og fenaður	2.042,13	500.
Medicin o. l.	14.338,33	17.800.
Umvælingar av húsum	21.574,49	18.000.
Búnyttir	10.597,91	5.750.
Röntgen	3.122,37	3.150.
Vask og reingerð	2.919,12	3.700.
Trygging o. l.	3.719,50	3.000.
Skrivstovuhald	3.505,58	4.350.
Koyrsla	2.319,55	4.000.
Ymiskar útreiðslur	2.115,10	600.
Grannskoðing	0.	200.
Elfríðnargjald		2.000.
	339.339,55	306.020.
Rakstrarhali (lands-kassastudin)	78.329,81	175.095.

20) ad § 17.5: Læknaútreiðslur.

	Bokskapur 1955-56	Játtan 1956-57
ad § 17.6: Ljósmeður.	28.672,70	28.000.
ad § 17.7: Farsóttir.	1.313,28	2.000.
ad § 17.8: Karantenuútreiðslur.	202,00	2.000.
ad § 17.9: Sjúkahjálpi.	3.742,68	2.000.
ad § 17.10: Studningur til Heilðarheimið «Naina»		
1. Vanligur studningur	22.000	22.000.
2. Evkastudningur	2.500.	5.000.

21) ud § 18: Samferðslumál.

Smbt. skriv landsverkfrøðingsins frá 7. júlí 1956.

§ 18. Samferðslumál.	Roknskapur 1955/56	Fíggingarætt. 1956/57	Uppskot 1957/58
1. Vegir og brýr.			
1. Nýggir vegir og brýr	390.279,28	600.000.	1.000.000.
2. Breiðkan av brúum	50.100,00	50.000.	50.000.
3. Til vegagrunnin	100.000,00	165.000,00	190.000.
2. Havnagerð	885.882,03	518.000,00	134.186.
3. Lendingar	197.476,38	330.000,00	300.000.
5. Flogvollurin	1.605,35	1.500,00	1.500,--
		1.664.500,00	1.675.686,00

Viðmerkingar:

ad § 18.1.1. Sambart samtykt í lögtingsmáli nr. 16/1954 verða kr. 300.000. at avseta til vegirnar

Hósvík Hvalvík
Hvalvík Haldórsvík
Eiði Gjógv Funning,
Skála Skálaboyn,
Strendur Morskranes,
Vegin oman á Hulk,
Kollafjørð Hósvík
Skipanes Skálaboyn

og sambart samtykt í lögtingsmáli nr. 6/1955 verða kr. 250.000. at avseta til vegin Hov Óravík.

Til lutvis at undbyggja og lutvis breiðka tey eldru strekkini á veginum Skipanes-Skálaboyn og Skála-Skálaboyn tilsamans 2,25 km er ætlað kr. 225.000.

Til Fjarðavegin er ætlað fyrribils kr. 150.000.

Tær seinastu kr. 75.000. eru roknaðar til aðrar vegir.

ad § 18.1.3. Upphæddin er tann sama sum tær ætlaðu inatøknurnar av bilgjöldum. Hesí gjöld skulu sambart lóg fyri Føroyar um motorakfør tær óskerd í vegagrunnin.

ad § 18.2: Tær studningar til havnabygging sambart havnarellanini 1948/57, sum skulu rindast í fíggingarárinum 1957/58 eru hesir:

Fuglafjarðar	kommuna	kr. 50.000.
Kollafjarðar		13.750.
Nes		87.500. --
Sjóar		13.750.
Servágs		48.500.
Vestmanna		19.500.
Tórshavnar		235.000.

kr. 448.000.

— jättið 1956/57 til
Tórshavnar kommunu

20.000.

kr. 468.000.

A kontoinn: Marshallpeningar til havnabygging, stöð 1.
apríl 1955 kr. 374.500.
Allt af hesum er komið 58.000.

Tilsamans.... kr. 432.500.

Hetta er restin av teini 1.920.000 kr., sum tilsamans vóru játtaðar til havna-
bygging av Marshallpeninginum. Hinar 1.504.250 kr. eru fluttar á kapitalkonto.

Sambært skrivi frá revisiónini verða hesar 432.500 kr. at nýta beintleiðis
til havnabyggingina.

Eg havi té fyrst minkað áðurnevndu játlanir uppá kr. 408.000, -
við Marshallpeninginum 432.500, -

rest... kr. 35.500.

men samstundis er at siga, at kontoinn fyri havnastuðu

ingi á roknskapinum fyri 1955/56 stendur við 409.271,32

meðan sambært teini ónýttu játlanum sambært havna-
ællanum 1943/52 og 1948/57 eigur at vera 507.956,91

Tað vil siga ov tilíð 98.685,59

At játla tilsamans 1957/58 134.185,00

Viðmerkingar frá landsstýrinum:

ad 5: Flogvallurin.

Tær kr. 100.000,- eru ætlaðar til lútsis útbygging av vøllinum, soleiðis, at
hann eftirhondini verður førur fyri at taka móti vanligari flogferðslu.

22) ad § 18.2.4: Strandferðslan.

Eftir uppgávu frá gjaldstovuni er rakstrænumdírskotið 1955/56 kr. 234.270,12
Fyrirsitingin fyri S. L. søkir um kr. 200.000. - í stuðningi. Játtanin 1956/57 er kr.
150.000,- .

Tær kr. 100.000, - eru ætlaðar til renting v. m. av láni til bygging av strand-
faraskipi til Norðoyggjar og møguliga eisini til bygging av skipi fyri Smíril.

23) ad § 19.1: Fólkhaskúlin.

Smbr. bræv frá ríkisumboðnum frá 18. juni 1956.

Under henvisning til landsstýrets skrivelse af 4. juni 1956 vedrørende
forslag til lagtingsfinanslov 1957/58 for så vidt angår udgifter til lærerløn og
bygdeskoleinspektion skal man efter indhentet udtalelse fra Færoernes oppe-
børselskontor meddele, at udgiften til lærerlønninger for finansåret 1955/56
har andraget 996.682,36 kr. På lagtingsloven for 1956/57 er bevilget 970.000. - .
For finansåret 1957/58 vil udgiften kunne anslås til ca. 1.050.000. - .

For så vidt angår bygdeskoleinspektionen bemærkes, at der ved lov nr.
282 af 23. november 1955 er oprettet en stilling som skolekonsulent. Dennes
lønnings vil andrage ca. kr. 18.000,- . Årlig hvortil kommer kontorholtsudgifter,
rejseudgifter, dagpenge m. m. om hvis størrelse det på forhånd er vanskeligt
at udtale sig. Det henstilles at anslå disse udgifter til ca. kr. 8.000. - , således

at der som hjemmestyrets andel i udgifterne til skolekonsulenten bevilges ialt kr. 13.000. .

Det tilføjes, endelig, at udgifterne til bygdeskoleinspektionen i finansåret 1955/56 har andraget 1859 kr., og at der på lagtingsfinansloven for 1956/57 er bevilget 2000 kr. på denne konto.

24) ad § 19.2.1: Læraraskúlin.

Sembr. brev frá skúlastjórnini frá 23. mai 1956.

Under dags dato har man tilskrevet forstanderen for Færøernes seminarium således:

«Under henvisning til seminariets skrivelse af 10. april 1956 skal man meddele, at skoledirektionen for sit vedkommende kan tiltræde lærerrådets indstilling angående fordeling af kr. 9.000. . til elevunderstøttelser for tiden 1. april 1956 . . 31. marts 1958. Man har dog vedtaget at henstille til seminariet, at understøttelsen fremtidig udbetales med færre og større portioner, således at beløbet kan blive en virkelig mærkbar hjælp for modtageren.

Man har dags dato gennem Færøernes oppebørselskontor anvist den på statskassen faldende andel af understøttelsesbeløbet kr. 4.000. . til udbetaling til hr. forstanderen, hvorhos man har anmodet Færøernes landsskyre om at anvise den på landskassen faldende andel, kr. 5.000. . til udbetaling.

Det tilføjes, at skoledirektionen samtidig har fundet anledning til at søge landsskyret om en forhøjelse af det samlede understøttelsesbeløb fra landskassen.»

Hvilket herved meddeles, idet tilføjes, at skoledirektionen har vedtaget at henvende sig til landsskyret at søge det samlede understøttelsesbeløb forhøjet, idet opmærksomheden henledes på, at seminariets elevantal er ca. tredoblet, uden at en tilsvarende forhøjelse af understøttelsesbeløbet har fundet sted.

De indkomne ansøgninger og seminariets indstilling vedlægges, men bedes efter endt afbenyttelse tilbagesendt hertil.

25) ad § 19.3.1: Færøya skúlagrunnur.

Inntøka sbr. røknskap Áttáð inntøka

		1955	1956/57
1. Rentuinntøka		1.695.	1.100. x
2. Statsstudningur til realskúlan		3.900. .	3.900.
3. Statsstudn. til læraralønir		92.245,21	100.000.
4. Studn. til uttanbúggja nemningar		1.200.	1.200.
5. Studn. frá Tórshavnur kommun.		150. --	150.
6. Gjöld nemninganna:			
Skúlaneningur	30.938,75		
Reinbaldsgjald	1.085,00		
Brennigjald	1.255. .	33.278,75	34.000. --
7. Læraraskúlin fyri tjós, hita og reinhald		1.200,00	1.200.
8. Leiguinntøkur		1.000,00	0
9. Eftirstoður á røknskapi 1954		1.571,25	
10. Studningur úr landskassanum		49.150. --	51.350.
		185.390,21	192.900.

- x) Renta af seminarligrunn, kr. 416, , er eftir ásetan af ministerínum lögð undir læraraskúlan.
- xx) Roknað er við lönhækkun og einum lærara aftrat.

	Útreiðsla sbr. roknskap 1955	Átlað útreiðsla 1957/58	
1. Lön gjald til eftirlönargrunn	2.019,	2.300,	x
2. Læraralönir og varalæraraútreiðst. = lön gjald 1.	134.624,16	146.800,	
3. Studningur til úttanbúggja næmingar	1.200,00	1.200,	
4. Grannskoðan af roknskapinum	0	2.000,	
5. Porto og lön til kassameistarar	689,40	900,	xx
6. Skattur	1.103,65	1.200,	
7. Trygging	945,	1.000,	
8. Viðlíkahald og endurnýgging	2.878,49	6.000,	
9. Ljós og brenni	8.490,81	9.000,	
10. Reínhald	17.253,89	18.000,	
11. Undirvísingartúlfar	6.350,15	3.000,	
12. Ávíst af skúlastjórninni	370,90	500,	
13. Aðrar útreiðslur	1.054,55	1.000,	
14. Eftirstaður og avskrivning	1.142,50		
15. Avlop	7.268,51		
	185.390,21	192.900,	

- x) Roknað er við einum lærara aftrat.
- xx) Skúlaneyndin hefur sett samþýninguna til kassameistararar til kr. 800.

26) ad § 19.4: Studentaskúlin.

Bræv frá Th. Nygaard, rektor, frá 20. júní 1956.

Félgjartæflan fyrir studentaskúlan í félgjarárinum 1957/58.

1. Læraralönir (her uppi í gjald fyrir yfirlönar og samþýning fyrir umsjón og eftirlit við sövnum)	143.448,96
2. Eftirlönargjald landskassans	3.225,60
3. Studningur til bygðanæmingar	10.000,00
4. Sövn (viðlíkahald og keyp af nýggjum lutum og túfari til dagliga undirvísingina)	2.000,00
5. Laboratorilö (ljós, hiti, reingerð, skattur, trygging	2.700,00
6. Aðrar útreiðslur (skrifstofuútr., útr. til próvtöku, upptökuneynd, keyp af bókum o. a. m.) o. a.	2.000,00
7. Leiga af V. B. V.	5.800,00
	Tilsamans
8. Leiguinnlaka	864,00
	Útreiðslur íalt

Viðmerkingar:

1) Av tí at tilgongdin av nýggjunum næmingum til prelinúnerskeiðið í ár var so stør, at neyðugt verður at hava tveir 1. flokkar, verða útreiðslurnar til læraralønir at hækka tilsvaramáli. Tað er tó neyvan ráðiligt at seta nýggjan lærara enn, sjálvt um tímatallið kundi verið nóg stórt til tað; tí óvíst er, um tilik tilgongd verður varandi. Tað verður tí bilðið beinast, at okingin í tímatalinum verður býtt millum teir læraraennar, sum eru, soleiðis at teir nú helst allir fáa teirra fulla tímatil í studentaskúlanum, meðan fleiri av teimum nú í nokkur ár hava havt ein part av tí skylduga tímatalinum uppi í realskúlanum, sum so hevur endurgoldið landskassanum ein tilsvaramáli part av lön teirra. Men sjálvt soleiðis koma einir 20 tímar at vera útyr, og hartil koma teir tímarir, sum roknaðir verða fyri skrivligt heimaarbeiði, ætlandi aðrir 20. Tað verða sostatt okkurt um 40 yvirtímar at líkna á teir ymisku lærararnar. Men av tí at ikki er gjørligt at siga, hvussu hesir yvirtímar verða býttir, fyrr enn skennið fyri komandi ár verður lagt, verða teir her settar upp fyri seg sjálvan við einum ætlaðum meðalgjaldi uppá kr. 45. um mánaðin fyri hegn, meðan læraralønirnar eru þær, sum eftir uppgávu frá gjaldstovuni í lotuni verða goldnar fyri fullt tímatil (27 um vikuna). Eisini útreiðslur til umsjón og eftirlit við søvnumum verða settar fyri seg sjálvan.

Tær ætlaðu útreiðslurnar til læraralønir skuldu sostatt sundurliðaðar sæð soleiðis út:

	Bruttoløn um mánaðin	Eftirlønargj. landskassans.
1. Fyrstoðumaður	2.195,00	80,80
2. Lektor	1.669,73	55,60
3. Lektor	1.669,73	55,60
4. Adjunktur	1.278,78	44,40
5. Adjunktur	1.018,39	32,40
6. Adjunktaspirantur	1.105,13	
7. Vikarur	900,18	
8. Tímalærari	102,14	
9. Umsjón og eftirlit o. n.	125,00	
10. Ca. 40 yvirtímar á 45 kr.	1.800,00	
Íalt um mánaðin	11.954,08	268,80
Íalt um árið	143.448,96	3.225,60

27) ad 19.5.1: Føroya fólkaháskúli.

Roknskaparyvirlit frá 1. apríl 1955 til 31. mars 1956.

	Inntøkur.
1. Studningar úr landskassanum	25.000,00
Eykastudn. úr landskassanum, (vindskaði)	2.000,00
2. Studningur frá býráðnum	1.500,00
3. Nemningugjald	52.530,00
4. Fyri lænta telefon	605,30
5. Seldar bókur	36,00
6. Studningur frá Búagrundinum	9.000,00

7. Kostpeningur húski stjórans	2.850,00
8. Ymist (herundir líkið úr sparikassanum)	2.477,35
9. Stundningur frá Háskúlafelagnum	1.200,00
10. Skuld til kassameistarans	1.534,89

98.733,54

Ótreiðslur

1. Matvörur	23.676,20
2. Ljós og brenni	5.759,40
3. Búdyttur	1.656,20
4. Umsjting	1.858,20
5. Skúlaamboð	265,50
6. Lönir	38.789,60
7. Renta og avdrag	8.298,32
8. Trygging	474,90
9. Telefon	1.551,26
10. Skrifstofuótreiðslur	183,85
11. Lýsingar	266,59
12. Skattur	198,64
13. Blaðhald	61,70
14. Nýbygging	5.607,54
15. Skuld frá árinum fyri	1.879,66
16. Innsett í Færø Ants Sparekasse	8.000,00
17. Ymist	205,75

98.733,54

Lýsing av húsarhaldsútreiðslum.

Næmingar búgvandi á skúlanum:

Sumarið 1955, 3 mán. 25 næm. á 90 dagar..... 2.250 dag.

Veturin 1955/56, 5 mán.

33 næm. á 150 dagar 4950 dag.

4 næm. á 142 dagar 568 dag.

7 næm. á 132 dagar 924 dag.

1 næm. á 110 dagar 110 dag.

45 næm.

6552 dag. 6.552 dag.

2 arbeiðsk. í 6 mánaðir

360 dag.

3 arbeiðsk. í 6 mánaðir

540 dag.

Húski stjórans, 3 fólk í 12 mánaðir

1.080 dag.

Tils. 10.782 dag.

Ótreiðslur til kost og innivist:

1. Matvörur	23.676,20
2. Ljós og brenni	5.759,40

3. Búnyttur	1.658,20	
4. Umsiting	1.858,43	
5. Matmóður og arbeiðsk.	6.420,00	
6. Trygging	474,90	
7. Skattir	198,64	40.043,77

Býtt til 10.782 dagar: 40.043,77 kr. = kr. 3.71 um dagin.

10. 782

Fíggarstøða 31. marts 1956.

	Ogn.	Skuld.
Gl. skúlin, hjallur	60.000	
Nýggi skúlin	90.000	
Jarðøki (3945 m ²)	28.000	
Innbúgv	10.000	
Lán í Búagrunni Føroya		66.500,02
Lán í Føroya Banka	7.000,00	
Skuld til kassameistarans		1.534,89
	188.000	75.034,91

Bræv frá fyristøðumanninum frá 12. juni 1956.

Sum tað er tí heiðraða tingi kunnugt, er Føroya fólkaháskúli sjálveigandi stovnur, sum verður ríkin við munandi stuðningi úr landskassanum. Stúdnin úr landskassanum hevur higartil verið latin eftir umsókn frá stjórn skúlans á hvørjum ári, men ongur fastar reglur hava verið fyri hesi stuðningsveitan, sum vit vita, tær eru í hinum Norðanlondunum.

Eftir lóg nr. 311 av 4. juli 1942 við seinni broytingum verður stuðningur til háskólar í Danmark latin eftir fylgjandi reglum:

- 1) Ein grundstúdnin uppá kr. 4.000,- á tá ársnæmingatalið er í mesta lagi 30, 3.000,- kr. við 31-50 ársn. og 2.000,- kr tá ársnæmingatalið er umm. fyrr 50.
- 2) 3½ proc. av virði av húsum og innbúgv.
- 3) 70 proc. av læraralønunum og
- 4) 50 proc. av útreiðslum til undirvísingaramboð.

Eftir hesum reglum hevði stuðningurin til Føroya fólkaháskúla verið nakað soleiðis:

1) Grundstúdnin	4.000.
2) 3½ % av kr. 200.000.	7.000.
3) 70 % av kr. 33.000.--	22.100.
4) 50 % av kr. 800.	400.
Tils.	33.500.

Eftir somu lóg leður statuein, tá nýggjar háskúli skul byggjast ella tá gamal skal viðast um, lán, sum svarar til helvtina av virðinum á tí, sum gjørt er. Onki avdrag skal latast av slíkum láni, men rentur skulu latast við 4 % p. a. og staturin tryggjar sær 2. veðhald í húsumum.

Hesi seinasta 3 árin hava vit bygt og valt fyri o. u. kr. 130.000. aftan at fáa nakra hjálp frá tí alnumma, og torvur er á at byggja bæði finleikarhøll eins og nýggjar skúlastovur, um skúlin skal vera forur fyri at rokja ta uppgávu til lítar, sum hann vil og kann rokja, um hann fær lann stuðil, sum skúlar av sama slag fáa í hinum Norðantøndunum. Tá vit hava líkið dømi úr Danmark, so er tað tí, at taðani fáa vit upplýsingar frá ríkismáðunum, meðan tað er eitt sindur torførari at fáa at vita úr Noreg ella Svøríki, men í Noreg mun studningsveitanin vera nakað tana sama sum í Danmark, meðan hon er ríviligari í Svøríki, í Íslandi eru ongir fólkaháskúlar.

Bæði í Danmark eins og í Noreg og Svøríki eru lærarar sum arbeida við háskúlarnar, tryggjaðir við eftirlonarskipan eins og aðrir lærarar. Her hjá okkum er ongín slík skipan, og tá heita læraratalið sjálvandi altíð verður fát, er tað kanska torført at gera eina serliga skipan fyri háskúlulærararnar, men vit skulu kortini mæla tinginum til at royna at fáa tað so í lag, at lærararnir við háskúlan kunnu koma uppí eina ella aðra pensjónsskipan, sum í løtuni er, um tað ikki ber til at gera serliga skipan fyri teir, tí tað er umráðandi at skúlin fær góðar lærarakreftir, og tað er ikki vantandi nú á dagum, at makur gevur seg til arbeiðis í so ótryggum eftirlonarkorum, sum verið hava við Føroya fólkaháskúla higartil.

Næmingastudningurin varð munandi lækkaður seinasta ár, men við tað, at fleiri næmingar hava sakt skúlan, hevur ikki stórt meira verið í part nú enn fyrr. Hesi studningar átti ikki at verið minni enn 80 kr. í meðal um mánaðin, og tá vit kunnu rokna við einum næmingatali, sum er uppá einar 35 ársnæmingar og kanska meir, um húsaviðurskiptini verða rámsáttari, so átti hesin studningurin at ligið um einar kr. 25.000. um árið.

Tilrendi til háskúlan er stórt, tað sýnist, sum bæði dreingir og gentur eru hugað at fara á háskúlan, og onki er at ivast í, at tað er til stóran frama fyri ungdomin, at ein slíkur skúli er at teita til.

Men tíðir broystast, og tað, sum dugði fyri fínti árum síðani, er ikki tíðar hóskandi í dag. Tí hevur verið neyðugt at veita um mangt á háskúlanum, og meira er eftir at gera, um skúlin skal standa mót við tað sum ungdomurin er vandur við heiman ífrá, og sum eigur at kunna krevjast av slíkum skúla í dag.

Vit skulu nú lova okkum at heita á tað láttvirda lögting um at gera nýggjar reglur fyri studningsveitanini til Føroya fólkaháskúla eftir líknum sjónarmiði, sum galdandi er í Danmark, at gera skúlanum tað møguligt at fáa lagaligt lögtingslán. Tá byggjast skal av nýggjum, ella tá størri umvælingar skulu gerast, at útvega lærarunum við skúlan hóskandi eftirlonarkor, og at vissa næmingunum, sum soku skúlan, størri studning enn higartil hevur verið givin.

Viðmerkingar frá landstýrinum:

Fyrstoðumaður skúlans hevur roknað landskassastudningin at verða kr. 33.500. , um hann varð samsvarandi ríkisstudningi til danskar háskúlar. Lögtingið er ikki bundið av ríkislóg á hesum oki og skal mæla til henda studning.

Grundstudning	3.000,—
3½ % av virði av bygningum röknað til kr. 150.000.	5.250,—
70 % av læraralønnum kr. 33.000.	22.100,—
50 % av útreiðslum til undirvisingaramboð	400,—
	—
	30.750,—
minús studning frá Búagrunninum	9.000,—
	—
	21.750,—

avrundað til kr. 22.000.—. Studningurinn fyrir 1956/57 er kr. 20.000. .

Skúlanum býr um unntælingur og jáltað varð fyrir 1956/57 kr. 6.000. . Mælt verður til að jálta sama peningubæddi undir sama freytnu.

Næmingastudningurinn er fyrir 1956/57 kr. 18.000. . Næmingarnir gjalda kr. 180. . um mánaðinn. Skúlin ventur að fá 35 veitarnæmingar í 5 mánaðir og 35 sumarnæmingar í 3 mánaðir. Tilsamans 280 mánaðarnæmingar og sækir um, að studningurinn verður kr. 80. . um mánaðinn = kr. 22.400. .

Landsstýrið mælir til að bækkja næmingastudninginn til kr. 20.000. .

28) ad § 19.5.4: Kvöldskúlar.

Árit ríkisumboðsmannsins á bræv frá landsstýrinum 4. júní 1956.

Tilbagesendes til Ræðisernes landsstyre, ídelt man skal meðdele, at der til aftenskolet afholdt i vinteren 1955/56 er udbetalt ialt af landskassen kr. 11.261,75. Heraf er kr. 9.151,90 afholdt på finanslovskonto 1955/56 og kr. 2.109,45 på finanslovskonto 1956/57.

Bevillingen på finanslovskonto 1956/57 er kr. 6.900. . På finanslovsforslag 1957/58 henstilles oplaget kr. 10.000. .

29) ad § 19.6: Útvarp.

	Uppskot
Útreiðslur,	1957/58
1. Lönir	30.000,—
2. El-streytur	5.000,—
3. Leiga, hiti og ljós	5.000,—
4. Gjald til KODÁ og aðrar útreiðslur viðv. útvarpsevni	20.000,—
5. Porto, prentan o. l.	2.000,—
6. Viðlíkahald	1.000,—
7. Ymist	1.000,—
8. Rentur	12.500,—
9. Afdráttur	25.000,—

Tilsamans: kr. 101.500,—

Inntekur:

A. Útvarpsgjald	100.000,—
B. Ymist	1.500,—

Tilsamans kr. 101.500,—

ad 1. Løn til fyrsteðmann kr. 12.000. . Haril kemur ein skrieslovumaður, eykahjálpi í freitið o. t. og tekniskt effirlit.

ad 2. Gjald til KODA, ið umboðar komponistar og høvundar, tellað kr. 6.000. . Haraftrat kemur samsýning fyri at fáa tilvega tíðindir og annað útvurpsevti.

ad A. Røknað er við 5000 radiomóttakurum og gjaldlið kr. 20. . fyri hvønn.

30) ad § 19.7.1: Fimleikargrunnur.

Í grunninum pr. 31. mars 1956 kr. 270.510,17. Tilsagn er givin um studningar kr. 154.446,47.

31) ad § 19.7.2: Íróttarsamband Føroya.

Bræv formansins frá 20. juni 1956.

Úppskot

Útreiðslur:

1957

Kappingarútreiðslur	5.730,00
Bóltur	210,00
Húsaleiga, lúti, reingerð og ljós	360,00
Løn skattameistarans	150,00
Skreytblað og steyp	800,00
Undirvísingaramboð (films)	800,00
	8.250,00

Inntøkur:

Lánagjald 25 feløg á kr. 10.	250,00
Luffelagjald 40 lið á kr. 10.	400,00
Kappingarinntøkur	4.000,00
	4.650,00

Viðmerkingar:

ad 1: Hetta er útreiðslutalið fyri 1956, men síðan røknskipið er endað, eru kendar røknungar kr. 500. . sum eru galdnar.

ad 3: Útreiðslurnar til hól eru kr. 720. . men Í.S.F. og Íróttatíðindi bjóla hesar útreiðslur sína millum.

ad 4: Løn skattmeistarans er kr. 900. . men eisini hon verður bétta millum Í.S.F. og Íróttatíðindi.

ad 5 og 6: Vit eru so spærir, at vit verða av feløgnum røknaðir at vera smá-ligir. Vit hava í fleiri ár roynt eftir annatørvunum, men hevur tað ikki eydnast. Mugu vit tí royna eftir einum professionellum, og teir kosta í minsta lagi kr. 1.000. . um mánaðin.

Rakstrarroknskapur pr. 19/11 1955

	Inntøkur	Útreiðslur
Lánagjald	243,60	
Studningur	5.000,00	
Kappingarinntøkur	4.214,32	
Kappingarútreiðslur		5.720,74

Kostnaður	3,100,70
Vinningur	618,48
	9,457,92
	9,457,92

Figgjarstandur pr. 19/11 1955

	Ogn	Skuld
Kassapeningur	6,048,52	
Töl og Bánytur	4,081,29	
Lán til ítróttatíðindi	452,36	
Lánagjaldseffirstoður	53,00	
Luttøkugjaldseffirstoður	40,00	
Konto fyri ítróttamerki		500,00
Ogn	9,556,69	
+ vinning	618,48	10,175,17
	10,675,17	10,675,17

32) ad § 19.8: Ymiskir studningar.

	Roknskapur	Játtan
	1955/56	1956/57
1. Studningur og lán til herdan lestur	14,150. x)	20,000.
2. Studningur (og lán) til annan lestur	4,100.	4,000.
3. Studningur til uttanbygda næmingar í realskúlanum	7,000.	7,000.
4. Studningur til lærlingar	21,040.	20,000.
5. Studningur til jarðabrúksnæmingar	1,200.	2,000.
6. Studningur til háskúlagongd	4,750.	2,000.
7. Studningur til skúlabyggjigrunn	12,270.	10,000.
8. Studningur til skúlabyggjigrunn	80,000.	80,000.
9. Ymiskir studningar	2,335.	2,000.
10. Læraraskeið	1,000.	1,000.
11. Til rúm á kolegium í Oslo fyri føroyskar lesandi	2,935,20	1,500.
12. Listafelag Føroya, næmingastudningar		3,000.
x) Herumframt er al hesi konto veitt kr. 6,500. sum lán, ið eru bókaðar á status.		

Viðmerking ad 8.

Í grunninum pr. 31. mars 1956: Kr. 306,177,05. Til Tórshavnar kommunu verður at gjalda í 1957/58 fimta rata á kr. 40,000. av játtanini uppá kr. 400,000. Studningur er játtaður Nes sóknar kommunu til bygging av skúlanum á Toftum og Glyvrum. Umsóknir liggja fyri frá Klakksvíkar og Sørvágs kommunum.

Landsstýrið mælir til at bækkja studningin úr landskassanum til grundin frá kr. 80,000.- til kr. 100,000.-.

33) ad § 19.8.10: Læraraskið.

	Uppskot 1957/58
Fyrilestrargjöld (14 fyrilestrar á kr. 40,)	560, .
Leiga av holi	300, .
Útreiðslar av framsýning	280, .
Útferð	200, .
Ymisk gjöld	160, .
Tilsamans.	1.500, .

Saman við skiðinum er avgjørt at halda eina framsýning av skúlabókum, skúlaamboðum, skúlnimbúgvi og lutum gjordir av skúlabørnum, og av hesum kemur leigan av holi at vera nakað nógv.

Samstundis skulu vit siga frá, at hesir 14 fyrilestrar verða hildnir av monnum úr Føroyum, meðan vit úr Danmark fáa ein mann, læraraskúlastjóra Tage Kampmann frá KFUM's læraraskúla í Hellerup, sum eisini skal halda fyrilestrar, men vit rokna ikki við, at hann skal kosta okkum meira enn tann pening, sum okkum er játtaður av undervisningsministerinum, og er hesin peningur kr. 1.500, , men eftir fíggarætlanini fyri hesum mann fer, íð hussu er, at har hesar 1.500 kr. til útreiðslur hansara.

Vit rokna við, at so sum fíggarætlanin í ár sær út, fer hon eisini at stiggja út fyri skiðið í fíggarárinum 1957/58, og vit loyva okkum ti at biðja um kr. 1.500, í fíggarárinum 1957/58.

34) ad § 19.8.12: Listafelag Føroya.

Sbr. bræv felagsins frá 7. juni 1956.

Felagið skal loyva sær at skjóta upp, at hesin stuðningur ikki verður settur hegni enn kr. 3.000, , men nýðisli annars at skila til, at ongur myndir enn eru um, hvussu stórar tørvur er á slíkum stuðningi, av tí at stuðningurin ikki enn hevur verið lýstur leysur, og umsóknir tí enn ikki eru innkomnar.

35) ad § 20.1: Føroya landsbókasavn.

Sbr. bræv frá bókasavninum frá 3. juli 1956.

	Fíggar- ættan 1955/56	Rokn- skapur 1955/56	Fíggar- ættan 1956/57	Uppskot til Fíggar- ættan 1957/58
I. Lønir	35.176,00	36.527,64	38.692,00	41.392,00
II. Bøkur og innbinding ..	25.500,00	29.130,72	17.000,00	21.000,00
III. Húsaútreiðslur	12.200,00	15.759,10	12.200,00	15.000,00
IV. Aðrar útreiðslur	5.100,00	5.355,72	5.100,00	7.500,00
V. = Sekt:	400,00	524,20	400,00	500,00
VI. = Studn. Tórshvn. býráð	4.300,00	4.300,00	4.300,00	12.000,00
	73.276,00	81.948,58	68.292,00	72.392,00

Í 1948/49, tá ið nýskipanin av fíggarligu viðurskiftunum hjá Landsbókasavninum varð gjørd, var útlánstalið: 4016 bnd.

Í árunum fram eftir er útlánið og virkið vaksið í stóruni, so at útlánið í dag er 22.617 bnd. Bókasavnið ikki óknir við t. v. s. um leið seks ferðir so stórt.

Konto'irnar II. Bøkur og innbinding, III. Húsaútreiðslur, IV. Aðrar útreiðslur á roknskapinum hjá savninum eru vaksnar so mikið lítið í mun til hesa arbeiðsøking, at ógjørligt hevur verið serliga tey seinastu árin at lúdið roknskapin á tí stódd, sum fíggarrellanin hevur vist, bóast at savnið hevur skorið útreiðslurnar niður all tað, ið gjørligt hevur verið, og í dag er fyrri ulian mong av teimum umbøðum, ið neyðug eru.

Landsbókasavnið loyvir sær tí at søkja um at fáa stuðningin úr landskassanum, sum í 1956/57 er settur til kr. 68.292,00, hækkaðan til kr. 72.392,00, og stuðningin frá Tórshavnar býráði, ið tey seinastu árin hevur verið kr. 4.300, árliga, hækkaðan til kr. 12.000, .

Av teimum 22.617 bndunum, ið havi eru í 1955/56, hevur Tórshavnar býur lænt tey 19.706 bndini, tað vil siga 87 %. Her afturat verður tosið, so at siga bert nýtt av fólki, sum býr í Havnini. Tað er eftir hesum ógvuliga lýðiligt, at Tórshavnar býur hevur nógv størstu nýttuna av savninum, og at stuðningurin kr. 4.300, ikki stendur í nakræ mun til tað, ið býuris av eittum átti at lúdið.

Tá ið fíggarrellanin er minkað við tí í huga, at bókasavnið er landsbókasavn og virkar fyrri allar oyggjarnar, vildi vanligi stuðningurin frá kommununi, sammett við tað ið aðrastaðir verður lúdið, verið um kr. 30.000, .

Landsbókasavnið loyvir sær tí, av tí at stuðningurin í lutum bert er kr. 4.300, árliga, at søkja um at fáa hendan stuðningin frá Tórshavnar býráði hækkaðan til kr. 12.000, .

Viðmerkingar:

K. I. Lønhekkingin er orsakað av dýrlíðarviðbótum. Fyri árið 1957/58 er konto'ín hækkað við dýrlíðarviðbótum og eini peningamøgd til kr. 2.100, . Bókasavnið loyvir sær at søkja um, at tað eina plássið sum lúgar til hevur verið menningapláss, verður brúytt til skrivstovupláss eftir somu skipan sum fyrri skrivstovufólk á landsslýrisskrivstovu.

K. II: Í 1955/56 játtaði fíggarnevndin landsbókasavninum ein eykastuðning kr. 8.500, .

Fyri roknskaparárið 1949/50 var peningamøglin til keyp av bókum og innbinding sett til kr. 20.000, . Í seinri fíggarárunum og til 1953/54 er konto'ín sett niður í kr. 17.000, . Í 1948/49 var útlánið til vaksni: 3380 bnd, til børn: 636 bnd, í 1955/56 var útlánið til vaksni: 13.816 bnd, til børn: 8802 bnd. Peningurin, ið nýttur var í 1949/50 til afturkeyp av slínum bókum var: 518,00 kr. í 1956/57 vil hann koma at vera 3166,00 kr. Bóknað verður tá við, at ein bók vanliga kann lánast til 75 ferðir, áðrenn hon verður koyrd harlar. Herumframt er bókaprisurin hækkaður soleiðis, at ein barnabók, sum í 1948/49 kostaði 4,25 kr. í dag kostar 5,50 kr. og ein vaksnamannabók, sum í 1948/49 kostaði kr. 10,00 í dag kostar kr. 13,50. Saman við innbindingini, sum eisini er farin nakað upp, kostaði keypið í 1948 av 500 bókum til vaksni og 250 til børn: kr.

9.812,50, i dag kostar sama keypið: kr. 12.625,50. Bókasavnið lývir sær so stutt at sokja um, at studningurin til bókakeyp og innbinding verður hækkaður til kr. 21.000. .

K. III. Uppskotini til hesa konto'ina hava í 1954/55 og 1955/56 verið kr. 12.200,00. Nýtti peningurin í 1954/55 var kr. 14.589,88, í 1955/56 kr. 15.759,10. Útreiðslurnar eru hækkaðar við kr. 1.200. árliga til leigu av stovu í Barnagarðinum, harumframt er brenni, umvæling og umsiting, nýkeyp av bókahyllum hækkað.

K. IV. Við tí vaksandi útlánum eru serliga skrivstovuútreiðslurnar hækkaðar. Harumframt hevur landsbókasavnið átrikið sær at hava eftirlit við bygðabókasavnum, og er tí komið aftur roknskapinum útreiðslur til ferða- og dagpening, sum vanliga liggja um kr. 1.000. .

Viðmerkiðar frá landsstýrinum.

ad I. Tilnæði frá bókasavninum um, at annað namningaplássið verður broytt til skrivstovupláss við lón eftir reglunum fyri skrivstovuhjálpara, verður viðmælt. Tað manuella arbeiðið á bókasavninum er við tí okla útlánum óivað vaksið so mikið, at broytingin er náttúrlig.

ad II. Landsstýrið vil skriva til býráðið um at hækka sturlnagin sum tilmælt.

36) ad § 20.2: Føroya landsskjalasavn.

Sbr. bræv frá skjalasavninum frá 12. juni 1956.

	Roknskapur	Játtan	Uppskot
	1955/56	1956/57	1957/58
1. Lønir	11.215	11.800	12.000
2. Innbúgv	2.000	2.500	500
3. Búsamleiðslur	892	1.600	1.600
4. Aðrar útreiðslur	501	900	600
5. Ferða- og dagpeningur	0	0	700
	14.608	16.800	15.400

ad 1. Gennulønin hjá skjalavørðinum er hækkað við kr. 300. sum 2. aðfarsviðbót.

ad 2. Skjalasavnið hevur fíggingarávini 1955/56 og 1956/57 fingið játtað tilsamans kr. 4.500. til keyp av mikrofotograferingsapparat, ið er keypt og kostaði + 25 % í avstáttir kr. 2.620,09 + kr. 519. í tolli, ið eru tilsamans kr. 3.139,09. Tað, ið eftir er av játtanini fyri 1956/57, verður at nýta til keyp av filnum o.a. lutum í sambandi við fotograferingina av skjolum. Skotið verður upp, at kr. 500. verða játtaðar fyri 1957/58 til filmir o. a. útlur.

ad 3. Átlaðar útreiðslur til kol, ljós, telefon og reingerð.

ad 4. Átlaðar útreiðslur til pappir, papp, snari o. a.

ad 5. Biðið verður um, at játtaðar verða kr. 700. fyri 1957/58 til ferða- og dagpening í sambandi við innsavnan av skjolum, ið almennt stórnar á bygð liggja lani við, men eiga at verða latin savnum í varðveitslu.

37) ad § 20.3. Føroya forminnissavn.

Bræv frá savninum 18. juni 1956.

	Roknskapur	Játtan	Umskipt
	1955/56	1956/57	1957-58
1. Lútur	11,495,56	11,107,00	11,495,00
2. Fíggjarslur	18,374,36	10,000,00	10,000,00
3. Staðnarvæðissavn	1,151,15	1,000,00	1,500,00
4. Húsnútréiðslur	4,607,68	4,000,00	4,500,00
5. Aðrar útréiðslur	3,879,19	4,000,00	5,000,00
6. Umsiting av forminnum	1,500,00	3,000,00	3,000,00
7. Umskipting av Skansanum	0	12,500,00	
8. = algengilurpening	251,30	250,00	250,00

Viðmerkingar:

ad 1. Antikvarurin: 11,015,56, umsjónarfólk samnabætur kr. 180,00.

ad 2. Tær á roknskapinum 1955/56 meir nýttu kr. 18,374,36 eru eykaáttan til «sanering» í Kirkjubø.

ad 3. Kr. 500,00, sum savnið fyrr hevur fingið til staðnarvæðissavnað eru ikki játtadar í lógini 1956/57, men biðnið verður eftur um tær ber, til at hesin peningur er neyðugur, skal savnið kunna veita samgýning til sáttarar á bygd.

nú serliga í Norðarøya sýslu — og til maskinskrivningar av lundumum tilfarir.

ad 5. Við tað, at arbeiði savnsins eru vaksin ár um ár, er tørvur fyri arbeiðshjálpi í vissum fornum vorðin størri: tess vegna er her biðni um kr. 1000,00 til betta. Eitt arbeiði, sum í lóguni serliga freðkar á, er at stjórna, skráseta, merkja og lýsa teir hundraðtals prjipir frá myndasákinum í Kirkjubø.

ad 6. Orsakin til, at ikki allur peningurin varð nýttur, er, at ognarviðurskiðini til tey forminni sum hesin var ætlaður til, vóru ikki greið, áðrenn fíggaráráð endaði: men roknað má vera við eini játtan til hesi endanum, umsiting av lósum forminnum og friðaðum húsum, á hvørjum ávi heraftir.

38) ad § 20.5: Bókasavn á bygd.

Sbr. bræv frá savninum 5. juli 1956.

	Fíggiðareft	Roknskap.	Fíggiðareft.	Umskipt til fíggiðareft.
	1955/56	1955/56	1956/57	1957-58
I. Sanda bókasavn	280,00		280,00	
II. Eiðis bókasavn	720,00	592,00	720,00	600,00
III. Vestmanna bókasavn	2,000,00	1,280,00	2,000,00	1,300,00
IV. Klaksvíkar bókasavn	6,100,00	5,600,00	5,500,00	5,600,00
V. Fuglafjarðar bókasavn	2,400,00	2,526,00	2,500,00	2,500,00
VI. Sands brennabókasavn	200,00		200,00	300,00
VII. Vágs bókasavn			2,500,00	3,612,00
VIII. Tvøroyra bókasavn				4,036,00
IX. Eftirlit	1,800,00	1,800,00	1,800,00	1,800,00
	13,500,00	11,700,00	15,600,00	19,748,00

Lógir og arbeiðsreglur fyri Vágs bókasavn eru góðkendar, men áttánið verður ikki byrjað fyrr enn 1. september í ár.

Lógir og arbeiðsreglur fyri Froyðilur sóknar bókasavn eru góðkendar, men

ívassamt er um savið kann komu at virka í ár, av tí at bókanangdin má kannast gjølla úðrenn útlánið verður opnað.

39) ad § 20.6.2: Tórshavnar musikkskúli.

Skr. bræv frá nevndini v/ Erik Petersen, frá 15. juni 1956.

Útreiðstur skúlans ætlast at vera:

Restgjald fyri cembalo	1.200,00
Prakt o. a.	200,00
Lønir o. a.	2.000,00
Nótar o. a.	100,00
Tryggingar, steningar o. l.	300,00

Tilsamans	3.800,00

Vit takka landsstýrimann fyri góðan stuðul í farna ári, fyri tilsegniina um stuðul til tollin fyri cembaloíð, og vóna at okkum verður veitt sama slyrk kr. 1.500,- sum í fjør.

40) ad § 20—6—3: Felagið Varðin.

Bræv frá felagnum 20/6-1956.

Hjálugt senda vit reiðinskapin fyri 1954 og 1955 og fíggjarstöðuna 31. des. 1955.

Sum tað sæst, hevur Varðin eina stóra skuld at dragast við.

Felagið er farið í holt við at fyrirleika útgávuina av Føroya siglingarsøgu II, og av hesum koma at standast stórar útreiðslur í komandi árum.

Eisini er ætlanin at fáa tíðarritið í regluliga gongd aftur.

Tað verður tí neyðugt við stuðningi, og vóna vit, at Varðin kemur á lótingsins fíggjarlóg 1957/58 við kr. 1.000,-, eins og árin frammanundan.

Rakstrarreiðinskapur frá 1. jan. 1954 til 31. des. 1955.

	Útreiðslur
Tíðarritið «Varðin»	1.730,69
Íftirstøða av limagjaldi 1952 og 1953 avskrivað	972,00
Post- og fæmagjald, bilflutningar	244,90
Lýsingar, trygging og leiga	996,75
Rithøvundaløn til Sands søgn	600,00
Ymist	54,85
Skrivstovuútreiðslur	467,30

	5.066,49
Yvirskot	223,84

	5.290,33

			Inntøkur
Bókakonti kredit:			
Bókasala og studningar	25,758,99		
Bøkur á goymslu 31. des. 1955	7,500,00		
	33,258,99		
Bókakonto debet:			
Bøkur á goymslu 1. jan. 1954	11,500,00		
Prentkostnaður av bókum, innbinding, lagt burturav o. t.	18,527,17	30,027,17	3,231,82
Lánagjald			24,00
Løgtingsstudningar			2,000,00
Rentuinntøka			34,51
			5,200,33
Fíggingjarstøða 31. desember 1955.			
			Ognir
í kassanum	1,910,74		
í Færo Amts sparekasse	620,57		
í Føroya Banka	40,94		
í Sjóváranubankanum	63,50	2,635,75	
Skuldarar		12,833,36	
Bøkur á goymslu		7,500,00	
		22,969,11	
Skuld			
Ognarar		11,566,40	
Lagt burturav til Siglingarsøgu II		2,100,00	
		13,666,40	
Netto ogn (kapitalkonto)		9,002,71	
		22,969,11	

41) ad § 20-6-4: Mentunargrunnur Føroya Løgtings.

Bræv frá Mentunargrunni Føroya Løgtings 15/6-1956.

Viðlagdur verður sendur rúskapur fyri Mentunargrunnin fyri tíðarskeiðið 1. apríl 1955 - 31. mars 1956, og gongur fram av honum, at Ótreiðslurnar hava verið kr. 21.565,24 og inntøkurnar kr. 14.867,83. Virkisgrunnurin var 1/3-1955 kr. 12,526,89 og 1/3-1956 kr. 5.764,88, burtursið frá o. u. kr. 400 til góða.

hjá H. N. Jacobsens Bókalandli. Grunnurinn hefur í föstum útreiðslum sémclarpening til dr. R. K. Rasmussen, stuðning til orðabókaslary, til úlgávu av goulu tingsbókunum og til siglingarsöguna (framhald), og umframt var innan 31. marts í ár játtaður stuðningur til framhald av ritverki Hans A. Djurhuusar, til yrkingar J. H. O. Djurhuusar og til søguligt verk eftir Louis Zachelriksen tilsamans kr. 5000. Tað má tí roknað við, at bert við núklum eftiransí kunnu her samlaða útreiðslur fyri komandi ár haldast um leið 22.000 kr. Til hetta fíggjarárið hefur grunnurinn til taks: virkispening kr. 6.219,63 + landskassastuðning kr. 8000,00, tilsamans kr. 14.219,63 + rentu av stovnsfæ kr. 9.751,58, tilsamans kr. 23.971,21. Stovnsfleið, sum er selt til at skula vera kr. 300.000, er nú kr. 248.500 og eigur at vera øktur við nøkrum túsund á heorjuni ári, og tað má haldast at vera beinast, at nakað av peningi er í virkisgrunninum við fíggjarársenda. Nevndin loyvir sær tí at skjóta uppá, at stuðningurin í mesta fíggjarári verður settur til kr. 12.000,00.

Roknskapur fyri Menningarættun lógtíngsins 1. apríl 1955—31. marts 1956.

VIRKISGRUNNURIN

Inntøkur:

Virkispeningur 1. apríl 1955:

Innistandandi sjá landskassanum	12.526,89	
Hjá H. N. Jacobsens bókalandli	370,15	12.897,04

Bókasøla:

Fuglabókin sbr. uppg. 31/12. 55 frá H. N. J. bókah.:		
90 eintøk á kr. 9,89	882,00	
= avskátt til skúlar	202,50	619,50

sbr. uppg. frá landsskrivstovuni:

255 eintøk á kr. 9,00		2.295,00

Fróðskaparrit III:

v/ landsskrivstovuni pr. postkrav:

193 eintøk á kr. 11,00	2.123,00	

v/ H. N. J. bókah. sbr. uppg. 21/12. 55:

7 eintøk (I-II-III) á 11,25	78,75	2.201,75

Renta av stovnsfæ pr. 16/1 1956		9.751,58

27.764,87

Útreiðslur:

Dr. med. R. K. Rasmussen, sémclarpeningur		3.000,00

Viðv. Fróðskaparrit III:

Pappír og hefting (H. N. J. bókah.)	859,74	
Ymsir prentlutir	243,50	
Prentmyndir v. m.	786,00	

Prentan av myndum	260,00	2.119,24
Studningur til jólabók herarafelagsins		1.000,00
Einar Joensen, gamlar tingbøkur		2.000,00
Páll Nolsøe, studn. til siglingarsøgu		2.000,00
Karhæk Mouritzen, studn. til søgubók		1.000,00
Skrívtligt Føroyskt I—III:		
M. Johnnesen, rithøvundaløn	720,00	
Rættlestur	1.056,00	1.776,00
Orðabókastarv: Tórarinn Evensen		
Napoleon Djurhaus viðv. for. talumál		700,00
Martin Joensen, rithøvundaløn		1.000,00
Jeffrei Henriksen, studningur		700,00
Norrøna felagið, ...		500,00
Petra Djurhaus: Útgáva av ritsv. H. A. Dj.		2.000,00
Blómukrans til Mariu R. Mikkelsen		25,00
Løn til roknskaparhaldaran		195,00
Virkispeningur ánn 31. mars 1956:		
Hjá landskassanum	5.764,88	
Hjá H. N. Jacobsens bókahandli	454,75	6.219,63
		27.764,87

STOVNSGRUNNURIN

tann 1. apríl 1955	218.500,00	
Styrkur fyri 1955/56	8.000,00	
	256.500,00	
sett soleiðis:		
Sjóvinnubankin (bók nr. 229)	246.000,00	
Restlán til Føroyskt Lógsavn	10.400,00	
	256.500,00	

42) § 20-6-5: Listasavn Føroya.

Briev frá Listafelag Føroya 28/6-1956.

I skrivi dagfest b. 4. juni 1956 (nr. 148) hevur landsstýrið láðið undirskrivaða givið uppskot til fíggjarløgtingslóg 1957/58 viðvíkjandi Føroya listasavn. Undirritaði hevur tessvegnu leitað upplýsingar hjá listasavnsnevnd lögtingsins og skal samsvarandi skrivi frá hesi nevnd upplýsa, at roknskapur fyri lista-

savnið varð sent landsstýrinum í september 1955, og síðan er einki keyp farið fram, hvorki útfreiðslur ella innlökur hava verið. Tað lýkist okkum umráðandi, at listasavnið altíð eigur nakað av peningi niðurfyri, so stovnurin, hóast hann alsamt styðjar list við at keypa av verkum, sum framsýnd verða ár undan ári, kortini eigur nakað til at taka.

Listasavn lögtingsins, sum língið eigur ætuna av at hava stovnað, hevur víst seg ut vera ein stovnur, sum í stórum hevur verið við til at styðja og menna hitt listarliga lívið í Føroyum. Hin føroyska listaframsýningin í Danmark fekk eisini stórar smádir og prógvaði, at góður stíðil er í nútíðar føroyskari list. Vil halda tað tí vera umráðandi, at henda list alsamt verður styðjað mest møguligt av tí almenna, og skal eg tí loyva mær at næla til, at lann stutningur, sum lögtingið veitur listasavninum, aftur verður settur upp til 10.000 kr., soleiðis sum hann var í fyrstuni.

Roknskapur:

1954:

Aug.	4.	Sparikassabók	14.665,18	
	4.	Kassapeningur	369,23	
Sept.	30.	Renta	228,63	
Dec.	31.	Kassapeningur	369,23	
		Sparikassabók	14.893,81	
			15.263,04	15.263,04

1955:

		Sparikassabók	14.893,81	
		Kassapeningur	369,23	
Marts	31.	Renta	260,63	
Juli	20.	Løgtingsstutningur	4.000,00	
Aug.	10.	Inngjalt av Reyni:		
		«Sølnoyar bygdi»	800,00	
		J. Kamhan:		
		«Tveimba» (standmynd)	3.000,00	
		J. Kampann:		
		«Sandabygd»	1.200,00	
		W. Heinesen:		
		«Fólkafundur 1910»	700,00	
		Stefan Danielsen:		
		«Nólsoyar bygdi»	800,00	
		«Stova»	200,00	
		Sigmund Petersen:		
		«Gásadalur»	275,00	
		Ruth Smith:		
		5 tekningar	245,00	
		Kassapeningur	469,23	
		Sparikassabók	11.884,44	
			19.523,67	19.523,67

43) ad § 20-7: Søndarpeningur til vísund, list og skaldskap.

Landsstýrið setur ikki uppskot fram um, hvussu hesin stundningur verður at býta, men mælir til, at Figgjarnevndin ger reglar fyri hesum býti, allarhelst við viðmerking til Figgjarløgtingslógina.

44) ad § 20-8: Føroya Jarðfrøðissavn.

Uppskot frá savninum til figgjarætlan fyri 1957/58.

	Roknskapur	Játtan	Uppskot
	1955/56	1956/57	1957/58
1. Løn (endurgjald)	8.035,30	7.128,00	8.035,30
2. Ambøð starvsskuluútr. o. t.	1.510,32	1.500,00	1.500,00
3. Arbeidshjálp, ferða- og dagpeningur, flutningur o. t.	3.697,72	3.000,00	4.000,00
4. Húsaútreiðslur	2.351,62	2.100,00	2.000,00
			16.735,30

45) ad § 21.1: Vrakarastovnurin.

	Roknskapur	Játtan	
	1955/56	1956/57	
1. Løn til yvirvrakara	15.230,04	14.831	
2. Vrakieftirlitsmenn	69.024,98	66.353	
3. Ferðaútreiðslur v. m.	13.127,69	16.409	
4. + vrakaragjöld	126.538,31	197.593	= 100.000.

46) ad § 21.2: Sjómansskúli Føroya.

	Roknskapur	Játtan	Uppskot
	1955/56	1956/57	1957/58
1. Lønir	121.526,60	103.230	110.000
2. Ambøð	3.298,93	3.242	3.000
3. Húsaútreiðslur	12.735,34	11.510	12.000
4. Aðrar útreiðslur	14.012,75	1.403	12.000
5. + skúlapeningur	29.195,00	26.835	27.000
	122.378,62	92.550	140.000

Viðmerking frá landsstýrinum:

Roknað verður við eini uppskipan, so útreiðslurnar til lærarar og serliga tilmalantar lærarar verða minni í komandi figgjarári enn í 1955/56.

47) ad § 21.3: Nautiskt royndarkamar.

	Roknskapur	Játtan
	1955/56	1956/57
Útreiðslur	3.717,39	1.700
+ inntøkur	4.080,00	4.700

Lonin hjá leiðaranum er 1200 kr. árliga í honorari ÷ vanlig viðbát.

48) ad § 21.4: Sjómansheim uttanlanda.

Bræv 11/8-1956 frá hini færeysku sjómansmissiðnini.

Til raksturin av heiminum í Grønlandi) søkja vit um lutt vanligu stundfingin kr. 5.000.—.

Hjálagt senda vit avskrift av roknskapinum fyri seinasta ár, hetta vit meira enn vanligu inntøku, tá heri er peningur savnaður til flytanina og av tí at heimið nú lá avsiðis er útreiðslan minni enn vanlig.

Til flytan av sjómansheiminum —

Sum kunnugt er hetta arbeiði í høndum byggifelag Lønhaug & Wangstein fyri rokning, sjálv flytanin var fyri um 2 árum síðan leysliga ætlað til kr. 93.000, —, harav lögtingið hevur játtað 50 % ella kr. 46.500,00 við 10.000 í ár og 9.000 hvørt ár í 4 ár fyrstu ferð 1957/58.

Arbeiðið fer fram nú, og kemur at kosta nógv meira enn fyrr ætlað, var neyðugt, at fornyggja nógv av tilfarinum, deils at broyta húsið eitt sindur, so at munurin av tilfarinum bleiv um 40.000, —, hertil fraktin kr. 8.000, —, soleiðis kemur hetta arbeiði nú at kosta umleið kr. 150.000,00.

Av loknum peningi til hetta arbeiði hava vit, iroknað her kr. 46.000, — frá lögtinginum fali kr. 85.000, —, síðan hava vit umsókn gjøgnum ríkissambandið til statin og hava frelt, at tað er talan um ein stundfing uppá kr. 32.000, —, vita ikki um hetta er fast, um so er, koma vit at mangla um kr. 33.000, —, sum vit sjálvir bert hava vónir um at kunna útvega ein heilt lítlan part av. Hartil kemur, at umframt flytanina verður ymst at krevja inn í húsið, tá byrjað verður, har aftur, sum húskiráð, borð og heinkir o. t., hetta vóna vit at klára sjálvir.

Sostatt loyva vit okkum at helta á Føroya Løgting og biðja um gjørligt at vaksa um stundfingin, á ein ella annan hátt við kr. 30.000, —, sum tá kemur at svara til ca. 50 % av uttari flytanini, um ikki alt á komandi fíggarløgtingslóg, so kanska býtt yvir 3-4 ár.

Um ynskist kann útvegast frá byggifelagnum Lønhaug & Wangstein merri, um hvat hvor grein av arbeiðinum kostar, og til heystar kann gerast upp, vónandi verður arbeiðið gjørt liðugt í summar, men sum útsær í dag verður tað at kosta kr. 150.000, —.

Roknskapur fyri hini færeysku sjómansmissiðnina 1955.

Rakstur av sjómansheiminum «Lívi» í Føroyingahavn.

Inntøkur:

Kassapeningur frá 1954	7.298,42
fyrir kostarhald & innivist	5.009,55
frá s. k. a. kredsum, basarum o. o.	5.747,01
... kirkjukollektum	1.789,99

Færøya Løgtingi	5.000,00
sjómennum í Grønlandi	7.009,80

Útreiðslur:

Provianthyr til sjómansheimið	7.083,34
Lønir til starvsfólkið	3.125,00
Til bremsi og olju	1.103,07
- húskiráð o. fl.	512,64
- máling, trygging og ymist	1.173,57
byggigrunnin flutt	5.215,05
sjómansheimið í Havn	2.000,00

Ísland.

Sjómansstovan í Reykjavík	2.429,92
at flyta til næsta ár (herav í byggigr. 5000)	9.130,38
	-
	31.864,77
	31.864,77

Arbeitt hefur verið málvíst at fáa pening til byggigrunnin, sum nú er kr. 15.000,- íroknað omanfyri.

49) ad § 21.5: Fiskirannsóknarstovan.

	Roknskapur	Játtan	Uppskot
	1955/56	1956/57	1957/58
1. Leiga av forum, umboð, hjálp o. t.	14.972,06	20.000	20.000
2. Húsaútreiðslur	2.490,00	2.600	2.600
3. Ferðaútreiðslur	7.156,29	6.000	6.500
4. Løn		12.000	13.500
5. Løn til uensjónarráð		1.000	1.000
6. Ymiskar útreiðslur	650,11	800	800
7. = riksskassans endurr.		21.200	22.200

50) ad § 21.6: Vaktar- og bjargingarskip.

Enn er ikki tilfar til gjølla at greiða frá, hvørjar útreiðslurnar verða av «Termini» sum vaktar- og bjargingarskip. Tá ið so mikið er umliðið, at rakstrarætlan kann setast upp, verður hon send fíggjarnevndini.

51) ad § 21.7: Ymist eftir landstýrisins avgerð.

Roknskapur	Játtan
1955/56	1956/57
20.417,58	25.000,

ad § 21.11: Studningur til heimaútróður.

Roknskapur	Játtan
1955/56	1956/57
89.753,53	?

52) að § 22.1.1: Landbúnaðarráðgevari.

	Roknskapur	Játtan	Uppskot
	1955/56	1956/57	1957/58
	26,411,54	25,000,	
Løn			22,416,36
8 %			724,80
Ferðaútreiðslur			3,858,84
			27,000,00

að § 22.1.2: Djóralækni.	21,874,21	21,350,	
Løn			22,416,36
8 %			724,80
Ferðaútreiðslur			858,84
			24,000,00

53) að § 22.3: Seyðaráðgevari.

Bræv frá Seyðaráðgevaranum 20/6-1956.

Útreiðslur 1955/56.

Ferðapeningur og vistir (á bygd)	1,250,00	
Telefon og telegramma	315,00	
Pappír og postgjöld	270,00	1,835,00

Aðrar útreiðslur 1955/56.

Skrivborð v. m.	595,00	
Skrivmaskin	615,00	
Motorhjól at ferðast um bygdir við	3,600,00	4,810,00

Inntøka:

Løn	3,600,00	
Ferðapeningur	600,00	4,200,00

54) að § 22.2: Matrikulstofan.

Bræv frá fyrirstöðumanninum 29/6-1956.

	Roknskapur	Játtan	Uppskot
	1955/56	1956/57	1957/58
1. Lønir	112,855	140,000	161,881
2. Útstoðuvéðbót	14,268	13,000	21,000
3. Flutningur	4,797	10,000	11,500
4. Skrivstofuhald	23,711	21,000	33,000
5. Bænarfólk	3,371	15,000	16,000

6. Töl	9.905	10.000	10.000
7. Arbeðstilfar	5.629	7.000	10.000
8. Porlo og telefon	1.870	3.600	5.000
9. Annað	4.513	4.000	8.250
11. ÷ Inntøkur	÷ 30.310	÷ 62.821	÷ 68.700
	150.612	161.469	211.431

Uppskotið er gjørt út frá tí, at arbeiðið á Matrikulstovuni er tað sama sum higartil.

Lønirnar eru roknaðar út frá tí pristalslegu, sum er í dag, og við teim aldursviðbótum, sum verða guldandi í 1957/58. Løn er sum fyrr avsett til landmálara at viðgera Tórshavnar matrikul, um slíkur landmátari kann útvegast, men hevur løn hansara ikki ávirkan á samlaða útslitið. It hon er líkin við í uppskotinum undir inntøkur sum endurgoldin av Tórshavnar kommunu.

Tað er forfært at fáa kenna landmálararhjálp, og mugu vit rokna við, at vit sjálvir mugu útvega hana. Mælti eg tí til, at settur verður aftrai ein landmálararanæmingur, og er løn hansara einasta broytingin.

Lønirnar verða tå:

1. Tænastumenn.	Árl. løn	8 %	
Stjóri	24.276,96	+ 782,40	
1 landmátari	13.597,80	+ 508,80	
1 Hjálparlandmátari	12.844,56	+ 364,80	
1	11.953,56	+ 343,20	61.672,96
2. Annað fast fólk.			
1 landmátari	17.990,76		
1 - - - Tórshavn	18.000,00		
1 landmálaranæmingur	7.430,16		
1 - - -	7.160,16		
1 skrivstovumaður	11.496,00		
1	10.014,00		
1 skrivstovukvinna	9.894,12		
1 - - -	7.544,16		89.529,36
3. Honorarir og leyst fólk.			
2 formannsviðh.	4.680,00		
honorarir og leyst fólk	6.000,00		10.680,00

Tilsamans: 164.881,44

Allar aðrar útreiðslur eru settar í mun til samlaða lantalið við tað, at roknskaparárin 1954/55 og 1955/56 verða nýtt til grundarlag. 1954/55 var ár við nógvum útiarbeiði og 1955/56 eitt við mest inniarbeiði. Eitt meðalár má ætlast at vera meðal av hesum báðum árum. Út frá tí áskoðan, at lønhækkarin

stendst av prískulnum, hvøgs bækkar stendst av prísbækkunini av tilfari og oðrum, eru tölur í uppskotinum fyrri hinar útreiðslurnar settar í mun til lónfalið so sum munurin kann seltast at verða eftir teim fullfiggjaðu roknskapnum fyrri 1954/55 og 1955/56.

55) ad § 22.3: Røynðarbrúkið í Høgvík.

	Roknskapur 1955/56	Játlan 1956/57	Uppskot 1957/58
Inntøkur:			
Slutningur	47.468,22x)	42.000,-	44.000,-
Hugin	9.816,75		9.000,-
Fjósið	16.428,38	24.800,-	16.000,-
Bourin	417,55		400,-
Aðrar innt.	719,75		600,-
	74.580,65	66.800,-	70.000,-
Útreiðslar:			
Fólkahald	42.151,54	40.000,00	42.000,00
Bygningar	10.924,26	9.000,--	9.000,-
Leysafæ	7.054,83	5.000,-	6.000,-
Innistøða	288,30	200,-	300,-
Fóður	10.475,40	7.000,-	8.000,-
Sáð	59,50	100,-	100,-
Tað	1.469,40	1.100,-	1.200,-
Skattur og leiga	361,79	400,-	400,-
Búkasavn	0,00	100,-	100,-
Skrivstovnuútreiðslar	995,63	3.000,-	2.000,-
Perðaútreiðslar	0,00	100,-	100,-
Borðfæ	800,00	800,00	800,-
	74.580,65	66.800,-	70.000,-

x) Herav eykastadningur: kr. 7.468,22.

56) ad § 22.4: Fyriskipanir móti munu- og kleyvsótt.

Roknskapur	Játlan
1955/56	1956/57
0,	100,-

57) ad § 22.5.1, 2 og 4.

Bræv frá Føroya Jarðaráð 7/6-1956.

Visandi til skriv landstýrisins 4. h. m. viðvíkjandi uppskoti til flggjarløgtingslóg 1957/58 viðvíkjandi húsdjórnaaling skal hervið verða sagt frá, at játtanin á flggjarløgtingslógini 1956/57 § 22-5-1 var 50.000 kr. Sambært roknskapin 1955/56 vóru í hesum ári brúktar kr. 46.224,57.

Jarðarráðið skal mæla til, at játtað verður kr. 50.000,- til húsdjórnaaling í 1957/58.

Viðvíkjandi stuðningsveitan til uppdyrking varð á Figgjarlogfingslógini 1956/57 § 22 á 2 játtaðar 70.000 kr. Samtarið roknskapin 1955/56 vóru bert kr. 55.000, brúktar, men jarðarráðið skal lá mæla til, at játlanin til uppdyrking fyri 1957/58 verður sett til kr. 70.000, sum árið frammanundan.

Viðvíkjandi bónaðarnevndum kann nevast, at henda játlan hevur verið lann sama nevnliga kr. 2.500, í mong ár. Tað vildi tí ikki verið óhóskandi, um henda játlan varð lækkað til t. d. kr. 3.000, .

58) ad § 22.5.5: Studningur til mjólkaframleiðslu o. u.

Studningur til mjólkaframleiðslu í figgjarárinum 1955/56 er goldin um meirar fyri mánaðirnar apríl og mai 1955 við 15 oyru pr. litur og fyri mánaðirnar frá september 1955 til og við marts 1956 við 25 oyru pr. litur.

Í nøgd og peningi hevur studningurin verið hesin.

	litur	kr.
Thorshavns Melkeforsyning og Margarinefabrik	393.955	78.932,
Norðoya mjólkafelag	78.005	17.543,
Suðuroya mjólkafelag	40.675	8.346,
	512.635	105.121,
+ veittur studningur til eykaflutn.		839,
		105.960,

Játtanin 1955/56 var kr. 127.000, , og er avlopið ca. 21.000 kr. flutt á eina passivkonto í roknskapinum. Av hesum avlopi eru ávístar ca. 1000 kr. til súrhoybrunnar.

Av játlanini 1956/57 kr. 100.000, eru pr. 20/7-1956 ávístar kr. 24.718,00.

Meðan litratalið av innvegaðari mjólk í mánaðunum apríl og mai 1955 var 130.370 litur hevur talið fyri somu mánaðir í 1956 verið 163.107 litur.

Eftir hesum kann litratalið í 1957/58 ætlast at verða væl størri, eftirsum framleiðslan er vaksandi. Roknað verður við o. u. 600.000 l, sum við 25 oyru studningi í somu mánaðum verður kr. 150.000, . Av hesum verður kanska rúm fyri játlan til smærri studningar, sum t. d. eykaflutningur ca. 1.000 kr., einstakar súrhoybrunnar o. u. 2.000 kr. og líknandi endamál o. u. 1.000 kr.

Eitt alternativ um at hava studningin til mjólkina fyri mánaðirnar apríl og mai uppá 15 oyru pr. litur (sum frammanundan) vil gera tað møguligt at minka um nevndu kr. 150.000, við ca. 15.000 kr. ella til kr. 135.000, .

Landsskrivstovan, 20. juli 1956.

59) ad § 23.1.1: Ravmagnsnevndin.

Árit frá fútanum 14/6-1956 á bræv frá landastýrinum 4/6-1956.

Tilbugesendes Føroya landstýri med bemærkning, at udgifterne ved elektificeringsnævnets møder i finansåret 1955/56 har andraget kr. 985,47 og vil for finansåret 1957/58 kunne anslås til ca. 1500 kr.

60) ad § 23.1.2: Rentustudningur til SEV.

Roknskapur	Játtan	Uppskot
1955/56	1956/57	1957/58
106.330,78	89.539	73.747

jbr. löglingstíðindi 1950, s. 89.

61) ad § 23.1.3: Studningur til el-verk á bygd.

Roknskapur	Játtan
1955/56	1956/57
12.875,55	25.000

Fleiri verk liggja fyrir, t. d. Sand, Nólsoy og viðkan av verkinum í Skopun. 25 % av kostnaðarættlanini verður latið í studningi.

62) ad § 23.2: Fabrikk- og ketilumsjón.

Roknskapur	Játtan
1955/56	1956/57
3.559,49	3.000

63) ad § 23.3: Bileftirlitíð.

Bræv frá bileftirlitinum 14/6-1956.

	Roknskapur	Uppskot
	1955/56	1957/58
Kostpeningur	192,50	600,00
Ferðapeningur	177,00	950,00
Telefon	360,30	460,00
Postgjald	26,95	70,00
Skrivipappír v. m.	92,35	120,00
	849,10	2.200,00

Orsokin til, at tolini í uppskotinum víkja so nógv frá roknskapartølunum 1956/56, er tann, at eg var úti og sigldi 4 mánaðir seinasta summar, har eg onki hevði við bilarnar at gera.

Kost- og ferðapeningur samanlagt fyr 1954/55-var kr. 1445,00, og svarar tað nakað til tolini í uppskotinum 1957/58.

64) ad § 23.4: Skípaskráseting og uppmáling.

Roknskapur	Játtan
1955/56	1956/57
5.764,15	5.000.

65) ad § 23.5: Semingsmannaskipanin.

Roknskapur	Játtan
1955/56	1956/57
4.008,60	6.000,

66) ad § 23.6: Kolagrevslur.

Roknskapur	Játtan
1955/56	1956/57
89.884,75	25.000,

67) ad § 23.7: Føroya Ferðamannafelag.

Rakstrarroknskapur pr. 31/12-1955.

Inntøkur:

Límagjald	2.485,00
Studningur	8.338,75
Eftirlýðin skuld	1.700,00

Útferðir og fyrirciking:

Inntøkur	7.211,08
Útreiðslur	6.676,55

Vindeygaleiga	1.120,00

Útreiðslur:

Lønir	3.000,00
Húsaleiga	2.400,00
Skrivstovuþald	1.061,42
Tap av vørukonto frá 1954	480,98
S. G. Rasmussen, avskrivað	10.066,01
Rakstrarhall	2.830,41
	17.008,41
	17.008,41

Flggjarstøða pr. 31/12-1955.

Øgnir:

Kassapeningur	122,90
Føroya Banki	5,58
Sparikassin	1,69
Skuldarar	121,48
Vørukonto	750,00
Innhúgv	530,00

Skuld:

Øgnarar	1.029,80
Øgnarkonto	501,85
	1.531,65
	1.531,65

68) ad § 23.8: Ymist eftir avgerð landstýrisins.

Bokskapur	Jóttun
1955/56	1956/57
1.881,81	15.000,

69) ad § 23.9: Læruráðið.

Bræv frá læruráðnum 20/6—1956.

Eftir áheitan verður her sent kostnaðarættan fyri Læruráðið í komandi fggjarári:

Læruráðslunnir	5.500,
Telefon og telefónum	350,
Skrivstovuútreiðslur	200,
Prenting	400,
Próvtoknútreiðslur	1.000,
Skuðmeistarar av bygð	1.200,
Ymist	2.000,
	10.650,
+ próvtokugjald	1.500,
	9.150,
Sýning av verkstøðum	2.000,
	11.150,

Próvtoknútreiðslurnar:

Leiga	120,
Vaktarhald	120,
Koyring	100,
Kaffgrufering	160,
Uppgávur	100,
Hálfðarhald	100,
	1.000,

70) ad § 24.1.2.3.4. Aldursrenta, Avlomisrenta, Barnastyrkur og fólk í heimarokki undir eftirangni.

Bræv frá ríkisumboðsmanninum 13/6—1956.

Undir henvísning til landsstýrets skrivelse af 4. juni 1956 (i. nr. 198, 199, 200 og 201) vedrørende landskassens forventede udgifter i finansåret 1957/58 til aldersrente, invaliderente, enkebørnsbidrag og kontrolleret familiepleje skal man meddele nedenslående oversigt, idet bemærkes, at de under H, A, B og C anførte beløb ved skrivelse herfra af 6. juni 1956 er meddelt socialministeriet

som udtryk for statskassens forventede udgifter til nævnte formål i finansåret 1957/58. I kolonne I er anført statskassens/landskassens faktiske udgifter i året 1955/56, idet dog bemærkes, at der for kontrolleret familiepleje kun er anført landskassens udgifter.

Afvigelserne mellem tallene i kolonne I og II skyldes, at man for året 1957/58 har anslået samme relative stigning/nedgang i udgifterne som den faktisk stedfundne inden for de seneste regnskabsår.

	I	II
	Regnskabstabel	Anslået udgift
	1955/56	1957/58
A. Aldersrente	1.594.270	1.668.400
B. Invaliderente	573.435	706.500
C. Bidrag til børn af enker m. v. . .	57.668	19.400
D. Kontrolleret familiepleje	34.833	45.000

Viðmerkingar frá landsstýrinum.

Tá ið frádregin er kommunanna partur, verða tölur undir A og B ávikavíst fyrir 1955/56 og 1.334.976,62 og kr. 477.862,89. Orsokin til, at tölur eftir uppskoti landsstýrisins fyrir 1957/58 liggja vel lægri enn hesi og eftir ættan ríkissam-
bæðsmannsins, er, at landsstýrið hevur í hyggju at virka fyrir, at hesar almennu styrkveitingar verða lækkaðar í sama mun, sum tær eru lækkaðar í Danmark.

71) ad § 24.5. Styrkveitingar.

Rokskapur	Játtan
1955/56	1956/57
54.878,36	50.000,

72) ad § 24.6. Barnahelm.

Samhætt lögtingsstiðindi 1951, bls. 364, er stuðningurin til barnahelminn freytaður av, at figgjarættan og rokskapur á hvørjum ári verður lagdur fyrir figgjarnevnd og landsstýri. Hesi skjøl eru ikki komin enn, men vil landsstýrið útvega tey.

73) ad § 24.7. Aldursheim.

Rokskapur	Játtan
1955/56	1956/57
15.002,75	25.000,

(Tórshavnar aldursheim)

Onki aldursheimur verður longur rikið á Færøyr.

74) ad § 24.8.1. Stodningur til fráhaldsfelögin.

Drifteregnskab for «Det blaa Kors» 1/1. 1955—31/12. 1955.

Indtægt.

Tilskud fra Færøernes Lagting	1.000,00

	sparekasser	600,00
	kommuner	925,00
Gaver		600,00
Andre indtægter		12,00
Renter		587,16
		3.724,16
Udgift.		
Driftsudgifter		2.116,19
Renter		127,86
Gaver		350,00
Overskul		500,11
		3.724,16

Status pr. 31/12—1955.

Aktiver.

Kasse-Konto	50,12
Færø Amts Sparekasse (bog nr. 603066)	1.247,89
Færø Amts Sparekasse (bog nr. 70033)	11.570,51
Føroya Banki (bog nr. 7638)	3.742,48
Debitorer	626,85
Beholdning af emblemer	35,25
	17.273,10

Passiver.

Byggefond	11.570,51
Nettoformue	5.702,59
	17.273,10

75) ad § 24.8.2. Felagið «Reyði Krössur».

DANSK RØDE KORS, FÆRØ AFDELING, Regnskab 1/1—1955 til 31/3—1956.

Indtægter.

Beholdning pr. 1/1 1955:		
Kassebeholdning	65,30	
Sparekassebog nr. 60016	5.568,93	
Sparekassebog nr. 60019	9.728,40	15.362,63
Tilskud fra lagtinget 1955/56		600,00
Tilskud fra Centralforeningen		200,00

Indbetalt medlemsbidrag	206,00
Indvundne renter	835,06

	17.203,69

Udgifter.

Sygehøre (Sand)	100,00
Medicin	80,05
Understøttelse	200,00
Kontingentkvitteringsblanketter	37,25
Beholdning pr. 31/3 1956:	
Kassebeholdning	38,00
Sparekassebog nr. 60016	5.813,20
Sparekassebog nr. 60019	10.935,19
	16.786,39

	17.203,69

76) ad § 25.1: Eftirløn.**Bræv frá Føroya gjaldstovu 7/6—1956.**

Við ávísan til bræv landsstýrisins dagfest 4. juni 1956 um uppskot til figgjarløgtingslóg 1957/58 viðvíkjandi eftirlønnum verður her sagt frá, at gjaldstovan hevur meft nevndu útreiðslur til figgjarárið 1957/58 til kr. 69.000,00.

Til samningingar kann upplýsast, at roknskapartølini fyri figgjarárið 1955/56 eru kr. 63.795,00, og at játtanin á figgjarløgtingslógini 1956/57 er kr. 67.347,00. Orsøkin til hækkingina liggur deils í, at nýggir persónar eru komnir afturat, ið fáa eftirløn, og deils í hækkaðum dýrtíðarviðbótum.

77) ad § 25.2. Bíðipeningur.**Bræv frá Føroya gjaldstovu 7/6—1956.**

Við ávísan til bræv landsstýrisins dagfest 4. juni 1956 um uppskot til figgjarløgtingslóg 1957/58 viðvíkjandi bíðipeningi, verður her sagt frá, at í løtuni er tað bert Híknard Long, ið fær bíðipening sum fyrrv. landsstýrismaður. Við núgaldandi honorarviðbót 95 % verður bíðipeningurin kr. 5.850,00 árliga, við tað at hann sum er fær kr. 487,50 um mánaðin.

Roknskapartølini fyri 1955/56	6.341,68
Figgjarløgtingslóg 1956/57	5.700,00

78) ad § 26.1.2. Útreiðslur viðvíkjandi varðhaldinum.**Árit á bræv frá landsstýrinum 4/6—1956.**

Tilbagesendtes Føroya landsstýri med bemærkning, at udgifterne ved arresthuset i Thorsbavn i finansåret 1955/56 har andraget kr. 7.759,09 og vil for finansåret 1957/58 kunne anslås til ca. 8.500 kr. Herudover må der beregnes lønnen til selve arrestforvareren, som udbetales af oppebørselskontoret.

LANDFØGEDEN PÅ FÆRØERNE, den 14. juni 1956.

79) ad § 26.1.3. Delinkventútreiðslur.

Arit á bræv frá landsstýrinum 4/6—1956.

Tilbagesendes Føroya landsstýri med bemærkning, at delinkventudgifterne i finansåret 1955/56 har andraget kr. 16.250, og vil for finansåret 1957/58 kunne anslås til ca. 16.000 kr.

LANDFØGEDEN PÅ FÆRØERNE, den 14. juni 1956.

80) ad § 26.2. Ferðaútreiðslur sýslumanna.

Arit á bræv frá landsstýrinum 4/6—1956.

Tilbagesendes Føroya landsstýri med bemærkning, at udgifterne til syssel-mænds rejseudgifter i finansåret 1955/56 har andraget kr. 4.775,70 og vil for finansåret 1957/58 kunne anslås til ca. 5.000 kr.

LANDFØGEDEN PÅ FÆRØERNE, den 14. juni 1956.

81) ad § 26.3. Dómhúsið.

Arit á bræv frá Føroya landsstýri 4/6—1956.

Tilbagesendes Føroya Landsstýri med bemærkning, at udgifterne ved drif-ten i henhold til det under 6. april 1956 aflagte regnskab for finansåret 1955/56 udgjorde kr. 4.556,91.

For finansåret 1957/58 bør udgiften formentlig budgetteres med 4.500 kr., hvorved dog bemærkes følgende:

1. Ved budgetteringen er ikke taget i betragtning, at landsingeniøren har an-ordnet en omfattende reparation af domhuset. Denne er netop påbegyndt i disse dage, og udgiften er af landsingeniøren anslået til ca. 10.000 kr.
2. Ifølge udtalelser fra håndværkerne må oliefyret, der gentagne gange har været repareret i årets løb, udskiftes som ubrugeligt. Man har ingen idé om, hvad dette vil koste, men skal henstille, at landsstýret lader sagkyndige besigtige fyret.

SORENSKRIVEREN (DOMMEREN) PÅ FÆRØERNE, 18. juni 1956.

Viðmerking frá landsstýrinum:

Seinni verður tikið støða til 1 og 2.

82) ad § 26.4. Aðrar útreiðslur.

Hokskapur	Lúttan
1955/56	1956/57
3.886,60	1.000,

83) ad § 28.1 og 2. Vinnulánsgrunnurin. Avdráttur av saneringarlánum.

Bræv frá vinnulánsgrunninum 16/6—1956.

Tann peningabæddt grunnurin skal gjalda í 1957 í rentum og avdráttum er:

Rentur	78.132,61
Avdráttur	358.179,75
	436.312,36

Lönir: (roknað eftir núverandi lön) Stjórin, sum er
lönur av Vinnulánsgrunninum, er eisini
skrivstovustjóri fyri Valuta- og prísráðnum. 18.457,06

Útreiðslur: 454.770,32
Tann peningahædd grunnurin roknar at fáa inn frá lánatakaranum
í 1957 180.000,00
Munur: 274.770,32

¼ partur av rakstraravlopi landskassans fellur til Vinnulánsgrunnin, men
tað er ógjørligt nú at siga, hvat hella kemur at verða.

84) ad § 34.1 og 2. Aðrar óvissar útreiðslur.

	Roknskapur	Játtan
	1955/56	1956/57
1. Útreiðslur av vni	2.280,81	6.000,-
2. Landsstýrið at ráða yvir	31.480,10	40.000,-

85) ad § 34.3. Hagtal.

	Roknskapur	Játtan	Uppskot
	1955/56	1956/57	1957/58
Løn	4.972,50	4.398,00	5.031,00
Pappir og prentlinir		1.000,00	2.000,00
Roknimaskina	1.700,00		
Innbúgv	1.433,00	2.300,00	2.400,00
Ymist		600,00	600,00
	8.105,00	8.298,00	10.031,00

86) ad § 35.2. Kirkjugrunnurin.

Arit á bræv 4/6—1956 frá landsstýrinum, til rikisumboðið.

Tilbagesendes rigsbombudsmanden på Pæraerne med bemærkning, at landskassens tilskud til kirkefonden for finansåret 1955/56 har udgjort 42.000 kr. Landskassens tilskud på finansloven 1956/57 er bevilget med 50.000 kr.

Hvad selve kirkefondens regnskab angår, kan oplyses, at regnskabstallene for finansåret 1955/56 sammenlignet med fondens budget for finansåret 1956/57 udgør som følger:

	Regnskab	Budget
	1955/56	1956/57
Indtægter:		
Erstatning for fiende	7.800,00	7.800,00
Tilskud frá landskassen i h. l. finansloven	42.000,00	50.000,00
	49.800,00	57.800,00

Udgifter:

Vedligeholdelse af kirker	22,922,50	25,000,00
Til kirkegårde	12,492,50	10,500,00
Andel i præsters befodringsgodtgørelse	8,882,00	8,500,00
Brandforsikring o. a.	4,754,07	5,000,00
Tilskud til nye kirker	5,000,00	16,000,00
	54,051,07	65,000,00

Fondens formue tilgode hos landskassen udgjorde pr. 1/4 56 kr. 24,564,47 og pr. 1/4 56 kr. 20,313,40.

Hvad angår fondens udgifter i finansåret 1957/58 er man ude af stand til at give nogen oplysning om herfra.

FØROYA GJALDSTOVA, den 2. juli 1956.

87) ad § 36.1. Rentuútreiðslur.

Bræv frá Føroya gjaldstovu 7/6—1956.

Við ávísan til bræv landsstýrisins dagfest 4. juni 1956 um uppskot til fíggiarløgtingslóg 1957/58 viðvíkjandi rentu av lánum, verður her sagt frá, at gjaldstovan hevur mott nevnda útreiðslur fyri fíggiarárið 1957/58 til kr. 38.000,00, ið framkomu soleiðis:

Renta av láni úr Búagrunni Føroya	27.600,00
Renta av láni í Fero Amts Sparekasse.....	500,00
Renta av kassakreditt í Føroya Banka	7.000,00
Renta av láni í Aberdeen.....	3.000,00
	tílsaman: 38.200,00

Sum tað sæst eru ikki her tiknar við rentur av lánum til p/f Sjóvinnubankan, ei heldur rentur av láni úr Noregi viðvíkjandi trólaranum «Jóannes Ponsdal».

Roknskapartalið fyri 1956/56 verður ca. kr. 55,500,00. Av tí at enn restar nakrar bókingar viðv. O. Skarðhamar, kann ikki endaliga tálid sigast gjøllari.

Játtan á fíggiarløgtingslóg 1956/57 kr. 58.305,00.

Orsakin til ta stóru kekkan liggur fyrst og fremst í, at landskassin áður hevur góddið rentur av stovnsfæ mentunargrunnsins, men hetta fellur burtur nú, við tað at stovnsfæið er sett inn á bankabók við P/f Sjóvinnubankanum, harnæst verða rentuútreiðslurnar minkaðar við, at tey ymisku lánini verða minni, so hvørt sum tey verða avdrágin.

I samband við lánið úr Búagrunni Føroya kann verða upplýst, at avdráttur av nevnda láni í 1957/58 skuldi verið kr. 50.754,56. Henda útreiðsla þýgur at verða játtað undir § 28, meðan rentuútreiðslurnar koma undir § 30.

Viðmerking frá landsstýrinum.

Lánið í Aberdeen verður afturgoldið í 1956/57.

88) ad § 37.1. Ögnarútreiðslur.

Ríkisskapur	Jálfari
1955/56	1956/57
2.716,35	3.000,

the 1990s, the number of people with a mental health problem has increased by 50% (Mental Health Foundation 1999). The prevalence of mental health problems has increased in all age groups, but the increase has been most marked in the young (Mental Health Foundation 1999).

There is a growing awareness of the need to address the mental health needs of young people (Mental Health Foundation 1999). The National Health Service (NHS) has a responsibility to provide services for young people with mental health problems, but the current NHS budget cuts have meant that the services available to young people have been reduced. This has led to a growing number of young people with mental health problems who are not receiving the services they need.

One of the ways in which the NHS has tried to address the mental health needs of young people is by developing specialist mental health services for young people. However, these services are often expensive and are not available in all areas. This has led to a growing number of young people with mental health problems who are not receiving the services they need.

One of the ways in which the NHS has tried to address the mental health needs of young people is by developing specialist mental health services for young people. However, these services are often expensive and are not available in all areas. This has led to a growing number of young people with mental health problems who are not receiving the services they need.

One of the ways in which the NHS has tried to address the mental health needs of young people is by developing specialist mental health services for young people. However, these services are often expensive and are not available in all areas. This has led to a growing number of young people with mental health problems who are not receiving the services they need.

One of the ways in which the NHS has tried to address the mental health needs of young people is by developing specialist mental health services for young people. However, these services are often expensive and are not available in all areas. This has led to a growing number of young people with mental health problems who are not receiving the services they need.

One of the ways in which the NHS has tried to address the mental health needs of young people is by developing specialist mental health services for young people. However, these services are often expensive and are not available in all areas. This has led to a growing number of young people with mental health problems who are not receiving the services they need.

One of the ways in which the NHS has tried to address the mental health needs of young people is by developing specialist mental health services for young people. However, these services are often expensive and are not available in all areas. This has led to a growing number of young people with mental health problems who are not receiving the services they need.

One of the ways in which the NHS has tried to address the mental health needs of young people is by developing specialist mental health services for young people. However, these services are often expensive and are not available in all areas. This has led to a growing number of young people with mental health problems who are not receiving the services they need.

The first part of the paper discusses the importance of understanding the cultural context of the research. It highlights the need for researchers to be sensitive to the values and beliefs of the communities they are studying. This is particularly important in the field of education, where cultural differences can significantly impact learning outcomes.

The second part of the paper focuses on the methodology used in the study. It describes the process of selecting participants, collecting data, and analyzing the results. The authors emphasize the importance of using a mixed-methods approach to gain a comprehensive understanding of the research topic.

The third part of the paper presents the findings of the study. It discusses the results of the quantitative data analysis and the insights gained from the qualitative interviews. The authors conclude that there are significant differences in learning outcomes between the two groups, and these differences can be attributed to cultural factors.

The final part of the paper offers recommendations for future research and practice. It suggests that educators should be aware of the cultural context of their students and tailor their teaching methods accordingly. Additionally, it calls for further research to explore the underlying reasons for the observed differences.

the 1990s, the number of people in the world who are undernourished has increased from 600 million to 800 million (FAO 1996).

There are a number of reasons why the world's population is becoming more undernourished. First, the world's population is growing rapidly. The world population is projected to increase from 5.5 billion in 1990 to 7.5 billion in 2020 (United Nations 1994). Second, the world's population is becoming more urbanized. The world's population is projected to increase from 29% urban in 1990 to 55% urban in 2020 (United Nations 1994). Third, the world's population is becoming more dependent on food imports. The world's population is projected to increase from 10% dependent on food imports in 1990 to 25% dependent on food imports in 2020 (United Nations 1994).

There are a number of reasons why the world's population is becoming more dependent on food imports. First, the world's population is becoming more dependent on food imports because of the increasing demand for food. The world's population is projected to increase from 5.5 billion in 1990 to 7.5 billion in 2020 (United Nations 1994). Second, the world's population is becoming more dependent on food imports because of the increasing demand for food.

There are a number of reasons why the world's population is becoming more dependent on food imports. First, the world's population is becoming more dependent on food imports because of the increasing demand for food. The world's population is projected to increase from 5.5 billion in 1990 to 7.5 billion in 2020 (United Nations 1994). Second, the world's population is becoming more dependent on food imports because of the increasing demand for food.

There are a number of reasons why the world's population is becoming more dependent on food imports. First, the world's population is becoming more dependent on food imports because of the increasing demand for food. The world's population is projected to increase from 5.5 billion in 1990 to 7.5 billion in 2020 (United Nations 1994). Second, the world's population is becoming more dependent on food imports because of the increasing demand for food.

There are a number of reasons why the world's population is becoming more dependent on food imports. First, the world's population is becoming more dependent on food imports because of the increasing demand for food. The world's population is projected to increase from 5.5 billion in 1990 to 7.5 billion in 2020 (United Nations 1994). Second, the world's population is becoming more dependent on food imports because of the increasing demand for food.

There are a number of reasons why the world's population is becoming more dependent on food imports. First, the world's population is becoming more dependent on food imports because of the increasing demand for food. The world's population is projected to increase from 5.5 billion in 1990 to 7.5 billion in 2020 (United Nations 1994). Second, the world's population is becoming more dependent on food imports because of the increasing demand for food.

There are a number of reasons why the world's population is becoming more dependent on food imports. First, the world's population is becoming more dependent on food imports because of the increasing demand for food. The world's population is projected to increase from 5.5 billion in 1990 to 7.5 billion in 2020 (United Nations 1994). Second, the world's population is becoming more dependent on food imports because of the increasing demand for food.

There are a number of reasons why the world's population is becoming more dependent on food imports. First, the world's population is becoming more dependent on food imports because of the increasing demand for food. The world's population is projected to increase from 5.5 billion in 1990 to 7.5 billion in 2020 (United Nations 1994). Second, the world's population is becoming more dependent on food imports because of the increasing demand for food.

Tórshavn, 25. januar 1957.

Til Føroya lögting.

Løgtingsmál nr. 38/1956:
Sjómansløgtingslóg.

UPPSKOT

til

SJÓMANSLØGTINGSLÓG

1. bólkur.

Starvsavtala førarans.

§ 1.

Reiðarin skal stíla fyei, at skrivlig avtala verður gjørd við førarin um starvsstreytirnar.

§ 2.

Er onki annað avtalað, kann hvør av partunum siga upp starvsviðurskiftini við 3 mánað frest til upphald í havn í ríkinum, sum skipið kemur í til uppskipingar, ferðingar ella leggingar, smbr. tó § 89.

Hevur førari verið í starvi umboð í hálvtannað ár, kann hann eisini, um annað er ikki avtalað, siga upp starvsviðurskifti við nevndu frest til upphald í útlendskari uppskipingar-, ferðingar- ella leggingarhavn.

§ 3.

Førari kann, nær tað skal vera, sigast upp av reiðara.

Fær hann tilsøgn at fara uttan tilíka grund, sum tilskilað er í §§ 4 ella 5, hevur hann rætt til býru í 3 mánaðir aftaná avfarang.

Hegurnar í § 34, stk. 2, koma sum svarandi í nýtslu.

SØMANDSLAGTINGSLOV

Kapitel 1.

Førerens tjenesteaftale.

§ 1.

Rederen skal sørge for, at der oprettes skriftlig aftale med føreren om ansættelsesvilkårene.

§ 2.

Er ikke andet aftalt, kan hver af parterne opsige tjensteforholdet med tre måneders varsel til ophør i havn indenfor eget, som skibet anløber for losning, lastning eller oplægning, jfr. dog § 89.

Har føreren været i tjensten ombord i halvandet år, kan han, om ikke andet er aftalt, også opsige tjensteforholdet med nævnte varsel til ophør i udenlandsk losse-, laste- eller oplægningshavn.

§ 3.

Føreren kan til enhver tid afskediges af rederen.

Afskediges han uden sådan grund, som nævnes i §§ 4 eller 5, har han ret til byrde for tre måneder efter sin fratræden.

Bestemmelserne i § 34, stk. 2, får tilsvarende anvendelse.

§ 4.

Fær førari tilsøgn at fara orsakað av sjúku ella løsti, sum ger hann ikki føran at føra skipið, eigur hann rett til hyru í 3 mánaðir aftaná upphaldi starvsviðurskiftisins. Hevur hann dult sjúkuna ella løstin við uppnevning sínari við svik, hevur hann tó ikki krav uppá hyru fyri longri tíð, enn hann hevur verið í starvi. Tá ið kynsjúka er undanlíkin, er tað sama galdandi, um so er, at hann hevur verið úti um seg eftir sjúkuni ella løstinum við vilja ella grovum ósketni.

§ 5.

Fær førarin tilsøgn at fara orsakað av ódugnaskapi, óreiðileika, grovum mistaki ella vanrøking í starvinum, eigur hann ikki hyru fyri longri tíð, enn hann hevur verið í starvinum.

§ 6.

Før skipið fyri onki orsakað av skipbroti, ella verður tað av skipbroti sagt ikki at kunna gerast aftur, heldur starv førarans uppat, um so er, at ikki annað fylgir av avtaluni. Fyri hyru og vist hevur hann tó skyldu at vera tilsteðis og stíla fyri teim viðurskiftum, sum skipinum viðkoma, teim, sum umfórð eru og farminum.

Reglurnar í § 41, stk. 2 og 3 koma tilsvareandi í nýtslu.

§ 7.

Fyri førarin galdur:

- (1) røkt og heimferð við kostarsaldi í ferum av sjúku ella løst, sum § 28 fyrisetur um føroyskan/danskan sjómann,
- (2) um fría heimferð við kostarhaldi eftir longri starvtíð, sum § 26 fyrisetur um føroyskan/danskan sjómann,
- (3) um hyru við deyð, um jarðferð ella líkbrenning og um viðgerð av tí, sum eftir henni er, sum §§ 24, 29 og 30 fyriseta fyri ein sjómann,

§ 4.

Afskediges føreren på grund af sygdom eller legemsskade, som gør ham uskikket til at føre skibet, har han ret til hyre for tre måneder efter tjenesteforholdets ophør. Har han forliet sygdommen eller skaden svigagtigt ved sin ansættelse, har han dog ikke krav på hyre for længere tid, end han har gjort tjeneste. Når udlægges kønssygdom, gælder det samme, dersom han har pådraget sig sygdommen eller skaden med forset eller ved grov uagtsomhed.

§ 5.

Afskediges føreren på grund af uduelighed, uredelighed, grov fejl eller forømmelse i tjenesten, tilkommer der ham ikke hyre for længere tid, end han har gjort tjeneste.

§ 6.

Går skibet tabt som følge af søulykke, eller bliver det efter søulykke erklæret for mistandsætteligt, ophører førerens tjenesteforhold, hvis ikke andet følger af aftalen. Mod hyre og underhold er han dog pligtig at blive tilstede og sørge for ordningen af de anliggender, som vedrører skibet, de ombordværende eller lasten.

Bestemmelserne i § 41, stk. 2 og 3, får tilsvarende anvendelse.

§ 7.

Før føreren gælder:

- (1) om pleje og fri hjemrejse med underhold i tilfælde af sygdom eller legemsskade, hvad § 28 bestemmer for en færøsk/dansk sømand,
- (2) om fri hjemrejse med underhold efter længere tjenestetid, hvad § 26 bestemmer for en færøsk/dansk sømand,
- (3) om hyre ved dødsfald, om begravelse eller ligbrænding og om behandling af efterladenskaber, hvad

- (4) um endurgjald fyrir mistar ognir, sum § 42 fyrisetur fyrir færeyskum/danskan sjómann, og
- (5) um skyldu at geva seg undir hegnakunning, sum § 10, stk. 3, fyrisetur fyrir ein sjómann.

§ 8.

Er ferararnum lovað lat í farnagjaldi skipsins (kaplak) ella í aðrari inntöku av ferðini ella lut í úrtöku reiðarans (lantiéme), og starvið heldur uppat innan ferðirnar enda ella roknskaparársins enda, skal reiðarin rinda samsýning hereftir. Javnbjóðis við farnagjald er samsýning fyrir yvirleggilið.

Eigist lýra eftir §§ 3, 4, 6 og 7 fyrir langri tíð ein ferarin hefur verið í starvinum, verður tilák samsýning at rinda, sum nevnd er í hesi grein stk. 1 fyrir tíðina aftaná upphald starvsins við so mikið, sum fær ferðir lýra fyrsta stýrimans man fara uppum fæstu lýru ferarans.

2. bólkur.

STARVSAVTALA MANNINGINNAR

1. hýring.

§ 9.

Ferarin kann reiðarans vegna selu bæði stýrimenn, maskinmeistarar, hovmeistarar, radiotelegrafmenn og hina manningina.

Um seting av maskinmanning skal ferarin so vítt tilber fáa sín tilráðing maskinhefsins. Hann eigur at spyrja fyrsta stýrimann um seting av deksmanning og hovmeistarin um seting av hjálparmonnum hansara.

§ 10.

Ungr menn undir 15 ár og ungar

§§ 24, 29 og 30 bestemmer for en sømand,

- (4) om erstatning for tabte ejendele, hvad § 42 bestemmer for en færøsk/dansk sømand, samt
- (5) om pligt til at underkaste sig lægeundersøgelse, hvad § 10, stk. 3, bestemmer for en sømand.

§ 8.

Er der tilsagt føreren andel i skibets fragt (kaplak) eller i anden indtægt af rejsen eller andel i rederens overskud (lantiéme), og tjenesteforholdet ophører før rejsens slutning eller regnskabsårets slutning eller regnskabsårets udløb, skal rederen betale en forholdsmæssig del af nævnte vederlag. Med fragt ligestilles godtgørelse for overliggetid.

Haves ret til hyre ifølge §§ 3, 4, 6 eller 7 for længere tid, end føreren har været i tjenesten, betales sådant vederlag, som er nævnt i denne paragrafs stk. 1 for tiden efter tjenesteforholdets ophør med det beløb, hvormed det dobbelte af første styrmands hyre måtte overstige førerens faste hyre.

Kapitel 2.

MANDSKABETS TJENESTEAFTALE

1. Forhyring.

Føreren kan på rederens vegne ansætte såvel styrmand, maskinmestre, hovmestre og radiotelegrafister som det øvrige mandskab.

Angående ansættelse af maskinmandskab skal føreren såvidt muligt indhente forslag fra maskinshafen. Han bør rådføre sig med første styrmand angående ansættelse af dæksmandskab og med hovmesteren angående ansættelse af medhjælp for ham.

§ 10.

Unge mænd under 15 år og unge

kvinnur undir 18 ár mugu ekki havast til arbeiðis umborð.

Sum kollempari má engin nýttast undir 18 ár, sum kyndari ella motormaður engin undir 19 ár.

Engin má fara í ella rökja starv umborð, sum hefur ekki við nóg góðum úrsliti givið seg undir ta læknaðing, sum av landsstýrinum er fyriseitt fyri túka tænastu.

§ 11.

Sjómaður, sum fer við skipi, skal havu siglingarbók ella mynstringarvátan. Bókin ella vátanin verður latin føraranum og verður í hansara varðveitslu, so longi sjómaðurin er í starvinum.

Starvsavtalan verður førd inn á skipsmannungarlístan og báðir partar undirskriva, og í eina avrokningarbók, sum førarin skrivar undir, og sum verður latin sjómanninum.

Í starvsavtaluni skal tilskilast:

- (1) Føllu navn sjómansins, føðingarár, føðingardagur, føðistað og heimstaður,
- (2) starvið, sum hann er settur í,
- (3) ferð ella tíð, sum avtalan gældur, ella hvat kann vera avtalað um avmynstringarstað ella uppsagnarfrest,
- (4) kann avtalaða býran og dagurin, haðani býran skal ganga, og um so er, at býran er fyriseitt til eina tilskilaða peningangeld fyri eina ferð, ellaða longd ferðinnar,
- (5) tað, sum avtalað er um úrtíðargjald, og
- (6) starvstreytirnar annars.

Starvsavtala kann vísa til tariffavtalu.

Í avrokningarbókina skal tíðin, sjómaður fer við og fer av ferast inn, og tilsegn við tilskiling av degnum, hvussu mikið sjómaður skal hava í býru ella fyri úrtíð, og um so er, at útgjalding

kvinder under 18 år må ikke anvendes til arbejds ombord.

Som kollempere må ingen under 18 år, som fyrbøder eller motormand ingen under 19 år anvendes.

Ingen må tiltræde eller gøre tjeneste ombord, som ikke med tilfredsstillende resultat har gennemgået den for sådan tjeneste af landstyrete nærmere foreskrevne lægeundersøgelse.

§ 11.

En sømand, der forbyres, skal være forsynet med søfartsbog eller mønstningsbevis. Bogen eller beviset overgives føreren og holdes i forvaring af ham, så længe tjenesteforholdet varer.

Tjenesteaftalen indføres med underskrift af begge parter i skibsbemandingslisten og med underskrift af føreren i en afregningsbog, der overleveres sømanden.

I tjenesteaftalen skal angives:

- (1) Sømandens fulde navn, fødselsår og fødselsdag, fødested og hjemsted,
- (2) den stilling, han er antaget til,
- (3) den rejse eller den tid, som aftalen gælder, eller hvad der måtte være aftalt om afmønstningssted eller opsigelsesfrist,
- (4) den aftalte hyre og dagen, fra hvilken den skal løbe, samt, hvis hyren er fastsat til et bestemt beløb for en rejse, dennes antagelige varighed,
- (5) hvad der er aftalt om overtidstæling, samt
- (6) de øvrige ansættelsesvilkår.

Tjenesteaftalen kan henvises til en tariffaftale.

I afregningsbogen skal indføres tiden for sømandens tiltræden og fratræden, opsigelse af tjenesteforholdet med angivelse af dagen derfor, hvad der udbetales sømanden som hyre eller for overtid og, hvis udbetaling sker i

fer fram í öðrum mynti eða avtalað, kursur, sum nýttar verður.

Eftir áheitan skal sjómaður við hýringina fáa eitt hefti við tein mestu reglunnar í hesi lóg um manningina, um lær eru ikki tiknar inn í avrokningarbókina.

Siglingarbøkur, mynstringarvátanir, avrokningarbøkur, serstøk hæftir sum nevnt og skipsmanningarlistar verða givnar av mynstringarstjórnunni og uttanríkis av danskum konsli. Gjælligari reglur um útgávu, útsjóndina, nýtsluna og prís á tilikunum bókum, vátanum v. m. fyrisetur landsstýrið. Gjæld fyri avrokningarbók ella serstakt hefti sum nevnt ber reiðarin.

Í siglingarbókina ella mynstringarvátanir má ongiv viðmerking gerast um viðurskipti sjómansins í tævastuni og heldur ikki um nakran straffidóm, hann er komin undir.

2. Longd starvsviðurskiptisins.

§ 12.

Hevur sjómaður tikið hýru fyri tilskilað líðarskeið, og líðin er úti á einari ferð, heldur starvsviðurskiptið fram, til skipið kemur í havn í ríkinum ella í útlendska havn, um so er, at tað kemur har til uppskipingar, fermingar ella leggingar.

Tað sama er galdandi, um sjómaður hevur tikið hýru við tilskilaðari uppsagnarfrest og uppsagnin verður givin soleiðis, at frestin er úti á ferð.

§ 13.

Er ikki annað avtalað, kann hvør av partunum siga upp starvsviðurskiptini til upphald í havn í ríkinum, sum skipið kemur í.

Er sjómaður útlendingur, ella hevur hann ikki tikið hýru í ríkinum, kunnu starvsviðurskiptini eisini sigast upp í

anden mænt end den aftale, den kurs, der lægges til grund.

På begæring af sømanden skal der ved forhyringen overleveres ham et særligt hæfte med de væsentligste af denne lovs bestemmelser vedrørende mandskabet, hvis ikke disse er optaget i afregningsbogen.

Søfartsbøger, mønstringsbeviser, afregningsbøger, særlige hæfter som nævnt og skibsbemandingslister udfærdiges af mønstringsbestyrerne og udenfor riget af dansk konsul. Nærmere bestemmelser om udstedelsen, indretningen og brugen af samt prisen for sådanne bøger, beviser m. v. gives af landsstyret. Betalingen for en afregningsbog eller et særligt hæfte som nævnt erlægges af vederen.

I søfartsbogen eller mønstringsbeviser må ikke gøres nogen bemærkning om den forhyredes forhold i tjenesten, ej heller om nogen ham overgået straffedom.

2. Tjenesteforholdets varighed.

§ 12.

Er en sømand forhyret for en bestemt tid, og tiden udløber under en rejse, fortsætter tjenesteforholdet, til skibet anløber havn indenfor riget eller, om det forinden anløber fremmed havn for losning, lastning eller oplægning, til denne havn.

Det samme gælder, hvis sømanden er forhyret med aftalt opsigelsesfrist og opsigelse sker på et sådant tidspunkt, at fristen udløber under en rejse.

§ 13.

Er ikke andet aftalt, kan hver af parterne opsige tjenesteforholdet til ophør i havn indenfor riget, som skibet anløber.

Er sømanden udlænding eller er han ikke forhyret i riget kan forholdet også opsiges til ophør i fremmed havn, som

útlendskari havni, sum skipið kemur í til uppskipingar, ferðingar ella leggingar.

Uppsagnarfrestin er trýggjar mánaðir hjá stýrimonnum, maskinmeistarum, hovmeistarum og radiotelegrafmonnum og sýv dagar hjá hinum av manningini.

§ 14.

Heldur sjómaður fram, sum býraður er fyri eina vissa tíð ella fyri eina vissa ferð, eftir at tíðin er farin ella ferðin liðug, uttan at nýggj avtala kemur í lag, kann hvør parturin siga upp tænastuna eftir frest sum fyrisett er í § 13, stk. 3, til upphald í havni í ríkinum, sum skipið kemur í.

Sjómaður kann eisini siga upp starvið til upphald í útlendskari havni, sum skipið kemur í til uppskipingar, ferðingar ella leggingar. Er sjómaður útlendingur, ella er hann ikki býraður í ríkinum, hevur reiðarin sama rætt.

§ 15.

Hóast tað, sum fyrisett er í avtaluni ella í § 13 um avfaringahavn í ríkinum, kann sjómaður, sum verið hevur í tænastuni í háltannað ár, siga upp starvsviðurskipti við frest sum fyrisett er í § 13, stk. 3, til upphald í havni í ríkinum, sum skipið kemur í, ella í útlendskari havni, sum skipið kemur í til uppskipingar, ferðingar ella leggingar. Við ummynstring kann tó nýggj frest upp í háltannað ár fara í gongd, um so er, at sjómaður samtykkir tað við orði.

§ 16.

Sjómaður, sum eftir avtaluni ella eftir reglunum í hesum bóki hevur rætt at fara av, hevur skyldu at vera í starvinum fyri at taka hond í arbeiði, sum gerst neyðugt, tá ið skipið kemur í havn, tó ikki út um fveir dagar aftaná komudagin.

Skal sjófrágreiðsla gevast, hevur

skíbet anløber for losning, lastning eller oplægning.

Opsigelsesfristen er tre måneder for styrmænd, maskinmestre, hovmestre og radiotelegrafister og syv dage for det øvrige mandskab.

§ 14.

Fortæller en for bestemt tid eller for en bestemt rejse forhyret sømand i tjenesten, efter at tiden er udløbet eller rejsen endt, uden at ny aftale træffes, kan hver af parterne med varsel som nævnt i § 13, stk. 3, opsige tjenesteforholdet til ophør i havn i riget, som skibet anløber.

Sømanden kan tillige opsige forholdet til ophør i fremmed havn, som skibet anløber for losning, lastning eller oplægning. Er sømanden ikke udlænding, eller er han ikke forhyret i riget, har rederen samme ret.

§ 15.

Uden hensyn til hvad der er bestemt i aftalen eller bestemt i § 13 om fratrædelseshavn i riget, kan en sømand, som har været i tjenesten i halvandet år, opsige tjenesteforholdet med varsel som nævnt i § 13, stk. 3, til ophør i havn i riget, som skibet anløber, eller i fremmed havn, som det anløber for losning, lastning eller oplægning. Ved ny mønstring kan dog en ny frist på indtil halvandet år begynde at løbe, hvis sømanden udtrykkelig samtykker deri.

§ 16.

En sømand, der efter aftalen eller efter bestemmelse i dette kapitel har ret til at fratræde, er pligtig at forblive i tjenesten for at yde bistand ved arbejde, som nødvendigt må udføres, når skibet kommer i havn, dog ikke udover to dage efter ankomstdagen.

Skal søforklaring afgives, er han

hann móti hýru og vist skyldu at vera tilsteðis, til frágreiðslan er givin.

§ 17.

Um so er, at yvirvaldið í útlendskari havn, har sjónmaður skal fara av, sýtir honum innloyvi ella freytar tað av trygd, sum hann má geva, hevur hann skyldu at vera í starvinum, til skipið kemur í eina havn, har avmønstring kann fara fram. Eru líkindi til tess, hevur hann eisini rætt til tess.

3. Hýra og heimferð.

§ 18.

Hýran gongur frá og við tí degi, sum sjónmaður tekur við starvi umborð. Um so er, at hann eftir kravi reiðarans letur frá sær siglingarbók ella pass frammanundan, ella hann má gera ferð frá hýringarstaðnum fyri at koma til skipið, gongur hýran tó frá og við tí degi, hann lat tey frá sær ella fór avstað.

Hýran gongur til og við tí degi, sum tænastan heldur uppá, ella um avmønstring skal fara fram aftaná nevnda dag, til og við avmønstringardegnum. Er sjónmaður áarbeiðsførur orsakað av sjúku ella løsti, gongur hýran, so longi hann er áarbeiðsførur, tó ikki úrmi tveir mánaðir, um hann er stýrimaður, maskinmeistari, hovmeistari ella radiotelegrafmaður, ella ein mánað, um hann er av hinari manningini annars, men tó ikki í fleiri dagar, enn hann hevur verið í starvi, uttan so, at tekin til sjúku ella løst eru ávíst.

Hýra fæst ikki fyrí ta tíð, sum sjónmaður ólógliga ber seg undan tænastuni, ella sum hann er áarbeiðsførur orsakað av sjúku ella løsti, sum hann við svik hevur dult, tá ið hann var tikin í tænastu.

Hýra verður heldur ikki latin ta tíð, sjónmaður hevur verið áarbeiðsførur

mod hyre og underhold pligtig at blive på stedet, til forklaringen er afgivet.

§ 17.

Hvis myndighederne i en fremmed havn, hvor en sømand skal fratræde, nægter ham adgang dertil af en sikkerhed, som han ikke kan stille, er han pligtig at forblive i tjenesten, indtil skibet kommer til en havn, hvor afmønstring kan foregå. Kan det med rimelighed ske, er han også berettiget dertil.

3. Hyre og hjemrejse.

§ 18.

Hyren løber fra og med den dag, sømanden tiltræder tjenesten ombord. Hvis han på forlangende af rederen afleverer søfartsbog eller pas forinden, eller han må foretage rejse fra forhyringsstedet for at komme til skibet, løber dog hyren fra og med den dag, da afleveringen finder sted, eller rejsen påbegyndes.

Hyren løber til og med den dag, tjenesten ophører, eller, hvis afmønstring skal foretages eller nævnte dag, til og med afmønstringsdagen. Er sømanden arbejdsudygtig på grund af sygdom eller legemsskade, løber hyren videre, så længe han er arbejdsudygtig, dog ikke ud over to måneder, hvis han er styrmand, maskinmester, hovmester eller radiotelegrafist, eller en måned, hvis han hører til det øvrige mandskab, og ikke flere dage, end han har været i tjenesten, medmindre bestemt tegn på sygdom eller legemsskade er påvist.

Hyre betales ikke for tid, i hvilken sømanden ulovligt undrager sig sin tjeneste, eller i hvilken han er arbejdsudygtig på grund af sygdom eller legemsskade, som han svigagtigt har ved sin ansættelse.

orsakað av sjúku ella læsti, sum hann hevur verið úti eftir við vilja ella grovum ósketni. Hetta gíhlur tó ikki, um sjómaður er færoyskur/danskur og hansara arbeiðsóførleiki stavar frá kyðssjúku.

Til útrokningar av býru fyri part av mánað verður hann roknaður til tríati dagar.

§ 19.

Útgjalding av býru kann bert krevjast, tá ið skipið er í havn, og í sama landi ikki títtari enn sjevnda hvønn dag.

Býra verður rindað í reinum peningi, um so er sjómaður ikki krevur ávísing uppá reiðarin. Útgjalding kann krevjast í staðsinis mynti til dagskurs.

Sjómaður færoyskur/danskur kann ókeypis senda býrupening úr útlandinum til ríkisgjøgnum danskan konsul. Landskassin ber ábyrgð fyri sendingini.

§ 20.

Býra kann krevjast sum mánaðarúttøka at rinda tilskilnaðum persóni í ríkinum ella at seta inn í peningastovn í ríkinum. Sjómaður kann tó ikki krevja útgjalding eftir meira enn trimum úttøkuseðlum í senn.

§ 21.

Umframt fær peningaupgdir, sum reiðarin eftir serstakari lógarreglum hevur fingið treytað at halda aftur, kann bert so mikið sum til rindingar av agingarból og endurgjaldsskylda, sum sjómaður er komin undir í tænastuni, mótroknast í býruni uttan loyvi sjómansins. Mótrokning skal gerast í býru, sum goldin verður sjómaninum, framum í býru, sum goldin verður sum útløka, um so er, at sjómaðurin fyrisetur ikki annað.

Av býru, sum sjómaður kann taka út, hevur førarin rætt til at halda aftur ein tróðing, til hann fer úr tænastuni. Tann

Hyre betales ej heller for tid, som følge af sygdom eller legemsskade, som han har pådraget sig med forset eller grov uagtsomhed. Dette gælder dog ikke, hvis sømanden er færøsk/dansk og hans arbejdsudygtighed skyldes kønssygdom.

Ved beregningen af hyre for en del af en måned regnes denne til tredive dage.

§ 19.

Udbetaling af hyre kan kun fordras, når skibet ligger i havn, og i samme land ikke oftere end hver syvende dag.

Hyre udbetales i rede penge, for såvidt sømanden ikke forlanger anvisning på rederen. Udbetaling kan fordras i stedetets mønt efter dagens kurs.

En færøsk/dansk sømand kan uden udgift sende hyremidler fra udlandet til riget gennem dansk konsul. For forsendelsen er landskassen ansvarlig.

§ 20.

Hyre kan som månedlig træk fordras udbetalt til en bestemt person i riget eller indsat i pengeinstitut i riget. En sømand kan dog ikke fordre udbetaling efter flere sideløbende træksedler end tre.

§ 21.

Uden sømandens samtykke kan foruden sådanne beløb, som det i henhold til særlig lovbestemmelse er pålagt rederen at tilbageholde, kun beløb til dækning af disciplinbød eller erstatningsansvar, som en sømand har pådraget sig i tjenesten, modregnes i hyren. Modregning skal ske i hyre, der udbetales sømanden, fremfor i hyre, der udbetales som træk, medmindre sømanden bestemmer andet.

Af hyre, sømanden selv kan hæve, har foreren ret til at tilbageholde en trediedel, indtil tjenesten fratrædes.

afturhildna peningahøgðin má tó ikki fara uppum hýru fyri hálván mánað.

§ 22.

Er hýra fyrisett sum ein fäst peningahøgð fyri ferðina, verður tilskilningin í starvsavtaluni um longd ferðinnar lægd til grund í ferum, har hýra verður fyrisett eftir tíð.

Sjálv um ferðin fer at gerast í stytri tíð enn ætlað við hýringina, eigur sjómaðurin inni alla tað treystaðu hýruna. Fer ferðin at taka longri tíð enn ætlað, eigur hann inni viðbót í munu hartil, um so er, at annað er ikki avtalað.

§ 23.

Verður ferð gjørd øll ella partvís við minni manning enn ætlað, ella fækka teir arbeiðsføru av manningini á ferðini, verður sparið hýra fyri tíðina, sum skipið er í sjónum, býtt javnt teirra sjómanna millum, sum starva í tí fækkaðu manningardeildini, uttan so, at tað er prógvført, at fækkingin hevur ikki økt um arbeiði deildinnar. Tó verður tað drigið frá, sum útreiðslurnar til útbúðargjald eru øktar orsakað av fækkingini.

Er bert ein stýrimaður eftir, ferð sparið stýrimanshýra í helvt millum teirra og førarin.

§ 24.

Doyr sjómaður, gongur hýran til og við deyðadagin, um so er at hon eftir reglum í hesum bóki er ikki hildin uppát frammanundan.

Doyr feroyskur/danskur sjómaður meðan hann er í lænastu reiðarans, eigur einkja ella børn hansara undir 18 ár rætt til hýru fyri ein mánað. Sama er galdandi, um sjómaður doyrt, meðan hann eigur hýru eftir § 18, stk. 2, 2. punktum. Í so fál kann reiðarin tó draga hýru frá, sum hann hevur

ðæt tilageholdte beløb må dog ikke overstige en halv måneds hyre.

§ 22.

Er hyren fastsat til et bestemt beløb for rejsen, lægges den i tjenestaftalen optagne angivelse af rejsens antagelige varighed til grund i tilfælde, hvor hyre skal beregnes efter tid.

Selvom rejsen kommer til at vare kortere tid end forudsat ved forhyringen, har sømanden krav på hele den belingede hyre. Kommer rejsen til at vare længere end forudsat, har han krav på et forholdsmæssigt tilleg, hvis ikke andet er aftalt.

§ 23.

Bliver en rejse helt eller delvis udført med mindre mandskab end forudsat, eller bliver det arbejdsdygtige mandskab formindsket under rejsen, fordeles sparet hyre for den tid, skibet er i søen, ligeligt mellem sømændene af den formindskede mandskabsgruppe, medmindre det godtgøres, at formindskelsen ikke har påført gruppen foretaget arbejde. Dog fradrages, hvad udgifterne til overførselsbetaling måtte være foretaget med som følge af formindskelsen.

Er kun een styrmand tilbage, deles sparet styrmandshyre lige mellem ham og føreren.

§ 24.

Dør en sømand, løber hyren til og med dødsdagen, hvis ikke den ifølge bestemmelse i dette kapitel er ophørt at løbe tidligere.

Dør en færøsk/dansk sømand, medens han er i rederens tjeneste, har hans enke eller hans børn under 18 år ret til hyre for en måned. Det samme gælder, hvis sømanden dør, medens han er berettiget til hyre efter § 18, stk. 2, 2. pkt. I så fald kan dog rederen fradrage hyre, som han har betalt eller

guldið ella skal gjalda eftir nevndu reglu.

Gongur skipið burtur, utan at tað spyrst, nær skipsbrotið er hent, verður tað til húruútrokningar gingið út frá deyð, tá ið liðin er farin, sum vanligu fer hjá skipi sum tí burturgingna til eina ferð á somu ársins lið frá tí stað, sum boð seinast fingist av tí, og til tað stað, har tað skuldi.

§ 25.

Sjáltv um tað vísir seg, at sjómaður ella deyðsbúgv hansara hevur fingið meira í forskoti, enn hann átti í húru, kann hann (búgvíð) hava tað, hann hevur fingið, um so er at tænastan heldur uppát av grundum, sum nevndar eru í §§ 24, 32, 34, 38, 39, 40 ella 41.

§ 26.

Vil feroyskur/danskur sjómaður, sum heinstað hevur í ríkinum, og sum fer av í útlandinum, fara heim, skal landskassin og reiðarin bera hvør sín helmingin í ferðaútreiðslunum og visti, um so er, at sjómaðurin hevur verið í tænastuni utan slit í tvey ár og hevur ikki seinasta árið havt høvi til at fara av í havn í ríkinum. Sjómaðurin hevur tó skyldu at halda fram í tænastuni uppi 6 mánaðir, um tað kann ætlast, at skipið í hesum liðarskeiði kemur í havn, harðani ferðin kann gerast væl biligari ella lættligari. Fer hann av eftir egnari uppsøgn ella avfaríngartilsøgn, má kravið um ferð heimferð gerast samstundis.

Konsulurin stíllar fyri heimferðini, men er ongín konsulur á staðnum, so stíllar førarin fyri henni. Stíllar konsulurin fyri heimferðini, skal førarin eftir áheltan geva trygd fyri reiðarans parti í útreiðslunum. Kann húra útvegast við skipi, sum ætla sær til havn í ríkinum, ella til eina havn, harðani heimferðin lættliga kann skipast, hevur

skal betale eftir nævnte bestemmelse.

Bliwer skibet borte, uden at det kan oplyses, når ulykken indtræf, gås ved beregning af hyren ud fra, at dødsfaldet er indtruffet ved udløbet af den tid, som i almindelighed medgår for et skib som det forulykkede til en rejse på samme årstid fra det sted, hvorfra man sidst havde efterretning om skibet, til bestemmelsesstedet.

§ 25.

Selvom det ved afregning med en sømand eller hans dødsbo viser sig, at han har fået udbetalt mere i forskud, end der tilkom ham som hyre, kan han (døet) beholde, hvad han har modtaget, hvis hans tjeneste er ophørt af grund, som nævnt i §§ 24, 32, 34, 38, 39, 40 og 41.

§ 26.

Vil en færoesk/dansk sømand, der har hjemsted her i riget, og som fratræder sin tjeneste i udlandet, rejse til hjemstedet, skal landskassen og rederen betale hver halvdelen af udgifterne ved rejsen med underhold. Såfremt sømanden har været i tjenesten uden afbrydelse i to år og ikke i løbet af det sidste år har haft adgang til at fratræde i havn i riget. Sømanden er dog pligtig at fortsætte i tjenesten i indtil seks måneder, hvis det kan påregnes, at skibet indenfor den tid kommer til en havn, hvorfra hjemrejsen kan ordnes væsentlig billigere eller lettere. Fratræder han efter egen opsigelse eller afskedsbegæring, må krav om fri hjemrejse være fremsat samtidigt dermed.

Hjemrejsen ordnes af konsulen eller, hvis der ikke er dansk konsul på stedet, af føreren. Ordner konsulen hjemrejsen, skal føreren på forlangende stille sikkerhed for rederens andel af udgifterne. Kan der skaffes sømanden hyre på et skib, der er bestemt til havn indenfor riget, eller til en havn,

hefur hann skyldu af laka við starvinum, um það er ekki í lögri stigi ella ringari lön, enn hon, hann heví.

4. Sjúkarekt og jarðferð.

§ 27.

Tá ið ferarin krevnr það, hefur sjómaður skyldu af geva seg undir lækna-kanning, ió uttan útreiðslur fyrri sjómannin.

Ern grundir til af halda, af sjómaður er sjúkur, skal ferarin, um það er gjörlikt fáa hann undir lækna-kanning.

Er sjómaðurin sjúkur ella hefur læst, skal ferarin stila fyrri, af hann umborð ella í land fær nóg góða rekt, herundir vist og lækna-ráð.

Er grund til af halda, af sjómaður hefur sjúku, sum hefur vanda fyrri teir, sum umborð eru, skal ferarin fáa hann í land, um so er, af áblandi tiltök kunnu ekki gerast móti vandanum umborð.

Kann sjúkur ella læstaður sjómaður sjálfur ekki taka sær af sínum ognar-lutum, skal ferarin hava teir í sínari varðveitslu.

Verður sjúkur ella læstaður sjómaður verðandi eftir í útlandinum, skal ferarin lata hann í varðveitslu konsulsins ella, um ongin konsulur er, á annan hátt vissa honum nóggóða rekt og siga næsta danska konsuli frá. Eftir áhelian sjómansins skal ferarin siga hansara næstu frá.

§ 28.

Útreiðslurnar af sjómansins rekt ber reiðarin við teim af hest grein stk. 3—5 fylgjandi undantökum, so leingi tænastruviðurskiptini vara.

Er sjómaður sjúkur ella læstaður við upphald af tænastruviðurskiptisins, hefur hann rétt til rekt fyrri reiðarans

hvonfra hjennejsen bekvent kan ordnes, er han pligtig af overlage stillingen, om den ikke er af lavere grad eller dårligere lønnet end den, han havde.

4. Sygepleje og begravelse.

§ 27.

Når føreren forlanger det, er en sømand pligtig af lade sig undersøge af en læge, dog uden udgift for sømanden.

Er der grund til at antage, at en sømand er syg, skal føreren såvidt muligt lade ham undersøge af en læge.

Er en sømand syg eller kommet til skade, skal føreren sørge for, at han ombord eller i land får forsvarlig pleje, derunder underhold, lægehjælp og lægemidler.

Er der grund til at antage, at en sømand lider af sygdom, som medfører fare for de ombordværende, skal føreren lade ham bringe i land, hvis betryggende foranstaltninger mod faren ikke kan træffes ombord.

Kan en syg eller tilskadekommen sømand ikke selv tage vare på sine ejendele, skal føreren drage omsorg for dem.

Bliver en syg eller tilskadekommen sømand efterladt i udlandet, skal føreren overgive ham til konsulens forsorg eller, hvis der ikke er dansk konsul på stedet, på anden måde skaffe ham forsvarlig pleje og underrette nærmeste danske konsul. På begæring af sømanden skal skibsføreren underrette hans nærmeste pårørende.

§ 28.

Udgifterne ved en sømands pleje bæres med de af denne paragrafs stk. 3—5 følgende undtagelser af rederen, sålænge tjensteforholdet består.

Er en sømand syg eller tilskadekommen ved tjensteforholdets ophør, har han med de af denne paragrafs

rokning við feim av hesi grein stk. 3-5 fylgjandi undantøkan i 12 vikur, um hann er føroyingur/danskari og fær røkt í útlandinum, og annars upp til 6 vikur. Tíðin verður roknað frá avmynstringini, ella um hann verður ikki avmynstraður, tá ið skipið fer. Er hann føroyingur/danskari, hevur heimslað í ríkinum og hann verður avmynstraður orsakað av sjúku ella løsti, sum kann hava avmynstring við sær, hevur hann aftrat rætt til fría heimferð við visti fyri reiðaranna rokning til fría heimferð frá útlandinum gjørdur galdandi, og sjómansins heilsuvíðurskiðfi loyva tað, fær reglan í § 26, stk. 2, um skylda at taka starv við øðrum skipi tilsvareandi nýtslu.

Um sjómaður við svik hevur dult sjúkuna ella løstin, tá ið hann fór við, hevur hann ongan rætt til røkt fyri reiðarans rokning ella fría heimferð. Neman kynsjúku, sum føroyskur/danskur sjómaður hevur, er tað sama galdandi, um hann hevur verið sær úti eftir sjúkuni ella løstinum við vilja ella grovum ósketni.

Um sjómaður er føroyingur/danskari og hevur kynsjúku ella bróstsjúku, tekur ríkiskassin útreiðslurnar av røkt aftaná avmynstring ella heimferð, sum reiðarin hevði komið undir, um henda regla ikki galt.

Er sjómaður sjúkatryggjaður í einum statsløggitum sjúkukassa, (í sjúka felag undir statseftirliti) í útlendskum sjúkukassa ella -felag ella í privatum tryggingarfelag, ella er hann undir eini almanna trygdarskipan, hevur reiðarin ella ríkiskassin ikki skylda at bera útreiðslurnar av tilkari røkt aftaná avmynstringina, sum kann krevjast veitt haðani.

§ 29.

Døyr sjómaður, skal ferarin siga næstinguni hansara frá og stíla fyri

stk. 3-5 følgende undtagelser ret til pleje for rederens regning i indtil 12 uger, hvis han er færøsk/dansk og plejes i udlandet, og ellers i indtil 6 uger. Tiden regnes fra afmønstringen eller, om han ikke afmønstres, fra den dag, da skibet afgår. Hvis han er færøsk/dansk, har hjemsted i riget, og han afmønstres på grund af sygdom eller legemsskade eller ved sin fratræden lider af sådan sygdom eller legemsskade, som kan foranledige afmønstring, har han desuden ret til fri rejse med underhold for rederens regning til hjemstedet. Gøres ret til fri hjemrejse fra udlandet gældende, og sømandens helbredstilstand tillader det, får bestemmelsen i § 26, stk. 2, om pligt til at tage stilling på et andet skib tilsvarende anvendelse.

Hvis sømanden svigagtigt har forfiet sygdommen eller legemsskaden ved sin ansættelse, har han ikke ret til pleje for rederens regning eller fri hjemrejse. Når andtages kønssygdom, som færøsk/dansk sømand lider af, gælder det samme, hvis han har pådraget sig sygdommen eller legemsskaden med forsæt eller ved grov uagtsomhed.

Hvis sømanden er færøsk/dansk og lider af kønssygdom eller tuberkulose, bærer staten de udgifter ved pleje efter afmønstringen eller ved hjemrejse, der ville påhvile rederen, om ikke denne regel gjaldt.

Er sømanden sygeforsikret i en statsanerkendt sygekasse, (i en statskontrolleret sygeforening), i en udenlandsk sygekasse eller-forening eller i et privat forsikringsselskab, eller er han omfattet af en social tryghedsordning, har rederen eller staten ikke pligt til at betale sådan pleje efter afmønstringen, som kan kræves ved derfra

§ 29.

Dør en sømand, skal foreren underrette hans nærmeste pårørende og

jarðanferð ella líkbrenning hansara. Verður líkbrenning nýtt, skal ferarin stíla fyrri heimsending av øskuni.

Ferarin skal skjótast gjønlígt fáa gjørt vitnisfast yvirlið yvir, hvat er eftir hann umborð. Er hann deyður í útlandinum, skal yvirliðið latast næsta danska konsli. Kunnu lutirnir, sum eftir hann eru, ikki havast umborð uttan ómak, skulu teir eisini gevast konslinum. Um so er, at vaði er tein at spillast, innan teir kunnu koma til danskan konsul, kann ferarin tó selja teir hampiliga.

§ 30.

Útreiðslurnar av sjómans jarðarferð ella líkbrenning og heimsending og gravseting av øsku hansara skal reiðarin rinda, um so er, at sjónaður doyri í tænastutíðini, ella meðan hann hevur enn rætt til røkt fyrri reiðarans rokning.

Doyr færoyskur/danskur sjónaður, meðan hann hevur rætt til røkt fyrri statsins rokning, rindar staturin útreiðslurnar av jarðarferð ella líkbrenning hansara og heimsending og gravseting av øsku hansara.

§ 31.

Tá ið ferarin leggur sjúkan ella læstaðan sjómann eftir í útlandinum í danska konsuls forsorg, skal hann geva tilika trygd, sum konsulurin góðtekur, fyrri tær útreiðslur, sum reiðarin eftir §§ 28 og 30 kennir undir. Hýrupeningur, sum sjónaðurin eigur, ella sum hann kann fáa krav til eftir § 18, stk. 2, 2. pkt. verður latin konslinum upp í hendil. Hýrupening, sum sjónaðurin hevur krav til, kann hann krevja gívt sær, uttan so, at teir ætlast at skulu ganga til rindingar av útreiðslum fyrri sjómansins rokning, ella hann er so háttaður, at hann er ikki

sørge for hans begravelse eller ligbrænding. Finder ligbrænding sted, skal føreren sørge for hjemsendelse af asken.

Føreren skal snarest muligt vidnefast lade oplage en fortegnelse over, hvad den afdøde har efterladt ombord. Indbræffer dødsfaldet i udlandet, skal han aflevere fortegnelsen til nærmeste danske konsul. Kan efterladenskaberne ikke uden ulempe beholdes ombord, skal også de overgives til konsulen. Forsåvidt de er udsat for at fordures, forinden overgivelse til dansk konsul kan finde sted, kan dog føreren sælge dem på betryggende måde.

§ 30.

Udgifterne ved en sømands begravelse eller ved ligbrænding samt hjemsendelse og gravsætning af hans aske skal betales af rederen hvis sømanden dør, medens tjenesteforholdet består, eller medens han endnu har ret til pleje for rederens regning.

Dør en færøsk/dansk sømand, medens han har ret til pleje for statens regning, betaler staten udgifterne ved hans begravelse eller ved ligbrænding samt hjemsendelse og gravsætning af hans aske.

§ 31.

Når føreren i udlandet efterlader en syg eller tilskadekommet sømand til dansk konsuls forsorg, skal han stille sådan sikkerhed, som konsulen kan godkende, for de udgifter, som det efter §§ 28 og 30 påhviler rederen at bære. Hyrebeløb, som sømanden har krav på, eller som han kan få krav på i medfør af § 18, stk. 2, 2. punktum, overgives konsulen. Hyrebeløb, som sømand har krav på, kan han fordrø videregivet til sig, medmindre de må påregnes at medgå til dækning af udgifter for sømandens regning, eller han er i en tilstand, der gør ham ueg-

tørur at røkja síni egnu viðurskiptir.

Hevur førarin verið noyddur at hava útreiðslur í útlandinum aftaná nvanynstringina til heimsendingar ella røkt av føroyskum/donskum sjómanni, til aðra hjálp til hansara eftir almannari forskrift ella orsakað av deyð hansara, sum reiðarin eftir guldandi rætti kemur ikki undir, og sum kemst ikki uttanum gjøgnum atstoður danska konsuls, kann landskassin krevjast eftir endurgjaldi.

5. Førarans rættindi til avskiðingar av sjómanni.

§ 32.

Um sjónaður orsakað av sjúku ella læsti í longri tíð er ikki tørur at røkja sítt starv, ella hann hevur sjúku, sum hevur vanda fyri tein umborðverandi, kann førarin avskiða hann við rætti til hyru eftir reglunum í § 18.

Eisini kann sjónaður avskiðast, um so er, at hann verður hindraður at halda fram í tænastuni sum tíð í ella orsakað av læknakanning, sum fyrsett er eftir § 10, stk. 3, uttan at vera funnin sjúkur.

§ 33.

Førarin kann eisini geva sjómanni avskiðing:

- (1) um hann er óduguligur í starvi, hann er lýraður til,
- (2) um hann er ikki komin um borð í rættari tíð, og skipið skal fara, ella annar má takast í hansara stað,
- (3) um hann missrøkir starvið grovt eitt nú við ólýdni upp í saman, harðrendari atferð móti yvirmanni, fer illa við øðrum umborðverandi ella upp í saman drukkin í tænastuni,
- (4) um hann ger seg sekan í stúkri ella øðrum grovum brotsverki,

net til at varetage sine anliggender.

Har føreren i udlandet været nødt til efter afmønstringen at gøre sådanne udlæg til hjemsendelse eller pleje af en færøsk/dansk sømand, til anden hjælp for ham ifølge forsørgsrelig forskrift eller i anledning af hans død, som ikke efter gældende ret påhviler rederen, og som ikke kunne være undgået gennem bistand af dansk konsul, kan erstatning kræves af landskassen.

5. Førerens ret til at afskedige en sømand.

§ 32.

Hvis en sømand som følge af sygdom eller legemsskade for længere tid er uskikket til at udføre sit arbejde, eller han lider af en sygdom, der medfører fare for de ombordværende, kan føreren afskedige ham med ret til hyre efter reglerne i § 18.

Endvidere kan en sømand afskediges, hvis han uden at være fundet syg som et led i eller som følge af en i medfør af § 10, stk. 3, påbudt lægeundersøgelse bliver forhindret i at fortsætte tjenesten.

§ 33.

Føreren kan endvidere afskedige en sømand:

- (1) hvis han er uduelig til den tjeneste, han er forhyret til,
- (2) hvis han ikke kommer ombord i rette tid og skibet skal afgå, eller en anden må anlages i hans sted,
- (3) hvis han forser sig groft i tjenesten, såsom ved gentagen udydighed, voldsom adfærd mod overordnede, mishandling af andre ombordværende eller gentagen beruselse i tjenesten,
- (4) hvis han gør sig skyldig i tyveri eller anden grov forbrydelse, udsætter skibet for alvorlige vær-

dylur okkurt umborð, sum kann hava stóran trupulleika við sær fyri skipið, dylur góðs, sum er undir tollskykku, ella undir útflutningsforboð á avgangsstaðnum ella innflutningsbanni á áarslaðnum, ella

- (5) um so er, at hann skjýtur drátt um tænastuviðurskiptir fyri útlendskt vald.

Ínan sjónaður fær avskleiðing eftir hesi grein, skal forboyr haldast eftir reglunum í § 64, sjálvt um tað er ikki gjørligt at hoyra sjómannin sjálvan.

Sjónaðurin hevur ikki rætt til lønu fyri longri tíð, enn hann hevur røkt tænastuna. Kemur tað upp, látið sjónaður fær avskleiðing eftir pkt. 2, at hann er ósekur, og at hann er ikki arbeiðsførur orsakað av sjúku ella læsti, hevur hann tó rætt til lønu eftir reglunum í § 18, stk. 2, 2. punkt.

Fær sjónaður avskleiðing eftir pkt. 3, pkt. 4 ella pkt. 5, kann hann ikki krevja sær fríu heimferð eftir § 26.

§ 34.

Fær sjónaður uttan tilíka grund, sum tilskilað er í § 32, stk. 1, ella § 33, hevur hann rætt til lønu í 3 mánaðir eftir upphald starvsins, um so er, at hann er stýrmaður, maskinmeistari ella radiotelegrafistur, og fyri ein mánað aftaná upphald starvstíðinnar, um so er, hann er ein av hinari máningini.

Harafturat hevur hann, um so er, at fástur avfaringarslaður er fyrisetur, rætt til fríu ferð og kostahald hagar og, um so er, at starvsviðurskiptini eftir § 13 bert kunnu sigast upp til upphald í havni í ríkinum, rætt til fríu ferð og kostahald til tilíka havn ella, um hann hevur heimað í ríkinum, til heimstaðin.

Rættindini eftir stk. 1 og 2 hevst í føri, sum nevnt er í § 32, stk. 2, móti heimastýrinum.

skeligheder ved at skjule nogen ombord eller skjuler gods ombord, som er toldpligtigt, eller som det er forbudt at udføre fra afgangsstedet eller at indføre til bestemmelsesstedet, eller

- (5) hvis han indbringer en tvist om tjenesteforholdet for udenlandsk myndighed.

Før en sømand afskediges efter denne paragraf, skal forhør afholdes efter reglerne i § 64, selvom det ikke er muligt at afhøre sømanden personligt.

Sømanden har ikke ret til løn for længere tid, end han har gjort tjeneste. Hvis det ved afskedigelse efter pkt. 2 viser sig, at sømanden er uden skyld, og han er arbejdsudygtig på grund af sygdom eller legemsskade, har han dog ret til løn efter reglerne i § 18, stk. 2, 2. pkt.

Afskediges sømanden efter pkt. 3, pkt. 4, eller pkt. 5, kan han ikke kræve fri hjemrejse efter § 26.

§ 34.

Afskediges en sømand uden sådan grund, som nævnes i § 32, stk. 1, eller § 33, har han ret til løn for tre måneder efter tjenesteforholdets ophør, hvis han er styremand, maskinmester, høvmeester eller radiotelegrafist, og for en måned efter tjenesteforholdets ophør, hvis han hører til det øvrige mandskab.

Desuden har han, hvis et bestemt fratrædelsessted er aftalt, ret til fri rejse med underhold til dette og, hvis tjenesteforholdet ifølge § 13 kun kunne opsiges til ophør i havn indenfor riget, ret til fri rejse med underhold til sådan havn, eller om han har hjemsted i riget, til hjemstedet.

Retten efter stk. 1 og 2 have i de i § 32, stk. 2, nævnte tilfælde mod hjemmestyrrel.

5. Rættur sjómans að fara av.

§ 35.

Gættir sjómaður, at hann kann fá starv av bægrí stigi við skipi enn lað, hann hefur, sum lað ræður um hjá honum at fá, kann hann krevja avskeiðing, um so er at hann ullað okkur útreiðslur hjá reiðaranum setur dágligan mann í síns stað.

Sama er galdandi, um so er, at okkur er hent aftaná býringina, sum ger lað til velferðsmál hjá honum at kunna fara av.

§ 36.

Gongur ring farsótt í havn, sum skipið er ætlað til, hefur sjómaður rætt at krevja avskeiðing beinanvegin, um so er, at hann ekki fyrr enn aftaná býringina hefur fingið lað at vita, um so er, at skipið er ekki farið, og annars í fyrstu havn, sum skipið kemur í, eftir hann hefur fingið at vita av tí.

Sama er galdandi, um so er, at vandi er fyr, at skipið verður tikið av krígsforandi ella óhætt fyrri krigsskaða, ella um ein tíðkur vandi er øktur til umms.

§ 37.

Hevur sjómaður tikið býru fyrri eina tilskilaða ferð, og hon verður broytt til mums, kann hann krevja at sleppa av beinanvegin, um skipið er ekki farið, annars í fyrstu havn, sum skipið kemur í eftir at hava fingið kunneleika um broytingina.

Fer sjómaður av, hefur hann rætt til býru fyrri ein mánað eftir upphald starvviðurskiðisins, um hann er stýrimaður, maskinmeister, boymeister ella radiotelegrafistur, og fyrri hálvan mánað eftir upphald starvviðurskiðisins, um hann er ein av hinum manningini. Haraftrat hefur hann rætt til fría ferð og kostarhald til býringarstaðin, um hann fer av, innan skipið er farið, annars til avlalaðan avmynstingurstað.

6. En sømands ret til at kræve afsked.

§ 35.

Gættir en sømand, at hann kan få stilling på skib af højere grad end den, han har, eller få anden stilling, som det er af væsentlig betydning for ham at opnå, kan han kræve afsked, om han inden øget udgift for rederen stiller en dædig mand i sit sted.

Det samme gælder, hvis der efter forhyringen er indtruffet en omstændighed, som gør det til en velfærdssag for ham at kunne fratræde.

§ 36.

Hersker der ondartet farsot i en havn, til hvilken skibet er bestemt, har en sømand, om dette først efter forhyringen er kommet til hans kundskab, ret til at kræve afsked straks, hvis rejsen ikke er begyndt, og ellers i den første havn, skibet anløber, efter at han har fået kundskab om forholdet.

Det samme gælder, hvis der er fare for, at skibet vil blive opbragt af krigsførende eller udsat for krigsskade, eller hvis sådan fare er blevet væsentlig forøget.

§ 37.

Er en sømand forhyret for en bestemt rejse, og denne bliver væsentlig forandret, kan han kræve afsked straks, hvis rejsen ikke er begyndt, og ellers i den første havn, som skibet anløber, efter at han har fået kundskab om forandringen.

Fratræder sømanden, har han ret til hyre for en måned efter tjensteforholdets ophør, hvis han er styrmand, maskinmester, boymester eller radiotelegrafist, og for en halv måned efter tjensteforholdets ophør, hvis han hører til det øvrige mandskab. Desuden har han ret til fri rejse med underhold til forhyringsstedet, hvis han fratræder, før rejsen er begyndt, og ellers til det aftalte afmønstningssted.

§ 38.

Er skipið ekki sjódygt, ella tilhæðsrúm manninginnar eru heilsuvandamikil, og ferarin stílar ekki fyri at varla um lýlini, kann sjómaður krevja avskaiðing við rætti til hyru og fría ferð við kostarhaldi eftir reglunum í § 34.

Suma er galdandi, um so er, at ferarin móti § 59 dregur undan at lala skipið sýna.

§ 39.

Hevur ferarin farið illa við sjómanni, ella hava aðrir farið illa við honum um borð, uttan at ferarin hevur givið honum ta verju, hann hevur kravt, ella hevur ferarin sýlt honum forsvarligan kost, kann hann krevja avskaiðing við rætti til hyru og fría ferð við kostarhaldi eftir reglunum í § 34.

§ 40.

Missir skipið rættin at hava feroyskt flagg, kann sjómaður krevja avskaiðing við rætti til hyru og fría ferð við kostarhaldi eftir reglunum í § 34.

Yvirtekur annar feroyskur/danskur reiðari skipið, hevur sjómaður rætt til at krevja avskaiðing.

Um skipið fær annan ferara, gevur tað ikki sjómanni rætt at krevja avskaiðing.

7. Uppathald tænastuviðurskiptis av skipbroti.

§ 41.

Fer skip fyri onki av skipbroti, ella verður tað sagt av skipbroti ikki at kunna gerast affur, heldur tænastuviðurskipti uppát, um so er at annað fylgir ikki av avtaluni. Móg den og vist hevur hann tá skylda at vera til handa við bjargingina og vera tilsteðis til gerlingar av sjófrísøgn.

Er sjómaður feroyskur/danskur og hann hevur heimað í ríkinum, hevur hann rætt til fría ferð og vist til heima.

§ 38.

Er skipet usedygtigt eller mandskabets opholdsrum sundhedsfarlige, og føreren ikke sørger for, at manglerne afhjælpes, kan en sømand kræve afsked med ret til hyre og fri rejse med underhold efter reglerne i § 34.

Det samme gælder, hvis føreren i strid med § 59 undlader at lade skibet synce.

§ 39.

Har føreren mishandlet en sømand, eller har andre mishandlet ham ombord på skibet, uden at føreren har ydet ham forlangt beskyttelse, eller har føreren forholdt ham forsvarlig kost, kan han kræve afsked med ret til hyre og fri rejse med underhold efter reglerne i § 34.

§ 40.

Mister skibet retten til at føre færøskt flag, kan en sømand kræve afsked med ret til hyre og fri rejse med underhold efter reglerne i § 34.

Overtages skibet af en anden færøsk/dansk reder, har en sømand ret til at kræve afsked.

Det giver ikke en sømand ret til at kræve afsked, om skibet får en anden fører.

7. Tjenesteforholdets ophør ved tab af skibet.

§ 41.

Går skibet tabt ved søulykke, eller bliver det efter søulykke erklæret for uistandsætteligt, ophører en sømands tjenesteforhold, hvis ikke andet følger af aftalen. Mod hyre og underhold er han dog pligtig at tage del i bjergningen og blive tilstede til afgivelse af søforklaring.

Er sømanden færøsk/dansk og har han hjemsted i riget, har han ret til fri rejse med underhold til hjemstedet.

stað og lervandi klæduað fyri landskassans rokning. So longi feroyskur/danskur sjómaður er arbeiðsleysur orsakað av skipbrotinum, skal reiðarin rinda honum hyru, tó longst í 2 mánaðar útum ta tíð, sum hann eigur hyru eftir stk. 1. Hóast nevndi avskilning, hevur hann allíð rett til hyru undir heimferðini.

Reglurnar í § 26, stk. 2, um skylda at fara í annað starv á øðrum skipi kemur samsvarandi í nýtslu.

8. Endurgjald fyri mistar ognarlutir.

§ 42.

Hevur feroyskur/danskur sjómaður mist sínar ognarlutir umborð av skipbroti, sjóræning ella av eldi ella øðrum havari, sum rámar skipið, skal reiðarin rinda endurgjald eftir vanligum reglum, sum landsstjórnir fyrisetur. Frádráttur verður ongín gjørdur fyri tørvandi klædna, sum sjómaður hevur flngið eftir § 41, stk. 2.

9. Dráttur viðvíkjandi tænastuviðurskiptunum.

§ 43.

Sjómaður kann krevja avrokning frá ferara eftirkannaða av mynstringarstjóra.

Kemur dráttur ferara og sjómans imillum um avrokningina ella tænastuviðurskiptini annars, meðan skipið er úttafyri ríkið, kann málið leggjast fyri danskan konsul. Til fremmant vald kan dráttur ikki skjótast.

Avgerð mynstringarstjórans ella konsulsins er bindandi partanna millum, til drátturin kann skjólast inn til dómstól í ríkinum. Hevur sjómaðurin ikki annað verjuling í ríkinum, kann hann søkjast í tí tinglagnum, sum skipið hevur heima.

Geldur avgerðin rindling av peningi yvir 100 krónur, kan konsulin fyriseti, um tað gerst neyðugt, at peningurin

samt nødvendig beklædning for landskassens regning. For den tid en færøsk/dansk sømand er arbejdsløs som følge af forliset, skal rederen betale ham hyre, dog højst for to måneder udover den tid for hvilken han får hyre efter stk. 1. Hanset nævnte begrænsning har han altid ret til hyre under hjemrejsen.

Reglerne i § 26, stk. 2, om pligt til at overlage en stilling på et andet skib får tilsvarende anvendelse.

8. Erstatning for tabte ejendele.

§ 42.

Har en færøsk/dansk sømand mistet ombordværende ejendele ved forlis af skibet, ved sørøveri eller ved brand eller andet haveri, der rammer skibet, skal rederen betale erstatning efter almindelige bestemmelser, som landsstyre giver. Fradrag gøres ikke for nødvendig beklædning, sømanden har modtaget i henhold til § 41, stk. 2.

9. Tvistigheder angående tjenesteforholdet.

§ 43.

En sømand kan fordrer førerens afregning prøvet af mønstringsbestyrer.

Opstår der, medens skibet er udenfor riget, tvist mellem skibsføreren og en sømand om afregningen eller tjenesteforholdet iverigt, kan sagen forelægges dansk konsul. For fremmed myndighed må tvisten ikke indbringes.

Mønstringsbestyrerens eller konsulens afgørelse er bindende for parterne, indtil tvisten kan indbringes for domstol i riget. Har sømanden ikke andet værneting i riget, kan sag mod ham ankes i den retskreds, hvor skibet har hjemsted.

Gælder afgørelsen betaling af et pengebeløb over 100 kroner, kan konsulen, hvis omstændighederne taler derfor, bestemme, at beløbet eller en

ella partur av honum skal setast inn hjá honum. Innsettur peningur saman við útskrift av avgerð konsulsins skal sendast landsstýrinum. Er ekki annað fyriseft av dómstóli i ríkinum innan 6 mánaðir, ella drátturinn skotin inn til hansara, verður peningurinn goldin út.

3. bótkur.

Skipstænastan.

1. Leiðslan av arbeiðinum umborð.

§ 44.

Fórarin hevur hægsta valdið umborð.

Doyr fórarin, ella verður hann ikki fórar fyrri at føra skipið, ella fer hann úr tænastuni, tekur fyrsti stýrimaður við í hansara stað, til annar fóvari er settur.

§ 45.

Fyrsti stýrimaður stillar fyrri starvsbýlinum stýrimanna millum eftir samráð við fórarin, um so er, at hann hevur ikki tikið avgerð um tað.

Ein stýrimaður skal serstakliga vera fórarinum til handa við navigeringini og hartil hoyrandi observatiónum og rokningum. Hann hevur eflirlit við hloari manningini og skipinum, tess tilhoyrandi og útgerð, um so er, at annað fylgir ikki av § 46. Hann skal stíva fyrri lórvandi uppskrivingum av inn- og útskipaðum farni og hava eflirlit við ferning, stúgvina og uppskipling. Um skyldu hansara at føra skipsdagbókina galda sjólóginear reglur.

Vakthavandi stýrimaður hevur ábyrgdina av sínari navigering.

Bersl fórarann frá, ella hann er ikki hjústaddur, tekur hann ovastu av teim hjáverandi stýrimannum avgerð, sum kann ikki frestast, sum fóarin hevur ikki givið forskrift um.

del deraf skal deponéres hos ham. Et deponeret beløb skal sammen med underskrift af konsulens afgørelse indsendes til landsstyret. Er efter seks måneders forløb ikke andet fastslået af domstol i riget, eller tvisten indbragt herfor, udbetales beløbet.

Kapitel 3.

Skibstjenesten.

1. Ledelse af arbejdet ombord.

§ 44.

Føreren har den højeste myndighed ombord.

Der føreren, eller bliver han ude af stand til at føre skibet, eller forlader han tjenesten, træder første styrmand i hans sted, indtil en anden fører er ansat.

§ 45.

Første styrmand foretager fordelingen af arbejdet mellem styrmændene i samråd med føreren, forsåvidt ikke denne har truffet bestemmelse derom.

En styrmand skal særlig være føreren til hjælp ved navigeringen og dertil hørende observationer og beregninger. Han fører tilsyn med det øvrige mandskab og med skibet, dets tilbehør og udrustning, forsåvidt ikke andet følger af § 46. Han skal sørge for de fornødne optegnelser over modtaget og udleveret gods og føre tilsyn med lastning, stuvning og losning af gods. Angående hans pligt til at føre skibsdagbogen gælder, hvad søloven bestemmer.

En vagthavende styrmand er ansvarlig for sin navigering.

Hvis føreren forfaldt, eller er han fraværende, træffer den øverste tilstedeværende styrmand i tilfælde, for hvilke forskrift ikke er givet af føreren, i hans sted afgørelse, som ikke kan opses.

§ 46.

Maskinhövuðsmaðurin stýlar fyrri og hefur ábyrgðina af maskintæmastuni. Hann skal sérstaklega stíla fyrri forsvarligari drift, viðgerð og umsitning af maskinverki skipsins við tilhoyrandi verkum og vælum og skipsskrökki innan ketils- og maskinrum við tilhoyrandi koliletum, tangum og ásmögum. Hann hefur eftirlit við skipsins brennigoymslu og öðrum skipsins maskintörvum og heldur skil á nógðum og standi less við móflökna. Hann skipar læstuvíðurskiptini maskinmeistaranna millum og hefur eftirlit við maskinmannningini og tilhaldsáðmum hennara. Um skyldu hansara af föra maskindagbókina geldur tað, sum fyrisett er í sjólógini.

Íðakar maskinhövuðsmaðurin við lýtir við nevndu lutum skipsins, tess tilhoyrandi ella útgerð, skal hann ultan steðg siga føraranum frá.

Eru fleiri maskinmeistarar umframt maskinhövuðsmannin við, ættast tað lætið tí ovasta leirra millum af skipa fyrri býti af arbeiði teirra millum í samráð við maskinhövuðsmannin, um so er, af hann hefur ikki tikið avgerð um tað.

Vakthavandi maskinmeistari hefur ábyrgðina af vaktini af maskinverki skipsins.

Berst maskinhövuðsmanninum frá, ella er hann burturstaðdur, tekur ovasti maskinmeistari, sum hjástaðdur er, maskinhövuðsmannsins vegna avgerð, sum kann ikki frestast, í førum, íðar ongín forskrift er gívin honum.

§ 47.

Hovmeistarin skal sérstakliga stíla fyrri matgerðini og borðreiðingini, hefur eftirlit við proviantinum og stílar fyrri reingerð af teim rúnum, sum førarin fyrisetur.

§ 46.

Maskinchefen leder og er ansvarlig for maskintjenesten. Han skal særlig sørge for forsvarlig drift, behandling og vedligeholdelse af skibets maskineri med tilhørende anker og indretninger samt af skibsskroget indenfor kedel- og maskinrum med tilhørende kulkasser, tanke og akselgange. Han fører tilsyn med skibets forråd af brændsel og andre maskinfornödenheder og kontrollerer mængden og beskaffenheden deraf ved modtagelsen. Han ordner tjenesteforholdet mellem maskinmestrene og fører tilsyn med maskinmandskabet og dets oplychtsrum. Angående hans pligt til at føre maskindagbogen gælder, hvad søloven bestemmer.

Finder maskinchefen mangler ved de nævnte dele af skibet, dets tilbehør eller udrustning, skal han uden ophold underrette føreren.

Er der foruden maskinchefen flere maskinmestre ombord, anses det overladt den øverste af disse at foretage fordelingen af arbejdet mellem dem i samråd med maskinchefen, forsåvidt denne ikke har truffet bestemmelse derom.

En vagthavende maskinmester er ansvarlig for betjeningen af skibets maskineri.

Hvis maskinchefen forfalt, eller er han fraværende, træffer den øverste tilstedeværende maskinmester i tilfælde, for hvilke forskrift ikke er givet af maskinchefen, i hans sted afgørelse, som ikke kan opsættes.

§ 47.

Hovmesteren skal særlig sørge for tilberedningen og serveringen af kosten, føre tilsyn med provianten og sørge for renholdelsen af de rum, som føreren bestemmer.

§ 48.

Radiotelegrafisturinn skal sérstaklega hafa radiotænastuna í höndum. Hann hefur ábyrgdina af driftni og umsitingini af radioverki skipsins við tilhöyrandi útgerð og tiltakslutun. Um skyldu hansara at fara radiodagbókina gældar það, sum fyrisett er í sjólógini og lógini um eftirlit við skipun.

Kemur radiotelegrafisturinn fram á lýtur í radioverkinum, skal hann ottan steðg siga forarann frá.

2. Vanligar tænaðuskyldur.

§ 49.

Fórarinn og einhver annar skal fara sémuliga við undirfólki sínum.

Einhver skal bera seg sémiliga at, eðrúfuga og sáttliga, og fylgja leim forskrifum, sum gívnar vera til skil umhóð.

Tá ið sjómaður fær elni hóð, skal hann í skillingum aftursvari geva til kennar, at hann hefur skilt tey.

§ 50.

Sjómaður skal lýða hóð, sum hann fær í tænaðuni, ansa væl eflir skipi og fórn og yvirhóvar rækja tænaðu sína við fyrirliti og gjølliga.

Skaði, sum sjómaður ger av mistókum ella misrøking í tænaðuni, hefur hann skyldu at endurrinda. Rætturinn kann tó minna endargjaldið, tá ið givið verið gætur eflir skyldini, stóð skaðans og umsteðunum yvirhóvar.

3. Tøking við starvi, burtarveru og viðföru av verum.

§ 51.

Sjómaður hefur skyldu at taka við starvi sínum umhóð til fyriselta tíð.

Meðan skipið er í havn ella á øðrum tryggum akkersplássi, hefur sjómaður rætt til at fara í land í frílið sínari, um so er, at hansara veran um hóð ikki

§ 48.

Radiotelegrafisten skal særlig forstå radiotjenesten. Han er ansvarlig for driften, behandlingen og vedligeholdelsen af skibets radioanlæg med dertil hørende udstyr og reservemateriel. Om hans pligt til at føre radiodagbogen gælder, hvad søloven og loven om tilsyn med skibe bestemmer.

Finder radiotelegrafisten mangler ved radioanlægget, skal han uden ophold underrette skibsføreren.

2. Almindelige tjenestepligter.

§ 49.

Føreren og enhver anden skal behandle sine underordnede på sømmelig måde.

Enhver skal opføre sig sømmeligt, ærbørligt og fredeligt og følge forskrifter, som gives for ordenen om bord.

Når en sømand modtager en ordre, skal han ved tydeligt svar tilkendegive, at han har forstået den.

§ 50.

En sømand skal adlyde ordrer, han modtager i tjenesten, vise omsorg for skib og last og i det hele udføre sin tjeneste med omhu og påpasselighed.

Den skade, en sømand forvolder ved fejl eller forsømmelse i tjenesten, er han pligtig at erstatte. Retten kan dog nedsætte erstatningsbeløbet under hensyntagen til den udviste skyld, skadens størrelse og omstændighederne iøvrigt.

3. Tiltrædelse af tjenesten, udeblivelse derfra og medtagelse af gods.

§ 51.

En sømand er pligtig at tiltræde sin tjeneste omhørd til den fastsatte tid.

Under skibets ophold i havn eller på anden sikker ankerplads har en sømand ret til at gå i land i sin fritid, for så vidt hans forbliven omhørd ikke er på-

kræfst fyrir sakir skipsins, faransins ella tryggleika leirra umborðverandi, avrikingar av forvandi skipsarbeiði ella skipsins fyristandandi avgangur ella forhaling.

Einuferð um mánaðin skal tað uadit steðgum sum nevnt loyvast sjómanni at fara í land fyrri at stíla fyrri egnum viðurskiptum aftaná kl. 12 ella til aðra tíð, sum seinjast kann um, og dag, tá ið handlar og avgreiðslur eru opnar. Fer steðgurin ikki uppum 48 tímar, er rætturin til ílíkt landloyvi tó treytaður av, at avgangur skipsins verður ikki tarnaður av tí.

Um so er, at líkindir eru, tá ið givið verður gætur eftir kostnaði og øðrum viðurskiptum, skal førarin ókeypiss vissa bátflutning til lands, soleiðis at manningin fær gjørt nýtslu av rætti sínum at fara í land í frítíð sínari.

Verður sjómaður hindraður at koma umborð aftur í rættari tíð, skal hann beinanvegin siga føraranum frá.

§ 52.

Ber sjómaður seg undan at taka við starvi umborð í rættari tíð, ella rýmur av skipinum óheimilt, ella kemur hann ikki aftur í rættari tíð eftir at hava verið í landi, kann førarin taka hann heinta umborð av atstöðum lögregluar, um so er, at skipið hevur ikki nógmikla manning, ella sjómaður hittist drukkin. Sama er tó ikki galdandi fyrri skip í innanoyggja farleið.

§ 53.

Ognarlutir, sum sjómaður hevur lagt eftir seg umborð, tá hann fór av, skulu goymast fyrri hansara rokning. Førarin skal skjótast gjørligt próvfast lata gera yvirhitt yvir tað. Um so er, at tað ber ikki til at goyma, tá ið gætur verður givið eftir tari, kostnaði og øðrum umstøðum, kunnu teir tó seljast á tryggiligan hátt. Tað sama er galdandi, um

krævet af hensyn til skibets, ladningens eller de ombordværendes sikkerhed, udførelse af nødvendigt skibsarbejde eller skibets forestående afrejse eller forhaling.

En gang om måneden skal det under ophold som nævnt tillades en sømand at gå i land for at ordne egne anliggender i tiden efter kl. 12 eller i anden tid, hvorom aftale træffes, og på en dag, at butikker og ekspeditionssteder holdes åbne. Overstiger opholdet ikke 48 timer, er dog retten til sådan landlov betinget af, at skibets afgang ikke forsinkes derved.

Forsåvidt det under hensyn til omkostningerne og andre omstændigheder med rimelighed kan ske, skal føreren vederlagsfrit skaffe sådan bådforbindelse med land, at mandskabet kan udnytte dets ret til at gå i land i fritid.

Bliver en sømand forhindret i at komme ombord i rette tid, skal han uden ophold underrette føreren.

§ 52.

Undlader en sømand at tiltræde sin tjeneste ombord i rette tid, eller forlader han uberettiget skibet, eller kommer han ikke tilbage i rette tid efter at have været i land, kan føreren lade ham bringe ombord ved politiets hjælp, hvis skibet ellers ikke har tilstrækkeligt mandskab, eller sømanden træffes beruset. Denne bestemmelse gælder dog ikke for skib, der går i fart mellem øerne.

§ 53.

Ejendele, en sømand ved tjenesteforholdets ophør har efterladt ombord, skal forvares for hans regning. Føreren skal snarest muligt vidnefast lade optage en fortegnelse derved. Forsåvidt forvaring under hensyn til ejendelenes beskaffenhed, omkostningerne og andre omstændigheder ikke med rimelighed kan ske, kan de dog sælges

so er, at sjónmaður hefur ekki innan 2 ár vent sér til reiðarinn at fá sér lutinnar.

Rínding av endurgjaldskravi, sum reiðarin hevar móti sjómanninum sambari tænastuviðurskipti, ella trygd fyri tilíki krav, kann setast sum freyt fyri útlýggjari til sjómannin.

§ 54.

Lutir til persónliga nýtslu kann sjónmaður hava við innafyri líkligt mark, um so er, at tað er ikki ónáðir fyri skip ella vanda fyri óskili umborð. Utan ferarans leyvi má hann ikki hava vørur við til sølu fyri eigna ella annars rekning.

Fyri góðs, sum hann hevar við óheimilt, hevar sjónmaður skyldu at rinda fargjald. Um endurgjald fyri skaða, sum góðsið orsakar, galda reglurnar í § 50, stk. 2.

Fær ferarin grund til illhankar um, at naknð er líkið umborð ólógliga, kann hann lata goymslur manninginmar eftirkanna. Viðkomandi hevar rætt til at vera til staðis undir eftirkanningini.

Tað, sum er havt við ólógliga, kann ferarin taka undir honni, lata tað flyta í land ella um neyðugt kasta tað fyri bord.

4. Skipsarbeiði, kostur og heilsuviðurskiptir.

§ 55.

Við skipan av arbeiðinum skal dentur leggjast á starv tess einlaka og so vítt gjørligt á uppvenjing hansara í starvsgrein sínari.

Hann sum stílar fyri arbeiðinum, hevar skyldu at sýna tørvandi fyrilit til verndar móti vanlukku og sjúku. Landsstýrið kann geva gjølligari forskriftir í so máta.

§ 56.

Sjónmaður skal hava tørvandi stundir til hvíldar og søvn.

på betryggende måde. Det samme gælder, hvis sømanden ikke inden 2 år har henvendt sig til rederen for at få ejendelene udleveret.

Betaling af erstatningskrav, rederen måtte have imod sømanden ifølge tjenesteforholdet, eller sikkerhedsstillelse for sådant krav kan gøres til vilkår for udlevering til sømanden.

§ 54.

Ting til personlig brug kan en sømand medtage i rimeligt omfang, for såvidt det ikke kan medføre ulempe for skib eller ladning eller fare for uorden ombord. Uden tilladelse af føreren må han ikke medtage varer til salg for egen eller andens regning.

For ulovlig medtaget gods er sømanden pligtig at befale fragt. Angående erstatning for skade, godsforvolder, gælder reglerne i § 50, stk. 2.

Finder føreren grund til mistanke om, at noget ulovligt er bragt ombord, kan han lade mandskabets gemmer undersøge. Vedkomne har ret til at være tilstede ved undersøgelsen.

Hvad der ulovligt er medtaget, kan føreren tage i forvaring, lade bringe i land eller om fornødent kaste overbord.

4. Skibsarbejde, kost og sundhedsforhold.

§ 55.

Ved anordning af arbejdet skal hensyn tages til enhveres stilling ombord og såvidt muligt til hans dygtiggørelse i sit fag.

Den, der leder arbejdet, er pligtig at lægtage de fornødne forsigtighedsregler til værn mod ulykkestilfælde og sygdom. Landsstyret kan give nærmere forskrifter i så henseende.

§ 56.

En sømand skal have fornøden tid til hvile og søvn.

Er sjómaður undir 16 ár, skal hann hafa samfellda hvíld í minst 9 tímar millum kl. 20 og 8. Frá hesi reglu kann landsstýrið tó gera undantak, lá ið lað viðkemur skipum, sum eru undir 500 tons brutto.

Sunnudagar og aðrar í landinum fyriskipaðar heiligidagar má sjómaður ikki fáa fyriseft arbeiði, sum kann frestast.

Tilfar heiligidagar eigur einhver av manningini, sum ynskir tað, høvi til og í náðum at hafa gudstænastu umborð.

§ 57.

Fórarin skal ansa eftir, at manningin fær góðan og nógniklan kost. Gjalligari reglur um, hvat krevt í so máta, verða fyrisettar av landsstýrinum.

Heldur fóarin lað neyðugt á eini ferð at miuka um kostin, hevur manningin krav uppá lóskandi endurgjald.

Skiparin má ikki taka kostarhald manninginnar í entreprise.

§ 58.

Fóarin skal hafa eftirlit við heilsu- viðurskiðunum, tilhaldsrúnum og renleikanum umborð. Gjalligari reglur, hvat krevt í so máta, verða fyrisettar av landsstýrinum.

5. Sjódyggleikasýn.

§ 59.

Kemur yvir beimingur manninginnar við kærnumáli um sjódyggleika skipsins til fyristandandi ferð, hevur fóarin skyldu at lala inna eftirlitssýn, samsvarendi reglunum í lóg um eftirlit við skipum. Í fremmandari havu, har høvi er ikki til eftirlitssýn eftir hesum reglum, skal fóarin venda sær til viðkomandi vald á staðnum við áheitan um uppnevning av sýnsmonnum.

Sama er galdandi, um maskinbævaðs-

Er en sømand under 16 år, skal han i tiden mellem kl. 20 og kl. 8 have en sammenhængende hviletid på mindst 9 timer. Fra denne bestemmelse kan dog landstyrete gøre undtagelse, forsåvidt angår skibe med bruttodrægtighed under 500 tons.

På søndage og andre her i landet no ordnede heiligidage, må der ikke pålægges en sømand arbejde, som kan opsættes.

På særtatte heiligidage bør der endvidere så vidt muligt gives enhver af besætningen, som ønsker det, lejlighed til uforstyrret at holde gudstjeneste ombord.

§ 57.

Fórerer skal påse, at mandskabet får god og tilstrækkelig kost. Nærmere bestemmelser om, hvad der kræves i så henseende, gives af landstyrete.

Finder fórerer det under rejsen nødvendigt at mindske kosten, har mandskabet krav på en passende erstatning.

Fórerer må ikke tage mandskabets bespisning i entreprise.

§ 58.

Fórerer skal føre tilsyn med sundhedsforholdene, opholdsrummene og renligheden ombord. Nærmere bestemmelser om, hvad der kræves i så henseende, gives af landstyrete.

5. Sødygtighedssyn.

§ 59.

Fremsetter over halviletten af mandskabet klage over skibets sødygtighed til den førestående rejse, er fórerer pligtig at lade foretage kontrolsyn i overensstemmelse med de efter loven om tilavn med skibe gældende regler. I fremmed havn, hvor adgang til kontrolsyn efter disse regler ikke haves, skal fórerer henvende sig til vedkommende myndighed på stedet med begæring om udmeldelse af synsmand.

maðurin ella fyrsti stýrimaður kemur við tilsvarendi kærumáli viðvikjandi í parti av skipinum, sum er undir hansara hond, less tilhoyr ella úngerð.

Kemur sýnið til tað úrslit, at kærna saknaði nóg góða grund, verður skaðin at endurrinda eftir reglunum í § 50, stk. 2.

Verður sýn eftir hesi grein inni uttanfyri ríkið, skal danski konsularin, um málið hevur verið honum fyrilagð, og annars ferarin uttan dvel senda handelsministerinum frásøgn og endurrit av hesi til landsstýrið.

6. Maktboð.

§ 60.

Tá ið tað verður hitlið neyðugt fyri at halda skil umborð, kann ferarin ella hann, sum í fráveru hansara ella forfalli er í hansara stað, fáa sær lýdni við nýtslu av makt.

Er skipið í vanda, ella kemur upp-reistur upp imman manninginuar, ella er onnur neyðstøða, er tað løyvt at nýta einhvarji ráð, sum neyðing eru at fáa aftur skil og lýdni. Einhver av manningini hevur skyldu sjálvkravdur at vera ill hjálpar.

Fær hann skaða, sum noktaði lýdni, kann hann bert gera ansvar galdandi, um so er, at strengari ráð eru nýtt, enn viðurskiðini krævu.

§ 61.

Um so er, at sjónmaður ger seg sekan í grovum brotsverkki, og skipið er ikki í havn í ríkinum, skal ferarin skjótast tilber taka upp elna fyribils frásøgn gevandi gætur eftir reglunum í § 61. Hetta er tó ikki galdandi, um brotsverkið er útint á fremmandum landøki og verður søkt av steddligum valdi.

Til danskur konsulur ella lögreglan í ríkinum kann taka sær av málinum, skal ferarin so vítt gjorligt ansa eftir,

Det samme gælder, hvis maskinchefen eller første styrmand fremsætter tilsvarende klage med hensyn til de dele af skibet, dets tilbehør eller udrustning, som han har tilsyn med.

Viser det sig ved synet, at klagen har savnet rimelig grund, erstattes skaden efter reglerne i § 50, stk. 2.

Afholdes syn i medfør af denne paragraf udenfor riget, skal den danske konsul på stedet, hvis sagen har været ham forelagt, og ellers føreren uopholdelig indsende beretning til handelsministeriet og genpart af denne til landsstyret.

6. Magtmidler.

§ 60.

Når det er nødvendigt for at opretholde ordenen ombord, kan føreren eller den, der i hans fravær eller forfald er trædt i hans sted, skaffe sig lydighed ved anvendelse af magt.

Er skibet i fare, eller viser der sig mytteri blandt mandskabet, eller foreligger anden nødstilstand, er det tilladt at bruge ethvert middel, som er nødvendigt for at tilvejebringe orden og lydighed. Enhver af mandskabet er, endog uden opfordring, pligtig at yde hjælp.

Tilføjes skade den, som nægtede lydighed, kan han kun gøre ansvar gældende, hvis hårdere midler er anvendt end omskendighederne krævede.

§ 61.

Hvis nogen af mandskabet gør sig skyldig i en grovere forbrydelse, og skibet ikke er i havn indenfor riget, skal føreren snarest muligt optage en foreløbig forklaring under tagtagelse af reglerne i § 61. Dette gælder dog ikke, hvis forbrydelsen er foretaget på fremmed territorium og forfølges af stedets myndigheder.

Indtil dansk konsul eller politiet i riget kan tage sig af sagen, skal fører-

at taun seki ekki rýmur. Er tað neyðugt, kann ferarin seta hann í varðhald ella nýla onnur málboð, men ferarin má ekki fara harðari við honum, enn endamálið krevur.

4. hótkur. Agingarbót.

§ 62.

Sjómaður kann koma undir agingarbót upp í so mikið sum 7 daga lýru:

- (1) um hann kemur ekki í starv í rættari tíð, ella hann fer frá borði óhælmilt ella kemur ekki aftur í rættari tíð eftir at hava verið í landi,
- (2) um hann svíkur at siga frá forfalli, sum hindrar honum at koma umborð í rættari tíð,
- (3) um hann veldur skaða ella vanda av vandrøking í tænastuni,
- (4) um hann er drukkin í tænastuni,
- (5) um hann oyðir burtur vistir ella á annan hátt fer illa um vistin,
- (6) um hann letur óviðkomandi krógva seg umborð ella móti forboði letur onkrum sleppa umborð,
- (7) um hann tekur umborð óløgliga rúsdrekka, narkotika ella annað, sum kann elva óskil ella vanda umborð,
- (8) um hann er ekki boðum lýðin, sum hann fer í tænastuni, ella
- (9) um hann ber seg ósámilliga ut, gevur seg í bardaga ella á annan hátt elvir óskil umborð.

Agingarbót kann íó ekki nýtast á skipi, sum gengur í innanoýggja farleið, og heldur ekki á øðrum skipi, tá ið tað liggur í havn í ríkinum, ella fyrri missgerð, sum er int í havn í ríkinum, og sum kundi verið ákært innan avgöngu skipsins.

§ 63.

Agingarbót kann ekki leggjast á, fyrr

ren såvidt muligt sørge for, at den skyldige ikke undviger. Er det nødvendigt, kan føreren lade ham indespærre eller anvende andre magtmidler, men føreren må ikke behandle ham strengere, end øjemedet kræver.

Kapitel 4. Disciplinbød.

§ 62.

Som disciplinbød kan tab af lurre for indtil syv dage pålægges en sømand:

- (1) hvis han anslader at tiltræde tjenesten i rette tid eller uberettiget går fra borde eller ikke kommer tilbage i rette tid efter at have været i land,
- (2) hvis han forsømmer at melde forfald, der hindrer ham i at komme ombord i rette tid,
- (3) hvis han forvolder skade eller fare ved forsømmelse i tjenesten,
- (4) hvis han er beruset i tjenesten,
- (5) hvis han bortødsler proviant eller på anden måde behandler proviant ulæbortigt,
- (6) hvis han lader uvelkommande holde sig skjult ombord eller mod forbud lader nogen komme ombord,
- (7) hvis han ulovligt bringer stærke drikke, narkotika eller andet, der kan foranledige uren eller fare ombord,
- (8) hvis han ikke adlyder en ordre, han modtager i tjenesten, eller
- (9) hvis han opfører sig usømmeligt, indlader sig i slagsmål eller på anden måde gør brud på ordren ombord.

Disciplinbød kan dog ikke anvendes på skib, der går i fart mellem øerne, og på andet skib kan disciplinbød ikke pålægges under ophold i havn indenfor riget eller for forseelse, der er begået i havn indenfor riget og kunne have været påtalt for skibets afgang.

§ 63.

Disciplinbød kan ikke pålægges til-

eun fyra og tjúgu tímar eru farnir og ekki seinna en sjey dagar aftaná, at tilgerðin er ínt, uttan so, at langar grundir gera undantak neyðugt.

§ 64.

Agingarbot verður álagd sjómanni av eini agingarnevnd, sum føraru selur í hvørjum einstøkum føri.

Nevndin hevur førarin sum formann og 4 aðrar limir, og av teimum skulu tveir takast millum teir í §§ 45--48 nevndu manningarbólkum, meðan hinir báðir skulu vera av hinari manningini, soleiðis at so vítt gjørligt minst ein av teim hvørju megin tiknu limunum skulu hoyra til sama starvsøki (dekk, maskinu, restaurant o. t.) sum sjómaðurin. Annar av teim tveimum limunum, sum umboðar tann vanliga partin av manningini, skal so vítt gjørligt vera álitismaður manningarbólksins, um ein tilíkur er valdur. Um gjørligt skulu allir limirnir vera føroyskir/danskir.

Innan agingarbot verður lögð á, verður sjómaður hoyrdur av formanninum eins og vitnir, sum ætlast at kunna geva upplýsing í málinum. Spurningar kunnu setast av hinum limunum og sjómanninum gjøgnum formannin. Vitnisburðir verða at føra í skipsdagbókina ella serstaka próvbók og verða upplisnir fyri teim, sum givið hava vitnisburðin. Avgerð nevndinnar verður eisini førd í viðkomandi bók. Beinleiki tess, sum ført er í bókina, verður váttað við hond teirra limum nevndinnar.

Um so er, at allar hesar forskriftir eru ikki fylgdar, er álegging av agingarbot ógyldug.

Í farnum, har atkvøður standa á jøvnum, reður atkvøða formannsins.

Sjómaður kann krevja útskrift úr dagbókini ella tí serstøku próvbókini málinum viðvíkjandi, váttað av føraranum.

Gjælligari reglur um mannagongdina við álegging av agingarbot og um tilgerð av serstakari próvbók og lögilding kann landsstýrið fyriseta.

ligere end fireogtyve timer og ikke senere end syv dage efter, at forseelsen er begået, medmindre særlige vægtige grunde nødvendiggør undtagelse.

§ 64.

Disciplinbot pålægges en sømand af et disciplinævn, der nedsættes af foren for hver enkelt sag.

Nævnet består af skibsføreren som formand og fire andre medlemmer, hvoraf de to udtages blandt de i §§ 45-48 omtalte mandsskatskategorier, medens de to andre skal tilhøre det øvrige mandsskab, således at såvidt muligt mindst een af de fra hver side udtagne medlemmer skal tilhøre samme tjenestoområde (dækket, maskinen, restaurationen o. s. v.) som sømanden. Det ene af de to medlemmer, der repræsenterer det menige mandsskab, skal derhos såvidt muligt være mandsskabsgruppens tillidsmand, hvis en sådan er valgt. Såvidt muligt skal samtlige medlemmer være færøske/danske.

Før disciplinbot pålægges, afhøres sømanden og de vidner, der antages at kunne give oplysning i sagen, af formanden. Spørgsmål kan kenne formanden stilles af nævnets øvrige medlemmer og af sømanden. Hvad der forklares, indføres i skibsdagbogen eller en særlig forhørsbog og oplæses for den, der har afgivet forklaringen. Nævnets afgørelse indføres ligeledes i vedkommende bog. Rigtigheden af, hvad der er tilført bogen, bekræftes ved underskrift af nævnets medlemmer.

Hvis disse forskrifter ikke er overholdt, er pålæg af disciplinbot ugyldigt.

I tilfælde af stemuelighed er formandens stemme afgørende.

Sømanden kan forlange en af foren bekræftet udskrift af, hvad der er tilført skibsdagbogen eller den særlige forhørsbog angående sagen.

Nærmere bestemmelser om fremgangsmåden ved pålæg af disciplinbot og om den særlige forhørsbogs indret-

§ 65.

Við fyrisetning av agingarabót skal ekki beri stóð misgerðinnar og umstöðunnar, sum hon er int undir, men elsini atferð sjómansins áður havast í hnga. Er misgerðin smávegis, og grundir eru til at halda, at ávaring er nóg mikil, eigur agingarabót ekki at nýtast.

§ 66.

Fórarin kann heilt ella lutvís eftirgeva álagda agingarabót. Avgerð um eftirgeving skal farnst inn í skípsdagbókina ella ta serstóku próvbókina og undirskrivast av fórarinum og lveimnum vitnum. Verður tað ekki gjort, er avgerðin ógyldug.

§ 67.

Vil sjónaður laka upp kærnað um eina avgerð, sum áleggur agingarabót, kann hann skjóta málið inn fyri sjórættin á reiðarans heimstaði í ríkinum seinast eitt ár aftaná avtynstringina.

§ 68.

Rættarmál eftir § 67 fer fram sum undirrættarmál uttan rættaravgjald hjá tí kærnaði sjómanninum og við høvi rættarins at stylla stevningarfreslina.

§ 69.

Hýcupenlingur, sum drigln er av sum agingarabót, skal gevast mynstringar sljóra í ríkinum ella danskum konsli samstundis við avtynstring saman við útskrift av tí, sum fært er í skípsdagbókina ella eina serstóku próvbók, váttað av fórarinum, og uttan sleðg sendast landsstýrinum. Peningurin skal nýtast í almennum endamáli til frama fyri sjómann ella næstringar feirra eftir gjølligari reglum, sum landsstýrið fyrisetur.

Í 1907

Í 1908

ning og autorisation kan gives af landsstyret.

§ 65.

Ved fastsættelse af disciplinbød skal hensyn tages ikke blot til forseelsens størrelse og til de omstændigheder, hvorunder den er begået, men også til sømandens tidligere opførsel. Er forseelsen ringe, og der er grund til at antage, at en advarsel er tilstrækkelig, bør disciplinbød ikke pålægges.

§ 66.

Føreren kan helt eller delvis eftergive pålagt disciplinbød. Beslutning om eftergivelse skal indføres i skibsdagbogen eller den særlige forhørsbog og underskrives af føreren og to vidner. Sker det ikke, er beslutningen ugyldig.

§ 67.

Vil en sømand klage over en afgørelse, hvorved disciplinbød er pålagt ham, kan han indbringe sagen for søretten på rederiets hjemsted i riget senest et år efter afmønstringen.

§ 68.

Retssag efter § 67 behandles som underretssag uden retsølgift for den klagende sømand og med adgang for retten til at forkorte stevnevarslet.

§ 69.

Et som disciplinbød afkortet byrebøb skal ved sømandens afmønstring samment med en af føreren bekræftet udskrift af, hvad der er tilført skibsdagbogen, eller en særlig forhørsbog angående sagen, overgives til mønstringsbestyrer i riget eller dansk konsul og uden ophold indsendes til landsstyret. Beløbet anvendes i velgørende øjemed til fordel for sømand eller dennes pårørende efter nærmere bestemmelser, som landsstyret giver.

Í 1908

5. bólfur.

Revsing av brotum og ákæra.

§ 70.

Stilar reiðari ekki fyrí, at skrivlig avlala verður gjörd við færarin um starvsviðurskiptini, kemur hann undir bót.

Somu revsing kemur reiðari undir, sum er ekki um seg, at færarin gevur seg undir fyrisetta læknaðkanning.

§ 71.

Færarin — ella hann, sum er í hansara stað — kemur undir bót ella hefting:

- (1) um hann misnýtir tey maktboð, sum honum eru givin til handa eftir hesi lóg,
- (2) um hann fer óneyðugt harðliga við sjómanni,
- (3) um hann misrøkir slær skyldur móti sjúkum ella læstaðum sjómanni, ella
- (4) um hann sýtur sjómanni lógligan kost.

Undir skerpanði umstøðum kann rætturin at føra skip eisini í dómnum dømsl honum frá, antin fyrí tilskilaða tíð ella með alla.

Verður nevndi rættur dømdur honum frá, skal tað skilast til í dómnum, um hann kann røkja starv sum stýrimaður. Ákærvaldið sendir landsstýrinum starvsbrev hansara og útskrift av dómnum. Er tað fyrilsett, at hann kann røkja starv sum stýrimaður, gevur landsstýrið honum færvandi starvsbrev.

Landsstýrið kann geva aftur frá-dømdan rætt at føra skip, tá ið tvey ár eru liðin frá dómssuppsøgnini.

§ 72.

Færarin — ella hann, sum er í færarans stað — kemur undir bót

- (1) um hann tekur nakran umboð til arbeiðis ánóti reglunum í § 10,
- (2) um hann letur ekki sjómann fán

Kapitel 5.

Straf for forseelser og påtale deraf.

§ 70.

Undlader rederen at sørge for, at der oprettes skriftlig aftale med føreren om ansættelsesvilkårene, straffes han med bøde.

Med samme straf anses den reder, der undlader at påse, at føreren underkastes påbudt lægeundersøgelse.

§ 71.

Føreren — eller den, der er trådt i førerens sted — straffes med bøde eller hæfte:

- (1) hvis han misbruger de magtmidler, der er tillagt ham ved denne lov,
- (2) hvis han behandler en sømand med unødlig hårdhed,
- (3) hvis han tilsidesætter sine pligter overfor en syg eller tilskadekommet sømand, eller
- (4) hvis han forholder en sømand uølgelig kost.

Under skærpende omstændigheder kan tillige ved dommen retten til at føre skib frakendes ham enten for en vis tid eller for bestandig.

Frakendes nævnte ret ham, skal det bestemmes ved dommen, hvorvidt han kan gøre tjeneste som styrmand. Anklagemyndigheden indsender hans søneringsbevis og rødskrift af dommen til landsstyret. Er det bestemt, at han kan gøre tjeneste som styrmand, meddeler landsstyret ham fornødent søneringsbevis.

Landsstyret kan tilbagegive frakendt ret til at føre skib, når to år er forløbet fra dømsafsøgelsen.

§ 72.

Føreren — eller den, der er trådt i førerens sted — straffes med bøde:

- (1) hvis han anvender nogen til arbejde ombord i strid med bestemmelserne i § 10,

- avrokningarbók sum lýsisett í § 11,
- (3) um hann tekur nakran til arbeiðis móti regluni í § 56, stk. 2,
- (4) um hann svikur at senda inn frásøgn um sýn eftir § 59 til handilsráðgjaf, ella
- (5) um hann brýtur reglurnar í § 87 um skyldu at hava tilskilaði skjöl umborð atkomulig eisini hjá mann-ingini.

§ 73.

Um førarin ella onkur av hinari ingini við tí í hyggju at draga seg undan tænastuni kemur ikki umborð í rættari tíð ella rýmur av, kemur hann undir bót.

Undir skerpani umstøðuna, eitt nú tá ið rýmingin hevur við sær vanda fyri mannalívi ella skipi, kann komast undir hefting.

§ 74.

Um sjónmaður setur seg upp móti føraranum ella honum, sum í førarans stað hevur valdið, ella sýtir lýdni, kemur hann undir bót ella hefting.

§ 75.

Um sjónmaður, hóast hann væl veit, tekur upp ella luttekur í kærurnáli sum nevnt í § 59, og eftirlitssýn stendst av tí, kemur hann undir bót ella hefting.

§ 76.

Orsakar sjónmaður, at skip fer á land, skipbrot ella annað óhapp av grovum mistøkum ella grovari misrøking í tænastuni, kemur hann undir bót ella hefti. Sama er gældandi, um so er, at sjónmaður upp í samun av mistøkum ella misrøking elvir tilfíka hendring.

Er hin seki stýrimaður ella maskinmeister, kann hann undir skerpani umstøðum eisini í dóminum fáa rættin

- (2) hvis han undlader at overlevere en sømand afregningsbog som foreskrevet i § 11,
- (3) hvis han anvender nogen til arbejde i strid med bestemmelsen i § 56, stk. 2,
- (4) hvis han forsømmer at indsende beretning om syn efter § 59 til handelsministeriet, eller
- 5) hvis han overtræder bestemmelserne i § 87 om pligt til at have visse dokumenter ombord tilgængelige også for mandskabet.

§ 73.

Hvis føreren eller nogen af mandmanningini við tí í hyggju at draga seg tjenesten undlader at indfinde sig ombord i rette tid eller forlader skibet, straffes han med bøde.

Under skærpende omstændigheder, såsom når rømmingen medfører fare for menneskeliv eller for skibet, kan hæfte idømmes.

§ 74.

Hvis en sømand sætter sig op imod føreren eller den, som i førerens sted fører befalingen, eller han nægter lydighed, straffes han med bøde eller hæfte.

§ 75.

Hvis en sømand mod bedre vidende fremsætter eller deltager i klage som nævnt i § 59, og kontrolsyn foranlediges derved, straffes han med bøde eller hæfte.

§ 76.

Foranlediger en sømand grundstødning, forlis eller anden søulykke ved grov fejl eller grov forsømmelse i tjenesten, straffes han med bøde eller hæfte. Det samme gælder, dersom en sømand gentagne gange ved fejl eller forsømmelse foranlediger en sådan begivenhed.

Er den skyldige styrmand eller maskinmeister, kan han under skærpende

fráðómdan sær heilt ella lutvís at rækja slurv sum tilíkt fyri tilskilaða tíð ella með alla.

Verður nevndi rættur dømdur honum frá heilt ella lutvís, sendir ákærvaldið landsstýrinum starvsbræv hansara og útskrift av dómnum. Er rætturin bert lutvís fráðómdur honum, gevur landsstýrið honum lervandi starvsbræv.

Handilsmálaráðið kann heilt ella lutvís geva fráðómdan rætt aftur at rækja tænasta sum stýrimaður ella maskinmeistari, tá ið eitt ár er liðið síðani dómsuppsøgnina.

Um brot eftir hesi grein, sum førarin ger, galda reglur sjólóginar.

§ 77.

Ger reiðari, førari ella onkur av manningini annars seg sekan í tilíki grovari misrøking og oflari upp í saman viðvíkjandi skyldum sínum eftir hesi lóg, sum kemur ikki undir nakra av teim frammanundan nevndu reglum, kemur hann undir bót ella hefting.

§ 78.

Er agingarbot lægd á fyri tenastubrot, skal tað havast í huga við fyrseting av sekting fyri brot eftir hesum bókki. Sektin kann ikki bert minkast í so fall, men eisini detta burtur.

§ 79.

Almenn ákæra verður tikin upp móti onkrum av manningini í forum, sum nevnd eru í §§ 73, stk. 1, 74 og 77, bert eftir kravi reiðarans og førarans.

I málum um brot sum nevnd í §§ 71, 73, stk. 2, ella 76 kann ákæra ikki fakast upp, innan ummæli frá handilsmálaráðnum er fingið og aftaná handilsmálaráðnum er hevur spurt landsstýrið, Er mannabiv ella stóru skaði orsakaður, kann ákæra heldur ikki

omskendingir tillige ved dommen helt eller delvis frakendes retten til at gøre tjeneste som sådan for en vis tid eller for bestandig.

Frakendes nævnte ret kan helt eller delvis, indsender anklagemyndigheden hans søneringsbevis og udskrift af dommen til landsstyret. Er retten kun delvis frakendt ham, meddelel landsstyret ham fornødent søneringsbevis.

Handelsministeriet kan helt eller delvis tilbagegive frakendt ret til at gøre tjeneste som styrmand eller maskinmester, når et år er forløbet efter dømsafsigelsen.

Angående forseelse som i denne paragraf omhandlet, begået af føreren, gælder hvad sølven bestemmer.

§ 77.

Ger rederen, føreren eller nogen af mandskabet sig skyldig i sådan grov eller oftere gentagen fejl eller forsonmelse med hensyn til forpligtigelser efter denne lov, som ikke omfattes af nogen af de foregående bestemmelser, straffes han med bøde eller hæfte.

§ 78.

Er disciplinbød pålagt for en tjeneforseelse, skal hensyn tages dertil ved fastsættelse af straf for forseelsen efter dette kapitel. Straffen kan i så fald ikke blot nedsættes, men helt bortfalde.

§ 79.

Offentlig påtale mod nogen af mandskabet rejses, forsåvidt angår forseelser som nævnt i §§ 73, stk. 1, 74 og 77, kun på begæring af rederen eller føreren.

I sager angående forseelser som nævnt i §§ 71, 73, stk. 2, eller 76 kan påtale ikke rejses, forinden erklæring fra handelsministeren er indhølet og efter at ministeren har hørt landsstyret. Er tab af menneskeliv eller betydelig skade foranlediget, kan påtale

leggjast niður, innan tlik ummæli liggja fyri.

§ 80.

Mál eftir hesum bóki fara fram sum sjórættarmál.

§ 81.

Bøtur eftir hesi lóg fara í landskassan.

6. bólkur.

Nýtsla lóginnar fyri persónar umborð, sum hoyra ikki til manningina.

§ 82.

Fyri persónar um borð, sum reiðari ella ferari hevur sett, men sum hoyra ikki til sjálva manningina fáa reglurnar í 2., 5. og 7. bóki samsvarandi nýtslu.

Teir hava skyldu eftir førinum at útbúa tað arbeið, sum ferarin heldur vera neyðugt til tryggleika skipsins.

§ 83.

Aðrir persónar, sum hava starv um borð, koma undir reglurnar í §§ 10, 27, 28, næstseinasta stk. 29, 31, stk. 2, 41, stk. 2 og 3, 49, 50, 54, 56 stk. 2, 57, 58, 60, 61 og 77.

Teir hava skyldu eftir førinum at lúna arbeið, sum ferarin finnur neyðugt til skipsins tryggleika.

§ 84.

Elsni fyri sjómenn, sum tiknir veru við eftir sjólóginnar § 34, fáa reglurnar í § 83, stk. 1 samsvarandi nýtslu.

7. bólkur.

Serstakar reglur.

§ 85.

Treytað av sínamilunarsátt kann kongur viðka reglurnar føroyskum/

ikke heller frabaldes, forinden sådanne erklæringer foreligger.

§ 80.

Sager efter dette kapitel hører under søret.

§ 81.

Bøder efter dette kapitel tilfalder landskassen.

Kapitel 6.

Lovens anvendelse på personer ombord, der ikke hører til besætningen.

§ 82.

På personer ombord, der er ansat af rederen eller føreren, men ikke hører til den egentlige besætning, får reglerne i denne lovs 2., 5. og 7. kapitel tilsvarende anvendelse.

De er pligtige efter evne at udføre det arbejde, som føreren finder nødvendigt for skibets sikkerhed.

§ 83.

På andre personer, der er ansat ombord, får reglerne i §§ 10, 27, 28, næstsidste stk., 29, 31, stk. 2, 41, stk. 2 og 3, 49, 50, 54, 56, stk. 2, 57, 58, 60, 61 og 77 tilsvarende anvendelse.

De er pligtige efter evne at udføre det arbejde, som føreren finder nødvendigt for skibets sikkerhed.

§ 84.

Også på sømænd, der tages med skibet i medfør af sølovens § 34, får de i § 83, stk. 1, nævnte regler tilsvarende anvendelse.

Kapitel 7.

Særlige bestemmelser.

§ 85.

Under forudsætning af gensidighed kan kongen udvide de bestemmelser til

dönskum sjómönnum og teirra eftirlitandi til frama sum innihildnar eru í §§ 18, stk. 4, 19, stk. 3, 24, 26, 28, 41 og 42 eisini at gilda fremmandum sjómönnum.

§ 86.

Landsstýrið kann geva gjøllari reglur um tilkann rætt til røkt í færum av sjúku ella meiðsling, fría ferð við kostarhaldi í vissum færum og til heimsendingar av lýrupeningi undir landskassabýngd, og ein líknan rætt at stíla fyrri jarðarferð ella líkbrenning, sum henda lóg fyrisetur.

§ 87.

Førarin skal stíla fyrri, at eintak av hesi lóg og reglur, sum landsstýrið fyrisetur, eftir heimild í §§ 42, 57, 58 ella 86, finnast umborð atkomuligt hjá allari manningini.

Hevur býring farið fram eftir lønursáttmála, skal hann eisini stíla fyrri, at avrit av honum er til umborð atkomiligt hjá allari manningini.

§ 88.

Fyrri skip, sum hava ikki skylda til skrásetingar, fyrri fiskiskip ella fyrri skip við fólki sum serstøkum endamáli kann landsstýrið fyriseta linkingar í lóginnar reglum.

§ 89.

Hevi til at siga tænastuviðurskipti hjá førara ella sjómanni upp til upphald í havn í nákinum er so at skilja, at hevur hann heimstað í Danmark, kann tænastan sigast upp til upphald í danskari havn, og bert um hann hevur heimstað í Grønlandi, rætt at siga upp til upphald í grønlendskari havn.

Rættur hjá førara ella føroyskum/dönskum sjómanni til fríu heimferð við kostarhaldi eftir longri starvstíð nemist ikki av tí, um hann hevur havt

fordel for færøske/danske sømand, og deres efterladte, som indeholdes i §§ 18, stk. 4, 19, stk. 3, 24, 26, 28, 41 og 42, til at gælde også for fremmede sømand.

§ 86.

Landsstyret kan give nærmere bestemmelser om sådan ret til pleje i tilfælde af sygdom eller tilskadekomst, til fri rejse med underhold i visse tilfælde og til hjemsendelse af hyremidler på landskassens ansvar samt om sådan pligt til at sørge for begravelse eller ligbrænding, som denne lov fastslår.

§ 87.

Føreren skal sørge for, at et eksemplar af denne lov og af bestemmelser, landsstyret giver med hjemmel i §§ 42, 57, 58 eller 86, findes ombord tilgængelig også for mandskabet.

Er forbyrning sket i henhold til tarifføftale, skal han endvidere sørge for, at et aftryk af denne lov findes ombord tilgængelig også for mandskabet.

§ 88.

For ikke registreringspligtige skibe og for fartøjer til fiskeri eller lignende særligt formål kan lempelser i lovens regler fastsættes af landsstyret.

§ 89.

Adgang til opsigelse af tjenesteforholdet for en fører eller sømand til ophør i havn i riget medfører kun, hvis han har hjemsted i Danmark, ret til at opsiges forholdet til ophør i dansk havn, og kun, hvis han har hjemsted i Grønland, ret til at opsiges det til ophør i grønlandsk havn.

En skibsførers eller færøsk/dansk sømands ret til fri hjemrejse med underhold efter længere tjenestetid påvirkes ikke af, om han i løbet af det sidste år har haft adgang til at fra-

hævi til í seinasta árinum at fara av í danskari ella grønlendskari havn, uttan so at heimstaður hansara er ávikavíst í Danmark ella í Grønlandi.

§ 90.

Henda lóg kemur í gildi 1. oktober 1957.

Samstundis fara úr gildi lóg nr. 181 frá 1. maj 1923 og lóg nr. 86 frá 7. apríl 1936 um uppiskoyti til somu lóg.

Persónar, sum røkja starv umborð á skipi, tá ið lógin kemur í gildi, kunna halda fram í starvi sínum hóast reglurnar í § 10, stk. 1 og 2 í hesi lóg.

træde i dansk eller grønlandsk havn, medmindre han har bjensted henholdsvis i Danmark eller i Grønland.

§ 90.

Denne lov træder i kraft den 1. oktober 1957.

Samtidig ophæves sømandslov nr. 181 af 1. maj 1923 og lov nr. 86 af 7. april 1936 om tillæg til samme lov.

Personer, der på lovens ikrafttrædelsestidspunkt gør tjeneste ombord, kan fortsætte denne tjeneste uanset bestemmelserne i nærværende lovs § 10, stk. 1 og 2.

Viðmerkingar:

Meðan sjólógin frá 7. mai 1937 er ríkismál, er sjómanslógin færoyskt sermál.

Danmark hevur fingið nýggja sjómanslóg frá 7. juni 1952, meðan sjómauslógin frá 1. mai 1923 framvegis er galdandi í Føroyum. Danska sjómanslógin frá 7. juni 1952 er komin í lag sum úrslit frá einari nevnd, sum hevur havt samráðingar við nevndir í Finlandi, Noregi og Svøríki um eins reglur í sjómanslógggávuini eins og í sjálvari sjótógin.

Landsstýrið hevur hildið tað neyðugt skjótast til har at fremja eina tilika lógggávu í Føroyum og hevur tessvegna evnuð uppskot til í trád hareftir. Til metingar um tær broytingar, sum nýggja lógggávan hevur frá hinari, verður víst til BETÆNKNING ANGÅFENDE REVISION AF SØMANDSLOVEN 1951, sum kann vera tingmonnum og nevndini til handa undir viðgerðini.

Visandi hertil loyvir landsstýrið sær at leggja hetta lógaruppskot fremi á ting við tilmæli sínum.

the first of these is the fact that the
 second of these is the fact that the
 third of these is the fact that the

fourth of these is the fact that the
 fifth of these is the fact that the
 sixth of these is the fact that the

seventh of these is the fact that the
 eighth of these is the fact that the
 ninth of these is the fact that the

tenth of these is the fact that the
 eleventh of these is the fact that the
 twelfth of these is the fact that the

thirteenth of these is the fact that the
 fourteenth of these is the fact that the
 fifteenth of these is the fact that the

sixteenth of these is the fact that the
 seventeenth of these is the fact that the
 eighteenth of these is the fact that the

nineteenth of these is the fact that the
 twentieth of these is the fact that the

BETÆNKNING

om

politiets og arrestvæsenets fremtidige ordning på Færøerne.

Algivet af det ved Justitsministeriets skrivelse af 26. september 1955

nedsatte udvalg.

the 1990s, the number of people in the UK who are aged 65 and over has increased by 1.5 million (1990-1999) and is projected to increase by a further 1.5 million by 2020 (Office for National Statistics 2000).

There is a growing awareness of the need to develop strategies to meet the needs of the ageing population. The Department of Health (2000) has published a strategy for ageing, which sets out the government's commitment to improve the health and quality of life of older people. The strategy is based on three main principles: (1) to ensure that older people have access to the services they need; (2) to ensure that older people are able to live independently; and (3) to ensure that older people are able to participate in the activities of their communities.

The strategy is based on three main principles: (1) to ensure that older people have access to the services they need; (2) to ensure that older people are able to live independently; and (3) to ensure that older people are able to participate in the activities of their communities. The strategy is based on three main principles: (1) to ensure that older people have access to the services they need; (2) to ensure that older people are able to live independently; and (3) to ensure that older people are able to participate in the activities of their communities.

The strategy is based on three main principles: (1) to ensure that older people have access to the services they need; (2) to ensure that older people are able to live independently; and (3) to ensure that older people are able to participate in the activities of their communities. The strategy is based on three main principles: (1) to ensure that older people have access to the services they need; (2) to ensure that older people are able to live independently; and (3) to ensure that older people are able to participate in the activities of their communities.

The strategy is based on three main principles: (1) to ensure that older people have access to the services they need; (2) to ensure that older people are able to live independently; and (3) to ensure that older people are able to participate in the activities of their communities. The strategy is based on three main principles: (1) to ensure that older people have access to the services they need; (2) to ensure that older people are able to live independently; and (3) to ensure that older people are able to participate in the activities of their communities.

The strategy is based on three main principles: (1) to ensure that older people have access to the services they need; (2) to ensure that older people are able to live independently; and (3) to ensure that older people are able to participate in the activities of their communities. The strategy is based on three main principles: (1) to ensure that older people have access to the services they need; (2) to ensure that older people are able to live independently; and (3) to ensure that older people are able to participate in the activities of their communities.

The strategy is based on three main principles: (1) to ensure that older people have access to the services they need; (2) to ensure that older people are able to live independently; and (3) to ensure that older people are able to participate in the activities of their communities. The strategy is based on three main principles: (1) to ensure that older people have access to the services they need; (2) to ensure that older people are able to live independently; and (3) to ensure that older people are able to participate in the activities of their communities.

The strategy is based on three main principles: (1) to ensure that older people have access to the services they need; (2) to ensure that older people are able to live independently; and (3) to ensure that older people are able to participate in the activities of their communities. The strategy is based on three main principles: (1) to ensure that older people have access to the services they need; (2) to ensure that older people are able to live independently; and (3) to ensure that older people are able to participate in the activities of their communities.

The strategy is based on three main principles: (1) to ensure that older people have access to the services they need; (2) to ensure that older people are able to live independently; and (3) to ensure that older people are able to participate in the activities of their communities. The strategy is based on three main principles: (1) to ensure that older people have access to the services they need; (2) to ensure that older people are able to live independently; and (3) to ensure that older people are able to participate in the activities of their communities.

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indledning	Side
I. Retsgrundlaget for den nuværende politiordning på Færøerne . . .	5— 7
A. De gældende regler for den færøske politiordning	5
B. Den nuværende fordeling af opgaverne med hensyn til politiets administration	5— 7
II. Den nuværende færøske politiordnings nærmere tilrettelæggelse . .	7—17
A. Sysselmændene	8—10
B. Politistyrken	10—12
C. Kontorpersonalet	12—13
D. Politiets bygninger og lokaler	13—14
E. Arrestvæsenet	14—15
F. Udgifterne vedrørende det nuværende færøske politi- og arrestvæsen .	15— 17
III. Almindelige bemærkninger vedrørende udvalgets overvejelser angående revision af lovgivningen om politiet på Færøerne	18—20
A. Nogle bemærkninger vedrørende afgrænsningen af udvalgets opgave .	18
B. Forslag om ophævelse af den nuværende kommunale politiordning .	18—19
C. Andre almindelige bemærkninger	19—20
IV. Udvalgets forslag vedrørende nyordning af politiet og arrestvæsenet på Færøerne	20—30
A. Sysselmændene	20—22
B. Politistyrken	22—25
C. Kontorpersonalet	26
D. Politiets bygninger og lokaler m. v.	26—28
E. Arrestvæsenet	28
F. Udgifterne i forbindelse med gennemførelsen af udvalgets forslag .	28—30

BILAGSFORTEGNELSE

1. Færøernes indbyggerantal den 30. november 1955.
2. Sysselkontorenes oppebørster i finansårene 1954/55 og 1955/56.
3. Oversigt vedrørende strafferetsplejen på Færøerne i årene 1953/56.
4. Reglement for polititjenesten i Klaksvig.
5. Oversigt over politistyrkens lønningsforhold m. v.
6. Belæget i arresthuset i Thorshavn i tiden 1938-55 incl.
7. Skrivelse af 11. november 1954 fra Klaksvig sogns kommune til Færøernes landstyre.
8. Skrivelse af 15. februar 1955 fra Thorshavns byråd til Færøernes landstyre.
9. Oversigt over politiforholdene på Færøerne sammenlignet med forholdene i nogle andre politikredse.
10. Redegørelse vedrørende de på udvalgets foranledning tilvejebragte oplysninger fra udlandet.
11. Skrivelse af 17. oktober 1956 fra justitsministeriets tilhørende arkitekt Alex Poulsen.

INDLEDNING

Den 26. september 1955 nedsatte justitsministeriet i overensstemmelse med Færøernes landsstyre et udvalg med den opgave efter nærmere undersøgelse af fremkomne med forslag om politiets og arrestvæsenets fremtidige ordning på Færøerne, herunder politiets opgaver og organisation, politistyrkens størrelse, fordeling og udrustning samt personalets ansættelsesvilkår, lønninger og uddannelse.

Departementschef i justitsministeriet Vilhelm Boas anmodes om at overlage hvervet som udvalgets formand. Til medlemmer af udvalget beskikkedes iøvrigt:

Fængselsinspektør A. K. Bentzen.

Kontorchef ved Færøernes landsstyre, Johan Djurhaus.

Rigsombudsmand N. Elkær-Hansen.

Kontorchef i justitsministeriet Borg Hansen.

Rigspolitichef E. Heide-Jørgensen.

Landfoged (politimester) på Færøerne, J. Peilberg Jørgensen.

Departementschef i statsministeriet J. Elkjær Larsen.

Kst. ekspeditionssekretær i finansministeriet S. Secher.

Hvervet som udvalgets sekretær er blevet varetaget af fuldmægtig i justitsministeriet P. Christensen.

Udvalget har tilvejebragt fyldige oplysninger om den nuværende ordning af politiet og arrestvæsenet på Færøerne samt forskellige oplysninger om politiet i Island, Norge og på Ålandøerne. Udvalget har drøftet det foreliggende materiale på nogle møder, og udvalgets formand har desuden under et besøg på Færøerne ført forhandlinger med det færøske landsstyre og andre myndigheder på Færøerne samt besøgt politiets bygninger m. v.

Som resultat af udvalgets arbejde foreligger nærværende betænkning, som i afsnit I og II indeholder nogle oplysninger om retsgrundlaget for og den praktiske udformning af den nuværende politiordning på Færøerne. I afsnit III redegøres for nogle almindelige synspunkter vedrørende revision af den for Færøerne gældende politilovgivning, medens udvalgets konkrete forslag vedrørende nyordning af politiet og arrestvæsenet på Færøerne omhandles i afsnit IV. Der har i udvalget været enighed om samtlige forslag.

København og Thorshavn, i december 1956.

Bentzen.

Vilhelm Boas.
Formand.

J. Djurhaus.

N. Elkær-Hansen.

Borg Hansen.

Heide-Jørgensen.

J. Peilberg Jørgensen.

Elkjær Larsen.

Secher.

I.

RETSGRUNDLAGET FOR DEN NUVÆRENDE POLITIORDNING PÅ FÆRØERNE

A. De vigtigste regler om den gældende politiordning på Færøerne findes i lov for Færøerne nr. 174 af 11. maj 1935 om rettens pleje. Ved denne lov opkrævedes lov nr. 164 af 4. juni 1924, hvorved lov om rettens pleje af 11. april 1916 med dertil hørende tillægs- og ændringslove udvidedes til at gælde for Færøerne, og i stedet for blev retsplejeloven -- med forskellige ændringer -- indført på Færøerne i den form, hvori den var blevet affattet ved bekendtgørelse nr. 250 af 1. oktober 1932. De ændringer i den danske retsplejelovs regler om politimyndigheden, som er blevet gennemført ved lov nr. 166 af 18. maj 1937 om politiets og arrestvæsenets ordning (enhedspolitiloven) og ved lov nr. 205 af 11. juni 1954 om ændringer i lov om rettens pleje (Politiets ledelse m. v.), har derimod ikke gyldighed for Færøerne.

Reglerne i lov for Færøerne om rettens pleje (i det følgende kaldet *lopl.*) suppleres af lov nr. 55 af 13. april 1894 indeholdende bestemmelser om politiet på Færøerne, jfr. lov nr. 57 af 14. marts 1931 om ændring af denne lov. Loven indeholder i det væsentlige samme regler som lov nr. 21 af 4. februar 1871 om politiet udenfor København og har således navnlig betydning som hjemmel for udfærdigelse af politivedtægter om midlertidige politibekendtgørelser til forebyggelse af forstyrrelser af den offentlige orden m. v.

Endelig er der givet nærmere regler om afholdelse af udgifterne i forbindelse med politiet på Færøerne, dels ved lov nr. 93 af 11. april 1916 om udgifterne strafferetsplejen, således som denne lov er ændret ved lov nr. 127 af 15. april 1930 om ikrafttrædelsen af borgerlig straffelov, dels ved lov om statens tjenestemænd nr. 301 af 8. juni 1946, hvis kapitel 12 d) indeholder bestemmelser om aflønning m. v. af statens tjenestemænd på Færøerne, herunder landfogden, sysselmændene og en overpolitibetjent af 2. grad i Thorshavn.

Ved lov nr. 137 af 23. marts 1948 om Færøernes hjemmestyre er der ikke sket ændringer i de nævnte regler vedrørende politiet på Færøerne, men politiet er opført på listen over de sagsområder, om hvilke det ved lovens § 3 er bestemt, at det afgøres ved nærmere forhandling, om og i hvilket omfang de pågældende spørgsmål kan henføres til færøske sagsanliggender.

B. Ifølge *lopl.* § 108 udgør Færøerne en politikreds, der forestås af landfogden (politimesteren). Politiets virksomhed udøves ifølge § 111, jfr. § 112, dels af statspolitiet, der er fælles for hele riget, og hvis opgave fortrinsvis er at udføre de politiet påhvillende hverv indenfor den straffende retsplejes område (altså det nuværende kriminalpoliti), dels af det kommunale politi, hvis virksomhed falder indenfor politikredsens eget område, og hvis opgave navnlig er at opretholde sikkerhed, fred og orden samt at påse overholdelsen af love og vedtægter. Endvidere bestem-

med det i f.rpl. § 117, sidste stykke, at sysselmændene udøver politimyndighed i samme omfang som hidtil.

Landfogden og sysselmændene er stats tjenestemænd, og det kontorpersonale, som er ansat ved politikontoret i Thorshavn og ved sysselkontorerne, lønnes af staten. Politipersonalet er derimod som hovedregel kommunalt ansat. Polititjenesten på Færøerne varetages således af staten og kommunerne i forening, og opgaverne med hensyn til politiets administration er delt mellem statens myndigheder og de færøske myndigheder.

1. Ifølge f.rpl. § 118 er de færøske politimyndigheder justitsministeren underordnede og står under hans øverste tilsyn. Om justitsministerens beføjelser i forhold til det kommunale politi er der iøvrigt givet en række nærmere regler i den færøske politilovgivning. Herefter kan ministeren bl. a. træffe bestemmelse om politiets udrustning og uniformering, jfr. f.rpl. § 112, stk. 2, ligesom han i henhold til samme lovs § 114, stk. 1, skal afgøre disciplinære sager angående det kommunale politis personale, for så vidt landfogden ikke finder, at de pågældende sager kan afgøres med advarsel, irettesættelse eller bøde på 10 kr. eller derunder. I henhold til lovens § 116, stk. 2 og 3, fastsætter justitsministeren de nærmere regler om en vis uddannelse som betingelse for ansættelse i politiet, ligesom det tilkommer ministeren at afgøre, om det kan tillades det kommunale politis tjenestemænd at drive næring eller påtage sig et indtægtsgivende arbejde, som er tjenesten uvedkommende. Opstår der uenighed mellem det kommunale råd og landfogden om afskedigelse af en pensionsberettiget tjenestemand, skal sagen herom forelægges justitsministeren, hvis afgørelse er endelig, jfr. f.rpl. § 117, stk. 1. Endelig skal justitsministeren afgøre meningsuligheder mellem de vedkommende myndigheder, om hvorvidt et til politiojemed udgivet beløb bør afholdes af kommunens kasse, politikassen eller «amts-repartitionsfonden», jfr. politilov for Færøerne nr. 55 af 13. april 1894 § 15, ligesom han skal træffe afgørelse om fordelingen af udgifter til foranstaltninger, der berører flere kommuner, jfr. f.rpl. § 111, stk. 2, og loven om udgifter vedrørende strafferetsplejen §§ 2 og 5.

Til rigspolitichefen (tidligere chefen for statspolitiet) er ifølge f.rpl. § 113 bl. a. henlagt følgende forretninger: Fordeling og omflytning af statspolitiets personale, tilsyn med statspolitiets ejendele, politiets efterretningsvæsen og fremmedtilsynet. Praktisk betydning har rigspolitichefens opgaver i henhold til denne lovbestemmelse i det væsentlige kun haft ved formidling af midlertidige assistenteydelser til politikredsen. Fra den 1. april 1955 er det overdraget til rigspolitichefen at føre regnskabet med hensyn til de af statskassen afholdte udgifter til politivæsenet, jfr. dansk rpl. § 110, nr. 4, som ændret ved lov nr. 205 af 11. juni 1954, og da statens udgifter til politiet på Færøerne afholdes af de samme finanslovskonti som udgifterne til politiet iøvrigt, er det af praktiske grunde overdraget til rigspolitichefen også at føre regnskabet vedrørende disse udgifter. Den i den danske rpl.s § 114, stk. 2, omhandlede beføjelse for rigspolitichefen til at føre tilsyn med den almindelige tilrettelæggelse af politiets arbejde i politikredsene har ikke gyl-dighed i forhold til den færøske politikreds.

Rigsombudsmanden er i henhold til tjenestestyrelovens § 15, stk. 3, indtrådt i amtmandens funktioner og har således i henhold til f.rpl. § 115, stk. 2, bemyndigelse til midlertidigt at meddele beskikkelse til på landfogdens ansvar at udføre dennes forretninger, ligesom han i henhold til § 17 i forordning af 8. juli 1840 om det

under det Kgl. Danske Cancellie henhørende kasse- og regnskabsvæsen skal foretage kasseeftersyn hos landfogden og sysselmændene. Endvidere er han ifølge § 14 i politiloven for Færoerne af 1894 bemyndiget til i overensstemmelse med plakat af 19. februar 1819 at fastsætte reglerne for de færøske politikasser og regnskabsafleggelsen over disse kassers indlægter og udgifter.

Landfogden (politimesteren) har ifølge frpl. § 114 den selvstændige ledelse af kredsens politi samt ansvaret for udførelsen af det politiet påhvilende arbejde og er såvel det kommunale politis som statspolitiets øverste stedlige foresatte. Han er endvidere arresthusbestyrer.

Ifølge lovens § 117 skal landfogden afgive indstilling om besættelse af ledige stillinger i det kommunale politi. Dettens tjenestemænd afskediges af landfogden, som kun skal høre vedkommende kommunale råd, når der bliver tale om udreðelse af pension. I henhold til § 6 i politiloven af 1894 kan landfogden træffe midlertidige foranstaltninger for at forebygge forstyrrelse af den offentlige orden m. v., til afværgelse af overhængende ulykkestilfælde eller deslige.

Sysselmændene er indenfor systemet den øverste stedlige politimyndighed og fører i denne egenskab tilsyn med de kommunale politibetjente i ethvert tjenstligt forhold, hvor disse ikke i henhold til loven eller reglementerne er stillet under anden myndighed. De har ligesom politimesteren beføjelse til at udfærdige midlertidige politibekendtgørelser, jfr. politiloven af 1894 § 6.

2. De beføjelser vedrørende politiets administration, som tilkommer de færøske myndigheder, er delt mellem de kommunale råd og hjemmestyret, efter frpl. lagtinget. Efter hjemmestyreloven er det antaget, at dette forvaltningsområde er overgået til landsstyret.

Ifølge frpl. § 117 skal lagtinget (nu landsstyret) ansætte det kommunale politis tjenestemænd, når det opråde, for hvilket den pågældende ansættes, omfatter flere kommuner. Endvidere skal lagtinget godkende det kommunale politis lønning. Ved siden af disse specielle beføjelser skal lagtinget imidlertid ifølge § 34, jfr. § 31, i lov nr. 30 af 28. februar 1872 om de færøske landkommuners styrelse føre et almindeligt tilsyn med, at landkommunernes forstanderskaber holder sig de for dem gældende forskrifter, herunder forpligtelsen til at opretholde god politior- den, efterrettelige. I tilfælde af tilsidesættelse af denne pligt kan lagtinget om fornødent selv træffe de nødvendige foranstaltninger. Endelig er det i henhold til § 3 i politiloven af 1894 lagtingets opgave at udarbejde udkast til en fælles politi- vedtægt for kommunerne udenfor Thorshavn, jfr. herved politivedtægt af 3. juli 1931 for landkommunerne på Færoerne.

De kommunale råd, i Thorshavn byrådet og uden for Thorshavn vedkom- mende forstanderskab, ansætter det kommunale politis tjenestemænd, jfr. frpl. § 117, stk. 1. Disses antal og aflønning m. v. beror også på kommunernes bestemmelse, jfr. dog det ovenfor om lagtingets beføjelser anførte. For Thorshavns ved- kommende udarbejdes udkast til en politivedtægt af byrådet, jfr. § 3 i politiloven af 1894 og politivedtægt for Thorshavn af 19. november 1923 med tilæg af 4. maj 1933.

II.

DEN NUVÆRENDE FÆRØSKE POLITIORDNINGS NÆRMERE TILRETTELÆGGELSE

Om den nærmere tilrettelæggelse af polititjenesten på Færoerne indenfor

rammerne af den i afsnit I. omhandlede ordning skal man oplyse følgende:

A. Sysselmændene.

Færøernes politikreds er udenfor Thorshavn (6.147 indbyggere) inddelt i 7 sysler, som pr. 30. november 1955 havde følgende indbyggerantal:

Strømø syssel, omfattende lændistriktet på Strømø samt øerne Nolsø, Hestø og Kolter: 4.054 indbyggere.

Østerø syssel, omfattende Østerø: 6.886 indbyggere.

Norderøernes syssel, omfattende Bordo, Kalsø, Kunø, Svina, Vidarø og Fuglø: 4.806 indbyggere.

Vaagø syssel, omfattende Vaagø og Myggenæs: 2.650 indbyggere.

Sandø syssel, omfattende Sandø, Skuø og Store Dimon: 1.705 indbyggere.

Suderø nordre syssel, omfattende kommunerne Kvalbø, Frodebo og Famien: 3.093 indbyggere.

Suderø søndre syssel, omfattende kommunerne Hove, Parkere, Vaag og Sunbø: 3.098 indbyggere.

Indbyggerantallets fordeling på de enkelte kommuner fremgår af den som bilag 1 vedhæftede oversigt.

Den nuværende inddeling i sysler rækker meget langt tilbage i tiden. En enkelt ændring er dog gennemført i den nyeste tid, idet det tidligere Suderø syssel fra den 1. april 1953 blev delt i et nordre og et søndre syssel, hvorved den hidtidige honorarlønnede stilling som sognefoged i Vaag blev omdannet til en sysselmandsstilling.

Sysselmændene ansættes af justitsministeren og stillingerne er ifølge Tjenestemandslovens § 433, jfr. normeringslov nr. 114 af 31. marts 1953, løbe nr. 125, normeret i følgende lønningsklasser:

- a) Sysselmændene for Norderøernes og Østerø sysler: 4.140 kr. årlig, stigende hvert 3. år med 480 kr. indtil 5.100 kr.
- b) Sysselmændene for Strømø, Vaagø, Suderø nordre og Suderø søndre sysler: 3.600 kr. årlig, stigende hvert 3. år med 360 kr. indtil 4.320 kr.
- c) Sysselmanden for Sandø syssel: 3.300 kr. årlig, stigende hvert 3. år med 300 kr. indtil 3.900 kr.

Der er tillagt hver av sysselmændene et bestillingstillæg på 600 kr. årlig, der procentreguleres i overensstemmelse med § 7, stk. 2, i lov nr. 184 af 20. maj 1952 om midlertidigt løntillæg m. v. til statens tjenestemænd m. fl. Tillægget udgør fra den 1. oktober 1950 65 pct.

Som nævnt i afsnit I. er sysselmanden den øverste stedlige politimyndighed og varetager ledelsen af syslets politi, ligesom han har ansvaret for opretholdelsen af ro og orden indenfor syslet. Endvidere udøver sysselmanden på en række områder de funktioner, som efter lovgivningen for det øvrige rige er henvist til politimestrene eller til politiafdelingskontorer.

Ved siden af sine politimæssige funktioner har sysselmanden en række opgaver indenfor såvel den strafferetlige som den borgerlige retspleje. Ifølge f.rpl. § 17, sidste stk., opretholdes syslernes politibretter i samme omfang som hidtil, og

ved disse retter, hvor sysselmanden er både anklager, jfr. Lrpl. § 720, og dommer, påkendes i overensstemmelse med reglerne i kancelliplakat af 23. marts 1813 en række mindre politisager, jfr. bl. a. lov nr. 71 om sundhedsvedtægter m. m. af 7. maj 1881 §§ 4 og 6, lov nr. 34 af 11. marts 1892 om ødelæggelse af ravnens yngle på Færøerne m. v. § 5, lov nr. 169 af 18. maj 1937 om benyttelse af indsøer og vandløb § 17, lov nr. 170 af samme dato om grandestævne § 17, lov nr. 171 af samme dato om hegn og markfred § 52 og lov nr. 172 af samme dato om bøgers styrelse og drift § 49. Antallet af sager, som afgøres ved systemenes politiret, er ubetydeligt, og sagerne angår som regel kun overtrædelser af landbølovene af 18. maj 1937. Indenfor den borgerlige retspleje foretager sysselmanden udlæg og udbetaling samt afholder auktioner over løsøre m. v., dels på egne vegne, dels efter bemyndigelse fra sorenskriveren i hvert enkelt tilfælde. Endvidere foretager han på skifterettens vegne begyndelses- og registreringsforretninger ved skifte af dødsboer samt efter bemyndigelse tillige ved konkursboer. Sysselmanden er formand for landvæsenskommissionen og indtræder i visse tilfælde som formand for søretten.

Af de sysselmændene påhvillende opgaver udgør opkrævningen af skatter og afgifter et meget omfattende og betydningsfuldt område. Sysselmændenes samlede oppebørsler har således i finansåret 1954/55 andraget 1.925.250,35 kr., hvoraf 1.311.403,61 kr. bidrørte fra indførselsafgifter, og i finansåret 1955/56 androg de tilsvarende tal henholdsvis 2.143.632,77 kr. og 1.558.700,40 kr. Med hensyn til oppebørslernes fordeling på de enkelte sysselkontorer henvises til oversigten bilag 2.

Den overvejende del af oppebørslerne tilfalder landskassen. Udover indførselsafgifterne opkræves således for landskassen skibsafgift, forlystelsesafgift, fremsstillingsafgift, vrængningsafgift, valutaafgift, landsskat og forskellige andre afgifter. For statskassen oppebæres visse gebyrer og sportler, der for samtlige sysler andrager ialt ca. 3000 kr. årlig, samt statskassebøder og arveafgift, der normalt opå kun udgør mindre beløb. I Thorshavn, Kløksvig, Tveraa og Vaag har landstyre ansat toldbetjente, som bistår sysselmændene med beregning og opkrævning af indførselsafgifter.

Foruden oppebørselsvæsenet varetager sysselmændene endelig en række andre funktioner, der henhører under hjemmestyret som stæranliggende. Ifølge anordning af 16. juni 1882 om bygnings- og brandvæsenet i de færøske landkommuner § 6 skal klager over bygningskommissionernes afgørelser fremsendes gennem sysselmanden. Ifølge § 7 i lov nr. 76 af 31. marts 1937 om forhyring og mønstring af skibsmandskab foregår mønstring på Færøerne ved sysselmanden (og landfogden). Sysselmanden skal endvidere indkalde til og lede grandestævner, jfr. lov nr. 170 af 18. maj 1937 om grandestævne. Han skal godkende lørkontrakter, jfr. lagtingslov nr. 29 af 12. oktober 1954 om lørforhold, og endelig påhviler der sysselmanden en række opgaver i forbindelse med grindefangsten, jfr. grindereglement nr. 21 af 17. maj 1955.

Med hensyn til adgangen til bibeskæftigelse er sysselmændene undergivet reglerne i tjenestemandslovens § 44, hvorefter de kun kan have beskæftigelse udenfor tjenesten, for så vidt og i det omfang det er foreneligt med den samvittighedsfulde udførelse af deres pligter og med den for stillingen fornødne agtelse og tillid. De skal skriftligt gøre anmeldelse til justitsministeriet, forinden de kan påbegynde en forretnings- eller erhvervsvirksomhed, overlægge en udenfor tjenesten liggende beskæftigelse, der ikke er af midlertidig karakter, og hvortil der er knyttet veder-

lag, eller indtræde i en bestyrelse eller et repræsentantskab for et selskab af erhvervsdrivende karakter.

B. Politistyrken.

Den i f.rpl. § 111, stk. 1, omhandlede hjemmel til at stationere kriminalpoliti på Færøerne har ikke hidtil været benyttet, da kriminaliteten på øerne, som det fremgår af bilag 3, har været forholdsvis ringe. I 1955 er der således til politiet kun anmeldt 75 sager vedrørende overtrædelse af straffeloven, hvoraf 62 var statsadvokatsager. I samme år er der ved retten pådømt 33 statsadvokatsager. De omhandlede overtrædelser af straffeloven er fortrinsvis voldssager og mindre tyverisager. Endvidere forekommer enkelte sædelighedssager samt nogle sager vedrørende undersleb og bedrageri.

I Thorshavn har der i en lang årrække været ansat en politibetjent, hvis lønning er afholdt af statskassen. Stillingen, der oprindeligt var honorarlønnet, blev ved normeringsloven for finansåret 1920/21 (lov nr. 371 af 28. juni 1920, løbe nr. 191) omdannet til en statstjenestemandsstilling og er den eneste stilling af denne art indenfor det færøske politikorps. Indehaveren af stillingen forretter tjeneste på lige fod med de kommunale politibetjente i Thorshavn. Under hensyn til den ansvarende indehavers anciennitet blev stillingen ved normeringsloven for finansåret 1954/55 (lov nr. 104 af 31. marts 1954) omnormeret til en stilling som overpolitibetjent af 2. grad, jfr. løbe nr. 132 til tjenestemandslovens § 434.

Om de kommunale politibetjentes virksomhed er der givet nærmere regler reglement af 7. august 1929 for politibetjentene på Færøerne og i senere reglementer af 7. februar 1931, 15. april 1931 og 20. maj, 1940 for politibetjentene i henholdsvis Tveraa, Vaag og Klaksvig. Disse reglementer indeholder bl. a. retningslinier for tjenestens udførelse, omfanget af patruljetjenesten og de politibetjente iøvrigt påhvillende pligter, forholdet til politimesteren, sysselmændene og kommunen samt adgangen til beskæftigelse indenfor polititjenesten, jfr. som eksempel det som bilag 4 vedhæftede reglement for politibetjenten i Klaksvig.

Af den nuværende ordenspolitistyrke på 15 mand forretter 11 heldagstjeneste. De resterende 4, af hvilke 1 er ansat i Østerø og 3 i Vaaga syssel, er derimod kun en del af dagen beskæftiget i politiets tjeneste. Af de 11 heldagsbeskæftigede har 10 gennemgået et 4-5 måneders kursus på statens politiskole, og 2 af de pågældende har desuden i nogle år gjort tjeneste i rigspolitiet. Ingen af de færøske politibetjente har forrettet tjeneste i kriminelle afdelinger eller deltaget i politiskolens kurser for kriminalpoliti. Med hensyn til det nuværende færøske politipersonales alder, anciennitet, politiskoleuddannelse, lønning og pensionsforhold henvises iøvrigt til oversigten bilag 5.

Det færøske politi er uniformeret som det danske politi, idet bestemmelserne i det gældende uniformsreglement af 11. februar 1954 følges. Polititjenestemandene er udrustet med tjenestecykle, stav og lygte. Iøvrigt rådes der kun over et meget begrænset ndstyr herunder håndjern, pistoler og materiel til brug ved optagelse af fingeraftryk. Der findes ingen politihunde eller uddannede politihundeførere på Færøerne, og der rådes ikke over motorkøretøjer. Udgiften til leje af motorkøretøjer i Thorshavn afholdes af statskassen og har i finansåret 1954/55 andraget 5.210 kr. og i finansåret 1955/56 6.360 kr.

Med hensyn til forholdene i de enkelte distrikter bemærkes følgende:

1) Thorshavn.

Politistyrken i Thorshavn udvidedes i oktober 1949 fra 5 til 8 mand og består nu af en kommunalt ansat overpolitibetjent af 1. grad, der fungerer som stationsleder, en overpolitibetjent af 2. grad, der som nævnt er stals tjenestemand, og 6 kommunalt ansatte politibetjente.

I forbindelse med politistyrkens udvidelse i 1949 gennemførtes en ny lønordning for personalet, hvorefter dette skulle aflønnes i overensstemmelse med de for det danske politi gældende regler både med hensyn til grundløn og tillæg, herunder rådighedstillæg. Denne lønordning blev dog den 10. oktober 1950 ophævet med tilbagevirkende kraft fra den 1. oktober 1949, og samtidig indførtes den gældende lønordning, hvorefter grundlønnen for stillingen som overpolitibetjent af 1. grad udgør 3.600 kr. og for stillingerne som politibetjent 3.000 kr. årlig. Hertil ydes hvert 3. år et aldersstillæg på 300 kr. indtil henholdsvis 4.800 kr. og 4.200 kr., ligesom der udbetales almindeligt pensionsgivende løntillæg og stedtillæg i overensstemmelse med de for statens og landstyrets tjenestemænd gældende regler. Indtil den 1. april 1952 er der endvidere tillagt polititjenestemændene regulerings-tillæg og midlertidigt tillæg efter de sidstnævnte regler, men ved en byrådsbeslutning af 18. november 1952 blev det bestemt, at yderligere forhøjelser af de da udbetalte dyrtidstillæg ikke ville finde sted. Lønningerne blev derfor ikke forhøjet i de følgende år, og der blev i den anledning af politiforeningen i Thorshavn anlagt sag mod byrådet med påstand om, at dette tilpligtedes at yde polititjenestemændene samme dyrtidstillæg, som statens og landstyrets tjenestemænd oppebærer. Byrådet blev frikendt ved en af Rørernes ret den 25. maj 1955 afsagt dom, men denne dom blev af den sagsøgende forening påanket til Østre Landsret. Landsretssagen er dog nu hævet af parterne, efter at det ved byrådsbestutning af 6. september 1956 er vedtaget, at den for statens og landstyrets tjenestemænd gældende regulerings-tillægssordning skal anvendes på det kommunale politi med virkning fra den 1. juli 1956. Denne ordning er dog kun gældende indtil den 1. april 1957, til hvilket tidspunkt det forventes, at en ny lønordning er udarbejdet.

Samtlige kommunale polititjenestemænd i Thorshavn er pensionsberettigede i henhold til kommunens pensionsreglement af 27. august 1946.

Med hensyn til tjenestens tilrettelæggelse bemærkes, at politistationen holdes åben fra kl. 8 til kl. 3. I tiden fra kl. 3 til kl. 8 er der etableret telefonvagt, således at telefoncentralen henviser til den vagthavende polititjenestemands telefonnummer. Da det væsentligste arbejde for politiet med hensyn til opretholdelse af ro og orden falder i aften- og natteklimerne, er der normalt 4 mand til tjeneste i tiden fra kl. 19 til kl. 3. Dagtjenesten varetages foruden af stationslederen af 2 politibetjente, af hvilke den ene af helbredsmæssige grunde forretter fast dagtjeneste. Den 8. politibetjent er fridags afløser.

2) Strømø syssel.

I dette distrikt er ikke ansat polititjenestemand. De politimæssige opgaver varetages derfor i hovedsagen af sysselmanden, der har bopæl og kontor i Vestmandhavn. Men hensyn til politimæssige forretninger i området omkring Thorshavn og på øen Nolsø assisteres sysselmanden dog i et vist omfang af politiet i Thorshavn.

3) Norderøernes syssel.

Antallet af politibetjente i Klaksvig har siden 1944 været fastsat til 2. Stillingerne, af hvilke den ene for tiden er ubesat, lønnes med en grundløn på 3000 kr. årlig, hvortil der ydes 3 alderstillæg à 400 kr. samt almindeligt pensionsgivende løntillæg og dyrtidstillæg i overensstemmelse med de for statens og landstyreets tjenestemænd gældende regler. Stillingerne er forbundet med ret til pension.

4) Østersø syssel.

I syslet er der kun ansat een politibetjent, som har tjenestested i Buglefjord, hvor sysselkontoret er beliggende. Stillingen som politibetjent er en halvdagsstilling og lønnes med 4.800 kr. årlig. Den navrerende politibetjent har samtidig halvdagsbeskæftigelse som kontormedhjælper på sysselkontoret og oppehæver herfor ligeledes 4.800 kr. årlig, der udredes af statskassen. Han er ikke pensionsberettiget.

5) Sande syssel.

I dette distrikt er ikke ansat nogen politibetjent.

6) Vaagø syssel.

På Vaagø er ansat 3 politibetjente, af hvilke ingen forretter heldagstjeneste. De pågældende, der ikke er pensionsberettigede, lønnes af Sørvag, Midvaag og Sandevaag kommuner med henholdsvis 3.500 kr. årlig, 3.500 kr. årlig og 1.200 kr. årlig. Baggrunden for, at det er stationeret så forholdsvis mange politibetjente på Vaagø, er de særlige forhold under krigen, da der på flyvepladsen ved Sørvag var stationeret betydelige engelske militærstyrker.

7) Suders nordre syssel.

I Tveraa er ansat en politibetjent, der tillige gør tjeneste som toldmedhjælper. Hans lønning, der udgør ca. 8.300 kr. årlig, udredes af statskassen og kommunekassen med halvdelen af hver, hvortil kommer et beløb på 2.400 kr. årlig, der betales af landskassen som vederlag for arbejdet som toldmedhjælper. Den pågældende er ikke pensionsberettiget.

I Kvalbø har der fra 1946 til 1956 været ansat en honorarlønnert politibetjent. Efter at den pågældende nu er blevet ansat som medhjælper for arrestforvareren i Thorshavn, er stillingen ubesat.

8) Suders søndre syssel.

I Vaag er ansat en politibetjent. Stillingen, der ikke er forbundet med pensionsret, lønnes med en grundløn på 3000 kr. årlig, hvortil der ydes 3 alderstillæg à 400 kr. årlig samt de for statens og landstyreets tjenestemænd gældende tillæg, således at den samlede lønning for tiden andrager godt 13.000 kr.

C. Kontorpersonalet.

Til bistand for politimesteren og sysselmændene er der ved politikontoret i Thorshavn og ved sysselkontorerne ansat et antal kontormedhjælpere, der lønnes af statskassen. Ingen af de pågældende er tjenestemænd. Aflønningen finder sted i overensstemmelse med reglerne i finansministeriets cirkulære nr. 120 af 24. juli 1956 vedrørende en overenskomst mellem finansministeriet og Handels- og Kontorfunktionærernes Forbund i Danmark (H. K.) om aflønninger m. v. af de i statens

tjeneste beskæftigede kontorfunktionærer, som ikke er tjenestemænd eller aspiranter til tjenestemandsstilling.

Ved politikontoret i Thorshavn er ansat en overassistent og 4 kontorister. Personalet ved sysselkontorerne er for tiden følgende:

Norderøernes syssel:	2 faste og 2 midlertidige kontormedhjælpere.
Østerø syssel:	1 kontormedhjælper. Desuden er en politibetjent som ovenfor nævnt beskæftiget den halve dag på kontoret.
Strømø syssel:	1 kontormedhjælper.
Vaagø syssel:	1 kontormedhjælper.
Suderø nordre syssel:	2 kontormedhjælpere.
Suderø søndre syssel:	2 kontormedhjælpere.

De kontormedhjælpere ved sysselkontorerne, som fungerer som stedfortrædere for sysselmændene, kaldes «sysselfuldmægtige».

D. Politiets bygninger og lokaler.

Tilvejebringelsen af lokaler til brug for politiet på Færøerne varetages af staten for så vidt angår de af politimesteren og sysselmændene benyttede lokaler, medens det påhviler kommunerne at sørge for lokaler til det kommunale politi.

Om de nuværende lokaleforhold kan følgende oplyses:

1) Thorshavn.

Landfogden har kontorlokaler og tjenestebolig i en staten tilhørende bygning, der er opført i 1888 og i 1951/52 for en udgift af ca. 60.000 kr. forsynet med en tilbygning, der indeholder kontorlokaler. Ejendommen, der er forsynet med centralvarme, er brandforsikret for 150.000 kr.

Politistationen er beliggende i rådhusets nederste etage og består af et skespeditionskontor, en vagtslue og et kontor for stationslederen. Der er til politistationen knyttet 3 detentionslokaler. Efter at der er opført en ny kommuneskole i Thorshavn, er det meningen at overflytte kommunaladministrationen til den hidtidige kommuneskole, hvorefter det nuværende rådhus skal nedrives. Spørgsmålet om tilvejebringelse af en ny politistation vil herved blive aktuelt.

2) Strømø syssel.

Sysselmændene, der bor i Vestmannaey, har tjenestebolig i en staten tilhørende ejendom, der tillige rummer kontorlokaler. Bygningen, der er forsynet med centralvarme, er opført i 1930. Den er brandforsikret for 75.000 kr. Der er ingen detentionslokaler i Vestmannaey.

3) Norderøernes syssel.

Sysselmændene i Klaksvík har kontorlokaler og tjenestebolig i en staten tilhørende ejendom, som er opført i 1930 og ombygget i 1952/53 for ca. 87.000 kr. Ejendommen, der er forsynet med centralvarme, er brandforsikret for 100.000 kr.

Endvidere forefindes i Klaksvík en politistation, bestående af et kontorlokale og 2 detentionslokaler, beliggende i en kommunen tilhørende ejendom, hvori der tillige er indrettet havnekontor og lokaler for en privat virksomhed. Stationen er for lille og på grund af sin beliggenhed uegnet til formålet.

4) Østerø syssel.

Sysselmanden har kontorlokaler i et af staten lejet hus i Fuglefjord, hvori der tillige er indrettet bolig for sysselmanden. Staten betaler i årlig leje 4.800 kr., hvorefter sysselmanden refunderer 900 kr. for boligen. En mindre lejlighed i ejendommens øverste etage er af staten frentejet til politibetjenten for 600 kr. årlig.

Der er ingen politistation og ingen detentionslokaler i Fuglefjord. Politiarbejdet udføres derfor fra sysselkontoret.

5) Sandø syssel.

Sysselmanden, der bor i Sand, har kontorlokaler i en staten tilhørende ejendom, som er brandforsikret for 30.500 kr. Sysselmanden har bolig i samme ejendom og betaler herfor en årlig leje på 1.200 kr. Sysselmanden modtager en årlig godtgørelse på 500 kr. for at stille kontor til rådighed og for renholdelse af dette. Der er ingen detentionslokaler i syssel.

6) Vaagø syssel.

Sysselmanden har tjenestebolig og kontorlokaler i en staten tilhørende ejendom i Sørvag. Ejendommen, der er forsynet med centralvarme, er brandforsikret for 65.000 kr.

Der er ikke indrettet politistationer eller detentionslokaler på Vaagø.

7) Suderø nordre syssel.

Der er indrettet kontorlokaler og tjenestebolig for sysselmanden i en staten tilhørende ejendom i Tveraa. Ejendommen, der er forsynet med centralvarme, er brandforsikret for 100.000 kr.

I en kommunen tilhørende ejendom er indrettet en mindre politistation med et detentionslokale.

8) Suderø søndre syssel.

Der er i Vaag lejet lokaler til sysselkontoret i en bygning, hvori der tillige er indrettet en politistation med tilhørende detentionslokale. Lokalerne må betegnes som gode. Sysselmanden har ikke tjenestebolig.

Det bemærkes, at værdien af de staten tilhørende politibygninger på Færøerne ifølge de foranævnte brandforsikringssummer kan anslås til ca. 520.000 kr. De ordinære bevillinger til drift og vedligeholdelse af disse bygninger og af den ejendom, der anvendes til kontorer og tjenestebolig for dommeren i Thorshavn, har i de senere finansår udgjort 20.000 kr., men for finansåret 1956/57 er bevillingerne forhøjet til 25.000 kr. Herudover er der imidlertid, som det fremgår af det oplyste, jævnligt bevilget betydelige beløb i anledning af særlige bygningsarbejder.

E. Arrestvæsenet.

Færøernes eneste arresthus findes i Thorshavn. Indtil 1940 var det indrettet i en bygning i det gamle fæstningsanlæg «Skansen». Da de engelske besættelsesmyndigheder under krigen overtog bygningen, blev arresten midlertidigt flyttet til lejede lokaler på 1. etage i en gammel lagerbygning på Tinganes, og i denne ejendom er arresten fremdeles beliggende. I huset, der er opført af træ, har en privat forretningsdrivende kontor og lager i stueetagen. Adgangen til arresten, der består

af 5 celler og et opholdsrum for arrestpersonalet, sker ad en smal trætrappe. Opvarmningen sker ved kækkeovne, hvoraf der findes en i hver celle. Forholdene i arresten lader meget tilbage at ønske både i sandhedsmæssig og sikkerhedsmæssig henseende og med hensyn til sikringen mod ildbrand. Der er ikke gode muligheder for at give fangerne adgang til frisk luft i lukket gård, og muligheden for undvigelse er betydelig.

Det til arresten knyttede personale består af en arrestforvarer og en medhjælper, der forretter tjeneste på skift fra kl. 17 til kl. 9 og fra kl. 9 til kl. 17. Begge er honorarlønnede.

Lanulfogden er arresthusbestyrer, jfr. f.rpl. § 114, 2. stk., men arresten hører ellers under landstyre, som afholder samtlige udgifter til arresthusets drift. Direktoratet for fængselsvæsenet modtager årlige indberetninger om arrestens beærgning m. v., men har ellers i en længere årrække ikke haft nærmere føling med arrestvæsenet på Færøerne. Med hensyn til arresthusets beærgning i tiden fra 1938 til 1955 henvises til oversigten bilag 6.

Under hensyn til, at arresthuset i Thorshavn i hvert fald er ganske uegnet som opholdssted for fanger, der skal afsonde længere straffe, har fængselsdirektoratet efter forhandling med Færøernes landstyre ved skrivelse af 23. december 1954 som en midlertidig ordning bestemt, at mandlige domfældte, der i arresthuset i Thorshavn påbegynder afsoning af fængselsstraffe, der efter størrelsen skal udlås i arresthus, indtil videre skal overføres til Københavns fængsler til fortsat afsoning, såfremt den ved den forventede ankomst til København tilbagestående afsoningslid vil udgøre mindst 3 måneder.

Udgifterne ved denne ordning, der hidtil har været bragt i anvendelse i 2 tilfælde, afholdes af landstyre efter nærmere regler.

f. Udgifterne vedrørende det nyværende færøske politi- og arrestvæsen.

1) Udgifterne til politivæsenet afholdes dels af statskassen, dels af politikassene og dels af de færøske myndigheder.

a) Af statskassen afholdes i første række lønninger til lanulfogden, sysselmændene og den i Thorshavn stationerede overpolitibetjent af 2. grad. Endvidere afholdes udgifterne til lanulfogdens og sysselmændenes medhjælp og kontorhold af statskassen, som dog modtager refusion fra landskassen af en del af udgifterne til sysselmændenes kontorhold.

Udgifterne vedrørende det kommunale politi er derimod som hovedregel statskassen uvedkommende. Ifølge f.rpl. § 111, sidste stykke, påhviler det dog staten at afholde udgifter, som er forbundet med udsendelse af personale fra statspolitiet til opretholdelse af ro og orden under overordentlige forhold, ligesom udgifterne til politiets undervisning og uddannelse skal betales af statskassen, jfr. lovens § 116, stk. 3. Endvidere er der i en årrække af statskassen ydet tilskud til aflønning af politibetjenten i Tveraa.

Statskassen har afholdt udgifterne i forbindelse med politiets benyttelse af lejede befordringsmidler, jfr. side 12.

Statens samlede udgifter til politiet på Færøerne (finanslovskonto § 18-11-1.) har i finansårene 1954/55 og 1955/56 udgjort:

	1954/55	1955/56
Lønninger	126.492 kr.	122.375 kr.
Pensionsbidrag	3.686	3.775
Honorarer	3.352	4.042
Funktionshonorarer	407	412
Medhjælp	51.024	71.343
Særlige ydelser	7.622	10.231
Vederlag een gang for alle	—	900
Udrustning	—	1.712
Kontorhold	146.566	126.609
Udgifter vede. strafferetsplejen	—	4.725
Forskellige udgifter	1.241	206
	340.390 kr.	355.330 kr.

I finansåret 1955/56 er statens udgifter til politiet på Færøerne på den nævnte finanslovskonto således slettet med ca. 15.000 kr. Iøvrigt skyldes de fleste af de forskydninger, som de enkelte poster i regnskabet for dette finansår udviser i forhold til regnskabet for finansåret 1954/55, at der er fulgt andre retningslinier ved konteringen af visse udgifter efter rigspolicechefens overtagelse af regnskabsførelsen.

Over statens udgifter til lokaler m. v. foreligger ikke særlige opgørelser vedrørende de af politiet benyttede bygninger, idet de foreliggende regnskabsstal vedrørende finanslovskonto § 18-II-K.-1-e og 3-e. Vedligeholdelse og drift af bygninger på Færøerne, omfatter såvel politiets som retsvæsenets bygninger. På grundlag af forbruget i finansårene 1954/55 og 1955/56 (ialt 35.592 kr.) kan den årlige udgift til politiets bygninger skønsmæssigt fastsættes til 13.000 kr., hvorved bemærkes, at udgifterne til lokalernes opvarmning, belysning og rengøring er afholdt af kontorholdskontoen og således er omfattet af de ovennævnte ial vedrørende konto § 18-II-L.

Statens indtægter ved udlejning og opvarmning af tjeneste- og lejligheder til politimesteren og sysselmændene har i finansåret 1955/56 udgjort ca. 8.200 kr.

Ialt har staten herefter i finansåret 1955/56 afholdt ca. 360.000 kr. til politiet på Færøerne.

b) Ved § 14 i politiloven for Færøerne af 13. april 1894 er der truffet bestemmelse om oprettelse af en politikasse for byen Thorshavn og en for hvert af de daværende 6 sysler. Som nævnt er amtmanden (nu rigsbombudsmanden) ved loven bemyndiget til at fastsætte reglerne for disse kasser og for regnskabsaflæggelsen med hensyn til kassernes indtægter og udgifter, alt i overensstemmelse med forskrifterne i plakat af 19. februar 1819. Justitsministeriet har ved skrivelse af 9. marts 1950 meddelt rigsbombudsmanden, at det den 20. september 1949 udfærdigede cirkulære om anvendelse af politikassernes midler, der nu er afløst af cirkulære af 31. marts 1955, efter ministeriets opfattelse også bør finde anvendelse på Færøerne.

De færøske politikassers samlede formue udgjorde den 1. april 1956 ca. 47.000 kr. Politikassernes indtægter udgjorde i finansåret 1954-55 6.956,52 kr. og i finansåret 1955-56 11.585,83 kr. Udgifterne androg i de tilsvarende finansår henholdsvis 6.000,28 kr. og 5.736,18 kr.

c) De udgifter til politiet på Færøerne, som udredes af de færøske kommuner, vedrører i første række lønninger, diæter og udrustning m. v. til det kommunalt ansatte politi. Hertil kommer forskellige omkostninger i henhold til loven om udgifterne i strafferetsplejen, bl. a. udgifter til politistationer og disses renholdelse og forsyning med inventar, opvarmning og belysning, jfr. lovens § 2.

Kommunernes udgifter til lønninger til polititjenestemænd androg ved udgangen af finansåret 1955/56 ca. 125.000 kr. årlig, hvoraf ca. 81.000 kr. påhvilede Thorshavn kommune. Herudover afholdtes der af de respektive kommuner forskellige andre udgifter, som i finansåret 1954/55 androg ca. 25.000 kr. og i finansåret 1955/56 ca. 32.000 kr. Af disse beløb er henholdsvis ca. 14.000 og ca. 17.000 kr. afholdt af Thorshavn kommune.

Af landskassen afholdes udgifter, der foranlediges ved de sager og retshandlinger, som strafferetsplejen medfører, og udgifter til underhold og forplejning af anholdte og varetagtsfanger, jfr. §§ 3 og 4 i loven om udgifterne i strafferetsplejen. Landskassens udgift hertil udgør ca. 16.000 kr. årlig. Som tilskud til sysselmændenes kontorhold i anledning af sysselkontorenes varetagelse af opgaver for landsstyret yder landskassen et beløb på 10.800 kr. årlig, der fordeles sig således:

Strøme syssel	1.300 kr.
Norderøernes syssel	2.700 --
Østerø syssel	1.300 --
Vaage syssel	1.300 --
Sudero nordre syssel	2.700 --
Sudero søndre syssel	1.500 --

Dette beløb er fradraget i statens ovenfor opgjorte udgifter vedrørende politivæsenet. Endvidere betaler landskassen sysselmændenes rejseudgifter, der udgør 4—5000 kr. årlig.

2) Udgifterne til arrestvæsenet afholdes som allerede omtalt af landsstyret. I finansårene 1954/55 og 1955/56 er der til arresthusets drift betalt følgende beløb:

	1954/55	1955/56
Lønninger til personale	19.494 kr.	24.153 kr.
Udgifter til leje, varme, reparationer m. v.	3.166 --	4.209 --
	22.660 kr.	28.362 kr.

3) De samlede udgifter til politiet og arrestvæsenet på Færøerne andrager altså for tiden ca. 582.000 kr. årlig, der fordeles sig således:

Statskassen	ca. 360.000 kr.
Politikasserne	6.000 .
De færøske kommuner	157.000 .
Landskassen:	
Politiet	31.000 .
Arrestvæsenet	28.000 .

III.

**ALMINDELIGE BEMÆRKNINGER VEDRØRENDE UDVALGETS OVER-
VEJELSER ANGAENDE REVISION AF LOVGIVNINGEN OM POLITIET
PÅ FÆRØERNE**

A. En nyordning af politiet og arrestvæsenet på Færøerne må i flere henseender være afhængig af, om de nævnte forvaltningsområder skal vedblive at være fællesanliggender, eller om de helt eller delvis måtte blive overført til særanliggender. Løsningen af dette spørgsmål er således i hvert fald en forudsætning for, at der kan tages stilling til, hvilke myndigheder der skal varetage politiets ledelse, og hvorledes udgifterne til politi- og arrestvæsenet skal afholdes, men iøvrigt vil afgørelsen af spørgsmålet kunne få betydning på en række andre områder, f. eks. ved bestemmelsen af politi- og arrestpersonalets ansættelsesvilkår, lønningsforhold og uddannelse, tilrekkelse og en assistanceordning m. v.

Som tidligere nævnt er der ikke ved loven af 23. marts 1948 om Færøernes hjemmestyre taget endelig stilling til dette spørgsmål, men politiet er optaget på den i lovens § 3 omfattede liste over sagsområder, for hvis vedkommende det må afgøres ved nærmere forhandling, om og i hvilket omfang de kan henføres til færøske særanliggender.

Det ligger udenfor nærværende udvalgs kommissorium at fremkomme med forslag til løsning af dette spørgsmål. Udvalget har imidlertid overvejet, om den omstændighed, at spørgsmålet ikke er afgjort, måtte gøre det ønskeligt, at der fra udvalgets side blev udarbejdet forskellige forslag med henblik på hver af de mulige løsninger. Man har dog ikke anset en sådan fremgangsmåde for nødvendig eller hensigtsmæssig. De forslag til en nyordning af politiet og arrestvæsenet på Færøerne, som man er blevet enige om indenfor de ved udvalgets kommissorium fastsatte grænser, angår nemlig hovedsagelig foranstaltninger af en sådan art, at de efter udvalgets opfattelse uden væsentlige lempelser vil kunne indgå i overvejelserne vedrørende en eventuel nyordning, uanset om denne agtes gennemført som et fællesanliggende eller som et særanliggende.

B. Der er i afsnit I givet en nærmere redegørelse for det retsgrundlag, hvorpå den nuværende færøske politiordning bygger. Et bemærkelsesværdigt træk ved denne ordning er den meget vidtgående deling, som er gennemført med hensyn til adskillelse af de funktioner, som omfates i politilovgivningen. Politiets virksomhed udføres således dels af de af staten ansatte politimyndigheder, dels af det færøske kommunale politi. Administrationen af politiressourcen er delt mellem staten, hjemmestyret og de færøske kommuner. Og endelig er forpligtelsen til at udbrede udgifterne til politiet pålagt statskassen, landskassen, kommunekasserne og de færøske politikasser.

En så stærk opdeling af et enkelt, ikke særlig omfattende forvaltningsområde kan næppe anses for hensigtsmæssig. Hertil kommer, at erfaringen har vist, at det er en svaghed ved den færøske politiordning, at væsentlige af de i lovgivningen omhandlede økonomiske forpligtelser er pålagt de færøske kommuner. Som det fremgår af bilag 1, er Færøerne opdelt i et forholdsvis stort antal kommuner, af hvilke kun nogle få har en sådan størrelse, at det er muligt for dem i rimeligt omfang at opfylde de forpligtelser med hensyn til opretholdelse af et passende ordenspoliti, som den færøske politilovgivning indeholder en forudsætning om. Selv for større

kommuner som Thorshavn og Klaksvig har det i hvert fald i perioder været forbundet med vanskeligheder at afse de midler, som er nødvendige til at opretholde et tilstrækkelig stort og vel aflønnet kommunalt politi, jfr. herved de som bilag 7 og 8 vedheftede skrivelser fra kommunalbestyrelserne i de nævnte byer til Færøernes landsstyre.

Der er i udvalget enighed om, at en nyordning af politiet på Færøerne må forudsætte, at der gennemføres en enklere opbygning af politivæsenet. Under henvisning til det anførte finder man det hensigtsmæssigt, at denne forenkling bl. a. søges gennemført ved, at kommunernes opgaver indenfor den nuværende politiordning bringes til ophør, således som det er sket i den øvrige del af riget ved enhedspolitiordningens gennemførelse i 1938, jfr. lov nr. 166 af 18. maj 1937 om politiets og arrestvæsenets ordning. Ved en sådan ændring, som må forudsætte, at kommunernes opgaver overføres til staten eller landssstyret, vil der ikke blot blive skabt mulighed for en enklere administration af politiet, men der vil tillige kunne tilvejebringes en bredere økonomisk basis for politiordningen, ligesom ændringen vil frembyde en række andre fordele. Det vil således i højere grad end under den nuværende ordning være muligt at tilpasse politistyrken efter de foreliggende politimæssige opgaver, således at der hverken er for lidt eller for meget politi til rådighed. Endvidere vil ordningen forøge politiets effektivitet og bevægelighed, idet såvel midlertidige som varige omplaceringer af politipersonalet vil kunne gennemføres i det omfang, hvori man anser det for ønskeligt, medens politiets tjenestemænd under den nuværende ordning ikke uden ansøgning kan forflyttes varigt fra den kommune, hvori de er ansat. Der vil endvidere åbnes mulighed for en bedre og mere ensartet uddannelse og udrustning af politiet, og endelig vil ordningen frembyde større mulighed for, at de bedst egnede personer ansættes i politiet, da der herved skabes en ensartet aflønning og lige muligheder for advancement for de ansatte.

Gennemførelsen af det ovenfor omtalte forslag forudsætter, at der finder ændring sted, dels af den færøske retsplejelovs kapitel 11 om politiumyndigheden, dels af lov nr. 93 af 11. april 1916 om udgifterne i strafferetsplejen, som er gældende for Færøerne med de ændringer, der følger af lov nr. 127 af 15. april 1930 om ikrafttrædelsen af borgerlig straffelov. Såfremt forslaget gennemføres, finder udvalget det endvidere rimeligt, at der som en konsekvens af, at enten staten eller landssstyret overtager de hidtil af kommunerne betalt udgifter vedrørende politivæsenet og strafferetsplejen ved lovændring træffes bestemmelse om, at de bøder, som hidtil er tilfaldet de kommunale kasser, jfr. oversigten bilag 3, fremtidig skal tilfalde enten statskassen eller landskassen.

Bøder for overtrædelse af politivedtægterne m. v., bør derimod i overensstemmelse med de gældende forskrifter tilfalde politikasserne, men disse kasser bør efter udvalgets opfattelse ved ændring af § 14 i politiloven for Færøerne af 13. april 1894 sammenlægges til een politikasse for hele politikredsen.

C. Der er i denne betænknings afsnit II. givet oplysning om, hvorledes polititjenesten på Færøerne for tiden nærmere er tilrettelagt. På grundlag af disse oplysninger og under forudsætning af gennemførelsen af det under B. omhandlede forslag, har udvalget overvejet, på hvilke områder der iøvrigt måtte være anledning til at stille forslag om ændringer i den nuværende tilstand med henblik på gennemførelse af en tidssvarende ordning af politiet og arrestvæsenet på Færøerne.

De nærmere enkeltheder vedrørende de forslag, som er blevet resultatet af disse overvejelser, omtales i det følgende afsnit. Med hensyn til grundlaget for forslagene skal her blot fremhæves, at udvalget har tilstræbt at fastsætte den fremtidige færøske politistyrkes størrelse under hensyntagen til de normale politimæssige opgaver, medens man ikke har anset det for at være udvalgets opgave at tage stilling til, hvilke foranstaltninger der eventuelt bør træffes for at sikre, at der også i tilfælde af helt ekstraordinære begivenheder kan være tilstrækkeligt politi til rådighed til opretholdelse af ro og orden.

Ved udarbejdelsen af forslagene har udvalget iøvrigt anset det for rimeligt i så vid udstrækning som muligt at gøre brug af erfaringer fra rigets øvrige politikredse. En nærmere redegørelse vedrørende de retningslinier, der følges ved normering af disse politikredse med politi- og kontorphersonale og ved kredsens forsyning med bygninger, inventar, udrustning og andre hjælpemidler, har man dog ikke anset det for nødvendigt at give. En del oplysninger herom fremgår iøvrigt af den som bilag 9 oplagne oversigt over personaleforhold m. v. i nogle politikredse, sammenlignet med den nuværende og den af udvalget foreslåede politiordning for Færøerne.

Da den færøske politiordning historisk tildels har udviklet sig afhængigt af den for den øvrige del af riget gældende lovgivning om politiet, og da øerne også i forfatningsretlig henseende og som følge af deres beliggenhed indtager en særstilling, har udvalget anset det for ønskeligt at tilvejebringe oplysning om, hvorledes man i andre lande har ordnet politiet indenfor områder, som med hensyn til geografiske og andre forhold muligt i højere grad end de almindelige danske politikredse har lighedspunkter med Færøerne. Med hensyn til disse oplysninger, som også har haft betydning ved udvalgets overvejelser, henvises til redegørelsen bilag 10.

IV.

UDVALGETS FORSLAG VEDRØRENDE NYORDNING AF POLITIET OG ARRESTVÆSENET PÅ FÆRØERNE

A. Sysselmændene.

Udvalget har ikke fundet anledning til at stille forslag om principielle ændringer på dette område.

Udvalget har overvejet, om der måtte være grundlag for at begrænse omfanget af sysselmændenes opgaver af ikke-politimæssig art. Man finder imidlertid, at det for den langt overvejende del af disse opgavers vedkommende er en naturlig følge af de særlige forhold på Færøerne, at de pågældende funktioner er inddraget under sysselmændenes forretningsområde. Der findes ikke nogen anden lokal myndighed, hvortil varetagelsen af sysselmændenes ikke-politimæssige funktioner kan overføres, og det er under disse omstændigheder nødvendigt, at praktiske hensyn går forud for de principielle betænkeligheder, som kan anføres mod at forene så mange vidt forskellige opgaver hos en enkelt tjenestemand. Det må endvidere tages i betragtning, at sysselmændene særlig gennem varetagelsen af de ikke-politimæssige opgaver har mulighed for at komme i forbindelse med befolkningen og vinde dennes tillid, hvilket indirekte kan komme polititjenesten til gode.

Med hensyn til et enkelt område, nemlig sysselmændenes virksomhed i forbindelse med indkrævning af indførselsafgifter og andre landskassen tilfaldende

indtægter, har udvalget dog fundet anledning til at rejse spørgsmålet om at begrænse sysselmændenes arbejde. Den nævnte virksomhed er efterhånden i nogle sysler blevet så omfattende, at den beslaglægger en meget væsentlig del af sysselmændens og kontorpersonalets arbejdskraft. Udvalget finder denne udvikling mindre heldig og anser det derfor rettest, at sysselmændene fritages for oppøbsvæsenet, efterhånden som dette indenfor de enkelte sysler antager et sådant omfang, at det hermed forbundne arbejde med rimelighed kan begrunde oprettelse af et særligt lokalt oppøbselskontor. Udvalget skal under henvisning hertil foreslå, at i hvert fald sysselmanen for Norderøernes syslet snarest fritages for oppøbsvæsenet, der bør henlægges til et særligt kontor, og at en tilsvarende begrænsning af sysselmændenes arbejdsområde søges gennemført i de øvrige sysler, efterhånden som udviklingen indenfor oppøbsvæsenet gør dette rimeligt.

Fra sysselmandsforeningen har udvalget modtaget et andragende om udvalgets støtte til gennemførelse af en omnormering af sysselmandsstillingerne, således at disse placeres i lønningsklasserne 5.700—6.000 kr. og 4.500—5.220 kr. Foreningen har bl. a. anført, at sysselmandsstillingerne er ringere lønnet end stillinger af tilsvarende betydning under landstytret og indenfor det færøske erhvervsliv.

Udvalget kan tiltræde, at det er vigtigt, at sysselmandsstillingerne til enhver tid aflønnes således, at det er muligt at fremskaffe kvalificerede ansøgere til disse stillinger. Da den nuværende lønordning, der er gennemført ved normeringsloven for finansåret 1953/54, er af forholdsvis ny dato, bør den lønmæssige placering af sysselmandsstillingerne ske i forbindelse med den revision af tjenestemandsloven, som forberedes i den siddende lønningskommission. Udvalget kan anbefale, at kommissionen ved den endelige lønfastsættelse følger de synspunkter, der er fremsat af foreningen.

Udvalget er af justitsministeriet anmodet om en udtalelse om et fra sysselmandsforeningen modtaget andragende om, at sysselmændene normeres med en uniform i lighed med den for politiets tjenestemænd fastsatte, jfr. uniformsreglement af 11. februar 1954 for politiet. Som begrundelse for ansøgningen er det anført, at den ved kongelig resolution af 20. marts 1863 for sysselmændene foreskrevne uniform ikke længere er tidssvarende.

Udvalget har ikke fundet tilstrækkelig anledning til at anbefale, at sysselmændene normeres med en polituniform. Da sysselmændene har andre vigtige funktioner end de politimæssige, bør de normalt fremtræde som civile myndigheder. Under større sammenkomster o. lign., hvor det kan være af betydning, at sysselmanen fremtræder let kendelig, vil en uniformskasket almindeligvis være tilstrækkelig, hvorved bemærkes, at sysselmanen normalt kendes af alle i syslet.

Af hensyn til varetagelse af de betydningsfulde opgaver, som påhviler sysselmændene, er det ikke blot vigtigt, at sysselmandsstillingerne besættes med personale, som har de bedst mulige kvalifikationer, men udvalget anser det tillige for påkrævet, at der efter ansættelsen i rimeligt omfang gives sysselmændene lejlighed til at dygtiggøre sig og søge orientering om udviklingen på områder, som kan have betydning for deres tjeneste. Man skal derfor foreslå, at der med passende mellemrum på Færøerne arrangeres møder med sysselmændene, hvorved der af dommeren og politimesteren samt eventuelt tillige af tjenestemænd hos rigsbombudsmanden og ved landstytret gives sysselmændene underretning om ændringer i den for Færøerne gældende lovgivning og oplysning om myndighedernes praksis på de områder, som sysselmændene i deres daglige arbejde har berøring med. Udvalget finder det endvidere ønskeligt, at der på skift gives sysselmændene adgang til at deltage i et

af de særkurser, som jævnligt arrangeres på politiskolen for overordnede polititjenestemænd, f. eks. politiassistenter, således at sysselmændene på denne måde og eventuelt ved samtidige studiebesøg i forskellige politikredse kan blive orienteret om udviklingen udenfor Færøerne på det politimæssige område.

Under drøftelserne af sysselmændenes forhold har udvalget endelig haft opmærksomhed henvendt på, at den sikkerhed, som sysselmændene stiller for deres tilsvær, er ganske utilstrækkelig, navnlig i betragtning af de betydelige beløb, som sysselmændene indkræver til landssyret. Da det imidlertid er oplyst, at spørgsmålet om forhøjelse af sikkerhedsstillelsen er taget under overvejelse af de interesserede myndigheder, har udvalget ikke fundet anledning til at stille noget forslag vedrørende dette spørgsmål.

B. Politistyrken.

1) Som omtalt i afsnit III.C, har udvalget anset det for ønskeligt, at den færøske politistyrke, i det omfang det er muligt, opbygges i overensstemmelse med de for rigspolitiet gældende principper. Der er dog i udvalget enighed om, at det på grund af de særlige forhold på Færøerne er nødvendigt i nogen grad at fravige disse principper.

a) Den vigtigste opgave for politistyrken på Færøerne er ordenstjenesten, medens der kun i forholdsvis beskeden omfang påhviler styrken civile opgaver. Det er endvidere almindeligt, at det væsentligste arbejde for politiet med hensyn til opretholdelse af ro og orden ligger indenfor aften- og natfimerne, medens ordenstjenesten i den øvrige del af døgnet sædvanligvis kan udføres med et minimum af personale. Under disse forhold vil en politistyrke, som udelukkende består af fast ansatte politibetjente med heldagstjeneste, således som det principielt er tilfældet indenfor det danske politi, ikke være en hensigtsmæssig ordning. For at kunne varetage ordenstjenesten på tilfredsstillende måde, må styrken nemlig bestå af et relativt stort antal personer, men disse vil ikke alle kunne beskæftiges udenfor de timer, hvor ordenstjenesten lægger beslag på personalet, og ordningen vil derfor blive i høj grad uøkonomisk. Omvendt vil en politistyrke bestående af heldagsstillinger, hvis antal alene normeres under hensyn til beskæftigelsen i dagtimerne, i almindelighed ikke have mulighed for at varetage ordenstjenesten på tilfredsstillende måde.

Udvalget finder derfor, at tanken om at normere det færøske politi udelukkende med tjenestemandstillinger, i hvert fald foreløbig bør opgives. Antallet af egentlige polititjenestemænd på Færøerne bør fastsættes under hensyn til, hvad der efter de stedlige forhold kan fastsættes under hensyn til, hvad der efter de stedlige forhold kan antages at være rimeligt behov for, i det omfang det skønnes nødvendigt, at politiet herudover råder over personale, som kan bistå ved varetagelse af ordenstjenesten, vil det efter udvalgets opfattelse være rimeligt at forøge styrken med et passende antal reservepolitibetjente. Disse stillinger bør besættes med personer, som er villige til at påtage sig hvervet som bibeskæftigelse, og som i kraft af deres anseelse på stedet er i stand til at optræde med fornøden autoritet.

Reservepolitibetjentene skal ikke blot være et hjælpepersonale, som sættes ind i ekstraordinære situationer, men bør indgå som led i den almindelige polititjeneste, således at de sammen med de ordinære politibetjente deltager i ordenstjenesten, og således at de ifølge deres ansættelsesvilkår forpligtes til at forrette tjeneste et vist antal timer ugentlig mod et fast honorar. Det kan i denne forbindelse oplyses, at et antal nat- og reservebetjente, som i nogle politikredse udenfor

København ansattes i politiet for dets overgang til staten, stadig forreter tjeneste i nogle mindre byer, og at denne ordning har virket tilfredsstillende.

b) Udvalget har endvidere overvejet, om der måtte være grundlag for at oprette en stilling som kriminalbetjent på Færøerne. Under hensyn til de oplysninger, som foreligger angående omfang af kriminaliteten på øerne, jfr. bilag 3, er der efter udvalgets skøn ikke grundlag for at oprette en sådan stilling, da den pågældende tjenestemand ikke vil kunne beskæftiges fuldtid med kriminalpolitiets sige opgaver. Man finder det derfor mere hensigtsmæssigt, at en eller flere færøske ordenspolititjenestemænd får lejlighed til at gennemgå en passende praktisk og teoretisk uddannelse som kriminalbetjent, således at de kan påtage sig behandlingen af de almindelige kriminelle sager. Med hensyn til større eller mere indviklede sager bør der som hidtil søges assistance fra rigspolitehofens rejsendeafdeling.

2) Under henvisning til de under 1) omtalte almindelige synspunkter skal man bemærke følgende vedrørende det færøske politis normering:

Den nuværende politistyrke på Færøerne består for tiden af 1 overpolitibetjent og 14 politibetjente, der forreter tjeneste således:

	Heldagsbeskæftigede	Andre
Thorshavn	8	
Norderøernes syssel	1	
Østerø syssel		1
Vaagø syssel		3
Suderø søndre syssel	1	
Suderø nordre syssel	1	
	11	4

Denne styrke kan under hensyn til befolkningsstillet og omfanget af det politimæssige arbejde ikke anses for tilstrækkelig.

Det er da også overfor udvalget oplyst, at der af forstanderskabet i Vestmannaavn er rejst spørgsmål om ansættelse af en politibetjent i denne bygd. Som det fremgår af bilag 7, gav forstanderskabet i Klaksvig allerede i 1954 udtryk for, at politistyrken, som dengang bestod af 2 politibetjente, burde forøges. Forstanderskabet mente imidlertid ikke, at kommunen var i stand til at udrede flere penge til politilønninger.

Ved forhandling mellem forstanderskabet for Næs sogns kommune og landstyre er der opnået enighed om oprettelse af en stilling som told- og politibetjent i Skaalefjord. Stillingen er midlertidig besat ved udstationering af en toldbetjent fra Thorshavn. I Sandø syssel har der været ført forhandlinger med kommunerne om ansættelse af en politimand, som tillige skulle bistå sysselmanden som kontormedhjælper og varetage opgaverne som pantefoged for samtlige kommuner på Sandø. Forhandlingerne endte dog uden resultat, da kommunerne ikke ønskede at deltage i udgifterne til stillingens aflønning.

Efter nærmere overvejelse af forholdene i de enkelte bygder skal udvalget foreslå, at det færøske politi fremtidig normeres således:

	Politibetjente:	Reservebetjente
Thorshavn	8	8
Strømsø syssel	1 (Vestmanna)	
Østerø syssel	1 (Skaalefjord)	2 (Skaalefjord og Fuglefjord)
Norderaernes syssel	5 (Klaksvig)	4 (Klaksvig)
Vaagø syssel	1 (Sørvaag eller Midvaag)	
Sandø syssel		1 (Sand)
Suderø nordre syssel	1 (Tveraa)	2 (Tveraa og Hvalbø)
Suderø søndre syssel	1 (Vaag)	1 (Vaag)
	18	16

Som det fremgår af foranslående, vil antallet af heldagsbeskæftigede politibetjente efter forslaget blive forøget med 7, nemlig 4 i Klaksvig, 1 i Vestmanna, 1 i Skaalefjord og 1 på Vaagø.

Grundlaget for den foreslåede forøgelse af politipersonalet i Klaksvig er navnlig denne bygds stærke vækst i de senere år. Indbyggerantallet, som i 1945 udgjorde ca. 2450, var i 1950 steget til ca. 2900 og udgør nu ca. 3500. Udvalget har endvidere taget hensyn til den forøgelse af politiarbejdet, som skyldes den livlige trafik på Klaksvigs havn, der bl. a. besøges af mange udenlandske fartøjer. Man har tillige taget i betragtning, at de i Klaksvig stationerede politibetjente har opgaver udenfor bygdens område i Norderaernes syssel, hvis samlede befolkning (inklusive Klaksvig) nu udgør ca. 4800 personer. En direkte sammenligning mellem Klaksvig og områder af lignende størrelse i andre politikredse lader sig på grund af forholdenes forskellighed vanskelig foretage, men det kan dog nævnes, at f. eks. Hirtshals, som har en betydelig fiskerihavn, har en politistation med 5 politiljenslemænd, der betjener et område med ca. 4800 indbyggere.

Ved Skaalefjorden har der tidligere været stationeret en politibetjent, som var bosat i Tofte, og hvis lønning udredes af lagtinget og Næs sogns kommune med halvdelen af hver. Udvalget har under hensyn til befolkningstallet, ialt ca. 3000 personer, i de bygder, som ligger omkring Skaalefjorden, anset det for rimeligt, at denne stilling, som er blevet nedlagt ved ledighed, nu genoprettes i overensstemmelse med befolkningens ønsker. Endvidere har man fundet det af forstanderskabet i Vestmanna udtrykte ønske om stationering af en politibetjent i denne bygd velbegrundet, hvorved bemærkes, at sysselmanden for Strømsø syssel hidtil kun har haft bistand af en kvindelig sysselfuldmægtig, som ikke har kunnet aflaste sysselmanden med hensyn til de rent politimæssige opgaver. Endelig har udvalget anset det for hensigtsmæssigt, at de nuværende 3 stillinger som politibetjent på Vaagø, af hvilke ingen er heldagsstillinger, afløses af een stilling som politibetjent med fuld beskæftigelse.

Det foreslåede antal stillinger som reservepolitibetjent er på grundlag af de under 1.a) omhandlede almindelige synspunkter fastsat efter et skøn over, i hvilket omfang der må antages for tiden at være behov for stillinger af denne art.

Da der er tale om en nydannelse, finder udvalget det dog rimeligt, at ordningens gennemførelse udstrækkes over et passende tidsrum. Herved kan de erfaringer, som efterhånden indvindes, indgå i overvejelserne angående ordningens endelige udformning, således at både antallet af reservepolitibetjente og tilrettelæggelsen af deres tjeneste kan tilpasses efter det praktiske behov. En sådan tilpasning vil iøvrigt til enhver tid relativt let kunne foretages, da en udvidelse af stillingernes antal eller en forøget benyttelse af de allerede ansatte reservepolitibetjente ikke medfører økonomiske konsekvenser af større betydning og derfor bør kunne gennemføres af politiledelsen uden særlig bevilling, ligesom en nedsættelse af antallet, da det drejer sig om løst ansat personale, altid kan gennemføres med et passende varsel.

Med udgangspunkt i overvejelserne vedrørende den færøske politistyrkes fremtidige størrelse ønsker udvalget endelig at bemærke, at en hensigtsmæssig udnyttelse af den foreslåede, for hele politikredsen fælles politistyrke i nogen grad må bero på, i hvilken udstrækning det bliver praktisk muligt at anvende politibetjentene udenfor de bygder, hvor de pågældende får bopæl. Sålænge samarbejdet mellem de enkelte bygder og øer hovedsagelig er baseret på søværts transport, er de nævnte muligheder bl. a. på grund af vejrforholdenes indflydelse ikke de bedste. Udvalget skal derfor fremhæve, at det også af hensyn til polititjenestens rationelle tilrettelæggelse er af den største vigtighed, at de i gang værende og projekterede vejarbejder, hvis fuldførelse vil medføre hurtigere og sikrere forbindelser mellem bygderne og øerne, fremmes så meget, som det økonomisk og teknisk er muligt.

3) Med hensyn til aflønningen af de ordinære polititjenestemænd skal udvalget foreslå, at de for polititjenestemænd i den øvrige del af riget gældende regler bringes i anvendelse, således at der udover den sædvanlige tjenestemandsløn ydes de pågældende rådighedstilæg. Reservepolitibetjentene bør efter udvalgets skøn søges aflønnet med et fast vederlag på 960 kr. årlig, hvortil der bør ydes det sædvanlige for finanslovshonorarer gældende dyrtidstillæg, fra 1. oktober 1956 105 pct. Der bør herunder ydes reservepolitibetjentene et vederlag på 3,50 kr. i timen med dyrtidstillæg for tjeneste udover 6 timer om aften.

4) For så vidt angår politiets udrustning, uniform, uddannelse og adgang til bibeskræftigelse finder udvalget, at de regler, som er gældende for politiet i landets øvrige politikredse, bør finde anvendelse. Særlig med hensyn til uddannelsen bemærkes, at udvalget finder det hensigtsmæssigt at uddannelsen fremtidig tilrettelægges således, at de færøske politibetjente, der som hidtil forudsættes rekrutteret fra øernes egen befolkning, ikke blot får lejlighed til at gennemgå den sædvanlige undervisning på statens politiskole, men at der tillige gives dem mulighed for at indhøste praktiske erfaringer ved deltagelse i polititjenesten i en anden politikreds. Det foreslås derfor, at færøske politibetjente, der er ansat på prøve, efter nogen tids tjeneste på Færøerne skal gennemgå det nuværende begynderkursus på 10 uger på statens politiskole og derpå sættes til tjeneste i en politikreds i indtil 1 år. Derefter bør de, forinden de vender tilbage til Færøerne, gennemgå det i politiskole-reglementets kapitel II. omhandlede kursus på 20 uger.

Endelig bemærkes med hensyn til politiets udrustning, at udvalget må anses for ønsketigt, at der stilles et automobil til disposition for politistationerne i Thors-havn og Klaksvík til brug ved udrykning m. v. Derimod anser man det ikke for påkrævet, at der med henblik på transporten mellem de enkelte øer anskaffes både til brug for politiet.

C. Kontorpersonalet.

Udvalget har drøftet ansættelses- og advancementsforholdene for det ved politikontoret i Thorshavn og sysselkontorerne ansatte kontorpersonale.

Angående det ved politikontoret ansatte personale er det oplyst, at spørgsmålet om tjenestemandsansættelse af en del af dette personale har været genstand for forhandling mellem Justitsministeriet og Finansministeriet, som i skrivelse af 2. februar 1955 har meddelt, at man fandt det rettest, at spørgsmålet blev stillet i bero til overvejelse i lønningskommissionen.

Med hensyn til personalet ved sysselkontorerne har udvalget overvejet, om der - såfremt personalet ved politikontoret tjenestemandsansættes - tillige bør ske tjenestemandsansættelse af det førstnævnte kontorpersonale. Af de foreliggende oplysninger om arbejdet på sysselkontorerne fremgår, at der ved disse kontorer er brug for en lønordning, som gør det muligt på en anden måde at tilpasse lønnen efter de enkelte kontormedhjælperes arbejdsområde, ansvar og kvalifikationer, og man finder under hensyn hertil, at den nuværende ordning, hvorefter de pågældende lønnes efter de for ikke-tjenestemandsansatte kontormedhjælpere gældende regler, bør foretrækkes fremfor en tjenestemandsortning. Det bemærkes herved, at kontormedhjælpere, som afgår på grund af svagelighed eller alder (70 år) efter mindst 15 års tjeneste under staten efter de fyldte 30 år, vil have mulighed for at opnå en understøttelse fra statskassen i overensstemmelse med de herom gældende regler, jfr. finansministeriets cirkulære nr. 105 af 8. maj 1950.

Med hensyn til advancementsforholdene for det ved sysselkontorerne beskæftigede personale bemærkes, at forfremmelse til kontorassistent normalt bør finde sted på grundlag af tjenestealder. Iøvrigt må det efter udvalgets opfattelse anses for ønskeligt, at den kontormedhjælper ved hvert sysselkontor, som er sysselmandens stedfortræder, «sysselfuldmægtigen», får mulighed for et forholdsvis hurtigt advancement, således at der ikke lægges afgørende vægt på den pågældende tjenestealder.

D. Politiets bygninger og lokaler m. v.

Udvalget går ud fra, at de bygninger og lokaler med tilhørende inventar, som for tiden benyttes af politimyndighederne på Færøerne, også efter en nyordning af politiet vil være til deltes disposition. Såfremt de færøske kommuner ved nyordningen helt eller delvis fritages for at bidrage til dækning af udgifterne vedrørende politivæsenet, finder man det rimeligt, at der som led i nyordningen træffes bestemmelse om, at kommunerne uden vederlag overlader de bygninger m.v., som har været benyttet til politistationer, til staten eller landstyretil til eje eller forvaltning i overensstemmelse med de retningslinier, som blev fulgt ved enheds-politioordningens gennemførelse i 1938, jfr. § 2 i lov nr. 166 af 18. maj 1937.

Det er iøvrigt udvalgets opfattelse, at kommunerne også efter den foreslåede nyordnings gennemførelse i rimeligt omfang bør yde staten eller landstyretil hjælp til erhvervelse af grunde eller ejendomme i tilfælde, hvor det i fremtiden måtte vise sig nødvendigt at forbedre politiets lokaleforhold. En sådan inolekumentet fra kommunernes side vil være i overensstemmelse med den praksis, som er blevet fulgt i den øvrige del af riget efter enheds-politioordningen, og den vil ikke mindst være velbegrundet i de første år efter en nyordning af det færøske politi, da det må forudses, at det i denne periode vil blive nødvendigt flere steder ved byggeri eller anskaffelse af ejendomme at afhjælpe forskellige lokalemæssige mangler. De bygninger, som politiet for tiden råder over, er nemlig ikke alle fuldt tilfredsstillende,

og hertil kommer, at de udvidelser af politistyrken, som udvalget har foreslået, vil medføre et forøget behov for lokaler.

Udvalget skal herom bemærke følgende:

1) Thorshavn.

Som omtalt i afsnit II.D, er politistationen i Thorshavn beliggende i byens nuværende rådhus, som antagelig skal nedrives, når det nye rådhus er taget i brug. Da det derfor må forudses, at politistationen i løbet af nogen tid må flyttes andetsteds hen, og da det under alle omstændigheder bliver nødvendigt at opføre et nyt arresthus i Thorshavn, jfr. nedenfor under E., finder udvalget det hensigtsmæssigt, at der i forbindelse med arrestbyggeriet tillige opføres en ny politistation. På udvalgets foranledning er der mellem landsstyret og byrådet i Thorshavn ført forberedende forhandlinger angående dette spørgsmål, og disse drøftelser er resulteret i, at byrådet under forudsætning af en nyordning af politiet på Færøerne, hvorved kommunerne fritages for politiadgifterne, har tilbudt vederlagsfrit at stille en egnet og velbeliggende grund til rådighed til opførelse af en ny arrest- og politbygning. Udgifterne til opførelse på denne grund af en politistation af passende størrelse er af justitsministeriets tilsynsførende arkitekt, Aler Poulsen, der har besigtiget forholdene på stedet, anslået til 115.000 kr., jfr. arkitektens skrivelse af 17. oktober 1956 (bilag 11).

2) Norderøernes syssel.

Medens sysselmandens bolig og kontor ikke giver anledning til bemærkninger, må det anses for nødvendigt at tilvejebringe nye lokaler til den politistyrke, som efter udvalgets forslag bør stationeres i Klaksvig. Den nuværende politistation er ikke egnet til formålet, og det vil derfor efter udvalgets opfattelse være mest hensigtsmæssigt, at der også i Klaksvig opføres en ny politistation, så vidt muligt på den til sysselmandsboligen hørende grund. Omkostningerne ved opførelse af en politistation, der bør være af omtrent samme størrelse som den foreslåede nye politistation i Thorshavn, vil, når der bortses fra byggegrunden, andrage ca. 100.000 kr., jfr. bilag 11.

3) Østerø syssel.

Som nævnt i afsnit II.D, har sysselmanden i Fuglefjord bolig og kontor i en ejendom, som staten har lejet for et årligt beløb af 4.800 kr. Ejendommen er ikke godt vedligeholdt og ikke velegnet til formålet, og da lejendgiften desuden er retlig stor, finder udvalget det ønskeligt, at der snarest tilvejebringes mulighed for at flytte sysselmandens bolig og kontor til bedre egnede lokaler. Da det efter de for udvalget foreliggende oplysninger næppe vil være muligt for en rimelig betaling at erhverve en passende bygning i Fuglefjord, skal udvalget foreslå, at også dette lokalespørgsmål løses ved opførelse af en ny bygning til brug for sysselmanden. Udgifterne herved vil, når der bortses fra byggegrund, andrage ca. 110.000 kr., jfr. arkitektens overslag, bilag 11.

Der har på udvalgets foranledning været ført forhandlinger med forstanderskabet i Fuglefjord om mulighed for, at der af kommunen stilles en byggegrund til rådighed til det omhandlede formål. Forstanderskabet har dog ikke hidtil kunnet fremskaffe en passende grund.

Udvalget skal henlede opmærksomheden på, at det ikke af hensyn til syssel-

mandens tjeneste er nødvendigt, at hann har bopæl og kontor i Fuglefjord, og at en flytning af sysselmanden til en af bygderne ved Skualetfjord, hvor befolkningstallet som tidligere omtalt er stærkt voksende, ikke vil frembyde tjenstlige ulemper.

4) Sande syssel.

Endelig skal udvalget foreslå, at der opføres en ny bolig og kontorbygning til sysselmanden i Sand. Den for tiden til dette formål anvendte ejendom, som tilhører staten, er ikke hensigtsmæssigt indrettet, og kan ikke uden uforholdsmæssige omkostninger bringes i fuldt tilfredsstillende stand, jfr. herved arkitektens udtalelse, bilag 11. Da ejendommen imidlertid ikke er anvendelig til almindelig beboelse og formentlig vil kunne sælges for rimelig pris, finder man det mest hensigtsmæssigt, at den afhændes, og at der i stedet for opføres en ny sysselmandsbolig med de fornødne kontorlokaler. Udgiften vil blive af omtrent samme størrelse som anslået for sysselmandsboligen i Østerø syssel, men beløbet vil blive reduceret med det ved salget af den nuværende sysselmandsbolig indkomne beløb.

I Strømø, Vangø og Søndre nordre og søndre syssel er sysselmændenes og politiets lokalforhold stort set tilfredsstillende, og udvalget har derfor ikke fundet anledning til at stille andre forslag til bygningsmæssige foranstaltninger vedrørende politiet end de ovenfor nævnte. Men skal dog bemærke, at politistationen i Tveraa trænger til en grundlg istandsættelse.

E. Arrestvæsenet.

Som det fremgår af omtalen i afsnit II.E, er de for tiden som arrest anvendte lokaler ganske uegnede til dette formål, og udvalget må anse det for meget nødvendigt, at der snarest opføres et nyt tidssvarende arresthus i Thorshavn, såvidt muligt i forbindelse med den af udvalget foreslåede politibygning. Under hensyn til de om beregningen i arresthuset foreliggende oplysninger, jfr. bilag 6, bør der i arresten indrettes 5 celler, 1 arbejds celle, 2 detentioner, en arrestforvarerbolig samt 2 mindre rum til anvendelse som vagtrum m. v. Udgiften hertil er af justitsministeriets tilsynsførende arkitekt anslået til 260.000 kr., jfr. bilag 11.

Udvalget har ikke fundet anledning til at foreslå ændringer vedrørende normeringen af det til arresten knyttede personale. Man skal dog henlede opmærksomheden på, at det måske i perioder kan være vanskeligt at beskæftige begge de nu ansatte fuldt ud, og at det derfor muligt vil være hensigtsmæssigt at pålægge arrestforvarerens medhjælper titlige at forrette tjeneste som reservepolitibetjent efter landfogdens nærmere bestemmelse.

F. Udgifterne i forbindelse med gennemførelsen af udvalgets forslag.

1) Som det fremgår af det under D. og E. anførte vil gennemførelsen af udvalgets forslag vedrørende politiets og arrestvæsenets bygninger og lokaler nødvendiggøre, at der afholdes anlægsudgifter til et samlet beløb af ca. 695.000 kr., jfr. oversigten i den tilsynsførende arkitekts skrivelse af 17. oktober 1956 (bilag 11). Endvidere vil det være nødvendigt at afholde en engangsudgift på ca. 25.000 kr. til inventar m.v. til de nye politibygninger i Thorshavn og Klaksvig og en udgift på indtil 24.000 kr. til anskaffelse af transportmotorvogne til politiet. Såfremt der yderligere tages hensyn til de nødvendige reparationsarbejder vedrørende politistationen i Tveraa, må det påregnes, at der i de kommende år udover de ordinære udgifter til politiet og arrestvæsenet skal afholdes ca. 750.000 kr. til gennemførelse af de efter udvalgets opfattelse påkrævede foranstaltninger. Heri kan dog fra-

drages det beløb, som måtte fremkomme ved salget af sysselmændsboligen i Sand.
 2) Med hensyn til de fremtidige ordinære udgifter til politi- og arrestvæsenet på Færøerne bemærkes, at disse efter gennemførelsen af udvalgets forslag skønsmæssigt vil komme til at andrage følgende årlige beløb:

Lønninger til landfogden, sysselmændene og den faste politistyrke ca.	330.000 kr.
Pensionsbidrag	9.500 --
Funktionshonorarer	500 --
Medhjælp (herunder lønninger til kontorpersonalet og reservebe-	
ljetene)	147.000 --
Særlige ydelser (herunder bestillingsstillæg til sysselmændene og	
rådighedstillæg til politipersonalet)	48.000 --
Udrustning (herunder uniformer og drift af motorkøretøjer)	35.000 --
Kontorholdsudgifter	150.000 .
Udgifter vedrørende strafferetsplejen	16.000 .
Forskellige udgifter vedrørende polititjenesten	1.000 --
Drift og vedligeholdelse af bygninger	24.000 --
Arrestvæsenet	35.000 --
Udgifter, der afholdes af politikassen	6.000 --
	--- .
	Ialt 802.000 kr.

Da de samlede udgifter til politi- og arrestvæsenet på Færøerne i finansåret 1955/56 har udgjort ca. 582.000 kr., vil gennemførelsen af udvalgets forslag således medføre en årlig merudgift på ca. 220.000 kr. Ved udarbejdelsen af budgettet er der dog ikke taget hensyn til den besparelse, som vil indtræde i politiets regnskab, såfremt udvalgets forslag om oprettelse af et selvstændigt oppebørselskontor i Klaksvig gennemføres. Den omhandlede merudgift på 220.000 kr. årlig kan specificeres således:

Regulering af lønninger til landfogden, sysselmændene og det nu-	
værende politi- og kontorpersonale	ca. 14.000 kr.
Lønninger til yderligere 7 heldagsbeskæftigede polititjenestemænd	84.000 .
Fast honorar og thueløn til reservepolitibetjente	53.000 .
Rådighedstillæg til 18 polititjenestemænd	29.000 --
Drift og afskrivning af motorkøretøjer	15.000 .
Merudgift til uniformer	7.000 .
Vedligeholdelse af bygninger	11.000 --
Arrestvæsenet	7.000 .

Til belysning af forholdet mellem den af udvalget foreslåede ordning og den nuværende ordning af politiet og arrestvæsenet på Færøerne har man udarbejdet den som bilag 9 vedlagte oversigt, hvori der tillige er anført nogle oplysninger om politiet og arrestvæsenet i nogle politikredse med omtrent samme indbyggerantal som Færøerne. Det fremgår heraf bl. a., at udgifterne til politiet og arrestvæsenet på Færøerne vil stige fra 17,94 kr. pr. indbygger i finansåret 1955/56 til 24,72 kr. pr. indbygger ved gennemførelse af udvalgets forslag. Det sidstnævnte beløb er ganske vist noget højere end udgiften pr. indbygger, i finansåret 1955/56 i de fleste af de i skemaet nævnte øvrige politikredse, men forskellen kan dog ikke

belegnes som betydelig. Det må navnlig tages i betragtning, dels at der ved skønnet over udgifterne i forbindelse med udvalgets forslag er taget hensyn til løn- og udgiftsstigninger, som enten slet ikke eller kun delvis har haft virkning i finansåret 1955/56, dels af sysselmændenes ikke-politimæssige opgaver nødvendiggør opretholdelsen af et væsentligt større kontorpersonale end sædvanligt i politikredse af tilsvarende størrelse. Endvidere er der grund til at fremhæve, at det færøske politi ikke som politiet i de øvrige politikredse hurtigt kan få assistance andetsieds fra, og at det af denne grund er rimeligt at opretholde et forholdsvis stort lokalt politiberedskab på Færøerne, jfr. herved udvalgets bemærkninger om de foreslåede stillinger som reservepolitibetjent.

FÆRØERNES INDBYGGERTANTAL DEN 30. NOVEMBER 1955

1. Fuglø	152
2. Svino	177
3. Vlderejde	228
4. Kvannesund	282
5. Klaksvig	3511
6. Kuno	166
7. Mygledal	131
8. Husum	159
9. Eldevig	136
10. Andefjord	228
11. Paglefjord	1187
12. Lervig	565
13. Gøte	622
14. Næs	1862
15. Skande	389
16. Sjøv	685
17. Sund	271
18. Bjde	577
19. Gjøv	188
20. Fumling	176
21. Haldersvig	370
22. Saksen	47
23. Kvalvig	290
24. Thorsvig	157
25. Kellefjord	476
26. Kvivig	460
27. Vestmandhavn	1082
28. Kalbak	153
29. Thorshavn udenbys	493
30. Kirkebø	99
31. Hestø	85
32. Nolsø	342
33. Sandevang	733
34. Midvang	826
35. Sørvang	850
36. Bø	144
37. Myggemes	127
38. Sand	587
39. Skopen	545

40.	Skaalevig	232
41.	Husevlg	196
42.	Skue	145
43.	Kvalbe	852
44.	Frødelø	2022
45.	Famien	219
46.	Hove	194
47.	Porkere	445
48.	Vaag	1783
49.	Sumbø	674
50.	Thorshavn	6147

Ialt 32437

SYSSELKONTORERNES OPPEBØRSLER I FINANSÅRENE 1954/55 OG 1955/56

	1954-55	
	Samlede oppebørsler	Heraf indførselsafgifter
Norderøernes syssel	765.103,35 kr.	506.856,54 kr.
Østerø syssel	142.706,39 --	82.738,84 --
Strømø syssel	148.968,11	80.452,96 --
Vaagø syssel	141.014,91 --	119.457,65 --
Sandø syssel	14.598,54 --	
Suderø nordre syssel	300.831,83 --	245.952,29 --
Suderø søndre syssel	417.027,22 --	275.945,33 --
	1.925.250,35 kr.	1.311.403,61 kr.

	1955-56	
	Samlede oppebørsler	Heraf indførselsafgifter
Norderøernes syssel	919.956,83 kr.	666.654,75 kr.
Østerø syssel	206.571,12 --	136.115,00 --
Strømø syssel	135.298,37 --	85.650,14 --
Vaagø syssel	167.302,21 --	133.319,17 --
Sandø syssel	14.223,94 --	
Suderø nordre syssel	337.057,57 --	280.110,95 --
Suderø søndre syssel	363.222,73 --	256.850,30 --
	2.143.632,77 kr.	1.558.700,40 kr.

OVERSIGT VEDRØRENDE STRAFFERETSPLEJEN PÅ FÆRØERNE
I ÅRENE 1953—55

a) Antal anmeldte og opklarede forbrydelser.

	1953		1954		1955	
	Thorshavn	Udenfor Thorshavn	Thorshavn	Udenfor Thorshavn	Thorshavn	Udenfor Thorshavn
	Anm.	Opkl.	Anm.	Opkl.	Anm.	Opkl.
Vold mod off. myndighed, strfl. §§ 119—124		5		6	2	2
Dokumentfalsk			1	1	1	1
Brandstiftelse		1				
Sædelighedsforbrydelser		3		1	1	3
Voldsforbrydelser, strfl. §§ 244—248	3	3				
Tyveri	16	10	9	9	10	10
Andre berigelsesforbry- delser	2	2	5	5	2	2
Brugstyveri	1	1	5	2	4	3
Hærverk	2	1	4	4	1	1
Overtrædelser af strfl. ialt	24	17	41	33	40	29
Antal sager mod berusede motorførere	3	3	3	2	6	1
					35	33

b) Oversigt over de ved retten pådømte sager, der påtales af statsadvokaten.

	Antal sager		Antal tiltalte	
	Thorshavn	Udenfor Thorshavn	Thorshavn	Udenfor Thorshavn
1953	14	13	15	16
1954	11	13	25	34
1955	13	15	20	23

c) Oversigt over politisager.

	Antal ikendte bøder	Antal anklageskrifter til retten	Samlet bødebeløb
1953/54	281	49	15.580.— kr.
1954/55	285	84	40.400,78 —
1955/56	352	97	22.938,23 —

d) Oversigt over bødernes fordeling på de respektive offentlige kasser.

	1953/54	1954/55	1955/56
Statskassen	1.410,00	24.186,26	3.490,00
Landskassen	2.370,00	3.940,00	1.370,00
Færøernes fattigkasse	6.415,00	5.565,00	7.231,21
Thorshavn politikasse	2.425,00	2.707,50	5.130,00
Sudero syssels politikasse	615,00	550,00	800,00
Norderøernes syssels politikasse	195,00	842,52	1.327,00
Østerø syssels politikasse	310,00	340,00	1.055,00
Sandø syssels politikasse	290,00		270,00
Vaagø syssels politikasse	190,00	180,00	115,00
Strømø syssels politikasse		137,50	250,00
Thorshavn brandkasse	40,00		
Thorshavn havn		100,00	
Fugleffjord kommunekasse	80,00		60,00
Thorshavn kommunekasse	140,00	240,00	865,00
Kvalbø sogns kommunekasse		10,00	
Thorshavns udenbys sogns kommunekasse ..			50,00
Vaag kommunes hjælpekasse	120,00		
Sandevaag kommunes hjælpekasse	40,00		60,00
Thorshavn hjælpekasse	150,00	1.060,00	
Fugleffjord kommunes hjælpekasse	50,00		
Sund kommunes hjælpekasse	---	20,00	
Thorshavn udenbys kommunes hjælpekasse ..	---	100,00	
Husevig kommunes hjælpekasse	---	145,00	
Sand kommunes hjælpekasse		72,00	200,00
Porkere kommunes hjælpekasse	---		60,00
Eldevig kommunes hjælpekasse			50,00
Klaksvig kommunes hjælpekasse	---		80,00
Sørvaag kommunes fattigkasse		25,00	
Vestmnanhavn kommunes fattigkasse	25,00		25,00
Sandevaag kommunes fattigkasse	40,00		
Thorshavn fattigkasse	675,00	100,00	
Gøte kommunes fattigkasse	---	50,00	
Vaag kommunes fattigkasse	---		30,00
Ialt	15.580,00	40.400,78	22.938,21

REGLEMENT
for
politibetjent i Klaksvig.

1.

Sysselmanden er politibetjentens foresatte i ethvert tjenstligt forhold, med hensyn til hvilket han ikke ifølge loven eller reglementet er stillet under en anden myndighed.

2.

Det er politibetjentens opgave dels at våge over opretholdelse af den offentlige orden, dels at efterspore forbrydelser og andre overtrædelser af love og vedtægter, som er genstand for offentlig påtale. Han er pligtig til at gøre anmeldelse om ethvert sådant forhold, som kommer til hans kendskab.

Politibetjenten skal patrouillere i byen fra kl. 7 eftermiddag til kl. 1 nat. Dog skal han være pligtig til, ifald sysselmanden skønner, at det er nødvendigt at gøre patrulletjeneste på andre tider af døgnet, at udføre den patrulletjeneste, han i den anledning beordres til.

Han skal desuden påse, at de til gadebelysning og belysning ved havnen hørende belysningslegemer er i funktion, og i modsat fald straks give anmeldelse til kommunens installator.

3.

Politibetjenten står til politimesterens disposition og modtager ordre direkte fra ham, når han er til stede i systemet. I henhold hertil kan derfor politimesteren, når han kommer til systemet og ønsker politiassistance, rekvirere den fornødne assistance hos sysselmanden, der derefter giver politibetjenten ordre til at være til hans disposition.

4.

Politibetjenten er pligtig til at gøre tjeneste i Klaksvig sogns kommune, såvel i som udenfor Klaksvig. Han kan desuden beordres til at gøre midlertidig tjeneste andre steder i systemet imod rejsegodtgørelse samt diæter efter den for politibetjente på Færøerne gældende taksat.

Han er pligtig under patrulletjenesten at have sin opmærksomhed henvendt på brandfare og straks give brandalarm ved udbrydende ildløs.

Han er pligtig til at yde sysselmanden bistand til varetagelse af karantænetjenesten i Klaksvig.

Han er pligtig til at udføre tjeneste som arrestforvarer indtil en passende godtgørelse; han er pligtig til at udføre tilskigelser.

Politibetjenten skal daglig melde sig på sysselmandens kontor og på kommunekontoret til et klokkeslet, som opgives ham af disse, for så vidt der ikke under patrulletjenesten er forefaldet noget, der kræver omgående henvendelse.

Den daglige tjeneste vil forøvrigt være at udføre efter nærmere instruks fra sysselmanden.

Politibetjenten skal under sin tjeneste være iført uniform.

5.

Politibetjenten må ikke påtage sig privat arbejde uden sysselmanuens og forstanderskabets tilladelse. Ej heller må han uden af politimesteren efter sysselmanuens indstilling meddelt tilladelse modtage nogen gave eller belønning i anledning af udførelse af sin tjeneste. Han skal iagttage lavshed med hensyn til alt, hvis beskaffenhed udfordrer det.

6.

Politibetjenten er pligtig til efter nærmere anvisning af sysselmanen at føre tilsyn med, at personers flytning til og fra kommunen rettidig anmeldes. jfr. § 35 i lov for Færøerne nr. 76 af 12. marts 1923 om den kommunale beskatning.

7.

Han er pligtig til for kommunen at ombære mandtalslister og selvangivelsesblanketter samt enkelte breve og meddelelser af særlig hastende karakter, for så vidt dette ikke kommer til at hindre hans tjeneste som politibetjent.

8.

Politibetjenten skal nøje iagttage de i lov af 13. april 1894 §§ 7-11 indeholdte bestemmelser for politiet, og navnlig i sin tjeneste undgå al uhøflighed samt vise mådehold og besindighed.

Overtrædelse af dette reglement medfører bødeansvar efter forannævnte lov af 13. april 1894 § 11.

Foranstående reglement godkendes herved.

Landfogden (politimesteren) på Færøerne, den 20. maj 1940.

NIELS WESTERBY

Bilag 5.

	ansat den	politiskole ophold	lønningssforhold. a: grundløn + alderstilleg. b: totalen
Thorshavn:			
1. Djuulhuus, Henry f. d. 30/10 1905	26/12 1933	1/8 1949 til 12/12 1949	a: 3600 + 1200 b: 12.600
2. Andresen, Harry f. d. 28/10 1910	1/1 1941	1/8 1950 til 6/12 1950	a: 2940 + 600 b: 13.618,56
3. Clementsen, Clement f. d. 2/8 1905	1/9 1941	1/1 1950 til 1/6 1950	a: 3000 + 1200 b: 11.454
4. Gram, Ove f. d. 19/3 1918	1/9 1941	1/8 1950 til 4/12 1950	a: 3000 + 1200 b: 11.454
5. Jespersen, Niels f. d. 23/8 1918	i rigspolitiet: 21/2 1941, 1 Torshavn: 1/10 49	20/2 1944 til 8/7 1944	a: 3000 + 1200 b: 11.454
6. Rubeksen, Mourits f. d. 26/12 1915	i rigspolitiet: 11/9 1944, I Torshavn: 1/10 49	1/1 1951 til 1/6 1951	a: 3000 + 1200 b: 11.454
7. Hansen, Herlaf f. d. 31/5 1910	1/9 1941 til 1/4 1946. 1/10 1949	1/1 1951 til 1/6 1951	a: 3000 + 1200 b: 11.454
8. Vilhem, Thomas f. d. 25/7 1910	1/9 1941 til 1/4 1946. 1/6 1950	1/8 1951 til 4/12 1951	a: 3000 + 1200 b: 11.454
Klaksvig:			
9. Thomsen, Hilmar f. d. 15/8 1919	1/1 1943 i Mid- våg. 1/12 1944 i Klaksvig	3/1 1949 til 31/5 1949	a: 3000 + 1200 b: 12.821
Østerø:			
10. Magnussen, Hjalgrim f. d. 27/9 1925	8/1 1952	—	4800
Våge:			
11. Nielsen, Thomas f. d. 21/6 1901	1/11 1944	—	1200
12. Joensen, Joen Albert f. d. 20/12 1922	1/2 1945	—	3600
13. Nielsen, Jacob f. d. 8/6 1919	1/3 1945	—	3600

Sudero nordre syssel:			
14. Wiberg, Oscar	1/6 1945	3/1 1949 til	10.689,60
f. d. 5/8 1917		31/5 1949	(8289,60
			+ 2400)
Sudero søndre syssel:			
15. Poulsen, Morten	1/1 1931	—	a: 3000 + 1200
f. d. 13/6 1897			b: 13.279,56

De ovennævnte lønninger er de ved begyndelsen af finansåret 1956/57 gældende. I det overpolitibetjent af 2. grad Harry Andresen tilkommende beløb indgår rådighedstilæg efter tjenestemandslovens § 419, stk. 2, med 1.440 kr. årlig. Som nævnt i betænkningen side 14 er lønningerne til polititjenestemændene i Thorshavn fra den 1. juli 1956 forhøjet og udgør nu 1.321,63 kr. månedlig for overpolitibetjenten og 1.195,63 kr. månedlig for hver af de seks politibetjente.

De under nr. 1—9 nævnte polititjenestemænd er ansat i stillinger, som er forbundet med pensionsret. De øvrige politibetjente har ikke pensionsret.

BELÆGET I ARRESTHUSET I THORSHAVN
i tiden 1938 — 1955 incl.

År	Antal indsatte	Varetægt	Fangedagens antal Hæfte Fængsel	ialt	Gennemsnit pr. dag	Højeste antal fan- ger sam- tidig
1938	6	43	60	103	0.28	2
1939	5	5	8	73	0.20	2
1940	4		84	174	0.48	2
1941	4	163		349	0.96	2
1942	12	57	66	435 ¹⁾	1.53	2
1943	4			540 ²⁾	1.48	2
1944	19	20	36	798	2.34	5
1945	8	2	199	389	1.07	4
1946	9	342	109	554	1.53	1
1947	20	110	336	759	2.08	6
1948	22	231	8	735	2.01	8
1949	14	42	46	276	0.76	3
1950	15	168	68	282	0.77	3
1951	18	7	102	588	1.61	5
1952	26	85	119	816	2.24	5
1953	12	122	123	307	0.84	4
1954	35	69	168 $\frac{1}{2}$	415	1.14	5
1955	34	287	169 ³⁾	624	1.71	9

¹⁾ heraf 42 dage disciplinerstraf under afsoning af psykopatfængsel.

²⁾ heraf 11 dage disciplinerstraf under afsoning af psykopatfængsel.

³⁾ heri medregnet 82 dage faldende på militære straffe.

⁴⁾ heri medregnet 89 dage faldende på militære straffe.

Oversættelse.

KLAKSVIG SOGNS KOMMUNE

Klaksvig, den 11. november 1954.

Foranlediget af, at landfogeden i skrivelse af 7. oktober 1954 har anmodet kommunen om yderligere at ansætte 2 eller 3 politibetjente i Klaksvig, har forstanderskabet på møde vedtaget at svare, at da politiordningen i Klaksvig blev startet efter 1940, var der ingen forbindelse med Danmark. Kommunen har derfor afholdt alle udgifter vedrørende politiet her siden dengang. Da hele politisagen er dansk, og færinger ingen myndighed har på dette område heller ikke vedrørende de to politibetjente, vi lønner -- synes vi, at det er ulogisk at vi fortsat skal betale politiel løn og andet i forbindelse hermed, så længe politiet er under den nugældende ordning.

Vedrørende ansættelse af flere politibetjente her i bygden, så er der ingen tvivl om, at dette er nødvendigt, eftersom bygden er vokset hurtigt og ligeledes skibstrafikken til bygden. Således som vore økonomiske forhold er i dag, kan kommunen ikke tilvejebringe det beløb, som er nødvendigt til politisagen, såfremt flere politibetjente skal ansættes, da bygden skal bruge store beløb til veje, kloakker, skoler og meget andet. Bortset herfra synes vi, at da hele politispørgsmålet er under dansk myndighed, så bør Danmark også afholde alle udgifterne, der hører til dette spørgsmål.

Hvilket herved meddeles landsstyret.

F. v.
Josias Matras.

Til Færøernes landsstyre, Tórshavn.

Oversættelse.

THORSHAVNS BYRÅD

Thorshavn, den 15. februar 1955.

Færøernes landsstyre, Thorshavn.

Byrådet har længe overvejet spørgsmålet vedrørende nyordning af politiet på Færøerne og har i den anledning flere gange forhandlet med den forrige landfoged Landan og nuværende landfoged Feilberg Jørgensen om mulighederne for en overførsel af det færøske politi til rigspoliti, på samme måde som det er sket med det kommunale politi andet steds i riget.

De økonomiske byrder af at holde politiet er temmelig følelige for kommunerne — hos Thorshavns kommune er udgifterne for tiden ca. kr. 105.000,—, hvortil kommer lokale til politistationen. Det er klart, at det vil være en stor lettelse, såfremt kommunerne bliver fritaget for denne udgift.

Endvidere synes man, at det er upraktisk, at politiet lønmæssigt set sorterer under kommunerne, medens det tjenstligt er underlagt landfogden, der er stats-tjenestemand.

På møde mellem landsstyret og byrådets kasseudvalg den 19. januar i år om politiets aflønning, blev spørgsmålet om en nyordning af politiet også løseligt omtalt.

Byrådet har siden behandlet dette spørgsmål og på møde den 27. januar i år blev det vedtaget efter anbefaling fra kasseudvalget at anmode Færøernes landsstyre om at lægge sagen således til rette, at politiet på Færøerne kan komme ind under samme ordning, som den der er gældende for rigspolitiet.

Denne byrådsvedtagelse blev vedtaget med 9 stemmer - to medlemmer var ikke tilstede.

Byrådet håber, at denne sag bliver modtaget med velvilje af landsstyret og forelagt velkommende myndigheder hurtigst muligt.

B. v.
J. P. Henriksen,
formand.

/G. Mikkelsen,
sekretær.

Politikreds	Antal ind- byggere	politi fuld- mægtig	Syssel- mænd	Ordens- politi	Kriminal- politi
Færøerne (nuv. ordn.)	32.437	$\frac{1}{2}$	7	11	
Færøerne (udvalgets forslag)	32.437	$\frac{1}{2}$	7	18	
Frederikssund	35.945	2		21	6
Skalskær	30.800	1		29	6
Rødby	27.134	1		13	4
Rudkøbing	30.731	1		12	3
Middelfart	31.787	1		20	5
Sæby	31.233	1		12	3
Nykøbing M.	27.339	1		14	3
Aabenraa	30.890	$1\frac{1}{2}$		28	11

Nat- og re- servebe- gjente	Kontor- personale	Sogne- fogder	Arresthuse	Arrest- personale	Samlede ud- gifter til politi- og arrestvesen i 1955/56	Udgift pr. indbygger i 1955/56
4	16	.	1	2	ca. 582.000 kr	17,94 kr.
16	16	.	1	2		
---	9	25	1	4	668.578	18,60
1	9	21	2	3	417.960	13,57
1	8	25	1	2	379.122	13,96
3	8	23	1	2	463.778	15,09
.	8	23	1	2	697.042	21,92
.	8	20	1	2	438.762	14,04
---	5	33	1	1	167.860	17,11
---	10	11	1	3	905.905	29,32

REDEGØRELSE

vedrørende

de på udvalgets foranledning tilvejebragte oplysninger fra udlandet.

Udvalget har gennem justitsministeriet tilvejebragt forskellige oplysninger om politiordningen i Island og Norge samt om politiforholdene på Ålandssøerne. Man skal herom oplyse følgende:

A. Politiet i Island.

Den islandske politiordning er fastlagt ved en lov af 12. februar 1940. Ifølge denne lov kan regeringen bestemme, at der i byer med 1000 indbyggere og derover skal være indtil 2 faste politibetjente for hver 1000 indbyggere, samt at politimesteren skal bo på stedet. Statskassen kan yde tilskud til byerne med indtil 1/6 af omkostningerne ved opretholdelse af politivæsenet under forudsætning af, at der findes mindst een politibetjent for hver 700 indbyggere i byen.

Af politiet i Reykjavik indgår 1/6 i en særlig afdeling, «rigspolitiet», der bl. a. har til opgave at forberede retssager, at kontrollere færdselen på hovedvejene, at føre tilsyn med udlændinge, at påse spirituslovgivningens overholdelse samt at opretholde orden ved møder udenfor byerne. Endvidere kan der fra rigspolitiet ydes assistance til det stedlige politi i kommuner, hvor der på grund af sæsonarbejde el. lign. samles mange mennesker. I andre byer kan indtil 1/6 af politipersonalet stilles til rådighed for rigspolitiet. Besætningen på inspektions-skibene henregnes for rigspolitiet, og der kan træffes bestemmelse om, at også toldvæsenets tjenestemænd skal udføre polititjeneste indenfor rigspolitiet.

Ved ekstraordinære lejligheder kan politistyrken forøges ved oprettelse af et reservepoliti. Staten afholder omkostningerne herved, dog ikke udover et beløb svarende til 1/3 af udgifterne ved det almindelige politiberedskab i byerne.

I det omfang statskassen deltager i omkostningerne ved opretholdelse af byernes politi er deltes personale — hvadenten der er tale om faste politibetjente eller reservemandskab — forpligtet til at forrette tjeneste hvorsomhelst i landet efter justitsministerens bestemmelse.

Der er i Reykjavik oprettet en politiskole, hvor nyansatte politibetjente i løbet af nogle vintermåneder kan gennemgå en teoretisk og praktisk uddannelse.

Herredsdommerne — sysselmændene — fungerer både som politimestre og dommere og har tilsyn med fængslerne udenfor Reykjavik. I hver kommune er der ansat en sognefoged med politimyndighed. På landet og i mindre byer, hvor der ikke er ansat politi, kan endvidere enkelte personer autoriseres til under politimesterens ledelse at opretholde ro og orden ved sammenkomster og møder.

Der findes detentionslokaler i næsten alle byer, hvis indbyggertal overstiger 1000. Detentionslokalerne anvendes til forvaring af anholdte og varefægt-fanger, men kan med justitsministeriets tilladelse også anvendes til anbringelse af fanger, der skal afsone bøder eller frhedsstraffe på ikke over 2 måneder.

B. Politiet i Norge.

1. I Norge udføres polititjenesten udenfor byerne (købstæderne) som regel ikke af ordinære polititjenestemænd, men af de såkaldte lensmænd. Landet er inddelt i 409 lensmandsdistrikter, og det er normalt lensmanden og hans betjente, som ud-

fører polititjenesten i distriktet med politimesteren som nærmeste overordnede. Dette gælder både ordens- og kriminalpolititjenesten. Lensmandsdistrikterne er af forskellig størrelse. Nogle af dem falder sammen med herredet (kommunen), andre omfatter flere kommuner.

Selvom det er hovedregelen, at politikamrenes tjenestemænd kun varetager polititjenesten i byerne, medens lensmændene varetager disse opgaver udenfor byerne, er denne ordning dog ikke til hinder for, at politikamrenes tjenestemænd i enkelte tilfælde får pålæg om at overtage såvel ordens- som kriminalpolititjenesten i et landdistrikt eller at yde lensmanden bistand. Dette vil navnlig ske ved større efterforskningsopgaver.

2. Da de norske lensmænds virksomhed og stilling i flere henseender minder om de færøske sysselmænds, skal i følgende meddeles nogle oplysninger om lensmændenes stilling og opgaver.

Administrativt var lensmændene oprindelig tjenestemænd under skattevesen, men i 1945 blev de henlagt under justis- og politidepartementet. De oppebærer en mindre, fast løn fra staten, men lønnes ellers gennem sportler.

Lensmændene har en række forskellige opgaver:

Som nævnt varetager de sammen med deres medhjælpere (lensmandsbetjentene) både kriminal- og ordenspolititjenesten i landdistrikterne. Lensmanden er leder af politiet i distriktet, men er underordnet politimesteren både som politimand og som repræsentant for anklagemyndigheden. Politiarbejdet danner grundlaget for den faste løn, som lensmanden oppebærer fra staten, og for statens aflønning af lensmandsbetjentene.

Endvidere er det overdraget til lensmændene at være stævningsmænd, at foretage opkrævning af og eventuelt udpantning for skatter til stat og kommune, at afholde tvangsauktioner -- såvel med hensyn til fast ejendom som løsøre -- og visse frivillige auktioner samt at sørge for inddrivelse af underholdsbidrag til børn og ægtefæller. Lensmændene fører tilsyn med offentlige veje og broers tilstand, og de er vurderingsmænd for Norges brandkasse samt indkræver premier og tegner forsikringer for brandkassen. Endelig er det ikke ualmindeligt, at lensmændene driver visse arter af virksomhed, der må karakteriseres som privat forretningsvirksomhed, bl. a. virksomhed som ejendomsnægler, ydelse af retshjælp, medlemskab i rettergangsfuldsmægler i forligskommissioner, virksomhed som medhjælper for skifteretten under offentligt skifte, forsikringsagentur, navnlig med hensyn til motor-køretøjsforsikring, inkassation af fordringer for private m. v.

Spørgsmålet om lensmændenes opgaver og aflønning har i 1948-49 været genstand for overvejelse i en kommission til overvejelse af politiforholdene på landet i Norge. I kommissionens betænkning er der givet udtryk for, at afgørelsen af, hvilke opgaver der bør henlægges til lensmændene, må træffes ud fra indbyrdes tildels modstridende hensyn. På den ene side bør lensmændene ikke have så mange opgaver af ikke-politimæssig karakter, at polititjenesten forsummes. I hvert fald må der sørges for et tilstrækkeligt antal betjente som bistand for lensmanden. På den anden side vil det i de fleste distrikter være en fordel, at lensmændene ikke blot varetager polititjenesten, men også andre opgaver i passende udsrækning. Herved skuffes der fuld beskæftigelse for et større antal betjente, end den daglige polititjeneste kræver, og samtidig får man en større styrke til rådighed til brug ved særlige lejligheder og til større opgaver. Endvidere kommer det polititjenesten til nytte, at lensmanden og hans betjente gennem de ikke-politimæssige opgaver opnår nærmere kontakt med befolkningen.

Kommissionens flertal foreslog dog en vis begrænsning af lensmændenes hidtidige opgaver (forbud mod erhvervsmæssig virksomhed som ejendomsmægler, agenturvirksomhed, privat retshjælp, inkassovirksomhed samt forbud mod at holde frivillige auktioner) og anbefalede indførelse af en ny aflønningsmåde, hvorved den gældende sportelordning ville blive afskaffet.

3. Til illustration af, hvorledes politiforholdene er ordnet i nogle politidistrikter, som egner sig til sammenligning med Færøerne, er der givet følgende oplysninger:

a) Lofoten og Vesterålen politidistrikt omfatter øgrupperne nord for Vestfjorden i Nordland Fylke. Distriktet har et areal på 3.239 kvadratkilometer og en folkemængde på 55.889 personer. Personalet ved politikammeret, der ligger i Svolvær, består foruden af en politimester og 2 politifuldmægtige af 13 polititjenestemænd og 4 kontorfunktionærer. Distriktet er inddelt i 11 lensmandsdistrikter med hver sin lensmand, som assisteres af ialt 24 lensmandsbetjente. Endvidere er der på Andenes, hvor der er flyveplads, en politivagt med 2 polititjenestemænd.

b) Senja politidistrikt ligger nord for det ovennævnte distrikt og omfatter en del af fastlandet og de udenfor liggende øgrupper. Distriktet har et areal på 7.315 km² og en folkemængde på 42.846 personer. Politikammeret i Harstad har foruden en politimester og 2 politifuldmægtige 17 polititjenestemænd og 8 kontormedhjælpere. Politidistriktet er inddelt i 8 lensmandsdistrikter med hver sin lensmand og med ialt 18 lensmandsbetjente.

I begge distrikter er der mulighed for, at lensmændene kan få assistance fra politikammeret, men det er sjældent nødvendigt at yde sådan hjælp.

C. Politioordningen på Ålandssøerne.

1. Indbyggerantallet på Ålandssøerne, som udgør et selvstyrende område indenfor den finske republik, var den 1. januar 1954 22.246 personer, af hvilke 3.680 boede i områdets eneste by, Mariehamn, medens resten var bosat i landdistrikterne.

Byen Mariehamn udgør et politidistrikt under ledelse af en politimester, der bistås af en «kanslist» og 11 polititjenestemænd. Iøvrigt er øerne inddelt i 4 politidistrikter, der hver ledes af en «länsman», som bistås af et antal polititjenestemænd, der er stationeret således, at hver kommune såvel som muligt har sin egen politimand. Endelig er der i Mariehamn stationeret en «kriminellöverkonstapel», hvis tjenestekområde omfatter hele landsdelen. Det samlede politipersonale, inklusive politimesteren og «kanslisten», udgør 35 mand. Antallet af indbyggere pr. politimand var således pr. 1. januar 1954 i Mariehamn 283 og i landdistrikterne 884. Det er i denne forbindelse oplyst, at Ålandssøerne er noget rigeligere forsynet med politi end sædvanligt efter finske forhold.

2. De nærmere regler om ordningen af politiet på Ålandssøerne er givet i en forordning af 19. marts 1943, der er ændret ved en forordning af 23. november 1945.

Herefter påhviler det såvel statens som landsdelens egne myndigheder at varetage politiopgaverne på øerne. Under staten henhører således de sagsområder, som angår statens sikkerhed, eller som lovgivningsmæssigt er undergivet den finske rigsdags kompetence, medens landsdelens egne myndigheder navnlig har ansvaret for de anliggender, der angår opretholdelse af den offentlige orden og sikkerhed, forebyggelse og opklaring af forbrydelser m. v.

Den øverste ledelse af landsdelens politi tilkommer landshövdingen i for-
 ening med et særligt navn, «landskapsnämnden». Landshövdingen er statens repræsentant, medens nævnet varetager det lokale selvstyres interesser.

Udnævnelsesretten med hensyn til stillingerne som «länsmän» og kriminalpolitiet tilkommer landshövdingen, medens nævnet udnævner politimesteren, «kanselisten» og de øvrige polititjenestemænd. Den af de to myndigheder, som har udnævnelsesretten til en stilling, skal dog altid forhandle med den anden myndighed, førinden stillingen besættes.

Betingelserne for at kunne ansættes som «länsmän», politimester og kriminalpolitiet er de samme, som gælder i den øvrige del af riget. Derimod kan ansættelsesbetingelserne for så vidt angår de øvrige stillinger lempes efter nævnets skøn. Landsdelens polititjenestemænd kan få lejlighed til at gennemgå uddannelse på statens politiskole og på svensksprogede undervisningskurser, der afholdes i det egentlige Finland.

Disciplinærmyndigheden over politipersonalet tilkommer landshövdingen for så vidt angår forseelser, der er begået under tjeneste, der henhører til statens anliggender, og nævnet, når forseelsen er begået under tjeneste, der henhører til det lokale styres anliggender. Er forseelsen begået udenfor tjenesten, tilkommer disciplinærmyndigheden den myndighed, som har udnævnelsesret til stillingen. For så vidt der bliver tale om afsked som straf for tjenesteforseelse skal den myndighed, som har beføjelse til at afgøre sagen, dog høre den anden myndighed.

Ved politimyndighedens udøvelse skal iøvrigt iagttages følgende regler:

Varetagelsen af de opgaver, der henhører under staten, skal ske under iagttagelse af de i riget iøvrigt gældende love og bestemmelser angående polititjenesten.

For så vidt angår de områder, der henhører under nævnet, gælder både de lokale myndigheders bestemmelser og — med de fornødne lempelser — de regler som er gældende i det egentlige Finland angående länsstyrelsernes opgaver indenfor politivæsenet. Nævnet skal således bl. a. udfærdige instrukser for politipersonalet, bestemme antallet af overkonstabler og konstabler og fastsætte deres løn, arbejdsområde, uniformering og udrustning.

Udgifterne til politivæsenet afholdes af de lokale myndigheder, men tages i betragtning ved bestemmelsen af de tilskud, som i henhold til selvstyreloven eventuelt kan ydes landsdelen fra staten.

Afskrift.

ALEX POULSEN ARKITEKT M.A.A. LÆSØESGADE 17 KØBENHAVN N
 Justitsministeriets tilsynsførende arkitekt. TELF. NORA 9009

Den. 17.10.1956.

til Justitsministeriets 5. kontor.

Vedr. Politi- og arrestvæsenets lokalebehov på Færøerne.

Efter at have besigtiget forholdene på stedet i Thorshavn, Sand, Fuglefjord, Klaksvig, Tveraa og Vaag kan udtales følgende vedrørende:

Thorshavn.

Her regnes med fornyelse af arresthuset og politistationen. Arresten der er beliggende i en trælagenbygning på Tinganes er uegnet til sit formål alene på grund af adgangsforholdene, brandfaren og beliggenheden i forhold til andre lejemål ligesom de sanitære forhold er under al kritik.

En fornyelse af denne er absolut påkrævet.

Politistationen der er beliggende under byrådskontoret er ret velegnet til formålet, men bygningen skal nedrives.

Politikontoret med tilhørende bolig er i fin stand og trænger ikke til fornyelse.

Byggegrund.

Ved besøget blev der set på flere grunde som egnede sig til politistation og arrest og der opnåedes enighed om et grundareal ved R. C. Effersøesgade vest for Kongemindet. En central beliggenhed i umiddelbar nærhed af politikontoret.

Det er med tiden hensigten at forbinde Effersøesgade med Sverrisgade hvorved der opstår en ringvej der muliggør en let forbindelse for politiet til alle sider. Arealet udgør ialt 3100 m², hvoraf ca. 1/3 er plant langs gaden og resten skråning. Et mindre vandløb ved foden af skråningen må rørlægges og forinden et projekt kan udarbejdes bør der prøvebores over hele arealet. Grunderhvervelsen kan dog anbefales uanset dette da vanskelige funderingsforhold må anses for det normale på Færøerne.

Arealets størrelse vil dække et rimeligt behov for udvidelser frem i tiden.

Politi- og arrestbygningen.

Efter konference på stedet kan behovet anslås til for politiet:

1 ekspeditionskontor	22 m ²
1 overbetjentkontor	18 m ²
1 afhøringsrum	11 m ²
1 vagtstue	11 m ²
garderobe- og toiletrum	16 m ²
	- . . .
ialt netto	78 m ²
og for arresten:	
5 celler	36 m ²
2 detentioner	15 m ²
1 vagtrum	11 m ²
1 lægebevarelse	11 m ²
1 arbejdscelle	22 m ²
toiletter, trapper etc.	22 m ²
	.
ialt netto	117 m ²

Herudover må der påregnes tøjopbevaringsrum, materialerum, littegodsrums og fyrrum i kælder og 1 garage.

Desuden en arrestforvarerbolig med køkken i tilslutning til arresten.

Udgiften til disse bygninger kan overslagsmæssigt anslås til for poststationen

120 m ² brutto + garage 20 m ²	100.000,	kr.
	...	
	325.000,	kr.
omkostninger ca.	33.000,	«
uforudseelige udgifter til fundering etc.	17.000,	«
	ialt ca. 375.000,--	«

Håndværkerudgiften er ansat 50 % højere end her i landet eller 750 kr. pr. m², hvilket er prisen for et velbygget hus på Færøerne i dag.

Sand.

Den nuværende sysselmandsbolig i Sand er konstruktiv ringe og for lille til også at rumme kontorer.

En hovedindsatsættelse af boligen vil andrage ca. 40. 50.000 kr. og en tilbygning på 50 m² til to kontorer incl. forstue og toilet, hvilket må anses for minimum, vil andrage ca. 37.500 kr.

Da boligen, som nævnt ikke er ideel til formålet bør det overvejes at afløse boligen til en rimelig pris, hvilket skulle være mulig da den ikke afviger væsentlig fra nabolusene i udstyr.

En ny bolig af en højere kvalitet vil incl. kontorer, men excl. grund andrage ca. 110.000 kr.

Hverken tilbygning eller nybygning er mulig uden yderligere grunderhvervelse, hvilken skønsmæssig kan sættes til 10.000 kr. maximalt.

Fuglefjord.

Syssemandskontoret her er under at kritik i en slet vedligeholdt lejet bygning. Endvidere findes der ingen bolig.

Et hus var udbudt til salg, men skal ombygges til formålet således, at udgiften vil blive den samme som for en nybygning, d.v.s. ca. 110.000 kr. excl. grund der ikke bør koste over 10.000 kr.

Klaksvig.

Der ønskes her en politistation af samme størrelse som i Thorshavn. Aftøringslokale menes ikke nødvendig, men derimod to detentioner. Det nuværende lejemål på 1. sal over en bank er for stort og lokalet ved havnen for ringe og ulidstrækeligt. Behovet er ca. 100 m² netto eller ca. 120 m² brutto og udgiften hertil andrager ca. 100.000 kr. excl. grund.

En del af den nuværende syssemandsboligs grund kan sandsynligvis anvendes.

Tveraa og Vaag

frembød tilsyneladende ingen bygningsmæssige problemer. Både ejede og lejede bygninger var velholdte.

Oversigt.

De samlede bygningsmæssige foranstaltninger anslået til ialt ca.

Thorshavn politistation	115.000,-	kr.
-- arresthus	260.000,	«
Sand, bolig og kontor	110.000,	«
Fuglefjord do	110.000,	«
Klaksvig, politistation	100.000,	«
Byggeudgift ialt	695.000,--	kr.

Det samlede nødvendige brutto etageareal omfatter ialt ca. 850 m²

I forvejen ejer staten ca. 1.450 m²

fremtidige etagemeter 2.300 m² |

Vedligeholdelse heraf kan anslås til ialt ca. 24.000 kr. årlig. Alt udregnet efter forholdene på Færøerne.

sign. Alex Poulsen.

Frágreiðing

viðvíkjandi Grönlandi í sambandi við umsókn til
Föroya Landsstýri um farmagjaldsstudning dagfest
1. februar 1957.

The first part of the paper discusses the importance of maintaining accurate records of all transactions. It is essential for the business to have a clear and concise record of all income and expenses. This will help in the preparation of the tax return and in the event of an audit. The second part of the paper discusses the importance of keeping up to date with the latest tax laws and regulations. It is important to consult with a tax professional to ensure that the business is in compliance with all applicable laws. The third part of the paper discusses the importance of maintaining proper documentation for all transactions. This includes keeping receipts, invoices, and other documents that support the business's financial records. The fourth part of the paper discusses the importance of having a clear and concise record of all transactions. This will help in the preparation of the tax return and in the event of an audit. The fifth part of the paper discusses the importance of keeping up to date with the latest tax laws and regulations. It is important to consult with a tax professional to ensure that the business is in compliance with all applicable laws. The sixth part of the paper discusses the importance of maintaining proper documentation for all transactions. This includes keeping receipts, invoices, and other documents that support the business's financial records. The seventh part of the paper discusses the importance of having a clear and concise record of all transactions. This will help in the preparation of the tax return and in the event of an audit. The eighth part of the paper discusses the importance of keeping up to date with the latest tax laws and regulations. It is important to consult with a tax professional to ensure that the business is in compliance with all applicable laws. The ninth part of the paper discusses the importance of maintaining proper documentation for all transactions. This includes keeping receipts, invoices, and other documents that support the business's financial records. The tenth part of the paper discusses the importance of having a clear and concise record of all transactions. This will help in the preparation of the tax return and in the event of an audit.

INNGANGUR

Hvønn týðning Grønlandsveiðan hevur haft fyri føroyska fiskivinnu sum heild í teimum 30 árunum, har fiskiskapur er drivin við Vesturgrønlands strendur, er øllum kunnugt. Samuleiðis vita øll, at henda veiðan nógv tann størsta partin av hesum 30 árunum er drivin undir truplum viðurskiftum, kanska ikki minst í 1930-talinum, har eisini teir figgjarligu trupuleikarnir vóru stórir.

Tað er eisini kunnugt, at viðurskiftini vóru atl annað enn hóskandi, tá ið tann føroyski fiskiflotin aftaná seinasta veraldarbardaga byrjaði Grønlandsveiðuna aftur av nýggjum. Samuleiðis sum áðrenn bardagan varð sagt millum manna, at tað við ongari kai, agngoymslu o. s. fr. varð brúkt ov nógv tíð til landing og til at taka nýggja útgerð inn. Ein vil minnst, at útlendsk feløg í nøkur ár álóku sær avgreiðsluna av fiskiflotanum imóti at keypa fisk frá skipunum. Spurningurin um at gera eitt serligt tiltak fyri at letta um viðurskiftini hjá fiskiflotanum í Grønlandi var viðgjørdur í 1949 og endaði sum kunnugt við at L/f Grønlandsfelagið varð stovnað. Mannagongdin í nøkur ár var so lann, at Grønlandsfelagið sendi damparar við salli og útgerðarvørum, og at L/f Føroya fiskusala keypti fisk frá skipunum. Nakað av agni og olju bleivló keypt frá A/S Ásgríko, sum í samarbeiði við norðmenn hevði byrjað virkið í innaru Føroyingahavnini.

Aftaná longar og drúgvar samráðingar bleiv Nórdafar A/S stovnað seinast í 1953 og farið var undir at úbyggja Føroyingahavnina til eina nútímans fiskaríhavn.

Óneyðugt er at siga meira um tað reint søguliga grønlandsveiðuni viðvíkjandi, men her skal bert undirstrikast tann munur, sum nú er millum avgreiðslumøguleikarnar tey gøtt og væl 25 áriní grønlandsveiðan hevur verið drivin og tey seinastu áriní hon er farin fram. Munurin kann best lýsast við at siga, at meðan ein tey fyrstu 25 áriní skuldi fara velt í báti út til skipini í fleiri førum, leggja fisk uppá klettarnar og nýta langa tíð fyri at fúa fiskin úr skipinum og útgerðina umborð aftur hvørja ferð skip komu inn, so finnst idag ein nútímans fiskaríhavn, sum ikki stendur aftan fyri ta bestu her á landi. Hetta er stórur framburður og skuldi í møguleikar verið tíð, at henda fiskaríhavn var fyriløka sum skuldi hvílt í sær sjálvum. Tá ið hetta ikki hevur verið so tey seinastu 2 áriní, stendst tað millum annað av, at stórar broytingar eru farnar fram, millum annað orsakað av einari nýggjari veiðu í Føroyum, nevniliga sildaveiðan.

Niðanfyrí verður so at lýsa tað grundarlag, sum vil byggja okkara umsókn av 1. februar uppá

FRAMLEIÐSLA, LANDINGAR O. A.

Hvønn týðning grønlandsveiðan hevur fyri føroyska fiskivinnu sum heild kann best lýsast við at vísa á talini fyri tey seinastu 6 áriní, í talvuni niðanfyrí er uppgivið nøgdin av veiddum saltfiskið tilsamans, av hvat fiskað er í Grønlandi, hvussu nógv prosent grønlandsveiðan er av í samlaðu saltfiskanøgðini og endiliga hvussu nógv landað er tey seinastu 6 áriní:

	Samlaða veiðunøgd	Grønlandi fiskað	Grønlands- veiðan í %	landað
1951	30.649	13.744	44,84	7.003
1952	32.370	17.234	53,24	9.209
1953	25.806	10.646	41,25	2.816
1954	21.392	9.934	46,43	1.938
1955	32.481	13.918	42,91	3.807
1956	33.898	12.452	36,73	3.072

Sum tað sæst av tølunum omanfyri hava verið ár hvar fiskað hefur verið í Grønlandi meira enn helvtin av tí saltfiskanøgd, sum fann føroyski fiskiflotin hevur útvegað.

Fyri áðurnevndu ár frá 1951 til 1956 er meðaltalið fyri árið 44,23 %.

Umframt hesi tøl er av føroyskum fiskimennum fiskað nakað av rófiski til frystingar og nakað av kalva.

Í sambandi við útbyggjanina av fiskaríhavnini í Grønlandi skal eisini gerast vart við, at teir størri trolararnir, sum útvega ein ógvuliga stóran part av grønlandsveiðuni, hava landað til dømis í 1956 meira enn helvtina av samlaðu føroysku landingunum í Grønlandi, nevniliga gott 1000 tons av saltfiski og har landaðu bert 4 av teimum 7 trolarunum, sum vóru í vinnuni. Tað er eyðsæð, at tað er ein stórur fyrímanur fyri hesar trolarar, at teir kunnu fáa landað lýðandi nøgdir og verða avgreiddir skjótt.

Framleiðslan í Grønlandi hevur, umframt at geva fiskimennum ein munandi part av teirra inntøkum, eisini fann fyríman at veita tí arbeiðandi fólki á landi lýðandi arbeiðsinntøkur. Tekur ein árið 1956 sum dømi - her skal viðmerkjast at góður triðingur av fiskinum varð útfluttur úr Grønlandi ella úr Føroyum í saltfiski - so er fann beinleiðis arbeiðslønin hjá arbeiðsfólkinum í sambandi við fiskinum umleið 3 mill. kr.

Av tølunum omanfyri sæst at landingarnar ley seínastu árinu eru minni, men her má ein leggja til merkis, at táíð farið varð undir at útbyggja Føroyingahavnina broyttist sum áðurnevnt viðurskiptini. Í skipini fóru í síldina. Men hinumegin hevur ein dømi aðrastaðni frá, at síld kann hvørva og mugu vit til halda, at hóast Føroyingahavnin, soleiðis sum viðurskiptini hava verið við stórarí síldaveiðin ley seínastu árinu, kann haldast at vera útbygd í størri lagi, so veit ein, at um viðurskiptini broytast av nýggjum, kann Føroyingahavnin avgreiða ein stórari flota.

ÚTBYGGJAN AV FØROYINGAHAVNINI.

Fyri at prógva at Føroyingahavnin er reiðiliga væl útbygd, hjáleggja vit eina mynd av henni, sum hon sær út ídag. (Viðmerkt verður, at ein partur av arbeiðinum er gjørdur av føroyskum handverkarum). Fyri stutt at siga frá, so finnst nú í Føroyingahavnini kai uppá 220 metrar, tveir stórir kranar, sum koyra á skinnarum og afturat tveir smærri, annar mobilur og hin stationerur, ein saltsilo, sum rúmar umleið 5000 tons, eitt frystari, sum kann frysta 15 tons um samdøgurið, og goymslan kann hava 400 tons, eitt annað minni frystari, sum kann frysta 10 tons um samdøgurið og hava 270 tons á goymslu, eitt háls til saltfisk, ið kann taka gott 7/800 tons, verkslað við øllum mekaniskum tólum, elverk við aggregatum, sum kunnu útvega gott 500 kw, 3 stórar barakkir til arbeiðsfólkið og ein stórur handil, harumframt er av ymiskum tólum payloader, gaffeltrucks og so fr., nokk til alt fyrifallandi arbeiði.

FIGGJARVIÐURSKIFTIR NORDAFAR'S A/S.

Aðrenn frásagt verður nærri um figgjarviðurskiptir Nordafar's A/S, skal viðmerkjast, at L/f Grønlandsfelagið, har Løgtingið er ánari við 300.000,- , L/f Føroya Fiskasøla við kr. 300.000, , fiskimannafelaginu tilsamans við kr. 80.000, , Skipara- og Navigatørfelagið við kr. 80.000, , Føroya Reiðarafelag við kr. 105.200, , tilsamans kr. 865.200,- . Í árunum sum farin eru, í landsskatti og viður-
lagnsbýti hevur gildið landskassanum ca. 289.000 kr. (harumframt umleið kr. 66.000,- í Havnar kommunu).

Nordafar A/S hevur ein partapening uppá 2 mill. kr., sum er býttur soleiðis:

L/f Grønlandsfelagið	800.000,00	
A/L Agno (Utrustning)	800.000,00	
Asgriko A/S	400.000,00	

Partapeningur tilsamans:		2.000.000,00

Upprunalig fast lán (lán I):

L/f Grønlandsfelagið	1.300.000,00	
A/L Agno (Utrustning)	1.300.000,00	
Asgriko A/S	400.000,00	3.000.000,00

Seinri upptikin fast lán (lán II):

L/f Grønlandsfelagið	845.000,00	
A/L Agno + Asgriko	1.105.000,00	

Tilsamans:	1.950.000,00	

Partapeningur + fast lán		6.950.000,00

Viðvíkjandi teimum fastu lánum - bæði teimum upprunaliga og teimum seinri upptiknu - - tilsamans 4.950.000,00 kr. skal tilskilast, at L/f Grønlandsfelagið hevur fingið okkara anpart - kr. 2.145.000 - frá statinum, soleiðis at vit fyri tað fyrsta lánið uppá 1,3 mill. kr. rinda 5 % í rentu, meðan vit skulu avdraga lánið yvir 15 ár, fyri tað seinra lánið uppá 845.000 kr. rinda við 5½ % í rentu og skulu avdraga tað yvir 12 ár. Pr. 31. december 1956 er afturgoldið av øllum lánum tilsamans 678.000 kr., nevniliga av láni I kr. 600.000 og av láni II kr. 78.000 umframt rentur --- kr. 354.000. Restsaldin fyri lánið hjá L/f Grønlandsfelagnum er fyri lán I og II ávíkavist kr. 1.040.000 og kr. 811.200, tilsamans kr. 1.851.200.

Fyrí hesi lán hevur L/f Grønlandsfelagið latið frá sær skuldarbrev til statin, meðan hinumegin Nordafar A/S hevur givið Grønlandsfelagnum eina pantobligation við pant í fastari ogn í Føroyingahavnini javnbjóðis hinar pantkreditorarnar. Ánari av øllum fastum ognum í Føroyingahavnini, uttan kajuna, er Nordafar A/S. Kajuna eigur staturin og fyrí nýtsluna av henni rindur Nordafar A/S eitt árligt kajgjald og harumframt eitt árligt gjald fyrí nýtslu av tí oki, har ognirnar eru lagdar.

Tá ið Nordafar A/S varð stovnað varð samstundis gjørdur sáttmáli um at «producentgruppinnar» (føroyingar og norðmenn) skuldu útvega lánarneyðturviliga rakstrarpeningin. L/f Grønlandsfelagið hevur útvega rakstrarpeningin á

tann hátt, at felagið móti tapskaftið, sum L/T Ferøya Fiskasøla hevur stílla í banka her, hevur fingið kassakredit, sum árliga hevur ligið ámillum 1 og 1,5 mill. kr.

Nordafar A/S varð, sum áðurnevnt, stovnað í 1953, nevniliga í oktober mánaða. Fyri rakstrarárin 1953/54, 1955 og 1956 hava vit bert í 53/54 haft rakstrar-yvirskot, meðan allt hevur verið bæði í 1955 og í 1956.

Í hesum sambandi verður at viðmerkja, at avdráttur uppá og renta fyri lán og somuleiðis avskrivningar er goldið fullt út og somuleiðis er avskrivað uppá, sbr. galdandi reglur, uppá byggingar, maskinur og annað. Í hesum nevndu árum er í avdrátti og rentum uppá fäst lán goldið og harumframt avskrivað:

	rentur	avdráttur	avskrivning	tílsamans
53/54	88.500	200.000	229.000	517.500
55	123.750	200.000	334.000	657.750
56	141.858	278.000	386.000	805.858

Sostatt eru útreiðslurnar, ið fara frá áðrenn hugsast kann um vinning, ógvuliga stórar og tálð harafturat óhapp hava verið, sum ofta er tá ið nakkað er nýstovnað, er skiltandi - og her skal aftur minnast á, at grundarlagið Feroyingahavnin er bygd uppá, er broytt - at trupult er til at fáa endarnar at rokka saman. Sum dømi uppá óhapp, ið hava verið, kann nevast, at royndin, sum gjørd varð við at senda trolarar til Grønlands í 1955 gav eitt munandi undirskot uppá keli, nevniliga ca. 125.000.—, tí vit máttu senda keli úr Danmark til Grønlands orsakað av at verkfall var í Onglandi og okkara forhondsavtalur vóru baseraðar uppá eksport-prisir úr Onglandi. Somuleiðis kann sum dømi nevast, at fiskiskapurin í 1956 innafyri tann norska flotan var lagdur um frá línuveiðu til snørisveiðu, soleiðis at ein nøgd av agni mátti flytast aftur til Noregs og realiserað við tapi. Men sjálvt um ein sær burtur frá hesum óhappum, so vil ein skilja, at Nordafar A/S, tálð bert verður arbeitt nakrar fáar mánaðir á hvørjum ári, ikki hevur teir somu møguleikar, sum eitt virki, ið drívur vinnu allt árið.

Rakstrarúrslitini fyri 53/54 og 55/56 hava verið hesi:

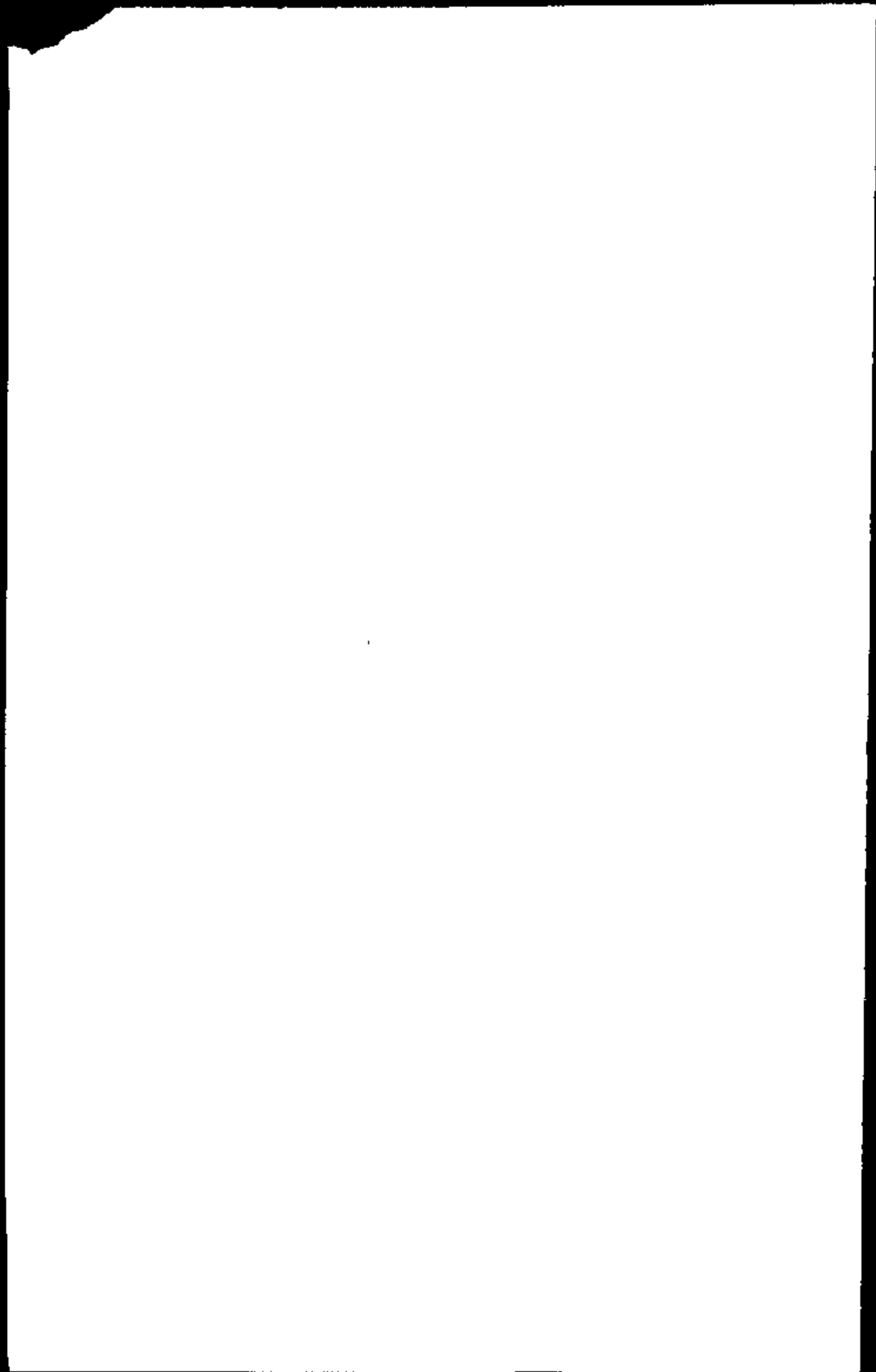
53/54	ca.	50.000,-	(avskrivning	kr.	229.000,-)
55		155.000,—	(	—	334.000,-)
56		660.000,—	(	—	386.000,-)

Tá ið vit í okkara umsókn bert vísa til rakstrarárið 1956 og lata hallið frá 1955 standa við, stendst betta av at, um høvi skuldi verið til tess, so hevur ein sbr. lógina um partafeleg paragraf 43 skylda til fyrst av øllum at fyrítaka avskrivningar og at dekkja møguligt undirskot frá árinum frammanundan. Vit leggja her eina vón í, at vit í hvussu so er, tá nokur ár eru gingin, skuldu haft møguleikar fyri at fingið rakstrarhallið fyri 1955 út av verðini. Hinumegin er rakstrarhallið fyri 1956 so mikið stórt, at ein fyrri at kunna gera sær vón um at gera Nordafar A/S rentabelt á ein ella annan hátt má hava hetta undirskot útlíknað. Men sum áður frásagt eru tær fæstu útreiðslurnar til avdrátt, rentur og avskrivningar so mikið stórar, at ein, hóast alt verður gjørt fyri at minna um aðrar útreiðslur, má rokna við í allarbesta fall balancu, men helst einum undirskoti, sum vit tá rokna við verður munandi minni enn í 1956; ein kann koma at standa yvirfyri einum halli eisini komandi.

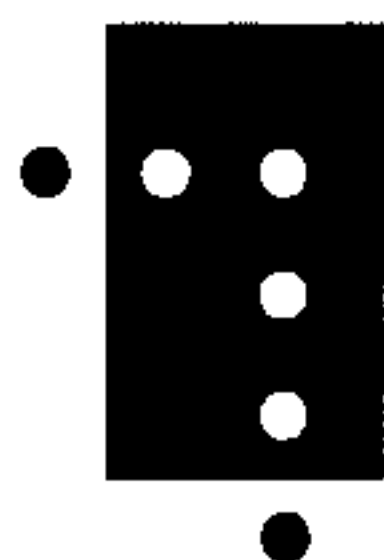
Samstundis sum vit vóna, at vit omanfyri í høvuðssakinum hava lýst teir spurningar, sum kunnu mottvera okkara umsókn, skulu vit siga frá, at vit hava selt um

farmagjaldsstudning, tí ein sovorðin studningur verður givin tí norska partaeigarunum í Nordafar A/S, nevnliga Utrustning. Gjøgnum øll tey seinastu áriní hava teir fingið munandi farmagjaldsstudning frá konjunkturíjavningargrunninum.

Um so er at landsstýrið gongur á mæti við at veita okkum farmagjaldsstudning, og vit samstundis fáa serligt avgreiðslugjald frá L/F Føroya fiskasølu skuldi omanfyrirnevnda stóra rakstrarhall kunna dekkast við helvtini av okkum og helvtini av norðmonnum. Um landsstýrið vil treyta sacc, at dokumentallón fyriliggur fyri at norðmenn gjalda sína helvt av rakstrarhallinum, vilja umboðsmenninir fyri L/F Grønlandsfelagið á komandi nevndarfund í Nordafar A/S útvega eina tilhika dokumentallón.

RED: 10 X

Nasjonalbibliotek

Nasjonalbiblioteket

National Library of Norway

Rana Division

N-8607 Mo i Rana

Telephone: +47 75 12 11 11 Telefax: +47 75 12 12

